

T1492/1-2

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

+ Nalan Eda AKYÜREK ŞAHİN

PHRYGIA'DA ÇİFTÇİ TANRISI: "DII BRONTONTI EUKHEN"

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
MERKEZ KÜTÜPHANESİ

Eskiçağ Dilleri ve Kültürleri Bölümü

Doktora Tezi

CİLT II

(KATALOG)

Antalya, 2002

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Bu çalışma jürimiz tarafından Eskiçağ Dilleri ve Kùltürleri
Anabilim Dalında DOKTORA TEZİ OLARAK kabul edilmiştir.

İmza

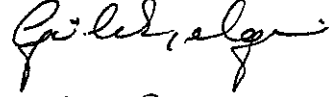
Başkan : Doc. Dr. A. Vedat GELGİN

Üye (Danışman): Doc. Dr. Mustafa ADAK

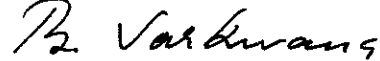
Üye : Prof. Dr. Güler GELGİN

Üye : Prof. Dr. Sencer SAHİN

Üye : Doc. Dr. Burhan VARKIVANG

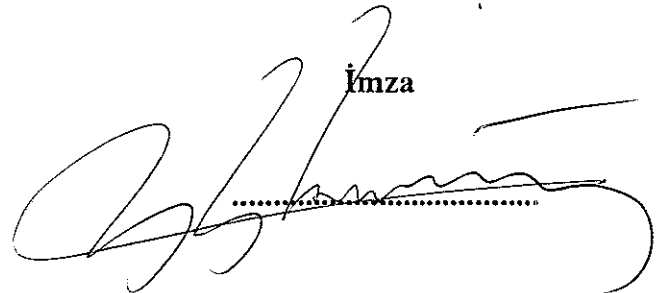

Üye : .....

Onay: Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylım.

.....

İmza

Müdür

TİPOLOJİK VE EPİGRAFİK KATALOG

KUZEYBATI PHRYGIA (Eskişehir-Kütahya) (6.1.) (Kat. No. 1-245)

STELLER (6.1.1.) (Kat. No. 1-134)

ÜÇGEN ALINLIKLİ BÜYÜK STELLER (6.1.1.1.) (Kat. No. 1-100)

Üçgen Alınlıklı Basit Steller (6.1.1.1.1.) (Kat. No. 1-6)

Kat. No. 1

Üçgen Alınlıklı Stel (Şek. 1; Lev. 1, a-b (b = ıstampaj fotoğrafı))

Bul. Y.: Avdan çevresinden/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Avdan'da bir evde [Kat. No. 14 ile birlikte] durmaktaydı. Frei çalıştığı sırada ise, Avdan'da Ali Rıza Özkan'ın evindedir; **Malz.:** Gri Mermer; **Yük.:** 1, 14 m; (gövde) 56 cm; **Gen.:** 49 cm; (gövde) 44 cm (Frei'a göre gövde Gen. 45 cm, kaide Gen. 49 cm); **Kal.:** (gövde) 14-19 cm, (kaide) 19 cm; **H. Yük.:** 2-3 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 62 No. 125 Lev. 37; Frei, Phrygische Toponyme, s. 13 vd. No. 3

Es. Dur.: Eserin alınlık kısmında tepe ve sağ akroter kırılmış, yazıt oldukça aşınmıştır. Eserin üzerinde boydan boya bir çatlak ve birçok küçük çizik ve aşınmalar vardır. (Stel, Frei çalıştığı sırada Cox ve Cameron'un çalıştıkları zamankinden daha kötü durumdadır.)

Tanınm: Üçgen alınlıklı stel yüksek bir kaideye sahiptir. Bölgedeki tipik stel biçiminden farklı olarak, gövdeyi sağ ve sol yanda sınırlayan stilize sütunlar bu stelde işlenmemiştir. Alınlığın üçgen eğrileri üzerinde çizgisel süsler vardır. Akroterler palmet biçiminde düzenlenmiştir. Alınlığın içine bir *patera* resmedilmiştir. Eserin üzerine, alınlığın hemen altına yapraklardan oluşmuş küçük sarkık bir girland kabartması betimlenmiştir. Girlandın altında ise üç satırlık Eski Yunanca yazıt bulunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: : Α Ω Ε

	Μαρλακκην[οὶ Δι]	"Marlakkos/on'lular
2	Βροντωντι [εὐχῆν]	Zeus Bronton'a
	ὑπὲρ κα[ρπων]	adağı ürünleri için
		(sundular) "

Satır 1: Burada bir köyün halkının (bir cemaatin) (Μαρλακκηνοί) adağı söz konusudur. Cemaat adağı Zeus Bronton'a ürünleri için sunmuştur. Μαρλακκην[οί] veya Μαρλακκηνός *ethnikon*'u aş. 22, 23, 100 ve 245 numaralı yazıtlarda da görülmektedir. Μαρλακκηνός *ethni-*

kon'unda söz konusu olan yerin adını Zgusta Μαρλακκ//α// olarak vermektedir ve Dorylaion ve Nakoleia arasında bir yerde aranması gerektiğini belirtmektedir, bkz. Ortsnamen, s. 367 § 772. Ancak, P. Frei, Phrygische Toponyme isimli makalesinde söz konusu *toponym*'e değinmekte ve bu yerin nerede olabileceği konusunu açıklığa kavuşturmaktadır. Makalede tanıtılan ve yine Avdan'da bulunmuş olan yeni bir yazıtta (Phrygische Toponyme, s. 11 vd. No 2N) yer adı ilk defa ve ender bir durum olarak *genitivus* halinde [– – κ]ώλης Μαρλακκου şeklinde geçmektedir. Bu önemli bilgi sayesinde yer adının Zgusta'nın belirttiği biçimde Μαρλακκ//α// olarak değil, Yunancada O gövdesine göre çekimlenen bir sözcük olduğu anlaşılmaktadır. Ancak, yer adının –oç veya –ov eklerinden hangisi ile bittiği şu andaki bilgilere göre belirlenememektedir. Bu nedenle Frei makalesinde yer adını Marlakko– şeklinde kullanmaktadır. Eskişehir'in güneyinde bulunan Avdan Köyü'nden bugüne kadar 50 civarında yazıt ele geçmiştir ve buna göre Frei burada antik bir yerleşmenin olabileceği üzerinde durmaktadır. Avdan'da bulunan ve yukarıdaki adağın da dahil olduğu altı adak yazıtında (bunlardan dört tanesi Zeus Bronton'a adanmıştır) bu yerin adı geçmektedir. Frei, tatminkar sayıdaki bu buluntuların Avdan Köyü'nün antik adının Marlakko– olduğuna işaret edebileceğini belirtmektedir. Ancak, bu yazıtların hepsinin adak yazıtı olduğunu özellikle vurgulamakta ve sırf buluntu yerinden dolayı Avdan'ın Marlakko– olduğunun kesin söylenemeyeceğini de eklemektedir. Çünkü, bir kutsal alana değişik cemaatlerin ya da köylerin halklarının adak sundukları bilinmektedir. Fakat, Frei'in makalede sunduğu ve 3. grup adı altında topladığı yine Avdan'da bulunmuş olan yazıtlar (Phrygische Toponyme, s. 15 vd. No 5N, 6N ve 7; bkz. aş. Kat. No. 22, 23 ve 245) sayesinde, Avdan'ın antik adının Marlakko– olduğu hemen hemen kesinlik kazanmıştır. 3. gruptaki bu adak yazıtlarının diğerlerinden farkı ve lokalizasyonu sağlayan özelliği ise, yazıtların bir şahıs ve cemaat tarafından ortak olarak sunulmuş olmasıdır. Bir şahıs adak ve kütle ilgili masrafları karşılamakta ve cemaate bir çelenk adamaktadır. Cemaat ise seçilmiş olan bazı memurlar (ἐπιμελουμένων – – –) aracılığıyla adağı (töreni) gerçekleştirmektedir. Yazıtlarda adı geçen bütün bu işlemler bir bayrama (olasılıkla hasat bayramına) işaret etmektedir. Bayramların ise yazıtlarda cemaatin adının geçtiği yerde yapıldığı bilinmektedir. Bu nedenle, yazıtlarda adı geçen cemaatin bayramı kutladığı yer olan Marlakko– eserlerin buluntu yeri olan Avdan'dan başka bir yer olmamalıdır. Avdan'da bulunmuş ve bu yer ismini taşıyan ve yukarıda değinilmiş olan göreceli olarak çok sayıdaki yazıt bu düşüncüyü desteklemektedir. Konu ile ilgili olarak bkz. aş. Kat. No. 22, 23 ve 245. Frei, yer adı Marlakko–'nun yörede konuşulmuş olan 2. ve 1. binyıl dilleri ile ilişkisinin olup olmadığının belirlenemediğini de eklemektedir.

Cox ve Cameron Süpren'de (Süpüren) (eskiden Süpü Ören) bulunmuş bir yazıtta geçen Αουαδιος *epitethon*'una (Kat. No. 4) ve ses benzeşmesine dayanarak Avdan'ın antik adının Αουαδιος olabileceğini belirtmektedirler. Ancak, Avdan'ın antik adı, P. Frei'in gösterdiği gibi Μαρλακκο– olarak belirlenmiştir. Αουαδιος ile ilgili olarak ve Frei'in bu konudaki fikirleri hakkında bkz. aş. Kat. No. 4. Avdan'da bulunmuş olan Zeus Bronton'a adanmış çok sayıdaki adak taşından tanrının burada bir kutsal alanının var olduğu anlaşılmaktadır, kış. aş. Kat. No. 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 100, 125, 155, 156, 163, 164, 165, 166, 184, 185, 186,

187, 245?. Ayrıca, Avdan için bkz. Belke–Mersich, TIB 7, s. 199 s. v. Avdan (2).

Kat. No. 2

Üçgen Alınlıklı Stel (Lev. 1 = istampaj fotoğrafı)

Bul. Y.: Kuzkaya (Kozkaya)/Eskişehir (Cox ve Cameron'a taşın Kumba'dan getirildiği söylenmiştir); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Kuzkaya'da, köyün yukarısında bir evin dış kısmında durmaktadır; **Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** 1, 65 m; **Gen.:** (alınlık) 70 cm; (gövde) 65 cm; **Kal.:** 15 cm; **H. Yük.:** 4, 5–5 cm.

Yayın: Cox–Cameron, MAMA V, s. 44 No. 79 Fig. 17 Lev. 28.

Es. Dur.: Stelin sağ tarafının alt kısmı kırılmıştır. Yazıt çok aşınmıştır.

Tanınm: Stel alınlık, gövde ve kaide olmak üzere eşit büyüklükte üç bölüme ayrılmıştır. Alınlıkta tepe ve köşe akroterleri betimlenmiştir. Akroterlerin ortasında, alınlığın içinde kanatları açık bir kartal kabartması işlenmiştir. Kartalın başı sağ tarafa dönüktür. Stelin üzerinde beş satırlık Eski Yunanca yazıt vardır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: : € C A

Fig. 1

'Αρίσταρχο[ς] ἱερ-
2 εὐς μ[ετὰ τῶν] ε-
ιδί[ων ὑπὲρ εὐθ]εν-
4 εἰας Διὶ Βρ[ο]ντ-
ῶντ[ι] εὐχίην

"Rahip Aristarkhos
aile üyeleriyle birlikte
bolluk (bereket) için
Zeus Bronton'a
adağı (sundu)"

Satır 1–3: 'Αρίσταρχο[ς] ἱερεύς Adak, rahip Aristarkhos tarafından sunulmuştur. Bu katalogta Zeus Bronton'un birkaç rahibinin daha adı geçmektedir, krş. Kat. No. 26, 32, 47, 48, 150, 271, 272, 294, 301, 302, 309, 310 ve 314. εἰδίων = ιδίων.

Satır 3–4: [ὑπὲρ εὐθ]ενείας. –ενείας olarak kalan sözcük Cox ve Cameron tarafından εὐθ]ενείας olarak tamamlanmıştır. Aynı tür bir tamamlamayı Cox ve Cameron yine aynı yayında, No 224'de (bkz. aş. Kat. No. 242) soru işareti eşliğinde önermektedirler: [ὑπὲρ εὐθ]θηναί[α]ς. Ancak, bu sözcükler [πολυθ]ενείας olarak da tamamlanabilir: bkz. aş. Kat. No. 48. εὐθενείας tamamlaması doğru ise, adak bolluk (bereket) için adanmıştır. Bu sözcük, Zeus Bronton'un aynı zamanda bir bereket tanrısı olduğunu gösteren ifadelerden birisidir. Konu ile ilgili olarak krş. aş. Kat. No. 287 (εὐθυνοῦντος).

Kat. No. 3

Üçgen Alınlıklı Stel (Lev. 1)

Bul. Y.: Süpren veya Süpüren (eskiden Süpü Ören)/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Süpü Ören'de cami hocasının evinde durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 66 cm; **Gen.:** (gövde) 32 cm; (kaide) 34, 5 cm; **Kal.:** (gövde) 8 cm; (kaide) 9 cm; **H. Yük.:** 2, 25-2, 75 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 73 No. 153 Lev. 40

Es. Dur.: Alınlığın sol köşe ve kenarı kırılmıştır. Stelin üzerinde yıpranmalar görülmektedir

Tanım: Üçgen alınlıklı stelin kaba işlenmiş kaide kısmı vardır. Alınlık kalın bantlar biçiminde belirginleştirilmiştir. Alınlığın altında, stelin üzerinde çifte koşulmuş iki öküz başı kabartması görülmektedir. Bunun altında dört satırlık Eski Yunanca bir yazıt vardır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Ε Ω Ρ

	'Απόλλων	'Επινε-	"Epineikos oğlu
2	ίκου ὑπὲρ βοῶ-		Apollon sığırları
	υ Βροντῶντι εὐ-		için (Zeus) Bronton'a
4	χίλυ		adağı (sundu)."

Satır 3: Βροντῶντι'den önce Δί yoktur. Benzer örnekler için kırs. Drew-Bear et alii, Votive Steles, No. 76, 166, 518 ve 582. Βροντῶντι'deki *iota* unutulmuş, sonradan araya sıkıştırılarak eklenmiştir.

Bkz. aş. Kat. No. 24. Bu iki stel aynı yerde aynı kişi tarafından adanmıştır. İki eser de birbirlerine çok benzemektedir.

Kat. No. 4

Üçgen Alınlıklı Stel (Lev. 1)

Bul. Y.: Süpren veya Süpüren (eskiden Süpü Ören)/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Süpü Ören'de Acı Pınar Çeşmesi'nin yanında durmaktaydı [çeşme Süpü Ören'den 15 dakika uzaklıktadır]. Yazıt, Frei tarafından tekrar yayımlanmıştır. Frei ve ekibi steli aramalarına rağmen bulamamışlardır; **Malz.:** Dokimaion? Mermeri; **Yük.:** 82 cm; (gövde) 37 cm; **Gen.:** (alınlık) 37 cm; (gövde) 34 cm; **Kal.:** 11 cm; **H. Yük.:** 3 cm

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 74 vd. No. 157 Lev. 41; Frei, Phrygische Toponyme, s. 18 vd. No. 8 ve s. 23 vd.; SEG 38 (1988) s. 397 No. 1306.

Es. Dur.: Stel üstten ve alttan kırılmıştır ve yanlardan da zedelenip zarar görmüştür. Stelin alınlığı kırık olmasına rağmen seçilebilmektedir. Yazıt yer yer silinmiştir ve üzerinde çatlaklar görülmektedir.

Tanım: Üçgen alınlıklı ve kaideli stelin üzerinde, ön yüzü tamamen kaplayan sekiz satırlık Eski Yunanca yazıt bulunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Menophilos'un, Asklepas'ın ve Aleksandros'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a ve Saouadios'a (Sabazios) Adak

H. Şek.: □ E W U M A

	[T]είμων κ 'Αλ[έ]-	"Teimon ve Aleksandros
2	[ξα]νδρος Μην-	babaları Menophilos'a
	[ο]φίλω πατ[ρὶ]	(ve) Zeus Bronton'a
4	[κ] Διὶ Βροντῶντι	(ve) Saouadios'a
	[Σ]αουαδίω ε[ύ]-	adağı (sundular)
6	χῆν	(ve) Asklepas'a
	'Ασκληπῆ κ	ve Aleksandros'a
8	'Αλεξάνδρω	

Satır 1: [T]είμων = Τίμων. Ad, Cox ve Cameron tarafından [T]είμων olarak tamamlanmıştır ve tamamlama tutarlı gözükmektedir

Satır 4: Βροντῶντι'de ωντι harfleri unutulmuş ve sonradan küçük harflerle üst kısma yazılmıştır.

Satır 4-5: [κ] Διὶ Βροντῶντι [Σ]αουαδίω. Taş üzerinde ΑΟΥΑΔΙΩΙ durmaktaydı. Taş üzerinde ilk *alpha*'dan önce bir harflik bir boşluk vardır ve burada olabilecek bir harf, örneğin *sigma*, taş yüzeyinin olasılıkla kavlaması nedeniyle kaybolmuş gibi gözükmektedir. Cox ve Cameron taş üzerinde 'Αουαδίω durduğunu belirtip sözcüğün Avdan Köyü'nün antik adı olabileceğini ve Avdan halkının Zeus Bronton'a adağı olduğunu belirtmektedirler. Zgusta da *epitethon*'un yer adından kaynaklanabileceğini söylemekte ve benzer yer isimlerine göre yerin adının Αουαδ//α// olmasının daha olası olduğunu belirtmektedir, bkz. Ortsnamen, s. 82 § 78-2 harita 32. Sözcük ilk bakışta Zeus Bronton'un bir *epitethon*'u gibi gözükmektedir. Çünkü Βροντῶντι'den hemen sonra gelmektedir ve arada κ yoktur. Ancak Frei, Βροντῶντι'den sonra κ bağlacının bulunmuş olabileceğini belirtmektedir: [κ] | [Σ]αουαδίω veya [κ] [Σ]αουαδίω: Phrygische Toponyme 1988, s. 24. Sözcüğün her koşulda syntaktik olarak Διὶ Βροντῶντι'ye paralel durduğu ve bir tanrı *epitethon*'u veya başka bir tanrı adını gösterdiği kesindir. P. Frei bu ikinci olasılığın, yani 'Αουαδίω sözcüğü ile bir başka tanrı adının söz konusu olmasının hemen hemen kesin olduğunu belirtmektedir. Neden olarak ise, Eskişehir çevresinden Tanrı Sabazios'un adının iki adak üzerinde Σαουάδιος biçiminde belgelendiğini öne sürmekte ve buradaki 'Αουαδίω sözcüğü ile de Σαουάδιος'un kastedildiğini söz konusu belgelere dayanarak göstermektedir. Bu belgelerden ilki yine bu katalogda bulunan ve yine Zeus Bronton'a ve Saouadios'a sunulmuş bir adaktır, krş aş Kat. No 150. Ötekisi ise, Aşağı İlica'da bulunmuş ve Frei tarafından yayımlanmış olan bir yazıttır: Κιμελιαεῖς ἐνχώριος ἐπὶ ἱερᾷ χώρᾳ περ[ὶ] | καρπῶν Διὶ Σαουαδίω εὐχῆν: Phrygische Toponyme, s. 22 No. 10N İlk yazıtta Διὶ Βροντῶντι κ Σαουαδίω biçimi geçerken ikinci yazıtta sadece Διὶ Σαουαδίω görülmektedir. Eskişehir Bölgesi'nde Tanrı Sabazios'un adının Saouadios biçiminde yazıldığı anlaşılmaktadır. Ayrıca, Aşağı İlica yazıtında Zeus'la Tanrı Sabazios'un (Σαουάδιος) birleşti-

rilerek synkretik biçimde tapınım gördüğü açıktır (Σαουάδιος Zeus'un *epitethon*'u gibi kullanılmıştır). Synkretizm hakkında bkz Johnson, Present State, s. 1588 vd. Buna göre, P Frei'in da belirttiği gibi, yukardaki Süpren yazıtında geçen sözcüğü Σαουαδίω biçiminde algılamak ve adağın Zeus Bronton'un yanı sıra Saouadios'a sunulduğunu düşünmek mantıklıdır. Burada büyük bir olasılıkla synkretik tapınım söz konusudur. Bir başka yazıt bu düşünceyi desteklemektedir: Διὸ Βροντῶντι καὶ Σωτήρι: bkz aş. Kat. No 226. Burada Σωτήρ başka bir *epitethon* olarak anlaşılabilir. Ama yazıt, Διὸ Βροντῶντι καὶ (Διὸ) Σωτήρι biçiminde de anlaşılabilir. İkinci durum daha olası gözükmektedir. Yine, Süpren'in güneydoğusundan (Değişören) bir yazıtta (aş. Kat. No 66) Διὸ Περσῶν κ Βροντῶντι κ Ἀστράπτοντι karşımıza çıkmaktadır. Burada da yazıtı olasılıkla Διὸ Περσῶν κ (Διὸ) Βροντῶντι κ (Διὸ) Ἀστράπτοντι biçiminde synkretik olarak anlamamız gerekmektedir.

Burada Zeus Bronton'a ve Sabazios'a sunulmuş olan bir mezar taşı söz konusudur. Taş, yazıttan anlaşıldığı kadarıyla önce Menophilos'un, sonradan da Asklepas ile Aleksandros'un mezar taşı olmuştur (Son ikisinin adları taşa sonradan eklenmiş de olabilir). Zeus Bronton ile Sabazios'un isimleri yazıtta, olasılıkla mezarı korumak amacıyla apotropaik anlamda kullanılmıştır. Sabazios için alışılmadık bir durum olan bu olgu Zeus Bronton için tanrının tapınım gördüğü bölgelerde çok sık belgelenmiştir, bu konuda bkz. "Mezar Taşı Olan Zeus Bronton Adakları" kısmı

Antik kaynakların büyük bir kısmında ve modern literatürde Phrygia kökenli bir tanrı olarak adı geçen Sabazios'un (Σαβάζιος) asıl kökeni bilinmemektedir. Ancak, buluntular onun Anadolu'lu, yani Phrygia'lı veya Trakia'lı olabileceğini göstermektedir. Anadolu'da kültle ilgili buluntular daha çok Phrygia ve Lydia'dan kaynaklanmaktadır. Ancak, tanrının kültüne Yunanistan'da, İtalya'da (Roma'da), Balkanlar'da, özellikle Trakia'da ve Roma İmparatorluğu'nun batı eyaletlerinde de rastlanmaktadır. Tanrıya sunulmuş adaklar daha çok İ. S. 1. ve 3. yy 'lar arasına tarihlenmektedir. Sabazios sakallı, başında Frig şapkası, üzerinde Frig kıyafeti giymiş olarak betimlenmektedir ve ikonografisi ve kültü genellikle Zeus-Iuppiter ile synkretik ilişki içindedir. Karakteri bu tanrılarınkıyla karışık kaynaşmıştır. Sabazios birçok yönünün yanı sıra bir bereket tanrısıdır ve yağmur göndererek ürünün yetişmesini sağlar. Çiftçileri, hayvanları ve tarım ürünlerini korur. Sabazios doğaya hakim olduğu gibi halkların ve insanların kaderleri üzerinde de etkili bir tanrıdır. Bir doğa ve bereket tanrısı olması onun bu yönleriyle Zeus Bronton'un kültüyle uyum içinde olduğunu göstermektedir. Toprağa bağlı Phrygia halkı bu yüzden her iki tanrıya birden adak sunmuş olmalıdır. Tanrının adı Anadolu'da ve öteki bölgelerde de klasik biçim olan Σαβάζιος dışında farklı şekillerde belgelenmiştir. Bu farklı şekillerden birisi de yukarıdaki yazıtta belgelenmiş olan Σαουάδιος biçimidir.

Lydia'da, Demirci'nin güneydoğusundaki Küpüleri ve Elek köylerinde bulunmuş ve tanrıya adanmış olan adak taşları Zeus Sabazios'un burada bir tapınağı olduğunu düşündürmektedir, bkz Malay, Inscriptions, s. 49 vd. No. 62-65. Eserlerin üzerinde bulunan krater ve kantharos betimlerinden dolayı Malay, Zeus Sabazios'un bağcılık ve şarapçılıkla ilgisi olduğunu ve tanrının üzüm ve bağları koruduğunu düşünmektedir. Bu açıdan da Zeus Sabazios ile Zeus

Bronton'un kültleri çok benzemektedir. Zeus Bronton'a adanan adak taşları üzerinde de çok sık bağcılıkla ilgili motifler görülmektedir. Bronton'un da üzüm ve bağları koruyan bir yönü olmalıdır. İlginç olarak yine aş. Kat. No. 150'de Zeus Bronton ve Saouadios'a adanmış altar üzerinde krater betimi vardır. Sabazios Phrygia'lı tanrıça Kybele ile de ilişki içindedir, kış. aş. Kat. No. 215. Sabazios kültü ile ilgili genel olarak bkz. Eisele, Sabazios; Schaefer, Sabazios; Picard, Sabazios; Faut, Sabazios; Nilsson, Religion II, s. 658 vd ; Tatcheva-Hitova, Sabazios; Vermaseren et alii, Sabazios I; Johnson, Sabazios Reserch; Lane, Sabazios II; Lane, Sabazios III; Gicheva, Sabazios; Takacs, Sabazios; Kuzeydoğu Lydia'da Sabazios kültü ile ilgili olarak bkz. Malay, Inscriptions; Lydia'daki belgeler için kış. de Hoz, Lydische Kulte, s. 20 No. 51 Sabazios veya Zeus Sabazios.

Satır 7: Ἀσκληπᾶς Roma İmparatorluk Dönemi'nde iyi belgelenmiş bir Yunan erkek adıdır ve Ἀσκληπιᾶδης ve benzeri adların *hypokoristik* biçimidir. Bkz. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 382.

Kat. No. 5

Stel Parçası (Lev. 1)

Bul. Y.: Ayvacık/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalışmaları sırada Ayvacık'ta, köyün batısındaki bir evin avlusunda durmaktaydı; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** (görülebilene) 72 cm; **Gen.:** 43 cm; **Kal.:** 25 cm; **H. Yük.:** 3, 5-3, 75 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 80 No. 172 Lev. 43

Es. Dur.: Stel üst kısımdan kırılmıştır. Eserin alt kısmı eser kaydedilirken toprağa gömülü durmaktaymış.

Tanım: Stelin üzerinde sütunlar olmayıp bir çelenk kabartması betimlenmiştir. Yedi satırlık Eski Yunanca bir yazıt, stelin ön yüzünü, çelengin alt kısmından itibaren doldurmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A C E Ω

	Αὐρή <i>çelenk</i> λοι	"Menothas'ın çocukları
2	Ἑρμοκλῆς κ Παιπ- /α/ς κ Ἑρμῆς οἱ Μηνυ-(sic).	Aurelius Hermokles ve Aurelius Papas ve
4	οθαδος ὑπὲρ ἐ- αυτῶν κ τῶν ἰδ-	Aurelius Hermes kendileri ve bütün aile üyeleri için
6	ἰων πάντων Διε- ἰ Βροντῶντι εὐχήν	adağı Zeus Bronton'a (sundular) "

Satır 2-3: Παιπ/α/ς Yaygın bir yerli Anadolu erkek adıdır (Lallname). Özellikle Phrygia'da çok yaygın olarak görülmektedir. Bkz. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 389; Zgusta, Personennamen, s. 406 vd. § 1199-1 ve Frei, Epichorische Namen, s. 186. İsimdeki ikinci *alpha lambda* olarak yazılmıştır.

Satır 3-4: Μηνοθᾶς. Bir Yunan adının kısaltılmış (*hypokoristik*) şeklidir. Anadolu'da sonu -ᾶς ile biten isimler için bkz Robert, Noms Indigènes, s. 222 ve 552.

Satır 6-7: Yazıtta Διεί kesindir. Benzer örnekler için kırs. Drew-Bear et alii, Votive Steles, No. 256, 391, 457.

Kat. No. 6

Üçgen Alınlıklı Stel (Şek. 2; Lev. 2, a-c) (*vidi*)

Bul. Y.: Ayvacık/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-144-68;

Malz.: Mermer; **Yük.:** 1, 275 m; **Gen.:** (alınlık) 59 cm; (gövde) 50 cm; (kaide) 58 cm; **Kal.:** (alınlık) 11 cm; (gövde) 14 cm; (kaide) 16 cm; **H. Yük.:** 2- 6, 5 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Alınlığın üst kısmı ve akroterler kırılmıştır. Stelin alınlık dahil sağ üst köşesi büyük bir parça şeklinde eğri olarak kırılmış, parça yerine yapıştırılmıştır. Kırık yer stel üzerindeki figürlere zarar vermiştir. Stel, kaidesinden betona gömülerek dikilmiştir. Kaidedeki geçme kısmı görülmediği için kırılıp kırılmadığı anlaşılamamaktadır. Yazıt yer yer çok zarar görmüştür. Stel üzerinde çatlak ve zedelenmeler vardır.

Tanınm: Stelin basık biçimde işlenmiş akroterli üçgen alınlığı vardır. Alınlığın ortasına büyük bir *patera* işlenmiştir. Eser, bölgede bilinen stel ikonografisinden farklı olarak gövdede sütunlar taşımamaktadır. Gövde, kalın bantlardan oluşan çerçeve ile çevrilmiştir. Gövde üzerinde üstte, yan yana iki öküz başı kabartması, onların altında ortada ise, çelenk kabartması işlenmiştir. Çelengi saran ve çizilerek betimlenen kurdelanın uçları altta sarkmaktadır. Çelengin altında son derece özensiz yazılmış altı satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır. Stelin kaidesi betona gömülü olduğu için görülmemektedir. Eserin arka kısmı kaba bırakılmıştır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: € C Ψ Υ A K

	Μάνης Ἀπο-	"Apollonios oğlu
2	λλωνίου ὁ-	Manes, sığırlarının
	πὲρ βοῶν καὶ κα-	ve ürünlerinin
4	ρῶν σωτηρί-	esenliği için
	ας Διὶ Βροντῶ-	Zeus Bronton'a
6	ντι εὐχῆν	adağı (sundu)."

Satır 1: Μάνης. Bütün Orta Anadolu'da çok yaygın olan ve iyi belgelenmiş bir yerli erkek adıdır. Ad tanrı ve mitolojik isimler sınıfına alınmaktadır ve özellikle karakteristik bir Frig adı olduğu düşünülmektedir. Drew-Bear'e göre ad Anadolu dışında bir şahısta görülürse, o şahsın Phrygia kökenli olduğunu söylemek doğru olacaktır, kırs. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 387. Bu isimle ilgili zengin belgeler için bkz Zgusta, Personennamen, s. 287 vd § 858-1. Ayrıca bkz. Schirmer, Manes, s. 2316 ve Frei, Epichorische Namen, s. 187

Naiskos Steller (6.1.1.1.2.) (Kat. No. 7-98)

Kat. No. 7

Stel (Lev 3)

Bul. Y.: Eskişehir çevresinden; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada, yeni konağın arkasındaki sokaktaki bir merdivende basamak taşı olarak durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 92 cm; **Gen.:** (üst kısım) 49 cm; **H. Yük.:** 2, 75-3, 75 cm.

Yayın: Ramsay, Preliminary Report, s. 276 No. 10; Mirbeau, Dédicaces, s. 358 No. 3; Cox-Cameron, MAMA V, s. 8 No. 13 Lev. 16.

Es. Dur.: Stelin kaide kısmı kırılmıştır ve eserde birçok küçük kırık, çizik ve zedelenme vardır. Yazıtın üçüncü ve dördüncü satırları aşınmıştır.

Tanınm: Cox ve Cameron'a göre, stelin, bölgede gözlemlenen tipik üçgen alınlıklı stellerden farklı olarak, üçgen alınlığı yok gibi gözükmektedir. Stelin alınlığı, büyük bir olasılıkla, merdiven taşı olarak kullanılmak üzere kesilmiş olmalıdır. Eserin üst kısmını ince bir profil bant sınırlamaktadır. Bunun altında daha ince bir profil bantın olduğu görülmektedir. Stel sağ ve sol yanlardan pilaster biçimli stilize sütunlarla sınırlanmıştır. Sütunların Dor stilinde başlıkları vardır. Stelin ana yüzeyi hafif biçimde derinleştirilerek işlenmiştir. Stelin üzerine, yazıtın üst kısmına alçak kabartma biçimli bir çelenk motifi işlenmiştir. Çelengi saran kurdela stilize çizgilerle verilmiştir. Kurdelanın uçları çelengin altında yine alçak kabartma olarak gösterilmiştir. Çelengin alt kısmında beş satırlık özenle yazılmış Eski Yunanca yazıt vardır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E U

	Μηνόφιλ~	"Symakhos oğlu
2	ος Συμάχου	Menophilos
	ὑπὲρ ἑαυτοῦ	kendisi için
4	Διὶ Βροντωντι	Zeus Bronton'a
	εὐχὴν	adağı (sundu)."

Satır 2: Satırın sonundaki *ypsilon* yer kalmadığı için yandaki sütunun üzerine yazılmıştır. Σύμαχος = Σύμμαχος.

Kat. No. 8

Naiskos Stel (Lev. 3)

Bul. Y.: Eskişehir çevresinden; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada, Karapınar Mahallesi'ndeki bir evin avlusunda merdiven taşı olarak durmaktaydı; **Malz.:** Dokimaion Mermeri; **Yük.:** 85 cm; **Gen.:** 43 cm; **Kal.:** 15 cm; **H. Yük.:** 2, 5-3 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 8 No. 14 Lev. 16.

Es. Dur.: Stel üst, alt ve sağ kısımlardan kırılmıştır ve çok yıpranmıştır

Tanım: Üçgen alınlıklı stel sağ ve sol kenarlarından stilize sütunlarla sınırlanmıştır. Sütunların stilize edilmiş Dor biçimli başlıklarının arasından, sütunlara asılı biçimde betimlenmiş bir girland motifi görülmektedir. Girlandın üzerine sarılı olan kurdela çizgilerle belirtilmiştir. Alınlıkta, girlandın üst kısmında bir kadın büstü alçak kabartma biçiminde işlenmiştir. Kadının başında örtü görülmektedir. Girlandın alt kısmında beş satırlık Eski Yunanca yazıt vardır.

Yazıt: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A C E W Φ

	Αψη Τειμά-	"Teimaos kızı
2	ου σὺν υἱῷ	Apphe, oğlu
	Ἀσκληπῶ [Δ]-	Asklepas'la birlikte
4	ἰ Βροντῶν-	Zeus Bronton'a
	τι εὐχή	adağı (sundu) "

Satır 1-2: Αψη Phrygia'da, özellikle Dorylaion ve çevresinde yaygın olan bir yerli kadın adıdır. Ad, Phrygia dışında Bithynia ve Galatia'da da belirlenmiştir. Kırş. Zgusta, Personennamen, s. 75 § 66-18 ve Frei, Epichorische Namen, s. 185. Τείμαιος = Τίμαιος

Satır 3-4: [Δ]i. Delta ve varsa ilk *iota* kırık nedeniyle kaybolmuştur. Ancak, Ἀσκληπῶ'dan sonra biraz boşluk olduğu için, *delta*'dan sonra eğer ilk *iota* kullanılmışsa yer olmadığı için stilize sütunun üzerine yazılmış olmalıdır. Ancak, tek *iota* kullanılmış olması da olasıdır. Tek *iota*'lı örnekler için kırş. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 373.

Satır 5: εὐχή'nin sonunda olması beklenen *ny* harfinin olmadığı görülmektedir. *Eta*'dan sonra, küçük bir boşluk ve sonra kırık yer gelmektedir. *Ny* harfi ya hiç kullanılmamıştır ya da *eta*'dan sonra ayrı yazılmış ve kırıkla birlikte kaybolmuştur.

Kat. No. 9

Stel Parçası (Lev. 3) (vidi)

Bul. Y.: Eskişehir çevresinden. Cox ve Cameron çalıştıkları sırada Şeyh Şehabettin Türbesi'nin (Şeyşabetde Türbe) bahçesinde durmaktaydı; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-79-67; **Malz.:** Gri dalgalı Dokimaion Mermeri; **Yük.:** 65 cm; **Gen.:** 43, 5 cm; **Kal.:** 13 cm; **H. Yük.:** 2, 75-3, 25 cm

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 8 vd. No. 15 Lev. 17.

Es. Dur.: Stel üstten kırılmıştır ve büyük bir olasılıkla, çok sonraki dönemde tekrar kullanılmak üzere her tarafından kesilmiştir. Eserin kaide kısmı sanki hiç işlenmeden bırakılmış gibi görünmektedir.

Tanım: Stelin sağ ve sol kenarları stilize sütunlarla sınırlandırılmıştır. Eserin üzerine alçak kabartma olarak, kanatları iki yana açık ve bir yıldırım demeti üzerinde duran kartal betim-

lenmiştir. Kartalın üst kısmı kırılmış ve kaybolmuştur. Sadece ayakları, kanatlarının ucu ve yıldırım demeti görünmektedir. Kartalın alt kısmına beş satırlık Eski Yunanca yazıt vardır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A B C E V E

	'Ασκληπᾶς Ἐρ-	"Hermas oğlu
2	μᾶδος κ̅ Ξευ-	Asklepas ve
	να σύνβιος	eşi Kseuna
4	Διὶ Βροντῶν-	Zeus Bronton'a
	τι εὐχίην	adağı (sundular) "

Satır 1-2: Yaygın bir kısaltılmış (*hypokoristik*) Yunan erkek adı olan 'Ερμᾶς'ın ismin *genitivus* halinde iki farklı şekli vardır: 'Ερμᾶδος ve 'Ερμᾶ.

Satır 2-3: Ξευνα. Frig kadın adıdır ve Phrygia'da yaygındır. Galatia'da da belirlenmiştir. Kış. Cox Cameron, MAMA V, s. 8 vd. No. 15; Zgusta, Personennamen, s. 368 § 1063-1; Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 1963; Frei, Epichorische Namen, s. 188 ve s. 189 dipn 27.

Kat. No. 10

Stel Parçası (Lev. 3)

Bul. Y.: Eskişehir çevresinden; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron çalıştıkları sırada Tatar Mahallesi'ndeki mezarlıkta durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 56 cm; **Gen.:** 36 cm; **Kal.:** 9 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 9 No. 16 Lev. 17.

Es. Dur.: Stel üstten ve alttan kırılmıştır. Steli sağdan ve soldan sınırlayan sütunların sadece gövdeleri kalmıştır. Yazıtın üst, olasılıkla birinci satırı kırılıp kaybolmuştur.

Tanınm: Sağdan ve soldan stilize sütunları olan stel Stelin üzerinde özenle yazılmış beş satırlık Eski Yunanca bir yazıt görülmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A C E V Ω

	-----	"Asklepiades
	'Ασκληπι-	oğlu köle
2	άδου δοῦ-	-----
	λος Διὶ Βρ-	Zeus Bron-
4	οντῶν-	ton'a adağı
	τι εὐχίην	(sundu) "

Satır 2-3: Eser bir köle tarafından adanmıştır ve kölenin adı kırılıp kaybolmuştur. δοῦλος kelimesindeki *ypsilon* harfi unutulmuş ve sonradan stilize sütunun üzerine yazılmıştır.

Kölelerin Zeus Bronton'a adak sundukları bilinmektedir, kırş. Kat No 68 ve 292.

Kat. No. 11

Stel Parçası (Lev. 3 = ıstampaj fotoğrafı)

Bul. Y.: Eskişehir çevresinden; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron çalıştıkları sırada Alaaddin Camisi'nin girişinde yerde kaplama taşı olarak örülüdür; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 95 m; **Gen.:** 49 cm; **Kal.:** 23 cm; **H. Yük.:** 4, 5-5 cm

Yayın: Preger-Noack, Dorylaion, s 312 No 12; Radet, En Phrygie, s 570 vd No 18; Cox-Cameron, MAMA V, s 10 No. 18 Fig. 3 Lev 17

Es. Dur.: Stel tekrar kullanmak için üst, alt ve sağ kenardan kesilmiştir. Yazıtın sağ yarısı kesik nedeniyle kaybolmuştur.

Tanınm: İnce ve uzun blok parça biçiminde olan kesilmiş stelin sol kenarında stilize sütun görülmektedir. Stelin üzerinde özenli yazılmış on satırlık Eski Yunanca yazıtın sol yarısı okunabilmektedir. Yazıtın üzerinde, şimdi kesilmiş olan, olasılıkla bir çelengin izleri seçilmektedir

Yaz. İçeriği: Sancta?'nın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Γ Ε Ω Θ Κ Λ

	Σάνκτ[ος Σάν]-	"Sanctus oğlu Sanctus
2	κτου σ[ὺν γυν]-	eşi -----'in kızı
	αικὶ Αμ[ια? ---]	Am[ia?] ile birlikte
4	ου θυγ[ατρὶ Σάν?]-	biricik kızları
	κτη γλυ[κυτάτη]	Sancta?'ya ve
6	κ Σάνκτ[ος κ ---]-	Sanctus ve bir adı da
	κὸς ὁ κ 'Αλ[---]	Al --- olan --- kos
8	μητρὶ [γλυκυτά]-	biricik annelerine ve
	τη κὲ Β[ρον]-	(Zeus) Bronton'a
10	τῶντ[ι εὐχὴν]	(adağı sundular) "

Preger-Noack'ın kopyası

Γ Α Ν Κ Τ
Κ Τ Ο Υ Ι
Α Ι Κ Ι Α Α
Ο Υ Θ Υ Ι
5 Κ Τ Η Γ Α ^
Κ - Γ Α Ν Κ Γ
Κ Ο Γ Ο Κ - Α Α
Μ Η Τ Ρ Ι
Τ Η Κ Ε Κ
10 Γ Ω Ν Τ

Fig. 2

Radet'nin kopyası

Γ Α Ν Κ Τ
Κ Τ Ο Υ Ι
Α Ι Κ Ι Α Α
Ο Υ Θ Υ Ι
5 Κ Τ Η Γ Α ^
Κ Γ Α Ν Κ Γ
Κ Ο Γ Ο Κ Α Α
Μ Η Τ Ρ Ι
Τ Η Κ Ε Κ
10 Γ Ω Ν Τ

Fig. 3

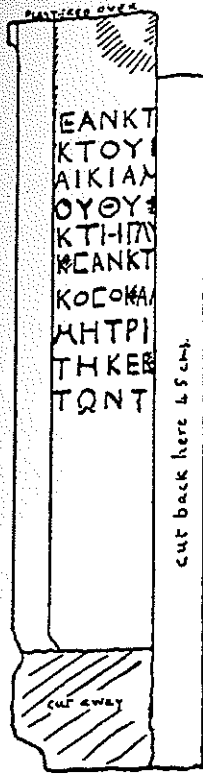
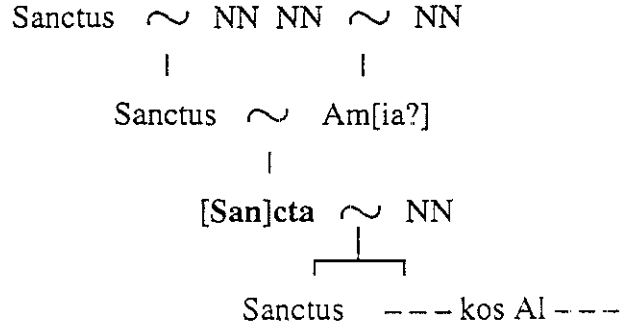

Fig 4

Mezar sahibi Sancta'nın soy ağacı:

Satır 3: Αμ[ια?]. Sanctus'un eşinin adından ilk iki harf kalmıştır. Cox ve Cameron adı Αμια olarak tamamlamaktadır. Adın bu şekilde tamamlanması mümkün gözükmemektedir. Ancak ad, Αμμια ya da Αμμιας şeklinde de tamamlanabilir. Bu addan sonra *genitivus* halinde bir erkek adının geldiği 4. satırın başından anlaşılmaktadır. Αμια'nın babasının adı Cox ve Cameron tarafından (soru işareti eşliğinde) Γαίου şeklinde önerilmektedir. Ancak, burada başka bir ad da söz konusu olabilir. Tamamlama doğru ise, Αμια Phrygia'da yaygın olan bir yerli kadın adıdır (Lallname). Krş. Zgusta, Personennamen, s. 56 § 57-3 ve Frei, Epichorische Namen, s. 184.

Satır 6-7: Sanctus'tan sonra, sonu -κος ile biten yalın halde bir erkek adı gelmektedir. Sanctus'un kardeşinin adı Cox ve Cameron tarafından 'Αττικός olarak tamamlanmıştır. Ancak burada, Καρικός gibi başka bir ad da mümkün olabilir. Bu kardeşin iki adı vardır ve ikinci adı ó κ 'Αλ- ile başlamaktadır. Addaki *lambda* kesin değildir. Cox ve Cameron adı (soru işareti eşliğinde) 'Αλεκῶς olarak önermektedir. Başka bir ad da mümkündür (Örneğin 'Αλκιμος)

Satır 9: Yazıtta καί genellikle κ şeklinde verilirken 9. satırda ké biçimine rastlanmaktadır. Βροντῶντι'nin önünde Δί yoktur. Benzer örnekler için krş. Drew-Bear et alii, Votive Steles, No. 76, 166, 518, 582.

Kat. No. 12

Stel Parçası (Lev. 3)

Bul. Y.: Eskişehir çevresinden; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron çalıştıkları sırada, Tatar Mahallesi'ndeki mezarlığın yakınındaki bir caddede durmaktaydı; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 58 cm; **Gen.:** 60 cm; **Kal.:** 13 cm; **H. Yük.:** 4 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 11 No. 19 Lev 17

Es. Dur.: Stel alt kısımdan kırılmıştır. Eser, Cox ve Cameron tarafından çalışıldığı sırada baş aşağı durmaktadır ve baş kısmı toprağa gömülü durumdadır

Tanım: Her iki yandan stilize sütunlarla sınırlanmış olan kırık stelin üzerine bir çift sandalet, iğ ve üzerine ip sarılmış öreke betimlenmiştir. Bu betimler yörede genellikle kadınların mezar taşlarında görülmektedir. Bu betimlerin üzerinde ise, düzgün yazılmış Eski Yunanca yazıtın son üç satırı seçilebilmektedir.

Yaz. İçeriği: (Eserin üzerindeki motiflerden) Olasılıkla bir Kadının Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ω

	-----	"-----"
	[... μνήμης]	-----'in anısına
2	[χάρ]ιν κ Διὶ Βρον-	ve Zeus Bronton'a
	τῶντι	(adağı sundu)."

Satır 1-2: [μνήμης χάρι]ν. Bu ifade ve ardından gelen κ yazıtın aynı zamanda bir mezar yazıtı olduğunu göstermektedir ve Bronton'un yanı sıra ölmüş bir kişiye de sunulmuştur.

Satır 3: Βροντῶντι'den sonra εὐχίην'in olduğuna dair bir iz yoktur.

Kat. No. 13

Stel Parçası (Lev. 3)

Bul. Y.: Sultandere/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Sultandere'de bir evin avlusunda durmaktaydı; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 1, 10 m; **Gen.:** (gövde) 60 cm; (kaide) 84 cm; **Kal.:** (gövde) 19 cm; (kaide) 22 cm; **H. Yük.:** 3 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 57 No. 111 Lev. 35.

Es. Dur.: Stelin üst kısmı kırıktır. Eserin her yeri zedelenmiş, yüzeyde çatlaklar oluşmuştur.

Tanım: Sağ ve sol yanlardan stilize sütunlarla sınırlanmış bir stel parçası. Sütunların kaideleri görülmektedir. Eserin üzerinde, yazıtın üst kısmında kabartma izleri bulunmaktadır. Söz konusu kabartmalar iki öküz başına ait olabilir. Bu kabartmaların altında yedi satırlık özenli yazılmış Eski Yunanca yazıt vardır.

Yaz. İçeriği: Epaphrodeitos ile Hedone'nin Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Γ Ε Ω Υ Φ Β

	Χρυσόγονος κ Εὐτ-	"Khrysogonos ve Eutykhion,
2	υχίων κ Ἐ[λ]εύθερος	ve Eleutheros ve Aphrodeisia
	κ Ἀφροδειςία πατρὶ	biricik babaları Epaphrodeitos'un
4	Ἐπαφροδείτω κ μητρὶ	ve biricik anneleri Hedone'nin
	Ἡδονῆ γλυκυτάτοις	hatırasına ve Zeus Bronton'a
6	μνήμης χάρι]ν κ Διὶ Βρον-	adağı (sundular)."
	τῶντι εὐχίην	

Satır 4: Ἐπαφρόδειτος = Ἐπαφρόδιτος

Satır 3-6: πατρί Ἐπαφροδείτω κ μητρὶ Ἡδονῆ γλυκυτάτοις μνήμης χάρι[ι]ν. Bu ifadeler, adak taşının aynı zamanda mezar taşı olduğunu açık biçimde göstermektedir.

Kat. No. 14

Naikos Stel (Lev. 4)

Bul. Y.: Avdan çevresinden/Eskişehir. Cox ve Cameron'un çalışmaları sırada Avdan'da bir evin avlusunda [Kat. No. 1 ile birlikte] durmaktaydı; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. P. Frei çalıştığı sırada, Avdan'da, Ali Rıza Özkan'ın evinde durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 09 m; **Gen.:** 45 cm; **Kal.:** 18 cm; **H. Yük.:** 2, 5-3 cm

Yayın: Cox-Cameron 1937, s. 62 vd No. 126 Lev. 37 (Frei, Phrygische Toponyme, s. 13 vd No. 3'de bu stelden de söz etmektedir)

Es. Dur.: Eserin üst ve alt kısmı kırılmıştır. Alınlık bir hayli zarar görmüştür. Alınlıktaki kabartmalar çok yıpranmıştır. Stelin her tarafında küçük kırıklar ve çizikler vardır. P. Frei eseri görmüş ve kaydetmiştir. Ancak, eser bugün çok yıpranmış ve yazıtın sol kısmı okunamaz durumdadır

Tanım: Sağ ve sol kenarlarında stilize sütunlar olan stelin alınlığı kırık ve bir hayli tahrip olduğu için tam seçilememektedir. Alınlığın içindeki üzüm salkımı ve *patera* kabartmaları zorlukla seçilmektedir. Alınlığın hemen altında, gövde üzerinde bir öküz başı ve onun da altında yapraklardan oluşan yarım daire biçimli bir girland betimleri vardır. Girlandın kurdeleleri her iki uçtan aşağı sarkmakta ve uçları ok ucu biçiminde bitmektedir. Girlandın altında beş satırlık Eski Yunanca yazıt görülmektedir

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α □ Ε Ω

	Μασικηνοι ὕ-	"Masik//a//lılar
2	πέρ καρπῶν	ekinleri ve bütün
	καὶ τῶν ἰδίω-	aile üyeleri için
4	[v] πάντων Διὶ	Zeus Bronton'a
	[B]ροντῶντι εὐχῆν	adağı (sundular)."

Satır 1: Μασικηνοι. Bugüne kadar bu *ethnikon* adı altında bir yer ismi bilinmemekteydi. Aynı *ethnikon* aş Kat. No. 69'da da (Aşağı Ilıca'dan: Νέαρχον Μασικηνον) geçmektedir. *Ethnikon*'un belirttiği yer adının yalın (*nominativus*) biçimi bilinmemektedir. Zgusta yerin adını Μασικ//α// olarak vermektedir ve lokalizasyonunun ilgili belgelerin bulunduğu yerde, yani Dorylaion ile Nakoleia arasında yapılması gerektiğini belirtmektedir. Ayrıca, Μασικηνοι isminin Lykia'daki dağ ismi Μασικύτης (Μασίκυτος) ile karşılaştırılabileceğini belirtmektedir, bkz Zgusta, Ortsnamen, s. 372 § 785 harita 278 Yalın şekli bilinmediği için

yer ismini şimdilik Zgusta'nın verdiği biçimde kullanacağız. Yazıtta Μασιχηνοι isimli bir köy cemaati iyi ürün ve bütün aile üyelerinin esenliği için Zeus Bronton'a adak sunmuştur
Satır 5: [B]ροντωντι. *Epitethon*'da -των- unutulmuş ve sonradan üst kısma yazılmıştır.

Kat. No. 15

Naiskos? Stel (Lev. 4 = ıstampaj fotoğrafı)

Bul. Y.: Avdan çevresinden/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Avdan'da köyde durmaktaydı; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 1, 63 m; **Gen.:** 65 cm; **Kal.:** (gövde) 18 cm; (kaide) 25 cm; **H. Yük.:** 3, 5 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 64 No. 129 Fig. 26 Lev. 37.

Es. Dur.: Stel üstten kırıktır. Yazıtın bazı yerleri çok aşınmıştır

Tanım: Sağ ve sol kenardan stilize sütunlarla sınırlanmış, sütun kaideleri betimlenmiş stelin kaide kısmı işlenmeden kaba bırakılmıştır. Stelin olasılıkla bir alınlık kısmının olduğunu üst kısımda, kırık yerdeki eğimden çıkartmak mümkündür. Stelin üzerinde sadece izleri kalmış bir çelenk motifi görülmektedir. Çelengin altında altı satırlık Eski Yunanca yazıt bulunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Ω Ε Ε

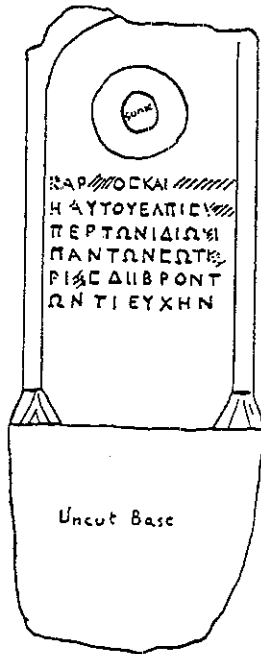

Fig. 5

- Καρ[ικ]ός και [γυν]-
 2 ἡ αὐτοῦ Ἐλπίς ὠ-
 πὲρ τῶν ἰδίων
 4 πάντων σωτη-
 ρίας δι' Βροντ-
 6 ὄντι εὐχὴν

"Karikos ve eşi
 Elpis bütün
 aile üyelerinin
 esenliği için adağı
 Zeus Bronton'a
 (sundular)."

Satır 1: Καρ[ικ]ός Ad masculinum ve femininum (Καρικά) şekliyle (bkz. aş. Kat. No 35) Phrygia'da yaygın olarak kullanılmıştır ve Roma İmparatorluk Dönemi'nde iyi belgelenmiştir. Zgusta ismin Yunanlaşmış bir yerli Anadolu ismi olduğunu belirterek, adın artık Yunan olduğunu kabul etmektedir; Personennamen, s. 215 § 534. Drew-Bear bu görüşe karşı çıkmakta,

her iki adın da (Καρικός ve Καρικά) yerli Frig adları olduğunu belirlemekte ve konu ile ilgili ayrıntılı bilgiler vermektedir: bkz. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 394 (Καρικά) ve 386 (Καρικός). Ayrıca, kırs J. – L. Robert, Bull. Épig. 1968, s. 107 vd. No. 535.

Kat. No. 16

Stel Parçası (Lev. 4 = ıstampaj fotoğrafı)

Bul. Y.: Avdan/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Avdan'da bir evde durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 32 cm; **Gen.:** 30 cm; **Kal.:** 4, 5 cm;

H. Yük.: 2–2, 5 cm

Yayın: Cox–Cameron, MAMA V, s. 64 No. 130 Lev. 37.

Es. Dur.: Eser her yönden kırıktır.

Tanım: Bir stelin her tarafından kırılmış olan parçası. Eser, gövde ve kaide kısmından bir parçadır. Parçanın üzerinde özenli yazılmış Eski Yunanca yazıtın son dört satırından bir kısım görülmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: E B

	-----	"-----
	[. . . ú]-	-----
	[πέρ] ἑαυτ-	kendi(leri? için)
2	[ὦν ?] Διὶ Βρον-	Zeus Bronton'a
	[τ]ῶντι εὐχ-	adağı (sundu[lar])."
4	ήν	

Kat. No. 17

Stel Parçası (Lev. 4)

Bul. Y.: Avdan/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Avdan'da bir şahsa aittir; **Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** 47 cm; **Gen.:** 32 cm; **Kal.:** 10 cm; **H. Yük.:** 2, 5–5 cm

Yayın: Cox–Cameron, MAMA V, s. 66 vd. No. 136 Lev. 38

Es. Dur.: Stel her yönden kırıktır. Yazıtın sol alt tarafı aşınmıştır. Yazıt sağ taraf ve sağ alt köşeden kırılmıştır.

Tanım: Her yönden kırık bir stel parçası. Stelin sol kenarında stilize bir sütunun gövdesi seçilmektedir. Üzerinde düzgün yazılmış yedi satırlık Eski Yunanca yazıt vardır.

Yaz. İçeriği: Agathemeris ile Theophilos'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E ω φ μ γ Θ

	'Ερμῆς 'Ε[ρ]-	"Hermeias
2	μείου 'Αγ[αθ]-	oğlu Hermes
	ημερίδι [κ υ]-	Agathemeris'e ve
4	[ί]ϕ Θεοφ[ί]-	oğlu Theophilos'a
	[λ]ϕ κ(α>ι Δ[ι] (sic)	ve Zeus Bronton'a
6	[Β]ρον[τῶντι]	adağı (sundu). "
	ε[ύχην]	

Satır 1-2: 'Ε[ρ]μείας Ad 'Ερμείος ya da 'Ερμείον olarak da düşünülebilir.

Satır 2-6: 'Αγ[αθ]ημερίδι κ υίϕ Θεοφ[ίλ]ϕ κ(α>ι Δ[ι Β]ροντῶντι. Adak, Agathemeris'e, Theophilos'a ve Zeus Bronton'a sunulmuştur. Bu adağın hem mezar taşı hem de adak taşı olduğu anlaşılmaktadır. 5. satırda καί'daki *alpha* taş üzerinde yoktur. Δ[ι] tek *iota*"lı olabilir.

Kat. No. 18

Stel Parçası (Lev. 4)

Bul. Y.: Avdan/Eskişehir. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Avdan'da bir şahsa aittir;

Şimd. Y.: Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-219-67 **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 40, 5 cm; **Gen.:** (gövde) 35 cm; (kaide) 48 cm; **Kal.:** (gövde) 8 cm; (kaide) 9 cm; **H. Yük.:** 2, 5-3 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 67 No. 137 Lev. 38

Es. Dur.: Stel gövdenin alt kısmından kırılmıştır. Gövdenin küçük bir parçası kalmıştır.

Tanınm: Bir stelin kaide kısmı. Stelin üzerine düzgün yazılmış olan Eski Yunanca yazıtın son dört satırı kısmen görülmektedir. Yazıtın son iki satırı kaide üzerine yazılmıştır.

Yaz. İçeriği: Boisagaros'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E Β Ω Λ

	[..... Φιλ?]-	"(Ben) Philoksene?
	οξέ[νη άνδρί]	kocam? Boisa-
2	μου Βοισαγαρω	garos'a ve Zeus
	κ Δι Βροντῶντι ε[ύ]-	Bronton'a adağı
4	χην	(sundum). "

Satır 0-2: [Φιλ]οξέ[νη άνδρί] μου tamamlaması Cox ve Cameron tarafından yapılmıştır. Ancak, -μου eki *genitivus* halindeki bir baba adını gösteriyor olabilir. Βοισαγαρος bir Galat adıdır. Krş. Zgusta, Personennamen, s. 126 § 178-2 ve Frei, Epichorische Namen, s. 187.

Kat. No. 19

Stel Parçası (Lev. 4)

Bul. Y.: Avdan/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Avdan'da bir evde (Ali Efendi'nin) durmaktaydı; **Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** 69 cm; **Gen.:** 33 cm; **Kal.:** 12 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 67 No. 138 Fig. 29 Lev. 38.

Es. Dur.: Stel üstten ve yan taraflardan kırılmıştır. Çok zarar görmüş olan eserin yazıtı da aşınmıştır.

Tanım: Üst ve yan taraflardan kırık olan stelin kaide kısmı işlenmemiş kaba bir görünüm sergilemektedir. Parça eserin kırılmadan önceki görünümünü hakkında bilgi vermemektedir. Ön yüze yazılmış olan Eski Yunanca yazıtın dört satırından bir kısım görülmektedir. Stelin kaidesi olarak görünen alt kısmının üzerine, çapa benzeri bir alet ile ne olduğu anlaşılmayan başka bir nesnenin betimi yapılmıştır.

Yaz. İçeriği: Domne? ile kocasının? Mezar Taşları ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Ε Ε Ο Μ

Fig. 6

- [.....]
- [... 'Ασκλη]ηπιάδη[ς πατρι...]
- 2 [... και] μητρι Δό[μνη γονεῦσι]
- [γλυκυ]τάτοις μνήμ[ης χάριν]
- 4 [καὶ Δ]ι Βροντῶντι ε[ὐχὴν]

"-----
Asklepiades biricik babası(ları)? ---
--- ve biricik annesi(leri) Domne?'nin
hatırasına ve Zeus Bronton'a
adağı (sundu[lar]) "

Satır 1: ['Ασκλη]ηπιάδη[ς]. Cox ve Cameron'nun tamamlaması doğru olarak gözükmektedir. Yazıttaki bütün tamamlamalar Cox ve Cameron tarafından yapılmıştır.

Kat. No. 20

Stel Parçası (Lev. 4 = ıstampaj fotoğrafı)

Bul. Y.: Avdan çevresinden/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada (Avdan'dan Ayvacık'a giden yol üzerinde yer alan) Erenler Pınar'da bir çeşmede örülüdür; **Malz.:** Yayında verilmiyor; **Yük.:** 1, 04 m; **Gen.:** 44 cm; **Kal.:** 16 cm; **H. Yük.:** 5 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 70 vd. No. 147 Fig. 32 Lev. 40.

Es. Dur.: Stel üst kısımdan kırılmıştır. Eserin alt kısmı ise kesilip yuvarlaklaştırılmıştır ve Bizans Dönemi'nde bir yapıda orta direk olarak kullanılmıştır

Tanım: Sağ ve sol kenarlarında stilize sütun gövdeleri görünen stel parçası. Stelin üst kısmında Eski Yunanca yazıtın son iki satırından bir parça görülmektedir. Stelin alınlıklı olup olmadığı anlaşılamamaktadır. Eserin üzerinde modern zamanda kazınmış bir *grafiti* vardır

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Δ ⊖

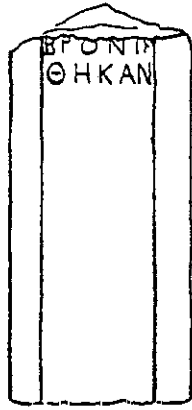

Fig. 7

2

[Δι] Βροντ[ώντι]

[ἀνέ]θηκάν

"-----"

Zeus Bronton'a

(bu steli) diktiler."

Kat. No. 21

Naikos Stel (Lev. 5, a-b) (*vidi*)

Bul. Y.: Avdan/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-8-72; **Malz.:** Gri damarlı mermer; **Yük.:** 95 cm; **Gen.:** (kırık alınlık) 39 cm; (gövde) 43 cm; **Kal.:** 7 cm; **H. Yük.:** 2, 5-3 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Alınlığı her taraftan kırılmıştır. Özellikle sağ taraf büyük bir parça halinde kırılıp kaybolmuştur. Akroterler de kaybolmuştur. Sağ sütun başlığının bir parçası kırılmıştır. Kaide de kırık ve kayıptır. Stelin üzerinde yer yer çatlaklar vardır. Yazıt bazı yerlerde silikleşmiştir.

Tanım: Üçgen alınlıklı stel yatayda ve üçgen eğrilerinde profillidir. Stelin gövdesinde, yan taraflarda başlıklarıyla birlikte stilize sütunlar işlenmiştir. Gövde üzerinde üst kısım, herhangi bir süsleme olmayıp boş bırakılmış, alt kısma ise, altı satırlık Eski Yunanca yazıt işlenmiştir.

Yaz. İçeriği: Eutykhes'in (veya Eutykhos'un) Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E Ω Φ Υ Υ Α

2 Ἐπίγονος Φησ-
σισανού σὺν
γυναϊκὶ Βαβει
4 υἱῷ Εὐτύχῳ
κ Διὶ Βροντῶ-
6 ντι εὐχῆν

"Phessianos oğlu
Epigonos eşi
Babeis'le beraber
oğulları Eutykhes'e
ve Zeus Bronton'a
adağı (sundu)."

Satır 1-2: Φησσιανός. Sonu -σιανός ile biten isimler için bkz. Dornseiff-Hansen, Rückläufiges, s. 267.

Satır 3: Βαβεις Frig kadın adıdır. Ad, Orta Anadolu'da da görülmektedir. Bkz. Zgusta, Personennamen, s. 115 vd. § 133-15; Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 393 ve Frei, Epichorische Namen, s. 185.

Satır 4-6: υἱὸ Εὐτύχῳ κ Διὶ Βροντῶντι Stel, Eutykhes'e (veya Eutykhos'a) ve Zeus Bronton'a birlikte adanmıştır. Εὐτύχης veya Εὔτυχος. Yazıtta her iki adın olması da olasıdır.

Kat. No. 22

Naiskos Stel (Lev. 5)

Bul. Y.: Avdan çevresinden/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Frei çalıştığı sırada, Avdan'da, Untar Yıldız isimli birisinin evinin duvarına örülüdür; **Malz.:** Gri-kahve kireçtaşı; **Yük.:** 1, 13 m; **Gen.:** (alt) 49 cm; (üst) 47 cm; **Kal.:** Frei, kalınlığın belirlenemediğini belirtiyor; **H. Yük.:** 2-2, 3 cm

Yayın: Frei, Phrygische Toponyme, s. 15 vd. No. 5N; SEG 38 (1988) s. 396 No. 1303.

Es. Dur.: Stelin üst ve sağ kısımları zarar görmüştür. Sağ taraftaki sütun kırılıp kaybolmuştur.

Tanınım: Stelin alınlığında kabartma bir çelenk motifi vardır. Stelin gövdesinin iki yanını stilize sütunlar sınırlamaktadır. Gövdede dokuz satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A C E

	Αὐρ. Ὀνήσιμος Νε[ο]-	"Neokles oğlu Aur(elius) Onesimos
2	κλέως Μαρλακκ[ηνοί]-	Marlakkos/on'lulara çelengi (sundu).
	ς στέφανον. Μαρλ[ακκ]-	Marlakkos/on'lular ürünleri için
4	ηνοὶ περὶ καρπῶν Δ[ιὶ]	Zeus Bronton'a adağı (sundular);
	Βροντῶντι εὐχῆ[ν]	Bir adı da Hermes? olan Aleksandros
6	ἐπιμελουμένου Ἄ[λεξ]-	----- (bayram) için gerekli
	άνδρου ΚΟΑΛΙΟΝ[- -]	erzakı temin etti, Eutykhes?
8	ὁ κ Ἑρμῆς [-] βραβεύ[ο]-	(bayramı) organize etti."
	ντος Εὐτύχ/ω/[υς] (sic)	

Satır 2-4: Μαρλακκηνοί. *Ethnikon* ve *toponym* hakkında ayrıntılı açıklamalar için bkz. yuk. Kat. No. 1 Ayrıca kırs. Kat. No. 23, 100 ve 245. Bu ve aş. Kat. No. 23 ve 245 numaralı yazıtların Marlakko-'nun Avdan olduğunu göstermesi, yani lokalizasyon bakımından önemi hakkında bkz. yine yuk. Kat. No. 1 Yukarıdaki yazıtta iki ayrı işlem söz konusudur. Birincisi, Aurelius Onesimos isimli bir şahıs Marlakkos/on'lulara bir çelenk sunmaktadır. İkinci olarak ise, Marlakkos/on'lular Zeus Bronton'a ürün (hasat?) için adak işlemlerini yerine getirmektedirler. Bu iki ayrı işlemin bir yazıtta dile getirilmesi her iki olayın birbirleriyle ilişki içinde olduğunu düşündürmektedir. Ancak, bunun ne tür bir ilişki olduğu yazıtta verilmemektedir.

Fakat yine de bu ilişki hakkında şunlar düşünülebilir: Aurelius Onesimos'un Marlakkos/on'lulara adadığı çelenk bir şekilde Marlakko- Cemaati'nin tanrıya yaptığı sunu ile ilişki içindedir. Genel olarak bu şahsın adak veya kült töreninin yürütülmesi görevini üstlendiği ya da en azından törenle ilgili masrafları karşıladığı düşünülebilir. Yukarıdaki yazıtta töreni yürüten şahısların ismi ve görevleri ayrıca verildiği için, çelengi adayan Aurelius Onesimos adak işlemlerine karışmamış, sadece masrafları karşılamış olmalıdır. Adak işlemlerinin cemaat tarafından organize edildiği anlaşılmaktadır. Burada özel kuralları olan dini bir tören veya bayram söz konusudur. Çelengin adanması, tanrıya sununun yapılması çok özel aşamaları olan işlemler olmalıdır. Ne yazık ki bütün bu işlemler ve aşamaları hakkında yeterli bilgiye henüz sahip değiliz. Ancak, eldeki bilgiler burada dini içerikli ve bir çelenk adanması ile doğrudan ilişkili olan bir bayramın (hasat bayramı?) söz konusu olduğunu göstermektedir. (Bu bağlamda bennos sözcüğünün anlamı ve Zeus Bennios hakkında genel olarak bkz. Şahin, Zeus Bennios; Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 1952 vd ; Schwabl, Zum Kult des Zeus II) Yazıtlarda adı geçen çelenk, törenlerde doğrudan rol oynuyor olmalıdır. Cox ve Cameron, MAMA V, s. 82 No 175'deki yazıtta (Μάρκος Σερεανοῖς στέφανον ἢ Σερεανοὶ Διὶ Κτησίῳ ἢ εὐχῆν) söz konusu olan çelenkle, olasılıkla taşın (stel) bizzat kendisinin kastedildiğini belirtmektedirler. Yani tanrıya bir çelenk değil, ama üzerinde çelenk betimi olan bir adağın adandığını ve στέφανον sözcüğüyle bunun kastedildiğini eklemektedirler. Yazıtlarda adı geçen çelengin gerçekten de bir çelenk ya da bir girland olup olmadığını veya Cox ve Cameron'un düşündükleri gibi taşın bizzat kendisinin kastedilip edilmediğini kesin söyleyebilecek durumda değiliz. Bunun dışında Drew-Bear ve Naour, yazıtlarda geçen çelenk sözcüğü ile, aslında para veya toprak ürünleri gibi bir bağışın söz konusu olabileceğini belirtmektedir, bkz. Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 1999 dipn 337. Bu konuda kırs. aş. Kat. No 168. Çelengin kült törenlerinde genel olarak kullanımını hakkında bkz. Blech, Kranz, s. 269 vd. Cox ve Cameron, MAMA V, s. 82 No 175'deki yazıt yukarıdaki yazıtla benzer türdendir.

Satır 6-8: ἐπιμελουμένου Ἀ[λεξ]άνδρου ΚΟΑΛΙΟΝ[- -] ὁ κ 'Ερμῆς 7. ve 8. satırların bir kısmı anlaşılammaktadır. Frei 7 satırdaki harflerin Κο(υ)άρτου şeklinde anlaşılabileceğini belirtmektedir. ὁ κ 'Ερμῆς'in ise Aleksandros'un ikinci adı olabileceğini soru işareti eşliğinde vermektedir. Bu yazıtta cemaatin sunduğu adağı ve kült işlemlerini, ayrı ayrı belirli görevleri olan iki şahsın yürüttüğü görülmektedir. ἐπιμελεῖσθαι fiiliyle vurgulanmak istenen bayram ve tören işlerinin cemaat adına yürütülmesi ve bütün sorumluluğun üstlenilmesidir. Bu fiil Dorylaion ve çevresi için buradaki ve aş. Kat. No 245'deki yazıtta belgelenmektedir. Frei, Körte'nin incelediği Dorylaion'dan iki yazıtta (Körte, Radet, s. 400 vd No. 44 ve 45) yine bu fiille rastlandığını belirtmektedir (Phrygische Toponyme 1988, s. 15 dipn 17). Frei, Körte'nin incelediği yazıtlarda geçen ἐπιμελούμενος veya ἐπιμεληθεῖς ile verbal bir işlemin belirtildiğini, bu fiille kesinlikle ἐπιμελητής memuriyetinin anlaşılmması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu türlü işlerin yürütülmesini sağlayan memuriyetlerin ("als Amtsbezeichnungen der 'Besorger'") bu yazıtlarda βουλευτής, πατρόβουλος (No. 44) ve οἰκονόμος τῆς πόλεως (No. 45) olarak verildiğini belirtmektedir.

Satır 8-9: βραβεύ[ο]ντος Εὐτόχ/ω/[υς] Frei 9 satırın son harfinin omega olarak değil,

omikron olarak okunması gerektiğini belirtmektedir. Yazıtın, adı büyük bir olasılıkla Eutykhes olan bir şahsın kült töreninde *brabeutes* (βραβευτής, -ῶν) olarak görev yaptığı anlaşılmaktadır. *Brabeutes*'lerin asıl görevi sportif yarışmalarda kazananlara çelenk ödülünü (Βραβείον) dağıtmaktır (Çoğunlukla dini içerikli olan köy bayramlarında agonistik yarışmaların yapılıp yapılmadığı bilinmemektedir). Köy cemaatlerinde ise, *brabeutes*'ler kült işlemlerinin yürütülmesinden sorumludurlar (*Brabeutes*'lerin görevi Lydia'dan bir yazıtta açıkça belirtilmektedir: τὴν δὲ ἐπιμέλησαν [τ]οῦ στεφάνου ποείσθω[σαν ο]ἱ κατ' ἐνιαυτὸν τασ[σ]όμενοι βρα[β]ευταί, bkz. Keil-Premmerstein, Bericht, s 55 No 113) Bu memuriyete Lydia'da daha sık rastlanmaktadır. Lydia'dan iki ayrı örnek için bkz. de Hoz, Lydische Kulte, Kat No. 4.2 13 ve Kat. No. 57.15.12. Frei, Phrygia'dan bir tek bu örneğin tanındığını belirtmektedir. βραβευτής'ler ve bu memuriyet hakkında genel olarak bkz. Schuler, Ländliche Siedlungen, s 238 vd.

Kat. No. 23

Stel Parçası (Lev 5)

Bul. Y.: Avdan çevresinden/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Frei çalıştığı sırada, Avdan'da, Hüseyin Yıldız isimli birinde durmaktaydı; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 54 cm; **Gen.:** 39 cm; **Kal.:** 4, 8-5, 1 cm; **H. Yük.:** 2, 5-2, 9 cm

Yayın: Frei, Phrygische Toponyme, s 16 No. 6N; SEG 38 (1988) s. 397 No. 1304.

Es. Dur.: Stel her yönden kırılmıştır. Sadece gövdenin ön yüzünde, yazıtın sağ tarafından küçük bir kısım kalmıştır.

Tanım: Stel her yönden kırık olduğu için tanımı yapılamamaktadır. Sadece, dokuz satırlık özenli yazılmış Eski Yunanca yazıtın bir kısmı görülmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Φ Ε

	[-----] IT	"-----"
2	[----] Μαρ-	Marlakkos/on'lulara
	[λακ]κηνοί-	çelengi (sundu);
4	[ς στέ]φανο-	Marlakkos/on'lular
	[ν Μαρ]λακκ-	ürünleri için Zeus
6	[ηνοί] ὑπὲρ κα-	Bronton'a adak
	[ρῶν] Διὶ Βρ-	(sundular) "
8	[οντῶν]τι ε[ύ]-	
	[χὴν]	

Satır 2-4 ve 5-6: Μαρλακκηνοί. Bkz. Kat. No. 1, 22, 100 ve 245. Bu ve Kat. No. 22 ve 245 numaralı yazıtların Marlakko-'nun Avdan olduğunu göstermesi bakımından önemi hakkında bkz. yuk. Kat. No. 1. Buradaki yazıt Kat. No. 22 ile tip olarak aynıdır

Kat. No. 24

Naiskos Stel (Lev. 5)

Bul. Y.: Süpren veya Süpüren (eskiden Süpü Ören)/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Süpü Ören'de bir evde durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 79 cm; (gövde) 41 cm; **Gen.:** 23 cm; (gövde) 18 cm; **Kal.:** 6 cm; **H. Yük.:** 2-3 cm

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 72 vd. No 152 Lev. 40.

Es. Dur.: Alınlığın sağ tarafı ve akroteler kırılmıştır. Diğer yerlerinde de küçük kırıklar vardır. Stelin sağ üst köşesi hafif kırıktır.

Tanınm: Alınlıklı, yüksek kaideli stelin gövde kısmında steli yan taraflardan sınırlayan stilize sütunlar betimlenmiştir. Sütunların kaideleri görülmektedir. Stelin kaidesinde steli yerine oturtmaya yarayan çıkıntılı kısım görülmektedir. Kaide kaba işlenmiştir. Alınlıkta *patera* betimi vardır. Stelin üzerine çifte bağlanmış alçak kabartma biçiminde iki öküz başı betimlenmiştir. Öküz başlarının altında iri harflerle yazılmış altı satırlık Eski Yunanca yazıt vardır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A E Ω R

	'Απόλλων	"Epinikos oğlu
2	'Επινίκου	Apollon
	ὑπὲρ βοῶν	öküzleri için
4	Διὶ Βρον-	Zeus Bronton'a
	τῶντι εὐ-	adağı (sundu)."
6	χίη	

Satır 2: 'Επινίκου'nun son harfi *ypsilon omikron*'un üzerine yazılmıştır. *Pi* harfinin üst çizgisi unutulmuştur.

Satır 3: Satırdaki son harf *ny omega*'nın üzerine yazılmıştır.

Bkz. yuk. Kat. No. 3 Bu iki stel aynı yerde aynı kişi tarafından adanmıştır. Bu köyde stellerin tip olarak çok sevilip tutulduğu, aynı tarz stellerin görülmesinden anlaşılmaktadır.

Kat. No. 25

Stel Parçası (Lev. 6)

Bul. Y.: Süpren veya Süpüren (eskiden Süpü Ören)/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Süpü Ören'de bir çeşmede örülüdür; **Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** 1 m; **Gen.:** 52 cm; **Kal.:** 19 cm; **H. Yük.:** 4 cm

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 74 No. 156 Lev. 41

Es. Dur.: Eser üst, alt ve sağ kısımdan kırılmıştır. Yazıt zor okunur durumdadır

Tanınm: Stelin sol kenarındaki stilize sütun parçasından bölgede görülen ve stilize sütunları olan bir stel olduğu anlaşılmaktadır. Eser hemen her yönden kırık olduğu için fazla bir ayırtı seçilememektedir. Ancak altı satırlık Eski Yunanca yazıt okunabilmektedir.

Yaz. İçeriği: Ladike, Demosthenes ve ----- ane'nin Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak
H. Şek.: E □

	Αὐρ Δη[. . . . .]	"Thallos oğlu Aur(elius)
2	Θάλλου σ[υνβίφ?]	De ----- eşi Ladike'ye
	Λαδίκη κ [τέκνοις?]	ve çocukları? Demosthenes'e
4	Δημοσθέν[η κ . . . .]-	ve ----- ane'ye
	ανῆ κ Διὶ Βρο[ντωντι]	ve Zeus Bronton'a
6	εὐχὴν	adağı (sundu)."

Satır 1: Δη[. . . . .] Adağı adayan şahsın adı Cox ve Cameron tarafından "Δημοσθένης" olarak tamamlanmıştır. Yazıtta 4. satırda Demosthenes adı geçmektedir ve bu ad, olasılıkla şahsın çocuklarından birisinin adıdır. Tamamlama doğru olabilir. Ancak, başka bir ad olması da olasıdır.

Satır 2: Θάλλος isminden sonra taş üzerinde sadece bir *sigma* harfi kalmıştır. Cox ve Cameron sözcüğü σ[υνβίφ] olarak tamamlamaktadırlar. Bu şekilde tamamlamayla, yazıtın, Zeus Bronton'la birlikte diğer bazı şahıslara da adandığı sonucu ortaya çıkmaktadır. Ancak, eğer *sigma* σύν *praepositio*'suna ait ise, o zaman adağın Zeus Bronton'a yazıtta adı geçen bütün şahıslar tarafından adandığı anlaşılacaktır. Burada her iki durum da olasıdır.

Satır 3: Λαδίκη (Dorca) = Λαοδίκη, krş. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 384.

Satır 4-5: Δημοσθέν[η] İsim Cox ve Cameron tarafından *femininum* olarak anlaşılmıştır. Ancak, ismin *masculinum* olma olasılığı da vardır. [. . . .]ανή isminin tamamlanması Cox ve Cameron tarafından [Τατι]ανή veya [Ἀπι]ανή olarak önerilmektedir. Burada başka bir kadın ismi de söz konusu olabilir. Τατιανή için bkz. Zgusta, Personennamen, s. 506 § 1517-38 κ Διὶ Βρο[ντωντι]. Adak hem Zeus Bronton'a hem de adı geçen şahıslara sunulmuştur.

Kat. No. 26

Naiskos Stel (Lev. 6)

Bul. Y.: Yörükkırka/Eskişehir-Seyitgazi arasında; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Kırka'da bir evin avlusunda durmaktaydı; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 1, 70 m; **Gen.:** (alınlık) 55, 5 cm; (gövde) 46, 5-51 cm; (kaide) 67, 5 cm; **Kal.:** (gövde) 15 cm; (kaide) 17, 5 cm; **H. Yük.:** 3-3, 75 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 79 vd. No. 170 Lev. 43.

Es. Dur.: Alınlığın üst kısmı kırılmış, köşe akroterleri de zarar görmüştür. Stelin sol sütun kısmında büyük bir çatlak vardır. Eserin üzerinde de birçok çizik ve çatlaklar görülmektedir.

Tanım: Eser, köşe akroterleri olan alınlıklı ve yüksek kaideli bir steldir. Stelin sağ ve sol yanında ince stilize sütunlar betimlenmiştir. Sütunların başlık ve kaideleri vardır. Alınlıkta bir rozete ait izler seçilmektedir. Stelin üzerinde iki öküz başı ve altında da altı satırlık Eski Yunanca yazıt görülmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak
H. Şek.: Α Γ Ε Ω Δ

	Ἑρμῆς Ἀρχ-	"Arkhestratos oğlu
2	εστράτου	en önde gelen rahip
	πρῶτος ἱε-	Hermis, öküzleri için
4	ρεύς περὶ βοῶ-	Zeus Bronton'a
	ν Διὶ Βροντ-	adağı (sundu) "
6	ῶντι εὐχῆν	

Satır 1-2: Ἑρμῆς. Taş üzerinde Γ harfleri kesin olarak okunmaktadır ve isim bu şekliyle kesindir. Ἑρμῆς = Ἑρμῆς. Adın Ἑρμῆς biçimi diğerine oranla daha az görülmektedir. "Ἑρμῆς için bkz. Fraser-Matthews, Names, s. 165.

Satır 3-4: πρῶτος ἱερεύς. Hermis'in en önde gelen, yani baş rahip olduğu anlaşılmaktadır. Büyük bir olasılıkla Zeus Bronton'un rahibidir. πρῶτος ἱερεύς'un Dorylaion'daki belgeleri için kış. Körte, Radet, s. 408 No. 50 = Mendel, Catalogue İstanbul III, No. 847. Bu katalogda Zeus Bronton'un birkaç rahibinin daha adı geçmektedir, kış. Kat. No. 2, 32, 47, 48, 150, 271, 272, 294, 301, 302, 309, 310 ve 314.

Kat. No. 27

Stel Parçası (Lev. 6 = istampaj fotoğrafı)

Bul. Y.: Yörükçürka/Eskişehir-Seyitgazi arasında; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Kırka'da caminin girişinde durmaktaydı; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 65 cm; **Gen.:** 50 cm; **Kal.:** 6 cm; **H. Yük.:** 3 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 80 No. 171 Fig. 38 Lev. 43.

Es. Dur.: Stel bütün yönlerden kırılmıştır. Yazıtın son iki satırı çekiç darbeleri almış ve aşınmıştır.

Tanınm: Stelin sağ yan kısmında stilize sütun gövdesi görülmektedir. Eserin üzerinde yapraklardan oluşan bir çelenk kabartması vardır. Çelengin alt kısmında dört satırlık Eski Yunanca yazıt yer almaktadır.

Yaz. İçeriği: Damas'ın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Γ Ε Φ Ω

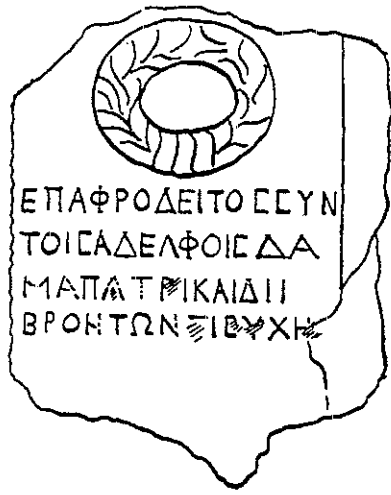

Fig 8

2 Ἐπαφρόδειτος σὺν
τοῖς ἀδελφοῖς Δα-
μᾶ πατρὶ καὶ Διὶ
4 Βροντῶντι εὐχῆ[v]

"Eraphrodeitos
kardeşleriyle beraber
babaları Damas'a?
ve Zeus Bronton'a
adağı (sundu)."

Satır 2-4: Δαμᾶ πατρὶ καὶ Διὶ Βροντῶντι. Adak, hem Damas'a hem de Zeus Bronton'a sunulmuştur.

Kat. No. 28

Naikos Stel (Lev 6, a-b) (*vidi*)

Bul. Y.: Kuyucak Köyü/Eskişehir. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Kuyucak'ta bir çeşmede (Kat. No. 26 ile beraber) durmaktaydı; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-78-68; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 84 cm-1, 20 m; **Gen.:** (alınlık) 41 cm; (gövde) 38 cm; **Kal.:** 13 cm; **H. Yük.:** 2, 7 cm.

Yayın: Ramsay, Sepulchral Customs, s. 258 No 10; Zingerle, 1923, s. 65 vd; SEG 6 (1932) s. 17 No. 95 ve s. 143 addenda et corrigenda No. 95; Cox-Cameron, MAMA V, s. 82 vd. No. 176 Lev. 43; Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 1998 ve dipn. 335; Schwabl, Zum Kult des Zeus II, s. 348 vd.

Es. Dur.: Stel alt kısımdan kırılmıştır. Müze bahçesinde betonun üzerine yapıştırılarak dik durması sağlanmıştır. Orta akroter kırılmış yan akroterler ise çok zarar görmüşlerdir. Figürler, özellikle de yazıt aşınmıştır.

Tanın: Köşe akroterleri palmet biçiminde olan üçgen alınlıklı stel. Alınlığa bir öktüz başı betimlenmiştir. Gövdeyi yan taraflardan kaide ve başlıkları olan sütunlar sınırlamaktadır. Gövde üzerinde kanatlarını açmış ve yıldırım demeti üzerinde duran kartal betimi vardır. Kartal başını sola çevirmiştir. Bunun alt kısmında sarkan bir girland betimi vardır. Girlandın her iki yanından da bir sarmaşık yaprağı sarmaktadır. Girlandın altında altı satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak ve Serea?'nın Kült Cemaati'ne Çelenk Sunusu

H. Şek.: A E C E W K

	Μάρκος	"Marcus oğlu
2	Μάρκου	Marcus Zeus
	Διὶ Βροντῶν-	Bronton'a ve
4	τι καὶ βέννει	Serea?'nın Kült
	Σερεανῶ στ-	Cemaati'ne
6	έφανον	çelengi (sundu)."

Satır 3-5: Διὶ Βροντῶντι καὶ βέννει Σερεανῶ. Yazıtta Zeus Bronton'a yapılmış bir adak ve Serea? isimli bir yerin Kült Cemaati'ne (olasılıkla Zeus Bronton'un Kült Cemaati) sunulmuş bir çelenk söz konusudur. Cox ve Cameron bu yazıtı Zeus Bronton ile Bennios'un (Zeus Bennios) isminin birlikte geçtiği tek yazıt olarak kabul etmişlerdir. Zeus Bennios kültü Phrygia'da ve Güney Bithynia'da bilinmektedir; örnekleri için genel olarak bkz. Şahin, Zeus Bennios; Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 1952 vd; Schwabl, Zum Kult des Zeus II. Ancak, yukarıdaki yazıtta geçen βέννει sözcüğü ile kastedilmek istenen Zeus Bennios değildir. Dolayısıyla Zeus Bronton'un ve Zeus Bennios'un adlarının birlikte geçtiğini söylemek artık olanaklı değildir. Gerçekte bu iki tanrının isimlerinin birlikte anıldığı bir yazıt yoktur (krş. Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 1998 dipn. 335). βέννει sözcüğü τὸ βέννοç sözcüğünün *dativus* halidir ve "kült cemaati" anlamına gelmektedir, bkz. Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 1998 ve Schwabl, Zum Kult des Zeus II, s. 348 vd. Sözcükle ilgili olarak krş. aş. Kat. No. 168. Burada Zeus Bronton'a yapılan adağın yanı sıra, bu tanrıyla ilgili dini bir tören veya bir bayram nedeniyle, Markus'un Serea?'nın kült cemaatine bir çelenk, para veya benzeri bir şey sunması söz konusudur. Yazıtta adı geçen çelenk kabartma olarak stelin üzerine resmedilmiştir. Çelenk sunuları ve dini bayramlar hakkında bkz. Kat. No. 1, 22 ve 168.

Yazıttaki halkın adı Kuyucak'ta bulunmuş olan iki ayrı yazıtta daha geçmektedir (Σερεανοί), krş. Cox-Cameron, MAMA V, s. 82 vd. No. 175 (Μάρκος Σερεανοίç στέφανον | Σερεανοί Διὶ Κτησίῳ | εὐχήν) ve 177 (aş. Kat. No. 29). Zgusta adı geçen halkın oturduğu yerin adını Σερ//α// veya Σερε//α// olarak vermektedir ve lokalizasyonunun ilgili belgelerin bulunduğu yerde, yani Dorylaion ile Nakoleia arasında yapılması gerektiğini belirtmektedir: Zgusta, Ortsnamen, s. 556 § 1199 harita 449. Zgusta ayrıca, yer adının şeklinin Σερ//α// veya Σερ//ου// vb. olması durumunda, bu şeklin Σερας veya Σεροδιç gibi şahıs isimlerine ait olabileceğini belirtmektedir. Serea'nın Kuyucak'ın antik ismi olduğu konusunda bkz. MAMA V, Nr. 175. Kuyucak ile ilgili olarak ayrıca bkz. Belke-Mersich, TIB 7 s. 320 s. v. Ayrıca, Διὶ Σερεανῶ hakkında bkz. Drew-Bear, Local Cults, s. 251 vd.

Kat. No. 29

Stel Parçası (Lev. 6)

Bul. Y.: Kuyucak/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Kuyucak Köyü dışında bir çeşmede örülüdür; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 99 cm; **Gen.:** (gövde) 56 cm; (kaide) 65 cm; **Kal.:** 23 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 83 No. 177 Fig. 40 Lev. 44; Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 1999 ve dipn. 336.

Es. Dur.: Stel hemen her yönden kırılmıştır. Stelin sağ kenarı bir başka taşın altında kaldığı için yazıtın bir kısmı okunamamıştır.

Tanınm: Yüksek kaidesi olan stelin görülebilen sol kenarından, stelin üzerine stilize sütunlar işlendiği anlaşılmaktadır. Eserin üzerindeki Eski Yunanca yazıtın son dört satırının sol yarısı seçilebilmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: C E

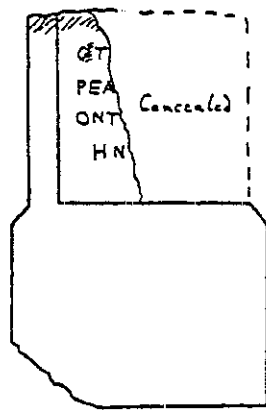

Fig. 9

-----
 2 στ[έφανον Σε]-
 ρεα[νοί Διὶ Βρ]-
 4 οντ[ῶντι εὐχ]-
 ήν

"-----
 Serealılar çelengi
 Zeus Bronton'a
 (sundular)."

Satır 1-2: [Σε]ρεα[νοί] Cox ve Cameron sözcüğü bu şekilde tamamlamaktadır. Ancak, harflerin Στ[έφανος (?) ὑπὲρ]ρ έα[υτῶν (?)] şeklinde anlaşılabilceğini de belirtmektedirler *Ethnikon* ve στέφανος ile ilgili olarak krş. yuk. Kat. No. 28 ve aş. Kat. No. 168 Bkz. ayrıca Kat. No. 1 ve 22

Kat. No. 30

Stel (Lev. 6)

Bul. Y.: Kuyucak/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Kuyucak Köyü dışında bir çeşmede (Kat. No. 28 ile beraber) örülüdür; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 82 cm; **Gen.:** 39 cm; **Kal.:** 11 cm; **H. Yük.:** 3 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 83 vd. No. 178 Lev. 44 Eser, 1883 yılında J.R.S. Sterret tarafından kopya edilmiştir. Sterret eseri çalıştığı zaman son satır sağlam durumdaymış

Es. Dur.: Stel üst kısımdan kırılmıştır.

Tanınm: Sağ ve sol yanlarından stilize sütunlarla sınırlandırılmış olan stelin üzerinde iki öküz başı kabartması görülmektedir. Başların üzerinde bir girland motifinin izleri vardır. Öküz başlarının alt kısmında sekiz satırlık Eski Yunanca yazıt bulunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ε C Ω

	Μηνόθε-	"Sokrates
2	μῖς (Σ)ωκρά- (sic)	oğlu Me-
	του (ὕ)περ τ- (sic)	nothemis
4	ῶν ἰδίω-	ailesinin ve
	ν καὶ τῆς	köyünün
6	κώμης (σ)ω- (sic)	esenliği için
	τηρίας Διὶ	adağı Zeus
8	Βροντῶντ-	Bronton'a
	[ι ε]ὐχίην	(sundu)."

Satır 2, 3 ve 6: 2. satırda *sigma* harfi için, 3. satırda *ypsilon* harfi için ve 6. satırda *sigma* harfi için *haplografi* (aynı harfin ard arda denk gelmesi durumunda tek yazılması) uygulanmıştır

Kat. No. 31

Stel Parçası (Lev. 7 = ıstampaj fotoğrafı)

Bul. Y.: Kuyucak/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Kuyucak Köyü'nde, cami yakınındaki bir çeşmede örülüdür; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** (görülebilir) 39 cm; **Gen.:** 48 cm (panel kısmı: yak. 33 cm); **Kal.:** 14 cm; **H. Yük.:** 2-2, 5 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 84 vd. No. 180 Fig. 41 Lev. 44; Eser Ramsay tarafından kopya edilmiş ama yayımlanmamıştır

Es. Dur.: Eser üstten zarar görmüştür. Yazıtın üst kısmı da zarar görmüştür. Alt kısımdan bir yere örülmüştür.

Tanım: Parça bir stele ait görünüyor. 14 cm kalınlık buna işaret ediyor. Üst kısım eğer tam ise, o zaman stelin alınlığı yoktur. Stel alt kısımdan bir yere örülmüştür. Stelin üzerindeki Eski Yunanca yazıtın bir bölümü görülmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: E ○

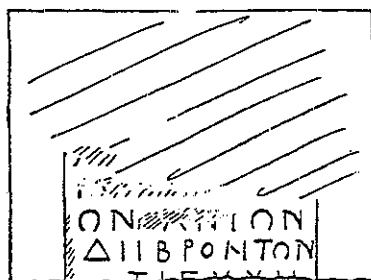

Fig 10

	Δ[.....]-	A..... nos
2	νο[ς? ὑπὲρ ἰ]δί-	bütün aile
	ων πάντων	üyeleri için
4	Διὶ Βροντῶν-	Zeus Bronton'a
	τι εὐχίην	adağı (sundu) "

Satır 1-2: Altı çizilmiş harfler Ramsay tarafından okunup kopye edilmiştir. Zamanla zarar gördükleri için Cox ve Cameron harfleri okuyamamışlardır.

Kat. No. 32

Stel Parçası (Lev. 7)

Bul. Y.: Kuyucak/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Kuyucak Köyü'nün dışında bir çeşmede örülüdür; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 77 cm; **Gen.:** (gövde) 55 cm; (kaide) 65 cm; **Kal.:** 22 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 85 No. 181 Lev 44.

Es. Dur.: Stel üst kısımdan kırılmıştır. Üzerinde küçük çatlaklar ve zedelenmeler vardır.

Tanınm: Sağ ve sol yanlardan stilize sütunlarla bezeli, kaideli bir stel parçası. Stelin büyük bir olasılıkla alınlık kısmı da vardı. Stilize sütunların kaideleri görülmektedir. Stelin üzerinde özenli yazılmış altı satırlık Eski Yunanca yazıt bulunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a ve Apollon'a Adak

H. Şek.: Α Α Ε Ω Μ

	Αὐρ. Ἀσκληπιάδ-	"Menothemis oğlu
2	ης Μηνοθέμι-	rahip Aur(elius)
	δος ἱερεὺς Διὶ	Asklepiades Zeus
4	Βροντῶντι	Bronton'a ve
	καὶ Ἀπόλλω-	Apollon'a
6	νι εὐχὴν	adağı (sundu)."

Satır 1-2: Aur(elius) Asklepiades büyük bir olasılıkla her iki tanrının da rahibidir. Bu katalogda Zeus Bronton'un birkaç rahibinin daha adı geçmektedir, krş. Kat No. 2, 26, 47, 48, 150, 271, 272, 294, 301, 302, 309, 310 ve 314.

Satır 2-3: Μηνόθεμις. Kuyucak'tan yine Menothemis adında bir şahıs (bkz. yuk. Kat No. 30) Zeus Bronton'a adak sunmuştur. Aur(elius) Asklepiades, büyük bir olasılıkla, o yazıtta da adı geçen Menothemis'in oğludur (Cox-Cameron). Cox ve Cameron, eğer bu durum doğru ise, o zaman adağın İ. S. 212 ile 250 yılları arasından olabileceğini belirtmektedirler.

Satır 3-6: Διὶ Βροντῶντι καὶ Ἀπόλλωνι Adak, hem Zeus Bronton'a hem de Apollon'a sunulmuştur. Yazıt, bu iki tanrının birlikte tapınım gördüğünün ilk ve tek belgesidir. Cox ve Cameron Apollon kültürünün Kuyucak ve çevresinde sık belgelendiğini belirtmekte ve öteki adakları örnek göstermektedirler: krş. Cox-Cameron, MAMA V, No. 183 ve No. R7 (appendix). Ayrıca bkz. agé, s. xxv ve xli ve No. 173; R 4; KB 7; KB 8. Yine krş. aş. Kat. No. 270: κατὰ κέλευσιν τοῦ θεοῦ Φο[ί]βου.

Kat. No. 33

Naiskos Stel (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Kuyucak/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Ramsay çalıştığı sırada Kuyucak'ta durmaktadır; **Malz.:** Yayında verilmiyor; Yayında eserin ölçüleri de verilmemektedir

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 151 No. R9 (Ramsay, steli 1907 yılında kaydetmiş ama yayımlamamıştır. Cox ve Cameron Ramsay'ın kopyasını kullanmışlardır.)

Es. Dur.: Yayında eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Üçgen alınlıklı stelin üç akroteri vardır. Eserin üzerinde altı satırlık Eski Yunanca yazıt olup son satır kaide üzerine yazılmıştır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E ○

	Αὐρ. Σωκρά-	"Kyrillos oğlu
2	της Κυρίλ-	Aur(elius)
	λου περὶ υ-	Sokrates, oğlu
4	ιοῦ Ἀνικί-	Anicius için
	ου Διὸς Βρον-	Zeus Bronton'a
6	τ/ὀ/ντι εὐχήν (sic)	adağı (sundu) "

Satır 4-5: Ἀνίκιος. Bu isimle ilgili olarak Cox ve Cameron İ. S. 217-218 yılları arasında (ve belki 218-219 yıllarında) Asia valisi Q. Anicius Faustus'un (PIR 1² 595) adını vermektedirler. Bu vali ile ilgili olarak kırs. Buckler et alii, MAMA IV, s. 9 vd No. 27. Ayrıca, yine Seyitgazi'den bir yazıtta Ἀνικία Μάξιμα adı geçmektedir, bkz. Cox-Cameron, MAMA V, s. 113 No. 234.

Satır 5-6: Βροντῶντι Omega yerine omikron yazılmıştır.

Kat. No. 34

Stel (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Kuyucak/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Sterret çalıştığı sırada Kuyucak'ta durmaktadır; **Malz.:** Yayında verilmiyor; Yayında eserin ölçüleri de verilmemektedir.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 151 Fig. 85 No. R10 (Sterret steli 1883 yılında kaydetmiş ama yayımlamamıştır. Cox ve Cameron Sterret'in kopyasını kullanmışlardır).

Es. Dur.: Stelin sol ve alt kısmı kırılmıştır

Tanım: Stelin tanımı hakkında yayında bilgi yoktur. Yalnızca, gövdenin üzerinde bir çelenk motifinin olduğu belirtilmektedir

Yaz. İçeriği: Aur(elius) Sokrates, Antipatros ve Trophimos'un anne ve babasının Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A □ C E Ω

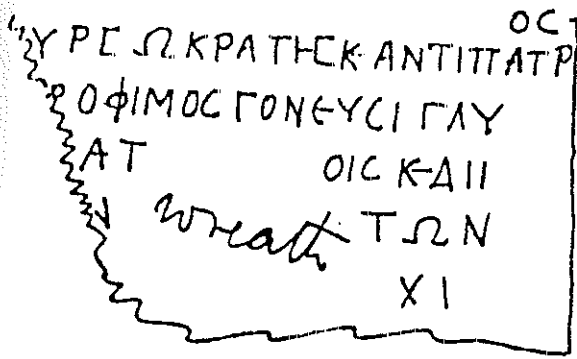

Fig. 11

[A]

Bu örenden kay-

2

4

"Aur(eliu... ad.
ve Trophimos b...
babalarına ve Zeus Bron...
adağı (sundular)."

Satır 0-1: Burada adı geçen Sokrates bir önceki adağı sunan kişi ile aynı şahıs olabilir.

Satır 2-5: γονεῦσι γλυ[κω]τάτοις κ Διὶ [Βρο]ντων[τι]. Eser, Zeus Bronton'a ve Sokrates ve Antipatros ve Trophimos'un ölmüş anne babasına adanmıştır.

Kat. No. 35

Stel Parçası (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Kuyucak/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Ramsay çalıştığı sırada Kuyucak'ta durmaktadır; **Malz.:** Yayında verilmiyor; Yayında eserin ölçüleri de verilmemektedir.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 151 No. R11 (Ramsay steli 1907 yılında kaydetmiş ama yayımlamamıştır. Cox ve Cameron Ramsay'in kopyasını kullanmışlardır.).

Es. Dur.: Stel çok zarar görmüştür.

Tanım: Yayında eserin tanımı hakkında bilgi yoktur. Yalnızca, yazıtın üzerine yıldırım demeti motifinin işlendiği belirtilmektedir.

Yaz. İçeriği: Asklas'ın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A □ E Z

	Σύνφορος κ 'Αλέξαν-	"Synphoros ve Aleksandros
2	δρος κ "Ατταλος	ve Attalos ve Hermes
	κ 'Ερμῆς μετὰ Καρικ/α/ (sic)	anneleri Karika'yla birlikte
4	μητρὸς πατρὶ 'Ασκ[λ]-	babaları Asklas'a ve
	άδη κ Διὶ Βρον[των]-	Zeus Bronton'a
6	[τι]	adağı (sundular)."

Satır 1: Σύνφορος = Σύμφορος

Satır 3: Καρικὰ, Καρικὸς isminin *femininum* şeklidir. Bkz. yuk. Kat No. 15. Yazıtta Καρικὰ adının Καρικας olması gerekengenitivus hali yanlış yazılmıştır.

Satır 4-5: Ἀσκληῶς Yazıtta ismin *dativus* 'u' Ἀσκληᾶδι yerine Ἀσκληάδη olarak verilmiştir.

Kat. No. 36

Stel Parçası (Lev 7)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Seyitgazi'de, kışlanın arkasındaki alçak tarla duvarına örülüdür; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 33 cm; **Gen.:** 39 cm; **Kal.:** 14 cm; **H. Yük.:** 2-3 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 107 No. 223 Lev. 51.

Es. Dur.: Stel üstten ve alttan kırılmıştır.

Tanınm: Stelin gövdesi üzerinde, sağda ve solda stilize sütunlar görülmektedir. Stelin üzerinde yapraklardan oluşturulmuş yuvarlak biçimli bir çelenk motifi kabartma olarak işlenmiştir. Çelengin üst kısmında kırık Eski Yunanca yazıtın iki satırı seçilmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E U

-----	"-----"
[. . . . . κατὰ]	--- Zeus
[Δι]ῶς Βρον-	Bronton'un
2 τῶντος ἐπι-	emri gereği
[ταγήν]	-----"

Satır 0-3: κατὰ ἐπιταγήν veya κατ' ἐπιταγήν adak yazıtlarında çok sık karşılaşılan bir ifadedir. (Kış. burada Kat No. 56, 172, 196, 214, 246, 249, 257, 258, 259, 260, 261, 268, 269, 271, 272, 273, 274, 281, 285) Bu ifadeyle tanrı, insanlara kendisine adak sunmalarını emreder. Yazıtlarda tanrının adak isteği en çok bu ifade ile dile getirilmektedir. Ancak, benzer κατὰ κέλευσιν τοῦ θεοῦ -- (bkz. burada Kat No. 89, 90, 144, 217, 270 [κατὰ κέλευσιν τοῦ θεοῦ Φοίβου], 278) veya ἐξ ἐπιταγῆς (bkz. burada Kat No. 124) ifadelerine de rastlanmaktadır. Yazıtlardaki bu ifadelerden tanrının adak emrini insanlara ne şekilde verdiği anlaşılamamaktadır. Bazı adak stelleri üzerindeki betimler (krş. örneğin aş Zeus Brontaios No. 4) bilim dünyasında rüya gören insanlar olarak yorumlanmıştır ve tanrıların insanlara adak emirlerini rüya aracılığıyla verdiği düşünülmektedir, konu hakkında bkz. Straten, Daikrates "Dream, s. 5 vd. ve 24 vd. Sonuç olarak insanlar, büyük bir olasılıkla rüyalarında tanrıyı görüyor ve ondan emir alınca da adağı sunuyor olmalıdırlar. Yukarıdaki yazıtta κατὰ ἐπιταγήν arasında Διὸς Βροντῶντος bulunmaktadır ve bu biçimiyle alışılmış yazımın dışındadır. κατὰ ἐπιταγήν Διὸς Βροντῶντος ifadesine de rastlanmaktadır, kış. Kat No. 246. κατὰ ἐπιταγήν ifadesi Zeus Bronton'un Bithynia'da bulunmuş olan adak yazıtlarında, Phrygia'da bulunmuş olanlara oranla çok daha fazla görülmektedir. Konu hakkında ve benzer ifadeler için bkz. Rouse, Votive Offerings, s. 322 vd. (XI. Formulae).

Kat. No. 37

Stel Parçası (Lev. 7)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Seyitgazi'de, kalenin alt kısmındaki mezarlıkta durmaktaydı; **Malz.:** Kireçtaşı; **Yük.:** 38 cm;**Gen.:** (görülebilir) 40 cm; **Kal.:** 24 cm; **H. Yük.:** 2, 5–3 cm.**Yayın:** Cox–Cameron, MAMA V, s. 109 No. 226 Lev. 51.**Es. Dur.:** Stel üst ve alt kısımlardan kırılmıştır. Sol tarafından toprağa gömülmüştür. Eser bir hayli yıpranmıştır.**Tanım:** Kırılmış stel parçasının sağ tarafında stilize sütun gövdesi görülmektedir. Eserin üzerine yaprakları ve üzüm salkımlarıyla asma dalları alçak kabartma olarak betimlenmiştir. Kabartmanın üzerinde Eski Yunanca yazıtın geriye kalan kısmı görülmektedir.**Yaz. İçeriği:** Tykhasios'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak**H. Şek.:** □ E Ω

-----	"-----"
[. . . Τυχ]–	Tykhasios?'a ve
ασίφ? κ Δι	Zeus Bronton'a
2 Βροντωντι εὐ–	adağı (sundu[lar])."
χίψ	

Satır 0–1: [Τυχ]άσιος. Ad, Cox ve Cameron tarafından tamamlanmıştır. Adak, Zeus Bronton'un yanı sıra Tykhasios'a da sunulmuştur.**Kat. No. 38**

Stel Parçası (Lev. 7)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor (Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Seyitgazi'de bir evde durmaktaydı); **Malz.:** Mor renkli damarları olan mermer; **Yük.:** 84 cm;**Gen.:** 46 cm; **Kal.:** 2 cm; **H. Yük.:** 3 cm.**Yayın:** Cox–Cameron, MAMA V, s. 110 No. 228 Lev. 51.**Es. Dur.:** Stelin üst ve kaide kısmı kırılmıştır. Stelin bütün kenarları yıpranıp zarar görmüştür. Yazıtın üst kısmı kırık ve kayıptır.**Tanım:** Sağ ve sol iki yanında stilize sütunlar olan stelin üzerinde yazıttan başka herhangi bir süsleme yoktur. Stelin üzerinde kırık beş satırlık Eski Yunanca yazıt görülmektedir.**Yaz. İçeriği:** Meilasia'nın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak**H. Şek.:** A □ E Ω

-----	-----
[. . . σὺν τ]-	çocuklarıyla
οἷς τέκνο[ις]	(beraber) eşi
2 Μειλασία γα-	Meilasia'ya ve
μετῆ κ Διὶ Βρ-	Zeus Bronton'a
4 οντῶντι	adağı (sundu)."
εὐχὴν	

Satır 2-4: Μειλασία γαμετῆ κ Διὶ Βροντῶντι Meilasia yerli bir kadın adıdır. Bkz. Zgusta, Personennamen, s. 307 § 888-2 Adak, Zeus Bronton'un yanı sıra Meilasia'ya da sunulmuştur.

Kat. No. 39

Naikos Stel Parçası (Lev 7, a-b = ıstampaj fotoğrafı)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Seyitgazi'de eski handa durmaktaydı; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 96 cm; **Gen.:** 54 cm; **Kal.:** 21 cm; **H. Yük.:** 3, 5 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 110 vd. No 230 Lev. 52.

Es. Dur.: Stel her yönden kırılmıştır. Çelengin alt kısmındaki yazıt kırık olduğu için yarımdır.

Tanım: Üçgen alınlıklı stelin gövdesinin sağ tarafında yer alan stilize sütun ve başlık görülmektedir. Diğer taraf kırıldığı için kaybolmuştur. Akroterli olan alınlığın sol akroterinin bir kısmı kalmıştır. Akroterlerin palmet biçiminde işlendikleri gözlemlenmektedir. Alınlığın içine alçak kabartma olarak büyük bir *patera* betimlenmiştir. *Patera*'nın üzerinde çapraz biçimli çizgiler vardır. Üçgen alınlığın yatay profilinin altında dış sıralarından oluşan bir profil daha işlenmiştir. Onun altında yine düz profilli bir bant vardır. Stelin üzerine alçak kabartma olarak bir çelenk betimlenmiştir. Çelengin üzerinde dört satırlık özenle yazılmış Eski Yunanca bir yazıt olup, son satırdaki εὐ-χὴν sözcüğü çelenkten dolayı bölünerek yazılmıştır. Yazıt çelengin alt kısmında devam etmektedir.

Yaz. İçeriği: Pi- - - isimli bir kadının Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: € C Ω Ϙ

	Κρηπνός κ "Ηλι-	"Kreynos ve Helios
2	ος κ Ἀσκληπιός κ	ve Asklepios ve
	"Ερως Διὶ Βροντῶντι	Eros, Zeus
4	εὐ χὴν	Bronton'a adağı
	çelenk	(sundular)
	κ μητρὶ Πι[. . .]	ve biricik anneleri
6	[γλυ]κυτά[τη]	Pi- - - -'ye."

Satır 1-2: Κρηπνός = Κραιπνός "Ἡλιος'un Yunan veya yerli Anadolu adı olduğuna dair

tartışma ile ilgili bkz. Zgusta, Personennamen, s. 180 vd. § 399. Tanrı isimlerinin insanlarda ad olarak kullanılması hakkında bkz. Cox-Cameron, MAMA V, s. 19 vd. No. 35.

Satır 5: Πι[. . .]. Cox ve Cameron isimin Πι[νυρή] olabileceğini düşünmüşlerdir.

Kat. No. 40

Stel Parçası (Lev. 7)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir. Körte, yazıtın, tekkenin yeni yapılmış duvarında örülü olduğunu belirtmiştir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Seyitgazi'de, Türbe'de bazilikanın batı duvarına örülüdür; **Malz.:** Kireçtaşı; **Yük.:** (görülebilir) 52 cm; **Gen.:** 51 cm; **Kal.:** (görülebilir) 18 cm (toprağa gömülüken); **H. Yük.:** 3-4 cm

Yayın: Ramsay, Inscriptions, s. 123 vd.; Körte, Studien VI, s. 442 No. 74; Schepeleyn, Montanismus, s. 189 dipn. 341; Cox-Cameron, MAMA V, s. 111 vd. No. 232 Lev. 52; Fehrle, Bronton, s. 614

Es. Dur.: Stel üstten kırılmıştır. Alt kısım toprağa gömülmüştür.

Tanınm: Sağ ve sol yanlardan stilize sütunlarla sınırlanmış olan stelin kaide kısmı, büyük bir olasılıkla, tekrar kullanmak üzere sonradan kaba biçimde işlenmiştir. Eserin üzerindeki Eski Yunanca yazıtın son dört satırı görülebilmektedir.

Yaz. İçeriği: Bir Adamın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: E LLI ⊙

	-----		-----
	Δι̅ Βροντῶν-		Zeus Bronton'a ve
2	τι εὐχῆν		(rahmetli olup)
	καὶ πατρὶ θε-		tanrı(sallaşan) babasına
4	ῶ		adağı (sundu[lar])."

Satır 1: Körte, yazıtın 1. satırının üst kısmının kırıldığını ama tamamlamanın kesin olduğunu belirtmektedir. Yazıtın, olasılıkla Ramsay'ın yayımladığı yazıt ile aynı olduğunu söylemekte ve Ramsay'ın sözlerini eklemektedir: "*the beginning . . . is lost, the end is Δι̅ βροντῶντι καὶ Πατρὶ Θεῶ*". Ramsay'ın komyasında εὐχῆν eksiktir. Ramsay, yazıtta Ζεὺς Βροντῶν ve Πατήρ Θεός olarak iki ayrı tanrının söz konusu olduğunu iddia etmiştir. Körte, Ramsay'ın fikirlerinin doğru olmadığını mantıklı açıklamalarla göstermekte ve eklemektedir: "*Damit ist Ramsays religionsgeschichtlichen Kombinationen der Boden entzogen*".

Satır 3-4: καὶ πατρὶ θεῶ. Stel, Zeus Bronton'dan başka, adağı sunan ve isimleri bugün kırık nedeniyle kaybolmuş şahıs veya şahısların babalarına da adanmıştır. Bu düşünce, Cox ve Cameron tarafından da dile getirilmektedir. Ancak yazıt, 3. ve 4. satırlardaki καὶ πατρὶ θεῶ ifadesi nedeniyle bilim dünyasında, Zeus Bronton'dan başka bir de Baba Tanrı'ya adanmış olarak anlaşılmıştır: krş. örn. Ramsay, Inscriptions, s. 123 vd. Çünkü baba sözcüğünün yanında herhangi bir şahıs adı geçmemekte ve ardından θεῶ sözcüğü gelmektedir. Baba adı, olası-

lıkla, kırılan üst kısımda verilmiştir. Adı kırık nedeniyle kaybolmuş olan şahıs, taşı Zeus Bronton'a ve artık yaşamayan ve tanısallaştırılmış (πατρὶ θεῶ) olan babasına adanmış olmalıdır. Körte de Ramsay'ın düşüncelerine karşı çıkmakta ve yazıtı bu şekilde yorumlamaktadır: krş. Studien VI, s. 442 No. 74. Yazıtı kopya eden bilim adamlarından hiçbirisi, yazıtın sonunda herhangi bir kırık olduğundan söz etmemektedir (Cox-Cameron: "The inscription is complete below"). Aksi durumda, belki, son kısmı kırılmış Θεόφιλος gibi bir baba adından bahsedilebilirdi

Kat. No. 41

Stel Parçası (Lev. 8, a-b) (vidi)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** Yok; **Malz.:** Griimsi mermer; **Yük.:** yak. 1, 05 cm; **Gen.:** yak. 70 cm; **Kal.:** yak. 15-20 cm ; **H. Yük.:** 2, 7 cm

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stel, gövdenin ortasından kırılmıştır ve üst kısım kaybolmuştur. Stelin sağ tarafı ve kaidenin de sağ köşesi kırılmıştır. Kaidedeki geçme kısmı kırık ve kayıptır. Gövde üzerindeki kartal kabartmasından geriye sadece kartalın ayakları ve yıldırım demeti kalmıştır. Yazıt yer yer çok silikleşmiştir. Stelin yüzeyinde birçok küçük kırık ve çatlak vardır.

Tanınm: Stelin gövdesi üzerinde, sol tarafta stilize sütun gövdesi görülmektedir. Stel, olasılıkla, üçgen alınlıklı işlenmiştir. Gövde üzerine yıldırım demeti üzerinde duran kartal betimlenmiştir. Kartalın kendisi kayıptır. Kabartmanın altına, yer yer artık okunamayan altı satırlık Eski Yunanca yazıt kazınmıştır. Stelin çok yüksek işlenmiş kaide kısmı görülmektedir.

Yaz. İçeriği: Asklepas'ın ve Ty-- --'nin ve Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Γ Ε Λ Ω

	Αὐρ Αμμια Ἀσκληπᾶ πατρ-	"Aur(elia) Ammia hayatta
2	ἰ ζό[ν]τι κ μητρὶ κατοικομέν-	olan babası Asklepas'a ve
	ἡ ΤΥ[. . .] ἔτευξεν σὺν τέκνο-	ölmüş olan annesi Ty-- --'ye?
4	ις [. . .] Μ [. . . κ? Ἀ]σκληπᾶς κ	(bu mezarı) hazırladı (ve)
	Χ[. . . . .] Διὶ Βροντῶν-	çocukları - - - - - ve Asklepas
6	τι εὐχῆν	ve - - - - - ile beraber adağı
		Zeus Bronton'a (sundu)."

Satır 1: Αμμια. Çok yaygın kullanılmış olan yerli bir kadın adıdır (Lallname). Ad, Phrygia'da da oldukça yaygındır. Bkz. Zgusta, Personennamen, s. 59 vd. § 57-16; Robert, Noms Indigènes, s. 348 ve s. 547 dipn. 1. Adın Kütahya çevresindeki kullanımı için bkz. Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 2042 No. 35. Bkz ayrıca yuk Kat No. 11.

Satır 3: ΤΥ. . . Burada Ty ile başlayan bir kadın adı söz konusudur.

Satır 1-3: πατρὶ ζόντι κ μητρὶ κατοικομένη. Ammia'nın adağı sunduğu sırada babası ha-

yatta, annesi ise, ölmüştür. Adak, her ikisine de sunulmuştur

Kat. No. 42

Stel Parçası (Lev 8) (*vidi*)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** Yok; **Malz.:** Grimsi mermer; **Yük.:** yak. 65–70 cm; **Gen.:** yak. 45–50 cm; **Kal.:** yak. 10–15 cm; **H. Yük.:** yak. 4–5 cm

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stelin üst kısmı kırılmış ve kaybolmuştur. Olasılıkla tekrar kullanmak amacıyla, stelin sağ ve sol kenarlarında taş hafif kazınmıştır. Sağ tarafta, olası stilize sütunun gövdesi kazınmışken, sol tarafta yazıtın bir kısmı da kazınarak yok edilmiştir. Yazıt sağ kenardan sağlamdır. Olasılıkla, sadece ilk satırı kırıkla birlikte kaybolmuştur. Yazıtın geriye kalanı da yer yer zarar görmüştür.

Tanınm: Kırık ve kazımalar nedeniyle dört köşe taş görünümü veren stelin üzerinde sadece yedi satırlık Eski Yunanca yazıt görülmektedir. Eserin üzerinde herhangi bir süs ya da motif yoktur.

Yaz. İçeriği: Flavius'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α ϕ □ Ω Β

	[-----]	"Çocukları?"
	ο[ς κ] Φαβία-	-----os ve
2	[v]ὸς κ Δημή-	Fabianus ve
	[τρ]ιος οἱ ἔ[γγ]-	Demetrios baba-
4	[ov]οι? πατρὶ	ları Flavius'a
	[Φλ]αβίω κ [Δι]	ve Zeus Bron-
6	[Bp]οντῶν-	ton'a adağı
	[τι ε]ὐχὴν	(sundular) "

Satır 1: Satırın başında olasılıkla sonu -ος ile biten bir erkek adının son iki harfi kalmıştır

Satır 3-4: οἱ ἔ[γγον]οι. Sözcüğün bu şekilde tamamlanması olasıdır.

Satır 4-7: πατρὶ [Φλ]αβίω κ [Δι Βρ]οντῶν[τι]. Adak, Zeus Bronton'a ve Flavius'a birlikte adanmıştır.

Kat. No. 43

Naikos Stel Parçası (Lev 9, a-b) (*vidi*)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** Yok; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** yak. 80 cm; **Gen.:** (alınlık) yak. 65 cm; (gövde) yak. 55 cm; **Kal.:** yak. 10–15 cm; **H. Yük.:** 3–4 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stelin alınlığı üst kısımdan kırılmış, tepe akroteri kaybolmuş, yan akroterler de kırılıp zarar görmüştür. Stelin gövdesi orta yerinden kırılmış, alt kısım kaide ile birlikte kaybolmuştur. Eserin yüzeyi hava şartlarından çok etkilenmiş ve zarar görmüştür. Ayıntılar kaybolmaya yüz tutmuş, yazıt silikleşmiştir. Stel üzerindeki kabartma betimler de kırılıp zarar görmüşlerdir.

Tanım: Akroterli üçgen alınlık bant profillerle işlenmiştir. Alınlığın ortasında büyük bir kabartma üzüm salkımı betimi vardır. Alınlık, profil bantlarla gövdeye bağlanmaktadır. Gövde üzerinde başlıklarıyla stilize sütunlar görülmektedir. Başlıklarla sütun gövdelerinin birleştikleri yerler ince çizgilerle profillidir. Stelin üzerine büyük ve ince bir çeleng motifi kabartma olarak işlenmiştir. Çelengin üst kısmında dört satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır. Beşinci ve olasılıkla kırık ve kayıp olan altıncı satırlar çelengin yan taraflarına yazılmıştır. Olası yedinci ve son satır çelengin altına yazılmış olmalıdır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A □ C €

	Aὐρ Ἀσκλη-	"Hermes oğlu
2	πίδαρης Ἐρ-	Aur(elius)
	μοῦ μετὰ σ-	Asklepiades
4	υψίβιου Διὸς Β-	eşiyle birlikte
	ρο <i>çeleng</i> v-	Zeus Bronton'a
6	[τῶν] [τι]	adağı (sundu)."
	[εὐχίην]	

Kat. No. 44

Stel Parçası (Lev. 8)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Stel, Haspels çalıştığı sırada Seyitgazi'de, türbenin içinde durmaktaydı. Taşın hâlâ orada olma olasılığı vardır; **Malz.:** Süngertaşı; **Yük.:** 23 cm; **Gen.:** 26 cm; **Kal.:** 21 cm; **H. Yük.:** 2, 5-3 cm.

Yayın: Haspels, Highlands, s. 356 vd. No. 150 Lev. 640.

Es. Dur.: Parça üst, sol ve alt kısımlardan kırılmıştır. Taşın yüzeyi zedelenmiştir ve yazıtın okunabilen kısmı da zarar görmüştür.

Tanım: Üç taraftan da kırık olan parçanın sağ tarafındaki stilize sütun gövdesinden, stelin bilinen tarzda işlenmiş olduğu anlaşılmaktadır. Parça küçük olduğu için fazla ayrıntı yoktur. Eserin üzerindeki yazıtın çok küçük bir kısmı kalmıştır.

Yaz. İçeriği: Mezar Taşı? ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: €

-----	"-----"
[---] κ Δι̅ Βρ-	--- ve Zeus
2 [οντῶν]τι εὐχ-	Bronton'a
[ήν]	adağı (sundu)."

Satır 1-2: [---] κ Δι̅ Βρ[οντῶν]τι. Adak, Zeus Bronton'un yanında bir başka tanrıya veya şahsa daha adanmıştır.

Kat. No. 45

Stel (Lev 9 = ıstampaj fotoğrafı)

Bul. Y.: Sarayören (eskiden Alpanos)/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Macpherson 1951 yılında steli Sarayören'de kaydetmiştir. Hâlâ Sarayören'de olabilir; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** (görülebilene) 1, 10 m; **Gen.:** (görülebilene) 68 cm; **Kal.:** 20 cm; **H. Yüksek.:** 4-5 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 149 Fig. 83 No. R5; Macpherson, Inscriptions, s. 15 No. 10 Lev 1b (Sterrett ve Ramsay aynı steli 1883 yılında ayrı ayrı kendi araştırmalarında kaydetmiş, ama yayımlamamışlardır. Cox ve Cameron onların kopyasını kullanmışlardır.)

Es. Dur.: Stel üstten ve sağ kenardan kırılmıştır. Stelin üzerine kabartma biçiminde işlenmiş bir büstün izleri görülmektedir.

Tanınm: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Ionia'nın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Γ Ε Ω Φ

ΦΩΤΕΙΝΟΣ	2	Φωτεινός σὺ-	"Photeinos erkek
ΜΑΔΕΛΦΟΙΣ Κ	2	ν ἀδελφοῖς κ	ve kız kardeşleriyle
ΑΔΕΛΦΑΙΣ ΙΩΝΙΑ	4	ἀδελφαῖς Ἴων[ία]	beraber anneleri
ΜΗΤΡΙ Κ ΔΙ ΒΡ	4	μητρὶ κ Δι̅ Βρ-	Ionia'ya ve Zeus
ΟΝΤΩΝΤΙ	6	[ο]ντῶντι	Bronton'a adağı
ΕΥΧΗΝ	6	[ε]ὐχὴν	(sundu)."

Fig. 12

Satır 3-5: Ἴων[ία] μητρὶ κ Δι̅ Βροντῶντι. Adak, hem Ionia'ya hem de Zeus Bronton'a adanmıştır. Macpherson çalıştığı sırada ismin son iki harfi okunmaz durumdadır.

Buradaki adak, tanrının Sarayören'deki tapınağından kaynaklanmaktadır. Bu örenden kaynaklanan öteki adaklar için bkz. Kat. No. 46, 47, 48, 97, 198, 234 ve 235.

Kat. No. 46

Stel (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Sarayören (eskiden Alpanos)/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Macpherson çalıştığı sırada Sarayören'de, köyün caddesine örülüdür; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** (görülebilene) 75 cm; **Gen.:** 47 cm; (gövde) 18 cm; **Kal.:** 26 cm; **H. Yük.:** 2 cm

Yayın: Macpherson, *Inscriptions*, s. 14 No. 7; SEG 14 (1957) s. 184 No. 785.

Es. Dur.: Yayında stelin durumu hakkında fazla bilgi yoktur. Sadece, stelin sağ kenarının çok zarar gördüğü belirtilmektedir. Dolayısıyla yazıtın sağ tarafı yok olmuştur.

Tanım: Yayında stelin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayında harf şekilleri hakkında bilgi yoktur

	-----	"-----
	[------'O]-	(ve?) Olynpikhos
	λυνπ[ίχ]-	oğlu (kızı?) -----
2	ου εὐξ[άμενοι]	dua ederek babaları
	περὶ πα[τρὸς]	(Olynpikhos)
4	ἀνέστ[ησαν]	için (bu steli)
	[έ]κ τῶν ἰδί[ων αὐ]-	kendi servetlerinden
6	τῶν Διὶ Β-	Zeus Bronton'a
	ροντῶν-	dikti(ler) "
8	τι εὐχ[ήν]	

Satır 0-2: ['O]λύνπ[ίχ]ος = 'Oλύπιχος = 'Oλύπικος. -ίχος/-ικος eki ile biten ve Roma İmparatorluk Dönemi'nde oldukça yaygınlaşan ad için kış. Drew-Bear et alii, *Votive Steles*, s. 388. Ad, Macpherson tarafından tamamlanmıştır

Satır 2-3: εὐξ[άμενοι] περὶ πα[τρὸς] Tamamlama Macpherson. Adak yazıtlarında kullanılan εὐχομαι fiili ile tanrıdan, adağı sunanın bizzat kendisinin, ailesinden birisinin veya hayvanının sağlığına kavuşması, tekrar iyileşmesi istenmektedir. Bu fiil çoğu zaman tanrıya verilen adak sözünü de ifade etmektedir. Bu türden isteklerin olduğu adak taşları üzerinde çoğunlukla sağ elini havaya kaldırmış dua eden şahıs betimleri bulunmaktadır (örn. Kat. No. 298'da böyle bir betim bulunmaktadır). Yukarıdaki yazıtta adağı sunanlar büyük bir olasılıkla hasta olan babalarının iyileşmesi için dua ederek (tanrıya ricada bulunarak) Zeus Bronton'a bu adağı sunmuşlardır. Bu türden, yani içinde insanlar için ὑπέρ veya περὶ *praepositio*'larının kullanıldığı yazıtları, aynı zamanda mezar taşı olarak algılamak doğru değildir. Bunlar yukarıda da açıklandığı gibi, büyük olasılıkla hasta olan şahısların iyileşmeleri için tanrılara sunulmuş saf adak taşları olmalıdır. Ancak, sözcük mezar yazıtlarında da karşımıza çıkmaktadır, kış. aş. Kat. No. 173. Yukarıdaki yazıttan da anlaşıldığı gibi Zeus Bronton'un hasta insanları iyileşmesini sağlayan bir yönü de olmalıdır. Bu fiil Lydia'daki adak yazıtlarında da sık olarak belgelenmiştir: kış. de Hoz, *Lydische Kulte*, s. 118 ve dipn. 716. Lydia'daki yazıtlardan birisinde (de Hoz, *Lydische Kulte*, s. 220 vd. No. 39 22), bir kadın hasta olan büyük baş hayvanının iyileşmesi için tanrı Men'e bir stel sunmaktadır (adak taşı üzerinde büyük baş hayvan betim-

lerinin ayak kısımları kalmıştı): [Ἀ]ξιτηνῶ ἐξ Ἐπικρ[ά]του Ἑλπίς Ἀνδρονίκου | εὐ-
ξαμένη ὑπὲρ τοῦ ἡμιλόνου εὐχῆν

Buradaki adak, tanrının Sarayören'deki tapınağından kaynaklanmaktadır. Bu örenden kay-
naklanan öteki adaklar için bkz. Kat. No. 45, 47, 48, 97, 198, 234 ve 235.

Kat. No. 47

Stel (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Sarayören (eskiden Alpanos)/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Macpherson çalıştığı
sırada Sarayören'dedir; **Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** 1, 38 m; **Gen.:** (gövde) 52 cm; **Kal.:** 19
cm; **H. Yük.:** 2, 8-3, 2 cm

Yayın: Macpherson, Inscriptions, s. 14 No 8; SEG 14 (1957) s. 184 No. 786

Es. Dur.: Stelin üst kısmı ve sol tarafı zarar görmüştür.

Tanım: Yayında stelin tanımı yapılmamaktadır. Ancak, stelin üzerinde, yazıtın alt kısmında
bir çelenk kabartmasının izlerinden söz edilmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayında harf şekilleri verilmemektedir.

	'Απολλώνι-	"Heniokhos oğlu
2	ος Ἡνιόχου	rahip Apollonios
	[καὶ --- -]-	(ve) Apollonios
4	ἩΣ Ἀπολλωνί-	oğlu rahip -- -es
	ου ἱερεῖς Διὶ Βρ-	Zeus Bronton'a
6	οντιῶντι εὐ-	adağı (sundular)."
	χῆν	

Satır 3-4: Sonu -ης ile biten bir erkek adı kalmıştır.

Satır 5: ἱερεῖς. Yazıtta adları geçen iki şahıs büyük bir olasılıkla Zeus Bronton'un rahipleri-
dir. Bu katalogda Zeus Bronton'un birkaç rahibinin daha adı geçmektedir, kırs. Kat. No. 2, 26,
32, 48, 150, 271, 272, 294, 301, 302, 309, 310 ve 314.

Buradaki adak, tanrının Sarayören'deki tapınağından kaynaklanmaktadır. Bu örenden kay-
naklanan öteki adaklar için bkz. Kat. No. 45, 46, 48, 97, 198, 234 ve 235.

Kat. No. 48

Stel (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Sarayören (eskiden Alpanos)/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Macpherson çalıştığı
sırada Sarayören'dedir; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** (görülebilin) 1, 10 m; **Gen.:** 73 cm; **Kal.:**
17 cm; **H. Yük.:** 2, 4-4 cm

Yayın: Macpherson, Inscriptions, s. 15 No 9; SEG 14 (1957) s. 185 No. 787.

Es. Dur.: Stel, üst kısmının sağ ve sol yanlarından kırılmıştır. Stelin sağ kenarı zarar görmüştür. Alt kısım da kırıktır. Çelenk kabartmasının sağ tarafındaki yazıt oldukça zarar görmüştür.

Tanım: Yayında stelin tanımı yapılmamaktadır. Ancak, stelin üzerinde orta kısımda kabartma bir çelenk olduğu belirtilmektedir. Oniki satırlık Eski Yunanca yazıtın bir kısmı çelengün çevresine yazılmıştır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton Epimartyros'a Adak

H. Şek.: Yayında harf şekilleri verilmemektedir. Ancak, yayındaki bir bilgiden (bkz. aş. satır 11-12) *alpha*, *epsilon* ve *omega*'nın şekilleri anlaşılmaktadır: Α Ε Ω

	[Αύρη?] Τρύφων	"[Aure(lius)?) Tryphon
2	[κ Α]ύρη Ἀσκληπᾶς	(ve?) rahip Aur(elius)
	[ιε]ρεὺς σὺν υεῖῶ [δέ] Ἀσ[κ]-	Asklepas, oğlu
4	ληπᾶ <i>çelenk</i> περὶ τ-	Asklepas'la birlikte
	ῶν τέκνων ἰδίῳν	kendi çocukları için,
6	ἀνέ <i>çelenk</i> θηκα[v]	vatanın bolluğu?
	περὶ πατρ-	için (ve) ürünlerinin
8	ἰδος π <i>çelenk</i> ολυθ-	olgunlaşması
	ενίας <i>çelenk</i> περὶ κ-	için Zeus Bron-
10	αρπῶν τηλεσφορίας	ton Epimartyros'a
	Διὶ Βροντῶντι Ἐπιμ-	adağı diktiler."
12	α/μ/ύρω εὐχὴν (<i>sic</i>)	

Satır 1: Τρύφων'un önündeki Aurelius kısaltması Macpherson tarafından tamamlanmaktadır.

Satır 2-4: Ἀσκληπᾶς ἱερεὺς Asklepas büyük bir olasılıkla Zeus Bronton'un rahibidir. Rahibin oğlu da aynı adı taşımaktadır. Bu katalogda Zeus Bronton'un birkaç rahibinin daha adı geçmektedir, kırs Kat No. 2, 26, 32, 47, 150, 271, 272, 294, 301, 302, 309, 310 ve 314. satırda υεῖῶ = υῖῶ. Yine 3. satırda taş üzerinde δέ okunmaktadır. Ancak, Macpherson sözcüğün anlam bakımından gereksiz yazıldığını düşünmektedir.

Satır 8-10: πολυθενία. Sözcük Liddell-Scott, Lexicon'da geçmemektedir. Ancak, burada Kat No. 2'de ve Kat No. 242'de benzer bir sözcük olan εὐθeneία geçmektedir ve bu adaklar ὑπὲρ εὐθeneίας için tanrıya sunulmuştur. Bu sözcük bolluk, bereket, gelişme anlamına gelmektedir. Burada πολυθενία sözcüğü, büyük bir olasılıkla, benzer bir anlam taşımaktadır ve adağın aynı zamanda vatanın bolluk ve bereketi için sunulduğunu göstermektedir. τηλεσφορία = τελεσφορία. Sözcük, Liddell-Scott, Lexicon'da yazıttaki "olgunlaşma" anlamıyla geçmemektedir.

Satır 11-12: Διὶ Βροντῶντι Ἐπιμα/μ/ύρω Taş üzerinde ΕΠΙΜΑΜΥΡΩ okunmaktadır. Ancak, Macpherson sözcüğü ἐπιμα(ρτ)ύρω olarak düzeltmiştir. Burada Zeus Bronton'un bir sıfatı söz konusu olmalıdır. ὁ ἐπιμάρτυρος sözcüğü, sadece tanrıların tanıklığını, bir şeyin tanrıların gözetimi altında geliştiğini ifade etmektedir. Bu *epitethon*'la, tanrının yazıtta istenen gelişmelere tanık olması, bütün bu isteklerin Zeus Bronton'un gözetiminde gelişmesi ve onun

bu gelişmeleri desteklemesi istenmiş olmalıdır.

Buradaki adak, tanrının Sarayören'deki tapınağından kaynaklanmaktadır. Bu örenden kaynaklanan öteki adaklar için bkz. Kat No 45, 46, 47, 97, 198, 234 ve 235.

Kat. No. 49

Naikos Stel (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Arslanbeyli (Şücattin)/Eskişehir (köyün güneyindeki bir çeşmeye örülüdür); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Ramsay çalıştığı sırada Şücattin'de durmaktaydı; **Malz.:** Yayında verilmiyor; Yayında eserin ölçüleri de verilmemektedir.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s 152 vd. No R14 (Ramsay steli 1907 yılında kaydetmiş ama yayımlamamıştır. Cox ve Cameron Ramsay'in kopyasını kullanmışlardır.); Drew-Bear, Nouvelles, s 36

Es. Dur.: Yayında stelin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayında eserin gövdesinde başlıklı ve kaideli sütunlar bulunan, alınlığı ve kaidesi olan bir stel tanımlanmaktadır. Alınlık içinde *patera* benzeri yuvarlak bir nesnenin kabartması vardır. Stelin gövdesinde tanımlanamayan süs türünden bir nesne kabartma olarak işlenmiştir. On satırlık Eski Yunanca yazıt bu nesnenin çevresine yazılmıştır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayında harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

	Μηνᾶς		"Abbokome'li
2	Εὐτύχου		Eutykhes
	Ἄββ	οκω-	oğlu Menas
4	μή	της	bütün aile
	πε	σὺς (?) ρὶ	üyeleri için
6	τ	ῶ[v]	Zeus
	ἰδ	ἰω[v]	Bronton'a
8	πάντων Διὶ		adağı
	Βροντῶντι		(sundu)."
10	εὐχίην		

Satır 1: Μηνᾶς. Yaygın bir kısaltılmış (*hypokoristik*) Yunan erkek adıdır. Ad, özellikle Kilikia'da yaygındır. (Ad, Μηνογάς, Μηνογένης, Μηνόδωρος, Μηνόφιλος ve Μηνοχάρης gibi tanrı Men'in adından oluşturulmuş isimlerle yakın ilişki içindedir). Krş Zgusta, Personennamen, s. 312 vd. § 910

Satır 2: Εὐτύχου. Eutykhos da söz konusu olabilir.

Satır 3-4: Ἄββοκώμη. Köyün yeri bilinmemektedir. Abbokome isimli bir köy daha önce içinde antik bir kent barındıran Bağlıca (Seyitgazi'nin yak. 40 km güneydoğusunda) yakınlarında belirlenmiştir: bkz. Calder, MAMA I, s. 414 ve s. XXVII; Belke-Restle, TIB 4, s. 137 s.

v. Ancak, Belke-Mersich, TIB 7, s. 169'da 'Αββοκώμη'nin Bağlıca'da değil, daha çok Seydi (Seyit) Suyu'nun batısında bir yerde, belki de Sicaeddin'de (bugün A[ı]slanbeyli) olabileceği belirtilmektedir. Sicaeddin'den köyün adının geçtiği bir Roma Dönemi sınır taşı ile adak yazıtları bilinmektedir, karşı Drew-Bear, Nouvelles, s. 35 vd. Yine Laodikeia Kombusta'da bulunan bir yazıtta adı geçen bir kadın bu isimdeki bir köyde doğmuştur: bkz. Calder, Inscriptions, s. 122 No. 6; Eskişehir'de bulunmuş olan bir yazıtta geçen [Ἀ]ποκωμητῶν sözcüğü ile yine aynı köy söz konusu olmalıdır: bkz. Körte, Radet, s. 407 No. 49 ve Drew-Bear, Nouvelles, s. 37; Ramsay 'Απουκώμη isimli bir köyün varlığından söz etmektedir: bkz. Cox-Cameron, MAMA V, s. 152 vd. No. R14'ün notlarında. Zgusta, Ortsnamen, s. 39 § 2-2'de (harita 2) bu yer adı altında iki yer isminin bilindiğini belirtmekte ve birisinin Pergamon'un güneyinde (ἔξ Αββουκωμη[ς]), diğerinin ise Phrygia'da Amorion'un kuzeybatısında ([δῆ]μου Αββουκω[μη]των = Bağlıca) olduğunu söylemektedir. Bu yazıtta geçen *ethnikon*'un ise, büyük bir olasılıkla Phrygia'daki yerden kaynaklandığını belirtmektedir. Bkz. ayrıca Zgusta, Ortsnamen, s. 85 § 83-6 ('Αποκώμη, 'Απουκώμη). Zgusta, 'Αποκώμη'nin kesinlikle 'Αββοκώμη ile aynı olmadığını belirtmektedir. Ayrıca, köyle ilgili olarak karşı Schuler, Ländliche Siedlungen, s. 291.

Kat. No. 50

Stel Parçası (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Arslanbeyli (Şücattin)/Eskişehir (köyün güneyindeki bir çeşmeye örülüdür); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Ramsay çalıştığı sırada Şücattin'de durmaktaydı; **Malz.:** Yayında verilmiyor; Yayında eserin ölçüleri de verilmemektedir

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 153 No. R15 (Ramsay steli 1883 ve sonra 1907 yıllarında kaydetmiş ama yayımlamamıştır. Cox ve Cameron Ramsay'in kopyasını kullanmışlardır.)

Es. Dur.: Stel kırıktır. Yayında başka bilgi yoktur.

Tanım: Yayında stelin tanımı hakkında bilgi yoktur.

Yaz. İçeriği: Antiokhos'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayında harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

	Αὐρ. Καρικὸς Ἀντιόχου	"Antiokhos oğlu Aur(elius)
2	μετὰ συνβίου [Μ]εν[ε]κρο-	Karikos eşi Menekroa?
	ας κ Τατια [μετὰ] συν-	ile ve Tatia eşi Antiokhos
4	βίου Ἀντιόχου κ Σώ-	ile ve Sopatris ve Pappas
	[πατ]ρις κ Παππας	çok sevgili babaları
6	Ἀντιόχῳ πατρὶ φιλ-	Antiokhos'a ve Zeus
	τάτῳ κ Διὶ Βροντῶ-	Bronton'a adığı (sundular)."
8	[ντι] εὐχὴν	

v. Ancak, Belke–Mersich, TIB 7, s. 169'da 'Αββοκώμη'nin Bağlıca'da değil, daha çok Seydi (Seyit) Suyu'nun batısında bir yerde, belki de Sıcaeddin'de (bugün A[r]slanbeyli) olabileceği belirtilmektedir. Sıcaeddin'den köyün adının geçtiği bir Roma Dönemi sınır taşı ile adak yazıtları bilinmektedir, kış Drew-Bear, Nouvelles, s. 35 vd. Yine Laodikeia Kombusta'da bulunan bir yazıtta adı geçen bir kadın bu isimdeki bir köyde doğmuştur: bkz. Calder, Inscriptions, s. 122 No. 6; Eskişehir'de bulunmuş olan bir yazıtta geçen [A]ποκωμητῶν sözcüğü ile yine aynı köy söz konusu olmalıdır: bkz. Körte, Radet, s. 407 No. 49 ve Drew-Bear, Nouvelles, s. 37; Ramsay 'Απουκώμη isimli bir köyün varlığından söz etmektedir: bkz. Cox–Cameron, MAMA V, s. 152 vd. No. R14'ün notlarında. Zgusta, Ortsnamen, s. 39 § 2–2'de (harita 2) bu yer adı altında iki yer isminin bilindiğini belirtmekte ve birisinin Pergamon'un güneyinde (ἔξ Αββουκωμη[ς]), diğ erinin ise Phrygia'da Amorion'un kuzeybatısında ([δή]μου Αββουκω[μη]των = Bağlıca) olduğunu söylemektedir. Bu yazıtta geçen *ethnikon*'un ise, büyük bir olasılıkla Phrygia'daki yerden kaynaklandığını belirtmektedir. Bkz. ayrıca Zgusta, Ortsnamen, s. 85 § 83–6 ('Αποκώμη, 'Απουκώμη) Zgusta, 'Αποκώμη'nin kesinlikle 'Αββοκώμη ile aynı olmadığını belirtmektedir. Ayrıca, köyle ilgili olarak kış. Schuler, Ländliche Siedlungen, s. 291.

Kat. No. 50

Stel Parçası (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Arslanbeyli (Şücattin)/Eskişehir (köyün güneyindeki bir çeşmeye örülüdür); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Ramsay çalıştığı sırada Şücattin'de durmaktaydı; **Malz.:** Yayında verilmiyor; Yayında eserin ölçüleri de verilmemektedir.

Yayın: Cox–Cameron, MAMA V, s. 153 No. R15 (Ramsay steli 1883 ve sonra 1907 yıllarında kaydetmiş ama yayımlamamıştır. Cox ve Cameron Ramsay'in kopyasını kullanmışlardır.)

Es. Dur.: Stel kırıktır. Yayında başka bilgi yoktur.

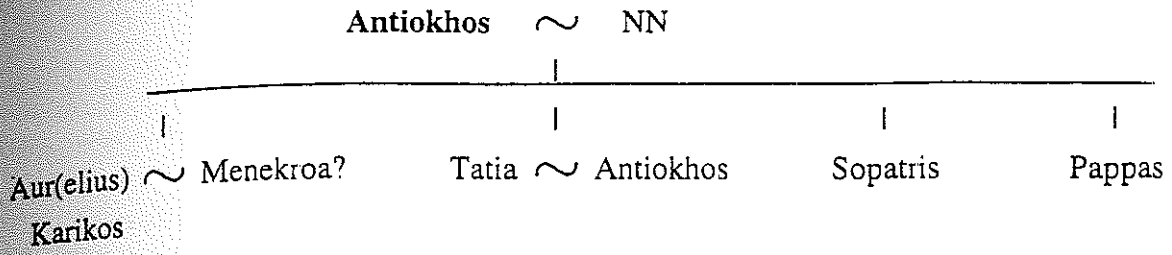
Tanınm: Yayında stelin tanımı hakkında bilgi yoktur.

Yaz. İçeriği: Antiokhos'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayında harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

	Αὐρ Καρικὸς Ἀντιόχου	"Antiokhos oğlu Aur(elius)
2	μετὰ συνβίου [Μ]εν[ε]κρο-	Karikos eşi Menekroa?
	ας κ Τατια [μετὰ] συν-	ile ve Tatia eşi Antiokhos
4	βίου Ἀντιόχου κ Σώ-	ile ve Sopatris ve Pappas
	[πατ]ρις κ Παππας	çok sevgili babaları
6	'Αντιόχῳ πατρὶ φίλ-	Antiokhos'a ve Zeus
	τάτῳ κ Διὶ Βροντῶ-	Bronton'a adağı (sundular)."
8	[ντι] εὐχῆν	

Mezar sahibi Antiokhos'un soy ağacı:

Satır 1: Καρικός. Bkz. yuk. Kat. No. 15.

Satır 2-3: [M]εν[ε]κροα. Ad, Cox ve Cameron tarafından tamamlanmıştır ve bir kadın adıdır. Cox ve Cameron adın belki Μενεκλείας yerine kullanılmış olabileceğini belirtmektedirler. Τατία. Phrygia'da ve tüm Anadolu'da yaygın olarak kullanılmış bir kadın adıdır (Lallname). Bkz. Zgusta, Personennamen, s. 499 vd. § 1517-10 ve Frei, Epichorische Namen, s. 186. Tatia'nın kocası babasıyla aynı adı taşımaktadır.

Satır 4-5: Σώ[πατ]ρις. Ad, Cox ve Cameron tarafından tamamlanmıştır. Παππας, Phrygia'da yaygın olan bir yerli erkek adıdır (Lallname). Bkz. Zgusta, Personennamen, s. 414 vd. § 1199-20. Adın Παπας şekli için bkz. yuk. Kat. No. 5.

Satır 6-8: Ἀντιόχῳ πατρὶ φιλάτῳ κ Διὶ Βροντῶ[ντι]. Adak, Antiokhos'a ve Zeus Bronton'a birlikte sunulmuştur.

Kat. No. 51

Stel (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Alpu/Eskişehir (Von Domaszewski'de: "Alpiköi"); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser, von Domaszewski çalıştığı sırada Alpu'da, köy çeşmesinde durmaktaydı; **Malz.:** Mavi kireçtaşı; **Yük.:** 89 cm; **Gen.:** 42 cm; **Kal.:** 12 cm; **H. Yük.:** Yayınlarda verilmiyor.

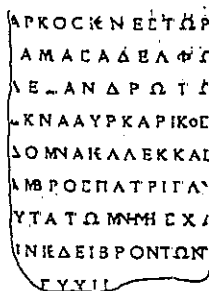
Yayın: Von Domaszewski, Inschriften, s. 179 No. 33; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 27.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi verilmiyor.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmıyor.

Yaz. İçeriği: Aleksandros'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

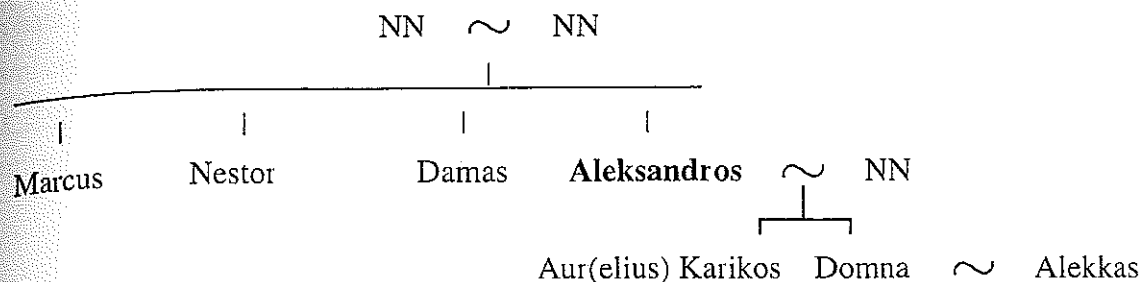
H. Şek.: □ C E

	[M]άρκος κ Νέστωρ [κ]	"Marcus ve Nestor ve
2	[Δ]αμῶς ἀδελφῶ	Damas kardeşleri
	[Ἀ]λε[ξ]άνδρω τῶ [κ?]	Aleksandros'a ve çocukları Aur(elius)
4	[τ]έκνα Αὐρ. Καρικός	Karikos ve Domna ve damadı
	[κ] Δόμνα κ Ἀλεκκῶς	Alekkas biricik babaları
6	[γ]αμβρός πατρὶ γλυ-	(Aleksandros'un) hatırasına
	[κ]υτάτῳ μνήμης χά-	ve Zeus Bronton'a
8	[ρ]ιν κ Δεὶ Βροντῶν[τι]	adağı (sundular)."
	εὐχή[ν]	

Fig. 13

Mezar sahibi Aleksandros'un soy ağacı:

Satır 2-3: ἀδελφῶ [Ἀ]λε[ξ]άνδρῳ τῶ. Burada τῶ olağan olmayan biçimde Aensandros'tan sonra gelmektedir. Genellikle benzer yazıtlarda *articulus* verilmemektedir.

Satır 4: Καρικός Bkz. yuk. Kat. No. 15.

Satır 5-6: Ἀλεκκῶς [γ]αμβρός Alekkas, Aleksandros adının *hypokoristik*'idir. Phrygia'da sevilen bir erkek adıdır Bkz. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 381; Cox-Cameron, MAMA V, s. 123 No 261. Yazıtta Alekkas, Aleksandros'un damadı olarak verildiği ve Aleksandros'un Domna'dan başka kızının adı anılmadığı için Alekkas Domna'nın kocası olmalıdır.

Satır 6-8: πατρὶ γλυ[κ]υτάτῳ μνήμης χά[ρ]ιν κ Δεὶ Βροντῶν[τι]. Adak, Aleksandros'un mezar taşı olup ona ve Zeus Bronton'a adanmıştır. Aleksandros'un adı bu satırda tekrar edilmemiştir. Δεὶ şekli için bkş. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 373.

Kat. No. 52

Naiskos Stel (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Çavlum/Merkez/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor Eser, Körte çalıştığı sırada Tschaulum'da caminin ön avlusunun zemininde kaplama taşı olarak durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 35 m; **Gen.:** 48 cm; **Kal.:** Yayınlarda verilmiyor; **H. Yük.:** 4, 5 cm.

Yayın: Körte, Studien VI, s. 430 No. 51; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 29

Es. Dur.: Eser, üzerine basılmaktan çok yıpranmış ve yazılar neredeyse silinmiştir

Tanım: Yayınlarda stelin tanımı verilmemektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ (Yayınlarda başka harf karakteri verilmiyor.)

	[. .] Λ Λ [. .] Μ [. .]	"-----"
2	[. . . .] σὺν γυ]- ναϊκὴ Αμμια κ	eşi Ammia ve ve çocukları
4	[τ]έκνω{ν} Ἑρμο- [γέ]ν[ει] ἑα]υτοῖς κ	Hermogenes? ile birlikte kendilerine
6	Δὶ Βρ[ο]ντῶν[τι] εὐχί[ν]	ve Zeus Bronton'a adağı (sundu)."

Satır 3: Αμμια. Bkz. yuk. Kat. No. 41.

Satır 4-5: [τ]έκνω[ν]. Körte, *omegadan* sonra *ny* harfini okumuş, ve haklı olarak, taşçı ustanın hata yaptığını belirtmiştir. *Ny* harfi satırda fazladır. 'Ερμο[γέ]ν[ης]. Ad, Körte tarafından tamamlanmıştır

Satır 5-6: [έα]υτοίς κ Δι Βρ[ο]ντων[τι] Adak, adağı sunanların kendilerine ve tanıya adanmıştır. Δί. Tek *iota*'lı benzer örnekler için kırs. Drew-Bear et alii, Votive Steles, 373.

Kat. No. 53

Stel (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Şarhöyük/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Stel, Radet çalıştığı sırada Eskişehir'de, Porsuk Nehri'nin yanındaki bir hanın içinde durmaktaydı ve "*Chéhir-Euiuk'ten*" (Şarhöyük) getirilmiş; Yayınlarda stelin malzemesi ve ölçüleri verilmemektedir.

Yayın: Radet, En Phrygie, s. 568 No. 12; Körte, Radet, s. 404 No. 12; Ramsay, Preliminary Report, s. 276 No. 7; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 48.

Es. Dur.: Yayınlarda stelin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda stelin tanımı yapılmamaktadır

Yaz. İçeriği: Antiokhos'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Ε Ε Ω Ω

ΑΥΡΗΛΕΙΑΝΙΚ		Αύρηλεία Νίκ-	"Aureleia Nike
ΗΜΕΤΑΤΕΚΝ	2	η μετὰ τέκν-	çocuklarıyla
ΩΝΔΙΙΒΡΟΝΤ		ων Δι Βροντ-	birlikte adağı
ΩΝΤΙΕΥΧΗΝ	4	ῶντι εὐχῆν	Zeus Bron-
⁵ ΚΑΝΤΙΟΧΩ		κ Ἀντιόχῳ	ton'a ve eşi
ΙΑΝΔΡΙΑΝΕΣ	6	ἀνδρὶ ἀνέσ-	Antiokhos'a
ΤΗΕΑΝ		τησαν.	diktiler."

Fig. 14

Satır 1: Αύρηλεία = Αύρηλία.

Satır 3-5: Δι Βροντωντι εὐχῆν κ Ἀντιόχῳ. Adak, Zeus Bronton'a ve Antiokhos'a birlikte adanmıştır

Kat. No. 54

Stel (Lev. 9) (*vidi*)

Bul. Y.: Eskişehir Eser, Körte çalıştığı sırada Eskişehir'de, bir köprü yakınındaki Ermeni dükkânının yakınında durmaktaydı; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-

154-90; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 78 cm; **Gen.:** 41 cm; **Kal.:** 7 cm; **H. Yük.:** 3-4 cm

Yayın: Körte, Radet, s. 409 No. 53; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 51.

Es. Dur.: Stelin üst kısmı kırılmış kaidesi de oldukça aşınmıştır. Eserin üzerinde çimento izleri ve birçok küçük kırık görülmektedir.

Tanım: Stelin üst kısmı kırık olduğu için üçgen alınlığının olup olmadığı anlaşılamamaktadır. Gövde üzerinde sağ ve sol kenarlarda stilize sütunların gövdeleri ve zarar görmüş başlıkları seçilmektedir. Stel, bölgede görülen diğer stellerle aynı biçimde betimlendiği için üçgen alınlıklı işlenmiş olmalıdır. Stelin üzerinde gövdeyi tamamıyla kaplayan dokuz satırlık Eski Yunanca yazıt vardır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Ε Γ Θ Μ Ω

	Αὐ[ρ]	"Menothas
2	Τειμόθε-	oğlu Aur-
	ος Μηνο-	(elius) Teimo-
4	θαδος ὁ-	theos kendisi
	πέρ ἑαυ-	ve ailesi
6	τοῦ κ τῶν	için Zeus
	ιδίων Δι	Bronton'a
8	Βροντῶν-	adağı
	τι εὐχήν	(sundu)."

Satır 2-3: Τειμόθεος = Τιμόθεος.

Satır 3-4: Μηνοθᾶς. Bkz. yuk. Kat No. 5.

Kat. No. 55

Stel (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser çalışıldığı sırada Eskişehir'de Bizans köprüsünde durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 40 m; **Gen.:** 55 cm; **Kal.:** yayınlarda verilmiyor; **H. Yük.:** 4 cm

Yayın: Ramsay, Preliminary Report, s. 270 No. 1; Mirbeau, Dédicaces, s. 359 No. 7; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 53.

Es. Dur.: Yayınlarda stelin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda stelin tanımı yapılmamaktadır. Ramsay sadece yazıtın alt kısmında bir girland kabartması olduğunu belirtmektedir.

Yaz. İçeriği: Nana'nın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

	Αἰνίας Ἀπο[λ]λω-	"Apollonides'in
2	νίδου συνβίω	oğlu Ainiyas eşi
	[N]ανα κ Διὶ Βρο-	Nana'ya ve Zeus
4	[v]τῶντι εὐχ-	Bronton'a adağı
	ήν	(sundu) "

Satır 3-4: [N]ανα κ Διὶ Βροντῶντι Stel, Zeus Bronton'a ve Nana'ya birlikte adanmıştır. [N]ανα. Anadolu'nun birçok bölgesinde iyi belgelenmiş bir Frig kadın adıdır (Lallname). Bkz Zgusta, Personennamen, s. 346 vd. § 1013-1 ve Frei, Epichorische Namen, s. 185.

Kat. No. 56

Stel (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor Eser çalışıldığı sırada Eskişehir'de Bizans köprüsünde durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 45 m; **Gen.:** 40 cm; **Kal.:** yayınlarda verilmiyor; **H. Yük.:** 3 cm

Yayın: Ramsay, Preliminary Report, s. 277 No. 11; Mirbeau, Dédicaces, s. 358 No. 4; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 54.

Es. Dur.: Yayınlarda stelin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda stelin tanımı yapılmamaktadır. Ancak, eserin üzerinde beş satırlık Eski Yunanca yazıttan başka, iki öküz başı kabartması ve onun üzerinde de bir kartal kabartmasının varlığı belirtilmektedir

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

	Ἑρμῆς Ἑρμ-	"Hermes'in oğlu
2	οὔ κατ' ἐπι-	Hermes emir
	ταγήν Διὶ Β-	gereği Zeus
4	ροντῶντι	Bronton'a adağı
	εὐχήν	(sundu)."

Satır 1-2: Ramsay baba adını Ἑρμίου olarak okumuştur. Hermes babasıyla aynı adı taşımaktadır.

Satır 2-3: κατ' ἐπιταγήν. Bkz. yuk. Kat. No. 36

Kat. No. 57

Naiskos Stel (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor Eser, Mirbeau çalıştığı sırada Eskişehir'de Bizans köprüsünde durmaktaydı; **Malz.:** Yayınlarda verilmiyor; **Yük.:** 1, 40 m; **Gen.:** 60 cm; **Kal.:**

Yayınlarda verilmiyor; **H. Yük.:** 3 cm.

Yayın: Mirbeau, *Dédicaces*, s. 358 No. 5; Cox-Cameron, *MAMA V*, s. 174 No. ZB 62.

Es. Dur.: Yayınlarda stelin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda stelin tanımı yapılmamaktadır. Ancak Mirbeau, stelin üzerinde bazı kabartma motiflerin olduğunu belirtmektedir. Alınlığın içinde üzüm salkımı motifi vardır. Stelin üzerine, her iki yanda başlıkları olan stilize sütunlar işlenmiştir. Gövde üzerine yedi satırlık Eski Yunanca yazıttan başka ayrıca, sakallı bir erkek ve bir genç kadın büstü işlenmiştir.

Yaz. İçeriği: Philippos'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

	Λήδα σὺν τέκ-	"Leda çocukları
2	νοις Φιλίππῳ κα[ι]	Philippos ve Lamyros
	λαμύρω καὶ Ἄ-	ve Aretos'la beraber
4	ρήτῳ Φ[ι]λίππ-	babası Philippos'a
	ῳ πατρὶ καὶ Διεὶ	ve Zeus Bronton'a
6	Βροντῶντι εὐχ-	adağı (sundu)."
	ήν	

Satır 3-4: Λάμυρος. Zgusta, erkek adı olan Lamyros'un bir Yunan adı olduğunu Bechtel'e dayanarak (*Personennamen*, s. 503) belirtmekte ama öteki olasılıkları da vermektedir (örn. yerli Anadolu adı olduğu konusundaki görüşleri): Zgusta, *Personennamen*, s. 267 § 791.

Satır 4-6: Φ[ι]λίππῳ πατρὶ καὶ Διεὶ Βροντῶντι. Stel, Zeus Bronton'a ve Philippos'a birlikte adanmıştır. Διεὶ Öteki örnekler için kırs. Drew-Bear et alii, *Votive Steles*, No. 256, 391, 457.

Kat. No. 58

Naiskos Stel (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser, Mirbeau çalıştığı sırada Eskişehir'de Bizans köprüsünde durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1 m; **Gen.:** 50 cm; **Kal.:** Yayınlarda verilmiyor; **H. Yük.:** 3 cm.

Yayın: Mirbeau, *Dédicaces*, s. 359 No. 6; Cox-Cameron, *MAMA V*, s. 174 No. ZB 63.

Es. Dur.: Yayınlarda stelin durumu hakkında bilgi verilmeyip, sadece alınlığın kırık olduğu belirtilmektedir.

Tanım: Yayınlarda stelin tanımı yapılmamaktadır. Mirbeau sadece, stelin üzerinde bir kartal kabartması olduğunu belirtmektedir.

Yaz. İçeriği: Ainius'ın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur

	'Απολ[λ]ᾶς κ Νί-	"Apollas ve Nias
2	ας [κ] 'Αλέξανδρ-	ve Aleksandros
	ος πατρει Αί-	babaları Ainius'a
4	νία κ Δι Βρο-	ve Zeus Bronton'a
	ντῶντι εὐ-	adağı (sundular) "
6	χίην	

Satır 1-2: 'Απολ[λ]ᾶς ('Απολᾶς). Mirbeau'nun el kopyasında tek *lambda* görülmektedir. İkincisini kendisi eklemiştir.

Satır 3-5: πατρει Αίνία κ Δι Βροντῶντι. Adak, Zeus Bronton'a ve Ainius'a birlikte sunulmuştur. πατρει = πατρί.

Kat. No. 59

Stel Parçası (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser, Mirbeau çalıştığı sırada Eskişehir'de Bizans köprüsünde durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 75 cm; **Gen.:** 75 cm; **Kal.:** Yayınlarda ve rilmiyor; **H. Yük.:** 4 cm.

Yayın: Mirbeau, *Dédicaces*, s. 359 No. 9; Cox-Cameron, *MAMA V*, s. 174 No. ZB 65.

Es. Dur.: Yayınlarda stelin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanınm: Yayınlarda stelin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

	-----	"-----
	[σὺν γυναικὶ Δόμ?]–	eşi [Dom?]ne ve kendi çocuk-
	νη κ τέκνω [αὐ]–	larıyla beraber Zeus Bronton'a
2	τῶν Δι Βροντῶντι	adağı (sundu) "
	εὐχίην	

Satır 0-2: [σὺν γυναικὶ Δόμ?]νη κ τέκνω [αὐ]τῶν. Bu tamamlama Cox ve Cameron tarafından yapılmıştır (*MAMA V*, s. 174 dipn. 1). Mirbeau aynı satırlarda, taş üzerinde kalan –νη ekini görmezden gelmiş ve κ τέκνω [ὑπὲρ ἑαυ]τῶν biçimini önermiştir.

Kat. No. 60

Naiskos Stel (Lev. 10, a–b) (*vidi*)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-11-86; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 90 cm; **Gen.:** (alınlık) 43 cm; (gövde) 36, 5 cm; **Kal.:** 13 cm; **H. Yük.:** 3 cm

Yayın: Eser yayımlanmamıştır

Es. Dur.: Stelin üçgen alınlığı üst kısımdan kırılmıştır. Tepe akroteri kaybolmuş, yan akroterler de kırılıp zarar görmüştür. Sol taraftaki stilize sütunun başlığı soldan kırılmıştır. Stelin kaidesi sütunların kaideleriyle birlikte kırılıp kaybolmuştur. Taş üzerinde, stel gövdesinin alt kısmında, eğri biçimde ilerleyen uzun bir çatlak vardır. Stelin üzerinde birçok küçük çatlak ve kırık görülmektedir. Kabartmalar, özellikle de yazıt, çok silikleşmiştir.

Tanım: Üçgen alınlıklı ve akroterli stelin alınlığının ortasında bir *patara* betimi bulunmaktadır. Üçgen alınlık dışta kalın bir bantla, iç kısımda, üçgenin eğrilerinde ince bir bantla profilendirilmiştir. Alınlık ile stel gövdesi arasında, incilerden oluşan çok ince bir sıra daha vardır. İnci sıraları stilize sütunların başlıkları üzerinde de devam etmektedir. Stelin gövdesinin sağ ve sol yanlarında, başlıkları ve bugün kaybolmuş olan kaideleriyle stilize sütunlar betimlenmiştir. Gövde üzerinde, alınlığın hemen altında çifte koşulmuş iki öküz başı kabartması görülmektedir. Altında ise, beş satırlık çok silikleşmiş Eski Yunanca yazıt okunmaktadır. Yazıtın altında büyük bir *falx vinitoria* altında daha küçük işlenmiş *dolobra* betimleri vardır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A C E V Ω

	(vac) 'Ερμαδ-	"Aristeides oğlu
2	ίων 'Αριστ-	Hermadion
	είδου Διὶ Βρ-	Zeus Bronton'a
4	οντῶντ[ι]	adağı (sundu)."
	εὐχήν	

Satır 1-2: 'Ερμαδίων. Ad, taş üzerinde içeriden yazılmaya başlanmıştır. Önde biraz boşluk bırakılmış olmasının nedeni, olasılıkla, taşın üzerindeki çatlaklardır. Ancak, boşluk olan yerde bugün artık tamamen silinmiş harflerin olması da mümkündür. Örneğin AYP kısaltması, kapladığı yer bakımından boşluk için olası olabilir.

Kat. No. 61

Stel (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Hamidiye/Eskişehir (Körte, köylülerden aldığı bilgiye göre, stelin 1895 yılının yaz aylarında köylülerin tarlayı kazmalarıyla bulunduğunu belirtmektedir. Köylülerin aktardıkları bilgilerden, stelin buluntu yerinin antik bir mezarlık olduğu anlaşılmaktadır. Körte, bu yerde Geç Antik veya Bizans Dönemi'nde bir yerleşim yerinin olabileceğini belirtmektedir.); **Şimd.**

Y.: Bilinmiyor. Eser, Körte çalıştığı sırada Hamidiye'de, Karacaşehir'in yakınlarında antik bir mezarlıkta durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1 m; **Gen.:** 62 cm; **Kal.:** 18 cm; **H. Yük.:** 4 cm

Yayın: Körte, Studien VI, s. 423 vd No. 36; Besset, Inscriptions, s. 334 No. 28; Cox-Cameron, MAMA V, s. 174 No. ZB 66.

Es. Dur.: Yayınlarda stelin durumu hakkında bilgi yoktur

Tanım: Yayınlarda stelin tanımı yapılmamaktadır. Körte ve Besset yalnızca stelin üzerinde bir adam ve bir kadının kaba işlenmiş büstlerinin olduğunu belirtmektedirler

Yaz. İçeriği: Aurelius Apollonides ve Aurelia Thallouse'nin Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a

Adak

H. Şek.: Α Ε Ω

		'Αγαθῆ τύχη'	"Hayırlı Uğurlu olsun!
Α Γ Α Θ Η Τ Υ Χ Η	2	Αὐρήλιοι Εὐτυ-	Ben, Aurelia Eutykhia
ΑΥΡΗΛΙΟΥΕΥΤΥ		χία Ἀπολλωνίδη	babam Aurelius Apol-
ΧΙΑΠΟΛΛΩΝΙΔΗ	4	κ Θαλλούση γο-	lonides'e ve annem
ΚΘΑΛΛΟΥΣΗΓΟ		νεῦσιν σὺν Αὐρ	Aurelia Thallouse'ye
ΝΕΥΣΙΝΕΥΝΑΥΡ	6	Ζωτικῶ τῶ ἀνδ-	eşim Aur(elius)
ΣΩΤΙΚΩΤΩΑΝΔ		ρίμου Διὶ Βροντ-	Zotikos'la birlikte
ΡΙΜΟΥΔΙΙΒΡΟΝΤ	8	ῶντι εὐχὴν	Zeus Bronton'a
ΩΝΤΙΕΥΧΗΝ			adağı (sundum) "

Fig. 15

Satır 2-3: Εὐτυχία = Εὐτυχεία.

Satır 4: Θαλλούση = Θαλλούσα.

Stelin üzerine işlenmiş olan erkek ve kadın büstleri, büyük bir olasılıkla, Apollonides ve Thallouse'yi betimliyor olmalıdır.

Kat. No. 62

Naiskos Stel (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Hamidiye/Eskişehir (Köy hakkında bkz. yuk. Kat. No 61); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor.

Eser, Körte çalıştığı sırada Hamidiye'de Karacaşehir'in yakınlarında antik bir mezarlıkta durmaktadır; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 34 cm; **Gen.:** 52 cm; **Kal.:** 11 cm; **H. Yük.:** 3 cm

Yayın: Körte, Studien VI, s. 426 No 37; Cox-Cameron, MAMA V, s. 174 No. ZB 67.

Es. Dur.: Yayınlarda stelin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda stelin tanımı yapılmamaktadır. Ancak Körte, alınlığın içinde öküz başı ve üzüm salkımı kabartmalarının bulunduğunu; yazıtın üst kısmına ise, çelenk motifinin işlendiğini belirtmektedir.

Yaz. İçeriği: Khryision'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

		'Ερμῆς ἀδελφῆ	"Hermes kız
2	Χρυσίω κ Διὶ Βρο-	καρδεῖ Khryision'a	
	(ν)τῶντι εὐχὴν (sic)	ve Zeus Bronton'a	
		adağı (sundu) "	

Satır 1-3: ἀδελφῆ Χρυσίῳ κ Διὶ Βρο(ν)τῶντι. Adak, hem Zeus Bronton'a hem de KhrySION'a sunulmuştur. Βρο(ν)τῶντι'deki *ny* taş üzerinde unutulmuştur. Χρυσίον Hermes'in kız kardeşidir. Χρύσιος bir erkek adı olarak bugüne kadar belgelenmemiştir. Burada krş. Kat. No. 171 ve 283. Adın benzer örnekleri için bkz. Waelkens, Türsteine, No. 310 ve 314; Pfuhl-Möbius I, No. 364 ve 936 (Χρυσίον γυνή Διοδώρου κτλ.) ve Pfuhl-Möbius II, No. 2126 (Χρυσίον Δημοσθένου, ἡ γυνή δὲ γενομένη "Ἀφφου κτλ.).

Kat. No. 63

Naikos Stel (Lev. 10, a-b) (*vidi*)

Bul. Y.: Bilinmiyor (Eskişehir çevresinden olmalı); **Şimd. Y.:** Bursa Arkeoloji Müzesi (Mudanya'daki depodan); **Env. No.:** 2593 (eski Env. No. 1061); **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 05 m; **Gen.:** (alınlık) 36 cm; (gövde) 30 cm; (kaide) 40 cm; **Kal.:** 9 cm; **H. Yük.:** 1, 5-2 cm.

Yayın: Dörner, Inschriften, s. 110 vd. No. 1 Fig. 36.

Es. Dur.: Tepe ve sağ köşe akroterleri kırılmıştır. Stelin sağ tarafı, kaide ile yazıtın alt kısımları çok yıpranmış ve zarar görmüştür.

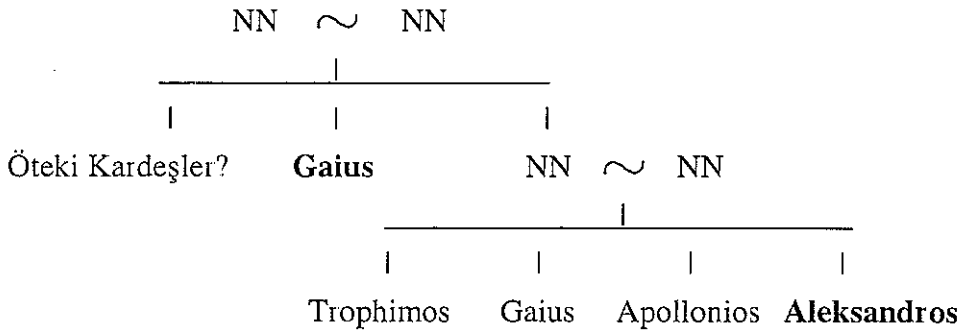
Tanım: Üçgen alınlıklı stelin köşe akroterleri vardır. Alınlık içine *patera* motifi işlenmiştir. Alınlık kalın bant biçimli profillerle belirginleştirilmiştir. Stelin üzerine, steli sağda ve solda sınırlayan stilize sütunlar işlenmiştir. Sütunların aynı biçimde, düz kaideleri ve başlıkları vardır. Stelin yüksek ve kaba işlenmiş kaidesi vardır. Gövde üzerinde, alınlığın alt kısmında, kanatlarını açmış ve başı sola dönük bir kartal kabartması bulunmaktadır. Kartalın altında, gövde üzerinde yedi satırlık düzgün yazılmış Eski Yunanca yazıt okunmaktadır. Sekizinci satır kaide üzerine yazılmıştır.

Yaz. İçeriği: Aleksandros'un ve Amcası Gaius'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Γ Ε Φ Ξ Ω Σ

	Τρόφιμος	"Trophimos
2	κ Γάιος κ Ἀπολ- λώνιος ἄδε-	ve Gaius ve Apollonios
4	λφῶ Ἀλεξά- νδρω κ Διὶ Β-	kardeşleri Aleksandros'a ve
6	ροντῶντι εὐ (vac) χήν	Zeus Bronton'a adağı (sundular) "
	kaide üzerinde	
8	κ πάτρ/ο/ἰ Γαίῳ (sic)	"Ve amcaları Gaius'a."

Mezar sahipleri Aleksandros ve Gaius'un soy ağacı:

Satır 4-6 ve 8: Ἀλεξάνδρω κ Διὶ Βροντῶντι ve κ πάτροι Γαίῳ. Adak, önce Zeus Bronton ile Aleksandros'a birlikte, sonradan da Aleksandros'un amcası Gaius'a adanmıştır πάτροι. πάτρώς'un *dativus* şekli πάτρωι'dir. Ancak, taş üzerinde πάτροι yazılıdır

Satır 7: εὐχὴν. Taş üzerinde, sözcüğün χήν kısmının yazılacağı yerde çatlak olması nedeniyle bu kısım biraz ileriye yazılmıştır.

Kat. No. 64

Stel Parçası (Lev. 11, a-c, c = ıstampaj fotoğrafı) (*vidi*)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi (Müzeeye Yunus Emre İlkokulu'ndan getirilmiştir); **Env. No.:** A-147-67 (Eski Env. No. 215); **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 73 cm; **Gen.:** 45 cm; (gövde) 36 cm; **Kal.:** 11 cm; **H. Yük.:** 3, 5-4 cm.

Yayın: Macpherson, Inscriptions, s. 12 vd. No. 3 Lev. 2 a; SEG 14 (1957) s. 183 No. 781.

Es. Dur.: Stel üstten ve alttan kırılmıştır. Stelin kenarları ve üzerindeki kabartmalar da kırılmış ve zarar görmüştür. Yazıtın 2. ve 3. satırları çok aşınmıştır.

Tanım: Stel kırık olduğu için alınlığının olup olmadığı anlaşılamamaktadır. Stelin sağ ve sol kenarlarında stilize sütunların gövdelerine benzeyen profiller vardır. Eserin üzerinde çok zarar görmüş bir kabartma grubu seçilmektedir. Fazla yüksek olmayan bir platform üzerinde ayakta duran uzun giysili bir şahıs vardır. Üst kısım kırık olduğu için ayrıntılar kaybolmuştur. Şahsın ayakları ilkel bir betimleme ile yan yana işlenmiştir. Figürün önünde dikili duran ve niteliği anlaşılamayan bir figür daha vardır. Macpherson, ayakta duran figürün yıldırım demeti tuttuğunu belirtmektedir. Ancak, kabartmada yıldırım demeti görülmemektedir. Kabartmanın alt kısmında, yüzeyi tamamen dolduran beş satırlık Eski Yunanca yazıt görülmektedir. Yazıt, Macpherson çalıştığı sırada daha iyi ve okunur durumdaymış. Ancak şimdi, özellikle 2. ve 3. satırları çok silik ve neredeyse okunamaz durumdadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A W C E

	Ἀπολλώνιος	"Apollonios oğlu
2	Ἀπο[λλων]ίου κ Αμι[α μή]τηρ Διὶ	Apollonios ve annesi Amia
4	Βροντῶντι εὐ- χήν	Zeus Bronton'a adağı (sundular)."

Satır 3: Αμι[α]. Bkz. yuk. Kat. No. 11.

Kat. No. 65

Stel (Lev 11)

Bul. Y.: Yukarı Söğüt/Seyitgazi/Eskişehir (Seyitgazi'nin batısında); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Drew-Bear çalıştığı sırada Yukarı Söğüt'te durmaktaydı; **Malz.:** Gri-beyaz mermer; **Yük.:** 1, 01 m; **Gen.:** 46, 4 cm; **Kal.:** 15-19 cm; **H. Yük.:** 3, 5 cm.

Yayın: Drew-Bear, Nouvelles, s. 40 No. 6 Lev. 12; SEG 28 (1978) s. 337 No. 1181; Riel, Hosios kai Dikaios I, s. 22 No. 43.

Es. Dur.: Stel, üst ve alt kısımlardan kırılmıştır. Eserin yüzeyi çok aşınmıştır ve yazıt zor okunur durumdadır. Sağdaki sütunun gövdesi zarar görmüştür.

Tanım: Üst kısım kırık olduğu için stelin alınlıklı olup olmadığı bilinmemektedir. Ancak, gövde üzerinde sağ ve sol kenarlarda stilize sütunların gövdeleri görülmektedir. Sütun gövdeleri nedeniyle stelin alınlığının olduğunu düşünmek mantıklıdır. Eserin üzerinde üst kısımda kabartma çelenk betimi vardır. Çelengi saran kurdelanın izleri görülmektedir. Çelengin alt kısmında, Eski Yunanca yazıtın son üç satırı okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Hosios'a ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: C W A

	-----	"-----
	Ὅσιω καὶ Διὶ	Hosios'a ve Zeus
2	Βροντῶντι	Bronton'a
	εὐχὴν	adağı (sundu)."

Satır 1-2: Ὅσιω καὶ Διὶ Βροντῶντι. Stel, hem Hosios'a hem de Zeus Bronton'a adanmıştır. Yazıtın üst kısmı kırık olduğu için Dikaios'un adının üst kısımda geçip geçmediği bilinmemektedir. Eğer geçiyorsa Hosios'tan önce yazılmış olduğu için alışılmış yazıma ters düşüyor demektir. Ancak, bazı yazıtların (örn. Riel, Hosios kai Dikaios III, No. 5 ve 6) sadece Hosios'a adandığı görülmüştür. Bu nedenle bu yazıtta da tanrı çiftinden sadece Hosios söz konusu olabilir. Burada karşımızda Hosios'a ve Zeus Bronton'a sunulmuş bir stel bulunmaktadır. Eser bu açıdan ilk ve tektir. Stelin üzerinde hiçbir tanrının betimi bulunmamaktadır. Yazıtta her iki tanrının isimleri yan yana geçtiği için tanrıların kültlerinin ilişki içinde olduğu anlaşılmaktadır. Ancak, bunun ne tür bir ilişki olduğu yazıttan çıkartılamamaktadır.

Hosios kai Dikaios sadece yazıtlarda karşımıza çıkan bir Anadolu tanrısıdır. Tanrının kültü özellikle Phrygia'da ve Maionia'da görülmektedir. Külte tapınım İ. S. 1 yy.'da başlamış ve özellikle 2. ve 3. yy.'larda doruk noktasına ulaşmış görülmektedir. Tanrıya adanan eserler son derece basit stilde işlenmiş olup daha çok stel ve altarlardan oluşmaktadır. Eserlerde tanrının ikonografik olarak iki biçimde betimlendiği görülmektedir. İlk biçimde tanrı atlı figür olarak betimlenmektedir. Bu tür eserler daha çok Kuzeydoğu Lydia'da (Maionia'da) görülmektedir. İkinci tür betimde ise, tanrı, yan yana duran ve cepheden betimlenmiş iki ayrı figür olarak karşımıza çıkmaktadır. Figürlerden *Dikaios* atribüt olarak elinde adaletin simgesi olan terazi taşırken, *Hosios* cezayı sembolize eden bir sopa taşımaktadır. *Hosios kai Dikaios* bazen uzun saçlı olarak betimlenmiştir. İkinci tür betimler daha çok Phrygia'da karşımıza çıkmaktadır. Tanrı ender olarak heykel biçiminde betimlenmiştir. Tanrıya sunulmuş olan eserler, genelde, kırsal kesimde yaşayan halkın basit adakları biçiminde karakterize edilebilir. Bir yazıtta (Ricl, *Hosios kai Dikaios* I, No. 1) tanrı ἄγγελος olarak isimlendirilmiştir ve sözcük tanrının insanlarla tanrılar arasındaki ilişkiyi sağlayan rolünü açığa çıkarmaktadır. Merkelbach, *Hosios kai Dikaios*'ta, Ricl'ın 1991 ve 1992 yıllarında yazdığı makalelere dayanarak tanrıyı ve kültürünü özetlemiş ve kısaca aşağıdaki bilgileri vermiştir:

"*Hosios kai Dikaios*, Güneş Tanrısı Helios'un emrinde ve hizmetindedirler. Tanrıya adanmış adak taşlarının bazısının üzerinde ἄγγελος sözcüğü karşımıza çıkmaktadır. Bu sözcükle "haberci" kastedilmiştir. Haberciler kimseye görünmeden at üzerinde ülkede dolaşır ve iyi ya da kötü insanların yaptıklarını tanrı Helios'a haber verirler. Helios tarafından iyi insanlar ödüllendirilir, kötüler ise cezalandırılır. Roma İmparatorluk Dönemi'nde, Phrygia ve Lydia'nın kırsal kesimlerinde, insanlar soyut adalet kavramını kişileştirerek tek ya da çift insan biçiminde düşünmüşlerdir. Tanrıların tanınmadan ülkeler ve insanlar arasında dolaştıkları fikri evrenseldir. Hatta sadece tanrılar değil, yönetimler ve krallıklar da kendi habercilerini gizlice halk arasında dolaştırmışlardır. Bu şahıslar halkın nabzını tutuyor ve genel durumu yönetimlere rapor ediyorlardı. Günümüzün demokratik ortamında bu işi basın üstlenmiştir. Atina'da bu iş için Sykophant'lar vardı. Sıkı yönetimlerde ve hatta kimi demokrasilerde halk arasında gizlice dolaşıp bilgi toplayan eğitimli kişiler bulunmaktadır. Roma'da iyi çalışan bir gizli polis servisinin varlığı bilinmektedir. Perslerin bazı soyut kavramları etkili ve işlevleri olan tanrılar olarak düşündükleri bilinmektedir. Perslerin bu görüşleri belki de Phrygia insanı üzerinde etkili olmuştur . . ."

Ricl kapsamlı çalışmasında, tanrının kökeninin Kuzeybatı Phrygia'da aranması gerektiğini belirtmekte ve kültün buradan Mysia, Bithynia ve Kuzeydoğu Lydia'ya (Maionia) ve ayrıca Galatia, Lykaonia ve Pamphylia'ya yayıldığını söylemektedir. Tanrının kültü Lydia'da özellikle Maionia'da belgelenmiştir ve Phrygia'daki tanrıyla ilgili sayısız belge göz önüne alındığında, bu iki bölge arasındaki kültürel ilişkinin boyutları daha iyi algılanabilmektedir. Ricl'ın belirttiğine göre, her ne kadar *Hosios kai Dikaios* bazı tanrıların *epitethon*'u olarak karşımıza çıksa da, eldeki birçok belgeye dayanarak karşımızda bağımsız bir tanrının var olduğu artık kesin olarak söylenebilmektedir.

Kütahya'nın 22 km güneybatısında yer alan Yayla Baba Köyü'nde *Hosios kai Dikaios*'un bir

kutsal alanı belirlenmiştir. Buradan tanrıya adanmış çok sayıda adak taşı parça halinde ele geçmiştir ve bugün Kütahya Arkeoloji Müzesi'nde korunmaktadır. Eserler Riel tarafından incelenip yayımlanmıştır, bkz. Sanctuaire *Hosios kai Dikaios* kültü ile ilgili genel olarak bkz. Känel, *Hosios kai Dikaios*; Riel, Sanctuaire; Riel, *Hosios kai Dikaios I*; Riel, *Hosios kai Dikaios II*; Riel, *Hosios kai Dikaios III*; Merkelbach, *Hosios kai Dikaios*; de Hoz, *Lydische Kulte*, s. 59 vd

Kat. No. 66

Naikos Stel (Lev 12)

Bul. Y.: Değişören/Eskişehir (Seyitgazi'nin kuzeyinde); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Drew-Bear çalıştığı sırada Değişören'de durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 39 m; **Gen.:** (alınlık) 45 cm; (gövde) 42 cm; (kaide) 51, 5 cm; **Kal.:** 17 cm; **H. Yük.:** 3 cm.

Yayın: Drew-Bear, *Nouvelles*, s. 48 vd. No. 25 Lev. 17; SEG 28 (1978) s. 339 No. 1186; Vérilhac, *Drew-Bear*, s. 236; Şahin, *Nikaia II* 1, No. 702 dipn. 1; J - L. Robert, *Bull. Épig.* 1982, s. 408 No. 401; Drew-Bear-Naour, *Divinités*, s. 1992 dipn. 308

Es. Dur.: Stelin bütün akroterleri kırılmıştır. Alınlık eğrilerinde sayısız küçük çatlak ve kırık vardır. Sol taraftaki sütun gövdesi zedelenmiştir. Kaidede sol köşe kırılmıştır. Stel üzerinde birçok küçük çatlak vardır.

Tanın: Üçgen alınlıklı stelin alınlığı çift profilden oluşan düz bantlarla belirginleştirilmiştir. Alınlık içinde spiral burgulardan oluşan yuvarlak, *patera* benzeri bir süs kabartması görülmektedir. Stelin gövdesi sağda ve solda basit kaideleri ve başlıkları olan stilize sütunlarla sınırlandırılmıştır. Gövde üzerinde yapraklardan oluşan kalın ve düzgün betimlenmiş bir çelenk motifi vardır. Motifin üst, alt ve yanlardan ince bantlarla bağlandığı görülmektedir. Çelengin altında ise, düzgün yazılmış yedi satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır. Yazıtın bazı harfleri sağ sütunun üzerine yazılmıştır.

Yaz. İçeriği: Zeus Perses'e, Bronton'a ve Astrapton'a Adak

H. Şek.: □ E Ω φ Α Θ

	'Ερμῆς κ' Ἀγαθ-	"Hermes ve Agathas
2	ἄς περὶ βοῶς	besili (kurbanlık?) öküzü
	τροφίμου κ' τῶν	ve bütün aile üyeleri
4	ἰδίων πάντων	için Zeus Perses'e
	Διὶ Περσῶν κ' Βρον-	ve Bronton'a
6	τῶντι κ' Ἀστράπτον-	ve Astrapton'a
	τι εὐχίην	adağı (sundular) "

Satır 2-4: περὶ βοῶς τροφίμου κ' τῶν ἰδίων πάντων Adak, Drew-Bear'a göre Trophimos'un öküzü ve bütün aile üyeleri için tanrıya sunulmuştur (Drew-Bear: "*Le lien qui unissait Hermes et Agathas avec Trophimos n'est pas précisé*"). Ancak Şahin, Drew-Bear'in τροφίμου

sözcüğünü yanlışlıkla şahıs adı olarak algıladığını söylemekte ve bu sözcüğün yazıtta βούς sözcüğüne sıfat olarak kullanıldığını belirtmektedir. Buna göre, altarın "genç öküz" ya da "(sahibi tarafından) büyütülmüş öküz" için adandığını söylemektedir. J – L. Robert ise, Şahin'in fikrini onaylamakta ve burada olasılıkla kurban edilmek üzere yetiştirilmiş bir öküzün söz konusu olduğunu belirtmektedirler. Vérilhac da Drew-Bear'ın yanlış anladığını belirtmekte ve düzeltmektedir. Öküzlerin bölgedeki önemi hakkında bkz. Drew-Bear, Nouvelles, s. 49 dipn. 57. Yazıtta 3 satırda, τῶν sözcüğündeki *ny* sütun üzerine yazılmıştır. Yine, aynı şekilde satır 5'te ve satır 6'da sondaki *ny* harfleri sütun üzerine yazılmıştır.

Satır 5-7: Διὶ Περσῶν κ Βροντῶντι κ Ἀστράπτοντι. Stel, Zeus Perses'e, Bronton'a ve Astarapton'a birlikte adanmıştır. Burada herbir *epitethon*'un arasında κ olduğu için, olasılıkla tek tek tanrılar Zeus Perses, Zeus Bronton ve Zeus Astrapton söz konusudur. Zeus Perses ile ilgili olarak bkz. Drew-Bear, Nouvelles, s. 50. Perses *epitethon* olarak kesin değildir. Ancak, Zeus Περσῶν'la Pers kökenli bir baş tanrı vurgulanmak istenmiş olabilir. Kula'da (Manisa) bulunmuş olan bir yazıtta Διὶ Πέρσῃ geçmektedir: Robert, Hellenica VI (1948), s. 105 No. 42 = TAM V 1, No. 267 = de Hoz, Lydische Kulte, s. 298 No. 61.48. Yine Doğu Karia ile Güney Phrygia arasında bulunan Karayük Ovası'ndan ele geçen bir yazıtta θεοὶ (sic) Ἑλλήνων καὶ Περσῶν geçmektedir: Robert, OMS V (1989), s. 746 vd. Zeus Perses hakkında genel olarak bkz. ayrıca de Hoz, Lydische Kulte, s. 79.

"Şimşek çaktıran Zeus" anlamına gelen Zeus Astrapaios'un kültü Anadolu'da birçok kez belgelenmiştir (özellikle Bithynia ve Phrygia'da): krş. Schwabl, Zeus I. Epiklesen, s. 282 s. v. Ἀστραπαῖος ve Drew-Bear, Nouvelles, s. 49. Kültün Bithynia'daki belgeleri için bkz. Şahin, Nikaia II.1, No. 701 ve 702; Şahin, Nikaia II.2, No. 1505; Şahin, Zeus Astrapaios, s. 221 vd. Yine krş. Şahin, Zeus, s. 26 vd. s. v. Zeus Asstrapaios; Cook, Zeus II.1, s. 815 vd. ve s. 817 dipn. 2 ve 3. Birkaç yazıtta yine Zeus Bronton ile Zeus Astrapton (*epitethon* Bronton'un yanında Astrapaios olarak değil de Astrapton olarak gözükmektedir) birlikte tapınım görmüşe benzemektedir: krş. aş. Kat. No. 297, 302 ve 315. Ayrıca, Orpheus İlahileri'nde Zeus'a şu şekilde seslenilmektedir: ἀστραπαῖε, βρονταῖε, κεραύνιε, φουτάλιε Ζεῦ (Orphei hymni, 15, 9). Yine, Orpheus İlahileri'nde Zeus Astrapaios'a da övgü vardır: krş. Orphei hymni, 20. Şahin, Zeus Astrapaios, s. 222'de Zeus Astrapaios'un karakteri için şunları söylemektedir: " . . . der freundliche ἀστραπαῖος läßt in der Ferne den Schein (ἀστραπή) der Blitze aufleuchten, welche eine Nebenerscheinung des heilbringenden Gewitterregens sind " Zeus Astrapaios veya Astrapton bir hava tanrısı olmasının yanı sıra, aynı zamanda Zeus Bronton gibi bir tarım ve çiftçilik tanrısıdır ve bu açıdan kültü Bronton ile uyum sağlamaktadır.

Kat. No. 67

Stel (Lev. 12)

Bul. Y.: Başören/Sabuncu/Kütahya; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Stel, Haspels çalıştığı sırada, Başören'de (yayında 485 numaralı fotoğrafta görülen) caminin merdivenine örülmüştür; **Malz.:** Mavimsi mermer; **Yük.:** (geriye kalan kısmın) 83 cm; **Gen.:** 47 cm; (kaide) 52 cm; **Kal.:** 20

cm; **H. Yük.:** 1, 5–2 cm

Yayın: Haspels, Highlands, s. 346 vd No. 127 Lev 635.

Es. Dur.: Stel st kısımdan, olasılıkla işlenmiş olan alınlığın altından, tekrar kullanmak amacıyla düzgün biçimde kesilmiştir üst kısım kaybolmuştur. Stelin kaidesi yazıtın alt kısmından orta yerinden düz köşeli biçimde oyulmuştur. Stelin yüzeyi yazıtın üst kısmında taşçı aletiyle sonradan kaba biçimde işlenmiştir.

Tanım: Büyük bir olasılıkla üçgen alınlıklı işlenmiş olan stelin, gövdeyi sağ ve sol yanlardan sınırlayan stilize sütunlarının gövdeleri ve kaideleri görülmektedir. Stelin yüksek ve kaba işlenmiş kaide kısmı vardır. Eserin yüzeyi, özellikle yazıtın üst kısmı, olasılıkla tekrar kullanım amacıyla kaba biçimde işlenmiştir. Stelin üzerinde, kaideye yakın alt kısımda beş satırlık düzgün yazılmış Eski Yunanca yazıt okunmakta ve herhangi bir betim görülmemektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. şek.: Ε Γ Α Ω

	Μεννᾶς καὶ Μουκάσι–	"Mennas ve Moukasios
2	ος ὑπὲρ ἑαυτῶν καὶ τ–	kendileri ve bütün
	ῶν ἰδίων πάντων	aile üyelerinin esenliği
4	σωτηρίας Διὸ Βρον–	için Zeus Bronton'a
	τῶντι εὐχῆν	adağı (sundular)."

Satır 1–2: Μεννᾶς, Yunan erkek adıdır. Bkz. Zgusta, Personennamen, s. 310 § 900; Robert, Noms Indigènes, s. 226; Μουκάσιος, Robert, Μουκ– ile başlayan isimlerin Trak adları olduğunu belirtmektedir, bkz. Noms Indigènes, s. 80. Krş. ayrıca Detschew, Sprachreste, s. 316 vd. s. v. Μουκασίος ve Frei, Epichorische Namen, s. 188.

Kat. No. 68

Naikos Stel (Lev. 12)

Bul. Y.: Aşağı Ilıca/Eskişehir; **şimd. Y.:** Bilinmiyor. Stel, Haspels çalıştığı sırada Aşağı Ilıca'da, türbenin çevresinde yer alan eski Türk Mezarlığı'nda durmaktaydı; **Malz.:** Mavi le-keli, damarlı mermer; **Yük.:** (geriye kalan kısmın) 1, 55 m; **Gen.:** 52–58 cm; (alınlık) 55 cm; (kaide) 65 cm; **Kal.:** 20 cm; **H. Yük.:** 2, 5–3, 5 cm.

Yayın: Haspels, Highlands, s. 350 vd. No. 135 Lev. 637.

Es. Dur.: Stelin gövdesinin her iki yanı da zarar grmştir. Yüzeyi iklim nedeniyle çok yıpranmıştır ve birçok küçük çatlak görülmektedir. Tepe akroteri kırılmıştır.

Tanım: Üçgen alınlıklı stelin alınlığında köşe akroterleri vardır. Akroterler kıvrımlı süslerle bezenmiştir. Alınlık zerine iki öküz başı kabartması işlenmiştir. Stelin gövdesi üzerinde, yazıtın üst kısmında çelenk motifi görülmektedir. Alt kısımda, yer yer zarar görmüş yedi satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E Ω

	[ὁ]πᾶρ τῆς Γαίου Κορν[η]–	"Gaius Cornelius
2	[λ]ίου Λονγείνου σω[τη]–	Longeinus'un esen–
	[ρ]ίας καὶ παντὸς [τ]οῦ [οἴ]–	liği için ve (onun) evin–
4	[κ]ου καὶ τῶν θερμμάτ–	deki herkes için ve
	[ω]ν [Ἄγ]άθων δοῦλος	beslemeleri için köle
6	[γ]εωργὸς Διὶ Βροντῶντι	çiftçi Agathon Zeus
	εὐχ[ή]ν	Bronton'a adağı (sundu) "

Satır 5-6: [Ἄγ]άθων δοῦλος [γ]εωργός. Adak, çiftçilikle uğraşan bir köle tarafından sunulmuştur. Besleme sözcüğü (burada τὸ τρέμμα) için kış. aş Kat. No. 78. Kölelerin Zeus Bronton'a zaman zaman adak sundukları bilinmektedir, kış. Kat. No. 10 ve 292 İmparatorluğa ya da özel kişilere bağlı çiftliklerde çalışan köleler için (οἰκονόμοι) bkz. Kat. No. 215.

Kat. No. 69

Stel (Lev. 12)

Bul. Y.: Aşağı Ilıca/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Stel, Haspels çalıştığı sırada Aşağı Ilıca'da, türbenin girişinde, sol tarafta zemine örülüdür; **Malz.:** Mavimsi mermer; **Yük.:** (geriye kalan kısmın) 1 m; **Gen.:** 65 cm; **Kal.:** Yayında verilmiyor (zeminde örülü olduğu için ölçülemiyor); **H. Yük.:** 3, 5-4 cm.

Yayın: Haspels, Highlands, s. 351 No. 137 Lev. 636

Es. Dur.: Stelin üst kısmı yapıda kullanılan öteki taşlar tarafından örtülmüştür. Yazıtın bazı yerlerine kasten zarar verilmiştir.

Tanım: Yayında stelin tanımı verilmemektedir. Ancak, fotoğraftan sağ ve sol yanlarda stilize sütunlar taşıyan ve olasılıkla alınlığı olan bir stel olduğu anlaşılmaktadır. Stelin üzerinde dört satırlık düzgün yazılmış Eski Yunanca yazıt okunmaktadır

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E Λ Ω

	Νέαρχον Μασ–	Masik//a//lı Near–
2	ικηνον κ Βάκ–	khon ve Bakhos
	χος Διὶ Βροντ–	Zeus Bronton'a
4	ῶντι εὐχῆν	adağı (sundular) "

Satır 1-2: Μασικηνον *Ethnikon* için bkz yuk Kat. No. 14.

Kat. No. 70 Naikos Stel (Lev. 13, a-c) (*vidi*)**Bul. Y.:** Ayvacık/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-146-68;**Malz.:** Mermer; **Yük.:** 2, 03 m; **Gen.:** 80 cm; **Kal.:** 20 cm.**Yayın:** Eser yayımlanmamıştır.**Es. Dur.:** Alınlığın üst kısmı ve tepe akroteri kırılmıştır. Yan akroterler de üst kısımlarından zarar görmüşlerdir. Stel, kaide kısmından, olasılıkla tekrar kullanılacağı yer için, düzgün biçimde kesilmiştir. Kaide kısmı kayıptır. Stelin üzerinde yer yer çatlaklar vardır. Eserin üzerindeki kabartmalar çok aşınmıştır. Yazıt neredeyse okunmayacak derecede silikleşmiştir.**Tanınm:** Üçgen alınlıklı stelin akroterleri palmet benzeri kıvrımlı bitkisel süslerle bezenmiştir. Üçgen alınlık dışta kalın bir bant ve içte sadece üçgenin eğrilerinde olan ince bir bantla profilendirilmiştir. Alınlığın içinde büyük bir kabartma krater betimi olup, kraterin çevresi ve ağız kısmı asma dalları ve üzüm salkımları ile çevrilmiştir. Alınlık, biri kalın, iki tanesi de ince üç bant profil ile gövdeye bağlanmaktadır. Stelin gövdesi sağda ve solda yüksek başlıkları olan stilize sütunlarla sınırlandırılmıştır. Sütunların kaideleri stelin kaybolan kaide kısmında kalmıştır. Gövde üzerinde alçak kabartma biçiminde betimler görülmektedir. Üst kısımda *khiton* ve üzerine *himation* giymiş bir erkek büstü vardır. *Himation*, alt kısım dahil, yuvarlak biçimde betimlenmiştir. Giysinin kıvrımları birbirine paralel oluk biçiminde şekillendirilmiştir. Şahıs, sağ elini göğsüne dayamıştır. Kısa saçlı olan figürün yüz hatları ve büstün ayrıntıları seçilememektedir. Büstün sol tarafına çok büyük bir bağcı bıçağı (*falx vinitoria*) ile daha küçük boyda çapa (*dolabra*) betimlenmiştir. Büstün altında, çifte bağlı oldukları yatay bir çubukla sembolize edilen iki öküz başı görülmektedir. Onların altında ise, çift yönlü balta betimi vardır. Baltanın altında altı satırlık güçlkle okunabilen Eski Yunanca yazıt görülmektedir.**Yaz. İçeriği:** Apollas'ın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak**H. Şek.:** □ E ○ ∪ A

	Αὐρήλιοι Θεῦδαξ	"Aurelius Theudas ve Aurelius
2	κ' Ἑρμῆς κ' Τάτας πα-	Hermes ve Aurelius (-ia?)
	τρὶ Ἀπολλῶ κ' μητρὶ	Tatas babaları Apollas'ın ve
4	Ἀπολλωνίας μνήμ-	anneleri Apollonia'nın hatıra-
	ης χάριν κ' Διὶ Βροντῶ-	sına ve Zeus Bronton'a
6	ντι εὐχῆν	adağı (sundular)."

Satır 1: Θεῦδαξ Θεόδωρος adının kısaltılmış (*hypokoristik*) biçimidir (ὕποκοριστικὸν τοῦ Θεόδωρος). Bkz. Pape-Benseler, Eigennamen, s. 502**Satır 2:** Τάτας, Anadolu'da yaygın olarak görülen ve birçok çeşidi olan bir yerli isimdir (Lallname). Phrygia'da da çok sevilen bir isim olduğu belgelerden anlaşılmaktadır. Adın *genitivus* halinde iki değişik biçimi vardır: Τάτα ve Τάταδος. Her iki biçim de Kuzey Phrygia'da yaygındır. İsim, hem erkekler hem de kadınlar tarafından kullanılmıştır. Yazıtta, ismin bir erkeği mi yoksa bir kadını mı belirttiği açık değildir. Bkz. Zgusta, Personennamen, s. 496 §

1517-3 (fem); s. 503 vd. § 1517-17 (mas); s. 504 § 1517-21 (fem. veya mas belirlenemeyenler). Zgusta'da bütün § 1517 maddesi altındaki isimler bu isim ve zengin çeşitlerini belgelemektedir. Bkz ayrıca Frei, Epichorische Namen, s. 186

Satır 2-6: πατρι 'Απολλῶ κ μητρι 'Απολλωνία μνήμης χάριν κ Διὶ Βροντῶντι. Yazıt, Apollas ve Apollonia'nın mezar yazıtı olup aynı zamanda Zeus Bronton'a sunu yazıtıdır

Bu stel ile, aşağıdaki stel (Kat. No. 71) aynı köyde bulunmuştur ve her iki stelin yazıtları da içerik ve sözcük bakımından aynıdır. Ancak, stelleri birbirlerinden ayıran, üzerlerindeki kabartma betimlerdir. Yukarıdaki stelin betiminde bir erkek, yani baba Apollas söz konusu iken, ötekinin betiminde bir kadın, yani anne Apollonia söz konusudur. Zamanında her iki stel yan yana dikili duruyordu ve birisi Apollas'ın, öteki de Apollonia'nın mezar taşıydı. Theudas, Hermes ve Tatas anne ve babaları için iki ayrı mezar taşı yaptırmış olmalarına rağmen, mezar yazıtını ortak formüle edip her iki taşa da yazdırmışlardır. Her iki mezar taşı da aynı zamanda Zeus Bronton'a adanmıştır.

Kat. No. 71

Naiskos Stel (Şek. 3; Lev. 14, a-b) (vidi)

Bul. Y.: Ayvacık/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-145-68;

Malz.: Mermer; Eserin ölçüleri alınamamıştır

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stel gövdeden ve alınlığın üst kısmından kırılmış ve yapıştırılmıştır. Kaide, sağda alt kısımdan eğri biçimde hafif kırılmıştır. Kaidenin alt kısmında bulunan geçme kısmı kırılıp kaybolmuştur. Stelin yüzeyi oldukça aşınmıştır. Figürler ve özellikle de yazıt güçlüğüle seçilmektedir.

Tanım: Oldukça uzun olan eser, bölgenin bilinen stel ikonografisinde betimlenmiştir. Akroterli üçgen alınlığı, stilize sütunları olan gövdesi ve yüksek kaidesi vardır. Stelin hayli uzun olan gövdesiyle doğru orantılı yüksek alınlığında köşe akroterleri görülmektedir. Tepe akroteri palmet biçiminde betimlenmiş olup hayli yüksek ve gösterişli işlenmiştir. Köşe akroterleri de kıvrımlı bitkisel süslerle bezenmiştir. Üçgen alınlık dışta kalın bir bant ve içte sadece üçgenin eğrilerinde olan ince bir bantla profillidir. Alınlığın içinde altı yapraklı kabartma bir rozet betimi vardır. Alınlık, biri kalın iki tanesi de ince üç bant profil ile gövdeye bağlanmaktadır. Stelin gövdesi sağda ve solda yüksek başlıkları ve kaideleri olan stilize sütunlarla sınırlandırılmıştır. Gövde üzerinde alçak kabartma biçiminde betimler görülmektedir. Üst kısımda gövdesi kare biçiminde işlenmiş bir kadın büstü betimlenmiştir. Kadın başında, uçları omuzlarına uzanan bir örtü taşımaktadır. Figürün yüz hatları aşındığı için ayrıntılar seçilememektedir. Büstün sağ tarafında iç ve öreke, sol tarafında ise, yün sepeti motifleri görülmektedir. Bütün bu motiflerin alt kısmında ise, niteliği tam anlaşılamayan ve öteki kabartmalardan daha büyük boyda betimlenmiş sandık benzeri bir nesne resmedilmiştir. Kabartmaların altında altı satırlık güçlüğüle okunabilen Eski Yunanca yazıt görülmektedir.

Yaz. İçeriği: Apollonia'nın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ε Ε Ο Λ Α

	Αὐρήλιοι Θευδᾶς	"Aurelius Theudas ve Aurelius
2	κ' Ἑρμῆς κ' Τάτας πα-	Hermes ve Aurelius (-ia?)
	τρὶ Ἀπολλῶ κ' μητρὶ	Tatas babaları Apollas'ın ve
4	Ἀπολλωνία μνήμης	anneleri Apollonia'nın
	χάριν κ' Διὶ Βροντῶν-	hatırasına ve Zeus Bronton'a
6	τι εὐχῆν	adağı (sundular)."

Yazıtta geçen bütün isimler ve bilgiler için yukarıdaki yazıtta (Kat. No. 70) bakınız.

Kat. No. 72

Stel Parçası (Lev. 14, a-b) (*vidi*)

Bul. Y.: İmişoğlu (İmişegir/İmişehir)/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-97-68; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 67 cm; **Gen.:** (gövde) 46 cm; (kaide) 32 cm; **Kal.:** 10 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stel, tekrar kullanılmak üzere gövdenin ortasından düzgün bir biçimde kesilmiştir. Üst kısım kaybolmuştur. Stelin sol alt köşesi yukarı doğru eğri biçimde kırılmıştır. Eserin üzerinde, özellikle kaidede birçok küçük kırık ve çatlak vardır. Stelin yüzeyi çok yıpranmış, yazıt yer yer silikleşmiştir.

Tanınm: Eserin üzerindeki stilize sütun gövdesi ve kaidesi, stelin bilinen ikonografide betimlendiğini göstermektedir. Stelin üçgen alınlığı kaybolmuştur. Sol kenar kırık olduğu için sol sütun da kaybolmuştur. Stel parçasının üzerinde, yüzeyi dolduran Eski Yunanca yazıtın altı satırlık alt kısmı görülmektedir. Yazıtın alt kısmında çifte koşulmuş iki öküz başı ve onun sonunda da daha küçük bir saban kabartması seçilmektedir.

Yaz. İçeriği: Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Σ Ω Ε Λ

	-----	"-----
	[- - μετά?]	
	τῆς συν-	eşi ----- (ile?)
2	βίου ζῶντες	kendileri henüz
	ἐα(υ)τοῖς κατε-	hayattalarken (bu)
4	σκεύασαν κ'	(steli) hazırladılar
	Διὶ Βροντῶν-	ve adağı Zeus
6	τι εὐχῆν	Bronton'a (sundular)."

Satır 2-6: ζῶντες ἐα(υ)τοῖς κατεσκεύασαν κ' Διὶ Βροντῶντι. Yazıtta isimleri kaybolan eş-

ler, steli henüz hayatta iken hem kendileri için hazırlamışlar hem de Zeus Bronton'a adak olarak sunmuşlardır. Benzer ifadeler için bkz. Kat. No. 92, 96, 97, 150, 167, 179, 186, 204, 229. $\epsilon\alpha(\nu)\rho\omicron\iota\varsigma$. Taş üzerinde *ypsilon* unutulmuştur.

Kat. No. 73

Naiskos Stel (Lev. 15, a-b) (*vidi*)

Bul. Y.: Şarhöyük/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-106-80;

Malz.: Mermer; **Yük.:** 2, 12 m; **Gen.:** (alınlık) 71 cm; (gövde) 72 cm; (kaide) 80 cm; **Kal.:** 26 cm; **H. Yük.:** 3, 2-4 cm.

Yayın: Riel, *Inscriptions*, s. 165 dipn. 3 (Eşerin sadece yazıtı verilmiştir); SEG 44 (1994) s. 362 No. 1069, 3.

Es. Dur.: Alınlığın tepe akroteri kırılmış ve kaybolmuştur. Sol köşe akroteri hafif, sağ akroter oldukça zarar görmüştür. Alınlığın sağ tarafı üçgen eğrisi boyunca ön taraftan kırılmış ve çok zarar görmüştür. Stelin gövdesi sağ taraftan, olasılıkla tekrar kullanmak amacıyla, düzgün biçimde kesilmiştir. Kesik nedeniyle stilize sütunun başlık ve kaidesinin bir kısmı kaybolmuştur. Soldaki sütunun gövdesi üst dış kısımdan hafif zarar görmüştür. Stelin gövdesi üzerindeki büst, olasılıkla kasten, kazınarak yok edilmiştir. Ancak, büstün kaba izlerini görmek olasıdır. Yazıtın sol üst köşesi bir leke nedeniyle zarar görmüştür. Stelin kaidesi alttan düzgün biçimde kesilmiştir; kaidenin ortasında altta bulunan geçme kısmı kaybolmuştur.

Tanım: Oldukça uzun olan eser, bölgenin bilinen stel ikonografisinde betimlenmiştir. Akroterli üçgen alınlığı, stilize sütunları olan gövdesi ve yüksek kaidesi vardır. Köşe akroterleri kıvrımlı bitkisel süslerle bezenmiştir. Kaybolan tepe akroteri palmet biçiminde olmalıydı. Üçgen alınlık yatayda ve üçgenin eğrilerinde ince bir bantla profillidir. Üçgen alınlık ile stel gövdesi arasında iki bant profil daha vardır. Bunlardan üstteki kalınca, alttaki ise, iki sütun başlığı arasında olup daha incedir. Alınlığın ortasında alt profile yakın yerde yuvarlak zemin üzerine dört yapraklı rozet kabartma biçiminde işlenmiştir. Stelin gövdesi sağda ve solda başlıkları ve kaideleri olan stilize sütunlarla sınırlandırılmıştır. Gövde üzerinde üst kısımda kazınmış bir büst kabartmasının geriye kalan izleri seçilmektedir. Bölgede adaklar üzerine genellikle Zeus'un büstü işlenmektedir. Ancak, buradaki izlerden büstün, Zeus'ta olduğu gibi, omuzlara kadar inen bukleli ve kabarık saçlarının olmadığı anlaşılmaktadır. Büst, kısa ve tepede şapka gibi toplanmış saçlara sahip olmalıydı. Bu ufak ayrıntı, büstün olasılıkla, Zeus'u değil de, adağı sunan Voc ? Plotis Themison'u betimlediğini göstermektedir. İzler dikkatle incelendiğinde, büstün sağ elini göğsüne dayamış olduğu seçilebilmektedir. Büstün alt kısmında altı satırlık özenli yazılmış Eski Yunanca yazıt okunmaktadır. Yazıtın alt kısmında büyük bir alan süslenmeden boş bırakılmıştır. Stelin düz kaidesi vardır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton Dagustes'e Adak

H. Şek.: A A Ω Ω E

	Ἄγαθῆ τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Ὀῦοκ Πλωτίς Θε- μίσιων ὑπὲρ τετρα-	Voc(onius) Plotis Themison dörtayaklılar ve bütün
4	πόδων κ τῶν ιδίων πάντων Διὶ Βροντῶν-	aile üyeleri için Zeus Bronton Dagustes'e
6	τι Δαγουστη εὐχήν	adağı (sundu) "

Satır 2-3: Ὀῦοκ Πλωτίς Θεμίσιων = Voc(onius) Plotis Themison. Dorylaion'dan İ. S. 3. yy.'in ilk yarısından Q Voconius Aelius Stratonicus isimli bir şahıs bilinmektedir: bkz. Cox-Cameron, MAMA V, s. 13 No. 24. Voconii (Ὀυοκῶνιοι) için bkz. yine Cox-Cameron, MAMA V, s. 35 No. 61. Yazıtta adı geçen şahıs da Voconii ailesinden birisi olmalıdır. τετραπόδων. Dörtayaklılar ile büyük ve küçük baş hayvanlar kastedilmektedir.

Satır 5-6: Διὶ Βροντῶντι Δαγουστη. Zeus Bronton'un burada bir başka *epitethon*'una rastlıyoruz. Δαγουστη sözcüğü, Zeus'un ayrı bir *epitethon*'u olarak daha önceden tanınmaktadır: F.K. Dörner Zeus Dagustes'e adanmış bir eseri yayımlamıştır: Dörner, Inschriften, s. 114 vd. No. 4 Fig. 40: Μένανδρος Ἴπιπνος κ Ἄμμια οἱ θρέψαντες | κ Ἀπολλώνιος κ Διονύσιος | Τεῖμωνι συντρ(ό)φω κ Διὶ Δαγουστη | ἀνέστη[σαν]. Bu yazıt için bkz. Ferri, Zeus di Bitinia, s. 247 vd. Fig. 11; Pfuhl-Möbius II, s. 505 No. 2100 Lev. 302 ve Vollkommer, Zeus, s. 377 No. 27; Yine, Eskişehir Müzesi bulunan bir stel (Env. No. A-105-67. Yunus Emre İlkokulu'ndan getirilmiş) Zeus Dagustes'e adanmıştır ve bu eser de yayımlanmıştır: Riel, Inscriptions, s. 165 dipn 3 (eserin sadece yazıtı verilmiştir. Ancak, Riel yazıtı eksik okumuştur.) = SEG 44 (1994) s. 362 No. 1069, 2: Σωκράτης πατρι Μηγοφίλω καὶ ἀδελφῶ Διονυσίω κ Διὶ Δαγουστη εὐχήν). Bu yazıtlarda Dagustes'i tek başına Zeus'un *epitethon*'u olarak görmekteyiz. Zeus Bronton Dagustes ilk defa belgelenmektedir. Yazıtta Zeus Bronton ve Zeus Dagustes olmak üzere iki ayrı tanrının söz konusu olması akla gelebilir. Fakat, bu durumda arada olması beklenen καὶ bağlacının bulunmaması dikkat çekicidir. Dagustes olasılıkla *toponym*'den oluşturulmuş bir *epitethon*'dur. Daguta (Δάγουτα, Δαγούτα) olarak düşünülen yer için Belke şu şekilde yazmaktadır: "Örtlichkeit in Phrygien, wohl im Grenzgebiet zu Mysien oder Bithynien, Lage unbekannt": kış. Belke-Mersich, TIB 7, s. 229 vd s. v. Yine, E. Schwertheim, Hadrianoi, I K. 33, s. 26 vd. No. 27'deki yazıtta bu *epitethon* geçiyor gibi gözükmektedir. Hadrianoi'dan bir adak sütünü üzerindeki yazıtın 4. satırında Δαγούτ- harfleri kalmıştır. Schwertheim bunu Δαγούτ[ηνων --] biçiminde tamamlarken, A. Chaniotis yazıtta geçen bu sözcüğün büyük bir olasılıkla bir *epitethon*'a ait olduğunu söyleyip 3/4 satırları şu şekilde tamamlamaktadır: [- - - Διὶ] | Δαγούτ[ηνώ τὸν κείονα] - - -: Chaniotis, Inschriften, s. 133. Ayrıca, Zgusta'da bu yer ismi için kış. Zgusta, Ortsnamen, s. 146 vd. § 225. Yine, Bursa'da ele geçmiş olan bir onur yazıtında ἡ Δαγουτηνῶν χώρα geçmektedir, kış. Dörner, Inschriften, s. 120 Fig. 41

Tarih: Stelin, yazıtta geçen Voc(onius)'tan dolayı İ. S. 3. yy.'in ilk yarısından kaynaklandığı söylenebilir.

Yayın: Mirbeau, *Dédicaces*, s. 359 No. 8; Cox-Cameron, *MAMA V*, s. 174 No. ZB 64.

Es. Dur.: Yayınlarda stelin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda stelin tanımı yapılmamaktadır. Mirbeau yalnızca, stelin üzerinde zarar görmüş bir kartal kabartması olduğunu belirtmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

	Αὐρ. Χρη̃σ[τος? Συμμα̃?]-	"[Symma?]khos oğlu Aur(elius)
2	χου περὶ τῶν ἰδίω[ν πά]-	Khres[tos?] bütün aile üyeleri için
	ντων Διὶ Βροντ[ῶντι] εὐχ[ήν]	Zeus Bronton'a adağı (sundu)."

Satır 1-2: Χρη̃σ[τος?] Ad, Mirbeau tarafından Χρη̃σ[τής] olarak tamamlanmıştır
[Σύμμα?]χος Ad, Mirbeau tarafından tamamlanmıştır.

Kat. No. 76

Stel Parçası (Lev. 16, a-b) (*vidi*)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** Yok; **Malz.:** Mermer;

Yük.: 58 cm; **Gen.:** (üst kısım) 53 cm, (gövde) 44 cm; **Kal.:** 11 cm; **H. Yük.:** 2, 5-4 cm.

Yayın: Riel, *Inscriptions*, s. 164 vd. No. 14 (Lev.); *SEG 44* (1994) s. 358 No. 1047.

Es. Dur.: Stel üst kısımdan, olasılıkla alınlığın olduğu yerden ve gövdenin alt kısmından kırılmıştır. Üst kısım ve kaide kısmı kaybolmuştur. Stelin üzerindeki kabartmalar aşınmıştır. Yazıtın son satırı kırıkla birlikte zarar görmüştür.

Tanım: Parçanın üst kısmında stel gövdesi ile olası alınlığı ayıran profil bantın bir kısmı görülmektedir. Gövde üzerinde, yanlarda başlıklarıyla birlikte stilize sütunlar vardır. Stel üzerinde çifte koşulmuş iki öküz başı kabartması, alt kısımda ise, beş satırlık Eski Yunanca yazıt görülmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ Ε Φ Υ Υ Ω Α Α

	Τείμαιος Δι-	"Diophanes
2	οφάνου ὑπὲρ	oğlu Teimaios
	ἑαυτοῦ Διὶ Βρ-	kendisi için
4	οντῶντι	Zeus Bronton'a
	εὐχ[ήν]	adağı (sundu)."

Satır 1-2: Διοφάνης. İsmi *genitivus* halindeyken iki şekli vardır: Διοφάνου ve Διοφάνους.

Kat. No. 77 Stel (Lev. 16) (*vidi*)

Bul. Y.: Kıravdan/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** Yok; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 70 cm; **Gen.:** (gövde) 39 cm; (alt kısım) 45 cm; **Kal.:** 14 cm; **H. Yük.:** 3, 5–4 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stel her yönden kırılmıştır. Fakat, kırıklar düzgün olduğu için eserin, tekrar kullanmak amacıyla sonradan kesildiği de düşünülebilir. Sağ ve sol kenarlar düzgün kırıldığı (ya da kesildiği) için yazıt yanlardan zarar görmemiştir. Yazıtın üst kısmı kırıkla kaybolmuştur.

Tanım: Her yönden kırık olan stelin üzerinde özenli yazılmış Eski Yunanca yazıtın son beş satırından başka bir motif ya da süs yoktur.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E A Ω

	-----	"Tatas'ın çocukları
	ΑΛΛΟΙ οἱ Τά-	-----
2	τα ὑπὲρ τῶν	(ve) -- --allos
	ἰδίων Διὸ	aile üyeleri için
4	Βροντῶν-	Zeus Bronton'a
	τι εὐχὴν	adağı (sundular)."

Satır 1–2: –αλλος, Tatas'ın çocuklarından sonuncusunun adının bir kısmı taş üzerinde kalmıştır. Olası adlar hakkında bkz. Dornseiff–Hansen, Rückläufiges, s. 257 vd. οἱ Τάτα. Ad için bkz yuk. Kat No 70. Τάτα yazıtta *genitivus* halindedir. Yazıtın kaybolan üst kısmında Τάτας'ın çocuklarının adı olmalıdır. Τάτας hem kadınlar hem de erkekler için kullanılan bir ad olduğu için, yazıtta hangisinin kastedildiği, adın *genitivus* halinden çıkartılabilir. Zgusta'daki örnekler incelendiğinde, bayan adı Τάτας'ın *genitivus* halindeyken Ταταδος şeklinde olduğu görülmektedir: Personennamen, s. 496 § 1517–3. Erkek adı Τάτας ise, *genitivus* halinde Τάτα'dır: Personennamen, s. 503 vd. § 1517–17. Yazıtta baba adı söz konusudur.

Kat. No. 78 Stel Parçası (Lev. 17, a–b) (*vidi*)

Bul. Y.: Kıravdan (Katmerli Mevkii)/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A–50–82; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 57 cm; **Gen.:** 38 cm; **Kal.:** 19 cm; **H. Yük.:** 3 cm.

Yayın: Ricci, Inscriptions, s. 165 dipn. 3 (Eserin sadece yazıtı verilmiştir); SEG 44 (1994) s. 362 No. 1069, 1.

Es. Dur.: Stel üstten ve alttan kırılmıştır. Eserin sol tarafı da kırılmış ve zarar görmüştür. Stelin üzerine işlenmiş olan büstün başı ve sol omuz kısmı kırıktır. Eserin üzerinde çatlaklar, çizikler ve sonradan oluşmuş boya lekeleri vardır.

Tanım: Üstten kırık olması nedeniyle stelin üçgen alınılığının olup olmadığı bilinmemektedir. Ancak, sağ ve sol yanlarda stilize sütunların gövdeleri görülmektedir. Stelin üzerine kabartma biçiminde bir büst işlenmiş olup, büstün giysili alt kısmı yarım daire biçiminde betimlenmiştir. Büstün bol kıvrımlı ve omuzlara atılmış olan giysisi görülmektedir. Baş kısmı kırık olduğu için büstün cinsiyeti anlaşılamamaktadır. Ancak, sağ el göğüse dayalı olmadığı için, Zeus Büstü olmama olasılığı da vardır. Büstün altında biraz boşluk bırakılmış ve alt kısmına özensiz yazılmış beş satırlık Eski Yunanca yazıt işlenmiştir.

Yaz. İçeriği: Besleme Apollonios'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ε Ε Ω Ρ Θ Ω Α

	'Ερμῆς Ἀττάλ-	"Attalos oğlu
2	ου Ἀπολλων-	Hermes beslemesi
	ἰφ θρεπτῶ κ Δι-	Apollonios'a ve
4	ἰ Βροντῶντι	Zeus Bronton'a
	εὐχὴν Δ	adağı (sundu)."

Satır 1-2: 'Ερμῆς. Adın içindeki *eta* harfi unutulmuş ve sonradan *my* ile *sigma* harflerinin üzerine yazılmıştır.

Satır 2-4: Ἀπολλωνίφ θρεπτῶ κ Δι Βροντῶντι θρεπτῶ sözcüğündeki *tau* unutulmuş ve sonradan *pi* ile *omega* harflerinin aralarında üst kısma yazılmıştır. Burada adak hem besleme Apollonios'a hem de Zeus Bronton'a adanmıştır ve stel açıkça Apollonios'un mezar taşıdır. Yörenin tipik özelliği olan mezar taşlarının Zeus Bronton adaklarıyla birleştirilmesi durumu yine karşımızdadır.

θρεπτός sözcüğü adak yazıtlarında sık belgelenmiştir. Örneğin Lydia'daki örnekler için krs. de Hoz, Lydische Kulte, s. 110. Antik Dönem'de çocukların çeşitli nedenlerle ama özellikle yoksulluk yüzünden sokağa terkedilmeleri sık görülen bir durumdur, krs. genel olarak Patterson, Infant Exposure. Öte yandan, birçok ailenin böyle terkedilmiş çocuklara sahip çıktığı ve bu çocuklara büyük bir talebin olduğu da bilinmektedir. Bu tür çocukların toplum içindeki sosyal statüsü değişiklik göstermektedir. Bunlar karşımıza evlatlık, besleme, süt kardeş, köle veya azatlı statüsünde çıkmaktadır. *Threptos*'ların tam karakterleri yazıtlardan her zaman çıkartılamamaktadır. Konu hakkında bkz. Cameron, ΘΡΕΠΤΟΣ, s. 27 vd. Ayrıca toplu olarak bkz. Nani, 1943-44, s. 45 vd. ve Levick-Mitchell, MAMA IX, s. lxiv vd. (Threptoi and Slaves); Lochman, Grabsteine, s. 466 dipn. 2; Flood, Family Structures, s. 95 vd.; Cremer-Nollé, Steindenkmäler, s. 203 dipn. 23-24; Waelkens, Türsteine, s. 45 dipn. 48; Robert, Hellenica 6 (1948), s. 95 dipn. 2; Robert, Noms Indigènes, s. 233. Yazıtlarda adak çoğunlukla ya beslemenin kendisi için ya da besleme tarafından adanmıştır. Beslemelerin adak sunabiliyor olmaları onların kölelerden daha üst statüde olduklarını göstermez, çünkü kölelerin de adak sunabildikleri yazıtlar aracılığıyla bilinmektedir. θρεπτός veya eş anlamlı sözcükler Zeus Bronton yazıtlarında yukarıdaki yazıt dışında Kat. No. 68 (τὸ τρέμμα), Kat. No. 74 (ὁ θρέψαντος), Kat. No. 157 (ὁ θρέψαντος), Kat. No. 209 (ὁ θρεπτός) ve Z. Brontaios No. 6'da

(ὁ θρεπτός) karşımıza çıkmaktadır. Yuk Kat No. 68'deki yazıtta besleme (τὸ τρέμμα) ve köle (δοῦλος) sözcükleri ayrı ayrı kullanılmıştır. Yazıtta adı geçen köle çiftçi, efendisi için, efendisinin evindeki herkes için ve bu arada efendisinin beslemeleri için de adağı sunmuştur. Yine Kat No 74'te adak, besleme (ὁ θρέψαντος) Stratoneikos için sunulmuştur. Kat No 157'de Aur(elius) Marcus beslemesi Daphnos ve süt kardeşi Eutykhes'le ile birlikte Zeus Bronton'a adağı sunmaktadır. Yani burada yine bir besleme (ὁ θρέψαντος), başkalarıyla da olsa, adak sunmaktadır. Yazıtta θρέψαντι ve συντρόφῳ sözcüklerinin ayrı ayrı kullanılmış olması besleme ile süt kardeş kavramlarının farkına işaret etmektedir. Kat No. 209'da bir karı koca beslemeleri (ὁ θρεπτός) Teimon'a ve bu karı kocanın çocukları Apollonios ile Dionysios da süt kardeşleri Teimon'a ve aynı zamanda Zeus Bronton'a adağı sunmuşlardır. Bu taş açıkça Teimon'un mezar taşıdır ve bu bölgenin karakteristik durumu olarak aynı zamanda Zeus Bronton'a adanmıştır. Yazıtta, Teimon, söz konusu karı kocanın beslemesiyken, bu ailenin çocuklarının süt kardeşleri olarak verilmiştir ve Kat. No. 157'dekinin aksine, besleme ile süt kardeş kavramlarının aynı statüde anlaşılabilirliğini göstermektedir. Son olarak, Zeus Brontaios No. 6'da karşımıza çıkan besleme (ὁ θρεπτός) Claudius efendisi için Zeus Brontaios'a ve Demeter'e adağı sunmuştur. Burada θρεπτός'un rolü adağı sunan olmasıdır.

Kat. No. 79

Küçük Stel Parçası (Lev. 16) (*vidi*)

Bul. Y.: Sivrihisar/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-232-67 (Eski No. 4366); **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 44, 5 cm; **Gen.:** 32, 5 cm; **Kal.:** 10, 5 cm; **H. Yük.:** 2, 2-2, 3 cm

Yayın: Riel, *Inscriptions*, s. 165 dipn. 3 (Eserin sadece yazıtı verilmiştir); SEG 44 (1994) s. 362 vd No. 1069, 7.

Es. Dur.: Stel her yönden kırılmıştır. Yazıt üst kısımdan eksiktir ve çok silikleşmiştir

Tanım: Stelin gövdesi üzerindeki Eski Yunanca yazıtın son dört sırası güçlükle okunmaktadır. Kırık parça üzerinde herhangi bir süs yoktur.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Ε Ω

	-----	"-----
	ΛΕ[-----]	bütün aile
2	[-]Α περὶ τ[ῶν] ἱ-	üyeleri için
	δίων π[άν]τω-	Zeus Bronton'a
4	ν Διὶ Βροντῶ-	adağı (sundu) "
	ντι ε[ὐ]χὴν	

Kat. No. 80 Stel Parçası (Lev. 17) (*vidi*)**Bul. Y.:** Aşağı Çavlan (Kaya Pınar)/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env.****No.:** A-81-69; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 52 cm; **Gen.:** (üst) 31, 5; (alt) 33, 5 cm; **Kal.:** 9, 5 cm;**H. Yük.:** 2, 5 cm.**Yayın:** Eser yayımlanmamıştır.**Es. Dur.:** Stel üst ve alt kısımlardan kırılmıştır. Üzerindeki kabartma zarar görmüş, yazıt da silikleşmiştir.**Tanım:** Stelin gövdesi üzerinde, her iki yanda stilize sütunların gövdeleri görülmektedir. Stelin alınlığı, büyük bir olasılıkla, kırılıp kaybolmuştur. Gövde üzerinde, üst kısımda bir çelenk kabartması, altta altı satırlık Eski Yunanca yazıt görülmektedir.**Yaz. İçeriği:** Hermes'in Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak**H. Şek.:** □ E ϕ Α Λ Ω

	Φλάβιος κ	"Flavius ve
2	Δαμᾶς	Damas baba-
	πατρὶ Ἑρ-	ları Hermes'e
4	μῆδι κ Διὶ	ve Zeus Bron-
	Βροντῶν-	ton'a adağı
6	τι εὐχῆν	(sundular)."

Satır 3-6: πατρὶ Ἑρμῆδι κ Διὶ Βροντῶντι. Adak, Zeus Bronton'a ve Hermes'e birlikte adanmıştır.**Kat. No. 81**Stel Parçası (Lev. 17) (*vidi*)**Bul. Y.:** Aşağı Çavlan (Kaya Pınar)/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env.****No.:** A-145-82; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 63 cm; **Gen.:** (üst) 38 cm; (gövde) 40 cm; **Kal.:** 10, 5 cm; **H. Yük.:** 3 cm.**Yayın:** Riel, *Inscriptions*, s. 165 dipn. 3 (Eserin sadece yazıtı verilmiştir); SEG 44 (1994) s. 362 vd. No. 1069, 6.**Es. Dur.:** Stel üst ve alt kısımlardan kırılmıştır. Stelin yüzeyi çok zarar görmüş, yazıt yer yer silikleşmiştir.**Tanım:** Stelin gövdesi üzerinde, sağ ve sol yanlarda stilize sütunların gövdeleri görülmektedir. Alınlık kaybolmuştur. Gövde üzerinde kabartma biçiminde sarkık bir girland motifi bulunmaktadır. Girlandı oluşturan ince uzun yapraklar çizgilerle verilmiştir. Motifin alt kısmında beş satırlık Eski Yunanca yazıt bulunmaktadır.**Yaz. İçeriği:** Zeus Bronton'a Adak**H. Şek.:** □ E Ω

lanmaktadır. Girlandı oluşturan ince uzun yapraklar çizgilerle verilmiştir Motifin alt kısmında beş satırlık Eski Yunanca yazıt bulunmaktadır

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ Ε Ω

	Ὀνήσιμος	"Hermes oğlu
2	Ἐρμῆδος	Onesimos
	Διὶ Βροντ-	Zeus Bronton'a
4	ῶντι εὐχ-	adağı (sundu)."
	ήν	

Kat. No. 82

Stel Parçası (Lev. 18) (*vidi*)

Bul. Y.: Gündüzler/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-32-83;

Malz.: Mermer; **Yük.:** 55 cm; **Gen.:** 46 cm; **Kal.:** 15 cm; **H. Yük.:** 3 cm

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stel üst ve alt kısımlardan kırılmış ve alınlık ile kaide kaybolmuştur. Yazıt zarar görmüştür.

Tanım: Stel üzerinde, sağ ve sol yanlarda stilize sütunların gövdeleri görülmektedir. Gövde üzerinde, yüzeyi tamamen kaplayan sekiz satırlık Eski Yunanca yazıt dışında herhangi bir süs ya da motif yoktur. Yazıt iç içe yazılmış görünümü vermektedir

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Θ Ε C Ω

	Ἀγαθῆ τύ-	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	χη Αὐρ Τεύθ-	Karikos oğlu
	ρας Καρικοῦ	Aur(elius)
4	ἵ)πέρ ἑαυτοῦ (<i>sic</i>)	Teuthras kendisi
	κ τῶν ιδίω-	ve bütün aile
6	ν πάντων	üyeleri için
	Διὶ Βροντῶν[τ]-	Zeus Bronton'a
8	ι εὐχῆν	adağı (sundu)."

Satır 2-3: Τεύθρας. İsim özellikle Kuzey Phrygia'da çok sevilmiş olan bir Yunan erkek adıdır, bkz. Robert, *Etudes*, s. 480 dipn. 10; Riel, *Inscriptions*, s. 165 No. 15 Adın *femininum* şekli olan Τευθραντίς Dorylaion'da bir yazıtta belgelenmiştir; bkz. Körte, *Radet*, s. 414 No. 72. Ayrıca bkz. Cox-Cameron, *MAMA V*, s. 165 vd No. KB 1. Καρικός Bkz. yuk. Kat. No. 15.

Satır 4: ἵ)πέρ *praepositio*'sunda *ypsilon* unutulmuştur

Kat. No. 83

Stel Parçası (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Yukarı Kalabak/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor Stel, köyün güneydoğusundaki bir tepede duruyormuş Haspels steli görmemiş; yazıt bir köylü tarafından kopya edilip Haspels'e verilmiştir. Aynı eseri Frei kendi çalışmaları sırasında kaydetmiş ve eserin stel olduğunu belirlemiştir; **Malz.:** Beyaz mermer; Yayında eserin ölçüleri verilmiyor.

Yayın: Haspels, Highlands, s. 347 vd. No 129.

Es. Dur.: Yayında eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayında eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Bir Kadının Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E ≡ Ω

ΛΗΙΙΔ		ΛΗ[ ]Δ	"-----
ΟΥΤΙΩΝ	2	ΛΟΥΤΙΩΝ	-----
ΖΕΥΕΙΣΑΠΠΑΣ		Zeύξις (κ) Αππας	Zeuksis (ve) Appas
ΜΗΤΡΙΓΛΥΚΥΤΑΤΗ	4	μητρὶ γλυκυτάτῃ	biricik annelerine
ΚΔΙΒΡΟΝΤΟΝΤ.		κ Διὶ Βροντῶντι	ve Zeus Bronton'a
ΕΥΧΙΝ	6	εὐχίῃ	adağı (sundular) "

Fig. 16

Satır 1-2: Zarar görmüş olan satırlardan ve harflerden bir anlam çıkmamaktadır.

Satır 3: Zeuksis ile Appas arasında κ bağlacı beklenmelidir. Αππας için bkz. aş. Kat. No 99

Satır 4-5: μητρὶ γλυκυτάτῃ κ Διὶ Βροντῶντι Yazıt hem Zeus Bronton'a hem de bir kadına adanmıştır.

Kat. No. 84

Naikos Stel (Lev. 18, a-b) (vidi)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-14-77; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 60 cm; **Gen.:** (alınlık) 28 cm; (gövde) 25, 5 cm; **Kal.:** 12 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Üçgen alınlıklı stel, alınlığın üst kısmından ve alttan kırılmıştır. Alınlığın olası akroterleri kaybolmuştur Stel, her iki yanından da çok zedelenmiştir. Stelin üzerinde sağ tarafa yakın yerde boydan boya ilerleyen bir çatlak vardır. Çatlak, yazıtı zarar vermiştir Stelin sağ alt tarafı, olasılıkla uzun süre suda kalmaktan, erimiş gibi bir görünümündedir.

Tanım: Üçgen alınlıklı stel kalın ve ince bant profillerle gövdeye bağlanmaktadır. Alınlığın içinde iç içe geçmiş yuvarlaklardan oluşan bir *paterna* motifi vardır. Stel, gövde üzerinde başlıklarıyla stilize sütunlar taşımaktadır. Gövdede, yüzeyi tamamen dolduran ve özenli yazılmış olan sekiz satırlık Eski Yunanca yazıt görülmektedir. Yazıtın son iki satırı kaybolmuştur

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Φ Ε Γ Α Λ Φ Ν Ν Σ

	'Αλέξα-	"Dioph-
2	νδρος	anes
	Διοφάν-	oğlu Alek-
4	ου ὑπὲρ	sandros
	ἀδελφ-	kardeşi
6	οὔ Διοφ-	Diophanes
	άνου	için Zeus
8	Διὶ Βρο[v]-	Bronton'a
	τ[ῶντι]	adağı
10	[εὐχίην]	(sundu)." "

Kat. No. 85

Stel (Lev. 18) (*vidi*)

Bul. Y.: Eskişehir; Şimd. Y.: Eskişehir Arkeoloji Müzesi; Env. No.: A-237-90; Malz.: Mermer; Yükl.: 1, 11 m; Gen.: 41 cm; Kal.: 11 cm; H. Yükl.: 4 cm

Yayın: Eseri yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stelin alınlığının üst kısmı ve olası akroterleri kırılmıştır. Stelin kaidedeki geçme kısmı da zarar görmüştür. Eserin bütün kenarları hafif zarar görmüştür.

Tanın: Üçgen alınlıklı stelin kırık alınlığında kabartma bir erkek büstü görülmektedir. Büstün bir kısmı stel gövdesinin üzerine işlenmiştir. Büst, içte *khiton*, dışta ise bir *himation* ile betimlenmiştir ve küçük işlenmiş sağ eli göğüs üzerinde durmaktaydı. Büstün saçları geriye taranmıştır ve yüz hatları oransız işlenmiştir. Stelin gövdesi üzerinde sağda ve solda stilize sütunların gövdeleri ve kaideleri görülmektedir. Gövdesi üzerinde sekiz satırlık özenli yazılmış Eski Yunanca yazıt okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Theodoros ile Dada'nın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Α Γ Ε Θ Ω

	Κάλλιστο-	"Kallistos
2	ς Θεοδώρω	biricik baba-
	πατρὶ κ μη-	sı Theodo-
4	τρί Δαδά [γ]-	ros'a ve bi-
	λυκυτάτο-	ricik annesi
6	ις κ Διὶ Βρον-	Dada'ya ve
	τῶντι εὐ-	Zeus Bronton'a
8	χίην	adağı (sundu) "

Satır 2-7: Θεοδώρω πατρὶ κ̅ μητρὶ Δαδα [γ]λυκυτάτοις κ̅ Διὶ Βροντῶντι. Adak, Zeus Bronton'a, Theodoros'a ve annesi Dada'ya birlikte adanmıştır. Δαδα. Frig kadın adıdır. Bkz. Zgusta, Personennamen, s. 139 vd. § 244-1 ve Frei, Epichorische Namen, s. 185. Bu ad ve aynı kökten gelen benzerleri için bkz. Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 1928.

Kat. No. 86

Naiskos Stel (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Alınca Köyü/Eskişehir (Stel, Eskişehirli sanayici M. Firuz Kanatlı tarafından birisinden satın alınmış); **Şimd. Y.:** M. Firuz Kanatlı Koleksiyonu'nda (Eskişehir'de, Eti Bisküvileri Fabrikası'nda); **Koleksiyon Env. No.:** 26; **Malz.:** Kahverengi-gri damarlı mermer; **Yük.:** 1, 30 m; **Gen.:** 50 cm; **Kal.:** 7 cm; **H. Yük.:** Bilinmiyor.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır. (Bilgiler, Eskişehir Müzesi M. Firuz Kanatlı'nın koleksiyon envanter defterinden alınmıştır.)

Es. Dur.: Eserin üzerinde çatlama ve kopmalar vardır.

Tanım: Üçgen alınlıklı stelin tepe ve yan akroterleri vardır. Alınlık içinde alçak kabartma biçiminde öküz başı betimi vardır. Alınlığın altında, gövdeyi sağda ve solda sınırlayan ve alınlığı taşıyan stilize sütunlar betimlenmiştir. Gövde üzerinde, ince bir dal üzerinde duran kartal kabartması işlenmiştir. Kartalın altında dört satırlık Eski Yunanca yazıt vardır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E

	'Απολώνιος	"Apolonios oğlu
2	'Απολωνίου	Apolonios
	Διὶ Βροντῶ-	Zeus Bronton'a
4	ντι εὐχῆν	adağı (sundu). "

Satır 1-2: 'Απολώνιος = 'Απολλώνιος Yukarıda, Kat. No. 64'deki eseri de Apollonios oğlu Apollonios adanmıştır. Bu stelin tam buluntu yeri bilinmemektedir. Belki her iki steli de adayan aynı Apollonios'tur. Ayrıca, aşağıda Kat. No. 167'de yine bir Apollonios oğlu Aur(elius) Apollonios söz konusudur. Ancak, Aur(elius) soyadı ve Aşağı Ilıca'da bulunmuş olması nedeniyle burada bir başka Apollonios söz konusu olmalıdır.

Kat. No. 87

Stel (Lev. 19, a-b) (*vidi*)

Bul. Y.: Karabayır Çiftliği/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** Yok;

Malz.: Mermer; Eserin ölçüleri alınamamıştır.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stel gövdenin üst kısmından kırılmıştır. Üçgen alınlığın bulunduğu üst kısım kayıp-

tır. Kaidedeki geçme kısmı da kırılıp kaybolmuştur. Stelin üzerinde derin çatlak ve çizikler vardır. Kaidenin yüzeyi oldukça yıpranmıştır. Yazıt birkaç yerinden zedelenmiştir.

Tanım: Stelin gövdesi üzerinde sağda ve solda stilize sütunların gövdeleri ve sütun kaideleri görülmektedir. Stelin çok yüksek ve hantal kaide kısmı vardır. Gövde üzerinde biraz sıkışık yazılmış olan dokuz satırlık Eski Yunanca yazıt seçilmektedir.

Yaz. İçeriği: Papianos'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E A Ω

	Μένανδρος	"Dades oğlu
2	Δαδεως σὺν	Menandros
	τεκνοῖς Ἰουλί-	çocukları
4	φ κ Μενάνδ-	Iulius ve Menan-
	ρω Διὶ Βροντ-	dros ile birlikte
6	ῶντι κ Παπια-	Zeus Bronton'a
	νῶ τέκνω φιλ-	ve biricik oğlu
8	τάτω ἀνέστησ-	Papianos'a
	αν	adağı sundular."

Satır 2: Δαδης. Batı ve Orta Anadolu'da sıkça belgelenmiş bir yerli erkek adıdır. Ama özellikle Phrygia'da yaygın şekilde görülmektedir. bkz. Zgusta, Personennamen, s. 140 vd. § 244-5 ve Frei, Epichorische Namen, s. 185

Satır 5-8: Διὶ Βροντῶντι κ Παπιανῶ τέκνω φιλτάτω. Adak, Zeus Bronton'a ve ölmüş olan Papianos'a adanmıştır

Satır 5-8: Παπιανός Zgusta, Personennamen, s. 413 § 1199-18 ve Frei, Epichorische Namen, s. 186

Kat. No. 88

Stel Parçası (Lev. 19) (vidi)

Bul. Y.: Uluçayırı/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** Yok; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 70 cm; **Gen.:** (alınlık) 35 cm; (kaide) 44 cm; **Kal.:** 12 cm; **H. Yük.:** 4-5 cm

Yayın: Eser yayımlanmamıştır

Es. Dur.: Stel her yönden kırılmıştır. Eserin üzerinde çatlaklar ve çizikler vardır. Yazıt ve kabartma motif kırık nedeniyle yarımdır.

Tanım: Stel parçasının üzerinde üstte beş satırlık Eski Yunanca yazıttan bir kısım ve onun altında da büyük bir bağcı bıçağı (*falx vinitoria*) betimi vardır

Yaz. İçeriği: Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E A ○

	----- [μετά?]	"-----
	[το]ῦ συν[βί]-	eşi Attalos'la
2	[ου] Ἀττάλ[ου ὑπὲρ]	birlikte bütün aile
	[τ]ῶν ιδίω[ν πάντω]-	üyeleri için ve Zeus
4	ν κ Διὶ Βρο[ντῶντ]-	Bronton'a adağı
	ι εὐχῆ[ν]	(sundu) "

Satır 2: ΑΤΤΑΛ Ταş üzerindeki bu harfler olasılıkla Ἀτταλος ismine aittir. Satırın sonu περί olarak da tamamlanabilir.

Satır 4-5: κ Διὶ Βρο[ντῶντ]ι Adak olasılıkla, tanrıdan başka, yazıtta ismi kaybolmuş birisine daha adanmıştır.

Kat. No. 89

Stel (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Hirschfeld çalıştığı sırada Eskişehir'de durmaktaydı; **Malz.:** Yayınlarda verilmiyor; **H. Yük.:** 3 cm. Öteki ölçüler yayınlarda verilmiyor.

Yayın: Hirschfeld, Inschriften, s. 866 No. 10; Radet, En Phrygie, s. 571 No. 19; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 43.

Es. Dur.: Eserin durumu hakkında yayınlarda bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Ε Ε Ω Φ Θ

	Διοφάνης	"Tatas oğlu
2	Τατα σὺν τ[ῆ]	Diophanes eşi
	συνβίῳ Ναν[α]	Nana ile birlikte
4	κατὰ κέλευ-	tanrı Bron-
	σιν τοῦ θεοῦ	ton'un emri
6	Βροντῶντος	gereği (adağı)
		(sundu)."

Satır 2: Τατας. Bkz. yuk. Kat. No. 70 ve 77.

Satır 3: Νανα. Bkz. yuk. Kat. No. 55

Satır 4-5: κατὰ κέλευσιν τοῦ θεοῦ. Bkz. yuk. Kat. No. 36 (κατὰ ἐπιταγήν). 5. satırda olağan olan Δί sözcüğü yerine θεός sözcüğü kullanılmıştır. Sözcüğe başka yazıtlarda da rastlanmaktadır: bkz. Kat. No. 90, 144, 171, 217, 278, 286, 291, 297, 305, 306, 307.

Aynı şahıslar aşağıdaki steli (Kat. No. 90) de adanmıştır.

Kat. No. 90

Stel (Lev. 19 = ıstampaj fotoğrafı)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Stel, Cox ve Cameron Eskişehir'de çalıştıkları sırada, Odun Çarşısı'nın yukarı kısmında yer alan bir evin avlu duvarında durmaktaydı; **Malz.:****Mermer;** **Yük.:** 1, 07 m; **Gen.:** (üst) 47 cm; (gövde) 41 cm; **Kal.:** 15 cm; **H. Yük.:** 2-2, 5 cm**Yayın:** Cox-Cameron, MAMA V, s. 9 vd. No. 17 Fig. 2 Lev. 17**Es. Dur.:** Stel üstten kırılmıştır. Stelin alt kısmı toprağa gömülüdür.**Tanım:** Sağ ve sol kenarları stilize sütunlarla sınırlanmış bir stel. Stelin üzerinde sağa dönmüş ve olasılıkla, yıldırım demeti üzerinde duran bir kartal kabartmasının izleri görülmektedir. Kartalın alt kısmında özenle yazılmış altı satırlık Eski Yunanca yazıt bulunmaktadır.**Yaz. İçeriği:** Stel, büyük bir olasılıkla Zeus Bronton'a adanmıştır. Bkz. yuk. Kat. No. 89.**H. Şek.:** A C E Ω Φ Θ

Διοφάνης Τα-
2 τα σὺν τῇ συν-
βίῳ Νανα κατὰ
4 κέλευσιν τοῦ
θεοῦ ἀνέστη-
6 σαν

"Tatas oğlu
Diophanes eşi
Nana'yla birlikte tanrı
(Zeus Bronton'un)
emri gereği (bu steli)
diktiler."

Fig. 17

Satır 3-5: κατὰ κέλευσιν τοῦ θεοῦ. Steli diken Diophanes ve Nana yukarıdaki stel Kat. No. 89'u da adanmışlardır. Adların ve yazıtlardaki ifadelerin benzeşmesinden (κατὰ κέλευσιν τοῦ θεοῦ Βροντῶντος) bu stelin de Zeus Bronton'a adandığı anlaşılmaktadır. Belki de Diophanes ve Nana önce stel Kat. No. 89'u adanmışlar ve bir süre sonra da o stelin yanında aynı yere bu steli dikmişlerdir. İki ile yan yana durduğu için tanrı Bronton'un adını tekrar yazdırmak gereğini duymamış olmalıdırlar. İsimler için yukarıdaki yazıtı bakınız. κατὰ κέλευσιν τοῦ θεοῦ ifadesi için bkz. yuk. Kat. No. 36 (κατὰ ἐπιταγήν).

Kat. No. 91

Stel (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Karahöyük/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor Eser, Körte çalıştığı sırada

Karahöyük'te caminin zemininde kaplama taşı olarak örülüdür; **Malz.:** Mavi mermer; **Yük.:** 88 cm; **Gen.:** 60 cm; **Kal.:** Yayında verilmiyor; **H. Yük.:** 4 cm.

Yayın: Körte, Studien VI, s. 430 No. 52; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 28.

Es. Dur.: Stel üstten kırılmış, çok yıpranmış ve yazıt neredeyse silinmiştir

Tanım: Yayınlarda stelin tanımı verilmemektedir

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: U Yayınlarda başka harf karakteri verilmiyor.

	-----	"-----"
	[.....]N	-----
2	[.....]ΓΟΥΝ	-----
	[... σωτ]η-	esenliğinden
4	[ρ]ίας χάρι-	dolayı Zeus
	[ν] Δι Βρον-	Bronton'a
6	τῶντι εὐχ-	adağı (sundu[lar])."
	ήν	

Satır 3-5: [σωτ]η[ρ]ίας χάρι[ν]. Tamamlama doğru ise, adak, Zeus Bronton'a yazıtın yukarıda kırılan kısmında sözü edilen şeylerin esenliği nedeniyle adanmıştır. Burada belki, adayanın bizzat kendisi, ailesi, ürünü, hayvanları ve belki de köyü söz konusu olmalıdır. Δί. Tek *iota*'lı örnekler için kırs. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 373.

Kat. No. 92

Naikos Stel (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; **Malz.:** Yayınlarda verilmiyor; **Yük.:** 1, 20 m;

Gen.: 40 cm; (alınlık) 65 cm; **Kal.:** 30 cm; **H. Yük.:** 4-6 cm

Yayın: Armanet, Inscriptions, s. 192 No. 3; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 56.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Maliye Memuru Aur(elius) Thallos Asklepas'ın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Θ Ε Ω

ΑΥΡΘΑΛΛΟΣ		Αὐρ. Θάλλος	"Maliye memuru
ΑΕΚΛΗΠΑΣ	2	Ἀσκληπᾶς	Aur(elius) Thallos
ΑΥΤΩΖΩΝ		αὐτῷ ζῶν	Asklepas hayattay-
ΚΑΙ ΔΙ ΒΡΟΝ	4	καὶ Διὶ Βρον-	ken kendisine
ΤΩΝΤΙ		τῶντι	ve Zeus Bronton'a
ΟΤΑΜΙΑΣ	6	ὁ ταμίας	adağı (sundu)."

Fig 18

Satır 2: Ἀσκληπᾶς Bkz. yuk. Kat. No. 4

Satır 3-5: αὐτῷ ζῶν καὶ Διὶ Βροντῶντι. Aur(elius) Thallos Asklepas, steli, kendisi hayattayken hem kendisine hem de Zeus Bronton'a sunmuştur. Benzer ifadeler için bkz. Kat. No. 72, 96, 97, 150, 167, 179, 186, 204, 229.

Satır 6: ὁ ταμίας Sözcük için bkz. Liddell-Scott, Lexicon, s. 1754 s. v.

Kat. No. 93

Stel (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 45 m; **Gen.:** 32 cm; (gövde) 42 cm; **Kal.:** Yayınlarda verilmiyor; **H. Yük.:** 3 cm

Yayın: Armanet, Inscriptions, s. 193 No. 6; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 59

Es. Dur.: Eserin durumu hakkında yayınlarda bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır. Sadece, stelin üzerinde bir çelenk ve iki sarmaşık yaprağı kabartması olduğu belirtilmektedir.

Yaz. İçeriği: Diophanes'in Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Μ Θ Ε Α Ω Φ

Μ Η Ν Ο Θ		Μηνοθ-	"Diophanes oğlu
Α Ε Δ Ι Ο Φ	2	ᾶς Διοφ-	Menothis,
Α Ν Ο Υ Ε Υ Ι		άνους υί-	oğlu Diophanes'e
Ω Δ Ι Ο Φ Α	4	ῶ Διοφά-	(ve) Zeus Bronton'a
Ν Η Δ Ι Ι Β Ρ Ο		νή Διὶ Βρο-	adağı (sundu) "
Ν Τ Ω Ν Τ Ι Ε	6	ντῶντι ε-	
Υ Χ Η		ύχή[v]	

Fig 19

Satır 1-2: Μηνοθαῦς Bkz. yuk. Kat. No. 5

Satır 3-6: υῖῶ Διοφάνη Διὶ Βροντῶντι. Adak, hem oğul Diophanes'e hem de Zeus Bronton'a sunulmuştur.

Kat. No. 94

Stel (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Armanet çalıştığı sırada Eskişehir'de, Ermeni Semt'i'nde Dimitri Georgiades isimli birisinde durmaktaydı; **Gen.:** 60 cm; **H. Yük.:** 4, 3 cm.

Yayınlarda eserin malzemesi ve öteki ölçüleri hakkında bilgi yoktur

Yayın: Armanet, Inscriptions, s. 192 No. 4; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 57

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır. Sadece, stelin gövdesi üzerinde bir çelenk

betimi olduğu belirtilmektedir.

Yaz. İçeriği: Trophimos'un ve Demas'ın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Γ Ε Μ Φ

ΑΥΡ		Αὐρ.	"Demas oğlu
ΔΗΜΑΣΔΗΜ/	2	Δημᾶς Δημ[ᾶ]	Aur(elius) Demas
ΣΥΝΓΥΝΑΙΚΙ		σὺν γυναικί	eşi Domne ile beraber
ΔΟΜΝΕΑΥΤΟ	4	Δόμνη ἑαυτῶ	kendisine ve oğlu
ΚΥΙΟΤΡΙΟΦΙΜ		κὶ υἱῶ Τροφίμ[ω]	Trophimos'a
ΚΕΔΙΒΡΟΝΤΩ	6	κὶ Διὶ Βροντῶ-	ve Zeus Bronton'a
		[ντι εὐχή]ν	adağı (sundu)."

Fig. 20

Satır 4-7: ἑαυτῶ κὶ υἱῶ Τροφίμω κὶ Διὶ Βροντῶ[ντι]. Adak, tanrıya adağı sunan şahsın bizzat kendisi, olasılıkla ölmüş olan oğlu Trophimos ve Zeus Bronton için adanmıştır

Kat. No. 95

Stel (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Armanet çalıştığı sırada Eskişehir'de durmaktaydı;

Yük.: 1, 23 m; **H. Yük.:** 3, 8 cm. Yayınlarda malzeme ve öteki ölçüler hakkında bilgi yoktur.

Yayın: Armanet, Inscriptions, s. 193 No 5; Beer, 'Απαρχή, s. 114 dipn. 1; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 58.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır. Sadece, stelin üzerinde iki tane öküz başı kabartması olduğu belirtilmektedir.

Yaz. İçeriği: Severus'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Γ Ε Θ Φ Ω Ξ

ΑΥΡ		Αὐρ.	"Philodoksos oğlu
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣΦΙΛΟΔ	2	Ἐλεύθερος Φιλοδ-	Aur(elius) Eleutheros
ΟΞΟΥΠΕΡΤΩΝ		όξου ὑπὲρ τῶν	bütün aile üyeleri
ΙΔΙΩΝΠΑΝΤΩΝΑ	4	ιδίων πάντων ἁ-	için kardeşi
ΔΕΛΦΩΣΕΟΥΗΡΩ		δελφῶ Σεουήρω	Severus'a ve
ΚΔΙΒΡΟΤΩΝΤΕΥ	6	κὶ Διὶ Βρο(ν)τῶντ(ι) εὐ-(sic) Zeus Bronton'a	adağı (sundu)."
ΧΗΝ		χήν	

Fig. 21

Satır 4-6: ἀδελφῷ Σεουήρω κ Διὶ Βρον(ν)τῶντι Adak, hem Severus'a hem de Zeus Bronton'a sunulmuştur. Βροντῶντι'de ilk *ny* ve *iota* taşıcı ustası tarafından unutulmuştur.

Kat. No. 96

Stel (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Armanet çalıştığı sırada Eskişehir'de tren istasyonuna giden yol üzerinde durmaktaydı; **Malz.:** Yayınlarda verilmiyor; **Yük.:** 90 cm; **Gen.:** 50 cm; **Kal.:** Yayınlarda verilmiyor; **H. Yük.:** 5, 5 cm.

Yayın: Armanet, Inscriptions, s. 194 No. 8; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 61.

Es. Dur.: Stelin üst kısmı ile sol tarafı zarar görmüştür.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır. Sadece, yazıtın altında bir saban betimi olduğu belirtilmektedir.

Yaz. İçeriği: Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ω Λ Ε Α Υ

		[---]Ω Ν Μ [---]	"-----"
Ι Ω Ν Λ Ο	2	Ν Ο Γ Ο Κ Ε Τ	-----
Ν Ο Γ Ο Κ Ε Τ		Τ Η Ε [---] τῆ ἑαυ-	kendi vatani
Τ Η Ε Τ Η Ε Α Υ	4	[τοῦ] πατ[ρί]δι Δο-	Dorylaion için
Τ Α Τ Ι Δ Ι Δ Ο		[ρυλα]εῖω κ βου-	hayattayken (ve)
Ε Ι Ω Κ Β Ο Υ	6	[λευ]τῆς ὧν ζῶς/ (sic)	bouleutes iken
Τ Η Ε Ω Ν Ζ Ω Ε		[ἀνέσ]τησεν ἑαυ-	kendisine ve
Τ Η Ε Ν Ε Α Υ	8	[τῷ κ] Διὶ Βροντῶν-	Zeus Bronton'a
Δ Ι Ι Β Ρ Ο Ν Τ Ω Ν		[τι εὐ]χίην	adağı diktirdi."
Χ Η Ν			

Fig. 22

Satır 3-5: τῆ ἑαυ[του] πατ[ρί]δι Δο[ρυλα]εῖω Adağı sunan şahıs Dorylaion'ludur ve adağı tanrıya kendisinin yanı sıra vatani için de adamıştır. Kentin ismi Armanet tarafından tamamlanmıştır. Harf kalıntıları göz önüne alındığında tamamlama tutarlı gözükmemektedir. Dorylaion kenti ve çevresinde yoğun biçimde tapınım görmüş olan Zeus Bronton'a adanmış bir adak yazıtında Dorylaion kentinin ismi ile ilk kez karşılaşmaktayız. Yazıtlarda kentin isminin geçmemesi, onun daha çok kırsalda tapınım gördüğüne işaret olsa gerektir. Benzer şekilde Nakoleia için bkz. Kat. No 218.

Satır 5-6: βου[λευ]τῆς ὧν. Yazıtın üst kısmı zarar gördüğü için adını öğrenemediğimiz bu şahıs, Dorylaion'da *bouleutes* olan önemli bir kişi olmalıdır. Daha çok çiftçiler ve köylüler tarafından tapınım görmüş olan Zeus Bronton'a kentli ve üst düzey memuriyette bulunmuş bir şahsın da adak sunduğu görülmektedir. Öyle anlaşılmaktadır ki, daha çok kırsalda tapınılan tanrı kentlerde de saygı görüyordu. Ayrıca, Nakoleia'nın adının geçtiği bir Bronton adağı için bkz. Kat. No 218. ζῶς Sözcük yanlış yazılmıştır, doğrusu: ζῶν Benzer ifadeler için bkz.

Kat. No. 72, 92, 97, 150, 167, 179, 186, 204, 229.

Satır 7-9: ἐαυ[τῷ κ] Διὶ Βροντῶν[τι]. Adak, adağı sunanın bizzat kendisine ve Zeus Bronton'a adanmıştır. Burada, stelin ileride eseri adayan kişinin mezar taşı olarak kullanılması düşünülmüştür.

Kat. No. 97

Stel (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Sarayören (eskiden Alpanos)/Eskişehir. Eser, 1921 yılında M Karbounis tarafından kopya edilmiştir (krş. Cox-Cameron, MAMA V, s. XXIV); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser, Sarayören'de bir çeşmeye örülmüş; Yayınlarda eserin malzemesi ve ölçüleri hakkında bilgi yoktur.

Yayın: Redaksiyon, BCH 45, s. 557 vd. No. 5; Cox-Cameron, MAMA V, s. 174 No. ZB 73.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Aur(elius) Appas'ın Mezar Taşı ve Yüce Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

	Αὐρ Ἀππας Ἄ-	"Apollonios oğlu
2	πολλωνίου	Aur(elius) Appas
	ζῶν κ φρονῶ-	hayattayken ve
4	ν περὶ ἑαυτοῦ	aklı başındayken
	Διὶ Βροντῶν-	kendisi için Yüce
6	τι Μεγάλῳ εὐ-	Zeus Bronton'a
	χὴν	adağı (sundu) "

Satır 1: Ἀππας. Bkz. aş. Kat. No 99.

Satır 3-4: ζῶν κ φρονῶν. Benzer ifadeler için bkz. Kat. No. 72, 92, 96, 150, 167, 179, 186, 204, 229. Aur(elius) Appas hayattayken ve akli başındayken bu steli kendisi için mezar taşı olarak yaptırmış ve tanrıya sunmuştur.

Satır 5-6: Διὶ Βροντῶντι Μεγάλῳ Μέγας sıfatı ile tanrının büyüklüğü ve gücü vurgulanmaktadır. *Epitethon* olarak *Megas* için bkz. Müller, Μέγας θεός, s. 308 vd. ve Schwabl, Zeus I. Epiklesen, s. 334 vd. s. v. Bu *epitethon*'un Lydia'daki belgeleri için krş. de Hoz, Lydische Kulte, s. 117 bkz. μέγας ve μέγιστος. Ayrıca bkz. Kat. No. 172, 234, 235, 305, 306 ve 308.

Buradaki adak, tanrının Sarayören'deki tapınağından kaynaklanmaktadır. Bu örenden kaynaklanan öteki adaklar için bkz. Kat. No. 45, 46, 47, 48, 198, 234 ve 235. Bundan başka, Redaksiyon, BCH 45, s. 558'de No. 2'de verilen ve yine Alpanos'ta bulunmuş olan yazıtta adı geçen tanrı Zeus Bronton olmalıdır: "... Διὶ μεγάλῳ εὐχὴν (sic)". Bu eser de, 1921 yılında M. Karbounis tarafından kopya edilmiştir (krş. Cox-Cameron, MAMA V, s. XXIV)

Kat. No. 98 Stel Parçası (Lev. 20) (*vidi*)**Bul. Y.:** Eskişehir (Yunus Emre İlkokulu'ndan); **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env.****No.:** A-151-67; **Malz.:** Mermer; Eserin ölçüleri alınmamıştır.**Yayın:** Eser yayımlanmamıştır**Es. Dur.:** Eser her yönden kırılmıştır.**Tanım:** Taş her yönden kırık olduğu için ne tür bir eser olduğu bilinmemektedir. Üst kısımda Eski Yunanca yazıtın eksik üç satırı görülmektedir.**Yaz. İçeriği:** Zeus Bronton'a Adak**H. Şek.:** E Ω

	-----	-----
	[τ]έκν[ων?]	çocuklar (için?)
2	[Διὶ Β]ροντῶν[τι]	Zeus Bronton'a
	[εὐχ]ήν	adağı (sundu)."

Değişik Tipler (6.1.1.1.3.) (Kat. No. 99-100)

Kat. No. 99

Naiskos Stel (Şek. 4; Lev. 20, a-b) (vidi)

Bul. Y.: Ayvacık/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-147-68;

Malz.: Mermer; **Yük.:** 2, 20 m; **Gen.:** (alınlık) 70 cm; (gövde) 57 cm; (kaide) 82 cm; **Kal.:** 27 cm; **H. Yük.:** 3-4 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır

Es. Dur.: Alınlığın üst kısmı ve tepe akroteri kırılmıştır. Sağ yan akroter üst kısmından, soldaki ise tamamen kırılmıştır. Stilize sütunların başlıkları ve üzerlerinde duran küçük taşıyıcı altarlar da zarar görmüştür. Stelin kaidenin altında, ortada bulunan geçme kısmı kırılıp kaybolmuştur. Eserin üzerinde yer yer çatlaklar vardır. Eserin üzerindeki kabartmalar ve yazıt çok aşınmıştır. Kartalın üzerinde durduğu küçük altarın sağ alt köşesi kırılmıştır.

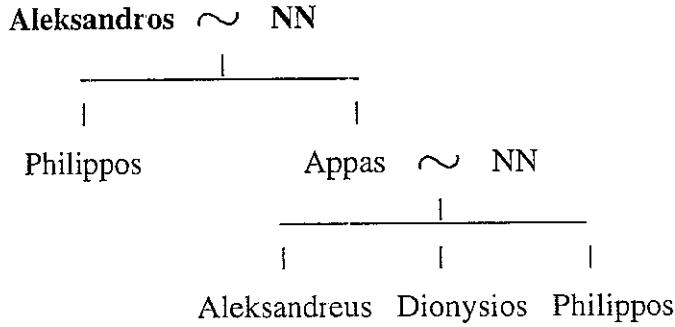
Tanınm: Üçgen alınlıklı stel, bölgede tanınan naiskos stel ikonografisinden farklı ayrıntılara sahiptir. Oldukça uzun olan stelin yine yüksek bir alınlık kısmı vardır. Ancak, ona bu yüksekliği sağlayan tek başına üçgen alınlık olmayıp, gövde ile alınlık arasında yer alan bir ara bölmedir. Bu bölme her iki yanda küçük stilize altarlarla sınırlandırılmıştır. Altarlar sütunların başlıkları üzerinde duruyor görünümü vermektedir. Ara bölme üçgen alınlığı taşımaktadır. Bölmenin içinde yan yana iki tane kabartma öküz başı görülmektedir. Bölme ince bant profillerle üstte alınlık altta da gövdeden ayrılmaktadır. Üçgen alınlık dışta kalın bir bant ve içte sadece üçgenin eğrilerinde olan ince bir bantla profillidir. Geriye kalan izlerden akroterlerin palmet benzeri kıvrımlı bitkisel süslerle bezenmiş oldukları anlaşılmaktadır. Alınlığın içinde, tepeye yakın kısmında yuvarlak ve *patera* benzeri kabartma bir motif bulunmaktadır. Stelin gövdesi sağda ve solda başlıkları olan stilize sütunlarla sınırlandırılmıştır. Sütunların başlıkları uzun yaprak biçimli palmet motifleriyle süslenmiş olup kaidelerde süs görülmemektedir. Taş üzerinde stilize sütunların gövdelerini iç kısımdan paralel izleyen ince oluklar vardır. Büyük olasılıkla taşçı ustasının hatası olan bu oluklar özellikle sağdaki sütun gövdesini biçimsiz ve kalın göstermektedir. Ayrıca, yazıtın kenarlara gelen harfleri bu oluklar üzerine yazılmıştır. Gövde üzerinde üst kısımda, olasılıkla, küçük stilize bir altar üzerinde duran çok uzun boylu bir kuş resmedilmiştir. Kuşun başı sola dönüktür ve kanatları da yanlara açılmıştır. Boynu, gövdesi ve bacakları çok uzun resmedilen kuş, olasılıkla, kartaldır. Kabartmanın altında onbir satırlık, alt satırları silikleşmiş Eski Yunanca yazıt görülmektedir. Stelin yüksek ve düz kaidesi vardır.

Yaz. İçeriği: Aleksandros'un ve Eşinin Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: ϕ C C A E E ≡ ⊖ Ω

	Φίλιππος Ἄλε-	"Alexandros oğlu
2	ξάνδρου πατ-	Philippos, tanrının
	ρὶ καὶ μητρὶ θεο-	sevgili kulları babasına
4	φιλήτοις καὶ Ἄλ-	ve annesine, Appas'ın
	εξανδρε(ύ)ς καὶ Διο- (sic)	mirasçıları Aleksan-
6	νύσιος καὶ Φίλιππ-	dreus, Dionysios ve
	ος οἱ Ἀππα κλη-	Philippos büyük
8	ρονόμοι πάπ[φ]	babalarına ve büyük
	καὶ μάμη (κα?) Διὶ Βρον-	annelerine (ve?) Zeus
10	τῶντι εὐχῆ-	Bronton'a adağı
	ν	(sundular)."

Mezar sahipleri Aleksandros ve Eşinin soy ağacı:

Satır 4-5: Ἄλεξανδρε(ύ)ς. Ad, taş üzerinde ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΥΣ olarak okunmaktadır. Taşçı ustası *epsilon* ile *sigma* arasına bir *ypsilon* yazmayı unutmuş olmalıdır.

Satır 7-8: οἱ Ἀππα κληρονόμοι. Ἀππας yerli Anadolu erkek adıdır (Lallname) ve Anadolu'nun birçok bölgesinde, özellikle de Phrygia'da, oldukça yaygın biçimde görülmektedir. Bkz. Zgusta, Personennamen, s. 71 vd. § 66-8. Adın *masculinum* ve *femininum* zengin çeşitleri için özellikle bkz. § 66. Bkz. ayrıca Frei, Epichorische Namen, s. 184. Appas'ın mirasçıları ifadesinden, olasılıkla, kendi çocukları kastedilmektedir. Eğer kastedilen kendi çocuklarıysa, onlar da yazıta göre ölenlerin torunları olduğuna göre Philippos ile Appas'ın kardeş oldukları sonucu ortaya çıkmaktadır.

Satır 2-4, 8-10: πατρὶ καὶ μητρὶ θεοφιλήτοις ve πάπ[φ] καὶ μάμη (κα?) Διὶ Βροντῶντι. Adak, Zeus Bronton'un yanı sıra bir kadın ve bir erkeğe de adanmıştır. Taş üzerinde *dativus* halindeki şahıs adlarıyla Zeus'un adının arasında κα yoktur. Ancak, bezer birçok örnekte bağlaç vardır μάμη = μάμμη bkz. aş. Kat. No. 162.

Kat. No. 100

Stel Parçası (Şek 5; Lev 21, a-c) (*vidi*)

Bul. Y.: Avdan/Eskişehir (Avdan'da höyüğün batısındaki tarlada bulunmuştur); **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** Yok; **Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** 94 cm; **Gen.:** 80 cm; **Kal.:** 8-10 cm; **H. Yük.:** 2, 5-3, 5 cm.

Yayın: Frei, Phrygische Toponyme, s. 11 No 1N Lev. 3 Fig. 1; SEG 38 (1988) s. 396 No. 1299.

Es. Dur.: Stel, üstten ve sağ ve sol kenarlardan, büyük bir olasılıkla tekrar kullanılmak üzere, düzgün biçimde kesilmiştir. Kesik nedeniyle yazıtın üst kısmı zarar görmüştür.

Tanım: Stel, Zeus Bronton'a adanmış öteki stellerle benzerlik göstermeyip, daha çok kapı biçimli stelleri andırmaktadır. İnce bir mermer levhadan oluşturulmuş olan stelin kaide kısmı oldukça yüksek işlenmiş ve kaba bırakılmıştır. Kaide üzerinde üç stilize sütun yükselmektedir. Bunlardan en sağdaki üçüncü sütunun sadece kaide kısmının bir parçası görülebilmektedir. Sütunlar stelin üzerinde, iki ana gövde kısmı oluşturmaktadır. Bu durum bir Zeus Bronton adağında ilk defa görülmektedir. Stelin üst kısmı kırık olduğu için alınlığın olup olmadığı bilinmemektedir. Ancak, sütunların taşıdığı iki alınlık düşünmek mantıklı olacaktır. Şekli nedeniyle taşın işlenişinde kapı biçimli stellerin örnek alındığı anlaşılmaktadır. (Frei, eserin bir kapı biçimli stel olabileceği olasılığını düşünmektedir) Kapı biçimli steller için genel olarak bkz. Waelkens, Türsteine 1986. Stelin üzerinde herhangi bir süsleme yoktur. Üst kısımda her iki gövdeye yayılmış ve ortadaki sütunun ikiye ayırdığı özenli yazılmış Eski Yunanca yazıt görülmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ω Α Ε Ω

	Δημήτρι	-	ο[ς ---]-	"----- oğlu
2	τος Μαρλακ	-	κηρὸ[ς περι]	Marlakkos/on'lu
	καρπῶν Διὸ	-	Βροντῶ[v]-	Demetrios ürünleri
4	τι εὐχὴν			için Zeus Bronton'a adağı (sundu)."

Satır 1-2: --- τος *genitivus* halindeki baba adından son harfler kalmıştır. Μαρλακκηρός Aynı *ethnikon* bir kaç Zeus Bronton adağında yine karşımıza çıkmaktadır: bkz Kat No. 1, 22, 23 ve 245. *Toponym* hakkında ayrıntılı tartışma için bkz Frei, Phrygische Toponyme ve yuk Kat No 1

Satır 3-4: Βροντῶντι. *Iota* unutulmuş ve sonradan araya sıkıştırılarak yazılmıştır.

ÜÇGEN ALINLIKLIL KÜÇÜK STELLER (6.1.1.2.) (Kat. No. 101-133)

Üçgen Alınlıklı Basit Steller (6.1.1.2.1.) (Kat. No. 101-128)

Kat. No. 101

Üçgen Alınlıklı Küçük Stel (Lev. 20) (*vidi*)

Bul. Y.: Beygir Tokadı (Köle Deresi Yüzey Araştırması)/Yazıdere Köyü/Seyitgazi/ Eskişehir;

Şimd. Y.: Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-566-79; **Malz.:** Küfeki Taşı (Kireçtaşı);

Yük.: 48, 5 cm; **Gen.:** (alınlık) 22 cm; (gövde) 18 cm; (kaide) 24, 5 cm; **Kal.:** 7 cm; **H. Yük.:** 3 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stelin alınlığının sağ ve sol akroterleri kırılmış ve kaybolmuştur. Alınlığın sağ tarafı kırık nedeniyle çok zarar görmüştür. Alınlık içindeki *patera* betiminin yarısı yok olmuştur. Stel gövdeden kırılıp ikiye ayrılmış ve yapıştırılıp birleştirilmiştir. Stelin kaide kısmı da kırıktır. Eser üzerindeki yazıt da oldukça zarar görmüştür.

Tanım: Üçgen alınlıklı ve akroterli stelin alınlığı içinde küçük bir *patera* betimi vardır. Alınlık ile gövde arasında bir sıra bant profil bulunmaktadır. Stelin gövdesinde yüzeyi tamamen kaplayan sekiz satırlık bir hayli özensiz yazılmış olan Eski Yunanca yazıt okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E Λ Ψ Ψ □

	Τρόφι[μ]-	"Tropi-
2	ος ὑπὲρ γ-	mos eşi ve
	υναϊκὸς	bütün aile
4	κ τῶν ἰδ[ί]-	üyeleri için
	ων πάντ-	Zeus Bron-
6	ων Διὶ Βρ[ο]-	ton'a adağı
	ντῶντι [ε]-	(sundu)."
8	ὕχην	

Kat. No. 102

Üçgen Alınlıklı Küçük Stel (Lev. 22) (*vidi*)

Bul. Y.: Beygir Tokadı (Köle Deresi Yüzey Araştırması)/Yazıdere Köyü/Seyitgazi/ Eskişehir;

Şimd. Y.: Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-568-79; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 26, 5

cm; **Gen.:** (gövde) 14, 5 cm; (kaide) 18 cm; **Kal.:** 3, 5 cm; **H. Yük.:** 1, 7 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stelin alınlığı kırılmış ve kaybolmuştur. Kaide alttan hafif zarar görmüştür. Yazıtın ilk satırı kırık nedeniyle kuşkulu okunmaktadır.

Tanım: Üçgen alınlıklı küçük stelin yüzeyi sekiz satırlık Eski Yunanca yazıt ile tamamen kaplanmıştır. Yazıtın son satırı kaide üzerine yazılmıştır. Stel üzerinde herhangi bir süsleme yoktur.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E U Λ

	E ?NOΓΑΕ	"Asklepas
2	'Ασκληπᾶ-	oğlu - - - -
	δος περ{ρ}ι	bütün aile
4	τῶν ιδίῳ	üyelerinin
	πάντων σ-	esenliği
6	ωτηρίας Δι-	için Zeus
	ἰ Βροντῶν-	Bronton'a
8	τι εὐχῆν	adağı (sundu)."

Satır 1: E ?NOΓΑΕ. Adın ne olduğu anlaşılamamaktadır.

Satır 2-3: 'Ασκληπᾶς. Bkz. yuk. Kat. No. 4. περί *praepositio*'sunda fazladan bir *rho* yazılmıştır.

Kat. No. 103

Üçgen Alınlıklı Küçük Stel (Lev. 22) (*vidi*)

Bul. Y.: Beygir Tokadı (Köle Deresi Yüzey Araştırması)/Yazıdere Köyü/Seyitgazi/ Eskişehir;

Şimd. Y.: Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-576-79; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 30 cm;

Gen.: (gövde) 19, 5 cm; (kaide) 27 cm; **Kal.:** 6, 5 cm; **H. Yük.:** 1, 5 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stel, gövdenin üst kısmından kırılmış ve üst kısım alınlıkla birlikte kaybolmuştur.

Alt köşelerden kırılmış olan kaide hafif oval bir görünüm almıştır. Yazıtın üst kısmı kırık nedeniyle kayıptır.

Tanım: Küçük stelin yüzeyi Eski Yunanca yazıt ile tamamen kaplanmıştır. Yazıtın geriye son beş satırı kalmıştır. Stel üzerinde herhangi bir süsleme yoktur.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: ω Λ Θ ρ Ε

	-----	"-----
	[περὶ -----]-	-----
	ων κ ἀνθ[ρ]-	--- ve insanlar
2	ώπων κ τῶ-	ve efendiler
	ν κυρίων Δ-	(için) Zeus
4	ἰ Βροντῶντι	Bronton'a
	εὐχῆν	adağı (sundu[lar]) "

Satır 0-3: [περὶ] ---- ων κ ἀνθ[ρ]ώπων κ τῶν κυρίων. Adak tanrıya, --- ve insanlar ve efendiler için sunulmuştur.

Satır 3-4: Δί 3. satırın sonunda *delta*'dan sonra *iota* yazılmış olma olasılığı zayıf görünmektedir. Büyük bir olasılıkla Δί sözcüğü tek *iota* ile yazılmıştır. Dördüncü satırın sonundaki *iota*'nın *tau* harfinin altına küçük olarak yazılmasından, yan tarafta yer kalmadığı çıkartılabilir. Bu durum, yukarıdaki satırın sonunda *delta*'dan hemen sonra bir *iota*'nın olamayacağına bir işarettir. Tek *iota*'lı örnekler için kırs. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 373.

Kat. No. 104

Üçgen Alınlıklı Küçük Stel (Lev 22) (*vidi*)

Bul. Y.: Beygir Tokadı (Köle Deresi Yüzey Araştırması)/Yazıdere Köyü/Seyitgazi/ Eskişehir;

Şimd. Y.: Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-578-79; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 31 cm;

Gen.: (gövde) 20, 5 cm; (kırık kaide) yak. 21 cm; **Kal.:** 5, 5 cm; **H. Yük.:** 2 cm

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stel sol kenardan ve üstten kırılmıştır. Alınlık kısmı kayıptır. Kaidenin sol köşesi de kırıldığı için kayıptır. Stelin geriye kalan kısmı da gövdeden kırılmış ve yapıştırılmıştır. Kırıldığı için yazıt zarar görmüştür ve üst satırlar kayıptır.

Tanım: Küçük stelin yüzeyi yazıt ile kaplıdır. Düzgün yazılmış Eski Yunanca yazıtın zarar görmüş son beş satırı okunmaktadır. Son satır kaide üzerine yazılmıştır. Stel üzerinde herhangi bir süsleme yoktur.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ζ Ε □ Ω Α Υ Υ

 [-----]ΕΥΖΙ
 2 [--- περὶ τ]έκνων
 [κ τῶν ἰ]δίων πάν-
 4 [των] σωτηρίας Διὶ
 [Βρον]τῶντι εὐχήν

"-----
 ----- çocuk-
 larının ve bütün aile
 üyelerinin esenliği
 için Zeus Bronton'a
 adığı (sundu[lar]) "

Kat. No. 105

Üçgen Alınlıklı Küçük Stel (Lev 22) (*vidi*)

Bul. Y.: Beygir Tokadı (Köle Deresi Yüzey Araştırması)/Yazıdere Köyü/Seyitgazi/ Eskişehir;

Şimd. Y.: Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-581-79; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 28, 5

cm; **Gen.:** (gövde) 23 cm; (kaide) 28, 5 cm; **Kal.:** 5, 5 cm; **H. Yük.:** 2, 3 cm

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stel gövdeden düz biçimde kırılmıştır. Üst kısım alınlıkla birlikte kayıptır. Kırık nedeniyle yazıtın üst satırları da kayıptır.

Tanım: Küçük stelin yüzeyi yazıt ile kaplıdır. Gövde üzerinde düzgün ve aralıklarla yazılmış Eski Yunanca yazıtın son beş satırı okunmaktadır. Son üç satır kaide üzerine yazılmıştır. Stel üzerinde herhangi bir süsleme yoktur.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E ○

	-----	"-----
	MNHΕ Bπειτηνο-	Breitenoi sığır-
2	ι περι βοῶν κ τ-	ları ve aileleri için
	ῶν ιδίων Διὶ Βρ-	Zeus Bronton'a
4	οντωντι εὐχ-	adağı (sundular)."
	ήν	

Satır 1-2: Bπειτηνοι. *Ethnikon* bu yazıtla ilk defa belgelenmektedir. İlgili yer adının yalın şekli (*nominativus*'u), dolayısıyla yer adı bilinmemektedir. *Ethnikon*'un kaynaklandığı yer Seyitgazi'den çok uzakta olmasa gerektir.

Kat. No. 106

Üçgen Alınlıklı Küçük Stel (Lev 23) (*vidi*)

Bul. Y.: Beygir Tokadı (Köle Deresi Yüzey Araştırması)/Yazıdere Köyü/Seyitgazi/ Eskişehir;

Şimd. Y.: Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-586-79; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** yak. 26, 5 cm; **Gen.:** (gövde) 17 cm; (kaide) 23, 5 cm; **Kal.:** yak. 6 cm; **H. Yük.:** 2 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stel gövdeden eğri biçimde kırılmıştır. Üst kısım alınlıkla birlikte kayıptır. Kaide ve yazıt yüzeyi zedelenip zarar görmüştür. Kırık nedeniyle yazıtın üst satırları da kayıptır.

Tanım: Küçük stelin yüzeyi yazıt ile kaplıdır. Gövde üzerinde Eski Yunanca yazıtın son beş satırı okunmaktadır. Son satır kaide üzerine yazılmıştır. Stel üzerinde herhangi bir süsleme yoktur.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: ∞ ω ω E

	-----	"-----
	[- - περι β]-	-----
	ῶ[v κ ἄν]-	öküzler ve in-
2	θρώπων	sanlar için
	Διὶ Βρον-	Zeus Bron-
4	τωντι εὐ-	ton'a adağı
	χίην	(sundu[lar]) "

Satır 0-2: [περὶ β]οῶ[ν κ ἄν]θρώπων. Adak tanrıya, öküzler ve insanlar için sunulmuştur.

Kat. No. 107

Üçgen Alınlıklı Küçük Stel Parçası (Lev. 23) (*vidi*)

Bul. Y.: Beygir Tokadı (Köle Deresi Yüzey Araştırması)/Yazıdere Köyü/Seyitgazi/ Eskişehir;

Şimd. Y.: Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-638-79; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 19 cm;

Gen.: 24 cm; **Kal.:** 7, 5 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır

Es. Dur.: Stel, kaidenin hemen üzerinden düz biçimde kırılmıştır. Üst kısım alınlıkla birlikte kayıptır. Kaidenin köşeleri kırılmış ve zamanla oval biçim almıştır. Kırık nedeniyle yazıtın üst satırları kayıptır.

Tanım: Küçük stelin sadece yüksek kaide kısmı kalmıştır ve üzerinde Eski Yunanca yazıtın son iki satırı okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: |-| E Ω

[- - Διὶ Βρο]-

2 ντῶντι εὐ-
χίην

Zeus Bronton'a
adağı (sundu[lar]) "

Kat. No. 108

Üçgen Alınlıklı Küçük Stel Parçası (Lev. 23) (*vidi*)

Bul. Y.: Beygir Tokadı (Köle Deresi Yüzey Araştırması)/Yazıdere Köyü/Seyitgazi/ Eskişehir;

Şimd. Y.: Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-626-79; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 11, 5

cm; **Gen.:** 19, 5 cm; **Kal.:** 5 cm; **H. Yük.:** 1, 5 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stel, kaidenin hemen üzerinden düz biçimde kırılmıştır. Üst kısım alınlıkla birlikte kayıptır. Kaide alttan da kırılmıştır. Yazıtın üst satırları kayıptır.

Tanım: Küçük stelin sadece kaidesi ile gövdenin çok az bir kısmı geriye kalmıştır. Geriye kalan üç satırlık Eski Yunanca yazıtın son iki satırı kaide üzerine yazılmıştır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: E Ω

[περὶ καρ?]-

2 πῶν Διὶ Β-
ροντῶντι ε-
ὕχην

"

ürünleri? için
Zeus Bron-
ton'a adağı
(sundu[lar]) "

Kat. No. 109

Üçgen Alınlıklı Küçük Stel Parçası (Lev. 23) (*vidi*)

Bul. Y.: Beygir Tokadı (Köle Deresi Yüzey Araştırması)/Yazıdere Köyü/Seyitgazi/ Eskişehir;

Şimd. Y.: Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-629-79; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 15 cm;

Gen.: (gövde) 16 cm; (kaide) 19 cm; **Kal.:** 3 cm; **H. Yük.:** 1, 5 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stel, kaidenin biraz üzerinden eğri biçimde kırılmıştır. Üst kısım alınlıkla birlikte kayıptır. Kaide alt kısımdan zarar görmüştür. Yazıtın üst satırları da kayıptır.

Tanım: Küçük stelin sadece kaidesi ile gövdenin az bir kısmı geriye kalmıştır. Korunmuş olan dört satırlık Eski Yunanca yazıtın son iki satırı kaide üzerine yazılmıştır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ε Ε Ω Υ Α

	-----	"-----
	[- - - - περι]	çocukların
	[τέκ]νων σω-	esenliği için
2	[τ]ηρίας Δι	Zeus Bron-
	βροντωντι εὐ-	ton'a adağı
4	χήν	(sundu[lar])."

Kat. No. 110

Üçgen Alınlıklı Küçük Stel Parçası (Lev. 24) (*vidi*)

Bul. Y.: Beygir Tokadı (Köle Deresi Yüzey Araştırması)/Yazıdere Köyü/Seyitgazi/ Eskişehir;

Şimd. Y.: Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-597-79; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 20 cm;

Gen.: (gövde) 20 cm; (kaide) 24, 5 cm; **Kal.:** 4-5 cm; **H. Yük.:** 2, 5-3 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stel, kaidenin biraz üzerinden eğri biçimde kırılmıştır. Üst kısım alınlıkla birlikte kayıptır. Kırık nedeniyle yazıtın üst satırları da kayıptır.

Tanım: Küçük stelin sadece kaidesi ile gövdenin az bir kısmı geriye kalmıştır. Korunmuş olan iki satırlık Eski Yunanca yazıtın son satırı yüksek kaide üzerine yazılmıştır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ω Ε

	-----	"-----
	[Δι Βρο]-	Zeus Bron-
	[ν]τωντι	ton'a adağı
2	εὐχίη	(sundu[lar]) "

Kat. No. 111

Üçgen Alınlıklı Küçük Stel (Lev. 24) (*vidi*)

Bul. Y.: Beygir Tokadı (Köle Deresi Yüzey Araştırması)/Yazıdere Köyü/Seyitgazi/ Eskişehir;

Şimd. Y.: Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-590-79; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 26 cm;

Gen.: (gövde) 22 cm; (kaide) 26, 5 cm; **Kal.:** 5 cm; **H. Yük.:** 2 cm

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stel, gövdeden eğri biçimde kırılmıştır. Üst kısım alınlıkla birlikte kayıptır. Kırık nedeniyle yazıtın sol kısmı zarar görmüş olup üst satırları kayıptır.

Tanım: Küçük stelin geriye kalan kısmından, bütün yüzeyin Eski Yunanca yazıt ile kaplandığı anlaşılmaktadır. Geriye kalan altı satırlık yazıtın son iki satırı yüksek kaide üzerine yazılmıştır. Yazıtın düzgün yazılabilmesi için önceden çizilmiş ince çizgiler seçilmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ε Ε Α Ω Υ

	-----	"-----
	[------]Ο	-----
2	[----- π]ερί εαυ-	kendilerinin ve
	[των κ τ]ῶν ιδίῶν-	bütün aile üyele-
4	πά[ντ]ῶν σωτηρίας	rinin esenliği için
	Δι Βροντῶν(τ)ι εὐ- (<i>sic</i>)	Zeus Bronton'a
6	χίν	adağı (sundu[lar]) "

Satır 5: Βροντῶν(τ)ι. Sözcükte ikinci *tau* taş üzerinde yoktur. Ancak, büyük bir olasılıkla, taşçı ustası burada sadece *tau* harfinin yatay çizgisini unutmuş olmalıdır. Çünkü, sözcük içindeki bir önceki *ny* – *tau* ligatüründe de (Ν) görüldüğü gibi, *tau* ile *ny* yine ligatür şeklinde olmalıdır.

Kat. No. 112

Üçgen Alınlıklı Küçük Stel (Lev. 24) (*vidi*)

Bul. Y.: Beygir Tokadı (Köle Deresi Yüzey Araştırması)/Yazıdere Köyü/Seyitgazi/ Eskişehir;

Şimd. Y.: Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-591-79; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 26 cm;

Gen.: (gövde) 19 cm; (kaide) 24, 5 cm; **Kal.:** 5 cm; **H. Yük.:** 2 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stel, gövdeden sağa doğru eğri biçimde kırılmıştır. Üst kısım alınlıkla birlikte kayıptır. Kırık nedeniyle yazıtın sağ kısmı zarar görmüş olup üst satırları kayıptır.

Tanım: Küçük stelin geriye kalan kısmından, yüzeyinin Eski Yunanca yazıt ile kaplandığı anlaşılmaktadır. Özenli yazılmış yazıttan geriye dört satırlık kısmı kalmıştır. Yazıtın düzgün yazılabilmesi için önceden çizilmiş ince çizgiler seçilmektedir. Stelin benzerlerine oranla daha alçak kaidesinin olduğu görülmektedir.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stelin sadece gövdesinden bir parça kalmıştır. Üst kısım alınlıkla birlikte kayıptır.

Yazıtın üst ve alt satırları kayıptır. Harfler yer yer zedelenmiştir.

Tanım: Küçük stelin geriye kalan kısmından, yüzeyinin Eski Yunanca yazıt ile kaplandığı görülmektedir. Yazıttan geriye beş satır kalmıştır. Yazıtın düzgün yazılabilmesi için önceden çizilmiş ince çizgiler seçilmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: E A V W

	-----	"-----
	ΤΟΡΟΣ περ-	-----
2	ἰ ἑαυτοῦ	kendisi ve
	κ τῶν ἰδί-	ailesi için
4	ων Διῖ Βρ-	Zeus Bron-
	οντῶντι	ton'a adağı
6	[εὐχῆν]	(sundu)."

Satır 1: -- ΤΟΡΟΣ. Burada, olasılıkla sonu -τωρ ile biten ve *genitivus* halinde olan bir baba adı söz konusudur (-τωρ için bkz. Dornseiff-Hansen, Rückläufiges, s. 124). Ancak, baştaki harf *tau* yerine *gamma* da olabilir. Bu durumda sonu -γωρ (-γωρ veya -ωρ için bkz. Dornseiff-Hansen, Rückläufiges, s. 123) ile biten bir baba adı olması beklenir. Fakat, ilk olasılıktaki isimlerin çoğunlukta olmasından, burada daha çok birinci durum söz konusu gibi gözükmektedir. Daha az bir olasılık da, adın yalın (*nominativus*) halde ve bizzat adayanın adı olmasıdır (-ορος için bkz. Dornseiff-Hansen, Rückläufiges, s. 281 vd.). Fakat, benzer adaklarda, adağı sunan çoğunlukla baba adı ile verildiğinden buradaki ekin baba adına ait olduğunu kabul etmek daha doğru olacaktır.

Kat. No. 115

Üçgen Alınlıklı Küçük Stel Parçası (Lev. 25) (*vidi*)

Bul. Y.: Beygir Tokadı (Köle Deresi Yüzey Araştırması)/Yazıdere Köyü/Seyitgazi/ Eskişehir;

Şimd. Y.: Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-604-79; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 22 cm;

Gen.: 13 cm; **Kal.:** 4, 5 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm

Yayın: Eser yayımlanmamıştır

Es. Dur.: Stelin sadece gövdesinden ve alınlığından bir parça kalmıştır. Alınlığın ve gövdenin büyük bir kısmı ve kaide kayıptır. Yazıttan çok küçük bir kısım geriye kalmıştır.

Tanım: Küçük stelin bir parça alınlıkla geriye kalan kısmından, yüzeyinin Eski Yunanca yazıt ile kaplandığı anlaşılmaktadır. Yazıtın sadece iki satırından bir parça görülmektedir. Ancak, yazıt gene de tamamlanabilmektedir. Yazıtın düzgün yazılabilmesi için önceden çizilmiş ince çizgiler seçilmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak
H. Şek.: E □

	[Μην?]ογέ-	"Menogenes?"
2	[νη?]ς Δι̅ Βρ̅-	Zeus Bron-
	[οντῶντι]	ton'a (adağı)
4	[εὐχὴν]	(sundu) "

Satır 1-2: [Μην?]ογέ[νη?]ς. Ad büyük ölçüde tamamlanmıştır.

Kat. No. 116

Stel Parçası (Lev 25) (*vidi*)

Bul. Y.: Beygir Tokadı (Köle Deresi Yüzey Araştırması)/Yazıdere Köyü/Seyitgazi/ Eskişehir;

Şimd. Y.: Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-592-79; **Malz.:** Küfeki Taşı (Kireçtaşı);

Yük.: 28, 5-29 cm; **Gen.:** 17-22 cm; **Kal.:** 8 cm; **H. Yük.:** 2 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stel gövdenin üst kısmından kırılmıştır ve üst kısım alınlıkla birlikte kayıptır. Kaide ve yazıt yüzeyi çok zedelenmiş ve zarar görmüştür. Kırık nedeniyle yazıtın üst satırları kayıptır.

Tanım: Küçük stelin yüzeyi yazıt ile kaplıdır. Gövde üzerinde Eski Yunanca yazıtın son dört satırı güçlükle okunmaktadır. Stel üzerinde herhangi bir süsleme yoktur.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Özel bir harf şekli görülmemektedir

	-----	"-----
	[ὐπὲρ τοῦ?]	-----
	ἰδίου Δι̅-	-- kendisi
2	ἰ Βρονοντ̅-	(için?) Zeus
	ῶντι ε̅-	Bronton'a
4	εὐχὴν	adağı (sundu) "

Kat. No. 117

Stel Parçası (Lev 25) (*vidi*)

Bul. Y.: Beygir Tokadı (Köle Deresi Yüzey Araştırması)/Yazıdere Köyü/Seyitgazi/ Eskişehir;

Şimd. Y.: Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-689-79; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 19 cm;

Gen.: 14 cm; **Kal.:** 3 cm; **H. Yük.:** 2 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır

Es. Dur.: Stelin alınlığı, gövdesi ve kaidesinin büyük bir kısmı kırılmış ve kaybolmuştur

Yazıtın da büyük kısmı kırık ve kayıptır.

Tanım: Stelin kaide kısmından bir parça. Eserin üzerinde Eski Yunanca yazıtın son satırından bir parça görülmektedir

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: E

-----	"-----"
[Δῑ Βροντῶ]-	Zeus Bronton'a
2 ντι ε[ὐχίην]	adağı (sundu)."

Kat. No. 118

Stel Parçası (Lev. 26) (*vidi*)

Bul. Y.: Beygir Tokadı (Köle Deresi Yüzey Araştırması)/Yazıdere Köyü/Seyitgazi/ Eskişehir;

Şimd. Y.: Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-669-79; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 7 cm;

Gen.: 12 cm; **Kal.:** 4, 5 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Her yönden kırılmış olan küçük stel parçasının üzerindeki yazıt da eksiktir.

Tanım: Stel her yönden kırılmış ve geriye sadece küçük bir parça kalmıştır. Eserin üzerinde sadece tek satır Eski Yunanca yazıt okunmaktadır

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: ∩

-----	"-----"
[Δῑ Βρ]οντῶ-	Zeus Bronton'a
2 [ντι εὐχίην]	adağı (sundu)."

Kat. No. 119

Stel Parçası (Lev. 26) (*vidi*)

Bul. Y.: Beygir Tokadı (Köle Deresi Yüzey Araştırması)/Yazıdere Köyü/Seyitgazi/ Eskişehir;

Şimd. Y.: Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-694-79; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 10 cm;

Gen.: 15 cm; **Kal.:** 4, 5 cm; **H. Yük.:** 2 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stelin sadece gövdesinden bir parça kalmıştır. Alınlık, gövdenin büyük bir kısmı ve kaide kayıptır. Yazıttan küçük bir kısım geriye kalmıştır.

Tanım: Küçük stelin geriye kalan kısmından, yüzeyinin Eski Yunanca yazıt ile kaplandığı anlaşılmaktadır. Düzensiz yazılmış olan yazıtın sadece az bir kısmı görülmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: ∩

	-----	"-----
	[--] Δι[ι Βρο]-	Zeus Bronton'a
2	ντῶ[ντι]	adağı (sundu) "
	[εὐχήν]	

Kat. No. 120 Stel Parçası (Lev 26) (*vidi*)**Bul. Y.:** Beygir Tokadı (Köle Deresi Yüzey Araştırması)/Yazıdere Köyü/Seyitgazi/ Eskişehir;**Şimd. Y.:** Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-662-79; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 27 cm; **Gen.:** 31 cm; **Kal.:** 5 cm; **H. Yük.:** 3 cm.**Yayın:** Eser yayımlanmamıştır**Es. Dur.:** Stel, kaidenin üzerinden eğri biçimde kırılmıştır. Üst kısım alınlıkla birlikte kayıptır. Kırık nedeniyle yazıtın üst satırları da kayıptır.**Tanım:** Küçük stelin sadece kaidesi ile gövdenin az bir kısmı geriye kalmıştır. Geriye sadece Eski Yunanca yazıtın son satırından bir kısım kalmıştır.**Yaz. İçeriği:** Zeus Bronton'a Adak**H. Şek.:** E

	-----	"-----
	[--- Δι]	-----
	[Βροντῶν]-	Zeus Bronton'a
2	τι ε[ὐχήν]	adağı (sundu) "

Kat. No. 121Üçgen Alınlıklı Küçük Stel (Lev. 26) (*vidi*)**Bul. Y.:** Yazıdere Köyü (stel önceden köy ilkokulunun bahçesinde durmaktaymış) /Seyitgazi/ Eskişehir; **Şimd. Y.:** Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-310-72 (vitrinde); **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 53 cm; **Gen.:** 10 cm; Envanterde eserin kalınlığı ve harf yüksekliği verilmemektedir.**Yayın:** Eser yayımlanmamıştır. Vitrinde olduğu için bilgiler envanter defterinden alınmıştır.**Es. Dur.:** Stelin her üç akroteri de üstten kırılmıştır. Stelin sağ yanı boydan boya hafif kırılıp zarar görmüştür. Eserin sağ alt köşesi de kırıktır.**Tanım:** Üçgen alınlıklı küçük stelin üzerlerinde bitkisel motifler olan akroterleri vardır. Basık işlenmiş olan alınlığın içinde küçük bir *patera* betimi görülmektedir. Alınlık ince bir profille gövdeye bağlanmaktadır. Stelin gövdesinde sağ ve sol yanlarda başlıkları ve kaideleri olan stilize sütunlar vardır. Gövdenin üzerinde kabartma olarak kanatları açık ve yuvarlak küçük bir çelenk üzerinde duran kartal betimi vardır. Kartalın başı sağa dönüktür ve gagasıyla yine küçük bir çelenk tutmaktadır. Kartal kabartması ayrıntılı olarak işlenmiştir. Kabartmanın al-

ında ise üç satırlık Eski Yunanca yazıt görülmektedir. Stelin alçak kaidesi vardır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: E Ω

	Βαβ	çelenk ου	"Menogenes
2	Μ[η]	νογένου	kızı Babou
	Δι	Βροντῶντι	Zeus Bronton'a
4		εὐχήν	adağı (sundu). "

Satır 1: Βαβου. Özellikle Kuzey Phrygia ile Kuzeybatı Galatia'da belgelenmiş bir yerli Anadolu kadın adıdır. Bkz. Zgusta, Personennamen, s. 115 § 133-13 ve Frei, Epichorische Namen, s. 185. Adın yazıldığı yer, kartalın üzerinde durduğu küçük çelenk kabartmasına rastladığı için, ad ayrı yazılmıştır.

Kat. No. 122

Üçgen Alınlıklı Küçük Stel Parçası (Lev. 27) (*vidi*)

Bul. Y.: Doğankaya (Melemen Köyü) Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-209-75; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 40 cm; **Gen.:** (alınlık) 35, 7; (gövde) 30, 5 cm; **Kal.:** 6-7 cm; **H. Yük.:** 3, 5 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır

Es. Dur.: Stel, alınlığın üst kısmı ile köşelerinden ve altta kaide kısmından kırılmıştır. Kaide kayıptır. Yazıtın alt kısmı da kırık kaideyle birlikte kaybolmuştur.

Tanım: Küçük stelin alınlığındaki olası bütün akroterler kırılmıştır. Basit alınlığın içinde bir öküz başı kabartması vardır. Alınlıkla stel gövdesi kalın bir profil bantla ayrılmaktadır. Stelin üzerinde, gövdeyi tamamen dolduran ve ilk dört satırı kalmış Eski Yunanca yazıt görülmektedir. Gövde üzerinde herhangi bir süs ya da motif yoktur.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E Α Υ Ω

	Σιανων?	'Ατ-	"Attalos oğlu
2	τάλου	ὑπ-	Sianon? ailesi
	ἐρ	τῶν ἰδίω-	için Zeus Bron-
4	υ	Δι Βρον[τ]-	ton'a adağı
		[ῶντι εὐχήν]	(sundu) "

Satır 1-2: Σιανων. Ad taş üzerinde açıkça okunmaktadır, ancak Sianon şeklinde bir şahıs adı bilinmemektedir. Burada belki de Σαίνων söz konusudur (*alpha* ve *iota* harflerinin yerleri karıştırılmış olabilir). Ad için bkz. Bechtel, Personennamen, s. 505 s. v. Ancak, adın taş üzerine yanlış yazılmış olması da olasıdır. P. Frei, adın yerli bir isim olduğunu belirtmekte ve

belki de burada Eianon adının söz konusu olduğunu eklemektedir, bkz. Frei, Epichorische Namen, s. 188 ve 187.

Kat. No. 123

Küçük Stel Parçası (Lev. 27) (*vidi*)

Bul. Y.: Aşağı Çağlan/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** Yok;

Malz.: Mermer; **Yük.:** 23 cm; **Gen.:** 22 cm; **Kal.:** 5, 5 cm; **H. Yük.:** 2, 7-3 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stel alt ve üst kısımlardan kırılmıştır. Kırık nedeniyle yazıtın üst kısmı kayıptır.

Eserin üzerinde hafif darbe izleri vardır. Sol alt köşe kavlamıştır.

Tanım: Stel parçasının üzerinde sadece yüzeyi dolduran, aralıklarla ve özenli yazılmış dört satır Eski Yunanca yazıt görülmektedir. Yazıtı düzgün yazmak için ince çizgiler çizilmiştir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Μ Ν Ο Ω Ε Φ

-----	"Menophilos oğlu?"
Μηνοφίλ-	-----
2 ου Διὸς Βρον-	Zeus Bronton'a
τῶντι	adağı (sundu) "
4 (vac) εὐχῆν	

Kat. No. 124

Üçgen Alınlıklı Stel Parçası (Lev. 27) (*vidi*)

Bul. Y.: Eskişehir çevresinden; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** Yok;

Malz.: Mermer; **Yük.:** 47 cm; **Gen.:** 29-41 cm; **Kal.:** 18 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm.

Yayın: Riel, Inscriptions, s. 164 No. 13 (Lev.); SEG 44 (1994) s. 358 No. 1046.

Es. Dur.: Stel gövdeden kırılmıştır. Gövdenin alt kısmı ile kaide kayıptır. Alınlığın bütün akroterleri kırılmıştır ve kendisi de zarar görmüştür. Gövde üzerinde bulunan çelenk kabartmasının büyük bölümü kırık ve kayıptır.

Tanım: Riel, eserin bir altar parçası olduğunu belirtmektedir. Ancak eser, kalınlığının da gösterdiği gibi, küçük bir üçgen alınlıklı steldir. Alınlığın iç köşelerinde bitkisel motifler vardır. Alınlık içinde bir üzüm salkımı betimi vardır. Üzümler sekiz nokta yapraklı bir rozeti andırmaktadır. Alınlık ile gövdenin birleştiği profilli yerde beş satırlık Eski Yunanca yazıt görülmektedir. Yazıtın son iki satırı sondan eksiktir. Yazıtın altında çelenk kabartmasını andıran bir motife ait izler vardır. Riel, bu izlerin bir Zeus büstüne ait olabileceğini söylemektedir. Ancak, kurdela sarmalının izlerinden anlaşıldığı üzere kabartma, olasılıkla, bir çelenge aittir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Θ C Ε Ω Ζ

	Ἄγαθῆ τύχη·	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Στρατόνικος	Stratonikos
	Διὶ Βροντῶντι	(adağı) Zeus
4	ἐξ ἐπιταγῆς [ά]-	Bronton'a emir
	νέος ζελενκ τ[ησε]	gereği dikti "

Satır 4: ἐξ ἐπιταγῆς. Stratonikos adağı tanrının emri üzerine sunmuştur. Benzer ifadeler için bkz yuk. Kat No. 36 (κατὰ ἐπιταγήν).

Kat. No. 125

Üçgen Alınlıklı Küçük Stel Parçası (Lev 27) (*vidi*)

Bul. Y.: Avdan/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** Yok; **Malz.:** Mermer; Eserin ölçüleri alınamamıştır.

Yayın: Ricl, Inscriptions, s. 165 dipn. 3 (Eserin sadece yazıtı verilmiştir); SEG 44 (1994) s. 362 vd. No. 1069, 8.

Es. Dur.: Alınlığın bütün akroterleri kırılmış ve zarar görmüştür. Stel gövdeden eğri biçimde kırılmış ve alt kısım kaybolmuştur. Yazıtın geriye kalan kısmı zarar görmüştür.

Tanım: Üçgen alınlıklı küçük stelin akroterleri bitkisel süslerle bezenmiştir. Alınlığın ortasında, çizgi ile dört eşit kısma ayrılmış bir *patera* betimi bulunmaktadır. Profil ile gövdeye bağlanan stelin üzerindeki dört satırlık Eski Yunanca yazıtın ilk üç satırı okunmaktadır

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A □ Ω

	Τατας Ἄπο-	"Apollonios
2	λωνίου[υ Δι]-	oğlu? Tatas
	ἰ Βρον[τῶντι]	Zeus Bronton'a
4	[εὐχήν]	adağı (sundu)."

Satır 1-2: Τατας. Bkz. yuk. Kat. No. 70 ve 77. Yazıttan Tatas'ın kadın mı yoksa erkek mi olduğu anlaşılamamaktadır

Kat. No. 126

Üçgen Alınlıklı Küçük Stel (Şek. 6; Lev. 28, a-b) (*vidi*)

Bul. Y.: Ayvacık (Çeşme Mevkii'nden)/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi;

Env. No.: A-6-81; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 42 cm; **Gen.:** (alınlık) 17, 3 cm; (gövde) 15, 2 cm;

(kaide) 21 cm; **Kal.:** 5, 5 cm; **H. Yük.:** 1, 2-1, 4 cm.

Yayın: Ricl, Inscriptions, s. 163 vd. No. 11 (Lev.); SEG 44 (1994) s. 357 No. 1044.

Es. Dur.: Stelin alınlığı ve gövdenin sağ tarafı kısmen kırılmış ve zarar görmüştür.

Tanım: Stel, kalın bir profil bantla alınlık ve kaide kısmından ayrılmaktadır. Daha ince bir bant profille oluşturulmuş olan alınlıkta, içinde daha küçük yuvarlağı olan küçük bir *patera* motifi vardır. Stelin üzerinde, gövdesini tamamen dolduran, düzgün yazılmış altı satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A C E W R

	Διογᾶς Διογᾶ-	"Diogas oğlu
2	δος περὶ βοῶ-	Diogas öküzler
	ν κ τῶν ιδίωv	ve bütün aile
4	πάντων Διὶ	üyeleri için
	Βροντῶντι[ι]	Zeus Bronton'a
6	εὐχίηv	adağı (sundu)."

Satır 1-2: Διογᾶς. Yunan erkek adı olan Diogas, Διογένης adının kısaltılmış (*hypokoristik*) şeklidir ve Roma İmparatorluk Dönemi'nde çok iyi belgelenmiştir. Bkz. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 383. Yazıtta baba adı da Diogas'dır.

Kat. No. 127

Küçük Stel (Lev. 28, a-b) (*vidi*)

Bul. Y.: Bahçecik Köyü/Alpu/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-94-80; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 50 cm; **Gen.:** (gövde) 24 cm; (kaide) 28 cm; **Kal.:** 10 cm; **H. Yük.:** 1, 7-2 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Küçük stel üst kısmından eğri biçimde kırılmıştır. Kartalın başı da kırıkla birlikte kaybolmuştur. Kaide kısmı alttan hafif zedelenmiştir.

Tanım: Stelin kaidesi, üstteki eğri ve alttaki düz olan kalın bant profillerle gövdeden ayrılmaktadır. Stelin gövdesi üzerinde, üst kısımda düz bir dal üzerinde duran kartal kabartması görülmektedir. Kartalın kanatları açık olmayıp, güvercin benzeri betimlenmiştir. Pençelerinin çubuğa tutunduğu yerler çember biçiminde betimlenmiştir. Kartalın tüyleri ayrıntılı işlenmiştir. Kabartmanın alt kısmında altı satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A Θ C Υ Ω Β

	Ἄγαθῆι τύχη Αὐρ.	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	CAKHC β' ὑπ-	Sakes oğlu Aur-
	ἐρ ἑαυτοῦ κ	(elius) Sakes
4	τῶν ιδίωv Διὶ	kendisi ve ailesi
	Βροντῶντι	için Zeus Bronton'a
6	εὐχίηv	adağı (sundu)."

Satır 1: τóχη'nin sonundaki *eta* taşı ustası tarafından unutulmuş ve sonradan satırın üst kısmına sıkıştırılmıştır (fotoğrafta seçilmiyor).

Satır 2: Σακκς β'. Taş üzerinde açıkça okunan bu ad yenidir. Ancak, adın eksik yazılmış ve örneğin Σακκῆς gibi bir ad olabileceği de düşünülebilir. Σακκῆς için bkz. Bechtel, Personennamen, s. 396 s. v. Oğlu ile aynı ismi taşıyan baba adı yazıtta kısaltılarak *beta* harfi ile = β verilmiştir. Benzer bir durum aş. Kat. No. 133'de de söz konusudur. Baba ile aynı adı taşıyan şahıs isimlerinin kısaltılarak verilmesi durumunun Phrygia'da hayli yaygın olduğu yazıtlardaki birçok örnekten anlaşılmaktadır. Phrygia'da özellikle Hierapolis, Eumeneia ve Apameia kentlerinin yazıtlarında bu durum gözlenmektedir. Bu durum genel olarak bütün Phrygia yazıtlarında da söz konusudur. Kısaltma olarak genelde, yukarıdaki yazıtta olduğu gibi sayı zarfları kullanılmıştır. *Beta* harfinin β biçiminde verilmesi çok sık olmasa da rastlanan bir durumdur. Kısaltmalar genellikle mezar yazıtlarında, daha az olarak diğer yazıt türlerinde belgelenmiştir. Adak yazıtlarında oldukça az belgelenmektedir. Kısaltmanın mezar yazıtlarında sık görülmesi, isimleri kısaltma olgusunun Phrygia'da, daha çok özel hayat alanına girdiğini düşündürmektedir. Phrygia'da, üzerinde kısaltma bulunan yazıtlar İ. S. 1. yy.'da yavaştan başlamış ve özellikle 2. ve 3. yy.'larda doruk noktasına ulaşmış olmalıdır. Akmonia'da bulunmuş vezinli bir mezar yazıtı (Peek, Vers-Inschriften I, No. 1956) *beta* β' harfinin (β) δίς olarak okunmuş olduğunu gösteren önemli bir belgedir. β ile ilgili buradaki ve diğer tüm bilgiler için genel olarak bkz. Koerner, Homonymität, s. 118 vd. Kütahya Arkeoloji Müzesi'nde iki küçük bir kabartma Zeus büstü üzerindeki yazıtta baba adı *beta* (β) ile verilmiştir, bkz. Akyürek Şahin, Reliefbüste.

Kat. No. 128

Küçük Stel? (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Gökçe Kısık (eser Gökçe Kısık'da, istasyonda durmaktaymış)/Eskişehir; **Şimd. Y.:**

Bilinmiyor; **Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** 36 cm; **Gen.:** 19 cm; **Kal.:** 6 cm; **H. Yükl.:** 2, 5 cm

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 171 No. KB13 Ernst Brandenburg eseri 1902 yılında kaydetmiş ama yayımlamamıştır. Cox ve Cameron Brandenburg'un kopyasını kullanmışlardır.

Es. Dur.: Yayında eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayında eserin tipi ve tanımı hakkında bilgi yoktur. Cox ve Cameron eserin ölçülerinden onun küçük bir stel olabileceğini düşünmüşlerdir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α □ Ε Ω

	Δαδα 'Α-	"Askas kızı
2	σ[κ]λάδος	Dada Zeus
	Διῖ Βροντῶ-	Bronton'a
4	ντι εὐχίην	adağı (sundu)."

Satır 1-2: Δαδα Bkz. yuk. Kat. No 85 'Ασ[κ]λάς. Addaki *kappa* κ biçiminde yazılmıştır

Naikos Steller (6.1.1.2.2.) (Kat. No. 129-133)

Kat. No. 129 Stel Parçası (Şek. 7; Lev. 29) (*vidi*)**Bul. Y.:** Bahçecik Köyü/Alpu/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-122-82; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 39 cm; **Gen.:** (gövde) 27 cm; (kaide) 32 cm; **Kal.:** 6, 5 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm**Yayın:** Ricl, Inscriptions, s. 165 dipn. 3 (Eserin sadece yazıtı verilmiştir); SEG 44 (1994) s. 362 vd. No. 1069, 5.**Es. Dur.:** Büyük bir olasılıkla alınıklı olan stelin üst kısmı kırılmış ve kaybolmuştur. Yazıtın üst kısmı kırılmıştır. Kırık yerde bir kaç harf kalıntısı seçilmektedir.**Tanım:** Stelin gövdesinde sağda ve solda kaideleriyle birlikte stilize sütun gövdeleri görülmektedir. Eserin yüksek işlenmiş kaide kısmı vardır. Stel üzerinde, gövdeyi tamamıyla dolduran sekiz satırlık Eski Yunanca yazıt seçilmektedir. Yazıtın son satırı kaide üzerine yazılmıştır.**Yaz. İçeriği:** Karikos'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak**H. Şek.:** C E A φ Ω μ

	ΕΥΧΗ[- -]-	"-----"
2	ΚΟC μετὰ ἀδελφῶν	----- kardeşleriyle
4	εἰδίῳ πατ- ρὶ Καρικῶ	beraber kendi babası Karikos'un hatıra-
6	μνίας ἔνε- κον Διὶ Βρ-	sından dolayı Zeus Bronton'a
8	οντῶντι εὐχῆν	adağı (sundu)."

Satır 1-2: ΕΥΧΗ[- -]ΚΟC. Adın ne olduğu anlaşılamamaktadır.**Satır 4:** εἰδίῳ = ἰδίῳ.**Satır 5:** Καρικός. Bkz. yuk. Kat. No. 15.**Satır 4-8:** πατρὶ Καρικῶ μνίας ἔνεκον Διὶ Βροντῶντι. Stel, Zeus Bronton'la birlikte Karikos'un hatırasına adanmıştır. Ricl, taş üzerinde olmamasına rağmen ἔνεκον ile Διὶ arasında κ eklemiştir. Ancak, benzer durumda κ'nin olmadığı örnekler de vardır.**Kat. No. 130**Stel Parçası (İki parçadan alt kısmı) (Lev. 29 = alt parçanın fotoğrafı) (*vidi*)**Bul. Y.:** Osmaniye Köyü/Alpu/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-7-77; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** (stelin tamamının yük.) 83 cm; (alt kısmının) 40 cm;

Gen.: (gövde) 39 cm; (en geniş yeri) 44, 5 cm; **Kal.:** 7-8 cm; **H. Yük.:** 1-3 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır

Es. Dur.: Stel ortadan ikiye kırılmıştır. Kırık yerler birleştirilmemiştir ve stelin üst kısmı tarafımızdan müzede bulunamamıştır. Bunun nedeni ise, olasılıkla, depodaki üst üste yığılmış ağır taşlardır. Eser, taş yığınlarının altında olmalıdır. Stelin sadece alt kısmı çalışılmıştır. Üst kısım ile ilgili bilgiler ve yazıtın üst kısmı envanterden alınmıştır. Stelin kaide kısmı da kırılmış ve çok zarar görmüştür.

Tanım: Üçgen alınlıklı ve akroterli stel, profilli kısımlarla gövdeden ayrılmaktadır. Gövde üzerinde başlıkları ve kaideleriyle stilize sütunlar vardır. Stel üzerinde on satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Υ C Ε Ε Ω Ψ

	'Αγαθῆ τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	'Αλεκᾶς <κ> Κα- (sic)	Alekas ve Karikos
	ρικὸς κ Τει-	ve Teimotheos ve
4	μόθεος καὶ	anneleri Dada
	Δαδα μήτηρ ὑπ[έρ]	kendileri ve
6	ἐαυτῶν κ τ-	bütün aile
	ῶν εἰδίων πά-	üyeleri için
8	ντων Δὶ Βρο-	Zeus Bronton'a
	ντῶντι εὐ-	adağı (sundular)."
10	χὴν	

Satır 1: τύχη'nin son iki harfi olan χ ve η satırın üst kısmına, *tau* ve *ypsilon*'un üzerine yazılmıştır.

Satır 2-3: 'Αλεκᾶς = 'Αλεκκᾶς. Bkz yuk. Kat No. 51 'Αλεκᾶς ile Καρικὸς arasında olması beklenen κ taş üzerine yazılmamıştır. Καρικὸς. Bkz. yuk. Kat. No. 15.

Satır 3-4: 4. satırda "ve" bağlacı καὶ biçiminde yazılmıştır. Yazıtın öteki satırlarında bağlaç κ biçiminde ligatürlüdür.

Satır 5: Δαδα Bkz yuk. Kat. No. 85. Satırdaki μήτηρ sözcüğü taşçı ustası tarafından unutulmuş ve sonradan satırın üzerine (ὑπέρ sözcüğünün üst kısmına) sıkıştırılarak yazılmıştır.

Satır 7-8: εἰδίων = ἰδίων. Δί. Tek *iota*'lı örnekler için kırs. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 373

Kat. No. 131

Naikos Stel (Lev. 29) (vidi)

Bul. Y.: Buldukpınar Köyü/Bozdağ/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-109-72; **Malz.:** Bazalt (kalker); **Yük.:** 36 cm; **Gen.:** (alınlık) 26, 5 cm; (gövde) 23

cm; Kal.: 11-12, 5 cm; H. Yük.: 2-2, 5 cm.

Yayın: Riel, Inscriptions, s. 164 No 12 (Lev.); SEG 44 (1994) s. 358 No. 1045.

Es. Dur.: Stelin alt kısmı ile her üç akroteri de kırıktır. Gövdedeki sağ sütunun başlığı kırılmıştır.

Tanım: Üçgen alınlıklı küçük stelin alınlığında bir çember biçimli *patera* betimi vardır. Akroterlerin palmet desenleriyle süslü oldukları anlaşılmaktadır. Stelin küçük gövdesinde sağ ve sol yanlarda stilize sütunların ince gövdeleri görülmektedir. Gövde üzerinde, alt kısmı kırılmış dört satırlık Eski Yunanca yazıt bulunmaktadır. Yazıtın düzgün yazılması için önceden çizilmiş ince çizgiler görülmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A € C V

	'Αγαθῆ τῶ-	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	χη Σεου-	Tatas kızı Se-
	ῆρα Τατα-	vera Zeus Bron-
4	δος Δεῖ Βρ-	ton'a adağı
	[οντῶντι]	(sundu)."
6	[εὐχὴν]	

Satır 2-3: Σεουῆρα = Severa.

Satır 3-4: Τατας Bkz. yuk. Kat. No. 70 ve 77. Adın hem erkekler hem de kadınlar için kullanıldığını belirtmiştik. Burada söz konusu olan Τατας bir kadındır ve Severa'nın annesidir. Çünkü adın *genitivus* halindeki şekli Ταταδος'dur. Bkz. yuk. Kat. No. 77. Δεί. Benzer örnekler için kış. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 373.

Kat. No. 132

Stel Parçası (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Bilinmiyor (Müzeeye satın alma yoluyla gelmiştir); Şimd. Y.: Uşak Arkeoloji Müzesi; Env. No.: 22-1-92; Malz.: Beyaz mermer; Yük.: 25 cm; Gen.: 30, 5 cm; Kal.: 7 cm; H. Yük.: 1 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stel üst kısımdan kırılmıştır. Altta kaide kısmı da zarar görmüştür.

Tanım: Stelin geri kalan kısmından yanlarda kaideleri olan sütunlar olduğu anlaşılmaktadır. Stelin üzerinde pençeleri ve kanatlarının uçları kalmış olan 2 kartal betimi görülmektedir. Onların ortasında, alt kısımda bir yıldırım demeti betimlenmiştir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: C Ω Θ €

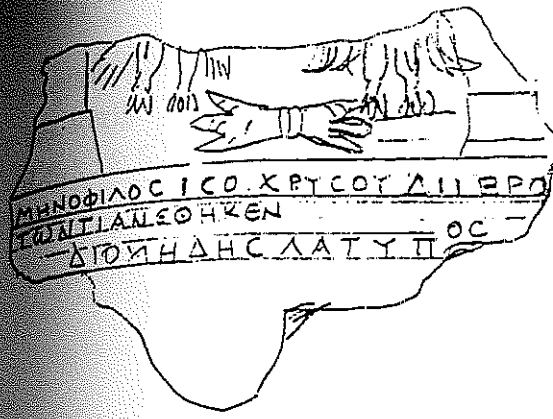

Fig. 23

2 Μηνόφιλος Ἴσοχρύσου Διτὶ Βρο[v]-
τωντι ἀνέθηκεν
Διομήδης λατύπος

"Isokhrysos oğlu
Menophilos Zeus
Bronton'a (adağı) dikti.
Taşçı ustası Diomedes
(bu steli yaptı)."

Satır 3: Διομήδης λατύπος. Yazıtta, steli yapan ustanın ismi verilmektedir. Diomedes isimli bir usta ilk defa belgelenmektedir. Zeus Bronton'a adanan eserler içinde bundan başka sadece bir eser üzerinde λατύπος ismi geçmektedir. Ancak, o yazıtta taşçı ustasının adı kırık ve kayıptır: bkz. Kat. No. 176. Λατύποι Anadolu'da Roma İmparatorluk Dönemi yazıtlarında çok sık belgelenmiştir. Özellikle Kotiaion, Yukarı Porsuk Vadisi ve Appia bölgesinde çalışmış olan taşçı ustalarının eserlere genellikle isimlerini yazmış oldukları görülmektedir. Bu durum bu bölgenin karakteristiğidir (krş. Waelkens, Türsteine, s. 90). Bu nedenle, stel Kütahya çevresinden kaynaklanmış olabilir. Λατύποι konusunda bkz. Robert, Hellenica XI–XII (1960), s. 30 dipn. 5. Ayrıca krş. Waelkens, Türsteine, s. 326 s. v. Bildhauer ve s. 90 dipn. 167: dipnotta sözcükle ilgili birçok yayın sıralanmaktadır; Drew-Bear, Local Cults, s. 252 vd.; Levick–Mitchell, MAMA IX, s. 24 No. 61 ve s. 144 No. 451; Levick–Mitchell, MAMA X, s. 197 s. v. 12. artists; Gibson, Christians, s. 67 vd.

Kat. No. 133

Naiskos Stel (Şek. 8; Lev. 29)

Bul. Y.: Karahöyük/Eskişehir (P. Frei'in yüzey araştırmasında bulunmuştur); **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-2-88; **Malz.:** Kireçtaşı; **Yük.:** 69 cm; **Gen.:** (alınlık) 35 cm; (gövde) 30 cm; (kaide) 37 cm; **Kal.:** 7–10 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm.

Yayın: Riel, Inscriptions, s. 165 No. 15 (Lev.); SEG 44 (1994) s. 358 No. 1048.

Es. Dur.: Alınlıkta yan akroterler kırılmıştır. Tepe akroteri de zarar görmüştür. Stelin sağ tarafı zedelenip zarar görmüştür ve küçük kırıklar vardır. Gövde üzerinde sağda yer alan stilize sütun kısmen kırılmıştır.

Tanım: Üçgen alınlıklı küçük stelin alınlığında köşe akroterleri olduğu sağlam kalan tepe akroterinden anlaşılmaktadır. Alınlığın ortasında dört yapraklı yonca benzeri bir rozet betimi vardır. Sağ ve sol köşelerin içinden bitki benzeri süsler çıkmaktadır. Alınlık gövdeden ince profillerle ayrılmaktadır. Stelin gövdesinde, gövdeyi sağda ve solda sınırlayan stilize ince sütunlar vardır. Sütunların kaideleri ve Korinth başlığını andıran ince zarif başlıkları görülmektedir. Gövde üzerinde, yüzeyi dolduran ve düzgün yazılmış yedi satırlık Eski Yunanca yazıt

okunmaktadır. Stelin kaidesi işlenmeden kaba bırakılmış görünümündedir

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

İl. Şek.: Θ Ε Σ Ω Ο Β Ν Π

	Τεύθρας β΄	"Teuthras
2	ὑπὲρ ἑαυ-	oğlu Teuthras
	τοῦ κ τῶν	kendisi ve
4	ιδίων πάν-	bütün aile
	των Διὸ	üyeleri için
6	Βροντῶν-	Zeus Bronton'a
	τι εὐχὴν	adağı (sundu)."

Satır 1: Τεύθρας β΄. Yazıtta, oğlu ile aynı adda olan Teuthras'ın ismi *beta* harfi ile verilmiştir. Benzer bir durum yuk. Kat. No 127'de görülmektedir. Β hakkında krş. yuk. Kat. No 127.

Tarih: Riel'a göre İ. S. 2. yy

YUVARLAK STEL (6.1.1.3.) (Kat. No. 134)

Kat. No. 134

Yuvarlak Stel Parçası (Şek. 9; Lev. 29)

Bul. Y.: Çal/Aslanapa/Kütahya (Çal, Pınarbaşı'ndan 10 km güneydoğudadır Stelin, Yayla yakınlarında, İrni Kara Mevkii'nden geldiği söylenmiştir); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Drew-Bear eseri Çal'da çalışmıştır; **Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** 13 cm; **Gen.:** 17, 5 cm; **Kal.:** 4, 3 cm; **H. Yük.:** 1, 5 cm.

Yayın: Drew-Bear-Naour, *Divinités*, s. 2003 No. 23 Lev. 11; SEG 40 (1990) s. 394 No. 1237.

Es. Dur.: Stelin yuvarlak kısmı kırılmış geriye gövdeden az bir kısımla saplık kısmı kalmıştır.

Tanım: Eserin kalan kısmından stelin kenarda bir ince bir de kalın olmak üzere iki kere profilendirilmiş olduğu görülmektedir. Eserin üzerinde, benzerlerinde olağan olduğu üzere, kabartma motifler olmalıdır. Büyük bir olasılıkla Zeus'un büstü eserin üzerine işlenmiştir. Eski Yunanca yazıtın stelin içinde başladığı görülmektedir. Yazıt, eserin saplık kısmında iki satır olarak devam etmektedir. Buradan, eserin olağan olduğu üzere, saplık kısmından bir oyuğa oturtulmadığı anlaşılmaktadır. Aksi taktirde yazıtın okunması engellenecektir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: C O ∩ E V H

2 [μετὰ] συνβίω[ν ----]

[- - -]δος

4 Δὴ Βορτῶντι (*sic*)

εὐχὴν

eşi ----- ile

birlikte Zeus

Bronton'a adağı

(sundu)."

Satır 2: μετὰ συνβίω. Bu ifadenin örnekleri için bkz. Drew-Bear-Naour, *Divinités*, s. 2003 dipn. 356

Satır 3: [- - -]δος Bu isim için Drew-Bear-Naour'da şu tamamlamalar önerilmektedir: Erkek adı için [Παπα]δος, [Αππα]δος, kadın adı için [Αμμια]δος. Burada hem bir erkek adı hem de bir kadın adı söz konusu olabilir. Ancak, Bronton yazıtlarında daha çok bir erkek katısıyla birlikte adağı sunmaktadır. Kocasıyla birlikte adak sunan kadın sayısı oldukça azdır.

Satır 4: Δὴ Βορτῶντι Drew-Bear, Zeus sözcüğünün Δί>Δί>Δή biçiminde gelişme gösterdiğini ve *epitethon*'un *metathesis* yaparak şu şekilde değiştiğini belirtmektedir: Βροντῶντι > Βρετῶντι > Βορτῶντι.

ALTARLAR (6.1.2.) (Kat. No. 135–209)

PRİZMA BİÇİMLİ ALTARLAR (6.1.2.1.) (Kat. No. 135–206)

Akrotersiz Olanlar (6.1.2.1.1.) (Kat. No. 135–141)

Kat. No. 135

Altar (Lev 30, a ve b-ç = ıstampaj fotoğrafı) (*vidi*)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir (Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Seyitgazi'de kaymakamın evinin bahçesinde durmaktaydı); **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-122-67; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 87 cm; **Gen.:** (kırık başlık) 34 cm; (gövde) 32 cm; **Kal.:** (başlık) 36 cm; (gövde) 33, 5 cm; **H. Yük.:** 2, 5–3 cm.

Yayın: Radet-Ouvré, *Inscriptions*, s. 108 No. 2; Ramsay, *Discovery*, s. 186 No 2 Fig. 5; Cox-Cameron, *MAMA V*, s. 106 No 220 Lev. 50.

Es. Dur.: Altar alttan ve ön yüzde, sağ kenardan ve köşelerden hafif kırılmıştır. Gövdenin sağ kısmı zarar görmüştür.

Tanım: Oldukça zarar görmüş olan altarin yüksek başlık kısmı görülmektedir. Ön yüzde başlığın üzerinde Eski Yunanca yazıtın ilk üç satırı vardır. Yazıt, ön yüzde gövdede devam etmektedir. Yazıtın 5. ve 6. satırları arasına kabartma biçiminde iki öküz başı işlenmiştir. Başların altında yazıt iki satır olarak devam etmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ Ε Φ Ω Ο Υ Υ

ΜΗΤΡΟΦΙΛΟΣΑ .	2	Μητρόφιλος Ἄ-
ΚΛΗΠΑΣΣΥΝΥΝΙ .		[σ]κληπᾶς σὺν γυν[α]-
ΕΙΑΑΜΜΙΑΤΕΡΙΑΥΤΣ .		[ι]κὶ Ἀμμια περὶ ἑαυτῶ[ν]
ΚΕΤΩΝΙΔΙΩΚΕΤ . .	4	κε τῶν ἰδίων κε τ[ῶν]
ΚΑΡΠΩΝΚΤΗ .		καρπῶν κε τῆς [κῶ]-
ΗΣΩΤΗΡΙΑΣ . . .	6	μης σωτηρίας [Διὶ]
ΒΡΟΝΩΝΙΕ		Βροντῶντι ἐ[ύχην]

Fig 24

Fig. 25

"Metrophilos
Asklepas eşi
Ammia'yla beraber
kendilerinin ve aile-
lerinin ve ürünlerinin
ve köyün esenliği için
Zeus Bronton'a
adağı (sundu)."

Satır 1-2: 'A[σ]κληπᾶς. Bkz. yuk. Kat. No. 4. Burada adağı sunan şahsın iki adı vardır.

Satır 3: Ἀμμια. Bkz. yuk. Kat. No. 41

Seyitgazi'den aynı şahıslar Zeus Bronton'a başka bir adak daha adanmışlardır: bkz. aş. Kat. No. 183. Yazıttaki tamamlamalar Cox ve Cameron'a aittir.

Kat. No. 136

Altar (Lev. 30, a-b) (*vidi*)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Seyitgazi'de türbenin iç duvarında örülüdür. Taş bugün hâlâ aynı yerdedir; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 1, 33 m; **Gen.:** 47 cm; **Kal.:** 45 cm; **H. Yük.:** 3, 5-4 cm.

Yayın: (Altar, ilk önce Rus Baron R. Wolff tarafından 1834 yılında keşfedilmiş ve yayımlanması için J. Franz'a verilmiştir, kış Frei, Mittlere Porsuktal, s. 199 dipn. 45 ve s. 200 dipn. 54.) Franz, Fünf Inschriften, s. 5; CIG III No. 3819; Mordtmann, Seidi Gazi, s. 293 No. 1; Σύλλογος 1875, s. 24 No. 7; Redaksiyon, BCH 45, s. 558 dipn. 2 (= Yazıt M.B.K. Skaphidas isimli birisi tarafından kopya edilmiş ve 6 Aralık 1921 tarihli Πατρῖς isimli dergide yayımlanmıştır); SEG 6 (1932) s. 16 No. 90; Cox-Cameron, MAMA V, s. 108 vd. No. 225 Fig. 47 Lev. 51; Lavagnini, Iscrizioni, s. 337 dipn. 2. Yazıtla ilgili diğer yayınlar için bkz. Cox ve Cameron'daki notlar.

Es. Dur.: Altar duvara örülmek üzere üst ve alt kısımlardan bir parça kesilmiştir. Altarın yüzeyi çok aşınmıştır. Eserin üzerindeki kabartma ve yazıt zor görülür durumdadır.

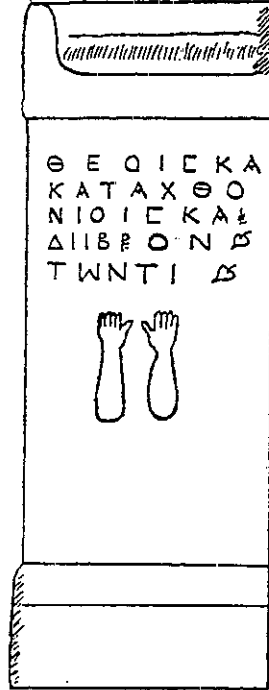
Tanın: Başlık, gövde ve kaide kısımlarından oluşan altarın başlık kısmında profilli bir oyuk seçilmektedir. Bu kısım belki de altarı duvara rahat yerleştirebilmek için sonradan yapılmıştır. Altarın ön yüzünde, yazıtın alt kısmında dirseklere kadar betimlenmiş, yan yana duran havaya kalkmış iki kol görülmektedir. Ellerde beş parmak da açık durumdadır. Soldaki el biraz büyük

betimlenmiştir. Altarın üzerinde beş satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Mezar Taşı ve *Theoi Katakthonioi*'a (yer altı tanrılarına) ve Zeus Bronton'a

Adak

H. Şek.: Ε Ε Θ Β Ω

 Θεοῖς Κα-
 2 {κα}ταχθο-
 νίοις καὶ
 4 Διὶ Βρον- Δ
 τῶντι Δ
 "-----
 Yer altı Tanrı-
 ları'na ve Zeus
 Bronton'a
 (adağı sundu[lar]) "

Fig 26

Satır 1-3: Θεοῖς Κα{κα}ταχθόνιοις Taşçı ustası sözcükte yanlışlıkla iki defa κα kazımıştır. Θεοὶ Καταχθόνιοι'dan yer altı tanrıları anlaşılmalıdır. Yazıtlarda genellikle kısaltılmış Θ Κ biçimine rastlanır Καταχθόνιοι Δαίμονες biçiminde de karşımıza çıkmaktadır. Cox ve Cameron, yazıttaki ifadenin ve eserin üzerindeki el motiflerinin, eserin aynı zamanda bir mezar taşı olduğunun göstergesi olduğunu belirtmekte ve mezar yazıtının belki altarın duvara örülmüş yüzünde olabileceğini söylemektedirler. Taşın üzerindeki tek yazılı kısım bu yüz ise, Cox ve Cameron, o zaman altarın kendisiyle ilgili ve üzerinde mezar yazıtının bulunduğu bir mezar taşının yanında durduğunu veya büyük bir mezar yapısının içinde yer alabileceğini belirtmektedirler. Dorylaion ve çevresinden bazı eserler üzerinde yine el kabartmaları görülmektedir: bkz. Cox-Cameron, MAMA V, s. 163 vd. No Sch 1 Fig. 102; Mendel, Catalogue Istanbul III, No. 1067; Körte, Radet, s. 411 No. 62; Nakoleia ve çevresinden örnekler için bkz. buradaki örnek ve Cox-Cameron, MAMA V, No. 262 ve 263. Öteki örnekler için krs. Cox ve Cameron'daki bu eserle ilgili notlar. Eunemeia'dan (Işıklı) bir örnek için bkz. Drew-Bear, Nouvelles, s. 82 No. 17 Lev. 24.

Antik Dönem'de steller, altarlar, kaya mezarları ve lahitler gibi eserlerin üzerine betimlenmiş olan havaya kaldırılmış çift el motifi mezar taşlarında görülen bir motiftir ve beddua ve lanet anlamına gelmektedir. Bu motifle belirtmek istenen, mezara, mezar taşına, içindeki ölüye ve mezarla ilgili bütün eşyalara karşı işlenecek suç için ölç alan tanrı ve bizzat ölç kastedilmektedir. El motifleriyle bu suçu işleyecek olanlar tehdit edilir; dolayısıyla ellerin kuru-

yücu ve savuşturucu (apotropaik) rolü vardır. Eller bazen dirseklere kadar (burada olduğu gibi), bazen de daha kısa olarak ve neredeyse tamamen dik biçimde havaya kaldırılmış olarak betimlenir. Avuç içleri izleyiciye dönük verilmektedir. Eserler üzerinde sadece tek elin betimlenmesi neredeyse yok denecek kadar azdır (tek el Lykia kaya mezarlarında görülmektedir). Bazen yazıtlarda öç alan tanrının ismi verilmektedir: özellikle Helios, Selene, Men, Hekate ('Εκάτης μελαίνης περιπέσοιτο συμφοραίς), Leto veya genel olarak "tanrı". Eller motifi giderek genel olarak "savuşturucu-apotropaik" anlam kazanmıştır (Hristiyanlık Dönemi'nde bile, krş. Pfuhl-Möbius II, s. 538 No. 2246 Lev. 318) Bkz. Pfuhl-Möbius II, s. 537. Mezar taşları üzerindeki lanet anlamına da gelen havaya kaldırılmış eller motifi hakkında bkz. Groß, Menschenhand, s. 97 vd ve dipn. 8, ayrıca bkz. Klaffenbach, Epigraphik, s. 57. Mezar taşlarını korumak amacıyla betimlenen bu lanet motifinin Anadolu kökenli olduğu anlaşılmaktadır, bkz. Speyer, Fluch, s. 1226

Theoi Katakthonioi Lydia yazıtlarında da sık belgelenmiştir. Söz konusu yazıtlar mezar yazıtlarıdır ve tanrıların adı genellikle mezar lanetlerinde geçmektedir. De Hoz Lydia yazıtlarında adı geçen Θεοὶ Καταχθόνιοι'un yerli tanrılar olduklarını belirtmektedir: De Hoz, Lydische Kulte, s. 21 dipn. 95. Tanrının adı tipik Lydia mezar beddua ve lanetlerinde görülmektedir ve mezarı ve ölüyü koruyucu işlevi vardır. Anadolu'da (özellikle Lykaonia'da) *Men Katakthonios* kültü ve Lykia mezar yazıtlarında *Katakthonioi Theoi* çok sık karşımıza çıkmaktadır. Adı geçen bu son tanrılar ve *Theoi Katakthonioi*'un Lydia belgeleri için bkz. yuk. age., dipn. 95. Konu hakkında genel olarak bkz. Steuding, Manes, s. 2316 vd. ve Steuding, Inferi, s. 234 vd.

Kat. No. 137

Altar (Lev. 31, a veb-c = ıstampaj fotoğrafı)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Seyitgazi'de nalbant Mehmet'in evinin duvarına örülüdür; **Malz.:** Kireçtaşı; **Yük.:** 94 cm; **Gen.:** (başlık) 38 cm; (gövde) 44 cm; **Kal.:** 45 cm; **H. Yük.:** 2-3 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 109 No. 227 Lev. 51

Es. Dur.: Altar alt, üst ve sağ köşeden kırılmıştır ve yıprandığı için ayrıntılar kaybolmuştur

Tanım: Altarın birçok profilden oluşan başlık ve kaide kısımları görülmektedir. Ön yüzde, gövde üzerinde kabartma olarak büyük ve yüksek bir destekli krater betimi vardır. Krater uzun betimlenmiştir ve alt kısmına doğru oldukça incelmektedir. Sekiz satırdan oluşan Eski Yunanca yazıt, kraterin çevresine yazılmıştır. Yazıtın ilk satırı başlık üzerindedir. Yayında altarın öteki yüzlerinde betim olup olmadığı konusunda bilgi yoktur.

Yaz. İçeriği: Marcus'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A € C ∪ ω

	Μάρκω τῷ πολ[λ]-	"Aleksandros
2	υτειμήτω 'Αλ-	annesi
	έξονδρος πατρι	Zotike'yle
	<i>krater</i>	ve eşi Elpis'le
		birlikte, babası
		çok muhterem
4	σὸν τ[ῆ] μητρι	Marcus'a
	Ζω[τί]κη καὶ	(ve) Zeus
6	σὸν συ[μ]βίῳ 'Ελ-	Bronton'a
	πίδι Διὶ Βροντῶντ- (<i>sic</i>)	(adağı sundu) "
8	[ῶ]ντ[ι εὐχήν]	

Satır 6-8: 'Ελπίς. Adın ilk iki harfi hiza dışı yazılmıştır. Βροντῶντι'deki *omikron* taş üzerinde unutulmuştur

Kat. No. 138

Altar (Şek. 15-16; Lev. 31, a-c) (*vidi*)

Bul. Y.: Seyitgazi çevresinden/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-263-68; **Malz.:** Kırmızı damarlı beyaz mermer; Eserin ölçüleri alınamamıştır.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır

Es. Dur.: Altarın başlık kısmı köşelerden kırılıp zedelenmiştir. Eserin bütün yüzeylerinde derin çatlak ve çizikler vardır. Yazıt ve kabartma figürler de yer yer zarar görmüştür.

Tanım: Başlık, gövde ve kaide kısımlarından oluşan altarın başlık ve kaide kısımları eşit yüksekliktedir. Eserin ön yüzünde üstte bir satırlık Eski Yunanca yazıt, arada ise bir krater kabartması vardır. Yazıt altta beş satır olarak devam etmektedir. Altarın sağ ve sol yan yüzlerinde birer öküz başı kabartması görülmektedir. Altarın arka yüzünde bir çelenk motifi vardır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A C E Q Λ

	Νέαρχος Νού-	"Nounas oğlu
	<i>krater</i>	Nearkhos
2	ναδος περὶ τῶν	bütün aile üyele-
	[ι]δίων πάντων σω-	rinin ve köyün
4	τηρίας κ τῆς κῶ- (<i>vac</i>)	esenliği için
	μης Διὶ Βροντῶντ[ι]	Zeus Bronton'a
6	εὐχήν	adağı (sundu). "

Satır 1-2: Νουνας Bir yerli Anadolu erkek ismidir ve Phrygia ve Galatia'da belgelenmiştir, bkz. Zgusta, Personennamen, s. 365 § 1051-1 ve Frei, Epichorische Namen, s. 186.

Kat. No. 139

Altar (Lev. 32, a ve b-ç = istampaj fotoğrafı)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Seyitgazi'de türbenin üst kısmındaki mezarlıkta durmaktaydı; **Malz.:** Büyük kırmızı lekeleri olan mermer; **Yük.:** 1, 02 m; **Gen.:** (başlık) 40 cm; (gövde) 34 cm; **Kal.:** (başlık) 40 cm; (kaide) 34 cm; **H. Yük.:** 3 cm.

Yayın: Körte, Studien VI, s. 442 No. 71; Cox-Cameron, MAMA V, s. 110 No. 229 Lev. 51

Es. Dur.: Altarın sağ üst köşesi zedelenmiştir. Eserin durumu hakkında başka bilgi yoktur.

Tanım: Hafif profilli ve dışa çıkık başlık ve kaide kısımları olan altarın ön yüzünde, gövde üzerinde kabartma olarak krater betimi vardır. Eski Yunanca yazıtın ilk iki satırı başlık üzerine, son dört satırı ise, kraterin üst ve alt kısımlarına yazılmıştır. Altarın arka yüzünde girland motifi vardır.

Yaz. İçeriği: Appe'nin Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E Ω

	Καρικὸς Βώλου σὺ[v]	"Bolos oğlu
2	τέκνοις περὶ ἑαυ- τῶν κ τῶν ἰδίων	Karikos çocuk- larıyla beraber kendileri ve ailesi için Zeus Bronton'a adağı (sundu)
	<i>krater</i>	
4	Διὶ Βροντῶντι εὐχήν κ Αππη συνβίω	ve eşi Appe'ye."

Satır 1-2: Καρικὸς. Bkz. yuk. Kat. No. 15. Yunan erkek adı Βῶλος için krş. Osborne-Byrne, Names, 91 ve Zgusta, Personennamen, s. 130 § 200. Cox ve Cameron, adın oldukça ender rastlanan bir isim olduğunu belirtmekte ve olasılıkla Kuzey Phrygia'da, Aizanoi'da (bkz. CIG III 3846^z ve 3846^{z1}) rastlanan Βωλῶς adından gelmediğini söylemektedirler. Yine, benzer bir isim olan Βωλανός da Aizanoi'da belgelenmiştir, bkz. CIG III 3846^y ve IGR IV No. 587.

Satır 5: κ Αππη συνβίω. Adak, Zeus Bronton'la beraber Appe'ye de adanmıştır. Appe olasılıkla sonradan ölmüştür ve bu adak taşı onun mezarı olarak kullanılmıştır. Çünkü adı yazıtta sonradan eklenmiştir ve tanrının adından sonra gelmektedir. Appe Phrygia'da yaygın biçimde belgelenmiş olan bir yerli kadın adıdır. Zengin belgeler için bkz. Zgusta, Personennamen, s. 73 vd § 66-13 ve Frei, Epichorische Namen, s. 184.

Kat. No. 140

Altar (Lev. 32, a-b) (*vidi*)

Bul. Y.: Türkmentokat/Eskişehir (Türkmentokat'ta mezarlıkta durmaktaydı); **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** Yok; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 97 cm; **Gen.:** (başlık) 40

cm; (gövde) 30 cm; (kaide) 40 cm; **Kal.:** 25 cm; **H. Yük.:** 3 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır

Es. Dur.: Altar oldukça yıpranmıştır. Başlık ve kaide kısmı derin kırık ve çatlaklarla doludur. Altarın ön yüzünde de birçok çatlak ve küçük kırık vardır. Yazıt oldukça zarar görmüş, bazı harfler kırılmıştır. Ön yüzdeki krater betimi çok silikleşmiş ve neredeyse görülmez hale gelmiştir.

Tanım: Başlık, gövde ve kaide kısmından oluşan altarın ön yüzünde, başlığın hemen alt kısmından başlayan altı satırlık Eski Yunanca yazıt bulunmaktadır. Yazıtın alt kısmında, artık güçlükle seçilebilen bir destekli krater betimi bulunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Bir Adamın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: V C E A Ω

	Διονύσος	"Dionysos
2	μετὰ ἀδελ-	kardeşleriyle
	φων πατρὶ [κ]	beraber
4	[Δ]ιῖ Βρον[τ]-	babasına (ve)
	[ὦ]ντι εὐχ-	Zeus Bronton'a
6	ἦ ν	adağı (sundu) "

Satır 1: Διονύσος. Adın Dorylaion çevresinden örnekleri için bkz. Cox-Cameron, MAMA V, No. 29 ve KB7. Tanrı isimlerinin insanlarda ad olarak kullanılması hakkında bkz. Cox-Cameron, MAMA V, s. 19 vd. No. 35. Ayrıca krş. yuk. Kat No 39

Satır 3-5: πατρὶ [κ Δ]ιῖ Βρον[τὦ]ντι. Adak, Zeus Bronton'a ve adağı sunanların babasına birlikte adanmıştır.

Kat. No. 141

Altar (yayında eserin ıstampajının fotoğrafı net olmadığı için buraya alınmamıştır)

Bul. Y.: Eğriöz/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Eğriöz'de mezarlıkta durmaktaydı; **Malz.:** Kireçtaşı; **Yük.:** 74 cm; (gövde) 31 cm; **Gen.:** 30 cm; (gövde) 28 cm; **Kal.:** 27 cm; (gövde) 28 cm; **H. Yük.:** 2 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 46 No. 84 Fig. 19 Lev. 29

Es. Dur.: Altarın ön yüzü ve yazıt çok aşınmıştır.

Tanım: Başlık, gövde ve kaide kısmından oluşan altarın başlık ve kaide kısımları aynı tarzda ve yükseklikte işlenmiştir. Her iki kısım da hafif bir profille hafif gövdeden dışa taşkın işlenmiştir. Eserin sağ yüzünde kabartma olarak betimlenmiş bir girlandın izleri görülmektedir. Yazıtın son dört satırı güçlükle okunmaktadır. Ön yüzde herhangi bir süsleme görülmemektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: € ω Α

Fig 27

[.....]

[... ὑπὲρ] ἔ-

2 αὐτοῦ Δι Βρ[ο-]

ντῶντι εὐ-

4 [χ]ήν

"-----"

-----
kendisi için

Zeus Bronton'a

adağı (sundu)."

Satır 2: Δί. Tek *iota*'lı örnekler için kırs. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s 373.

Akroterli Olanlar (6.1.2.1.2.) (Kat. No. 142–176)

Alçak Başlıklılar (6.1.2.1.2.1.) (Kat. No. 142–160)

Kat. No. 142

Altar (Lev 32)

Bul. Y.: Eğriöz/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Eğriöz'de jandarma Ali'nin evinde duvara örülmüştür; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 97 cm; **Gen.:** (gövde) 33, 5 cm; (kaide) 41 cm; **Kal.:** (gövde) 35 cm; (kaide) 40 cm; **H. Yük.:** 2, 25 cm

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 46 No. 85 Lev. 29

Es. Dur.: Altarın başlık kısmı ile gövdenin sol ve sağ tarafları kırılmıştır.

Tanım: Başlık, gövde ve kaide kısmından oluşan altarın sağ yüzünde, iki akroter arasında dört yapraklı bir rozet betimi vardır. Gövde üzerinde ise, olasılıkla bir yıldırım demeti üzerinde duran kartal betimi görülmektedir. Altarın ön yüzünde yedi satırdan oluşan Eski Yunanca yazıt okunabilmektedir. Yazıtın ilk satırı başlığın alt profili üzerine yazılmıştır.

Yaz. İçeriği: Domne?'nin Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ω

	[Ἀγα]θῆ τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	[. . . Σ?]ειλανοῦ	Seilanos? oğlu
	[ὑπέρ] τε ἑαυτοῦ	--- kendisi
4	[κ τῶ]ν ἰδίων πάντ[ω]–	ve bütün aile
	[ν Διὶ Β]ροντῶντ[ι]	üyeleri (için)
6	εὐχῆν κ γυναικ[ι]	Zeus Bronton'a
	[Δό?]μνη	adağı (sundu)
		ve eşi Domne?'ye "

Satır 2: [. . . Σ?]ειλανός = Σιλανός. Seilanos'tan önce, adağı sunanın 4–5 harflik adı kaybolmuştur.

Satır 6–7: κ γυναικ[ι Δό?]μνη Ad, Cox ve Cameron tarafından tamamlanmıştır. Altar, Zeus Bronton'un yanı sıra Domne?'ye de adanmıştır.

Kat. No. 143

Altar (Lev. 35)

Bul. Y.: Eğriöz/Eskişehir (Taş Eğriöz'de, köyün kuzeydoğusundaki Karatarla olarak adlandırılan yerde bulunmuştur. Eser, P Frei tarafından Ağustos 1982'de köyde bir evde görülmüştür); **Şimd. Y.:** M Firuz Kanatlı Koleksiyonu'nda (Eskişehir'de, Eti Bisküvileri Fabrikası'nda); **Koleksiyon Env. No.:** 6; **Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** 73 cm; **Gen.:** 43–50 cm; **Kal.:** 10–21 cm; **H. Yük.:** 1, 6–2, 2 cm.

Yayın: Frei, *Inschriften und Reliefs*, s. 154 vd. No. 9 Lev. 22, 3.

Es. Dur.: Altar alt ve üst kısımlardan kırılmıştır. Kabartmalar ve yazıt kırık nedeniyle yer yer zarar görmüştür.

Tanım: Benzer altarlardan daha geniş ön yüze sahip olan altların yüksek bir profille gövde kısmından ayrılan başlık kısmı iki bölmeden oluşmuştur. Üst kısım kırılmış ve kaybolmuş olmasına rağmen kalan kısımdan tanımı yapılabilmektedir. Her iki kısım merdiven biçimli kalın iki profille birbirlerinden ayrılmaktadır. Önyüzde bu profilin sol üst köşesinde ön yüzdeki kabartmadan küçük bir kısım kalmıştır. Sağa ve sola kıvrılmasından burada saç buklelerinin olduğu anlaşılmaktadır. Burada, büyük bir olasılıkla, omuzlarına kadar uzun ve kıvrıkcık saçları olan bir Zeus büstü olmalıdır. Başlığın alt bölmesi son derece basık işlenmiş olup sağ ve sol yanlarda içinde bitkisel süsler olan akroterler betimlenmiştir. Yanyüzlerde de akroterler bulunmaktadır. Arka yüzde akroter yoktur veya zarar görmüştür. Bu bölmenin tam ortasında olasılıkla bir Gorgo'yu betimleyen (P. Frei) küçük bir kadın başı kabartması bulunmaktadır. Saçlar düz verilmiştir. Altarın ön yüzü kalın bir çerçeve içine alınmış olup üst kısımda yüzleri kırılmış olan üç büst yan yana işlenmiştir. Ortadaki kadın yanlardaki de erkek büstleri olarak görülmektedir. Büstlerin altında üç satırlık Eski Yunanca yazıt bulunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: € A

2 Ἀγαθῆ τύχη· Νύμφων
καὶ Εἰρήνῃ Δ[ι]ῖ
Βροντῶντ[ι εὐχῆν?]

"Hayırlı Uğurlu Olsun!
Nynphon ve Eirene
Zeus Bronton'a
adağı (sundular)."

Satır 1-2: Νύμφων = Νύμφων.

Satır 3: εὐχῆν. Frei, son satırda bu sözcüğün olasılıkla olmadığını belirtmektedir. εὐχῆν'in eksik olduğu adak yazıtları hakkında bkz. Drew-Bear-Naour, *Divinités*, s. 2020 dipn. 433.

Kat. No. 144

Altar (Lev. 33, a-g)

Bul. Y.: Kümbet/Eskişehir; **Şimd. Y.:** İstanbul Arkeoloji Müzeleri; **Env. No.:** 845 (eski: 756); **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 69 cm; **Gen.:** 39 cm; **Kal.:** 20, 5 cm; **H. Yük.:** 2-2, 5 cm.

Yayın: Körte, *Studien VI*, s. 416 No. 26; Mendel, *Catalogue İstanbul III*, s. 51 vd. No. 845; Ferri, *Zeus di Bitinia*, s. 244 vd. Fig. 8; Cox-Cameron, *MAMA V*, s. 173 No. ZB 35; Asgarii et alii, *Anatolian*, s. 121 No. B 331.

Es. Dur.: Altarın sol başlık ve sol kaide köşeleri kırılmıştır. Sağ taraftaki köşeler de oldukça aşınıp zarar görmüştür. Kaide alt kenarlardan kırılmış ve zedelenmiştir. Eserin üzerinde birçok çatlak ve aşınmalar vardır. Kabartmalar da yer yer aşınmalardan etkilenmiştir.

Tanım: Küçük altarın üst ve alttan profillidir olan başlık kısmı köşelerde palmet biçimli akro-

terler taşımaktadır. Başlık ve kaide kısımları eşit yükseklikte işlenmiştir. Altarın yan yüzleri öteki yüzlerden daha dar işlenmiştir. Başlıkta ön yüzde hilal motifi vardır. Öteki yüzlerinde herhangi bir betim yoktur. Eski Yunanca yazıtın ilk iki satırı başlık üzerine, hilal motifinin çevresine ve başlığın alt profili üzerine yazılmıştır. Altarın gövdesi üzerinde, ön yüzde bir Zeus büstü betimlenmiştir (Bronton adakları üzerindeki Zeus büstleri için bkz. Kat No. 171, 172, 173, 174, 175, 176, 199, 253, 275, 278, 279, 281 ve 301). Tanrının kıvrıkcık saçları omuzlarına kadar uzanmaktadır. *Khiton* ve *himation* ile betimlenmiş olan Zeus'un sağ eli göğsüne dayanmıştır. Mantonun içinden sağ kol belli olmaktadır. Büst gövdesi yuvarlak betimlenmiş olup, tanrının sol omuzundan püskül benzeri bir oluşum sarmaktadır. Tanrı sağ omuzunda başını arkaya çevirmiş bir kartal taşımaktadır. Büstün alt kısmına yazıtın geri kalan iki satırı kazınmıştır. Son satır profil üzerindedir. Altarın sağ yan yüzünde bir krater içinden fışkıran üzüm salkımları ve asma dalları betimlenmiştir. Sol yan yüzde ise oldukça aşınmış geniş karınlı amfora ile üzerinde yıldırım demeti motifleri bulunmaktadır. Altarın arka cephesinde iki büyük öküz başı ve altına bir saban betimi işlenmiştir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Θ Ω Ε Γ

	[Αγ]αθη τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	[Δι Βρο]γτωντι Μέν[ης]	tanrının emri üzerine
	[ἔ]στησεν κατὰ κέλευ-	Menes Zeus Bronton'a
4	[σιν] τοῦ θεοῦ	(bu altarı) dikti."

Satır 3-4: κατὰ κέλευσιν τοῦ θεοῦ. Bkz. yuk Kat No. 36 (κατὰ ἐπιταγήν).

Kat. No. 145

Altar (Lev. 35, a-b) (*vidi*)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-128-67; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 04 m; **Gen.:** (başlık) 39, 5 cm; (gövde) 30 cm; (kaide) 38, 5 cm; **Kal.:** (başlık) 24 cm; (gövde) 21-22 cm; (kaide) 28 cm; **H. Yük.:** 3 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Altar köşelerde ve kenarlardaki ufak tefek ezilmeler ve küçük kırıklar dışında oldukça iyi korunmuştur. Üzerinde yer yer çatlaklar görülmektedir.

Tanım: Başlık, gövde ve kaideden oluşan altarın başlık ve kaide kısımları eşit yüksekliktedir. Başlıkta sadece ön yüzde, profiller arasında palmet akroterler görülmektedir. Akroterler arasında yuvarlak bir *patera* betimi vardır. Altarın gövdesi üzerinde bir öküz başı betimi, sonra biraz boşluk ve alt kısımda da özenli yazılmış üç satırlık Eski Yunanca yazıt görülmektedir.

Altarın öteki yüzleri işlenmemiştir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Γ Ε Ψ

ἀνέστησα Διὶ
2 Βροντῶντι εὐ-
χὴν

"Zeus Bronton'a
adağı ben
diktim."

Satır 1: Genelde adak yazıtlarında adağı sunanın adı verilir. Burada adayanın adını göremiyoruz. Yazıtın üst kısmında 2-3 satırlık bir alan boş bırakılmıştır ve yazıt biraz alttan başlamaktadır. Bu durum bilinçli yapılmış olmalıdır. Büyük bir olasılıkla karşımızdaki örnek, müşteriye satılmak üzere atölyede hazırlanmış ve üzerine önceden tanrının adı yazılmıştır. Altarı satın alıp tanrıya adayacak olan şahıs ismini taşıyıcı ustasına yazdırıyor olmalıdır. Yine, büyük bir olasılıkla, altarı yapan ve yazıtını yazan aynı usta olmalıdır. Burada adayanın adı olmadığı için bu eser bir atölye malıdır ve asla tanrıya sunulmamış olmalıdır. Bu örnekten, Antik Dönem'de bazı eserlerin seri biçiminde üretilip müşterinin tüketimine sunulduğunu anlamaktayız. ἀνέστησα. Fiilin birinci tekil şahısta yazılmış olması çok görülen bir durum değildir, bkz. buradaki örnekler için Kat. No. 174 (ἀνέστησα); 248 (ἀνέθηκα); 256 (ἀνέστησα); 269 (ἀνέθηκα); ayrıca kırs. Kat. No. 18 ve 61. ἀνέστησα = "ben diktim" Zeus Bronton adaklarında kullanılan standart bir ifade olmadığı için, seri üretim olduğunu düşündüğümüz bu eserin yazıtı için aslında uygun düşmemektedir.

Kat. No. 146

Altar (Şek. 17-18; Lev. 35 e; 36 a-ç) (*vidi*)

Bul. Y.: Karapazar/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir'de, Anadolu Üniversitesi'nde, Güzel Sanatlar Fakültesi'nin bahçesinde durmaktadır; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 19 m; **Gen.:** (başlık) 55 cm; (gövde) 43, 3 cm; (kaide) 59 cm; **Kal.:** (başlık) 40, 5 cm; (gövde) 36, 5 cm; (kaide) 46 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Altarın başlığı sol tarafta ön ve arka köşelerinden büyük parça halinde kırılmıştır. Eserin sol yan yüzünün başlığı sonradan ortasından derin ve düzgün bir şekilde oyulmuştur. Taş, bir başka yerde kullanılmak amacıyla bu şekilde oyulmuş olmalıdır. Altarın ön yüzde, sol kaide köşesi de hafif kırılmıştır. Bunun dışında Altar iyi korunmuştur. Sadece yüzeylerde küçük darbeler vardır. Yazıt yer yer aşınmıştır.

Tanım: Başlık, gövde ve kaide kısımlarından oluşan altarın başlığı kaidesinden biraz daha yüksek işlenmiştir. Altarın alttan ve üstten profilli olan başlık kısmında, köşelerde palmet akroterler vardır. Akroterlerin arasında, bütün cephelerde birer rozet betimlenmiştir. Ön yüzdeki rozet spiral kıvrımlardan oluşurken ötekileri dört yapraklıdır. Altarın gövdesinde, ön yüzde iki öküz başı betimi, altında ise beş satırlık Eski Yunanca yazıt bulunmaktadır. Altarın yan yüzleri boştur. Arka yüzde ise büyük bir kraterden fışkıran üzüm salkımları ve asma dalları görülmektedir.

Yaz. İçeriği: Bir Kadının Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E A Ω

	Τατας Τειμοθέ-	"Teimotheos oğlu? Tatas
2	ου μετὰ τῶν ιδί-	bütün aile üyeleriyle birlikte
	ων πάντων μητ-	annelerine ve Zeus Bronton'a
4	ρὶ καὶ Διὶ Βροντῶ-	adağı (sundu) "
	ντι εὐχὴν	

Satır 1-2: Τατας. Bkz yuk. Kat. No. 70 ve 77. Bir kadın adı da söz konusu olabilir

Satır 3-5: μητρὶ καὶ Διὶ Βροντῶντι. Adak, Zeus Bronton'la birlikte bir kadına adanmıştır.

Kat. No. 147

Altar Parçası (Lev. 37)

Bul. Y.: Gemiç Köyü/Kırka/Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Haspels çalıştığı sırada Gemiç Köyü'nde, köyün mezarlığında durmaktaydı; **Malz.:** Mavimsi mermer; **Yük.:** 71 cm; **Gen.:** (başlık) 53 cm, (gövde) 45 cm; **Kal.:** (başlık) 37, 5 cm, (gövde) 35, 5 cm; **H. Yük.:** 2, 5-3 cm.

Yayın: Haspels, Highlands, s. 358 No. 154 Lev. 640

Es. Dur.: Altar alt kısmından kırıktır. Üst kısımda ise sol köşe kırılmıştır. Yazıtın son satırları kırık nedeniyle kaybolmuştur. Eser oldukça yıpranmıştır.

Tanım: Altarın kalın profilleri olan başlık kısmında palmet biçiminde betimlenmiş akroterler vardır. Akroterlerin arasında, ön yüzde bir *baitylos* (küçük, üçgenimsi motif) görülmektedir. Yazıtın ilk satırı başlık profili üzerine yazılmıştır. Altarın gövdesi üzerinde ise, içinde üzüm salkımları olan büyük bir destekli krater betimlenmiştir. Kraterin altında dört satırlık Eski Yunanca yazıt devam etmektedir

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ω Α Ε

	[Μ]αρίων Μαρίων[ος]	"Marion oğlu
2	περὶ τῶν ιδίων	Marion ailesi
	Διὶ Βροντῶντι	için Zeus Bron-
4	εὐχὴν καὶ τέκνω[ν]	ton'a adağı (sundu)
	[σωτ]ηρέα[ς]	ve çocuklarının
		esenliği (için)."

Satır 5: σωτηρέας = σωτηρίας

Kat. No. 148

Altar (Lev 37)

Bul. Y.: Kara Ağıl/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Haspels çalıştığı sırada Kara Ağıl'da

çesmeye örülüdür; **Malz.:** Mavimsi mermer; **Yük.:** 78 cm; **Gen.:** (başlık) 39 cm; (gövde) 33 cm; **Kal.:** (başlık) 33 cm; (gövde) 29 cm; **H. Yük.:** 2, 2-2, 5 cm.

Yayın: Haspels, Highlands, s. 357 No. 151 Lev. 639.

Es. Dur.: Altar sol üst ve alt köşelerden kırılmıştır. Başlık da sağ alt köşeden kırıktır. Çelenk betimi sol üst taraftan kırılmıştır. Altarın bütün yüzeylerinde birçok küçük kırık ve çizik bulunmaktadır.

Tanım: Başlık, gövde ve kaide kısımlarından oluşan altarın başlık kısmı kalın profillendirilmiştir. Üstten de ince bir profil taşıyan başlıkta köşe akroterleri vardır. Başlığın ön yüzünde, ortada küçük bir *baitylos* (küçük, üçgenimsi motif) motifi işlenmiştir. Başlığın üzerine yazıtın ilk iki satırı yazılmıştır. Altarın gövdesi üzerinde bir çelenk motifi bulunmaktadır. Yazıtın geri kalan altı satırı bu çelenk motifinin çevresine yazılmıştır. Altarın yüksek bir kaide kısmı vardır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A E E Ω

	Εὐδαίμων[ν . .]ΟΥ	"-----'in oğlu
2	[.]ΟΥ περὶ τῶν[ι]δῆ-	Eudaimon
	ων πάντων σ-	bütün aile
4	ωτ ηρί[α]-	üyelerinin
	ς çelenk Δ[ι]	esenliği için
6	Βρ ον-	Zeus Bronton'a
	τῶ ντι	adağı (sundu)."
8	εὐχίην	

Satır 1: Haspels, satırın sonundaki harflerden *omikron*'un *theta* olabileceğini belirtmektedir.

Satır 3: πάντων 'daki son *ny* unutulmuş ve sonradan *omega*'nın yanına eklenmiştir.

Kat. No. 149

Altar (Lev. 37)

Bul. Y.: Demirli/Eskişehir (Türkmen Dağı'nın kuzeyinde. Altar, köyün güneyindeki bir tarlada bulunmuştur); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Altar Haspels çalıştığı sırada Demirli'de bir evin duvarında örülü durmaktaydı; **Malz.:** Damarlı mermer; **Yük.:** (görülebilene) 93 cm; **Gen.:** (başlık) 37 cm; (gövde) 32 cm; **Kal.:** Yayında verilmiyor (duvara örülü olduğu için ölçülemiyor); **H. Yük.:** 2, 5-3 cm.

Yayın: Haspels, Highlands, s. 347 No. 128 Lev. 635

Es. Dur.: Bir evin duvarına örülmüş olan altar kaide kısmından toprağa gömülüdür. Altarın sağ ve sol kenarları zedelenmiş ve yer yer kırılmıştır ve üzerinde birçok küçük çatlak vardır.

Tanım: Altarın yüksek ve köşe akroterleri olan yüksek alınlık kısmı vardır. Akroterlerin üzerinde süsleme yoktur. Önyüzde akroterler arasında bir *baitylos* (küçük, üçgenimsi motif) be-

imi görülmektedir. Altarın gövdesi üzerinde, ön yüzde çember şeklinde yüksek kabartma biçiminde bir çelenk işlenmiştir. Çelengin altına ise, düzgün yazılmış ve yüzeyi dolduran altı satırlık Eski Yunanca yazı yazılmıştır.

Yaz. İçeriği: Nearkhos'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Γ Ε Υ Φ Ω Ψ

	Ἑρμῆς Ἀμεντ-	"Amentanos oğlu
2	ανοῦ σὺν γυ-	Hermes eşi Apphia'yla
	ναϊκὶ Ἀφροῖα	ve çocuklarıyla birlikte
4	κ τρέκνοις Διὶ Βρον-	Zeus Bronton'a
	τῶντι εὐχῆν	adağı (sundu):
6	Νεάρχου ψυχῆ	Nearkhos'un ruhuna "

Satır 1-2: Ἀμεντανοῦ. Ad yenidir ve bu yazıtla ilk defa belgelenmektedir.

Satır 3: Ἀφροῖα. Batı Anadolu'nun birçok bölgesinde çok sık belgelenmiş yerli kadın adıdır. Zengin belgeler için bkz. Zgusta, Personennamen, s. 75 vd. § 66-20; ayrıca Robert, Noms Indigènes, s. 348 ve Frei, Epichorische Namen, s. 185.

Satır 4: Satırdaki son *omikron* önce unutulmuş ve önceden yazılıp sonra kazınan *ny* üzerine yazılmıştır. Daha sonra küçük bir *ny'* de bu *omikron*'un üzerine kazınmıştır

Satır 6: Νεάρχου ψυχῆ. Adak aynı zamanda, Nearkhos'un ruhuna adanmıştır.

Kat. No. 150

Altar (Lev. 38, a-ç; 39, d-e) (*vidi*)

Bul. Y.: Bilinmiyor ama Eskişehir (Dorylaion) çevresinden olmalı (P Frei'a göre); **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-107-67; **Malz.:** Beyaz-gri mermer; **Yük.:** 1, 25-1, 29 m; **Gen.:** (başlık) 56, 5 cm; (gövde) 50-54 cm; (kaide) 55 cm; **Kal.:** (başlık) 42, 5 cm; (gövde) 38, 5 cm; (kaide) 47 cm; **H. Yük.:** (ön yüzdeki yazıt) 2-3, 6 cm; (sağ yan yüzdeki yazıt) 1, 9-2, 6 cm.

Yayın: Frei, Phrygische Toponyme, s. 19 vd No 9N; SEG 38 (1988) s. 397 vd. No. 1307.

Es. Dur.: Altarın başlığı sağ üst köşeden derin biçimde kırılmıştır. Başlık üzerindeki bitkisel süs motifleri kırık nedeniyle zarar görmüştür. Ön yüzde, gövde sol kenardan hafifçe kırılmıştır. Sol kenara yakın boydan boya devam eden derin bir çatlak görülmektedir. Ön yüzdeki yazıt ve kabartmalar çok aşınmıştır. Altarın sağ yan yüzünün sağ kenarı boydan boya derin biçimde kırılmıştır. Sağ yan yüzdeki yazıt da oldukça silikleşmiştir. Sol yan yüz biraz daha iyi durumdadır. Arka yüzde, başlığın sol üst köşesi ile kaidenin sağ alt köşesi derin biçimde kırılmıştır. Kaide bu kırığın olduğu yerden çimento ile doldurulmuştur. Sağ kenara yakın boydan boya derin bir çatlak vardır. Arka yüzdeki kabartmalar çok silikleşmiştir. Altarın kaidesinin bütün köşelerinde kırıklar vardır. Eserin bütün yüzeylerinde birçok küçük kırık ve çatlak gözlemlenmektedir. Genel olarak oldukça kötü durumda olan bir eserdir.

Tanım: Altarın başlığında palmet motifleri ile süslü akroterler görülmektedir. Akroterler arasında bitkisel motifler vardır. Sol yan yüzdeki akroterler arasında küçük bir *baitylos* (küçük, üçgenimsi motif) seçilmektedir. Kalın ve ince profillerle gövdeye bağlanan başlık kısmı fazla yüksek işlenmemiştir. Eserin ön yüzünde, gövde üzerinde, oldukça güç okunabilen sekiz satırlık Eski Yunanca yazıt görülmektedir. Yazıtın altında büyük bir destekli krater betimlenmiştir. Kraterin her iki yanında stilize edilmiş ağaç betimlerini andıran (buğday başakları?) bitkisel süsler işlenmiştir. Altarın sağ yan yüzünde, üst kısımda iki tane öküz başı görülmektedir. Onun altında ise, yine güçlkle okunabilen, özensiz yazılmış beş satırlık Eski Yunanca yazıt vardır. Altarın sol yan yüzünde, ortada bir tane üzüm salkımı, arka yüzde ise, küçük bir altar üzerinde duran kartal betimi görülmektedir.

Yaz. İçeriği: (Ön yüz) Zeus Bronton'a ve Saouadios'a (Sabazios) Adak

(Sağ yan yüz) Aurelius Kyrion ve Eşi Domne'nin Mezar Taşı

H. Şek.: □ E ∞ A (sağ yan yüzde: € C)

Ön yüz:

	[--]ΙΩΓΟΙΑΛΛΥΚΟΥ ἱερε(ύ)ς (<i>sic</i>)	"Apoköylüleri'nin ve
2	[Ἀπ]οκωμητῶν κ' Ἀρσο-	Arsou(Areou?)köylüleri'nin rahibi
	[κ]ωμητῶν σὺν τέκνοις κ'	----- oğlu -----
4	[γυ]ναικὶ Ἀππῆ κ' Δ[αμ]ῆ γ[α]-	çocuklarıyla, eşi Appe'yle ve
	[μ]βρῶ περὶ καρπῶν κ' τῶ[v]	damadı Damas ile birlikte
6	πατρῶνων κ' τῶν ἰδίω[v]	ürünlerinin, efendilerinin ve
	πάντων σωτηρίας Διὶ Β-	kendi ailesinin esenliği için
8	ροντῶντι κ' Σαουαδίω εὐ-	Zeus Bronton'a ve Saouadios'a
		adağı (sundu)."

χίλυ

Sağ Yan yüz:

	Αὐρ. Κυρίων Θ[---]-	"----- oğlu
2	[--]κου σὺν γυνῆ [Δ]-	Aurelius Kyrion (ve)
	όμνη ζῶντες [κ φ]-	eşi Domne (bu altarı)
4	[ρ]ο(νοῦ)ντες μνήμ[ης] (<i>sic</i>)	henüz hayattalarken ve
	χάριν	akılları başlarındayken
		(kendi) hatıralarına
		(diktirdiler) "

(Ön yüzdeki yazıt)

Satır 1: [--]ΙΩΓΟΙΑΛΛΥΚΟΥ ἱερε(ύ)ς Sözcüğün içindeki *ypsilon* taş üzerinde yoktur. Rahibin ismi ve baba adı anlaşılammaktadır. Frei, bu harflerin --- ιως ó Γλαύκου biçiminde anlaşılabileceğini ama baba adından önce gelen *articulus*'un bu durumda genelde yazılmadığını; sadece eğer birden fazla çocuk adı veriliirse *articulus* kullanıldığını, burada ise,

olasılıkla bir ismin söz konusu olduğunu, üstelik taş üzerinde fazla yer olmadığını belirtmektedir. Frei, bugüne kadar yazıtlardan birçok köy rahibinin bilindiğini, ancak, bir rahibin aynı anda iki köyün rahibi olması durumunun ilk kez görüldüğünü de eklemektedir. Bu katalogta geçen başka rahipler için bkz. 2, 26, 32, 47, 48, 271, 272, 294, 301, 302, 309, 310 ve 314

Satır 2-3: [- -]οκωμητῶν. Drew-Bear köy adını şu şekilde tamamlamaktadır: [Ἄπ]οκωμητῶν, bkz. Drew Bear-Naour, Divinités, s. 2000 dipn 346 ve dipn 34 Drew-Bear'in tamamlaması tutarlı gözükmektedir, çünkü bu isimde bir köy önceden tanınmaktadır, krş. Drew-Bear, Nouvelles, s. 36 vd Frei, ilk köy adı için yorumda bulunmazken ikinci köy adının Ἄρεο- veya Ἄρσο- şekilleri ile başlayabileceğini ve köy adının Ἄρσουκώμη veya Ἄρεουκώμη olabileceğini belirtmekte ve bu isim altında bir yer adının bugüne kadar bilinmediğini de eklemektedir. Frei, 31 numaralı dipnotta κώμη sözcüğü ile oluşturulmuş olan köy isimlerinin ilk kısımlarının genelde (eğer ilk kısım bir sıfattan oluşmuyorsa) *genitivus* halinde olduğunu belirtmektedir. Örneğin Αββουκώμη. Bu durumun aslında iki ayrı sözcüğün yan yana yazılmasından kaynaklandığını söylemektedir: Αββου κώμη. Böyle bir *toponym*'den bir *ethnikon* oluşturulmak istendiğinde ise, gerçek bir *kompositum*'un oluştuğunu belirtmektedir, örneğin: Αββοκωμήτης.

Satır 4: Απη. Frei, ismin taş üzerinde kesin olduğunu belirtmektedir. Ad için bkz. yuk. Kat No. 139. Appe'den sonra gelen erkek ismi için Frei tamamlama önerisi getirmezken Drew-Bear adın Δ[αμ]ῆ biçiminde tamamlanabileceğini belirtmektedir: Divinités, s. 2000 dipn. 346.

Satır 5-6: τῶ[ν] πατρῶνων. Frei, Eskişehir çevresinden iki yayımlanmamış yazıtta yine bu sözcüğün görüldüğünü belirtmektedir: 1. Eskişehir Arkeoloji Müzesi, Env. No. A-115-67: Bir Apollon rahibi şu nedenlerle tanrıya adak sunmaktadır: περὶ ἑαυτοῦ κ τῶν ἰδίων κ τῆς κώμη[ς] σωτηρίας κ πατρῶνων[ν] (Frei, dipn 32) 2. Eskişehir'in kuzeyindeki Gündüzler Köyü'ndeki bir yazıtta Hermagenes adındaki bir rahip, ἱερεὺς [Ἄ]πλακηνός, Zeus Bronton'a şu nedenlerle adak sunmaktadır: ὑπὲρ ΠΑΝΩΝ κ πατρῶνων κ τετραπόδων (Frei, dipn. 33). Bu iki yazıtta da adağı sunanlar rahiptir. Frei burada patron sözcüğünün bilinen, Roma dünyasında tanınan anlamda mı, yoksa dini alandaki bir kurum olarak mı anlaşılması gerektiğinin yazıtlardan çıkartılamadığını vurgulamaktadır. Karşılaştırma amacıyla Makedonya'dan iki yazıt örneği vermektedir: Frei, dipn. 34. Krş. ayrıca yuk. Kat No. 103 (τῶν κυρίων).

Satır 7-8: Διὶ Βροντῶντι κ Σαουαδίφ. Adak, Zeus Bronton'a ve Sabazios'a adanmıştır Tanrı Sabazios ve Zeus Bronton'la ilişkisi hakkında bkz. yuk. Kat. No. 4.

(Sağ yan yüzdeki yazıt)

Satır 1-2: Θ[- - -]κου. Yazıtta baba adı, ön yüzdeki yazıtta olduğu gibi yine anlaşılama-
maktadır. Bu adla ilgili olasılıklar hakkında krş. Frei, s. 21 ve dipn 35. Yazıtta 2. ve 3. satır-
larda σὺν γυνῆ [Δ]λόμνη geçmektedir Frei, γυνῆ sözcüğünün yazılışıyla ilgili yorumda bu-
lunmazken, Drew-Bear bu kısmın şu şekilde düzeltilip tamamlanabileceğini belirtmektedir:
σὺν γυνῆ[κί] ||[Δ]λόμνη, bkz. Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 2000 vd. dipn. 346

Satır 3-4: [φρ]ο(νοῦ)ντες Sözcükteki NOY harfleri unutulmuş ve sonradan satırın altına ek-
lenmiştir. Benzer ifadeler için bkz. Kat. No. 72, 92, 96, 97, 167, 179, 186, 204, 229.

Burada adak taşı, sonraki bir dönemde farklı kişiler tarafından mezar taşı olarak kullanılmıştır. İkinci yazıtın taşa sonradan eklendiği her iki taraftaki yazıt karakterlerinin farklı olmasından da anlaşılmaktadır.

Tarih: Frei'a göre ön yüzdeki yazıt: İ. S. 2.-3. yy.; Sağ yan yüzdeki yazıt: İ. S. 3. yy.'in ilk on yılından (Aurelius isminden dolayı)

Kat. No. 151

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Karapazar/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; **Malz.:** Bilinmiyor; Yayında eserin ölçüleri hakkında bilgi yoktur

Yayın: Altar, ilk kez 1883 yılında Ramsay tarafından kopya edilmiş ancak yayımlanmamıştır. Cox ve Cameron altarı Ramsay'in not defterinden çalışmışlar ve onun çizimini kullanmışlardır: Cox-Cameron, MAMA V, s. 149 No. R3 Fig. 81.

Es. Dur.: Yayında eserin durumu hakkında bilgi yoktur. Ancak, çizimden altarın genel olarak iyi korunmuş olduğu, sadece ön yüzde sağ ve sol kenarlarda yıpranmalar olduğu anlaşılmaktadır. Yazıtın bazı kısımları zedelenmiştir.

Tanım: Çizimden görülebildiği kadarıyla kalın profillerle gövdeden ayrılan başlık ve kaide kısımları vardır. Başlıkta ince profiller arasında akroterler görülmektedir. Akroterler arasında ise, daire biçimli *patera* benzeri bir motif işlenmiştir. Altarın ön yüzünde belki bir çelenk olabilecek büyük dairevi bir motifin betimi altında ise altı satırdan oluşan yazıt vardır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E A Ω Θ

Fig 28

- ['A] σκληπιόδ[η]-
2 [ς] Μηννοθέμιδο[ς]
κ Κύριλλα Μην[ν]-
4 οθέμιδος Δι[ι]
Βροντῶντ[ι]
6 εὐχὴν

"Menothemis
oğlu Asklepiades
ve Menothemis
kızı Kyrilla
Zeus Bronton'a
adağı (sundular)."

Satır 1-2: Asklepiades ve Kyrilla'nın babalarının adı aynıdır: Menothemis. İlk bakışta bu ikisinin kardeş oldukları düşünülebilir. Ancak, yazıtta her ikisinin de baba adları ayrı ayrı veril-

diği için, büyük bir olasılıkla, burada babalarının adı aynı olan iki kişi söz konusudur.

Kat. No. 152

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; Şimd. Y.: Bilinmiyor; Malz.: Bilinmiyor; Yayınlarda eserin ölçüleri hakkında bilgi bulunmamaktadır

Yayın: Altar, ilk kez 1883 yılında Ramsay tarafından kopya edilmiş ancak yayımlanmamıştır. Cox ve Cameron altarı Ramsay'ın not defterinden çalışmışlar ve onun çizimini kullanmışlardır: Cox-Cameron, MAMA V, s. 155 vd. No. R21 Fig. 93 Cox ve Cameron bu yazıtın belki, Mordtmann, Seidi Gazi, s. 295 No. 9'da (= Σύλλογος 1875, No. 15 = Bkz. Cox-Cameron, MAMA V, s. 174 No. ZB 77) yayımladığı yazıtla aynı olabileceğini belirtmektedirler. Ramsay'ın kopyasında 4 ve 6. satırlar arası iyi okunmaktadır. Mordtmann'ın kopyasında ise bu satırlar yoktur ve Mordtmann yazıtın çok kötü durumda olduğunu belirtmektedir ("*der verstümmelte Zustand der Inschrift*"). Her iki yazıtta bu satırlardaki farklılıktan dolayı, Cox ve Cameron her iki yazıtın birbirlerine çok benzer farklı yazıtlar olabileceğini düşünmüşlerdir. Hatta W.H. Buckler her iki yazıtın aynı şahıs tarafından farklı zamanlarda adanmış olabileceğini belirtmiştir. Bu nedenle Cox ve Cameron Ramsay'ın kopyasını ayrıca yayımlamayı daha uygun görmüşlerdir. Ancak, yazıtların ifadelerinin aynı olmasından dolayı burada, büyük bir olasılıkla, bir tek ve aynı yazıt söz konusudur. Bu nedenle her iki yazıt da burada bir tek yazıt olarak verilmektedir.

Es. Dur.: Çizimde altarın kaide kısmı yoktur. Taş belki de alt kısmından toprağa gömülü idi.

Tanım: Çizimden görülebildiği kadarıyla altarın profilli başlık kısmına akroterler işlenmiştir. Akroterler arasında bir motifin izleri vardır. Altarın ön yüzünde, gövde üzerinde çelenk motifi betimlenmiştir. Yedi satırlık Eski Yunanca yazıtın ilk iki satırı çelenğin üst kısmına, diğerleri ise, alt kısmına yazılmıştır. Yazıt oldukça özensiz gözükmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A W E C Z

	Ζεῦσις Πασικρά-	"Bir adı da
2	του ὀκα-	Hiereus olan
	çelenk	Pasikrates
		oğlu Zeusis
		bütün aile
	[ἰ]ερεὺς περὶ τ-	üyelerinin
4	ῶν ἰδίων π-	esenliği
	άντων σω-	için Zeus
6	τηρίας Δι	Bronton'a
	[B]ροντώ[ντι]	adağı
8	[εὐχήν]	(sundu) "

Fig 29

Satır 1-3: Πασικράτης ὁ κα[ί] Ἱερεύς. Rahip anlamına gelen Hiereus sözcüğünün isim olarak kullanılması oldukça enderdir. Örnekleri için bkz Preisigke, Namenbuch, s. v Ἱέρεια için krş. Fraser–Matthews, Names 1997, s. 216.

Kat. No. 153

Altar (Lev 40, a-ç; 37, d-f = ıstampaj fotoğrafı) (*vidi*)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir (Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Seyitgazi'de türbenin üst kısmındaki mezarlıkta durmaktaydı); **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-81-67; **Malz.:** Gri-beyaz mermer; **Yük.:** 84 cm; (gövde) 50, 5 cm; **Gen.:** (başlık) 36 cm; (gövde) 31 cm; (kaide) 35 cm; **Kal.:** (başlık) 26 cm; (gövde) 26 cm; (kaide) 32 cm; **H. Yük.:** 2-2, 5 cm

Yayın: Körte, Studien VI, s. 441 No. 70; Cox–Cameron, MAMA V, s. 106 vd. No. 221 Lev. 50.

Es. Dur.: Altar iklim koşulları nedeniyle son derece yıpranmıştır. Eserin sol alt köşesi kırılmıştır. Arka yüzde üst kısımdan altarın yarısına kadar derin bir kırık vardır. Bütün yüzeyler çok aşınmıştır. Ön yüzdeki yazıt da çok zarar görmüştür ve artık yer yer okunmamaktadır.

Tanım: Başlık, gövde ve kaide kısımlarından oluşan altarın akroterleri arasında bir *baitylos* (küçük, üçgenimsi motif) kabartması bulunmaktadır. On satırlık Eski Yunanca yazıtın ilk satırı başlık üzerine yazılmıştır. Ön yüzde, gövde üzerinde yazıtın 3. ve 6. satırları arasına kabartma biçiminde krater betimlenmiştir. Altarın sağ ve sol kısımlarına ise birer öküz başı işlenmiştir. Altarın arka yüzünde girland kabartması bulunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Γ Ε Ψ Υ

	[T]ατεις Πλουσίου	"Plousios kızı
2	σὺν τέκνοις Ὀνη-	Tateis çocukları
	σίμου κ Χαριδήμ-	Onesimos ve Khari-
4	ου κ Απ-	demos ve Appes'le
	<i>krater</i> πης	beraber kendi-
6	περὶ ἑαυτῶν κ	lerinin ve bütün
	τῶν ἰδίων πάν-	aile üyelerinin
8	των σωτηρίας	esenliği için
	[Διὶ Βρον]τῶντι εὐ-	Zeus Bronton'a
10	χίην	adağı (sundu) "

Satır 1: [T]ατεις. Körte ismi "Ατεις olarak okumuştur. Tateis, Batı ve Orta Anadolu'da, özellikle de Phrygia'da çok iyi belgelenmiş bir yerli kadın adıdır (Lallname), bkz. Zgusta, Personennamen, s. 497 vd. § 1517-5. Bkz. ayrıca Frei, Epichorische Namen, s. 186; Πλούσιος. Yunan erkek adıdır, krş. Osborne–Byrne, Names, s. 369; Ramsay, Sepulchral

Customs, s. 256 No 6.

Satır 2-5: σὺν τέκνοις Ὀνησίμου κ Χαριδήμου κ Αππης. Başta σὺν *praepositio*'su olmasına rağmen Tateis'in çocuklarının ismi *genitivus* halinde verilmiştir Αππης. Phrygia'da, özellikle Kotiaion ve Aizanoi çevresinde iyi belgelenmiş bir yerli kadın adıdır: bkz. Zgusta, Personennamen, s. 74 § 66-14 Bkz. ayrıca Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 2005 dipn 363 ve aş. Kat. No. 176. Krş. ayrıca Frei, Epichorische Namen, s. 184.

Kat. No. 154

Altar (Lev. 37, a ve b-c = ıstampaj fotoğrafı)

Bul. Y.: Kuyucak/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Ancak, Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Kuyucak Köyü'nde Mehmet Efendi'nin evindeki merdivene örülüdür; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 70 cm; **Gen.:** (başlık) 35, 5 cm; (gövde) 30 cm; **Kal.:** (başlık) 30 cm; (gövde) 27 cm; **H. Yük.:** 2, 75-3 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 84 No. 179 Lev. 44.

Es. Dur.: Altar, Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada alttan yere gömülü durumdadır.

Tanım: Oldukça yıpranmış olan altarın üzerindeki motifler zor seçilmektedir. Yere gömülü olduğu için alt ve arka kısımları görülmeyen altarın hafif profille dışarı taşan başlık kısmı vardır. Yayında başlık üzerinde arasında çizgi süsler bulunan küçük akroterlerin olduğu belirtilmesine rağmen fotoğrafta bunlar görülememektedir. Üç satırdan daha fazla olduğu anlaşılan birinci Eski Yunanca yazıt (a) başlık üzerine yazılmıştır. Gövde üzerindeki dört satırlık ikinci Eski Yunanca yazıtın (b) üst kısmında yüksek kabartma biçiminde bir erkek büstü işlenmiştir. Altarın sol yüzünde başını sağa çevirmiş ve kanatları açık bir kartal betimi görülmektedir. Altarın sağ ve arka cepheleri görülmemektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: € C A

(a)

	καταιερώσας	Ammitealı?
2	δὲ Μένανδρος	Menandros
	Ἀμμιτεανός	kutsayarak

(b)

	Τειμόθεος καὶ	Teimotheos ve
2	[Ἄ]τταλος καὶ Τείμ- εος Διὶ Βροντῶν-	Attalos ve Teimeos Zeus Bronton'a
4	[τι εὐχ]ήν	adağı (sundular)."

Yaz. a) (Yaz. tam gözükmektedir)

Satır 1: καταιερώσας Phrygia'da ἱερώω ile birlikte '*Psilosis*' (= Yunancada sözcük başındaki h sesinin düşmesi) görülmesi oldukça yaygındır. Buradaki gibi, *elision* oluşmaması ender gö-

rülen bir durumdur.

Satır 3: Ἀμμυτεανός. Bugüne kadar bu isimde bir yer bilinmemektedir. Zgusta, Ortsnamen, s. 69 § 58-2. Zgusta, Ἀμμυτεανός *ethnikon*'undan kaynaklanan ve büyük bir olasılıkla Dorylaion ile Nakoleia arasında bulunan yer isminin Yunanca olabileceğini söylemekte ve ἀμμυτης sözcüğünün bir tür kumtaşı ("eine Art Sandstein") anlamına geldiğini belirtmektedir.

Kat. No. 155

Altar (Lev. 41, a-ç) (*vidi*)

Bul. Y.: Avdan/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-70-68;

Malz.: Mermer; **Yük.:** 1, 33 m; **Gen.:** (başlık) 71 cm; (gövde) 58 cm; (kaide) 77 cm; **Kal.:** (başlık) 58 cm; (gövde) 44 cm; (kaide) 51 cm; **H. Yük.:** 4-5 cm.

Yayın: Haspels, Highlands, s. 353 No 142 Lev 639.

Es. Dur.: Altarın başlığının üst profili birçok yerden zedelenmiş ve kırılmıştır. Ön yüzde, ka-idenin sağ köşesi kırılmıştır. Arka yüzde de başlığın sol alt köşesi kırıktır. Altarın üzerinde birçok çatlak ve çizik vardır. Ancak, genel olarak iyi korunmuş bir eserdir.

Tanınm: Altarın fazla yüksek olmayan başlık kısmında cephe çevre palmetlerle süslü akroter-ler vardır. Başlıkta üst ve alt kısımlarda ince bir profil işlenmiştir. Başlık Ön yüzde, akroterler arasında üzüm salkımlarıyla dolu bir asma betimi ile süslenmiştir. Arka yüzde, ortada bir pa-tera, her iki yan yüzde ise, irili-ufaklı altı yapraktan oluşan birer rozet betimi bulunmaktadır. Altarın ön yüzünde, gövde üzerinde çifte bağlanmış iki öküz başı, onun altında ise üç satırdan oluşan, iri yazılmış Eski Yunanca yazıt görülmektedir. Altarın arka yüzünde bir çelenk motifi vardır. Yan yüzlerde herhangi bir betim yoktur. Eserin başlıkla eşit yükseklikte kaide kısmı vardır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α φ Ε Ω

Οἱ αὐτοὶ ἀδελ-
2 φοὶ Διὶ Βροντῶ-
ντι εὐχῆν

"Aynı kardeşler
Zeus Bronton'a
adağı (sundular)."

Satır 1-2: Οἱ αὐτοὶ ἀδελφοί. Adağı sunan kardeşler, büyük bir olasılıkla, bu adağı, daha önce sunmuş oldukları ve üzerinde isimleri bulunan olasılıkla bir başka adağın yanına dikmişler, bu yüzden de kendi isimlerini tekrar yazdırmak gereği duymamışlardır. Onun yerine αὐτοί sıfatını kullanmışlardır. En baştaki *omikron*, sözcüğün baş harfi olarak diğerlerinden büyük yazılmıştır, krş. Haspels, Highlands, No 51.

Kat. No. 156

Altar (Lev 42, a-b)

Bul. Y.: Avdan/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Avdan'da mezarlıkta durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 32 m; (gövde) 66 cm; **Gen.:** (başlık) 53 cm; (gövde) 46 cm; **Kal.:** (başlık) 46 cm; (gövde) 42 cm; **H. Yük.:** 3-3, 5 cm; **Altarın üzerindeki çukurun çapı:** 41 cm; **derinliği:** 14, 5 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s 66 No 134 Lev. 38.

Es. Dur.: Altar arka kısmın alt tarafından toprağa gömülüdür. Ön yüz açıktadır. Eser bir hayli yıpranmıştır. Köşelerde kırıklar, eserin üzerinde çatlaklar vardır.

Tanınm: Başlık, gövde ve kaide kısmından oluşan altarın başlığında palmet akroterler görülmektedir. Akroterler arasında, ön yüzde sarkan iki üzüm salkımı betimi, sağ yüzde dört nokta yapraklı rozet, sol tarafta rozet benzeri bir motif ve arka yüzde burgulu yuvarlak rozet betimleri vardır. Altarın gövdesi üzerinde, ön yüzde boyunduruğa bağlanmış iki öküz başı kabartması görülmektedir. Bunun altında, özenli yazılmış ve bütün yüzeyi kaplayan yedi satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır. Ancak, yazıtın son satırı kaide üzerine yazılmıştır. Altarın sağ yüzünde, gövde üzerinde bir girland betimi, solda ise, üzüm salkımı betimi vardır. Arka yüzde ise, büyük bir krater kabartması ve onun iki yanında üzüm salkımları görülmektedir. İlginç bir durum olarak altarın üst kısmında yuvarlak büyük bir çukur vardır. Eser sonraki bir dönemde başka bir amaçla kullanılmış olmalıdır.

Yaz. İçeriği: Bir Adamın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E Ω

	'Αρχεστράτη σὺ-	"Arkhestrate çocukları
2	ν τέκνοις Αἰλίοις	Aelius Hermes ve
	[Ἐ]ρμῆ κ' Ἑρμιανῶ	Aelius Hermianos'la
4	ἀνδρὶ γλυκυτά-	beraber biricik eşine
	τῷ μνήμης χάριν	hatırasından dolayı
6	ἔξετέλεσε κ' Διὶ	(bu altarı diktirmek görevini)
	[Βρ]οντῶντι εὐχῆν	yerine getirdi ve Zeus
		Bronton'a adadı (sundu)."

Satır 2: Αἰλίοις. Krş. Cox-Cameron, MAMA V, s. 13 No 24.

Satır 4-5: ἀνδρὶ γλυκυτάτῳ μνήμης χάριν. Altar, Arkhestrate tarafından çocuklarıyla birlikte Zeus Bronton'un yanı sıra biricik eşinin hatırasına adanmıştır.

Altarın üzerindeki çukur için krş. Cox-Cameron, MAMA V, No. 101 ve 140.

Kat. No. 157

Altar (Lev. 42)

Bul. Y.: Kuzkaya (Kozkaya)/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları

sırada Kuzkaya'da bir duvara örülüdür; **Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** (görülebilin) 95 cm; (gövde) 50 cm; **Gen.:** (başlık) 57 cm; (gövde) 47 cm; **Kal.:** 50 cm; **H. Yük.:** yayında verilmiyor.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s 44 No. 78 Lev. 28

Es. Dur.: Altar, Cox ve Cameron çalıştığı sırada alt kısımdan toprağa gömülü durumdadır. Eser her yönden oldukça yıpranmıştır ve kırıklar vardır.

Tanım: Eserin ön yüzünde, başlık kısmında, her iki akroter arasında, bir palamut veya olasılıkla stilize edilmiş bir üzüm salkımı betimi görülmektedir. Başlık kısmında köşe akroterleri işlenmiştir. Altı satırlık Eski Yunanca yazıt gövde yüzeyini kaplamaktadır. Eserin öteki yüzleri zarar gördüğü için herhangi bir süsleme olup olmadığı anlaşılamamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ Ε ϕ Υ Ω

	'Αγαθῆ τύχη· Αὐρ·	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Μάρκος Ἑρμολάου	Hermolaos oğlu
	σὺν θρέψαντι	Aur(elius) Marcus
4	Δάφνω κ̅ συντ[ρό]-	beslemesi Daphnos'la
	[φφ] Εὐτύχη ὑπὲρ	ve süt kardeşi Eutykhes'le
6	[τῶ]ν ἰδίων Διὶ Βρον-	beraber aileleri için
	τῶντι εὐχὴν	Zeus Bronton'a
		adağı (sundu)."

Satır 1: τύχη. χ harfi kazınmıştır.

Satır 3 ve 4-5: Besleme (burada ὁ θρέψαντος) ve süt kardeş (σύντροφος) sözcükleri için krş. yuk Kat. No. 78

Kat. No. 158

Küçük Altar (Lev. 42, a-b) (vidi)

Bul. Y.: Kıravdan/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi (Peter Frei 1991 yılında Kıravdan Köyü'nde Ahmet Eskioğlu'nun ahırından söküp müzeye getirmiştir); **Env. No.:** Yok; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 55 cm; **Gen.:** (başlık) 0, 27 cm; (gövde) 0, 235 cm; (kaide) 0, 32 cm; **Kal.:** 0, 16 - 0, 17 cm; **H. Yük.:** 2-2, 5 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Bütün köşe ve kenarlarında darbeler olan altarın yüzeyi de hayli yıpranmıştır. Yazıtta yer yer kırık ve aşınmalar görülmektedir.

Tanım: Oldukça küçük betimlenmiş olan altar, başlık, gövde ve kaide kısımlarından oluşmaktadır. Başlık kısmı kaideye oranla biraz daha yüksektir. Başlığın sadece ön yüzüne köşe akroterleri işlenmiştir ve altar sadece ön ve yan yüzlerden profillidir. Eserin arka ve yan yüzleri boştur. Altarın başlığının tepe kısmında sonradan oluşturulmuş bir oyuk bulunmaktadır.

Başlıkta, akroterler arasında, özensiz biçimde sonradan çizilmiş bir *Khristi Monogram* görülmektedir. Altarın alt başlık profilinde başlayan Eski Yunanca yazıt, altta gövde üzerinde yedi satır olarak devam etmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Θ Ε Ψ

Khristi Monogram

	Ἀγαθῆ τύχη Α[ύρ.]	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	[Ἀ]νδρέας Μ-	Maximus oğlu
	[α]ξίμου σὺν	Aur(elius)
4	[γ]υναικὶ Βερ-	Andreas eşi
	ονείκη κ̅ Ι Α Κ̅-	Beroneike/s ile
6	Ν ΠΑΝΤ̅ - - - -	birlikte - - - -
	Διὶ Βρον[τῶν]-	- - - - Zeus
8	τι εὐχῆν	Bronton'a adığı (sundu) "

Satır 4-5: Βερoneίκη/ς = Βερονίκη/ς Dorlylaion'dan örnekler için bkş Cox-Cameron, MAMA V, No 61 ve 62. Ad *nominativus*'da Beronike veya Beronikes olabilir. Sonu -ή veya -ής ile biten kadın adları ile ilgili olarak bkz. Robert, Noms Indigènes, s. 215; Robert, Hellenica XI/XII (1960) s. 378 dipn. 4; Robert, Hellenica XIII (1965) s. 256 dipn. 3. Daha ayrıntılı olarak bkz. Laminger-Pascher, Frauennamen.

Kat. No. 159

Altar (Lev. 43)

Bul. Y.: Yağmurlar (Yağmurlu)/Kütahya (Çavdarhisar-Tavşanlı arasında); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser çalışıldığı sırada Yağmurlar'da durmaktaydı; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 60 cm; **Gen.:** 38 cm (gövde: 34 cm); **Kal.:** Ölçülemedi; **H. Yük.:** 2-3, 5 cm.

Yayın: Altar ilk olarak Cox ve Cameron tarafından 1926 yılında bulunup işlenmiştir. Cox ve Cameron eseri 1928 yılında Buckler et alii, Valley, s. 37'de tanıtmaktadırlar. Daha sonra 1937 yılında eseri kısaca yayımlamışlardır: Cox-Cameron, MAMA V, s. 175 No. ZB 88; Levick-Mitchell, MAMA IX, s. 20 No. 50 Lev. 7; SEG 38 (1988) s. 392 vd. No. 1296; Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 2013 No. 25 dipn. 408; SEG 40 (1990) s. 398 vd. No. 1250.

Es. Dur.: Altar oldukça zarar görmüştür. Eser bir yapı duvarına örülmüştür ve alt kısmından toprak içindedir. Altarın gövdesi üzerinde kırığa benzer derin bir çatlak vardır. Eserin yüzeyi ve yazıt çok aşınıp yıpranmıştır. Kartalın başı çatlaktan dolayı parçalanmıştır. Derin çatlak nedeniyle yazıt da zarar görmüştür.

Tanınm: Altarın başlık kısmı birçok profille gövdeye bağlanmaktadır. Profil üzerinde, köşe-

lerde çok küçük ve zarif akroterler seçilmektedir. Profilin üzerine yazıtın ilk iki satırı yazılmıştır. Diğer satırlar gövde üzerinde devam etmektedir. Gövde üzerine yıldırım demeti üzerinde duran bir kartal betimlenmiştir. Yazıt kartal betiminin sağında ve solunda devam etmektedir. Altarın sağ ve sol yan cephelerinde motifler olduğu yayınlarda belirtilmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ω € C A

	ἔτους σκζ'	"Sene 227
2	[K]ράτερος Ἀπολ- ωνίου ὑπὲρ τῆς ἰδί-	Apollonios oğlu Krateros
4	[α]ς σωτη[ρία]ς καὶ τ- ῶν ἰ[δίων κα]ὶ τῆς	kendisinin, ailesinin ve
6	κόμης Διὸς Βρον kartal τῶν-	köyünün esen- liği için Zeus
8	εὐχὰς ἦν	Bronton'a adağı (sundu)."

Satır 1: ἔτους σκζ'. Levick-Mitchell, Tavşanlı ve çevresinde bulunan diğer eserlerin *Actium* değil de *Sulla aera*'sına göre tarihlendiğini belirtse de ("*all are much more appropriately dated by the Sullan than by the Actian era*") yukarıdaki eseri *Actium aera*'sına göre İ. S. 195-6'ya tarihlemektedirler. Ancak, hesaplamada hata yapmış ve ζ'yı 7 yerine 6 olarak almışlardır. Drew-Bear bu hatayı da düzeltmekte ve yılı 227 olarak vermektedir. Ve eğer *Actium aera*'sı söz konusu olsaydı 196/97 yıllarının doğru tarih olacağını belirtmektedir. Ancak, Tavşanlı ve çevresinde Antik Dönem'de *Sulla aera*'sı kullanılmıştır ve yazıtın tarihi İ. S. 142/143 yıllarıdır, krş. Drew-Bear-Naour, *Divinités*, s. 2013. Aizanoi ve çevresinde *Sulla aera*'sı kullanılmasıyla ilgili olarak bkz. Wörre, Aizanoi II. Anadolu'da ve Phrygia'da kullanılan takvimler hakkında genel olarak bkz. Leschhorn, *Ären*.

Satır 2-3: Ἀπολώνιος = Ἀπολλώνιος.

Tarih: *Sulla aera*'sına göre İ. S. 142/143 yıllarındandır.

Kat. No. 160

Altar (Lev. 43)

Bul. Y.: Tavşanlı/Kütahya; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. L. Tuğrul çalıştığı sırada eser Tavşanlı'da jandarmanın kapısının önünde durmaktaydı; **Malz.:** Mavi damarlı mermer; **Yük.:** (toprak üstündeki kısmı) 76 cm; **Gen.:** 37-42 cm; **Kal.:** 38-42 cm; **H. Yük.:** 2-2, 5 cm.

Yayın: Tuğrul, *Buluntular*, s. 36 No. 2 Lev 14.

Es. Dur.: Altarın alt kısmı toprak içindedir. Eserin bütün yüzeyleri hayli yıpranmıştır.

Tanım: Başlık kısmında, köşelerde akroterler vardır. Yazıtın ilk iki satırı başlık profili üzerine yazılmıştır. Son satır gövde üzerindedir. Yazıtın altında küçük bir vazo kabartması, onun

altında da büyük bir öktüz başı ve onu alttan saran heybetli bir girland kabartması vardır.

Altarın öteki yüzleri boş bırakılmıştır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ω Α Ε C

2 Διὶ Βροντῶντι
Λυκομήδης ἀνέσ-
τησεν

"Lykomedes
Zeus Bronton'a
(bu altarı) dikti."

Satır 2: Λυκομήδης Kıs. Fraser-Matthews, Names, s. 290.

Yüksek Başlıklılar (6.1.2.1.2.2.) (Kat. No. 161-170)

Kat. No. 161

Altar (Lev 43, a-c) (*vidi*)

Bul. Y.: Oklubalı/Höyük Eteği/İnönü/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-62-77; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 93 cm; **Gen.:** (başlık) 37 cm; (gövde) 36 cm; (kaide) 38 cm; **Kal.:** (başlık) 46 cm; (gövde) 40 cm; (kaide) 44 cm; **H. Yük.:** 1, 5-3 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Altar köşelerde ve kenarlardaki hafif zedelenmeler dışında iyi korunmuştur. Ancak, eserin üzerindeki kabartma betimler bir hayli silikleşmiştir. Yazıt da yer yer zarar görmüştür.

Tanım: Altarın yüksek ve profilli olan başlık kısmında köşelerde akroterler görülmektedir. Sağ yan yüzde akroterler işlenmemiştir. Yüksek başlık kısmında, ön yüzde akroterler arasında dört bölmeli bir rozet işlenmiştir. Eski Yunanca yazıtın ilk satırı başlık profili üzerine yazılmıştır. Yazıt gövde üzerinde devam etmektedir ama gövdedeki ilk iki satırı kazınmıştır. Geri kalan yedi satırlık yazıt kimi yerlerinde zedelenmiştir. Altarın sağ yan yüzü boş bırakılmıştır. Sol yan yüzde, başlıkta bir rozetin izleri, gövde üzerinde ise iki öküz başının izleri görülmektedir. Arka yüzde, başlıkta bir *patera*, gövdede ise uçları aşağıya sarkan ince bir girland motifi vardır. Altarın alçak kaidesi vardır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Θ Υ Λ Γ Ε Ω

	'Αγαθῆ τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	[[-----]]	Menandros kızı
	[[-----]]	-----
4	Μενάνδρου πε-	-----
	ρὶ τῆς ἑαυτῶν κ	kendisi ve çocukları
6	Λουκίλλης κ Οὐ-	Lucilla ve Va-
	αλεριανοῦ κ Ἰου-	lerianus ve Iulius
8	λίου τέκνων	için Zeus
	Διὶ Βροντῶντι	Bronton'a adak
10	εὐχῆς χάριν	gereği (sundu)."

Ω

Satır 2-3: Satırlar kazınmıştır. Burada, büyük bir olasılıkla, çocukların annelerinin adı vardı. Belki ilk satırda Αὐρήλια duruyordu

Satır 5: περὶ τῆς ἑαυτῶν. Burada τῆς'den sonra gelmesi beklenen ἑαυτῆς olasılıkla yanlışlıkla ἑαυτῶν olarak yazılmıştır. Ancak, burada bir başka olasılık da söz konusu olabilir τῆς'den sonra σωτηρίας sözcüğü unutulmuş olabilir. Bu durumda, yazıtın başında kazınan yerde çocukların hem annelerinin hem de babalarının isimlerinin olması beklenmelidir

Kat. No. 162

Altar (Lev 44)

Bul. Y.: Akoluk/Kütahya; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Haspels çalıştığı sırada altar Akoluk'da bir evin duvarında örülü durmaktaydı; **Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** (görülebilir) 1, 15 m; (büst) 38 cm; **Gen.:** 52 cm; **Kal.:** Yayında verilmiyor (duvarda örülü olduğu için ölçülemiyor); **H. Yük.:** 1, 5-3 cm.

Yayın: Haspels, Highlands, s. 336 vd No. 103 Lev 628 ve s. 203 vd.; Haspels, Centre, s. 229.

Es. Dur.: Altar son derece aşınmıştır. Figürler ve ayrıntılar zor seçilmektedir. Büstün yüz kısmı kırılmıştır. Eserin bütün kenar ve köşeleri zedelenmiştir. Yüzeyde birçok çatlak ve ezilmeler vardır. Yazıt da oldukça aşınmıştır.

Tanınm: Duvara örülmüş olduğu için sadece ön yüzü görülebilir altanın başlık kısmı üst taraftan yuvarlaklaştırılmıştır. Yüksek profille gövdeden ayrılan yüksek başlık kısmı vardır. Başlığın ön yüzünde, ne olduğu anlaşılabilen ve ayakta duran bir figür cepheden işlenmiştir. Figürün alt kısmında, profilin üzerinde üç satırlık Eski Yunanca yazıt seçilmektedir. Altanın gövdesi üzerine, ön yüzde kabartma bir büst işlenmiştir. Büstün yüzü zarar gördüğü için kimi betimlediği anlaşılabilir. Büstün üç tane sağ ve üç tane de sol yanında olmak üzere, alt alta toplam altı adet üzüm salkımı betimlenmiştir. Büstün alt kısmında, kaide profilinin üst tarafında çifte koşulmuş öküzler kabartma biçiminde işlenmiştir. Bu kabartmanın alt kısmına, kaide profili üzerine tekrar iki satırlık Eski Yunanca yazı yazılmıştır. Altanın öteki yüzleri görülemez.

Yaz. İçeriği: Bir Kadının Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: € C Ω

(başlık profili üzerindeki yazıt)

	'Αρίστων ὑπὲρ τῶν ἰδίων	"Ariston bütün aile
2	ν πάντων Διὶ Βροντῶντι	üyeleri için Zeus
	εὐχὴν	Bronton'a adığı (sundu) "

(kaide üzerindeki yazıt)

	'Αρίστων Ἀ[. . .]πιλαιου ἱ-	"A -- --pilaios? oğlu
2	δίᾳ μάνμη εὐχὴν	Ariston kendi annesine
		adağı (sundu)."

(başlık profili üzerindeki yazıt)

Satır 1: 'Αρίστων. *Alpha*'nın orta çizgisi unutulmuştur

(kaide üzerindeki yazıt)

Bu yazıt olasılıkla, birinci yazıttan bağımsız olarak sonradan yazılmıştır.

Satır 1: Ἀ[. . .]πιλαιου. Son *alpha* belki de bir *lambda*'dır

Satır 2: μάνμη = μάμη bkz. yuk. Kat. No. 99 (sözcük burada büyükanne anlamında) Çift

ny yerine *ny* kullanımına örnekler için bkz. Haspels, Highlands, s. 337 No 103. μάμμη sözcüğü burada olasılıkla anne olarak anlaşılmalıdır. Altarın üzerindeki zarar görmüş olan büst, olasılıkla Ariston'un ölmüş olan annesini betimlemekteydi

Kat. No. 163

Altar (Şek. 19-20; Lev. 45, a-ç; 44, d) (*vidi*)

Bul. Y.: Avdan/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A-72-68;

Malz.: Kırmızılı mermer; **Yük.:** 58 cm; **Gen.:** (başlık) 50 cm; (gövde) 44, 5 cm; **Kal.:** (başlık) 35 cm; (gövde) 31 cm; **H. Yük.:** 3, 5-4 cm.

Yayın: Haspels, Highlands, s. 353 vd No. 143 Lev. 638.

Es. Dur.: Altarın sağ alt köşesi arkasına kadar kırılmış ve sonradan çimento ile tamamlanmıştır. Başlık kısmında küçük kırık ve zedelenmeler vardır. Eserin üzerinde uzun ve derin bir çatlak ve çizikler bulunmaktadır.

Tanım: Altarın oldukça yüksek işlenmiş bir başlık kısmı vardır. Başlık üzerinde çepeçevre yine yüksek işlenmiş köşe akroterleri görülmektedir. Sadece ön yüzdeki akroterler palmet biçiminde betimlenmiştir. Başlığın üst kısmı hafifçe içe doğru profillidir. Yine altta kalın bir profille gövdeye bağlanmaktadır. Başlıkta, ön yüzde bir öküz başı betimi, arkada bir destekli krater betimi, sağ yan yüzde bir örgü sepeti, sol yan yüzde ise, bir öküz başı betimi bulunmaktadır. Altarın ön yüzünde, gövde üzerinde düzgün yazılmış yedi satırlık Eski Yunanca yazıt görülmektedir. Arka yüzde üzüm salkımları, yaprakları ve dallarıyla bir asma ağacı betimlenmiştir. Sağ yan yüz boştur. Sol yan yüzde ise bir çelenk betimi vardır. Çelengi saran kurdela, çelengin altından çıkıp sağ ve soldan çizgi biçiminde yukarı doğru uzanmaktadır. Kurdelaların ucuna birer sarmaşık yaprağı betimlenmiştir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Γ Ε Ξ Ω

	Παπας 'Αλεξά-	"Aleksandros
2	νδρου καὶ τὰ	oğlu Papas ve
	τέκνα αὐτῶ-	onların çocukları
4	ν ὑπὲρ τῶν ἱ-	aileleri için Zeus
	δίων Διὶ Βρο-	Bronton'a adağı
6	ντῶντι εὐχ-	(sundular)."
	ήν	

Kat. No. 164

Altar (Lev. 44)

Bul. Y.: Avdan/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Avdan'da bir evin avlusunda durmaktaydı; **Malz.:** Dokimaion Mermeri; **Yük.:** 1, 06 m; **Gen.:**

(başlık) 42 cm; (gövde) 34 cm; (kaide) 46 cm; **Kal.:** (başlık) 36 cm; (gövde) 29 cm; (kaide) 35 cm; **H. Yük.:** 2, 5-3 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 63 No. 127 Lev. 37.

Es. Dur.: Altarın başlığının sağ kısmında ufak bir kırık vardır. Kaidenin sol köşesi de kırıktır. Eserde pek çok zedelenme ve çatlak vardır.

Tanını: Başlık, gövde ve kaideden oluşan altarın başlık kısmında, akroterler arasında hafif kabartma biçiminde bir öktüz başı betimi vardır. Bunun dışında altarın üzerine herhangi bir süs işlenmemiştir. Eserin yan ve arka yüzlerinin durumu hakkında yayında herhangi bir bilgi yoktur. Ön yüzde, gövde üzerinde yedi satırdan oluşan ve özenli yazılmış Eski Yunanca yazıt okunmaktadır. Altarın başlık ve kaidesi oldukça yüksek işlenmiştir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Γ Ε Φ Ψ Ω Ζ

	Μηνοφῶν καὶ	"Menophon ve
2	'Απολωνίδης κα-	Apolonides ve
	ὶ Φιλτῆς ὑπὲρ τῶν	Philtes bütün
4	ιδίων πάντων	aile üyeleri ve
	καὶ Οὐεζαίτων	Vezaitai için
6	Δι[ἰ Β]ροντῶντι	Zeus Bronton'a
	εὐχὴν	adağı (sundular)."

Satır 2: 'Απολωνίδης = 'Απολλωνίδης.

Satır 3-5: ὑπὲρ τῶν ιδίων πάντων καὶ Οὐεζαίτων. Adak tanrıya, bütün aile üyeleri ve Οὐεζαίται için sunulmuştur. Οὐεζαίται *ethnikon*'una yine Eskişehir'de Süpren veya Süpüren (eskiden Süpü Ören) Köyü'ndeki bir adak taşında rastlanmıştır: bkz. Cox-Cameron, MAMA V, No 150. Adak, Μῆν Ἰταλικός'a adanmıştır ve büyük bir olasılıkla Men Italikos'un bu köyde bir kutsal alanı olmalıdır. Cox ve Cameron Süpren'nin büyük olasılıkla Οὐεζαίται halkına ait olduğunu ve bu yerin Süpren'de olduğunu belirtmektedirler. Zeus Bronton'un Avdan'da bulunan kutsal alanına çevre köylerden birçok adak sunulmaktaydı. Bunlardan birisi bu yazıtın da gösterdiği gibi Οὐεζαίται'dır. Benzer bir *ethnikon* olan Οὐαζηνός hakkında bkz. Calder, MAMA I, No 402. Οὐεζαίται ile ilgili olarak bkz. ayrıca Schuler, Ländliche Siedlungen, s. 309 (Nur durch Ethnika bekannte Landgemeinden) No. 34. Zgusta'da yerin ismi Ουεζα olarak geçmektedir: Zgusta, Ortsnamen, s. 457 § 970 harita 365. Zgusta bu yerin, belgelerin buluntu yerlerinde, yani Dorylaion ile Nakoleia arasında aranması gerektiğini belirtmektedir. Kış ayrıca Zgusta, Ortsnamen, § 312 ve Belke-Mersich, TIB 7, s. 392 s. v. Süpüren.

Kat. No. 165

Altar (Lev. 44)

Bul. Y.: Avdan/Eskişehir (Haspels'e köylüler taşın Avdan Köyü'ndeki ören yerinden olduğunu söylemişlerdir); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Haspels çalıştığı sırada Karamustafa'da, köyün çeşmesine örülüdür; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 1, 26 m; **Gen.:** (başlık) 44 cm; (gövde) 37 cm; (kaide) 47 cm; **Kal.:** (başlık) 33 cm; (gövde) 30 cm; (kaide) 36 cm; **H. Yük.:** 2, 5-3 cm

Yayın: Haspels, Highlands, s. 355 vd. No. 147 Lev. 639; Haspels, Centre, s. 228 Fig. 5.

Es. Dur.: Altar genel olarak iyi durumdadır. Ancak taş duvara örülü olduğu için öteki yüzleri görülememektedir. Sadece ön yüzde, sağ kenarda ufak bir kırık vardır.

Tanım: Yüksek başlık ve kaide kısımlarına sahip olan altarın başlığı üst ve alt kısımlardan profillendirilmiştir. Başlıkta palmetlerle süslü büyük köşe akroterleri görülmektedir. Akroterlerin arasında ise büyük bir üzüm salkımı betimi bulunmaktadır. Altarın gövdesi neredeyse tamamen yazıt ile kaplanmıştır. Ön yüzde on satırlık, özenli yazılmış ve iyi durumda olan Eski Yunanca yazıt okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Onesimos ile Ammia'nın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ω Γ Ε Α ΛΛ Φ

	Ζωτικός με-	"Zotikos eşi
2	τὰ συνβίου Εἰ-	Eirene'yle birlikte
	ρήνης πατρί 'Ο-	biricik babası
4	νησίμω κ μη[τ]-	Onesimos'a ve
	ρὶ Αμμια γλυ-	biricik annesi
6	κυτάτοις μνή-	Ammia'ya pek
	ματος φιλλάτο-	aziz hatıralarının
8	υ τὴν ἐώνιον χά-	ebediyeti nedeniyle
	ριν κ Διὶ Βροντῶ-	ve Zeus Bronton'a
10	ντι εὐχὴν	adağı (sundu)."

Satır 5: Αμμια. Bkz. yuk. Kat. No. 41.

Satır 3-10: 'Ονησίμω κ μη[τ]ρὶ Αμμια γλυκυτάτοις μνήματος φιλλάτου τὴν ἐώνιον χάριν κ Διὶ Βροντῶντι. Altar, hem Onesimos ile Ammia'nın hatıralarına hem de Zeus Bronton'a adanmıştır. 8 satırda ἐώνιον = αἰώνιον.

Kat. No. 166

Altar (Lev. 44)

Bul. Y.: Avdan/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Avdan'da mezarlıkta durmaktaydı; **Malz.:** Kırmızı damarlı gri mermer; **Yük.:** yak. 1, 06 m; (gövde) yak. 63 cm; **Gen.:** (başlık) 50 cm; (gövde) 43 cm; **Kal.:** (başlık) yak. 39 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s 63 No. 128 Lev. 37

Es. Dur.: Altarın alt ve arka kısımları Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada toprağa gömülü durumdadır. Altar çok yıpranmıştır ve her yerinde küçük kırıklar ve çatlaklar görülmektedir

Tanım: Başlık, gövde ve kaide kısmından oluşan altarın kaidesi toprağa gömülü olduğu için görülememektedir. Yüksek başlık kısmında, ön yüzde çok büyük ve gösterişli palmet biçimli akroterler işlenmiştir. Akroterlerin arasında beş yapraklı rozet betimi vardır. Sağ yüzde ise, üç yapraklı bir rozet betimi görülmektedir. Yayında altarın üzerindeki başka betimler hakkında bilgi yoktur. Gövde üzerinde çifte bağlı iki öküz başı alçak kabartma olarak işlenmiştir. Bunun altında ise, dört satırdan oluşan Eski Yunanca yazıt okunmaktadır

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: ○

	[Ρ]ωμανός Ἐπαφ[ρ]οδ[ει]-	"Ephrodeitos oğlu
2	[τ]ου μετὰ συνβί[ο]υ	Rhomanos eşi Asklepia ve
	Ἀσκληπίας κ τέκνων	çocuklarıyla beraber Zeus
4	Διῖ Βροντῶντι εὐχῆν	Bronton'a adığı (sundu)."

Kat. No. 167

Altar (Lev. 56)

Bul. Y.: Aşağı Ilıca/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser, zamanında Aşağı Ilıca'da Türk Mezarlığı'ndaki türbenin duvarına örülüdür; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 20 m (Haspels: 1, 15 m); **Gen.:** 40 cm (Haspels: 52 cm); **Kal.:** 40 cm (Haspels: 36 cm); **H. Yük.:** 2, 5-3 cm.

Yayın: Eser, ilk olarak 1902 yılında Ernst Brandenburg tarafından kopya edilmiş ama yayımlanmamıştır. W.H. Buckler Brandenburg'un notlarından ve fotoğraflarından yazıtları okuyup deşifre etmiştir. Cox ve Cameron ise Avusturya Arkeoloji Enstitüsü'nün izni ile yazıtı yayımlamışlardır: Cox-Cameron, MAMA V, s 175 No. ZB 86; Haspels, Highlands, s. 350 No 134 (Haspels, Cox ve Camron'da 4-6 satırları düzeltmiştir.)

Es. Dur.: Altar iklim şartlarından çok yıpranmıştır ve alt kısımdan kırılmıştır. Altarın üzerinde birçok küçük çatlak ve çizik vardır. Yazıt da yer yer silinmiştir

Tanım: Başlık, gövde ve kaide kısımlarından oluşan altarın başlığı çizgi süslerle bezenmiş akroterlerle işlenmiştir. Ön yüzde, akroterler arasında büyük ve ters duran bir *baitylos* (küçük, üçgenimsi motif) betimi vardır. Altarın ön yüzünde bir çelenk kabartması ve onun da altında altı satırdan oluşan, düzgün yazılmış Eski Yunanca yazıt okunmaktadır. Yazıtın son satırı kaide üzerine yazılmıştır. Altarın sağ yüzünde üzüm salkımı betimi vardır.

Yaz. İçeriği: Aur(elius) Apollonios ile Aur(elia) Ammia'nın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A ∩ C E

	Αὐρ Ἀπολλώνιος	"Apollonios oğlu
2	Ἀπολλωνίου μετ-	Aur(elius) Apollonios
	ἃ συνβίου Ἀμμια-	eşi Ammia'yla
4	ς ζῶντες ὑπὲρ ἑα-	birlikte hayattalarken
	υτῶν Διὶ Βροντῶ-	kendileri için Zeus
	kaide üzerinde	Bronton'a adağı (sundu)."
6	ντι εὐχίην	

Satır 3-4: Ἀμμια. Bkz. yuk Kat. No. 41. ζῶντες, Apollonios ve Ammia Zeus Bronton'a sundukları bu altarı sonradan kendileri için mezar taşı olarak düşünmüş olmalıdırlar Şahısların kendilerine hayattalarken mezar taşı yaptırmaları bilinen bir durumdur. Benzer ifadeler için bkz. Kat. No 72, 92, 96, 97, 150, 179, 186, 204, 229

Kat. No. 168

Altar (Lev 56)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor Eser çalışıldığı sırada Seyitgazi'de, Musalar Köyü ile Karaçalık arasında bir çeşmede durmaktaydı; **Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** 46, 5 cm; **Gen.:** 26 cm; **Kal.:** 28 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm

Yayın: Drew-Bear-Naoui, Divinités, s 1998 No. 20 Lev. 9; SEG 40 (1990) s. 387 No. 1221; Schwabl, Zum Kult des Zeus II, s. 348 vd

Es. Dur.: Altarın üst kısmı kırık ve toprak içindedir Eserin durumu hakkında yayınlarda fazla bilgi yoktur

Tanım: Altarın başlık kısmında palmet akroterler görülmektedir. Ön yüzde, akroterler arasında küçük bir çelenk motifi vardır. Altarın gövdesi üzerinde özenli yazılmış sekiz satırlık bir yazıt okunmaktadır

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'un Kült Cemaati'nin Çelenklendirilmesi

H. Şek.: Α Σ Ε Φ Ω

	Αὐρήλιοι	"Demas oğlu
2	[Ἐ]ρμῆς Δημ-	Abouadeineia'lı
	[ἄ]δος σὺν	Aurelius Hermes
4	Ἀνδρέα δις	Andreas oğlu
	Ἀβουαδινεῖ-	Abouadeineia'lı
6	ται ἑστεφάνω-	Aurelius Andreas'la
	σαν τὸ βέννος	beraber Zeus Bron-
8	Διὸς Βροντῶ(ν)τος (sic)	ton'un Kült Cemaati'ni
		çelenklendirdiler."

Satır 5-6: Ἀβουαδινεῖται Abouadeineitai *ethnikon*'u ilk kez bu yazıtla belgelenmektedir. *Ethnikon*'un kaynaklandığı yer adı bilinmemektedir. Ancak yer, Seyitgazi yakınlarında, Musalar Köyü ile Kuyucak arasında aranmalıdır, bkz. Drew-Bear–Naour, Divinités, s. 2000 vd.

Satır 6-8: ἐστεφάνωσαν τὸ βέννοσ Διὸς Βροντῶ(ν)τος. Yazıtta adı geçen iki şahıs, Aurelius Hermes ile Aurelius Andreas, Zeus Bronton'un Bennos'unu çelenklendirmişler, yani ona bir çelenk sunmuşlardır (hediye etmişlerdir). Yapılan bu işlem altarın başlık kısmına işlenmiş olan küçük bir çelenk motifiyle de vurgulanmıştır. Burada sözü geçen *bennos*'tan kastedilen, inananların oluşturduğu birlik, yani cemaattir. Bir tanrının kültü etrafında toplanan ve kült işlem ve törenlerini yürüten bu kült cemaati (burada Zeus Bronton'un kültünün cemaati) kendi başına bir şahıs gibi çelenklendirilmekte, yani bir çelenk hediyesi almaktadır. Sözü geçen çelenk hediyesinden kastedilen bizzat çelengin kendisi olabilir. Ama bundan kastedilen, büyük bir olasılıkla, cemaate yapılan parasal bir yardım veya bir tür tarım ürünü hibesi olmalıdır (krş. Drew-Bear–Naour, Divinités, s. 1999 dipn. 337). Olasılıkla, Hermes ve Andreas tanrının kültü ile ilgili olarak dini bir bayram düzenlemiş ve oluşan tüm masrafları da kendileri karşılamışlardır (krş. Schwabl, Zum Kult des Zeus II, s. 348 vd.), konu ile ilgili olarak krş. yuk. Kat. No. 1 ve 22. τὸ βέννοσ ile ilgili olarak krş. yuk. Kat. No. 28. *Bennos* sözcüğünün "hasat bayramı" anlamına geldiği konusunda genel olarak bkz. Şahin, Zeus Bennios. Çelenk sözcüğü için krş. yuk. Kat. No. 22

Kat. No. 169

Altar (Lev. 46, a–c) (*vidi*)

Bul. Y.: Sultandere/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eser, Eskişehir'de İller Bankası'nın bahçesinde durmaktadır; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 12 m; **Gen.:** 40 cm; **Kal.:** 37 cm; **H. Yük.:** 4 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Altarın arka cephesinin kenarları zedelenip zarar görmüştür. Eserin sol cephesinin kaidesi arkaya doğru kırılmıştır. Bütün yüzeylerde derin çatlak ve çizikler görülmektedir. Eserin üzerindeki motifler ve yazıt da hayli aşınmıştır.

Tanım: Başlık, gövde ve kaide kısımlarından oluşan altarın yüksek bir başlık kısmı vardır. Başlık üst kısımda alçak bir üçgen alınlık biçiminde işlenmiştir. Alınlık üstten profillendirilmiştir. Alınlığın altında büyük işlenmiş köşe akroterleri vardır. Akroterlerin arasında büyük ve uzun bir destekli krater betimi bulunmaktadır. Altarın ön yüzünde, gövde üzerinde büyük bir asma ağacı, dalları ve üzüm salkımlarıyla betimlenmiştir. Onun altında ise, son satırı kaide üzerine yazılmış olan dört satırlık Eski Yunanca yazıt bulunmaktadır. Altarın öteki cepheleri boştur

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E A U

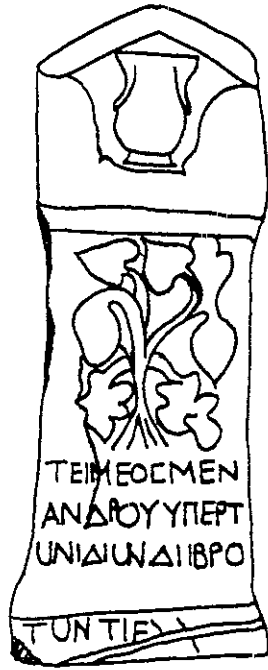

Fig. 30

- Τείμεος Μεν—
 2 άνδρου υπέρ τ—
 ών ιδίωv Δι Βρο—
 4 [v]τῶντι εὐχῆν

"Menandros oğlu
 Teimeos ailesi
 için Zeus Bronton'a
 adağı (sundu)."

Kat. No. 170

Altar (Lev. 47, a-ç) (*vidi*)

Bul. Y.: Yayla Baba Köyü/Kütahya; Şimd. Y.: Kütahya Arkeoloji Müzesi; Env. No.: 8271;

Malz.: Mermer; Yük.: 79 cm; Gen.: (başlık) 27 cm; (gövde) 23 cm; (kaide) 30 cm; Kal.: (başlık) 25-26 cm; (gövde) 23 cm; (kaide) 30 cm; H. Yük.: 2, 5-3 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Altarın başlık kısmı bütün köşe (akroterler dahil) ve kenarlardan zedelenmiş ve zarar görmüştür. Eserin ön yüzünde bulunan büstün yüzü tamamen parçalanmış, giysisi de zarar görmüştür. Yazıtın üst kısmı kırık nedeniyle okunamamaktadır. Yazıtın öteki satırları da yer yer zedelenmiştir.

Tanım: Altarın hayli yüksek ve ona oranla daha alçak işlenmiş kaide kısmı vardır. Başlıkta üç cepheye köşe akroterleri işlenmiştir. Altarın ön yüzünde, başlık üzerinde yer yer çok zedelenmiş yedi satırlık Eski Yunanca yazıt görülmektedir. Yazıt, başlığın profili üzerinde devam etmektedir. Altarın ön yüzünde, gövdesi üzerinde çok zarar görmüş yüksek kabartma biçiminde bir büst bulunmaktadır. Büstün kimi betimlediği bilinmemektedir. Altarın yan yüzleri boştur. Arka yüzde ise, yine yüksek kabartma biçiminde büyük bir öküz başı betimi bulunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A E C W U

	[----]E[.]Y[--]	"----- oğlu
2	[--]IOY Δι Βρ[ο]- ντωντι ε-	----- Zeus Bronton'a
4	akroterι ὑχην ὑ- akroter πὲρ τῆς σωτ-	Epikomia'nın? esenliği için
6	[ηρ]ίας τῆς Ἐπ- [ι?]κώμιας	adağı (sundu)"

Satır 2: Δί. Tek *iota*'lı örnekler için kırs Drew-Bear et alii, Votive Steles, s 373.

Satır 4-7: ὑπὲρ τῆς σωτ[ηρ]ίας τῆς Ἐπ[ι?]κώμιας. Adak, tanrıya, adı olasılıkla Epikomia olan yerin esenliği için sunulmuştur Epikomia isimli bir yer bugüne kadar bilinmemektedir. Ancak söz konusu yer taşın buluntu yeri olan Yayla Baba Köyü'nden çok uzakta aranmamalıdır. Yayla Baba Köyü'nde *Hosios kai Dikaios*'a adanmış birçok adak taşı bulunmuştur ve tanrının burada kutsal alanının olduğu anlaşılmaktadır (kırs. Ricci, Sanctuaire) Köyle ilgili bilgiler için bkz yuk. Kat. No. 65

Başlıkta Zeus Büstü Olanlar (6.1.2.1.2.3.) (Kat. No. 171-176)

Kat. No. 171

Altar (Lev. 48, a-ç; 49, d-f; 50, g-1)

Bul. Y.: İnönü/Eskişehir (altarı önce Huart, olasılıkla 1891 yılında İnönü'de bulmuştur: "*devant la Maison du mudir*". Sonraki yıllarda Körte, aynı altarı Huart'ın gördüğü yerde "*vor dem Konak*" çalışmıştır); **Şimd. Y.:** İstanbul Arkeoloji Müzeleri. Eser 18 Şubat 1900 yılında müzeye getirilmiştir; **Env. No.:** 843 (eski: 1099); **Malz.:** Mavimsi mermer; **Yük.:** 96 cm; **Gen.:** 40, 5 cm; **Kal.:** 35, 5 cm; **H. Yük.:** 2-3, 2 cm.

Yayın: Huart, Konia, s. 38 vd ve 249 vd.; Körte, Studien VI, s. 417 No. 28; Mendel, Catalogue İstanbul III, s. 48 vd No. 843; Ferri, Zeus di Bitinia, s. 245 vd. No. 843 Fig. 9 ve 10; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 38; Gall, Kulträume, s. 103 Fig 5; Frei, Inschriften und Reliefs, s. 138 vd No. 1 Lev. 20, 1; Vollkommer, Zeus, s. 382 No. 123.

Es. Dur.: Kenar ve köşelerinde hafif darbeler ve küçük kırıklar olan altar genel olarak iyi korunmuştur. Ancak, arka yüzde, kaidede derin bir oyuk bulunmaktadır. Ön yüzde, başlığın sağ tarafında derin bir çatlak görülmektedir. Altarın sağ yan yüzü üzerindeki motifler sonradan kazınmış ve yüzey kaba biçimde düzleştirilmiştir. Bütün yüzeylerinde ufak darbeler ve çizikler taşıyan altarın yazıtı da yer yer zedelenmiştir.

Tanın: Başlık, gövde ve kaide kısımlarından oluşan altarın yüksek başlık ve kaide kısımları vardır. Altarın yan yüzleri ötekilerden daha dar işlenmiştir. Başlık kısmı yan yüzlerden üstten oval bir görünüm taşımaktadır ve yukarı doğru hafif daralmaktadır. Başlıkta çepeçevre küçük akroterler bulunmaktadır ve bunların arasındaki kısım her yüzde motifler taşımaktadır. Ön yüzde küçük bir Zeus büstü betimlenmiştir (Bronton adakları üzerindeki Zeus büstleri için bkz. Kat. No. 144, 172, 173, 174, 175, 176, 199, 253, 275, 278, 279, 281 ve 301) Büst üstten burgulardan oluşan bir girland motifi ile çevrelenmiştir. Son derece özensiz işlenmiş olan büste şapka benzeri başa oturan saçlar işlenmiştir. Dar bir sakalla betimlenen tanrının yüz hatları da darbelerden korunamamıştır. Omuzları çok dar işlenen tanrı, üzerinde manto ile betimlenmiştir. Tanrının sağ el ve çıplak olan kolu göğüs hizasında resmedilmiştir. Büstün alt kısmında, başlık profili üzerinde yazıtın ilk satırı okunmaktadır. Ön yüzde, altarın gövdesi üzerinde kalabalık bir kabartma grubu görülmektedir. Kabartmada bir kurban sahnesi betimlenmiştir. Sağ tarafta küçük ve çıplak bir Hermes betimi vardır (Bronton adakları üzerindeki öteki Hermes betimleri için bkz. Kat. No. 196, 275 ve 301). Tanrı sol elinde *kerykeion*, sağda ise para torbası taşımaktadır. Tanrının arkasında, sadece ön vücudu betimlenmiş koç benzeri bir hayvan seçilmektedir. Onların sağında ise küçük bir altar üzerinde bir kartal motifi vardır. Altarın ortasında yatay bir girland betimi görülmektedir. Baş sola dönük olan kartal gagasında yuvarlak bir nesne (çelenk) taşımaktadır ve kanatları açıktır. Bu kabartma grubu bir platform üzerinde betimlenmiştir. Ön yüzde, kaide üzerinde Eski Yunanca yazıtın geri kalan altı satırı okunmaktadır. Kaide üzerindeki ilk satır ötekilerden büyük yazılmıştır. Altarın sağ yan yüzündeki betimler kazındığı için artık görülememektedir. Yalnız, başlıkta seçilebilen şua iz-

lerinden tanı Helios'un betimlenmiş olduğu anlaşılmaktadır. Gövde üzerinde ise bir çelengin izleri görülmektedir. Sol yan yüzde, başlık üzerinde bir kraterden fışkıran üzüm salkımları ve asma dalları vardır. Gövde üzerinde iki öküz başı ve altta da bir saban betimi bulunmaktadır. Altarın arka yüzünde, başlık üzerinde, büyük olasılıkla boynuzları betimleyen iki nesne arasında beş yapraklı bir rozet betimi vardır. Gövde üzerinde ise, eğri bir platform üzerinde betimlenmiş bir boğa figürü görülmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A Ω € C

Ἄγαθῆ τύχη

"Hayırlı Uğurlu Olsun!"

2 Διὶ Βροντῶντι Ἐπη-
κόφ Θεῷ Δαδάς Δαμῶ
4 σὺν τοῖς τ/έ/κνοις Ὀ-
νησίμῳ καὶ Διομῶ
6 καὶ Χρυσίῳ ὑπὲρ τῶν
ιδίων /ε/ύχην ἀνέστησα[v]

Zeus Bronton'a,
duaları işiten tanrıya,
adağı Damas oğlu
Dadas çocukları
Onesimos ve Diomas
ve Khryision'la birlikte
aileleri için dikti."

Satır 2-3: Διὶ Βροντῶντι Ἐπηκόφ Θεῷ. Dua eden her şahıs tanrının kendisini ve dualarını duymasını ister. Antik Dönem'de birçok tanrıya ἐπηκόφ θεῷ olarak yakarılmıştır. Ἐπήκοος *epitethon*'u ile tanrının kendisine edilen duaları duyması ve istekleri yerine getirmesi arzu edilir. *Epitethon* ayrıca, tanrının duaları duyduğunu ve istekleri yerine getirdiğini göstermektedir. Eski Yunancada bu amaçla kullanılmış birçok benzer sözcük bulunmaktadır, örn.: εὐάκοος, εὐάκουστος, ὑπήκοος, κατήκοος vs. Ἐπήκοος *epitethon*'u birçok tanrı için belgelenmiştir ve bu nedenle bu sıfatın sadece sağlık tanrıları için (örn. Asklepios veya Hygieia) kullanıldığını düşünmek doğru değildir. *Epitethon* yazıtlarda θεὸς ἐπήκοος veya θεοὶ ἐπήκοοι şeklinde genel olarak da kullanılmıştır. Bu *epitethon*'a daha çok İmparatorluk Dönemi yazıtlarında ve özellikle Anadolu'da, Ege Adaları'nda ve genel olarak tüm doğuda rastlanmaktadır. Sıfatın kullanımında genel olarak doğru etkisi ve dünya görüşünün hakim olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Yukarıdaki yazıtta Ἐπηκόφ Θεῷ ifadesi ile Zeus Bronton'un duaları işiten bir tanrı olduğu vurgulanmaktadır. Bu ifade ile, tanrının kendisine sunulan bu adağı kabul etmesi ve adağın sunulma sebebini (ailenin esenliği) ciddiye alarak istekleri yerine getirmesi arzu edilmiş olmalıdır. *Epitethon* iki Zeus Bronton adağında daha karşımıza çıkmaktadır: Bkz aş Kat. No. 307 ve 314. *Epitethon*'un Lydia'daki belgeleri için kış. de Hoz, Lydische Kulte, s. 117 dipn. 711. De Hoz'a göre Lydia'da daha çok yerli tanrılar bu sıfatı taşımaktadır. Phrygia için henüz bu konuda toplu bir çalışma yapılmamıştır. *Epitethon*, Weinreich tarafından 1912 yılında topluca incelenmiştir: Weinreich, Θεοὶ Ἐπήκοοι, s. 1-68. Weinreich yukarıdaki yazıtı (age, s. 23 No. 122) ve aş Kat. No. 307'yi (s. 12 No. 46) kataloğuna işlemiştir. Bkz ayrıca Weinreich, Inschriften, s. 131 vd. ve Robert, Hellenica VI (1948), s. 24 No. 2.

Δαδας Phrygia'da belgelenmiş bir yerli kadın ve erkek adıdır. İsmi *femininum* örnekleri için bkz. Zgusta, Personennamen, s. 140 § 244–2; *masculinum* örnekler için bkz. s. 140 § 244–4. Bu yazıtta söz konusu olan Dadas Zgusta'da geçmektedir ve Zgusta Dadas'ı *masculinum* olarak vermektedir. Ancak, yazıtta ismin bir erkeği mi yoksa bir kadını mı belirttiği açık değildir. Ad, Phrygia dışında Karia ve Pisidia'da da belgelenmiştir. Bkz. ayrıca Frei, Epichorische Namen, s. 185

Satur 4: Satırdaki τ/έ/κνοις sözcüğünde *epsilon*'un orta çizgisi unutulmuştur.

Satur 6: Χρυσίον Dadas'ın kızının adıdır. Χρύσιος bir erkek adı olarak bugüne kadar belgelenmemiştir. Burada kırş. Kat. No 62 ve 283 Adın benzer örnekleri için bkz. Waelkens, Türsteine, No. 310 ve 314; Pfuhl–Möbius I, No. 364 ve 936 (Χρυσίον γυνή Διοδώρου κτλ.) ve Pfuhl–Möbius II, No. 2126 (Χρυσίον Δημοσθένου, ἡ γυνή δὲ γενομένη Ἰαφρού κτλ.)

Satur 7: Satırdaki /ε/ύχην sözcüğünde *epsilon*'un orta çizgisi unutulmuştur

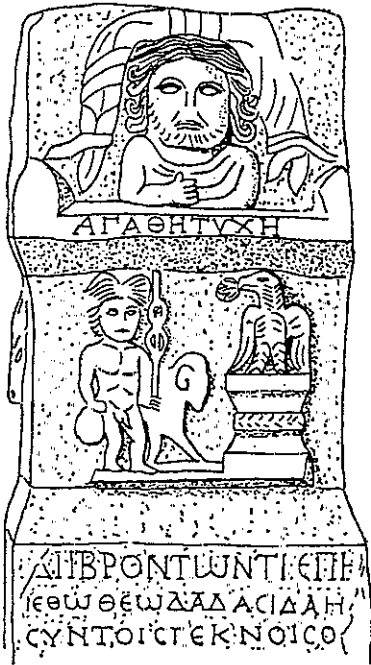

Fig 31

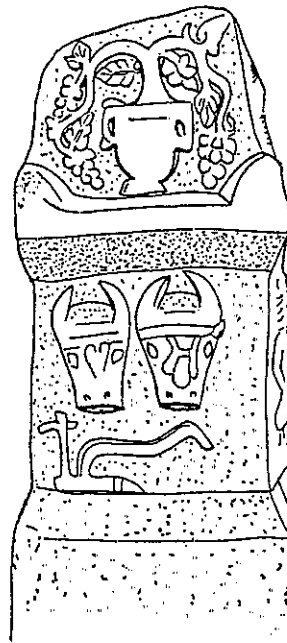

Fig 32

Fig 33

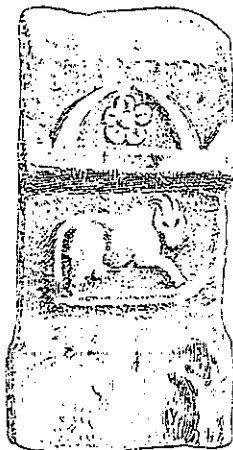

Fig 34

Fig 35

Kat. No. 172

Altar (Lev. 51, a-ç; 52, d-f)

Bul. Y.: İnönü/Eskişehir (altarı önce Huart, olasılıkla 1891 yılında İnönü'de bulmuştur: "*devant la Maison du mudir*". Sonraki yıllarda Körte, aynı altarı Huart'ın gördüğü yerde "*vor dem Konak*" çalışmıştır.); **Şimd. Y.:** İstanbul Arkeoloji Müzeleri Eser 18 Şubat 1900 yılında müzeye getirilmiştir; **Env. No.:** 844 (eski: 1098); **Malz.:** Mavimsi mermer; **Yük.:** 1 m; **Gen.:** (gövde) 32 cm, (kaide) 42 cm; **Kal.:** (gövde) 30, 5 cm, (kaide) 37 cm; **H. Yük.:** 2, 2-3, 5 cm.

Yayın: Huart, Konia, s. 249 No. 1; Körte, Studien VI, s. 418 No. 29; Mendel, Catalogue Istanbul III, s. 50 vd. No. 844; Ferri, Zeus di Bitinia, s. 245 vd. No. 844 Fig. 9; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 39; Frei, Inschriften und Reliefs, s. 139 vd. No. 2.

Es. Dur.: Altarın başlık kısmı arka yüzde, üst kısımdan kırılmış ve zedelenmiştir. Üzerinde yer alan Zeus başı parçalanmıştır. Altarın sağ yan yüzünün sağ alt köşesi kırıktır. Sol yan yüzdeki öküz başı tamamen, sağdaki ise kısmen parçalanmıştır. Her iki yan yüzdeki rozetlerin izleri kalmıştır. Altarın üzerinde birçok derin çatlak ve çizikler vardır. Bazı figürlerde yer yer darbeler de görülmektedir.

Tanım: Başlık, gövde ve kaide kısımlarından oluşan altarın başlığı kaidesinden daha yüksektir. Alttan ve üstten profilli olan başlık her köşesinde akroterler taşımaktadır. Ön yüzde, akroterler arasında yedi yapraklı bir rozet betimi bulunmaktadır. Gövde üzerinde ise, yedi satırlık özenli yazılmış Eski Yunanca yazıt okunmaktadır. Altarın sağ ve sol yan yüzlerinde akroterler arasında silinmiş birer rozet betimi ve gövde üzerinde de birer öküz başı betimi görülmektedir. Arka yüzde, akroterler arasında yüzü parçalanmış bir Zeus başı vardır (Bronton adakları üzerindeki Zeus büstleri için bkz. Kat. No. 144, 171, 173, 174, 175, 176, 199, 253, 275, 278, 279, 281 ve 301). Tanrının dalgalı saçları omuzlarına uzanmaktadır. Gövde üzerinde ise, bir çelenk üzerinde duran ve başını arkaya çevirmiş olan kartal betimi vardır. Bu betimin alt kısmında bir satırlık yazıt görülmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Θ Ω Μ Ε Ε

Fig. 36

	Ἀγαθῆ τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Διὶ Βροντῶν-	Zeus Bronton'a
	τι Μέννης Θ-	Thallos oğlu
4	ἄλλου σὺν τέ-	Mennes çocuk-
	κνοις κατὰ ἐ-	larıyla beraber
6	πιταγὴν ἀν-	(bu altarı) emir
	έστησαν	gereği diktiler."

altarın arka cephesinde

8	Διὸς Μεγίστου	En Yüce Zeus'un (altarıdır bu).
---	---------------	------------------------------------

Satır 5-6: κατὰ ἐπιταγήν. Bkz. yuk Kat No. 36.

Arka yüzde: Διὸς Μεγίστου. Altarın arka yüzünde "En Yüce Zeus'un" ifadesi görülmektedir. Bu yüzün başlık kısmında Zeus'un büstü bulunmaktadır. Belki de altarın ön yüzü, yani izleyiciye dönük olan yüzü burasıdır. Bu kısa yazıttan altarın Zeus'a ait olduğu, ona adandığı anlaşılmaktadır, bkz. Frei, *Inschriften und Reliefs*, s. 140. μέγιστος sıfatı Zeus'un başlı başına bir *epitethon*'u olarak da karşımıza çıkmaktadır, bkz. Schwabl, *Zeus I. Epiklesen*, s. 335 s. v. *Megas epitethon*'u için bkz. yine Schwabl, *Zeus I. Epiklesen*, s. 334 vd. s. v. *Megas* ve *Megistos epitethon*'ları için bkz. ayrıca Müller, *Μέγας θεός*, s. 308 vd. Ayrıca, Zeus Megistos için bkz. Calder, *MAMA VII*, s. 1 No 1 Lev. 1 (Εὐκαρπος | οἰκονόμος | Διὶ Μεγίστῳ εὐχήν) ve Vollkommer, *Zeus*, s. 377 No. 30. Διὶ Βροντῶντι Μεγάλῳ yazıtlardan bilinmektedir: bkz. Kat. No. 97, 234, 235, 305, 306 ve 308. Adağın tanrıya ait olduğunu gösteren ve ismin *genitivus* halindeki ifadeler için bkz. aş. Kat. No. 303 ve 315.

Kat. No. 173

Altar (Lev. 53, a-ç) (*vidi*)

Bul. Y.: Evrancukuyu/İnönü/Eskişehir (Altar, Frei tarafından Ağustos 1976'da İnönü'de bir evde görülüp çalışılmıştır. Taşın sahibi onu Evrancukuyu olarak adlandırılan yerden getirdiğini söylemiştir. Frei, Evrancukuyu'nun yukarı kesiminde, üzeri düzleştirilmiş altar benzeri bir platformun bulunduğunu belirtmektedir); **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi (1979'dan beri); **Env. No.:** A-203-79; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 1 m; **Gen.:** 34-44 cm; **Kal.:** 15-27, 5 cm; **H. Yük.:** 1, 5-2, 4 cm.

Yayın: Frei, *Forschungen* 1981, s. 80 vd. No 7 Lev. 71 Fig. 12; SEG 32 (1982) s. 356 No 1275; Frei, *Inschriften und Reliefs*, s. 141 vd. No. 3 Lev. 20, 2-3.

Es. Dur.: Altarın başlık kısmı üstten kırılmış ve çok zarar görmüştür. Başlığın köşelerinde kırıklar vardır. Kaide kısmı alttan kırılmış ve çimento ile zemine yapıştırılmıştır. Gövdenin kenarlarında birçok kırık ve çatlak görülmektedir. Eserin üzerindeki kabartmalar çok aşınmış ve yer yer silinmiştir. Zeus büstü ile öteki büstün yüzleri parçalanmıştır. Yazıt da birçok yerinden zedelenmiştir. Eser genel olarak çok zarar görmüştür.

Tanım: Altarın ön ve arka yüzü daha geniş, yan yüzleri dardır. Eserin yüksek başlık kısmı köşelerde palmet biçiminde akroterlerle bezenmiştir. Başlık profilli bir kısımla gövdeye bağlanmaktadır. Başlığın üzerinde ön yüzde ve yan yüzlerde motifler vardır. Ön yüzde tanrının uzun dalgalı saçlı ve gür sakallı büstü işlenmiştir (Bronton adakları üzerindeki Zeus büstleri için bkz. Kat. No. 144, 171, 172, 174, 175, 176, 199, 253, 275, 278, 279, 281 ve 301). Tanrı *khiton* ve *himation* ile betimlenmiştir. Yüzü parçalandığı için yüz hatları kaybolmuştur. Sol yan yüzde bir çember içinde oniki yapraklı rozet betimi vardır. Sağ yan yüzde ise sağ tarafa dönmüş ve oldukça yıpranmış bir kartal betimi görülmektedir. Altarın ön yüzünde, başlık profiline yazıtın ilk iki satırı okunmaktadır. Gövde üzerinde mantolu ve sağ eli göğsünde bir erkek büstü görülmektedir. Büstün yüzü parçalandığı için hatlar kaybolmuştur. Büstün sağında bir bağcı çapası (*dolabra*), solunda ise bir bağcı bıçağı (*falx vinitoria*) betimi bulunmaktadır.

Büstün altında Eski Yunanca yazıt üç satır olarak devam etmektedir. Son satır kaide üzerine yazılmıştır. Altarın sağ yan yüzünde, üstte bir üç ayaklı masa (*mensa tripes*) betimlenmiştir (krş. aş. Kat. No. 262). Masanın üzerinde çeşitli boylarda kaplar (krater, bardak, küçük testi ve ne oldukları anlaşılamayan iki kap daha) vardır. Masanın ayakları arasında büyük ve uzun bir amfora betimlenmiştir. Onun yanında bir kap betimi daha var gibi gözükmemektedir, ancak zedelenme nedeniyle ne olduğu anlaşılamamaktadır. Masa betiminin altında oldukça büyük üzüm salkımları ve asma dalları işlenmiştir. Altarın sol yan yüzünde, üstte iki öküz başı, alta ise bir saban betimi vardır. Altarın arka yüzü boş bırakılmıştır.

Yaz. İçeriği: Maximus'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ω Θ Ε Ζ Ε Α

	Διὶ Βρ[ο]ντωντι Θεό-	"Zeus Bronton'a
2	ξενος Μαξιμου	Maximus oğlu Theo-
	ψυχαῖς πατρὸς σὸν	ksenos babasının ru-
4	τοῖς ἰδίοις εὐξά-	huna ailesiyle beraber
	μενοι ἀνέθηκαν	dua ederek (bu)
6	εὐχὴν	adağı diktiler "

Satır 3: ψυχαῖς πατρὸς. Burada ψυχαῖς sözcüğü olasılıkla tekil düşünülmalıdır. Tekil yazılmış örnekler için bkz. Robert, *Hellenica XI-XII* (1960), s. 328 dipn. 3 ve Haspels, *Highlands*, No. 128. Frei, ψυχαῖς sözcüğünün tekil düşünülmesi gerektiğini belirtip kullanımı için Latince'deki *manes* (Yunancada karşılığı çoğunlukla: θεοὶ καταχθόνιοι, θεοὶ δαίμονες) sözcüğünü örnek vermektedir: bkz. Frei, *Forschungen*, s. 81. Sözcüğün çoğul kullanımı için yine krş. yukarıda age. Frei, eserin Zeus Bronton'a da adanmış bir mezar taşı olduğunu belirtmektedir (Grabstein mit Weihung an Zeus Bronton). εὐξάμενοι *participium*'unun adak yazıtlarındaki genel kullanımı hakkında bkz. yuk. Kat. No. 46

Kat. No. 174

Altar (Lev. 54, a-ç) (*vidi*)

Bul. Y.: İnönü/Eskişehir (Altarı Frei, Temmuz 1979'da İnönü'de saptamıştır: "*vor dem Gemeindehaus in İnönü*". Eserin tam buluntu yeri bilinmemektedir.); **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi (Altar 1979 yılında müzeye getirilmiştir.); **Env. No.:** A-201-79; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 86; **Gen.:** (başlık) 35, 1 cm; (gövde) 28, 6 cm; (kaide) 33 cm; **Kal.:** (başlık) 25, 5 cm; (gövde) 23, 6 cm; (kaide) 28, 3 cm; **H. Yük.:** 1, 2-2 cm

Yayın: Riel, *Inscriptions*, s. 162 vd. No. 9 (Lev.); SEG 44 (1994) s. 357 No. 1042; Frei, *Inschriften und Reliefs*, s. 144 vd. No. 5 Lev. 21, 2-4.

Es. Dur.: Altarın kaidesinin arka sağ köşesi kırılmıştır. Eserin üzerinde boydan boya derin çatlaklar ve çizikler vardır. Figürler ve özellikle de yazıt oldukça aşınmıştır. Bunun dışında eser genel olarak iyi durumdadır.

Tanım: Altarın ön ve arka yüzü daha geniş, yan yüzleri dardır. Eserin yüksek olan başlık kısmında köşelerde palmet biçiminde betimlenmiş akroterler görülmektedir ve başlık bu akroterlerin arasından yükselmektedir. Altarın arka yüzü tamamen boştur ve akroterler de işlenmemiştir. Yüksek başlık kısmı üstten bir profil ile bitmektedir (ön yüz hariç). Başlıkta, ön yüzde akroterler arasında bir Zeus başı işlenmiştir (Bronton adakları üzerindeki Zeus büstleri için bkz. Kat. No. 144, 171, 172, 173, 175, 176, 199, 253, 275, 278, 279, 281 ve 301). Tanrı şapkaya benzeyen ve başını çenesine kadar saran gür saçlar ve gür sakallarla betimlenmiştir. Tanrının eğri badem gözleri vardır ve yüzü biraz ahlak bir ifade taşımaktadır. Zeus'un boynunun iki yanında çok hafif yuvarlak çıkıntılar görülmektedir. Bunlar, olasılıkla omuzlara atılmış giysiyi betimlemektedir. Ön yüzde, gövde üzerinde on satırlık son derece silinmiş Eski Yunanca yazıt görülmektedir. Yazıtın son iki satırı kaide üzerine yazılmıştır. Altarın sağ yan yüzünde, başlıkta, çember içinde altı yapraklı bir rozet betimi, gövde üzerinde ise büyük ve şişkin karınlı bir amfora motifi bulunmaktadır. Sol yan yüzde, başlıkta *baitylos* (küçük, üçgenimsi motif), gövde üzerinde ise, dolgun betimlenmiş bir çelenk motifi vardır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E ∟

	'Αγαθῆ τύχῃ	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Διὶ Βροντῶντι Αὐρ.	Zeus Bronton'a ben,
	Τειμόθεος Φίλων-	Philon oğlu Aur(elius)
4	ος ἐγδημήσας ἰς Δα-	Teimotheos, Dakia'ya ve
	κίαν κ' Ἀλεξανδρία-	Aleksandria'ya seyahat
6	ν ἦλθα ἰς τὴν πατρίδ-	ettikten sonra vatana geri
	α· ἀνέστησα εὐχὴν σὺ(ν)- (sic)	döndüm (ve bu) adağı
8	τοῖς ἰδίοις πᾶσι. Ὀκλατίω καὶ	bütün aile üyeleriyle
		birlikte diktim
	kaide üzerinde	Oklatios ve Abtentos'un
	'Αββέντω ὑπάτοις	konsüllükleri sırasında."
10	IO I	----

Satır 1: 'Αγαθῆ τύχῃ. Ricl satırı görmemiştir. Satır SEG'de verilmektedir.

Satır 3-4: Φίλων. Ad, Ricl tarafından yanlışlıkla Φίλιππος olarak okunmuştur.

Satır 4-7: ἐγδημήσας ἰς Δακίαν κ' Ἀλεξανδρίαν ἦλθα ἰς τὴν πατρίδα. ἐγδημήσας = ἐκδημήσας Ricl sözcük içinde iki *sigma* okunmuştur. ἰς = εἰς. Yazıtta adı geçen şahıs, Aur(elius) Teimotheos Dakia'ya ve Aleksandria'ya seyahat etmiş ve sonra vatanına sağ salim dönmüştür. Geri döndüğü (ve [ticari] işi başarılı geçtiği?) için tanrıya şükran olarak bu adağı dikmiş olmalıdır. Zeus Bronton'a adanmış bir yazıtta, adağı sunan hakkında bu şekilde zengin bilgi verilmesi alışılmış bir durum değildir. Şahıs, vatanı Dorylaion'dan böylesine uzak yerlere gidebildiğine göre, varlıklı ve belki de önemli birisi olmalıdır. Yazıtta seyahat sebebi verilmemektedir. Aur(elius) Teimotheos eğer askeri bir kariyer nedeniyle vatanından uzak kal-

miş olsaydı bunu yazıtta mutlaka belirtirdi. Kendisi ticari açıdan önemli ülkelere seyahat ettiği için, şahsın belki de bir tüccar olduğu düşünülebilir (P. Frei) Açık olan, Aur(elius) Teimotheos İ. S. 218 yılından önce yazıtta adı geçen ülkelere seyahat ettiği (aş. bkz.).

Satır 7-9: ἀνέστησα εὐχὴν σὺ(ν) τοῖς ἰδίοις πᾶσι Ὀκλατίῳ καὶ Ἀββέντῳ ὑπάτοις. σύν *praepositio*'sunda taş üzerinde *ny* yoktur. πᾶσι'deki $\square$ I unutulmuş ve sonradan yukarıya sıkıştırılmıştır. Aur(elius) Teimotheos, adağı bütün aile üyeleriyle birlikte dikmiştir. Rici, taş üzerinde 8. satırı tam okuyamamış ve 9. ve 10. satırları hiç görmemiştir. 8. satırın sonundaki harflerin bir *ethnikon*'a ait olabileceğini belirtmektedir. 8. ve 9. satırlar arasında geçen Ὀκλατίῳ καὶ Ἀββέντῳ ὑπάτοις sözcüklerinden, burada ilkin iki *consul*'un adının geçtiği sanılmaktadır: Oklatios ve Abtentos. Ancak, P. Frei bu isimlerle aslında sadece bir şahsın kastedildiğini söylemektedir. Ona göre, burada İ. S. 218 yılında *consul ordinarius* olan M. Oclatinus Adventus söz konusudur (Bu şahıs Imp. Caes. M. Opellius Severus Macrinus Aug. ve o yılın 8 Temmuzundan itibaren de Imp. Caes. Aur. Antoninus Aug. ile (yani Elagabal ile) birlikte *consul* olmuştur) M. Oclatinus Adventus için bkz. PIR² (1970) s. 408 vd. No. 9 (özellikle sayfa 410 vd.). Frei'a göre yazıtta, o yılın iki *consul*'undan sadece birisinin adı alınmış ve *nomen gentilicium* ile *cognomen* çarpıtılarak iki ayrı şahıs adıymış gibi verilmiş olmalıdır. *Gentilicium* Ὀκλάτιος olarak kısaltılmıştır. Yazıtta geçen Ἀββέντῳ ise, Latincedeki *Adventus* adının karşılığı olmalıdır. *Consul*'lerin adı yazıtta, Eski Yunancada kullanılan ἐπί ve ismin *genitivus* hali ile değil de ismin *dativus* hali ile verilmiştir. Olağan dışı olan bu durumu Frei, Latincedeki *ablativus* halinin etkisi ile açıklamak istemektedir. Ona göre, Latince kullanılan bu şekil, adağı sunan Aur(elius) Teimotheos'un bir şekilde kulağına yerleşmiş olmalıdır. Ancak, Teimotheos adı nedense yanlış vermiştir. Frei, tüm bu çarpık anlama ve yanlış yazılışlara rağmen, yazıtta 8. ve 9. satırlar arasındaki ifadelerden Oclatinus'un *consul* olduğu yılın kastedildiğini belirtmektedir.

Satır 10: IOI. Frei burada, kesinlikle harflerin söz konusu olduğunu ve bu yüzden herhangi bir karalama söz konusu olamayacağını belirtmektedir. Yine, herhangi bir rakam verilmiş de olamaz. Frei, taşçı ustasının Latincedeki IOM (*Iovi Optimo Maximo*, kış. aş. Kat. No. 308 ve 312) kısaltmasını yanlış anlayarak IOI şeklinde vermiş olabileceğini belirtmektedir. Zeus Bronton'un Iuppiter olarak algılanmış olması düşünülebilir. Ama bu durumda, bu önemli kısaltmanın yazıtın sonunda bulunmasının düşünülemeyeceğini belirterek bu düşünceden vaz geçmektedir. Harfleri herhangi bir süs olarak görmek de olanaklı değildir. Sonuç olarak taş üzerindeki harflerden bir anlam çıkmamaktadır.

Tarih: Altar, yazıtta geçen Ὀκλατίῳ καὶ Ἀββέντῳ ὑπάτοις ifadesinden dolayı kesin olarak İ. S. 218 yılına tarihlenmelidir. Burada İ. S. 218 yılında *consul ordinarius* olan M. Oclatinus Adventus söz konusudur ve altar bu yılda dikilmiştir.

Aşağıdaki altar (Kat. No. 175) ile bu altanın işçiliklerindeki benzerlikler nedeniyle (özellikle büstlerin benzerliği) aynı taşçı ustası tarafından yapılmış olmaları olasıdır.

Kat. No. 175

Altar (Şek. 23-24; Lev. 55, a-ç; 56, d-e) (*vidi*)

Bul. Y.: İnönü/Eskişehir (Taş, Frei tarafından Ağustos 1977'de, İnönü'de bir çiftçinin evinde saptanmıştır. Taşın tam buluntu yeri bilinmemektedir); **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi (altar müzeye 1979 yılında getirilmiştir); **Env. No.:** A-202-79; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 96, 5 cm; **Gen.:** (başlık) 34 cm; (gövde) 31 cm; (kaide) 35 cm; **Kal.:** (başlık) 22 cm; (gövde) 20, 4 cm; (kaide) 26 cm; **H. Yük.:** 1-2, 3 cm.

Yayın: Riel, *Inscriptions*, s. 163 No. 10 (Lev.); SEG 44 (1994) s. 357 No. 1043; Frei, *Inchriften und Reliefs*, s. 142 vd. No. 4 Lev. 20, 4-5 ve 21, 1.

Es. Dur.: Altar bütün kenar ve köşelerinden kırılmıştır. Bütün yüzeylerde küçük kırık, çizik ve çatlaklar görülmektedir. Yazıt kimi yerlerinden zarar görmüştür ve yer yer aşınmıştır.

Tanım: Altarın ön ve arka yüzü daha geniş, yan yüzleri dardır. Arka yüz aşağıya çok hafif ve yuvarlak bir eğrilikle inmektedir. Eserin yüksek ve üstten kırılmış olan başlık kısmında, tüm köşelerde palmet biçiminde (arka yüz hariç) betimlenmiş akroterler görülmektedir. Yüksek başlık kısmında, ön yüzde akroterler arasında bir Zeus başı işlenmiştir (Bronton adakları üzerindeki Zeus büstleri için bkz. Kat. No. 144, 171, 172, 173, 174, 176, 199, 253, 275, 278, 279, 281 ve 301). Tanrı şapkaya benzeyen ve başını çenesine kadar saran gür saçlar ve gür sakallarla betimlenmiştir. Başın üst kısmında, başın üzerine yerleştirilmiş gibi duran ama ne olduğu anlaşılamayan taş benzeri bir nesne görülmektedir. Alın üzerindeki saçlar anastole biçiminde işlenmiştir. Tanrının badem biçimli gözleri vardır ve göz bebekleri belirtilmiştir. Yuvarlak yüz biraz ablak bir ifade taşımaktadır. Zeus'un boynunun iki yanında yuvarlak çıkıntılar görülmektedir. Bunlar, olasılıkla omuzlara atılmış giysiyi betimlemektedir. Ön yüzde, gövde üzerinde yedi satırlık Eski Yunanca yazıt vardır. Yazıtın ilk satırı başlık profili üzerine yazılmıştır. Altarın sağ yan yüzünde, başlıkta, bir *baitylos* (köşeleri biraz yuvarlatılmış üçgenimsi motif), gövde üzerinde ise, iki öküz başı betimi ile altta bir saban motifi bulunmaktadır. Sol yan yüzde, başlıkta yıldırım demeti motifi, gövde üzerinde sağa yönelmiş bir kartal motifi vardır. Kartal gagasında bir çelenk taşımaktadır. Altarın arkasında, gövde üzerinde bir çelenk betimi görülmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Δ □ Ε Ζ Λ

	'Αγαθῆ τύχῃ	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	[A]ύρη Διομᾶς καὶ	Kardeş çocukları
	[Γε?]ντιανὸς καὶ Διο--	Aurelius Diomas
4	μᾶς καὶ Τειμόθεε--	ve (Aurelius) Gentianos?
	[ο]ς οἱ ἐξάδελφοί	ve (Aurelius) Diomas ve
6	Διὶ Βροντῶντι περὶ	(Aurelius) Teimotheos
	ἑαυτῶν καὶ τῶ[v] ἰδίῳν	kendileri ve aileleri için
8	[ἀ]νέστησαν εὐχῆν	Zeus Bronton'a adağı diktiler."

Satır 2: [A]ύρή(λαιοι). *Nomen gentilicium* burada bütün şahıslar için kullanılmış olarak görülmektedir.

Satır 3: [Γε?]ντιανός Tamamlama Rici Yayında, adın [Πο]ντιανός biçiminde de tamamlanabileceği belirtilmektedir. Ancak Rici, taş üzerinde -ντιανός adındaki ilk *ny*'den önce gelen harften geriye kalmış olan dik çizgiyi görmemiş ve tamamlama önerilerinde bunu dikkate almamıştır. Aynı isim için Frei, -ντ-'den önce kesinlikle bir dik çizgi kalıntısı olduğu için harfin ya bir *eta* 'ya da bir *iota* olabileceğini belirtmekte ve adı [Ko]ντιανός veya [Kυ]ντιανός olarak tamamlamaktadır.

Satır 5: οἱ ἐξάδελφοι Burada Diomas ve [Ge?]ntianos ile Diomas ve Teimotheos kardeş çocukları, yani kuzenlerdir. Sözcük için bkz. SEG 31 (1981) s. 345 No 1316 satır 13 ve SEG 41 (1991), s. 470 No 1387 satır 3.

Rici, bu altar ile bir önceki altarı (Kat. No. 174) sunanların aynı ailenin üyeleri olduğunu belirtmektedir. Kat. No 174'de Aurelius Theimotheos adı geçmektedir ve o eser de aynı yerde bulunmuştur. Ancak, adağı sunanların farklı şahıslar olma olasılığı vardır. Bu altar, yukarıdaki ile (Kat. No 174) aynı taşçı ustası tarafından yapılmış olmalıdır.

Kat. No. 176

Altar (Lev. 57, a-ç; 56 d) (*vidi*)

Bul. Y.: Bilinmiyor. Envanter defterinde Kütahya yazmaktadır. Altar stilistik açıdan Kat. No. 171, 172, 173, 174 ve 175 ile çok benzeştiğinden, eserin İnönü'den kaynaklandığı söylenebilir. Ancak, eserin bugün Kütahya Müzesi'nde bulunması onun olasılıkla yakın bir çevreden kaynaklandığına işaret etmektedir (Altarı ilk kez E. Gibson, 1971 yılında Phrygia'da yaptığı çalışmalar sırasında saptamış ve çalışmış ancak yayımlamamıştır. Gibson eseri Drew-Bear ve Naour'a yayımlamaları için vermiştir.) SEG'de altanın buluntu yeri olarak yanlışlıkla Yayla/Çalköy/Kütahya verilmektedir; **Şimd. Y.:** Kütahya Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** 33; **Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** 1, 07 m; **Gen.:** (Başlık) 36 cm; (gövde) 33 cm; (kaide) 33 cm; **Kal.:** (Başlık) 29 cm; (gövde) 25, 5 cm; (kaide) 31 cm; **H. Yük.:** 1, 5 cm.

Yayın: Drew-Bear-Naour, *Divinités*, s. 2004 vd. No. 24; SEG 40 (1990) s. 393 vd. No. 1236; Frei, *Inchriften und Reliefs*, s. 149 vd. No. 6.

Es. Dur.: Altarın başlık kısmı sol üst köşeden kırılmıştır. Kaide bütün köşelerden kırıktır. Eserin üzerindeki motiflerin bazıları (özellikle büstler) çok aşınmış ve yıpranmıştır. Altarın bütün yüzeylerinde küçük çatlak ve çizikler görülmektedir. Yazıt da çok aşınmış ve neredeyse okunmaz duruma gelmiştir.

Tanınm: Altarın akroterlerle çevrilmiş oldukça yüksek bir başlık kısmı vardır. Başlık profilli bir kısımla gövdeye bağlanmaktadır. Altarın yüksek kaide kısmı yine kalın bir bant profille gövdeye bağlanmaktadır. Akroterlerin bitkisel süslerle bezenmiş olduğu görülmektedir. Altar bütün cephelerinde kabartma betimler taşımaktadır. Eserin ön yüzünde, başlık üzerinde Zeus Bronton'un bir büstü işlenmiştir (Bronton adakları üzerindeki Zeus büstleri için bkz. Kat. No 144, 171, 172, 173, 174, 175, 199, 253, 275, 278, 279, 281 ve 301). Tanrının uzun dalgalı

saçları ve gür sakalı vardır. Yüz hatları silinmiştir. Zeus içte *khiton*, üzerinde ise *himation* ile betimlenmiştir ve tanrının sağ eli göğsüne dayanmıştır. Ön yüzde başlık ile gövde arasında yer alan profilde çok aşınmış ve yer yer okunamayan iki satır yazıt yer almaktadır. Altarın gövdesi üzerinde, ön yüzde yine *khiton* ve *himation* giymiş, sakallı bir erkek büstü görülmektedir. Büstün sağ eli, tanrınıniki gibi göğüs üzerinde betimlenmiştir. Bu büstün de yüz hatları çok yıpranmıştır ve artık seçilememektedir. Söz konusu büst, adağı sunan şahsın (ve belki de mezar sahibinin?) büstü olmalıdır. Kaide kısmına yazıtın geri kalan 2 satırı yazılmıştır. Altarın sağ yan yüzünde, başlık üzerine büyük bir destekli krater, gövde üzerine ise, iri üzüm salkımları ve yapraklarıyla dolu bir asma dalı betimlenmiştir. Sol yan yüzde, başlık kısmında sağa dönmüş bir kartal betimi, gövde üzerinde iki öküz başı ve onun altına da bir saban motifi işlenmiştir. Altarın arka yüzünde, başlıkta büyük bir çelenk, gövde üzerinde bağcı bıçağı (*falx vinitoria*) ve bağcı çapası (*dolabra*) betimlenmiştir. Motiflerin hepsi de yüksek kabartma biçiminde işlenmiştir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak (ve üzerindeki betimlerden dolayı aynı zamanda bir mezar taşı?)

H. Şek.: Yazıt çok aşındığı için harf şekilleri artık seçilememektedir.

	Διὶ Βροντῶντι	"- - - - - mos ve Apes
2	[- - - -]μος καὶ Ἀπης	taşçı ustası - - - - -
	[- - - -]α λατ[ύ]-	Zeus Bronton'a (adağı sundular)."
4	πος	

Satır 2: [- - - -]μος. Bir erkek adından son üç harf kalmıştır. Drew-Bear ve Naour ismin [Τρόφι]μος olarak tamamlanabileceğini belirtilmektedirler. Ἀπης Phrygia'da (Aizanoi) belirlenmiş bir yerli kadın adıdır, bkz. Zgusta, Personennamen, s. 71 § 66-6. Ad için bkz. ayrıca Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 2005 dipn. 363. Dipnotta yazarlar adın Ἀπης şekli için örnekler vermektedirler. Ἀπης ismi için bkz. yuk. Kat. No. 153.

Satır 3-4: [- - - -]α λατ[ύ]πος. Yazıtta, altarı yapan taşçı ustasının adı geçmektedir. Ama isim okunamamaktadır. Bkz. Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 2005 dipn. 364. λατύπος konusunda kırs. yuk. Kat. No. 132. Yazıtta bir λατύπος'un adı geçtiği için altar belki de Kütahya çevresinden kaynaklanmaktadır. Çünkü Kütahya'da, Yukarı Porsuk Vadisi'nde çalışan taşçı ustalarının eserlere isimlerini yazmaları o bölgenin bir özelliğidir.

Akroterli Olup Olmadığı Belirlenemeyenler (6.1.2.1.3.) (Kat. No. 177-206)

Kat. No. 177

Altar (Lev. 60, a-b = ıstampaj fotoğrafı)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; Şimd. Y.: Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Seyitgazi'de Halk Partisi (binasının) dışında durmaktaydı; Malz.: Gri mermer; Yük.: 97 cm; (gövde) 49 cm; Gen.: 38 cm; Kal.: 28 cm; H. Yük.: 3, 2 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 106 No 219 Lev 50

Es. Dur.: Altar, başlığın üst kısmından, kaideden ve yan kısımlardan kesilmiştir.

Tanım: Oldukça yıpranmış olan altarın ayrıntıları seçilememektedir. Sadece yüksek kaide kısmı görülmektedir. Eserin ön yüzünde altı satırlık Eski Yunanca yazıt vardır. Yazıtın üzerinde bir girlanda ait izler görülmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Γ Ε Ω Ω

	[ ] Δ Ω Γ Ο Ε 'Αλε-	"Köyün kesenekçisi
2	[Ξ] άνδρου μισθ-	Aleksandros oğlu
	ωτης της κό-	-----dogos?
4	μης ὑπέρ τῶν	kendi ailesi için
	ιδίων Διὶ Βρο-	Zeus Bronton'a
6	ντῶντι εὐχή	adağı (sundu)."

Satır 1-2: [ ] Δ Ω Γ Ο Ε . Cox ve Cameron taş üzerinde *delta* ile *gamma*, *omikron* ve *sigma* harflerinin kesin olduğunu belirtmektedirler. Aradaki *omega* benzeri harfin taşçı ustasının bir hatası olabileceğini ve harfin gerçekten de *omega* olabileceğini söylemektedirler. *Delta*'dan önce, *delta*, *alpha* ya da bir *lambda*'ya ait olabilecek bir harfin sağ bacağına kalıntıları vardır. Sonu -γος ile biten isimler için bkz. Dornseiff-Hansen, Rückläufiges, s. 218 vd.

Satır 2-4: μισθωτης της κόμης Yazıttaki ... δω?γος 'Αλεξάνδρου köyün arazi ve çiftliklerinin gelirini (kesenek) önceden para ödeyerek satın alan şahıstır. Konu ile ilgili olarak bkz. Cox-Cameron, MAMA V, s. 105 No. 218'de verilen açıklamalar (burada Kat. No. 218). Kümbet'te ele geçmiş olan bir yazıtta geçen μισθωτης için bkz. Haspels, Highlands, s. 308 vd No. 31. *Misthotai* hakkında genel olarak bkz. Mitchell, Anatolia I, s. 164 vd.

Satır 6: εὐχή. Sözcüğün sonunda *ny* yoktur

Kat. No. 178

Altar (Lev. 58, a-ç) (*vidi*)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir (Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada, Seyitgazi'de türbenin içinde bir mezarlıkta [yapının güney-doğu köşesinin yakınında] durmaktaydı); Şimd. Y.:

Eskişehir Arkeoloji Müzesi (Eskişehir, Yunus Emre İlkokulu'ndan); **Env. No.:** A-127-67;
Malz.: Gri mermer; **Yük.:** 84 cm; (kaide) 18 cm; **Gen.:** (kaide) 31 cm; **Kal.:** (gövde) 25, 6
 cm, (kaide) 29, 7 cm; **H. Yük.:** 2, 7-3, 5 cm

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 107 No. 222 Lev. 50.

Es. Dur.: Altar üst ve alt kısımlardan kırılmıştır. Ön yüzde, başlık ve kaidenin yüzeyleri kaba biçimde kazınmıştır. Eserin bütün yüzeyleri çok aşınmıştır. Altarın üzerinde birçok küçük kırık ve çatlaklar vardır. Kırıklar ve çatlaklar nedeniyle yazıt çok zarar görmüştür.

Tanım: Altar çok yıprandığı için ayrıntı ve profiller açık bir biçimde izlenememektedir. Eserin yüksek başlık kısmı ve profili kaybolmuş kaide kısmı seçilebilmektedir. Ön yüzde Eski Yunanca yazıtın üst kısmında bir kabartmanın (büst?) izleri seçilmektedir. Başlığın ve gövdenin bir kısmını kaplayan kabartma, bilinçli biçimde kazınmış ve yüzey pürüzlü biçimde düzleştirilmiştir. Yazıtın görünen ilk satırı başlık üzerine, diğerleri ise, gövde üzerine kazınmıştır. Yazıtın alt satırları kaide üzerindeki kazıma nedeniyle kaybolmuştur. Altarın öteki yüzlerinde de kabartma betimler vardır. Arka yüzde çelenk, solda öküzlü başı, sağda ise, daire içinde altı yapraklı rozet betimi vardır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: E C E Ω Ψ

	[-----]	"Aleksandros
	['A]λεξάων[δ]-	oğlu -----
	<i>kabartma</i>	eşi Zoe'yle
2	[ρ]οῦ σὺν	beraber
	τῆ συνβίῳ	kendilerinin
4	Ζόνη περ/ὸ/ (sic)	ve çocuk-
	ἐαυτῶν καὶ	larının esenliği
6	τῶν τέκν[ω]-	için Zeus
	ν σωτηρία-	Bronton'a
8	[ς] Διὶ Βροντῶ-	adağı
	[ντι εὐχίην]	(sundu) "

Satır 4: Ζόνη = Ζώνη Taş üzerinde περί yerine ΠΕΡΑ yazılmıştır

Kat. No. 179

Altar (Lev. 60)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Seyitgazi'de İsmail'in oğlu Cafer'in evinde durmaktaydı; **Malz.:** Kireçtaşı; **Yük.:** 94 cm;

Gen.: 33 cm; **Kal.:** 43 cm; **H. Yük.:** 3 cm

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 111 No. 231 Lev. 52.

Es. Dur.: Altarın alt ve üst kısımları kırılmıştır. Eserin sağ tarafı görülmemektedir. Altarın

başlık kısmı oldukça zedelenmiştir

Tanım: Altarın ön yüzünde, gövde üzerinde oldukça yıpranmış büyük bir destekli krater betimi vardır. Kraterin boyun kısmı oldukça yüksek betimlenmiştir. Dokuz satırlık Eski Yunanca yazıt kraterin çevresine yazılmıştır. Kraterin sağ tarafındaki yazılar, taşın dayandığı yer nedeniyle okunamamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak ve Melles'in Mezar Taşı?

H. Şek.: € ∩ Λ

	Μέλλ[η]ς Δημ[ᾱ σὸ]–	"Demas oğlu
2	ν τέκνῳ Μέλλ[η] κ]	Melles, çocuğu
	Νανα [ὑπὲρ τ]	Melles'le birlikte ve
4	[ῶ]ν ἰ [δίῳ]–	Nana bütün aile
	[ν] πᾶν krater [τω]–	üyelerinin esenliği
6	ν σῶ [τηρ]–	için Zeus Bronton'a
	ίας Δι [ἰ Βρο]–	adağı (sundular)
8	ν τῶντι [εὐχῆν]	ve kendisine
	κ ἑαυτῶ [ζῶν?]	(hayattayken?)"

Satır 1–2: Μέλλ[η]ς Cox ve Cameron ismin Yunan olmadığını düşündükleri için aksentsiz yazmışlardır. Ancak, Zgusta, bunun bir Yunan adı olduğunu belirtip Μέλης adının bir yan şekli olduğunu söylemektedir: Personennamen, s. 309 § 893. 1. satırda ikinci *my*'den sonra üç–dört harflik bir yer bulunmaktadır. Tamamlama Cox–Cameron.

Satır 3: Νανα. Bkz. yuk. Kat No 55

Satır 9: κ ἑαυτῶ [ζῶν?]. ἑαυτῶ sözcüğünü kullanmakla Melles altarı ileride kendisi için mezar taşı olarak düşünmüş olmalıdır. Cox ve Cameron bu sözcüğün ardından ζῶν sözcüğünün gelebileceğini düşünmüşlerdir. Benzer ifadeler için bkz. Kat. No. 72, 92, 96, 97, 150, 167, 186, 204, 229.

Kat. No. 180

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Ramsay çalıştığı sırada Seyitgazi'de mezarlıkta durmaktaydı. Altarın yapıldığı malzeme ve ölçüleri yayında verilmemektedir.

Yayın: Altar, ilk kez 1883 yılında Ramsay tarafından kopya edilmiş ancak, yayımlanmamıştır. Cox ve Cameron altarı Ramsay'ın not defterinden çalışmışlar ve onun çizimini kullanmışlardır. Cox–Cameron, MAMA V, s. 156 No. R22 Fig. 94.

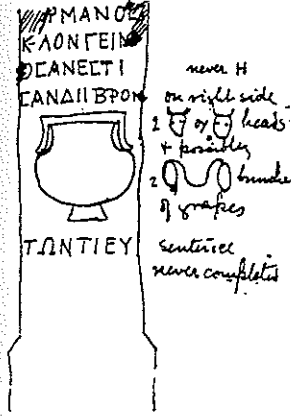
Es. Dur.: Yayında altarın durumu hakkına bilgi yoktur. Ancak, çizimden altarın başlık kısmının kırık olduğu anlaşılmaktadır.

Tanım: Çizimden görülebildiği kadar, altarın uzun gövdesinde, ön yüzde beş satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır. Yazıtın dördüncü ve beşinci satırları arasına küçük kaideli bü-

yük bir destekli krater işlenmiştir. Ramsay'ın notuna göre, altarın sağ yüzünde iki öküz başı kabartması ve olasılıkla iki üzüm salkımı kabartması bulunmaktadır. Çizimden altarın yüksek kaidesi seçilebilmektedir

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ε Ε Α Ω

	[Γε]ρμανός	"Germanos
2	κ Λονγεϊν-	ve Longei-
	ος άνέστι-	nos Zeus
4	σαν Διῖ Βρον-	Bronton'a
	krater	adağı
	τωντι ευ-	diktiler."
6	(χην) (sic)	

Fig. 37

Satır 3-4: άνέστισαν = άνέστησαν. Ramsay taşın üzerinde *eta* değil, *iota* olduğunu belirtmektedir.

Satır 5-6: ευ(χην). Ramsay notunda, yazıtın ευ- hecesine kadar yazılıp sonra bırakıldığını, sonuna kadar yazılmadığını belirtmektedir.

Kat. No. 181

Altar (Lev. 59, a-ç) (vidi)

Bul. Y.: Seyitgazi çevresinden/Eskişehir; Şimd. Y.: Seyitgazi Arkeoloji Müzesi; Env. No.:

A-148-68; Malz.: Gri mermer. Eserin ölçüleri alınamamıştır.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Altarın başlık ve kaide kısımları köşelerden kırılmış ve çok zedelenmiştir. Eserin bütün yüzeyleri çok aşınmıştır. Figürler ve yazıt güçlükle görülebilir durumdadır. Yazıtın üst satırları kırık nedeniyle kayıptır. Eserin üzerinde çatlaklar ve çizikler vardır.

Tanınm: Başlık, gövde ve kaide kısımlarından oluşan küçük altarın ön yüzüne yazılmış olan yazıt başlık kısmında başlamaktadır. Üst satırları kayıp olan Eski Yunanca yazıtın iki satırı başlık üzerindedir. Yazıtın son iki satırı gövde üzerinde devam etmektedir. Yazıtın alt kısmına büyük bir çelenk kabartması işlenmiştir. Altarın sağ yan yüzünde bir öküz başı betimi, sol yan yüzünde ise çember içinde rozet betimi bulunmaktadır. Altarın arka yüzü görülememektedir.

Yaz. İçeriği: Bir Adam ve Eşinin Mezar Taşı? ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Ω Ε

-----	"-----"
[- - -]ΑΔΩ[- γλυ?]-	----- (biricik?)
2 [κυτ?]άτοις Δι[ι]	(anne ve babasına? ve?)
Βροντῶν-	Zeus Bronton'a
4 τι εὐχὴν	adağı (sundu)."

Satır 1-2: [- γλυκυτ?]άτοις. Adak, büyük bir olasılıkla Zeus Bronton'un yanı sıra bir karı-kocaya adanmıştır.

Kat. No. 182

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Altar, Ramsay ve Sterrett çalıştıkları sırada Seyitgazi'de mezarlıkta durmaktaydı.; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** yak. 1, 00 m; **Gen.:** 40 cm; **Kal.:** 40 cm; **H. Yük.:** 3 cm.

Yayın: Altar, ilk kez 1883 yılında Ramsay, daha sonra da J.R.S. Sterrett tarafından kopya edilmiş ancak yayımlanmamıştır. Cox ve Cameron altarı Ramsay'ın not defterinden çalışmışlar ve Sterrett'in çizimini kullanmışlardır. Aynı eseri daha sonra 1902 yılında Ernst Brandenburg ve W.H. Buckler de çalışmıştır. Cox-Cameron, MAMA V, s. 156 vd. No. R23 Fig. 95.

Es. Dur.: Altar üst ve alt kısımlardan zarar görmüştür. İklim koşulları nedeniyle çok yıpranmıştır.

Tanım: Yayında altarın tanımı verilmiyor. Eserin fotoğraf ya da çizimi olmadığı için tanımı yapılamamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: C E W Z A

ΝΕΑΡΧΟΣ ΑΛΕΞΑ
ΝΑΡΟΥ ΥΠΕΡ ΤΩΝ
ΕΙΔΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ
ΔΙ ΒΡΟΝΤΩΝΤΙ
ΕΥΧΗΝ

	Δ	Δ	
	Νέαρχος	'Αλεξά-	"Aleksandros oğlu
2	νδρου ὑπὲρ τῶν	ιδίων πάντων	Nearkhos bütün aile üyeleri için
4	Δι Βροντῶντι	εὐχὴν	Zeus Bronton'a adağı (sundu)."

Fig 38

Satır 3-4: Sterrett çiziminde, ιδίων ve Βροντῶντι sözcüklerini ειδίων ve Βροντῶνται olarak kopya etmiştir. Ancak Buckler'in aldığı ıstampaj ve kopya bunu doğrulamamaktadır.

Kat. No. 183

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser çalışıldığı sırada Seyitgazi'de Chrysaphi Lazarou isimli birisinde durmaktaydı; Yayınlarda eserin malzemesi ve ölçüleri verilmemektedir.

Yayın: Radet-Ouvré, Inscriptions, s. 107 vd. No. 1; Cox-Cameron, MAMA V, s. 174 No. ZB 75. Cox ve Cameron aynı yayında 220 numaralı eseri incelerken bu yazıttan da söz etmektedirler.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır. Sadece Radet ve Ouvré eserin üzerinde bir öküz başı betimi olduğunu belirtmektedirler.

Yaz. İçeriği: Eutykhes'in Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Γ Ε Υ Ω

<p>Μ Η Τ Ρ Ο Φ Ι Λ Ο Σ Α Σ Κ Λ Η Π Α Σ Ε Ν Ν Υ Ν Α Ι Κ Ι Α Μ Μ Ι Α Π Ε Ρ Ι Ε Α Υ Τ Ω Ν Ε Τ Ω Ν Ι Δ Ι Ω Ν Σ Ω Τ Η Ρ Ι Α Σ Δ Ι Ι Β Ρ Ο Ν Τ Ι Ε Υ Χ Η Ν Κ Ε Υ Τ Υ Χ Ο Υ Ι</p>	<p>2 4 6</p>	<p>Μητρόφιλος 'Ασκληπᾶς σὺν γυ- ναικὶ Ἀμμιά πε- ρὶ ἑαυτῶν κ τῶν ιδίων σωτηρίας Διὶ Βροντῶντι εὐ- χὴν κ Εὐτύχῳ υἱ[ῶ]?</p>	<p>"Metrophilos Asklepas eşi Ammia ile birlikte kendilerinin ve ailelerinin esenliği için Zeus Bronton'a adağı (sundu) ve oğulları? Eutykhes'e"</p>
--	----------------------	--	---

Fig. 39

Satır 2: 'Ασκληπᾶς. Bkz yuk. Kat. No. 4. Burada adağı sunan şahsın iki adı vardır.

Satır 3: Ἀμμιά. Bkz yuk. Kat. No. 41

Satır 7: ΕΥΤΥΧΟΥΙ. Radet ve Ouvré'un kopyalarında taş üzerinde bu harflerin görüldüğü anlaşılmaktadır. Cox ve Cameron harfler için Εὐτύχῳ υἱ[ῶ]? tamamlamasını önermektedirler. Kanımca bu tamamlama doğru gözükmemektedir. Seyitgazi'den aynı şahıslar Zeus Bronton'a bir başka adak daha (yuk. Kat. No. 135) sunmuşlardır. Eutykhes ismi yazıtta sonradan eklenmiş gibi gözükmemektedir. Belki de Metrophilos Asklepas ve eşi Ammia sonradan ölen oğulları Eutykhes için bu adağı mezar taşı olarak kullanmışlardır. Taşın ilk önce bir adak olarak sunulmuş olabileceği düşüncesi, Kuzeybatı Phrygia'da mezar taşı olan Bronton adaklarında ölümlerin isimlerinin genelde tanrının adından önce yazıldığı saptamasına dayanmaktadır. Burada ise çocuğun adı tanrının adından sonra gelmektedir.

Kat. No. 184

Altar (Lev. 60 = ıstampaj fotoğrafı)

Bul. Y.: Avdan/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada

Avdan'da mezarlıkta durmaktaydı; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** (gövde) 34 cm; (kaide) 30, 5 cm; **Gen.:** (gövde) 24, 5 cm; (kaide) 32 cm; **Kal.:** 33, 5 cm; **H. Yük.:** 2, 5-2, 75 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 64 vd. No. 131 Fig. 27 Lev. 37.

Es. Dur.: Altar üst, arka ve sağ tarafından kırılmıştır. Gövdenin alt kısmı toprak içindedir.

Tanım: Altar kırık olduğu için tam tanımı yapılamamaktadır. Ancak, eserin yüksek ve kalın profilli bir bandla gövdeden ayrılan kaide kısmı çizimde görülmektedir. Eserin ön yüzündeki yazıtın, kısmen izleriyle birlikte, yedi satırlık kesimi seçilebilmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: €

Fig. 40

	[.....]	"-----"
2	A[.....]	-----
	[.]E[.....]	-----
4	T[.]M[.....]	-----
	ON[.] Δ[τὶ Βροντῶ]-	Zeus Bronton'a
6	ὑπὲρ εὐχῆν	adağı (sundu)."

Kat. No. 185

Altar (Lev. 60 = ıstampaj fotoğrafı)

Bul. Y.: Avdan/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Ancak, Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Avdan'da mezarlıkta durmaktaydı; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 52 cm; (gövde) 31 cm;

Gen.: 48 cm; (gövde) 35 cm; **Kal.:** 37 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 66 No. 135 Fig. 28 Lev. 38.

Es. Dur.: Altar, gövdenin üst, kaidenin de alt kısmından kırılmıştır. Yazıt sol ve sağ kenardan yıpranmıştır.

Tanım: Altar, kırık olduğu ve çizimde fazla ayrıntı verilmediği için ayrıntılı tanımlanamamaktadır. Ancak, altarın kırılmış profilli kaide kısmı görülmektedir. Eserin üzerindeki kabartma motifin, sadece geriye kalan alt kısmı seçilmektedir. Motifde aşağıya doğru sarkan üç tane ok biçimli betim görülmektedir. Bu desenin altında, altı satırdan oluşan Eski Yunanca yazıt okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Philipos'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: € C ϕ ϕ ω

Fig. 41

Διοφάνης κα[ι]
 2 Διονύσιος Δα-
 [μ]ᾶδος ἀδελφ-
 4 φ Φιλίππῳ καὶ Δ[ι]ῖ
 Βροντῶντι εὐ-
 6 χήν

"Damas'ın oğulları
 Diophanes ve
 Dionysios kardeş-
 leri Philippos'a
 ve Zeus Bronton'a
 adağı (sundular)."

Satır 4: Φίλιππος = Φίλιππος.

Kat. No. 186

Altar (Lev. 60)

Bul. Y.: Avdan/Eskişehir (Haspels'e Avdan Köyü'ndeki ören yerinden olduğu söylenmiştir);

Şimd. Y.: Bilinmiyor. Haspels çalıştığı sırada Karamustafa'da, köyün çeşmesine örüldü;

Malz.: Koyu Gri mermer; **Yük.:** 1, 12 m; **Gen.:** (başlık) 45 cm; (gövde) 40 cm; (kaide) 49 cm; **Kal.:** (başlık) 28 cm; (gövde) 23 cm; (kaide) 24 cm; **H. Yük.:** 2-3, 5 cm

Yayın: Haspels, Highlands, s. 356 No. 148 Lev. 639.

Es. Dur.: Altar bir duvara örülü olduğu için öteki yüzleri görülememektedir. Ancak, eser ön yüzde başlığın sol alt köşesinden ve kaidenin sol köşesinden kırılmıştır. Başlığın üst kısmı da kırılmıştır. Gövde üzerinde yatay biçimde bir çatlak görülmektedir. Altarın bütün yüzeylerinde çatlak ve çizikler vardır. Yazıt yer yer silikleşmiştir.

Tanım: Başlık, gövde ve kaide kısımlarından oluşan altarın gövdesi üzerinde bir çelenk betimi vardır. Çelengün çevresine, altarın yüzeyini tamamen kaplayacak biçimde onüç satırlık Eski Yunanca yazıt kazınmıştır. Yazıtın ilk iki satırı başlık üzerindedir.

Yaz. İçeriği: Bir Karı Kocanın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: € C A ∩

	[Αύ]ρ Παπας κ Δι-	"Aur(elius) Papas
2	[ομ]ᾶς κ 'Απόλλω[ν] κ 'Ερμῆς κ ΜΑΤΕ-	ve Diomas ve Apollon ve Hermes
4	[γ]ονε ὄσι CI [←] [γ] λυ-	ve Mateis biricik anne babalarına
6	[κ]υ <i>çelenk</i> τά- το ις	ve Zeus Bronton'a adağı (sundular).
8	κ Δ ιὶ Βρο (ν)τῶ- (<i>sic</i>)	Hermes hayattayken ve akli başındayken
10	ντι εὐχὴν 'Ερμῆς ζῶν κ	(bu altarı) dikti "
12	φρονῶν ἔθε- το	

Satır 1-2: Παπας Bkz. yuk. Kat. No. 5.

Satır 3-4: ΜΑΤΕ

CI[←] 3. satırın sonunda yer kalmadığı için isimdeki son iki harf 4. satırda *boustrophedon* yazılmıştır. Bu nedenle 4. satırdaki γονεὺσις'te çift yazılım (*dittography*) var gibi gözükmemektedir. Ancak, 3. satırın sonundaki isim Μοτεῖς şeklinde anlaşılmalıdır. Mateis Phrygia'da, Pisidia'da ve Galatia'da belgelenmiş bir yerli kadın adıdır. Adın aynı zamanda erkek adı olup olmadığı bilinmemektedir. Belgeler için bkz. Zgusta, Personennamen, s. 303 § 882-2 ve s. 543 No. 33. Bkz. ayrıca Robert, Noms Indigènes, 338 vd. ve 348.

Satır 4-10: [γ]ονεὺσι [γ]λυ[κ]υτάτοις κ Διὶ Βρο(ν)τῶντι. Adak, adağı sunanların anne-babalarına ve Zeus Bronton'a birlikte adanmıştır. Bronton'daki ilk *ny* taş üzerinde yazılmamıştır.

Satır 11-12: ζῶν κ φρονῶν Benzer ifadeler için bkz. Kat. No. 72, 92, 96, 97, 150, 167, 179, 204, 229.

Kat. No. 187

Altar (Lev 60)

Bul. Y.: Avdan/Eskişehir (Haspels'e Avdan Köyü'ndeki ören yerinden olduğu söylenmiştir);

Şimd. Y.: Bilinmiyor. Haspels çalıştığı sırada Karamustafa'da, köyün çeşmesine örülüdür;

Malz.: Koyu Gri mermer; **Yük.:** 1, 03 m; **Gen.:** 38 cm; **Kal.:** 29-33 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm.

Yayın: Haspels, Highlands, s. 356 No 149 Lev 639

Es. Dur.: Altarın başlık kısmı köşelerden derin biçimde kırılıp zarar görmüştür. Gövdenin sol kenarı da zedelenmiştir. Eserin üzerinde çatlak ve çizikler vardır. Yazıt silikleşmiştir.

Tanım: Profilli başlık kısmına sahip olan altarın başlığında burgu motiflerinden oluşan yuvarlak bir *patera* betimi vardır. Altarın gövdesi üzerinde bir çelenk betimi, altında ise üç satırlık Eski Yunanca yazıt yer almaktadır. Altarın arka yüzünde ise, bir kraterden fişkırın üzüm salkım ve dalları betimlenmiştir. Altarın yüksek ve geniş kaidesi vardır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak
H. Şek.: □ E A

Δόμνος κ "Αταλ-	"Domnos ve Atalos
2 ος Διὶ Βροντ-	Zeus Bronton'a
ῶντι εὐχὴν	adağı (sundular)."

Satır 1-2: Δόμνος. Krş. Fraser-Matthews, Names, s. 142. Bkz. ayrıca Zgusta, Personennamen, s. 519 § 1581. Zgusta, Τόμνος = Δόμνος eşitliğinden söz etmekte ve adın bir Anadolu ismi olmadığını belirtmektedir.

Kat. No. 188

Altar (Lev. 60 = ıstampaj fotoğrafı)

Bul. Y.: Süpren veya Süpüren (eskiden Süpü Ören)/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Süpü Ören'de bir evin merdivenin altında durmaktaydı;

Malz.: Gri mermer; **Yük.:** (kırık gövde) 68 cm; (kaide) 34, 5 cm; **Gen.:** (gövde) 42-44, 5 cm; (kaide) 53 cm; **Kal.:** 16 cm; **H. Yük.:** 2, 25-3, 5 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 73 No. 154 Fig. 35 Lev. 41.

Es. Dur.: Altar üst ve alt kısımlardan kırılmıştır. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada arka kısmı toprağa gömülüymüş.

Tanım: Altarın kaide kısmının yüksek olduğu görülmektedir. Ön yüzde, altı satırdan oluşan ve zor okunan Eski Yunanca yazıt vardır. Yayında, eserin üzerinde herhangi bir kabartma olduğundan söz edilmemektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E Ω Φ

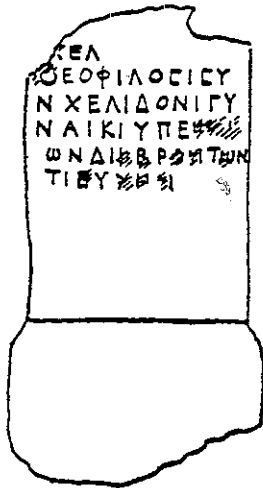

Fig. 42

	{Χελ}
2	Θεόφιλος {ι}σὺ-
	ν Χελιδόνι γυ-
4	ναικὶ ὑπὲρ [έαυ]τ-
	ῶν Διὶ Βροντῶν-
6	τι εὐχὴν

"Theophilos
 eşi Khelidon
 ile birlikte
 kendileri için
 Zeus Bronton'a
 adağı (sundu)."

Satır 1: (Χελ). Cox ve Cameron'a göre taşçı ustası, yanlışlıkla önce Theophilos'un eşi Khelidon'un adını kazımaya başlamış, ancak sonra Theophilos'un bundan hoşlanmayacağını düşünüp ismi 1. satırda yazmaktan vazgeçmiş olmalıdır.

Satır 2: Theophilos'tan sonra taş üzerinde fazladan bir *iota* vardır.

Satır 4-5: [ἐαυ]τῶν'daki tamamlama Cox ve Cameron.

Kat. No. 189

Altar (Lev. 60)

Bul. Y.: Aşağı Ilıca/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser, zamanında Aşağı Ilıca'da Türk Mezarlığı'ndaki türbenin duvarına örülüdür; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 04 m (Haspels: 92 cm); **Gen.:** 58 cm (Haspels: 60 cm); **Kal.:** 40 cm; **H. Yük.:** 3, 5-4 cm.

Yayın: Eser ilk olarak 1902 yılında Ernst Brandenburg tarafından kopya edilmiş ama yayımlanmamıştır. W.H. Buckler Brandenburg'un notlarından ve fotoğraflarından yazıtları okuyup deşifre etmiştir. Cox ve Cameron ise Avusturya Arkeoloji Enstitüsü'nün izni ile yazıtı yayımlamışlardır: Cox-Cameron, MAMA V, s. 175 No ZB 85; Haspels, Highlands, s. 349 vd. No. 133.

Es. Dur.: Altar alt kısımdan toprağa gömülü durumdadır. Üst kısım zarar görmüştür. Eserin sağ alt köşesi kırılmıştır. Genel olarak altarın yüzeyi hava şartlarından çok kötü etkilenmiştir. Yazıt da oldukça zarar görmüş durumdadır.

Tanım: Akroterleri olan altarın yayınlarda tanımı yapılmamaktadır. Sadece akroterler arasında uçları kırımlı olan dal benzeri betimler olduğu belirtilmektedir. Eserin üzerinde, ön yüzde bir çelenk motifi bulunmaktadır. Onun altında ise, zarar görmüş dört satırlık yazıt görülmektedir.

Yaz. İçeriği: Menophilos ile anne ve babasının Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E A Ω

	Μη[νόφι]λος πατρί [κ ἐ]-	"Menophilos babasına (ve)
2	αυτῷ κ μητρί Δ[. .]	kendisine ve annesi - - - - kızı
	[. .]ΑΤΟΕ κ Διὶ Βρ[ον]-	D - - -'ye ve Zeus Bronton'a
4	τῶντι εὐχίην	adağı (sundu)."

Satır 1: Μη[νόφι]λος Buckler ismi Menophilos olarak okumaktadır. Haspels ise, herhangi bir tamamlama önerisi getirmemektedir. Sadece isimdeki *lambda*'nın *my* olarak da okunabileceğini belirtmektedir.

Satır 1-4: πατρί [κ ἐ]αυτῷ κ μητρί Δ . . . . ΑΤΟΕ κ Διὶ Βρ[ον]τῶντι. Altar, Zeus Bronton'un yanı sıra, adağı adayan şahsın babasına, annesine ve bizzat kendisine de adanmış olmalıdır. Haspels μητρί'den sonraki sözcüğün [μνήμ]ατος biçiminde tamamlanması gerektiğini belirtmektedir. Buckler ise, μητρί'den sonra bir *delta* okumuştur. Buckler bu kısım için δ[ι'ὀνλείρ]ατος? biçiminde tamamlama önerisi getirmektedir.

Kat. No. 190

Altar (Lev 61)

Bul. Y.: Aşağı Ilıca/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor Altar, Haspels çalıştığı sırada, Aşağı Ilıca'da eski Türk mezarlığının içindeki türbenin güney duvarına örülü durmaktaydı; **Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** 79 cm; **Gen.:** (gövde) 30 cm; (kaide) 35 cm; **Kal.:** Yayında verilmiyor (duvara örülü olduğu için ölçüleri alınamıyor); **H. Yük.:** 2, 5-3, 2 cm.

Yayın: Haspels, Highlands, s. 351 No. 136 Lev. 636; Haspels, Centre, s. 228

Es. Dur.: Altarın başlık kısmı sağ ve sol köşelerden kırılmıştır. Kaidenin sağ köşesi de kırılmıştır. Gövdenin sağ kenarı boydan boya zedelenmiştir. Eserin üzerinde çatlak ve çizikler vardır.

Tanım: Altarın başlık kısmı kalın bir profille gövdeye bağlanmaktadır. Köşeler kırık olduğu için akroterlerin olup olmadığı söylenememektedir. Ancak başlık üzerinde, ön yüzde küçük çıkıntı biçiminde işlenmiş bir kısım ve üzerinde de spiral benzeri bir süs bulunmaktadır. Altarın gövdesi üzerinde iki öküzlü başı ve onun da altında yedi satırlık düzgün yazılmış Eski Yunanca yazıt görülmektedir. Yazıtın son üç satırı kaide üzerine yazılmıştır. Yazıtı düzgün yazabilmek için önceden çizilmiş ince çizgiler görülmektedir. Eserin yüksek bir kaide kısmı vardır.

Yaz. İçeriği: Bir Adamın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: € C W

	Διοφάνης Ὀνή-	"Onesimos oğlu
2	σίμου καὶ Ὀνή-	Diophanes ve
	σιμος ὑπὲρ τ-	Onesimos bütün
4	ῶν ἰδίων πάντ-	aile üyeleri için
	ων Διὶ Βροντῶ-	Zeus Bronton'a ve
6	ντι καὶ πατρὶ ε-	babaya adağı
	ύχην	(sundular)."

Satır 5-6: Διὶ Βροντῶντι καὶ πατρὶ. Adak, tanrının yanı sıra bir şahsa adanmıştır.

Kat. No. 191

Altar (Lev 61)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Dörner eseri çalıştığı sırada Eskişehir'de, şeker fabrikasında durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 65 m; **Gen.:** (alt) 65 cm; (yazıtın olduğu alan) 50 cm; **Kal.:** (orta) 30 cm; **H. Yük.:** Yayında verilmiyor.

Yayın: Dörner, Inschriften, s. 114 No. 3

Es. Dur.: Yayındaki fotoğrafta altarın kaide kısmı görülmemektedir. Altarın başlık kısmı çok zedelenmiş ve bütün köşeler kırılmıştır. Eserin gövdesi de sağ kenar ve alt kısımdan kırılmıştır. Yazıtın altındaki alanda kazıma izleri görülmektedir. Yazıt sağ taraftan zarar görmüştür.

Tanım: Altarın yüksek başlık kısmı ince profillerle gövdeye bağlanmaktadır. Başlık üzerinde

oldukça küçük betimlenmiş bir amfora kabartması görülmektedir. Gövde üzerinde dört satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Φ □ Ε Ω Α

	Τρόφιμος Δ[ι]ο-	"Diodoros oğlu
2	δώρου ὑπέ[ρ ἐ]-	Trophimos
	αυτοῦ Διὶ Β[ρ]-	kendisi için
4	οντῶν[τι]	Zeus Bronton'a
	[ε]ὔ[χην]	(adağı sundu)."

Satır 4-5: Satırlarda kazıma vardır.

Kat. No. 192

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Başören/Alpu/Eskişehir (Eskişehir'in 45 km kuzeydoğusunda); **Şimd. Y.:**

Bilinmiyor. Altar, Körte tarafından çalışıldığı sırada Başören'de mezarlıkta durmaktaydı;

Malz.: Yayında malzeme hakkında bilgi yoktur; **Yük.:** 92 cm; **Gen.:** 38 cm; **Kal.:** 35 cm; **H.**

Yük.: 3 cm.

Yayın: Körte, Studien VI, s. 434 No. 56; Cox-Cameron, MAMA V, s. 172 No. ZB 24.

Es. Dur.: Altar iklim nedeniyle çok yıpranmıştır. Yazıt birçok yerde okunmaz durumdadır.

Tanım: Yayında altarın tanımı hakkında bilgi yoktur. Yalnız Körte, yazıtın üst kısmında ayakta duran ve neredeyse tamamen silinmiş olan iki figürden söz etmektedir. Altarın ön yüzünde, sekiz satırlık kötü durumda Eski Yunanca yazıt vardır. Yazıtın tam içeriği çıkartılmamakta ancak, Zeus Bronton'a adandığı kesin olarak söylenebilmektedir.

Yaz. İçeriği: Mezar Taşı? ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ε □ Ω

	[-----]ΑΛΝ Ω □ Ο[---]	-----
2	[---]Α □ κ Αύρ. Τατ[ιον?]	--- ve Aur(elius) Tation?
	[--] τοῦς δύο Δ[-----]	-----
4	[ἐ]αυτοῖς ΑΥΤΕ[-----]	kendileri için -----
	[ἔ]τευξαν κ Δι[ι-?-?--]	hazırladılar ve Zeus Bronton'a
6	[Βρο]ντῶντι Ο[-----]	-----
	[-----]ΟΕΟ□[-----]	-----
8	[-----] ἐνθάδε[ε-----]	----- burada --

Satır 2: Τατ[ιον?]. Tamamlama Körte. Ad doğru ise, Tation Batı Anadolu'da oldukça yaygın kullanılmış olan bir yerli kadın adıdır (Lallname). Ad, Phrygia'da da oldukça sevilmiştir. Bkz.

Zgusta, Personennamen, s. 499 § 1517-8 ve Frei, Epichorische Namen, s. 186.

Satır 5: [ἔ]τευξων. τεύχω fiilinden ve 4. satırdaki [ἔ]ωντοίς ile 8. satırdaki ἐνθάδ[ε] sözcüklerinden yazıtın aynı zamanda bir mezar taşı olabileceği anlaşılmaktadır. Körte'nin kopyasında Δι' den sonra Βροντῶντι'den önce beş veya altı satırlık bir boşluk gözükmemektedir.

Kat. No. 193

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Sarısu Tepesi'nde, Boya-Tokat'tan 5 km uzaklıkta/Eskişehir-Çifteler arasında; **Şimd.**

Y.: Bilinmiyor. Eser çalışıldığı sırada Sarısu'da durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 98 cm;

Gen.: 35 cm; **Kal.:** 30 cm; **H. Yük.:** 3 cm

Yayın: Körte, Studien VI, s. 437 No. 61; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 30.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur. Sadece eserin çok yıprandığı belirtilmektedir.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı verilmemektedir. Sadece Körte, eserin ön yüzünde üzümle dolu bir kap betimi (olasılıkla bir krater), arka yüzde öküz başı, sağ yüzde yıldız (olasılıkla bir rozet), sol yüzde ise bir üzüm salkımı betimi olduğunu belirtmiştir.

Yaz. İçeriği: Bir Adamın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bir bilgi yoktur.

	Πουσα σὺν τέ-	"Pousa çocuklarıyla
2	κν[ο]ίς ἀνδρῖ	beraber kocasına
	κ Δ[ι] Βρο]ντῶν-	ve Zeus Bronton'a
4	τι εὐχίην	adağı (sundu)."

Satır 1: Πουσα. Pousa bir yerli Anadolu kadın adıdır. Zgusta'da Πουσα ile ilgili maddede sadece bu yazıttaki isim geçmektedir: bkz. Zgusta, Personennamen, s. 439 § 1300-2 ve s. 554 No. 172.

Satır 2-4: ἀνδρῖ κ Δ[ι] Βρο]ντῶντι. Eser, hem bir adama hem de Zeus Bronton'a adanmıştır.

Kat. No. 194

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Sarısu Tepesi'nde Boya-Tokat'tan 5 km uzaklıkta/Eskişehir-Çifteler arasında; **Şimd.**

Y.: Bilinmiyor. Eser çalışıldığı sırada Sarısu'da durmaktaydı; **Malz.:** Kireçtaşı; **Yük.:** 98 cm;

Gen.: 41 cm; **Kal.:** 28 cm; **H. Yük.:** 3 cm.

Yayın: Körte, Studien VI, s. 437 No. 60; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 31.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı verilmemektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlar da harf şekilleri hakkında bir bilgi yoktur.

	Μηνόφιλος	"Aleksandros
2	Ἀλεξάνδρ-	oğlu Menophilos
	ου Δι Βρο-	Zeus Bronton'a
4	ντῶντι εὐχήν	adağı (sundu)."

Kat. No. 195

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Eskişehir (Kovalca ve İnönü arasındaki bir tepede bulunmuştur); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 05 m; **Gen.:** 38 cm; **Kal.:** 38 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm.

Yayın: Körte, Studien VI, s. 417 No. 27; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 36

Es. Dur.: Eserin durumu hakkında yayınlarda bilgi yoktur. Sadece, yazıtın çok yıprandığı belirtilmektedir ve sadece son satır okunabilir durumdadır.

Tanım: Yayınlar da eserin tanımı yapılmamaktadır. Sadece, Körte altarın sol yüzünde öküç başı, sağ yüzde ise bir saban betimi olduğunu belirtmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlar da harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

Δι Βροντῶντι[ι]

Zeus Bronton'a
adağı (sundu[lar])."

Kat. No. 196

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: İnönü/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Körte eseri çalıştığı sırada İnönü'de bir köprüde durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 20 m; **Gen.:** 60 cm; **Kal.:** 47 cm; **H. Yük.:** 2 cm.

Yayın: Körte, Studien VI, s. 418 No. 30; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 37.

Es. Dur.: Altar üst ve sağ kısımlardan zedelenmiştir. Yayınlar da bunun dışında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlar da altarın tanımı yapılmamaktadır. Körte yazıtın üst kısmında, sağ elinde para torbası, sol elinde *kerykeion* taşıyan Hermes betimlendiğini belirtmektedir (Bronton adakları üzerindeki öteki Hermes betimleri için bkz. Kat. No. 171, 275 ve 301). Hermes'in sağında ise manto giymiş bir insan figürü vardır.

Yaz. İçeriği: Büyük bir olasılıkla Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlar da harf şekilleri hakkında bilgi yoktur. Ancak, Körte'nin yazdıklarından *ep-silon*'un € biçiminde yazıldığı anlaşılmaktadır.

	[Ἐ]παγαθίων Φ[. . .]	"- - - - oğlu Epagathion
2	κατὰ ἐπιταγ[ήν ὑπὲρ]	(tanrının) emri üzerine
	τῶν ιδίων ἔ[στησε]	ailesi (için) kardeşiyle
4	σὺν ἀδελφῷ Δι[ὶ Βρον]-	beraber Zeus (Bronton'a?)
	[τῶντι]	(adağı) dikti? "

Satır 1: Baba adından sadece bir harf kalmıştır

Satır 2: κατὰ ἐπιταγήν. Bkz. yuk. Kat. No 36.

Satır 4-5: Δι[ὶ Βροντῶντι] Tanrının ismi kesin değildir. Körte beşinci satırın izlerini gördüğünü söylemektedir ve *epitethon*'u Bronton olarak tamamlamaktadır. Körte, burada kardeşin isminin de olabileceğini belirtmekte, ancak tanrının isminin olma olasılığının daha yüksek olduğunu söylemektedir.

Kat. No. 197

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Çukurhisar/Alpu/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Körte eseri çalıştığı sırada Çukurhisar'da bir evde durmaktaydı; **Malz.:** Kireçtaşı; **Yük.:** 48 m; **Gen.:** 22 cm; **Kal.:** 24 cm; **H. Yük.:** 2 cm

Yayın: Körte, Studien VI, s. 422 No. 34; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 40.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur. Körte yazıtın sol tarafının kısmen kazındığı belirtmektedir.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır. Körte eserden "dört köşe blok" olarak söz etmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

	Ἄγαθῆ τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Πρόκλα	Prokla
	[σύν] τοῖς	çocuklarıyla
4	[τέκ]νοις	birlikte Zeus
	[ἀνέ]στησεν	Bronton'a
6	[Διὶ Βρο]ντῶ-	adağı dikti "
	[ντι εὐχ]ήν	

Satır 5: ἀνέστησεν. Sözcükteki son *ny* harfi taş üzerinde önünde duran *epsilon*'un üzerine yazılmıştır.

Kat. No. 198

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Sarayören (eskiden Alpanos)/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser çalışılıken Sarayören'de durmaktaydı; **Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** 1, 78 m; **Gen.:** 46 cm; **Kal.:** 12 cm; **H. Yük.:** 3- 5, 2 cm.

Yayın: Macpherson, Inscriptions, s. 14 No. 6; SEG 14 (1957) s. 184 No. 784.

Es. Dur.: Yayınlarda sadece eserin üst kısımdan kırılmış olduğu belirtilmektedir.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı verilmemekte, sadece altarın üzerinde bir öküüz başı kabartmasının izleri olduğu söylenmektedir. Yazıtta ligatürlerin olduğu belirtilmektedir.

Yaz. İçeriği: Attalos'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayında harf şekilleri hakkında bir bilgi yoktur

	Εὐψυχος Ἀττ-	"Attalos oğlu
2	άλου πατρὶ θε-	Eupsykhos tanrının
	οφιλήτω κ	sevgili kulu babasına
4	Διὶ Βροντῶ-	ve Zeus Bronton'a
	ντι εὐχὴν	adağı (sundu) "

Satır 2-5: πατρὶ θεοφιλήτω κ Διὶ Βροντῶντι. Adak, hem adağı sunan şahsın babasına hem de Zeus Bronton'a adanmıştır. Θεοφιλήτω'daki *theta* Macpherson çalıştığı sırada silinmiş durumdaymış. Ancak, Macpherson, 1939 yılında Eğitim Bakanlığı memuru Vehbi Toral'ın yazıtından aldığı bir kopyada *theta* harfinin olduğunu görmüştür.

Buradaki adak, tanrının Sarayören'deki tapınağından kaynaklanmaktadır. Bu öteniden kaynaklanan öteki adaklar için bkz. Kat. No. 45, 46, 47, 48, 97, 234 ve 235.

Kat. No. 199

Altar (Eserin yayındaki çok küçük ıstampaj fotoğrafı buraya alınmamıştır)

Bul. Y.: Zobu (Sopu) Köyü/Örencik/Kütahya; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser çalışıldığı sırada Zobu Köyü'nde mezarlıkta durmaktaydı; **Malz.:** Gri-beyaz mermer; **Yük.:** 83 cm; **Gen.:** 48-57 cm; **Kal.:** 48-55 cm; **H. Yük.:** 2, 75-3 cm.

Yayın: Levick-Mitchell, MAMA IX, s. 21 No. 52 Lev. 7; SEG 38 (1988) s. 392 vd. No. 1296.

Es. Dur.: Altar havanın etkilerinden çok kötü durumdadır ve bir yüzü kırıktır. Üzerindeki betimler zarar görmüştür.

Tanım: Altarın ön yüzünde tanrının büstü işlenmiştir (Bronton adakları üzerindeki Zeus büstleri için bkz. Kat. No. 144, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 253, 275, 278, 279, 281 ve 301). Eserin sağ yan yüzünde bir kartal betimi, sol yan yüzünde ise küçük bir büst betimi vardır. Arka yüzde kartal, çelenk ve at başları görülmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Agathios? Bronton - - - -'a Adak

H. Şek.: Yayında harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

Ön yüz:

ΩΣΑΣ Δι̇ — — — — ΘΙΩ ΒΡΟΝ—

"— — — — Zeus Agathios? Bronton

Sağ Yan yüz:

— — — — —'a adağı (sundu[lar])."

I[—] H[—] ITIΩ εὐχήν

MAMA IX'da yazıtın aslen sol yan yüzde başlayıp ön ve sağ yan yüzde devam ettiği belirtilmekte ve yazıt şu şekilde tamamlanmaktadır: [— — — — καθιερ]ώσας Δι̇ Ἄγαθίω? Βρον (vac) τ[ῶντι — —] ITΩ εὐχήν. Bronton'dan önce taş üzerinde olasılıkla Agathios sıfatının durduğu belirtilmektedir. εὐχήν'den önceki sözcüğün ise, Bronton'un bir başka sıfatı olabileceği söylenmektedir. Zeus Agathios için bkz Schwabl, Zeus I. Epiklesen, s. 254 ve Schwabl, Zeus II Kultbelege, s. 1149. Ayrıca yine krş Şahin, Nikaia II 1, No. 1061–1067; Sağır'da (Pisidia'daki Antiocheia yakınında) bulunmuş Zeus Kalagathios adağı için bkz Ramsay, Tekmoreian, s. 345 No 25 (SEG 6 [1932] No 550). Yine, Phrygia'daki Zeus Agathios adakları için bkz Drew-Bear, Local Cults, s. 249.

Zobu (Sopu) Köyü'nden Antik Dönem'den çok sayıda eser (yazıt) ele geçmiştir, krş Levick–Mitchell, MAMA IX, s. lxix s. v. Sopu Köy. Köy, Aizanoi'un yakınında olup Antik Dönem'de bu kentle yakın ilişki içinde olmalıdır. Zobu Köyü'nden yakın zamanda (2001'de) bütün yüzlerinde kabartma tanrı büstleri olan yazıtlı bir altar bulunmuştur. Ön cephede Zeus'un, öteki cephelerde de Kybele/Hekate, Helios ile Selene'nin betimleri bulunmaktadır. Zeus ve Kybele/Hekate'nin olduğu yüzlerde üst kısımları kırık veya zarar görmüş olan yazıtlar bulunmaktadır. Yazıtlarda, büyük bir olasılıkla, Zeus rahibi olan Menophilos isimli bir şahıs aracılığıyla (veya bu rahiple birlikte) Daokome isimli bir köyün halkı, yörede geçerli olan takvimin Lōos isimli ayının 19.'da "büyük Zeus" için bir şeyi (belki de bu altarı) kuruyor (inşaa ediyor) veya dikiyorlar. Kurulan şeyin ne olduğu yazıt eksik olduğu için anlaşılama- maktadır. Bu altar büyük bir olasılıkla yakında olan Aizanoi'dan bu köye getirilmiştir ve önceden Aizanoi'daki büyük Zeus Tapınağı'nda duruyor olabilir. Belki de yazıtta sözü edilen "kuruldu, inşaa edildi, dikildi" ifadesi ile bu tapınakta yapılmış olan bir işlem söz konusudur. Bu altar Kütahya Arkeoloji Müzesi Müdürü Metin Türktüzün tarafından yayımlanacaktır.

Kat. No. 200

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Bilinmiyor. Ancak eser, Eskişehirli sanayici M. Firuz Kanatlı tarafından Eskişehir Merkez'de (Odunpazarı'nda) birisinden satın alınmıştır. Altar Eskişehir çevresindedir; **Şim.**

durd. yer: M. Firuz Kanatlı Koleksiyonu'nda (Eskişehir'de, Eti Bisküvileri Fabrikası'nda);

Koleksiyon Env. No.: 28; **Malz.:** Kireçtaşı; **Yük.:** 93 cm; **Gen.:** 36 cm; **Kal.:** 30 cm; **H.**

Yük.: Bilinmiyor.

Yayın: Körte, Radet, s. 409 No. 54; Cox–Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 50.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Başlık, gövde ve altlık kısımlarından oluşan altarın ön yüzde dört satırlık Eski Yunanca yazıt, bunun üzerinde ise öküz başı kabartması görülmektedir. Altarın arka yüzüne de bir öküz başı kabartması işlenmiştir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: C E Z

	'Αντίοχος 'Αλ-	"Aleksion
2	εξίωνος Διὶ	oğlu Antiokhos
	Βροντῶντι	Zeus Bronton'a
4	εὐχὴν	adağı (sundu)."

Kat. No. 201

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Şarhöyük/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser çalışıldığı sırada Şarhöyük'de bir duvara örülü durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 58 m; **Gen.:** 77 cm; **Kal.:** 53 cm; **H. Yük.:** 3 cm.

Yayın: Körte, Radet, s. 410 No. 56; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 52.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Donaks'ın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

	'Ονησίμη Δόνακι πατρί	"Onesime eşi Neikomedes
2	σὺν Νεικομήδῃ συν[βί]φ [κ]	ile beraber babası Donaks'a
	Διὶ Βροντῶντι	(ve) Zeus Bronton'a
4	εὐχὴν	adağı (sundu)."

Satır 2: Νεικομήδης = Νικομήδης.

Satır 1 ve 2-3: Δόνακι πατρί ve [κ] Διὶ Βροντῶντι. Adak, hem baba Donaks'a hem de Zeus Bronton'a adanmıştır.

Kat. No. 202

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Uludere/Eskişehir; **Şimd. Y.:** M. Firuz Kanatlı Koleksiyonu'nda (Eskişehir'de, Eti Bisküvileri Fabrikası'nda); Eserin malzemesi ve ölçüleri hakkında bilgi yoktur.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır. (Bilgiler, Eskişehir Müzesi'ni M. Firuz Kanatlı'nın koleksiyon envanter defterinden alınmıştır.)

Es. Dur.: Eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Eserin tanımı hakkında bilgi yoktur

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A E € C

	Ἄγ[α]θῆ τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Διὶ Βροντῶντι	Epiktesia'nın ve
	Ἐπικτησίας	Khrestos'un Zeus
4	καὶ Χρήστου	Bronton'una Marcus
	ἀνέστησε τὸν βω-	(bu) altarı dikti."
6	μὸν Μᾶρκος	

Satır 2-4: Διὶ Βροντῶντι Ἐπικτησίας καὶ Χρήστου. Epiktesia ve Khrestos'un, büyük bir olasılıkla Zeus Bronton'un kültünün kurucuları olmalıdırlar. Burada olasılıkla bir karı-koca tarafından kurulmuş özel bir kült söz konusudur. Bu şahısları tanrının rahip ve rahibesi olarak yorumlamak da olasıdır. Benzer ifadeler ve yorumlar için bkz. aş. Kat. No. 271. Ayrıca yine krş. Kat. No. 272, 274, 288 ve 295

Kat. No. 203

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Şarhöyük/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser çalışıldığı sırada Şarhöyük'te bir duvara örülü durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 73 m; **Gen.:** 50 cm; **Kal.:** Yayınlarda ve-
rilmiyor; **H. Yük.:** 4 cm.

Yayın: Körte, Radet, s. 408 No. 52; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 49

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

	Διόδωρος Διο-	"Diodoros oğlu
2	δώρου μετὰ α[ύτ]-	Diodoros kendi
	[ο]ῦ συνβίου κ υ[ιῶν]	eşi ve oğulları
4	Δαμάδος κα[ὶ]	Damas ve Dio-
	Διοδώρου Διὶ Β[ρο]-	doros ile birlikte
6	Δ ντῶντι Δ	Zeus Bronton'a
		(adağı sundu) "

Kat. No. 204

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Karapazar/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Ramsay çalıştığı sırada Karapazar yakınlarında durmaktaydı; Yayınlarda eserin malzemesi ve ölçüleri hakkında bilgi yoktur.

Yayın: Ramsay, Sepulchral Customs, s. 256 vd No 7; Cox-Cameron, MAMA V, s. 174 No. ZB 68; Drew-Bear et alii, Traveller, s. 26 vd.; SEG 35 (1985) s. 509 No 1832

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır. Sadece, Ramsay altarın başlık kısmında yıldız biçiminde bir rozet betimi; yazıtın üst kısmında ise, üç tane öküz başı betimi olduğunu belirtmektedir.

Yaz. İçeriği: Aur(elius) Diodoros ve Eşi Tykhe'nin Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Ω Γ Ε Ψ

ΑΥΡΑΙΟΔΩΡΟ		Αὐρ. Διόδωρο-	"Aur(elius) Diodoros
ΕΜΕΤΑΕΥΝΒΙ	2	ς μετὰ συνβί-	εşi Tykhe'yle bir-
ΟΥΤΥΧΗΖΩΝ		ου Τύχη(ς) ζῶν-	likte hayattalarken
ΤΕΕΕΑΥΤΟΙΣ	4	τες ἑαυτοῖς	kendilerine ve
Κ-ΔΙΙΒΡΟΝΤΩΝ		καὶ Διὶ Βροντῶν-	Zeus Bronton'a
ΕΥΧΗΝ	6	[τι] εὐχὴν	adağı (sundu)."

Fig. 43

Satır 3-6: Τύχη(ς). Taş üzerinde sözcükteki *sigma* harfi unutulmuştur. Ramsay bu harfin unutulduğunu farketmemiştir. ζῶντες ἑαυτοῖς καὶ Διὶ Βροντῶν[τι]. Aur(elius) Diodoros ve eşi Aur(elia) Tykhe henüz yaşarlarken bu eseri kendi mezarları olarak yaptırmışlar ve kendilerine ve Zeus Bronton'a adanmışlardır. Benzer ifadeler için bkz. Kat. No. 72, 92, 96, 97, 150, 167, 179, 186, 229.

Tarih: Ramsay eseri İ. S. 3. yy.'a tarihlenmektedir.

Kat. No. 205

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Karapazar/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Ramsay çalıştığı sırada Karapazar'da, Eskişehir'den Seyitgazi'ye giden yol üzerinde durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; Yayınlarda eserin ölçüleri hakkında bilgi yoktur.

Yayın: Kirchhoff, Inscriptiones, s. 189 No 43 (yazıt Moıdtmann tarafından kopya edilmiş ve 1860 yılında iki ayrı yerde yayımlanmıştır, bkz. Kirchhoff, Inscriptiones, s. 177); Ramsay, Sepulchral Customs, s. 256 vd. No. 6; Beer, Ἀπαρχή, s. 114 dipn. 1; Cox-Cameron, MAMA V, s. 174 No. ZB 69

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır. Sadece, Ramsay altarın başlık kısmında asma dalları ve üzüm salkımları betimi; yazıtın üst kısmında ise, çelenk betimi olduğunu belirtmektedir.

Yaz. İçeriği: Phainippos'un ve Eşinin Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Γ Ε Φ Ω

ΠΕΡΣΕΥΣΚ-ΠΛΟΥ
ΣΙΟΣΦΑΙΝΙΠΠΩ
ΠΑΤΡΙΚ-ΜΗΤΡΙ
Κ-ΔΙΙΒΡΟΝΤΩΝΤΙ
ΕΥΧΗΝ

2 Περσεὺς κ Πλού-
σιος Φαινίππω
πατρί κ μητρί
4 κ Διὶ Βροντῶντι
εὐχήν

"Perseus ve
Plousios babaları
Phainippos'a,
annelerine ve
Zeus Bronton'a
adağı (sundular)."

Fig. 44

Satır 2-4: Φαινίππω πατρί κ μητρί κ Διὶ Βροντῶντι. Altar, Phainippos'a, eşine ve Zeus Bronton'a birlikte adanmıştır.

Tarih: Eser Ramsay'a göre, şahıs isimlerinden dolayı biraz erken bir tarihe tarihlenmelidir. Ancak, ona göre bu tarih kesinlikle İ. S. 2. yy 'dan önce olamaz.

Kat. No. 206

Altar (Lev. 61)

Bul. Y.: Ulaşlar/Emet/Kütahya; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser çalışıldığı sırada Ulaşlar'da, (Simav yakınlarında) bir tepenin yakınındaki bir cadde üzerinde durmaktaydı; **Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** 55 cm; (gövde) 34 cm; **Gen.:** (gövde) 22-24, 5 cm; (kaide) 27 cm; **Kal.:** (gövde) 17, 5-18, 5 cm; (kaide) 21, 5 cm; **H. Yük.:** 2 cm.

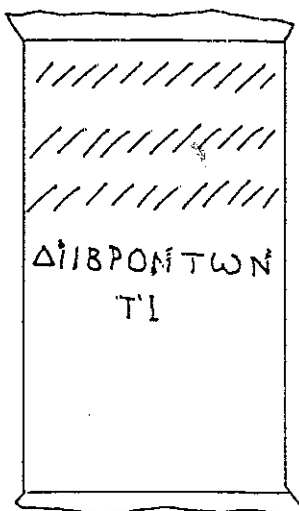
Yayın: Cox ve Cullen ilk kez altarı 1925 yılında bulup kaydetmişlerdir. Cox ve Cameron eseri 1928 yılında Buckler et alii, Valley, s. 37'de tanıtmaktadırlar. Daha sonra Cox ve Cameron 1937 yılında altarı kısaca yayımlamışlardır: Cox-Cameron, MAMA V, s. 176 No. ZB 89; Levick-Mitchell, MAMA X, s. 138 vd. No. 426 Lev. 46.

Es. Dur.: Altarın üst kısmı kırık ve toprak içindedir. Eserin yüzeyleri oldukça zarar görmüştür. Yazıt çok yıpranmış ve son satırlar dışında okunmaz durumdadır.

Tanınm: Başlık, gövde ve kaide kısımlarından oluşan küçük altarın üzerinde zamanında bir kabartma olmalıymış. Yayınlarda başka bilgi verilmemektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ω

2 Διὶ Βροντῶν-
τι

Zeus Bronton'a
(adağı sundu)."

Fig. 45

YUVARLAK ALTARLAR (6.1.2.2.) (Kat. No. 207-209)

Kat. No. 207

Yuvarlak Altar (Şek 21; Lev. 61)

Bul. Y.: Virancık (Örencik) Köyü/Emet/Kütahya; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Ancak, altar çalışıldığı sırada Virancık (Örencik) Köyü'nde doğu mezarlığında durmaktaydı; **Malz.:** Gri-beyaz mermer; **Yük.:** 89, 5 cm; **Çap:** 46 cm; **H. Yük.:** 1, 75-2, 5 cm

Yayın: Levick-Mitchell, MAMA IX, s. 20 No. 51 Lev. 7; SEG 38 (1988) s. 392 vd No 1296; Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 1992, dipn. 309.

Es. Dur.: Altar arka taraftan yarı yarıya kırılmıştır. Ön yüzdeki kartal betimi çok zedelenmiştir. Altarın üst kısmındaki profilde küçük kırıklar vardır

Tanım: Yuvarlak biçimli altar üst kısımdan birkaç ince ve kalın profile sahiptir. Profilin altında, gövde üzerinde beş satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır. Yazıtın alt kısmında yıldırım demeti üzerinde duran ve başı sağa çevrilmiş bir kartal betimi bulunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Appas'ın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur. Harfler fotoğraftan da seçilememektedir.

	Διὶ Βροντῶντι καὶ	"Zeus Bronton'a ve
2	Ἀππα τῷ ἀδελφῷ	kardeşi Appas'a,
	Ἀπολλώνιος μετὰ τῶν	Apollonios, kardeşleri
4	ἀδελφῶν καὶ τοῦ πατρός	ve babasıyla birlikte
	ἔτους σα'	(bu adağı sundu).
		Sene 201"

Satır 2: Ἀππας. Bkz. yuk. Kat. No. 99

Satır 5: ἔτους σα'. Yazıtta 201 senesi verilmektedir. Levick-Mitchell eseri *Actium aera*'sına göre İ. S. 170/171 yıllarına tarihlenmektedirler. Ancak, burada olasılıkla yine *Sulla aera*'sı söz konusudur ve buna göre eser İ. S. 116/117 yıllarına tarihlenmelidir. Krş. Kat. No 159. Levick-Mitchell yazıtta adları geçen ailenin Dorylaion'lu olduğunu ve bu altarın da olasılıkla günümüzde o çevreden getirilmiş olabileceğini belirtmektedirler. Fakat, Drew-Bear bu fikre karşı çıkmakta ve tanıya Dorylaion ve çevresinde stellerin ve prizma biçimli altarların adandığını söylemektedir. Yuvarlak altarların Aizanoi ve çevresinin bir karakteristiği olduğunu belirtmekte, altarın ve adağın bu çevreden kaynaklandığını da eklemektedir.

Tarih: *Sulla aera*'sına göre İ. S. 116/117 yılları söz konusudur.

Kat. No. 208

Yuvarlak Altar (Lev. 61)

Bul. Y.: Pınarbaşı/(Girei)/Aslanapa/Kütahya; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser çalışıldığı sırada Pınarbaşı'nda durmaktaydı (Çavdarhisar'ın 20 km doğusunda); **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 60 cm; **Çap.:** 40 cm; **H. Yük.:** 1, 5-3 cm.

Yayın: Körte, Studien VI, s 409 No. 19; Anderson, 1898, s 96; Cox-Cameron, MAMA V, s 173 No. ZB 33; Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 2001 No. 21 Lev. 9; SEG 40 (1990) s. 394 No. 1239; Levick-Mitchell, MAMA X, s. 94 No. 294

Es. Dur.: Altarın üst kısmı kötü durumdadır, oldukça yıpranmıştır. Yazıt da oldukça yıpranmıştır.

Tanınm: Yuvarlak biçimli altar üst kısımda hafif dışa taşkın bir profil göstermektedir. Eserin üzerinde herhangi bir süs yoktur. Ön yüzde, üst kısımda üç satırlık yazıt okunmaktadır. Yazıtın belki de üst kısımda başka satırları da vardı.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: € C A

2 Ἀκύλιος καὶ τὰ τέκνα
αὐτοῦ Δι Βροντῶντι
εὐχὴν

Aquilius ve çocuk-
ları Zeus Bronton'a
adağı (sundular)."

Satır 1: Ἀκύλιος. Ad için bkz. Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 2001 dipn. 349. Ayrıca benzer bir isim olan Ἀκύλας için bkz. Cox-Cameron, MAMA V, s. 169 No. KB 8 ve krs. Fraser-Matthews, Names, s. 24. MAMA X'da yazıtın üst satırının kaybolduğu belirtilmektedir. Ancak, Drew-Bear ve Naour'a göre yazıt tamdır.

Satır 2: Δι. Tek *iota*'lı örnekler için krs. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 373.

Kat. No. 209

Stel (Eser yanlışlıkla önce yuvarlak altar olarak anlaşılmış ve bu kısımda incelenmiştir. Stel olduğu belirlenince katalogdaki sırayı bozmaması için eserin yeri değiştirilmemiştir. Eserin fotoğrafı yoktur)

Bul. Y.: Eskişehir. Eser, zamanında Porsuk Nehri'nin üzerindeki bir köprüde yapı taşı olarak kullanılmıştır; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; **Malz.:** Beyaz mermer; Yayınlarda eserin ölçüleri hakkında bilgi yoktur.

Yayın: Lucas, Voyage, s. 387 No. 24; Kinneir, Reise, s. 41: "Dann führte man mich zu einer steinernen Brücke über den Poursac (Porsuk), wo mir eine weiße Marmortafel gezeigt ward, ungefähr vier Fuß lang und zwei und einen halben breit, mit einer Inschrift Nr. 3." (Anhang-Inschriften, s. 1 No. 3); CIG III 3810; von Domaszewski, Inschriften, s. 178 No. 29; Ramsay, Sepulchral Customs, s. 255 No. 5; Radet, En Phrygie, s. 568 No. 14; Ramsay, Preliminary Report, s. 272 No. 3; Ramsay, Discovery, s. 188 vd. No. 4 Fig. 6; krs. Hirschfeld, Inschriften,

s. 866 No 8; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 42.

Es. Dur.: Stel üst kısımdan kırılmıştır, alınlık kayıptır. Yazıtın ilk satırı zarar görmüştür

Tanım: Gövdesinde sağ ve sol yanlarda sütun betimleri olan stelin kısa kaidesi vardır. Sütunların profilli kaideleri görülmektedir. Eserin üzerinde sekiz satırlık biraz iç içe yazılmış Eski Yunanca yazıt bulunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Besleme Teimon'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Γ Ε Ω Α

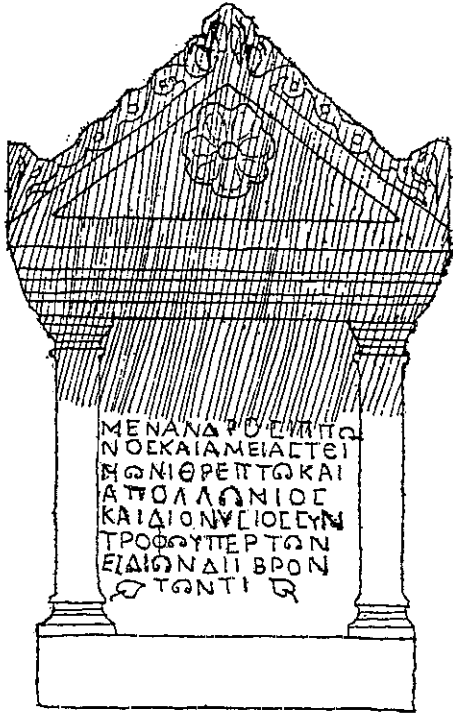

Fig. 46

MENANΔΙΟΥ ΠΑ
ΝΟΣ ΚΑΙ ΑΜΕΙΑΣ ΤΕΙ
ΜΟΝΙΘΡΕΠΤΩ ΚΑΙ
ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ
ΚΑΙ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΕΥΝ
ΤΡΟΦΩΥΠΕΡ ΤΩΝ
ΙΔΙΩΝ ΔΙΙ ΒΡΟΝ
ΤΩΝΤΙ Ω

Fig. 47

- Μένανδρος [Ἴπ]πω-
2 νος καὶ Αμείας Τεί-
μωνι θρεπτῶ καὶ
4 Ἀπολλώνιος
καὶ Διονύσιος συν-
6 τροφῶ ὑπὲρ τῶν
εἰδίων Διὶ Βρον-
8 τῶντι Ω

"Hippon oğlu Menandros ve Ameias beslemeleri Teimon'a ve Apollonios ve Dionysios süt kardeşlerine aile üyeleri için Zeus Bronton'a (adağı sundular)."

Satır 1-2: [Ἴπ]πῶνος. Baba adı Ramsay tarafından (Sepulchral Customs, s. 255 No 5) bu şekilde tamamlanmaktadır. Adı von Domaszewski [Ἰπ]πίωνος olarak tamamlamaktadır.

Satır 2-3: Αμείας bir yerli Anadolu kadın adıdır ve Phrygia'da Dorylaion ile Hierapolis'de belgelenmiştir, bkz. Zgusta, Personennamen, s. 57 § 57-6. Bkz. Frei, Epichorische Namen, s. 184 ve Cox-Cameron, MAMA V, s. 161 vd.

Satır 4-6: Ἀπολλώνιος καὶ Διονύσιος συντρόφῳ. Apollonios ve Dionysios Teimon'un süt kardeşleri olduklarına göre, bunlar da besleme yani Menandros ile Ameias'ın köleleri olmalıdır. Bu durumda Menandros ve karısının üç θρεπτοί veya θρέμματ᾽α'sı vardır, kış. Ramsay, Sepulchral Customs, s. 256 dipn. 1 (= Menandros and his wife had therefore three θρεπτοί or θρέμματ᾽α).

Satır 3 ve 5-6: Besleme (burada ὁ θρεπτός) ve süt kardeş (σύντροφος) sözcükleri için kış yuk. Kat. No 78.

Satır 7: εἰδίῳν = ἰδίῳν.

Satır 2-3 ve 7-8: Τείμωνι θρεπτῶ ve Διὶ Βροντῶντι. Adak, besleme Teimon'a ve Zeus Bronton'a birlikte adanmıştır.

Yazıtta adı geçen şahıslar, benzer başka bir yazıtta daha karşımıza çıkmaktadır: Μένανδρος Ἰππῶνος κ' Ἀμμια οἱ θρέψαντες | κ' Ἀπολλώνιος κ' Διονύσιος | Τείμωνι συντρ(ό)φῳ κ' Διὶ Δαγούστη | ἀνέστη[σαν], bkz. Dörner, Inschriften, s. 114 vd. No. 4 Fig. 40. Bu yazıt için ayrıca bkz. Ferri, Zeus di Bitinia, s. 247 vd. Fig. 11 ve Pfuhl-Möbius II, s. 505 No. 2100 Lev. 302. Her iki yazıtta adları geçen şahıslar, büyük bir olasılıkla aynı kişiler olmalıdır. Buradaki eser bir stel olup Mudanya'daki depodan Bursa Müzesi'ne getirilmiştir ve hâlâ oradadır (Env. No. 1051) Yazıtta önemli olan, aynı şahısların beslemeleri Teimon'un mezar taşını bu sefer Zeus Dagustes'e sunmuş olmalarıdır. Buradan Teimon'a iki mezar taşı dikildiği çıkarılabilir. Bu aile ilgili başka yazıt, olası bir heroon düşüncesi ve bu konudaki kapsamlı tartışmalar için bkz. Cox-Cameron, MAMA V, s. 162 vd. ve Dörner, Inschriften, s. 114 vd. Zeus Dagustes için bkz yuk. Kat. No. 73

ZEUS BÜSTLERİ (6.1.3.) (Kat. No. 210–214)

KABARTMA BÜSTLER (6.1.3.1.) (Kat. No. 210–212)

Kat. No. 210

Kabartma Zeus Büstü (Lev. 62, a–c) (*vidi*)

Bul. Y.: Terziler (yerel bir ören yerinden)/Aslanapa/Kütahya; **Şimd. Y.:** Kütahya Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** 59; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 42 cm; **Gen.:** 30 cm; **Kal.:** 13 cm; **H. Yük.:** 1, 5–2, 6 cm.

Yayın: Büst, ilk olarak Cox ve Cameron tarafından 1926 yılında bulunup işlenmiştir. Cox ve Cameron eseri 1928 yılında Buckler et alii, Valley, s. 37'de tanıtmaktadırlar. Daha sonra 1937 yılında eseri kısaca yayımlamışlardır: Cox–Cameron, MAMA V, s. 175 No. ZB 87; Drew–Bear–Naour, Divinités, s. 2002 vd. No. 22 Lev. 9; SEG 40 (1990) s. 394 No. 1238; Levick–Mitchell, MAMA X, s. 93 vd. No. 290.

Es. Dur.: Büstün başının üst yarısı kırılıp kaybolmuştur. Yüzün geri kalanında da ezilme ve darbeler vardır. Büstün sol tarafı kırık olup, tanrının kolu çok zarar görmüştür. Eserin üzerinde küçük darbeler vardır.

Tanınm: Kalın bir taş plaka üzerine kabartma biçiminde işlenmiş olan büstün sadece ön yüzü çalışılmıştır. Eser, benzer büstlere oranla bir hayli yüksek boyda işlenmiştir. Başının üst yarısı kırık olan Zeus iri dalgalı, omuzlarına kadar ulaşan saçlarla betimlenmiştir. Tanrının gür ve bukleli sakalı vardır. Zeus içte *khiton*, üzerine ise *himation* giymiş olarak betimlenmiştir. Tanrı iri sağ elini mantosunun kıvrımından dışarıya çıkartmış ve göğsüne dayamıştır. Giysilerin ayrıntıları ve kıvrımlar çizgilerle verilmiştir. Bu tür büstlerde olağan olduğu biçimde, eserin alt kısmında yazıt için dar bir alan oluşturulmuştur.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A € CW

2 Ἀρχένεος Δεῖ Βροντωντι εὐχή-
v

"Arkheneos
Zeus Bronton'a
adağı (sundu)."

Fig. 48

Satır 1: 'Αρχένεος = 'Αρχένεος Ad, Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 2002 dipn 352'de ayrıntılı olarak tartışılmaktadır. Arkheneos daha çok Attika'da görülmektedir. Drew-Bear ve Naour adın Attika'da Arkaik ve Hellenistik Dönem'lerdeki değişik paralellerini saymaktadır. Yazarlar bu ismin Yukarı Porsuk Vadisi'nde görülmesini, Attika Kültürü'nün bu yöredeki kanıtı olarak algılamak istemektedirler. Δεί. Benzer örnekler için kış Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 373. Kabartma büstler ile ilgili genel yayınlar hakkında bkz. Kat. No. 211.

Kat. No. 211

Kabartma Zeus Büstü (Lev. 61)

Bul. Y.: Bilinmiyor; **Şimd. Y.:** Anadolu Medeniyetleri Müzesi (Ankara); **Env. No.:** 27. 50. 66; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 17, 2 cm; **Gen.:** 22, 7 cm; **Kal.:** 8, 1 cm; **H. Yük.:** 0, 9 cm

Yayın: Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 306 No. 485.

Es. Dur.: Büstün başı omuzlarından itibaren kırılmış ve kaybolmuştur. Eserin sağ alt köşesi de hafif kırılmıştır. Büstün üzerinde patina izleri görülmektedir.

Tanım: İnce bir taş plaka üzerine kabartma biçiminde işlenmiş olan büstün sadece ön yüzü çalışılmıştır. Tanrının başı omuzlarından itibaren kırık olduğu için yüz hatları bilinmemektedir. Sol omuzda kalmış olan saç buklesinden tanrının omuzlarına kadar ulaşan dalgalı saçlarla betimlenmiş olduğu anlaşılmaktadır. Zeus içte *khiton*, üzerine ise *himation* giymiş olarak betimlenmiştir. Tanrı iri sağ elini mantosunun kıvrımından dışarıya çıkartmış ve göğsüne dayamıştır. Başparmak oldukça büyük betimlenmiş ve hafif yukarı doğru kalkık işlenmiştir. Parmakların her bir ayrıntısı, özellikle tırnaklar gerçekçi biçimde belirtilmiştir. Mantonun ayrıntıları birbirine paralel kıvrımlarla verilmiştir. Büstün alt kısmında, üzerinde yazıtın bulunduğu dar bir alan vardır. Burada üç satırlık Eski Yunanca yazıt yer almaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: E W C Y W

2 Πρέπων Σουσα 'Ενεαπη-
γείτης Διὶ Βρω(ν)τῶντι (sic)
εὐχὴν

"Sousas oğlu Enea-
pegailı? Prepon
Zeus Bronton'a
(adağı sundu)."

Satır 1-2: Σουσας. Ad bir Trak ismidir ve bugüne kadar sadece Bithynia'da belgelenmiştir. Ancak, Phrygia'da Σουσος, Σουσου, Σουσους biçimlerinde benzer bir ad belgelenmiştir, bkz. aş. Zgusta. Zgusta adı *femininum* olarak vermektedir. Ancak, adın bu yazıtta *patronomikon* olduğu açıktır. Bu nedenle Sousas aynı zamanda bir erkek adıdır. Örnekler için bkz. Zgusta, Personennamen, s. 475 § 1463-9 'Ενεαπηγείτης *ethnikon*'u ilk defa, M. Cremer'in yayınladığı ve özel bir koleksiyonda bulunan ve Zeus Thallos'a adanmış bir kabartma büstün yazıtında belgelenmiştir: Διογ[ύ]σιος 'Αλκίμ[ου] | 'Ενεαπηγείτης Διὶ | Θαλῶ εὐχὴν, bkz. Cremer, Zeus Thallos, s. 120 vd. Büstün buluntu yeri bilinmemektedir, ancak, Kütahya çevresinden kaynaklandığı kesindir. Yazıtta geçen 'Ενεαπηγείτης *ethnikon*'unun belirttiği yerin adı ve ne-

olduğu bilinmemektedir ama Kütahya veya çevresinde olması olasıdır. *Ethnikon* "dokuz pınar" anlamına gelmektedir ve söz konusu yerin bulunduğu çevrede dokuz pınar veya kaynak bulunduğu bildirilmiştir. Günümüzde de hâlâ, yakınlarında pınar ya da kaynak bulunan yerlerin benzer isimlerle taşındığı görülmektedir, örneğin: Kırkpınar. Konu ile ilgili olarak kış. Cremer, *Zeus Bronton*, s. 121 dipn. 4 Βρω(ν)τωντι. *Epitethon*'da *ny* unutulmuştur ve *omikron* yerine *omega* kullanılmıştır. Burada söz konusu olan büst de, M. Cremer'in yayımladığı Zeus Thallos büstü ile aynıdır. Kütahya veya Altıntaş çevresinde yerel bir atölyede üretilip, çevredeki yerel bir kutsal mekanda Zeus Bronton'a sunulmuş olmalıdır. Kabartma büstler hakkında genel olarak bkz. Robert, *Documents* 1983; Robert, *Documents* 1985; Drew-Bear, *Votive Steles*; Akyürek, *Die griechische Repräsentation*; Akyürek Şahin, *Reliefbüste*; Akyürek Şahin, *Votive*; Akyürek Şahin, *Zeus Antigo(u)naos*.

t. No. 212

Kabartma Zeus Büstü (Lev 63) (*vidi*)

Yeri: Bongur/Afyon?; **Şimd. Yeri:** Afyon Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** 7236; **Malzeme:** Mermer; **Yük.:** 30 cm; **Gen.:** 35 cm; **Kal.:** 10 cm; **H. Yük.:** 1, 1 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır

Durum: Büstün baş kısmı boyundan itibaren kırık ve kayıptır. Büstün alt kısmı sağ köşeden kırılmıştır. Yazıtın son satırının bir kısmı kırık nedeniyle kayıptır. Eserin üzerinde birçok küçük çukurluk ve çatlaklar görülmektedir.

İçerik: İnce bir taş plaka üzerine kabartma biçiminde işlenmiş olan büstün sadece ön yüzü işlenmiştir. Tanrının başı boyundan itibaren kırık olduğu için yüz hatları bilinmemektedir. Büstün omuzda kalmış olan saç buklesinden, benzer büstlerde olağan olduğu üzere, tanrının saçlarına kadar ulaşan dalgalı saçlarla betimlenmiş olduğu anlaşılmaktadır. Zeus içte *khimation*, üzerine ise *himation* giymiş olarak betimlenmiştir. Tanrı iri sağ elini mantosunun kıvrımından dışarıya çıkartmış ve göğsüne dayamıştır. Mantosunun ayrıntıları birbirine paralel çizimlerle verilmiştir. Bu tür büstlerde olağan olduğu biçimde, büstün alt kısmında yazıt için ayrı bir alan oluşturulmuştur. Burada dört satırlık Eski Yunanca yazıt yer almaktadır. İlginç bir durum olarak, tanrının sağ tarafında, eli hizasında sol tarafa bakan ve bir yıldırım demeti üzerinde duran bir kartal kabartması işlenmiştir. Bu tür kabartma büstlerde Zeus'un kendi sembolü kartal ile betimlenmesi sık görülen bir durum değildir.

İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

Şek.: Ε C U A

	Διονύσιος	"Sosthenes oğlu Dionysios
2	Σωσθένου	bütün (aile üyelerinin)
	[ὄ]πὲρ πάντων σωτηρί-	esenliği için Zeus Bronton'a
4	[ας] Διὶ Βροντ[ῶντι εὐχὴν]	(adağı sundu) "

Kabartma büstler ile ilgili genel yayınlar hakkında bkz. Kat. No. 211.

BÜSTLER (6.1.3.2.) (Kat. No. 213–214)

Kat. No. 213

Zeus Büstü (Lev. 63) (*vidi*)

Bul. Y.: Bilinmiyor Eser, Kütahya çevresinden olmalıdır; **Şimd. Y.:** Bursa Arkeoloji Müzesi (Mudanya'daki depodan); **Env. No.:** 3382; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 37 cm; **Gen.:** 32 cm; **Kal.:** 10 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm.

Yayın: Corsten, Prusa II, s 103 vd. No 1014; SEG 43 (1993) s. 324 vd No 898.

Es. Dur.: Büstün başı kırılmış ve kaybolmuştur. Sağ omuz üzerinde bir parça saç buklesi kalmıştır. Eserin kaidesinin sağ alt köşesi de hafif kırılmıştır. Yazıtın üzerinde, orta yerde yuvarlak bir leke görülmektedir. Leke iki harfin üzerini kapatmıştır. Büstün üzerinde küçük darbe izleri vardır. Bunun dışında eser iyi durumdadır.

Tanım: Büyük dört köşe ve kenarlara taşan kaide üzerine aynı taştan işlenmiş olan Zeus büstünün baş kısmı kayıp olduğu için yüz hatları bilinmemektedir. Ancak, benzer büstlerde olduğu gibi, Zeus'un iri dalgalı ve uzun saçları ve gür sakalı olmalıdır. Tanrının üzerinde içte *khiton*, dışta ise *himation* betimlenmiştir. Zeus'un üst gövdesi mantonun biçiminden dolayı yuvarlak biçimde gözükmektedir. Manto önce sağ omuzdan aşağı sarkıtılmış ve oradan da sol omuza atılmıştır. Mantonun kıvrımları birbirine paralel ilerleyen kalın şeritlerden oluşturulmuştur. Tanrı iri sağ elini mantosundan dışarı çıkartmış ve göğsüne dayamıştır. Üç satırlık Eski Yunanca yazıt altta kaidenin yüzeyini tamamen doldurmaktaydı. Eser son derece stilize edilerek ve simetriye özen gösterilerek betimlenmiştir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A V Ω € C O

Μάνης Ἰππάρχ-
2 ου Δὶ Βρο[ο]ντων-
τι εὐχίη (*vac*)

"Hipparkhos oğlu
Manes Zeus
Bronton'a adak
(sundu) "

Satır 2: Δί Tek *iota*'lı örnekler için kırs. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s 373

Kat. No. 214

Zeus Büstü (Lev 64, a–b; 65, c–ç)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** British Museum (Londra); **Env. No.:** 1521; **Malz.:** Sert kireçtaşı; **Yük.:** 68, 5 cm. Yayınlarda başka ölçü verilmemektedir.

Yayın: Gerhard, Beilage, s 107; CIG III No 3817b; Smith, Statues and Busts, No. 1521; Hirschfeld–Marshall, Collection, No 1045; Cook, Zeus II.1, s 836 vd. Fig 794; Ferri, Zeus di Bitinia, s 243 Fig 6; Cox–Cameron, MAMA V, s 173 No ZB 41; kırs. Frei, Mittleres

Porsuktal, s. 201 dipn. 57.

Es. Dur.: Büstün kaidesi alt kısımdan kırılmış ve alçıya alınarak kaide oluşturulmuştur. Genel olarak iyi durumda olan büstün burnu kırılmıştır. Bütün yüzeylerde küçük çizik ve çatlaklar görülmektedir. Yazıt bir hayli aşınmıştır.

Tanım: Dörtköşe kaide üzerinde yükselen büst oldukça yüksek işlenmiştir. Tanrının omuzları dar ve aşağı doğru düşük biçimde betimlenmiştir. Büstün alt kısımda omuz çıkıntıları belirginleştirilmiştir. Zeus kalın kıvrımlardan oluşan ve boyundan başlayarak bütün gövdeyi sıkıca saran bir manto ile betimlenmiştir. Tanrının başında bir çelenk betimi bulunmaktadır. Tanrının saçları, önden bütün başı cephe çevre sarmakta ve yüzün çevresinde iç içe geçmiş yarım halka biçiminde bukleler oluşturmaktadır. Yanlarda ve arkada başka saç betimlenmemiştir. Tanrının iri noktalarından oluşan gür sakalı vardır. Gözler ve ağız çok küçük betimlenmiştir. Burun kırıktır. Önde kaide üzerinde üç satırlık Eski Yunanca yazıt güçlkle görülmektedir. Büst arka yüzde kabaca yontulup işlenmeden bırakılmıştır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: ∞ ∆ Σ Ε

Δι̅ Brontō̅ντι

2 Ἀγησίλαος κα-
τὰ ἐπιταγήν

"Zeus Bronton'a

Hagesilaos (adağı)
emir gereği (sundu)."

Satır 2-3: κατὰ ἐπιταγήν. Bkz. yuk. Kat. No 36

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

KYBELE HEYKELCİĞİ (6.1.4.) (Kat. No. 215)

Kat. No. 215

Oturan Kybele Heykelciği (Lev. 66, a–b) (*vidi*)

Bul. Y.: Bilinmiyor. Eser, Kütahya çevresinden olmalıdır; **Şimd. Y.:** Kütahya Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** 98; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 21, 5 cm; **Gen.:** 17 cm; **Kal.:** 5, 8 cm; **H. Yük.:** 1 cm.

Yayın: Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 324 No. 518.

Es. Dur.: Heykel üst kısımdan kırılmıştır. Eserin yüzeyi çok aşınmış, yazıt zarar görmüştür.

Tanım: Eser, bilinen Kybele ikonografisinde işlenmiştir. Tanrıça Kybele tahtta oturur durumda betimlenmiştir. Sağ ve solda iki arslan onu beklemektedir. Tanrıça dizlerini açmış ve sol ayağını sağ ayağı üzerine atmıştır. Uzun giysisinin altından dizleri ve bacakları seçilmektedir. Tanrıçanın sol eli, *tympanon*'un altında ve onu tutar biçimde betimlenmiştir. Eserin alt kısmına üç satırlık Eski Yunanca yazıt iç içe sıkıştırılarak yazılmıştır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ω C Y €

	Zωτικὸς οἰκονόμ–	"Kâhya Zotikos
2	ος ὑπὲρ Μηνοφίλ[ου]	Menophilos için
	[Βροντ]ῶντι εὐχίην	(Zeus) Bronton'a
		adağı (sundu)."

Satır 1–2: Ζωτικὸς οἰκονόμος. Kâhya Zotikos, yazıtta *nomen gentilicum* vermediği ve baba adını anmadığı için olasılıkla bir köledir. Zotikos imparatorluğa bağlı büyük bir çiftliğin kahyalığını yapıyor olmalıdır, bkz. Şahin, Nikaia II.1, No. 701 ve Şahin, Zeus Astrapaios, s. 222: "Bewohner dieser Landgüter waren Sklaven bsz. οἰκονόμοι und ihre Familienangehörigen, die das Land im Namen ihrer Herren verwalteten und für die gute Ernte sorgten, die in dieser Region hauptsächlich von Klima abhängig war". Bu tür kâhyalar (οἰκονόμοι) genellikle *liberti* ya da köle oluyorlardı. Buna rağmen, bu insanların Anadolu'nun kırsal yörelerinde büyük saygınlığa ulaşarak mal–mülk sahibi olup zenginleştikleri görülmektedir. Phrygia'da kendilerine pahalı kapı biçimli mezar taşları yaptırmış olanlar bile vardı, bkz. Waelkens, Türsteine, s. 16 ve dipn. 135: "In einigen Fällen haben sogar Sklaven Türsteine besessen, bei ihnen handelt es sich jedoch vorwiegend um Beamte der Verwaltung kaiserzeitlicher oder privater Domänen, die häufig sehr angesehen waren." Bkz. ayrıca Waelkens, Türsteine, s. 97 No. 228 ve s. 119 No. 283 ὑπὲρ Μηνοφίλ[ου]. Adağın Menophilos'a niçin adandığı yazıtta verilmemektedir. Adak, olasılıkla hasta olan Menophilos'un iyileşmesi için Zeus Bronton'a sunulmuştur.

Satır 3: [Βροντ]ῶντι. Genel olarak son derece özensiz ve iç içe yazılmış olan yazıtta [Βροντ]ῶντι *epitheton*'unun baş kısmı taş üzerindeki zedelenme nedeniyle okunamamaktadır.

Yine de sözcüğün taş üzerinde kalan harflerinden, *omega* hariç, ötekileri kesin okunabilmektedir. $-v\tau\iota$ eki büyük bir olasılıkla $\text{Bpov}\tau\hat{\omega}\nu\tau\iota$ *epitethon*'una ait olmalıdır. Ancak taş üzerinde $\Delta\iota$ için yer olmadığı görülmektedir ve sözcük büyük bir olasılıkla yazılmamıştır. Benzer örnekler vardır, kış. Drew-Bear et alii, Votive Steles, No 76, 166, 518, 582

Karşımızda *oikonomos* Zotikos tarafından Menophilos isimli birisi için Zeus Bronton'a adanmış küçük bir Kybele heykelciği durmaktadır. Kybele bilinen klasik tarzda, tahtta oturur biçimde ve her iki yanında son derece stilize işlenmiş arslanlarla betimlenmiştir. Tanrıçanın gövdesinin üst kısmı kırılmış ve kaybolmuştur. Ancak, bilinen örneklerden eser tamamlanamamaktadır. Tanrıça sağ elinde kütle ilgili bir kâse (*omphalos*), sol elinde bir *tympanon* (müzik aleti = def) tutuyor ve başında da bir *polos* taşıyor olmalıdır. *Tympanon*'un bir kısmı kalmıştır ve tanrıçanın eli *tympanon*'un altından görülmektedir (*Tympanon*'u alttan tuttuğu için Kybele heykelciği ikonografik olarak F. Naumann'ın 2. tipine (Typ 2) uymaktadır; kış. Naumann, Kybele, s. 161). Yazıtta tanrıçanın adı geçmemektedir ve Zotikos'un Zeus Bronton'a neden bir Kybele heykelciği adadığı bilinmemektedir. Eser, tip olarak bütün Zeus Bronton adakları içinde tektir. Ancak, tanrının ana tanrıça ile ortak tapınım gördüğü her iki tanrıya da adanmış bir yazıttan açıkça anlaşılmaktadır, kış. aş. Kat. No. 317 ([$\Delta\iota$ Bp]ov $\tau\hat{\omega}\nu\tau\iota$ καὶ Μητρὶ Πλιτα[---])

Kybele, Yunanlılar ve Romalılar tarafından kökeni "Phrygialı" olarak belirtilen bir tanrıçadır. Tanrıça aynı zamanda bir bereket tanrısıdır ve bitkilerin büyümesi ve olgunlaşmasını sağlar. Antik kaynaklarda tarımın ve bağcılığın başlangıcının Phrygia Bölgesi'nden ve Kybele'den kaynaklandığı düşünülmektedir, kış. Lucr., 2, 610-613. Bu düşünceden dolayı Kybele'ye asma ağacından oyulmuş kült heykelcikleri adanmıştır, kış. Rapp, Kybele, s. 1640. Tanrıçanın kültürünün Zeus, Dionysos ve Sabazios (Zeus Bronton ve Sabazios ilişkisi hakkında kış. yuk. Kat. No. 4) ile ilişki içinde olduğu bilinmektedir, kış. Simon, Kybele, s. 744. Zeus Bronton'a adanan eserler üzerinde çok sık bağcılıkla ilgili motiflerin bulunmasından, Bronton'un da bağları ve bağcılığı gözeten bir yönünün olduğu anlaşılmaktadır. Bütün bu nedenlerden dolayı, bereket tanrısı Zeus Bronton ana tanrıça Kybele ile ilişki içinde düşünülmüş olmalıdır. Kültü ile ilgili genel olarak bkz. Rapp, Kybele; Schwenn, Kybele; Faut, Kybele; Nilsson, Religion II, s. 640 vd.; Naumann, Kybele; Vermaseren, CCCA; Özkaya, Cybele; Simon, Kybele; Takacs, Kybele; Thiemer, Einfluß der Phryger, s. 29 vd. Simon ve Takacs'ta tanrıça ile ilgili geniş kaynakça bulunmaktadır. Ayrıca, Zeus ile Kybele'nin kültleri arasındaki ilişki hakkında genel olarak bkz. Naumann, Drei Altäre, s. 163

TİPİ BELİRLENEMEYENLER (6.1.5.) (Kat. No. 216–245)

Kat. No. 216

Blok (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser çalışıldığı sırada Eskişehir'de hamamların yakınındaki değirmende durmaktaydı. Orada, ahşap bir direğin altlığı olarak kullanılmıştır;

Malz.: Mermer; **Yük.:** 64 cm; **Gen.:** 43 cm. Yayınlarda başka ölçü verilmiyor.

Yayın: Preger–Noack, Dorylaion, s. 310 vd. No. 9; Radet, En Phrygie, s. 569 No. 15; Cox–Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 45

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Hermadion'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ Ε Ω Α

Ε Ρ Μ Γ Ρ Ω Ε Μ Ε		'Ερμέρωσ Με–	"Menandros oğlu
Ν	2	ν[άνδ]ρου κ	Hermeros ve eşi
Ε		Θ[εμι]στῶ σύ–	Themisto oğulları
Ν	4	ν[βιο]ς 'Ερμα–	Hermadion'a ve
Δ Ι Ω Ν Ι Τ Ε Κ		δίωνι τέκ–	Zeus Bronton'a
Ν Ω Κ- Δ Ι Ι Β Ρ Ο	6	νφ κ Δι Βρο–	adağı (sundular)."
Ν Τ Ω Ν Τ Ι		ντωντι	

Fig. 49

Satır 3: Θ[εμι]στῶ Κρş. Fraser–Matthews, Names, s. 212. Adın Dorylaion'daki örnekleri için bkz. Cox–Cameron, MAMA V, s. 12 No. 22; Armanet, Inscriptions, s. 195 No. 13.

Kat. No. 217

Uzun Yassı Blok (Lev. 66, a–b) (*vidi*)

Bul. Y.: Gürleyik (Tepeyaylı Mevkii)/Mihalliççık/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** A–115–82; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 22 cm; **Gen.:** 62 cm; **Kal.:** 34 cm; **H. Yük.:** 2, 5–2 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Arşitrav bloğunu andıran blok, sağ kenar ve sağ alt kısımdan kırılmıştır. Eser çok yıpranmış olup taş yer yer çatlamıştır. Eserin üzerindeki öküz başı kabartması ve girland motifi de çok aşınmıştır.

Tanım: Yassı ve uzun dört köşe bloktan oluşan eserin niteliği açık değildir. Bloğun dar ön yüzünde iki öküz başı arasında sarkan bir girland vardır. Öküz başlarından sağdaki kırılmış ve kaybolmuştur. Girlandın sadece sol öküzün başından sarkan kısmı görülmektedir. İki öküz başı arasına, olasılıkla beş satır olan ve düzgün yazılmış Eski Yunanca yazıt kazınmıştır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Θ Ε C Ω Μ Α

	'Αγαθῆ τύχ[η· Διί?]	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Βροντῶντι Ὀμ-	(Zeus?) Bronton'a
	μέανοι δημό[τ]-	Ommeanoi Cema-
4	αι κατὰ κέ[λευ]-	ati'nin üyeleri (tan)-
	σιν τοῦ θε[εοῦ]	(ının) emri üzerine
	? - - - - - ?	(adağı sundular)."

Satır 1: İlk satırın sonu kırıktır. Βροντῶντι'nin önünde beklenen Διί için yukarıda yer olup olmadığı kuşkuludur.

Satır 2-4: Ὀμμέανοι δημόται. Ommeanoi Cemaati daha önce belgelenmemiştir. Ommeanoi olasılıkla Gürleyik Köyü'nün yakınlarındadır.

Satır 4-5: κατὰ κέλευσιν τοῦ θεοῦ. Bkz. yuk. Kat. No. 36 (κατὰ ἐπιταγήν).

Kat. No. 218

Düz blok (Lev. 67)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada, Seyitgazi'de Kör Yusuf isimli birisinin evinde dış duvara örülüdür; **Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** 15 cm; **Gen.:** (sol) 11 cm; (merkez) 39 cm; (sağ) 11 cm; **Kal.:** 8 cm; **H. Yük.:** 1, 5-2, 5 cm

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 105 No. 218 Lev. 50.

Es. Dur.: Blok her tarafından kırılmıştır. Eserin yüzeyi kaba işlenmiştir. Yazıt da zarar görmüştür.

Tanım: Eser her yönden kırık olduğu için aslında nasıl bir eser olduğu konusunda bir şey söylemek zordur. Ancak, şimdiki haliyle fazla yüksek olmayan, uzun bir taş blok görünümündedir. Eserin kalınlığı azdır ve sağ ve sol yanlardan arkaya doğru eğim yapan kısımları vardır. Blok, Zeus Bronton adaklarında çok sık gördüğümüz altar veya stel formlarında değildir. Taşın ön yüzü boydan boya dört satırlık Eski Yunanca yazıt ile kaplıdır. Eserin üzerinde herhangi bir motif betimi yoktur.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ω Ε C Α

	[... ω]γ ἐγχώριοι περὶ ἑαυτῶν καὶ	"- - - - -'in yerlileri kendilerinin,
2	[τῶν ἰδίω]γ πάντων καὶ τῶν καρπῶν	bütün aile üyelerinin, ürünlerinin ve
	[καὶ τῆς] Νακολέων σωτηρίας Δεὶ Βροντῶντι ἐ-	Nakoleia'luların esenliği için Zeus
4	[πιμελουμέ]γου Ἀσκ(λ)ηπιოდῶρου Ἀπολλᾶ (sic)	Bronton'a (bu adağı sundular).
		Apollas oğlu Asklepiodoros
		adak işlemlerini yürüttü."

Satır 1: ἐνχώριοι. Bu bölgedeki örnekler için bkz. Cox-Cameron, MAMA V, s. 100 No 208 (Ἀεζηνοὶ ἐγχώριοι). Ayvalı'daki bir örnek için bkz. Kirchoff, Inscriptiones, s. 188 No. 40 (ἐγχ[ώ]ριοι). Cox ve Cameron, 1. satırda en başta okunan harfin bir *ny* olduğunu ve bu yüzden ἐνχώριοι'dan önce gelen *ethnikon*'un 'Ἀεζηνοὶ ἐγχώριοι'da olduğu gibi yalın ve çoğul (*nominativus pluralis*) biçimde tamamlanamayacağını belirtmektedirler. Burada daha çok ismin *genitivus* halinde ve çoğul biçimde bir yer adı ya da bir *ethnikon* olabileceğini söylemektedirler. Eksik olan yerin [Νακολέω]ν biçiminde tamamlanabileceğini de belirtmektedirler. Ancak, bu yörede birden fazla yerin halkının ortak adak sundukları da bilinmektedir. Ayrıca, Phrygia'da özel şahısların, cemaatlerin ya da imparatorluğun sahip olduğu ve işlettikleri büyük arazilerin varlığı bilinmektedir. Konu ile ilgili olarak krş. yuk. Kat. No. 177.

"Bir yerde yerleşik, bir yerin yerlisi" anlamına gelen ἐνχώριοι sözcüğü özellikle Seyitgazi çevresinde belgelenmiştir: krş. yukardaki örnekler ve Drew-Bear, Nouvelles, s. 46 No III 19 (Köle Deresi-Yazıdere-Seyitgazi). Sözcük, yazıtlarda karşımıza, bir köy adından alıntılanmış *ethnikon*'un *attribut*'u (tamamlayıcısı) olarak çıkmaktadır. Sözcüğün anlamı ve kullanımı hakkında krş. Robert, Samothrace, s. 79 dipn. 2. Ayrıca krş. Frei, Phrygische Toponyme, s. 22 No. 10N (Κιμελιαεὶς ἐνχώριοι ἐπὶ ἱερῶ χώρῳ περ[ι] | καρπῶν Διὸ Σαουαδίῳ εὐχὴν = Aşağı Ilıca'dan) ve dipn. 38. Frei, sözcüğün bu tür kullanımının bu çevre dışında görülmediğini eklemektedir. Yazıtta adı geçen Kimeliaeis "yerlileri" "kutsal toprak" (olasılıkla bir tapınak arazisi) üzerinde oturmaktadırlar ve ürünleri için Zeus Saouadios'a (Sabazios) adak sunmuşlardır.

Satır 3-4: Δεί. Benzer örnekler için krş. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 373. ἐ[πιμελουμέ]νου Ἀσκ(λ)ηπιοδώρου Ἀπολλᾶ Asklepiodoros'ta *lambda* unutulmuştur. Yazıttan Asklepiodoros'un adak işlemlerini yürüttüğü anlaşılmaktadır. ἐπιμελούμενος hakkında krş. Kat. No. 22 ve 245.

Kat. No. 219

Levha (Lev 61)

Bul. Y.: Aşağı Ilıca/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Aşağı Ilıca'da Türk Mezarlığı'ndaki türbenin duvarında örülüdür; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 45 cm; **Gen.:** 2, 50 m; **Kal.:** 22 cm; **H. Yük.:** 3 cm.

Yayın: Eser, ilk olarak 1902 yılında Ernst Brandenburg tarafından kopya edilmiş ama yayımlanmamıştır. W H Buckler Brandenburg'un notlarından ve fotoğraflarından yazıtları okuyup deşifre etmiştir. Cox ve Cameron ise Avusturya Arkeoloji Enstitüsü'nün izni ile yazıtı yayımlamışlardır: Cox-Cameron, MAMA V, s. 175 No. ZB 84; Haspels, Highlands, s. 349 No. 132 Lev. 636.

Es. Dur.: Eser alttan kırılmıştır ve alt kısım toprağa gömülüdür.

Tanım: Dört köşe bir levha biçiminde olan eserin üzerinde, bir *tabula ansata* içerisinde, altı satırlık özenli yazılmış Eski Yunanca yazıt bulunmaktadır. *Tabula ansata*'nın çerçevesi çift profillidir. (P. Frei'a göre bu levha bir lahite ait olmalıdır)

Yaz. İçeriği: Aurelius Papas ve eşi Aurelia Kseuna'nın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Γ Ε Ω

	Αὐρ. Παπας Ἀπολλωνίου	"Apollonios oğlu ulaşım memuru
2	ἀμαξάρχης κ̅ Ξευνα σύν- βιος μνήμης χάριν ἔνθα	Aur(elius) Papas ve eşi Aur(elia) Kseuna burada yatıyorlar;
4	τέθεικαν κ̅ Διὶ Βροντῶντι εὐχὴν Αὐρ. Ὀνήσιμος Παπ-	(onların) hatırası için ve Zeus Bronton'a adak olarak
6	ας κόσμησε	Aur(elius) Onesimos Papas (ölülere) son görevini saygıyla yerine getirdi."

Satır 1 ve 5-6: Παπας Bkz. yuk. Kat. No. 5.

Satır 2: ἀμαξάρχης. Sözcük, Liddell – Scott, Lexicon, s. 76'da geçmektedir: "*prob. official of the imperial transport service*". Hamaksarkhes, büyük bir olasılıkla, Roma İmparatorluk Dönemi'nde taşımacılık (nakliyat) işleriyle uğraşan bir ulaşım memuruna verilen isimdir. Bu sözcük bir defa da Kaisareia'dan (Kappadokia) bir yazıtta belgelenmiştir: Grégoire, Voyage, s. 67 No. 46: Παπύλος ἀμαξάρχης κτλ. Liddell – Scott, Grégoire'in yayımladığı bu yazıtı örnek olarak vermiştir. Ξευνα Bkz. yuk. Kat. No. 9.

Satır 4: τέθεικαν = τέθηκαν. Burada κείμαι beklenebilirdi.

Satır 5-6: Bu satırlarda geçen Παπας ismini, Cox ve Cameron Buckler'in notlarına dayanarak, παῖς olarak yanlış vermişlerdir (Taş üzerinden yazıtı asıl yanlış kopya eden Brandenburg'dur). Daha sonra, Haspels yazıtı okumuş, sözcüğün taş üzerinde Παπας olduğunu görmüş ve Cox ve Cameron'u düzeltmiştir. κόσμησε. Sözcük κοσμέω fiilinden gelmektedir: *Aoristum*, aktif 3. tekil şahıs. Ancak, başta *augmentum* yazılmamıştır. Fiilin "dikmek, sıraya koymak" gibi öteki anlamları dışında, buradaki gibi, "bir ölüye son görevini yapmak, onu saygıyla gömmek" anlamları da vardır. Burada bu anlamda kullanılmış olsa gerektir. Bir Bronton yazıtında bu fiil ilk defa belgelenmektedir.

Kat. No. 220

Levha (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Aşağı Ilıca/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Ancak, eser Ernst Brandenburg çalıştığı sırada Aşağı Ilıca'da, Türkmen Dağı'nın kuzey yamacında bir evde durmaktaydı; **Malz.:** Gri taş; **Yük.:** 1, 16 m; **Gen.:** 54 cm; **Kal.:** 15 cm; **H. Yük.:** 3-4 cm

Yayın: Eser, ilk olarak 1902 yılında Ernst Brandenburg tarafından kopya edilmiş ama yayımlanmamıştır. W.H. Buckler Brandenburg'un notlarından ve fotoğraflarından yazıtları okuyup deşifre etmiştir. Cox ve Cameron ise Avusturya Arkeoloji Enstitüsü'nün izni ile yazıtı yayımlamışlardır: Cox-Cameron, MAMA V, s. 174 No. ZB 82.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanınm: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır. Sadece, eserin üzerinde zarar görmüş bir

büst kabartması olduğundan söz edilmektedir. Ölçülere göre, eser bir stel olabilir.

Yaz. İçeriği: Bir Adamın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur

	Τειμόθεος Ἀσκλη-	"Teimotheos
2	παῶς πατρὸς ψυχῆ-	Asklepas baba-
	ς καὶ Διὶ Βροντῶ-	sının ruhu için
4	ντι εὐχῆν	ve Zeus Bronton'a
		adağı (sundu)."

Satır 1-2: Ἀσκληπαῶς Bkz. yuk. Kat. No. 4.

Satır 2-4: πατρὸς ψυχῆς καὶ Διὶ Βροντῶντι. Adak, Teimotheos Asklepas'ın babasının ruhu için Zeus Bronton'a adanmıştır ve olasılıkla babasının mezar taşıdır. Krş. Kat. No 149 ve 173.

Kat. No. 221

Levha Parçası (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Aşağı Ilıca/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Haspels çalıştığı sırada Aşağı Ilıca'da camiide durmaktaydı; **Malz.:** Kırmızılı mermer; **Yük.:** 90 cm; **Gen.:** 42 cm; **Kal.:** Yayında verilmiyor; **H. Yük.:** 2, 2-2, 7 cm.

Yayın: Haspels, Highlands, s. 352 No. 138.

Es. Dur.: Eserin kırık bir levha parçası olması dışında durumu hakkında yayında bilgi yoktur

Tanım: Yayında eserin tanımı yapılmamaktadır. Sadece, yazıtın üst kısmında bir çelenk motifi olduğu belirtilmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E ∩

ΟΝΗΣΙΜΟΣ
.....ΟΝ.
ΥΝΤΙΕ.Χ..

2

Ὀνήσιμος
[Διὶ Βρ]ον[τ]-
τῶντι ε[ὐ]χ[ήν]

"Onesimos
Zeus Bronton'a
adağı (sundu)."

Fig. 50

Kat. No. 222

Levha (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Aşağı Ilıca/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Ancak, Ernst Brandenburg çalıştığı sırada eser Aşağı Ilıca'da, Türbe'de durmaktaydı; **Malz.:** Gri taş; **Yük.:** 1, 12 m; **Gen.:** 58 cm;

Kal.: Yayında verilmiyor; **H. Yük.:** 4, 5 cm.

Yayın: Eser, ilk olarak 1902 yılında Ernst Brandenburg tarafından kopya edilmiş ama yayım-

lanmamıştır. W.H. Buckler Brandenburg'un notlarından ve fotoğraflarından yazıtları okuyup deşifre etmiştir. Cox ve Cameron ise Avusturya Arkeoloji Enstitüsü'nün izni ile yazıtı yayımlamışlardır: Cox-Cameron, MAMA V, s. 175 No. ZB 83.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır

Yaz. İçeriği: Stephanos ve Melitine'nin Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur

	[Αὐρ ? Φ]ιλότημ[ος]	"Menophilos oğlu
2	Μηνοφίλου	(Aurelius?) Philotimos
	Στεφάνω κα[ι]	Stephanos'a ve
4	Μελι[τίν]η καὶ	Melitine'ye ve Zenon
	Ζήνων κ Βάκ-	ve Bakkhos Zeus
6	χος Διὸ Βροντ-	Bronton'a adak
	ῶντι εὐχὴν	(sundular)."

Satır 1: [Αὐρ ? Φ]ιλότημ[ος] Yazıtı kopya eden ve yayımlayanlar adın önünde Αὐρ. kısaltması olabileceğini belirtmektedirler

Kat. No. 223

Düz levha (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; **Malz.:** Yayınlarda verilmiyor; **Yük.:** 1, 25 m;

Gen.: 75 cm; Yayınlarda başka ölçü verilmiyor.

Yayın: Yazarı anonim, Funde, AM 25, 1900, s. 120; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 55. Yazıt Eskişehir'de yeni bulunduğu sırada Michael Koimtzoglou tarafından kopya edilmiştir.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı verilmemektedir. Sadece, yazıtın üzerinde oldukça zarar görmüş bir insan başı betiminden söz edilmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

	Διοφάνης	"Areidaios
2	Ἀρειδαίου	oğlu Diophanes
	Δ(ιὸ) Βροντῶν- (sic)	Zeus Bronton'a
4	[τι] εὐχὴν	adağı (sundu)."

Satır 2: Ἀρειδαίος Sonu -δαίος eki ile biten isimler için bkz. Dornseiff-Hansen, Rückläufiges, s. 223

Satır 3: Δ(ι) Sözcükteki *iota* harfleri taş üzerinde yoktur.

Kat. No. 224

Levha (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Üçsaray/Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 40 m; **Gen.:** 68 cm; **Kal.:** 20 cm; **H. Yük.:** 3, 5 cm.

Yayın: Eser, ilk olarak 1902 yılında Ernst Brandenburg tarafından kopya edilmiş ama yayımlanmamıştır. W.H. Buckler Brandenburg'un notlarından ve fotoğraflarından yazıtları okuyup deşifre etmiştir. Cox ve Cameron ise Avusturya Arkeoloji Enstitüsü'nün izni ile yazıtı yayımlamışlardır: Cox-Cameron, MAMA V, s. 174 No. ZB 81.

Es. Dur.: Eserin üst kısmı zarar görmüştür. Yayınlarda eserin durumu hakkında başka bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır. Sadece, eserin üzerinde iki tane kaba işlenmiş insan başı olduğundan söz edilmektedir. Ölçülere göre, eser bir stel olabilir.

Yaz. İçeriği: Apollonios'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

	"Αρχος καὶ Ἐπαφ-	"Arkhos ve Epaphro-
2	ρόδειτος Ἀπο-	deitos babaları Apol-
	λωνίῳ πατρὶ Διὶ Βροντ-	lonios'a ve Zeus Bron-
4	ῶντι εὐχὴν	ton'a adağı (sundular)."

Satır 1-2: "Αρχος. Yazıtın ilk satırı kesindir. Arkhos ismi Seyitgazi'de de belgelenmiştir: bkz. Cox-Cameron, MAMA V, s. 115 No. 239. Ancak, Cox ve Cameron burada baş kısmı kaybolmuş [Né]αρχος gibi bir ismin de söz konusu olabileceğini belirtmektedirler. İsmi ilk hecesinin, eserin kırılmış olan profil kısmında yer almış olabileceğini belirtmektedirler.

Kat. No. 225

Levha Parçası (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Bilinmiyor; **Şimd. Y.:** Afyon Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** Yok; **Malz.:** Kireçtaşı; **Yük.:** 9 cm; **Gen.:** 9, 5 cm; **Kal.:** 1 cm; **H. Yük.:** Bilinmiyor.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır. (Eser, S. Mitchell'in Afyon Müzesi'nde kaydettiği notlardan çalışılmıştır. Taşı müze deposunda tekrar bulmamız mümkün olmamıştır.)

Es. Dur.: Eser her yönden kırıktır. Yazıt da kırık nedeniyle eksiktir.

Tanım: Eser her yönden kırık olduğu için daha önce ne tür bir eser olduğu anlaşılamamaktadır. Eserin üzerinde Eski Yunanca yazıtın üç satırından bir parça okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A 3

Fig. 51

	-----	-----
	Διὶ Βρο[ντῶντι]	Zeus Bronton'a
2	ΠΡΑΞΙ[-----]	-----
	ΟΥ[-----]	-----

Kat. No. 226

Levha (Lev. 67 = ıstampaj fotoğrafı)

Bul. Y.: Süpren veya Süpüren (eskiden Süpü Ören)/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor Cox ve Cameron çalıştığı sırada Süpü Ören'de küçük bir cadde duvarına örülüdür; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 72, 5 cm; **Gen.:** 37 cm; **Kal.:** 12 cm; **H. Yük.:** 2, 25-3, 25 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 72 No. 151 Lev. 40 Fig. 33 ve 34; Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 2016 dipn. 424

Es. Dur.: Eser üstten ve alttan kırılmıştır. Eserin sağ üst köşe kısmı da kırıktır.

Tanım: Üst ve alttan kırık olan levhanın tam olarak nasıl bir eser olduğu anlaşılamamaktadır. Ancak ölçülerinden bir stel olduğu düşünülebilir. Eserin üzerinde bir çelenk kabartması vardır. Onun altında ise yedi satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır. Cox ve Cameron eserin üst kısmında ne olduğunu anlayamadıkları bir profil görmüşlerdir. Levhanın arkası ve yan yüzleri görülememektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a ve (Zeus) Soter'e Adak

H. Şek.: Ω C Φ Α Ε Θ

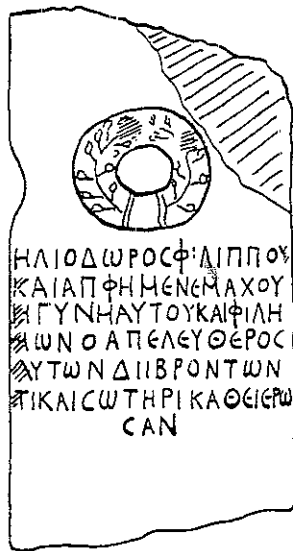

Fig. 52

	Ἡλιόδωρος Φιλίππου
2	καὶ Απφη Μενεμάχου
	ἢ γυνή αὐτοῦ καὶ Φιλή-
4	μων ὁ ἀπελεύθερος
	αὐτῶν Διὶ Βροντῶν-
6	τι καὶ Σωτῆρι καθιερώ-
	σαν

"Philippos oğlu
Heliodoros ve kendi
eşi Menemakhos kızı
Apphe ve kendi azatlıları
Philemon Zeus Bronton'a
ve Soter'e (adağı) adadılar "

Satır 2: Απφη. Bkz. yuk. Kat No 8

Satır 3-4: Φιλήμων ὁ ἀπελεύθερος. Süprien'den (veya Süpüren) (eskiden Süpü Ören) bir başka ἀπελεύθερος için bkz. Cox-Cameron, MAMA V, s. 76 No. 161

Satır 5-6: Διὶ Βροντῶντι καὶ Σωτῆρι. Adak, hem Zeus Bronton'a hem de Soter'e adanmıştır. Burada olasılıkla (Zeus) Soter anlaşılmalıdır. Zeus Soter'le ilgili olarak bkz. Schwabl, Zeus I Epiklesen, s. 362 vd. Tanrının Phrygia'daki belgeleri için bkz. Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 2014 vd. Zeus Soter'in İstanbul Arkeoloji Müzeleri'nde bulunan bir heykelciği için bkz. Mendel, Catalogue İstanbul III, s. 16 No. 813 ve Vollkommer, Zeus, s. 377 No. 42.

Kat. No. 227

Bilinmiyor. Yayında nasıl bir eser olduğu verilmiyor (Eserin fotoğraf ya da çizimi yoktur)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; Yayınlarda malzeme ve ölçüler hakkında bilgi yoktur.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 166 No. KB 2.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E Ω

	[. . . . .]	-----
2	[. . .]ΙΙΕ[. . . . .]	-----
	[. . .]ΚΤΙΣ[. . . . .]	-----
4	[ ]ΤΟΠΙΟ[. . . . .]	-----
	[. .]ΑΤΡΑ[. . . . .]	-----
6	[. .]ΛΟΥ[. . . . .]	-----
	[. .]ΥΚΑΙΑΡ[. . . . .]	-----
8	[. .]ΟΡΟΥ[. . . Διὶ Βρ]-	-----
	[οντ]ῶντι [εὐχὴν? . . . .]	(Zeus) Bronton'a
10	[. . . . .]	adağı (sundu)."
	[. . . . .]	-----

Kat. No. 228

Bilinmiyor. Yayınlarda nasıl bir eser olduğu verilmiyor (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; Yayınlarda malzeme ve ölçüler hakkında bilgi yoktur.

Yayın: Hirschfeld, Inschriften, s. 866 No. 11; Radet, En Phrygie, s. 568 No. 13; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 44

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

	Ἄγαθῆι τύχηι Πολύ[βι]–	"Hayırlı Uğurlu olsun!
2	ος Πολυβίου σὺν Δό–	Polybios oğlu
	[μ]νη συνβίῳ καὶ τέ–	Poybios eşi Domne
4	κν[ο]ις ὑπὲρ ἑαυτῶν	ve çocularıyla
	Διὶ Βροντῶντι εὐ–	beraber kendileri
6	χὴν	için Zeus Bronton'a (adağı sundular)."

Kat. No. 229

Bilinmiyor. Yayınlarda nasıl bir eser olduğu verilmiyor. (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser, Preger çalıştığı sırada Eskişehir'de, Sultan Alaaddin Camisi'nde durmaktaydı; **Yük.:** 28 cm; **Gen.:** 37 cm; Yayınlarda eserin malzemesi ve öteki ölçüleri hakkında bilgi yoktur.

Yayın: Preger–Noack, Dorylaion, s. 311 No. 11; Radet, En Phrygie, s. 569 No. 16; Cox–Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 47

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Kyrille'nin Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E A Ω Φ

	Γ[---]A E A E	"-----
	2 M[---]A E γυναί-	-----
	κὶ Κυρίλλη ζώ-	henüz hayatta ve
	4 ση κ φρονούση	aklı başında olan
	κ Διὶ Βροντῶντι	eşi Kyrille'ye
	6 εὐχὴν	ve Zeus Bronton'a adağı (sundu)."
Γ	Α Ε Α Ε	
Μ	Α Ε Γ Υ Ν Α Ι	
Κ	Ι Κ Υ Ρ Ι Λ Λ Η Ζ Ω	
Ε	Η Κ - Φ Ρ Ο Ν Ο Υ Σ Η	
Κ	- Δ Ι Ι Β Ρ Ο Ν Τ Ω Ν Τ Ι	
	Ε Υ Χ Η Ν	

Fig 53

Satır 1-2: Kyrille'nin kocasının ismi okunamamaktadır.

Satır 3-5: Κυρίλλη ζώση κ φρονούση κ Διὶ Βροντῶντι. Κυρίλλη = Κύριλλα. Adak, Kyrille hayattayken ve akli başındayken kocası tarafından hem kendisine hem de Zeus Bronton'a sunulmuştur. Benzer ifadeler için bkz Kat No 72, 92, 96, 97, 150, 167, 179, 186, 204.

Kat. No. 230

Bilinmiyor. Yayınlarda nasıl bir eser olduğu verilmiyor. Ancak, olasılıkla bir steldir (Barth: "eine kleine hübsche Stele" (Eserin fotoğrafı yoktur)

Bul. Y.: Seyitgazi–Ayvalı arasında/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; Malzeme ve ölçüler hakkında bilgi yoktur.

Yayın: Barth, Trapezunt, s. 97 (Barth yazıtın bizzat kendisini vermiyor ama içeriğini tanımlıyor) (Bu yayın Cox–Cameron'da yanlışlıkla ZB 79 için veriliyor, bkz. age. s. 174.); Kirchoff, Inscriptiones, s. 188 No. 38 (yazıt Mordtmann tarafından kopya edilmiş ve 1860 yılında iki ayrı yerde yayımlanmıştır, bkz. Kirchoff, Inscriptiones, s. 177); Mordtmann, Anatolien, s. 547 vd.; Cox–Cameron, MAMA V, s. 174 No. ZB 74 ve s. 112 No. 232 (açıklamalar kısmında).

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Neiketor'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ε Σ Ω Α

NEIKANΩPKAITA	2	Νεικάνωρ καὶ Τα-	"Neikanor ve
EΙΣΔΙΙΒΡΟΝΤΩΝ		[τ]εῖς Διὶ Βροντῶν-	Tateis Zeus
ΤΙΚΑΙΝΕΙΚΗΤΟΡΙ		τι καὶ Νεικῆτορι	Bronton'a ve
ΠΑΤΡΙ	4	πατρί	babaları Neiketor'a
			adağı (sundular)."

Fig. 54

Satır 1–2: Νεικάνωρ = Νικάνωρ. Τα[τ]εῖς. Bkz. Kat. No. 153.

Satır 2–4: Διὶ Βροντῶντι καὶ Νεικῆτορι πατρί Adak, Zeus Bronton'a ve Neiketor'a birlikte adanmıştır. Νεικῆτορ = Νικήτορ. Barth: "eine kleine hübsche Stele mit etwas interessanter Inschrift, als man sie in dieser Gegend gewöhnlich findet, da sie neben dem donnernden Zeus auch den 'siegreichen Vater Zeus' erwähnt...".

Kat. No. 231

Bilinmiyor. Yayınlarda nasıl bir eser olduğu verilmiyor. (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Kaymaz/Eskişehir (Seyitgazi yakınlarında); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; Yayınlarda eserin malzemesi ve ölçüleri hakkında bilgi yoktur.

Yayın: Yazıt ilk kez J.M. Kinneir tarafından görülmüştür, krş. Frei, Mitteilungen der Deutschen Orientforschungs-Gesellschaft, s. 200 vd. dipn. 56 CIG III No. 3822; Kirchoff, Inscriptiones, s. 187 No. 31 (yazıt Mordtmann tarafından kopya edilmiş ve 1860 yılında iki ayrı yerde yayımlanmıştır, bkz. Kirchoff, Inscriptiones, s. 177); Cox–Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 32 dipn. 2.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur. Yazıtta tamamlamalar Cox ve Cameron tarafından yapılmıştır.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ω Ε Α

	-----	"-----
... ΤΩΝΙΑΙΩΝΙΑΝΙΑ	[ὕπερ] τ[ῶ]ν ιδίων π[ά]ντ[ων]	bütün aile üyelerinin
... ΚΑΙΠΓΚΩΧ	2 καὶ τ[ῆ]ς κόμης] σω-	ve köyün esenliği
... ΤΗΗΑΣΔΙΙΒΡΟΝ	τηρίας Διὶ Βρ[ο]ντῶ-	için Zeus Bronton'a
HKYXHP	4 [ντι εὐ]χῆν	adağı (sundu[lar])."

Fig 55

Kat. No. 232

Bilinmiyor. Yayınlarda nasıl bir eser olduğu verilmiyor. Ancak, olasılıkla bir steldir (Mordtmann: "Votivtafel") (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; Malzeme ve ölçüler bilinmemektedir.

Yayın: Kirchhoff, Inscriptioes, s. 188 No. 36 (yazıt Mordtmann tarafından kopya edilmiş ve 1860 yılında iki ayrı yerde yayımlanmıştır, bkz. Kirchhoff, Inscriptioes, s. 177); Mordtmann, Anatolien, s. 547; Cox-Cameron, MAMA V, s. 174 No. ZB 79

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır. Sadece, üzerinde öküz başları betimi olduğu belirtilmektedir (Mordtmann)

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Ε Ω

ΔΑΜΟΑΝ		ΔΑΜΟΑΝ	"Doules (Doulas?)
ΔΟΥΔΟΥΔΙΙ	2	Δουλου Διὶ	oğlu Damoan?
ΒΡΟΝΤΩΝΤΙ		Βροντῶντι	Zeus Bronton'a
ΕΥΧΗΝ	4	εὐχῆν	adağı (sundu)."

Fig 56

Satır 1: ΔΑΜΟΑΝ. Zgusta, adın nasıl bir isim olduğunun anlaşılamadığını belirtmektedir ve Δαμοα olabilecek ismin Δημοας (§ 280–2) adıyla karşılaştırılabileceğini söylemektedir: Personennamen, s. 143 dipn. 57a (§ 250 için). Adın kadın adı mı yoksa erkek adı mı olduğu da açık değildir. Zgusta, yazıtın yanlış kopya edilmiş olabileceğini eklemektedir.

Satır 2: Δουλης ya da Δουλας. Zgusta'da ikinci isim Δουλος şeklinde verilmektedir: Personennamen, s. 143 dipn. 57a (§ 250 için). Doulos adı bugüne kadar belgelenmemiştir SEG 6 (1932) No. 399'daki yazıtta (Sızma'dan-Lykaonia'da) bir Αὐρ Δοῦλ[ο]ς Καλλορ[ν]ίου geçmektedir. Ad burada tamamlanmıştır ve Laminger-Pascher, Beiträge, s. 93 No. 152'de adın yanlış tamamlandığını ve Δουλης ya da Δουλας olması gerektiğini belirtmektedir. Bu son iki

isim sık belgelenmiş Trak adlarıdır, kırs Detschew, Sprachreste, s. 152 vd Yukarıdaki yazıtta ad, baba adı olarak *genitivus* halinde geçmektedir ve burada da Trak adı Doules ya da Doulas söz konusu olmalıdır.

Kat. No. 233

Bilinmiyor. Yayınlarda nasıl bir eser olduğu verilmiyor. (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; Malzeme ve ölçüler bilinmemektedir.

Yayın: Ramsay, Inscriptions, s. 123; Cox-Cameron, MAMA V, s. 174 No. ZB 76

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur

Ῥο[ῦ]φο[ς] [ῦ]πὲρ τῶν ἰδίων π[ά]ντων [σ]ωτ[η]ρ[ίας] Διὶ Βροντῶντι εὐχὴν

"Rufus bütün aile üyelerinin esenliği için Zeus Bronton'a adağı (sundu) "

Kat. No. 234

Bilinmiyor. Yayınlarda nasıl bir eser olduğu verilmiyor (Fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Sarayören (eskiden Alpanos)/Eskişehir. Eser, 1921 yılında M. Karbounis tarafından kopya edilmiştir (krş Cox-Cameron, MAMA V, s. XXIV); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser, Sarayören'de bir yerde durmaktaydı; Yayınlarda malzeme ve ölçüler hakkında bilgi yoktur

Yayın: Redaksiyon, BCH 45 1921, s. 557 vd. No. 3; Cox-Cameron, MAMA V, s. 174 No ZB 71.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Yüce Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

-----	-----
[---] Διὶ Βρο[ντῶ]-	Yüce Zeus
2 [ντι Με]γάλο ῦ-	Bronton'a
πὲρ βοῶν ε-	öküzler için
4 ῦχὴν	adağı (sundu[lar])."

Satır 1-2: Διὶ Βροντῶντι Μεγάλο. *Epitheton* olarak *Megas* için bkz. Müller, Μέγας θεός, s. 308 vd ve Schwabl, Zeus I Epiklesen, s. 334 vd s. v. Ayrıca bkz. Kat. No 97, 172, 235, 305, 306 ve 308.

Buradaki adak, tanının Sarayören'deki tapınağından kaynaklanmaktadır. Bu örenden kaynaklanan öteki adaklar için bkz. Kat. No. 45, 46, 47, 48, 97, 198 ve 235

Kat. No. 235

Bilinmiyor. Yayınlarda nasıl bir eser olduğu verilmiyor. (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Sarayören (eskiden Alpanos)/Eskişehir Eser, 1921 yılında M. Karbounis tarafından kopya edilmiştir (krş. Cox-Cameron, MAMA V, s. XXIV); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser, Sarayören'de bir yerde durmaktaydı; Yayınlarda eserin malzemesi ve ölçüleri hakkında bilgi yoktur.

Yayın: Redaksiyon, BCH 45 1921, s. 557 vd. No. 4; Cox-Cameron, MAMA V, s. 174 No. ZB 72

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Yüce Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

	-----	"-----
	[...]KAPKO[...]E	-----
2	[...]E[...]KIN[...]EΔ-	-----
	ΘΕ Δῑ [Βροντῶ]ν--	Yüce Zeus
4	τι Μεγάλῳ εὐ-	Bronton'a
	χίῳ	adağı (sundu[lar])."

Satır 3-4: Δῑ Βροντῶντι Μεγάλῳ. *Epitheton* olarak *Megas* için bkz. Müller, Μέγας θεός, s. 308 vd. ve Schwabl, Zeus I. Epiklesen, s. 334 vd. s. v. Ayrıca bkz. Kat. No. 97, 172, 234, 305, 306 ve 308.

Buradaki adak, tanının Sarayören'deki tapınağından kaynaklanmaktadır. Bu örenden kaynaklanan öteki adaklar için bkz. Kat. No. 45, 46, 47, 48, 97, 198 ve 234.

Kat. No. 236

Bilinmiyor. Yayınlarda nasıl bir eser olduğu verilmiyor. (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Şarhöyük/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Armanet çalıştığı sırada Şarhöyük'de durmaktaydı; **H. Yük.:** 4 cm Eserin malzemesi ve öteki ölçüleri hakkında bilgi yoktur.

Yayın: Armanet, Inscriptions, s. 193 vd. No. 7; Beer, Ἀπαρχή, s. 114 dipn. 2; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 60

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Flavia'nın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Γ Γ Ε Ω Φ

ΛΑΡΟCCΩΚΡΑΤΟΥ		Λάρος Σωκράτου	"Sokrates oğlu Laros
ΦΛΑΒΙΑCΥΝΒΙΩΓΛΥ	2	Φλαβία συνβίω γλυ-	biricik eşi Flavia'nın
ΚΥΤΑΦΜΗΜΗCΧΑ		κυτάτη μνήμης χά-	hatırasına ve çocuk-
ΡΙΝ<CΥΠΟΙCΤΕΚΝΟΙC	4	ριν<κ συν<τοίς τέκνοις	larıyla birlikte Zeus
ΔΙΙΒΡΟΝΤΩΝΤΙΕΥΧΗΝ		Διὶ Βροντῶντι εὐχὴν	Bronton'a adağı
			(sundu)."

Fig. 57

Satır 1: Yunan adı Λάρος için krş. Zgusta, Personennamen, s. 268 § 797. Zgusta, bu yazıtta geçen Laros isminin bir kuş ismi olan λάρος'dan (martı) gelip gelmediğinin bilinmediğini belirtmektedir. Adın daha çok λάρος sözcüğünün 2. anlamı, yani küfür (budala) anlamıyla ilgili olabileceğini söylemektedir (Spitzname). Σωκράτου. Armanet'in kopyasında, taş üzerinde ismin sonunda *sigma* olmadığı görülmektedir. Epigrafik ve papirolojik belgelerdeki metinlerde geçen 3. isim çekimine dahil isimlerde (özellikle de *sigma* gövdeli isimlerde), *genitivus singularis* ekinin -ουc yerine -ου şeklinde kullanıldığı sık belgelenmiştir, krş. Gignac, Grammar II, s. 43 vd ve 69 vd.

Satır 2: Φλαβία συνβίω γλυκυτάτη μνήμης χάριν. Adak, tanrının yanı sıra Flavia'ya adanmıştır ve eser onun mezar taşıdır.

Kat. No. 237

Bilinmiyor. Yayınlarda nasıl bir eser olduğu verilmiyor. (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Bilinmiyor Eser, Eskişehir çevresinden olmalıdır; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; Malzeme ve ölçüler hakkında bilgi yoktur

Yayın: Kirchhoff, Inscriptiones, s. 188 No. 41 (yazıt Mordtmann tarafından kopya edilmiş ve 1860 yılında iki ayrı yerde yayımlanmıştır, bkz. Kirchhoff, Inscriptiones, s. 177); Cox-Cameron, MAMA V, s. 174 No. ZB 70

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Γ Ε Ω

ΑΥΡ·ΑΛΕΚΚΑΣΑΠ		Αὐρ Ἀλεκκᾶς Ἀπ-	"Apollonios oğlu
ΟΔΔΟΝΙΟΥΠΕΡ	2	ολλ/ο/νίου ὑπέρ (sic)	Aur(elius) Alekkas
ΤΩΝΘΕΩΝ		τῶν θεῶν [-----]	bütün -- tanrılar
ΠΑΝΤΩΝΝΕΙ	4	πάντων ΝΕΙ[-----]	için -----
ΚΗΝΥΠΕΡΝΕΙ		ΚΗΝ ὑπέρ ΝΕΙ[---]	-----
ΚΗΚΑΘΩΩΩΕΕΝ	6	ΚΗΚΑΘΩΩΩΕΕΝ	-----
ΥΣΑΜΗΝΚΑΙΒΡΟ		[--]ΥΣΑΜΗΝ κ Διὶ Βρο-	ve Zeus Bronton'a
ΕΥΧΗΝ	8	[ντῶντι] εὐχὴν	adağı (sundu)."

Fig. 58

Satır 1-2: Ἀπολλ/όνιος adındaki *omega* Mordtmann tarafından *omikron* olarak not edilmiştir. Bu, taşçı ustasının bir hatası olsa gerektir. Ancak, Mordtmann yanlışlıkla *omega* yerine *omikron* yazmış olabilir. Mordtmann adın sonundaki *ypsilonu* olasılıkla yanlışlıkla *sigma* olarak okumuştur.

Satır 7-8: κ Διὶ Βρο[ντῶντι] εὐχὴν. Satırdaki κ nedeniyle adak, büyük bir olasılıkla, Zeus Bronton'la birlikte başka birisine daha adanmış olmalıdır. 3 ile 7. satırlar arası anlaşılammaktadır.

Kat. No. 238

Bilinmiyor. Yayınlarda nasıl bir eser olduğu verilmiyor. Ancak, olasılıkla bir steldir (Mordtmann: "Votivtafeln") (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; Malzeme ve ölçülerle ilgili bilgi yoktur

Yayın: Kirchhoff, Inscriptiones, s. 188 No. 37 (yazıt Mordtmann tarafından kopya edilmiş ve 1860 yılında iki ayrı yerde yayımlanmıştır, bkz. Kirchhoff, Inscriptiones, s. 177); Mordtmann, Anatolien, s. 547; Cox-Cameron, MAMA V, s. 174 No. ZB 78.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır. Sadece, üzerinde öküz başları betimi olduğu belirtilmektedir (Mordtmann).

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Γ Ε Ω

ΑΣΦΛΕΚ		Ἀσφλεκ-	"Asphlekkas
ΚΑΣΔΙΒΡ	2	κᾶς Διὶ Βρ-	Zeus Bronton'a
ΟΝΤΩΝΤΙΕΥ		οντῶντι εὐ-	adağı (sundu)."
ΧΗΝ	4	χὴν	

Fig. 59

Satır 1-2: Ἀσφλεκκᾶς Sonu -κᾶς ile biten isimler için bkz. Dornseiff-Hansen, Rückläufiges, s. 135. Ayrıca benzer Δαμόκκας, Φιλόκκας, Μενέκκας isimleri için krs

Bechtel, Personennamen, s. 125 s. v. Δαμόκκας ve ayrıca bkz. Akyürek Şahin, Zeus Antigo(u)naos, No. IV (Δημόκας) Δί. Tek *iota*'lı örnekler için krş. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 373.

Kat. No. 239

Bilinmiyor Yayınlarda nasıl bir eser olduğu verilmiyor. (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Doğançayır (Harap Ören = Arapören)/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; Malzeme ve ölçüler hakkında bilgi yoktur

Yayın: Kirchhoff, Inscriptiones, s. 187 No. 34 (yazıt Mordtmann tarafından kopya edilmiş ve 1860 yılında iki ayrı yerde yayımlanmıştır, bkz. Kirchhoff, Inscriptiones, s. 177); Σύλλογος 1884, s. 72 No. 46; Cox-Cameron, MAMA V, s. 174 No. ZB 80.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α □ Ε Ω

ΑΥΡΗΛΙΟΣ		Αύρήλιος	"----- oğlu
ΔΙΦΜΑΣ	2	Διομάς [---]-	Aurelius
ΚΟΥΣΥΝ..ΤΙ		ΚΟΥ σὺν [.] τῆ	Diomas
ΑΠΠΗΚΓ	4	Αππη Κ? γ[υ]-	kendi eşi
ΝΑΙΚΙΑ		ναικὶ ἀ[ὐτοῦ]	Appe ile
ΥΠΕΡ	6	ὑπὲρ [τῶν ἰ]-	beraber ailesi
ΔΙΩ		δίω[ν Διὶ Βρον]-	için Zeus
ΤΩΧ		τῶν-	Bronton'a
ΤΙΕΥ	8	τι εὐ[χίην]	adağı (sundu) "

Fig. 60

Satır 2: Διομάς. Ad, Mordtmann tarafından Διοφμας olarak okunmuştur. Böyle bir isim bugüne kadar bilinmemektedir. Zgusta'da Διοφας belgelenmiştir, bkz. Zgusta, Personennamen, s. 149 § 289. Ancak Zgusta, Phrygia'da belgelenmiş olan bu adın tek örnek ve bu nedenle kuşku olduğunu belirtmektedir. Mordtmann olasılıkla Diomas olan adı yanlış okumuştur. Nitekim aynı yazıt Σύλλογος'da şu şekilde tamamlanmaktadır: Αύρήλιος Δι[ο]μάς [. . .] κοῦ σὺν [μη]τ[ρ]ῆ "Αππη κ(αὶ) γ[υ]ναικὶ Ἀ[μί]α ὑπὲρ [τῶν ἰ]δίω[ν πάν]τω[ν Διὶ Βροντῶν]τι εὐ[χίην]

Satır 2-3: --- ΚΟΥ. Baba adından sadece son üç harf kalmıştır.

Satır 4: Αππη. Bkz. yuk. Kat. No. 139.

Satır 8: Satırdaki *ny* harfi Mordtmann tarafından X olarak okunmuştur. Mordtmann satırın devamında herhangi bir sözcük not etmemiştir.

Kat. No. 240

Bilinmiyor. Yayınlarda verilmiyor (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser, Preger çalıştığı sırada Eskişehir'de durmaktadır; Yayınlarda eserin malzemesi ve ölçüleri hakkında bilgi yoktur

Yayın: Preger-Noack, Dorylaion, s. 311 No. 10; Radet, En Phrygie, s. 570 No. 17; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 46

Es. Dur.: Eser bir yerde yapı malzemesi olarak kullanılmıştır. Bu nedenle yanlardan kesilmiştir. Yazıt oldukça zarar görmüş ve eser çok yıpranmıştır. (bilgiler Th. Preger'den)

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E Ω

/ T O I ///		-----	-----
E □ K- Δ I	2	[---] κ Δι[ι Βρο]-	ve Zeus
N T Ω N T I E Y ///		ντῶντι εὐ-	Bronton'a
X H N	4	χῆν	adağı (sundu[lar]) "

Fig. 61

Satır 2-3: --- κ Δι[ι Βρο]ντῶντι. Eser, Zeus Bronton'la birlikte birisine daha adanmıştır

Kat. No. 241

Bilinmiyor. Yayınlarda nasıl bir eser olduğu verilmiyor (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Kütahya (Eskiden Katolik Ermeni mezarlığında duruyormuş); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; Yayınlarda eserin malzemesi ve ölçüleri hakkında bilgi yoktur

Yayın: Perrot et alii, Exploration, s. 116 No. 77; Σύλλογος 1884, s. 71 No. 36; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 34.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E Ω Α

'Αρίστων Πασικράτου	"Pasikrates oğlu Ariston
2 Δι Βροντῶντι εὐχῆν	adağı Zeus Bronton'a (sundu)." Sene 246?
ἔτους σμς'?	

ΑΡΙΕΤΩΝΠΑΣΙΚΡΑΤΟΥ
ΔΙΙΒΡΟΝΤΩΝΤΙΕΥΧΗΝ
ΕΤΟΥΕΞΕΜΛ

Fig 62

Satır 3: "Ετους σμς". Verilen rakamlardan ilk ikisi kesindir. Satırın sonunda L benzeri bir harf kalıntısı bulunmaktadır. Burada olasılıkla bir *stigma* vardır. Perrot et alii son rakam kalıntısını dikkate almadan tarihi $\sigma\mu = 240$ olarak vermektedirler. Ancak, Σύλλογος 1884'da yazıtta $\square M \zeta$ harflerinin olduğu belirtilmekte ve sene 246 olarak verilmektedir. Syllogos'taki veriler olasılıkla doğrudur ve yazıt Sulla *aera*'sına göre İ. S. 161/162 yıllarındandır.

Tarih: Sulla *aera*'sına göre İ. S. 161/162 yıllarındandır.

Kat. No. 242

Dört köşe blok (Lev. 67 = ıstampaj fotoğrafı)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Seyitgazi'de cami mimberinin merdiveninde örülüdür; **Malz.:** Kireçtaşı; **Yük.:** 33 cm; **Gen.:** 39 cm; **Kal.:** 14 cm; **H. Yük.:** 2-3 cm.

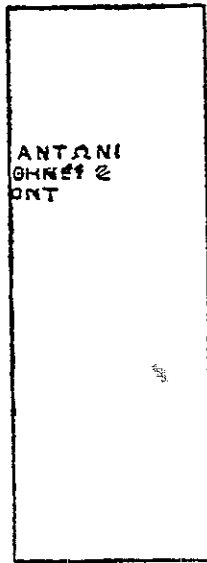
Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 108 No. 224 Lev. 51 Fig. 46.

Es. Dur.: Eser, merdiven örülürken diğer bloklara uyması için her taraftan özenle kesilmiştir. Asıl ölçüler kaybolmuştur. Yazıt çok aşınmış ve birçok satırı artık görünmez olmuştur.

Tanım: Blok, merdiven taşı olarak kullanılmak üzere her yandan kesildiği için aslında ne tür bir eser olduğunu çıkartmak mümkün değildir. Bugün sadece dört köşe bir blok olarak gözükmektedir. Taşın üzerindeki Eski Yunanca yazıtın sadece üç satırından kısımlar gözükmektedir. Eserin üzerinde herhangi bir motif yoktur.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak?

H. Şek.: A Ω Θ ϵ C

2 Ἀντώνι[ος? ὑπὲρ εὐ]-
θηνεΐ[α]ς? [Διὶ Βρον]-
οντ[ῶντι εὐχίην]

"Antonios? bolluk
için Zeus Bronton'a
(adağı sundu)."

Fig 63

Satır 1-2: [ὑπὲρ εὐ]θηνεΐ[α]ς Adak, tanrıya bolluk (bereket) için sunulmuştur. Bu konuda krş. yuk. Kat. No. 2 ve Kat. No. 48 ve ayrıca krş. aş. Kat. No. 287 (εὐθυνοῦντος)

Kat. No. 243

Dört köşe blok (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Seyitgazi/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Cox ve Cameron'un çalıştıkları sırada Seyitgazi'de, Türbe'de durmaktaydı; **Malz.:** Kireçtaşı; **Yük.:** 1, 41 m; **Gen.:** 42 cm; **Kal.:** 40, 5 cm; **H. Yük.:** 3, 25 cm.

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 136 No. 304 Fig. 66.

Es. Dur.: Taş yapı malzemesi olarak kullanılmak üzere bütün yönlerinden kesilmiştir. Asıl ölçüler kaybolmuştur. Yazıt çok aşınmış ve birçok satırı artık görünmez olmuştur

Tanım: Blok, tekrar kullanılmak üzere her yandan kesildiği için aslında ne tür bir eser olduğunu çıkartmak mümkün değildir. Bugün sadece dört köşe bir blok olarak gözükmektedir.

Taşın üzerindeki Eski Yunanca yazıtın sadece üç satırından kısımlar gözükmektedir. Eserin üzerinde herhangi bir motif yoktur.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak?

H. Şek.: Δ $\square$ E

2 [-----]NA[-----]
[-----]ΙΣΚ[--- Δι]

4 [Βροντῶν]τι ε[ὐχὴν]

"-----"

(Zeus Bronton)'a?
(adağı sundu) "

Fig. 64

Kat. No. 244

Bilinmiyor (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; Yayında eserin malzemesi ve ölçüleri hakkında bilgi yoktur

Yayın: Cox-Cameron, MAMA V, s. 165 vd. No. KB 1 Michael Koimtzoglou eserin kopyasını almış ve Viyana'ya H. von Prott'a göndermiştir. Cox ve Cameron eseri Viyana'daki bu kopyadan çalışmışlardır. Cox ve Cameron eserin yayımlı olduğunun söylendiğini belirtmektedirler: "Said to have been published by Meliopoulos, Σιδηροδρομικαὶ Ἀναμνήσεις s. 83."

Es. Dur.: Yayında eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayında eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a? Adak
H. Şek.: Λ Ε Σ Λ

	Αὐρ. Τεύθρ[αζ]	"Hermes oğlu
2	[‘Ε]ρμ[ῆ]δος ὑ[πέρ]	Aur(elius)
	[έ]αυτοῦ κ τ[ῶν]	Teuthras kendisi
4	ὑδίων πά[ντων]	ve bütün aile
	κὲ ὑπέρ τ[ῶν κω?]-	üyeleri ve ----
6	μ[ῆ]τ[ῶν? . . . . .]	köylüleri için
	καὶ Δ[ιὶ Βρ]ο[ντ]-	Zeus Bronton'a? --
8	[ῶντ]ι? OL	(adağı sundu) "
	[εὐχήν]	

Satır 1: Τεύθρ[αζ]. Kopyada *theta* yerine *omikron* duruyormuş.

Satır 2: [‘Ε]ρμ[ῆ]ς. Kopyada *eta* yerine *kappa* vardır.

Satır 3: Kopyada κ yerine *kappa* vardır.

Satır 4: ὑδίων = ιδίων. Cox ve Cameron'a göre 6–7 satırlarda [σωτηρί]α[ς] olabilir.

Satır 5: Satırda κ değil κέ vardır.

Satır 7: Kopyada *alpha* yerine *lambda* vardır.

Satır 8: Satırda OL harfleri görülmektedir. Cox ve Cameron, burada belki Zeus Bronton'un bir *epitheton*'u veya alışılmışın dışında θεοῖς sözcüğünün bulunabileceğini belirtmektedirler.

Kat. No. 245

Dört köşe blok Parçası (Lev. 88)

Bul. Y.: Avdan çevresinden/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser çalışıldığı sırada Avdan'da bir evde durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 16 cm; **Gen.:** 38 cm; **Kal.:** (görülebilin) 25 cm;

H. Yük.: 2, 5–3 cm

Yayın: Cox–Cameron, MAMA V, s. 61 vd. No. 124 Fig. 24–25 Lev. 36; Frei, Phrygische Toponymie, s. 17 vd. No. 7.

Es. Dur.: Eser bütün kenarlarından kırılmış ve oldukça yıpranmıştır.

Tanınm: Eser uzun dört köşe blok görünümündedir. Üzerinde iki satır Eski Yunanca yazıtın bir kısmı okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak?

H. Şek.: Λ Ε

[..... M]αρλακκηνοὶ ὑ-
2 [πὲρ καρπῶν Διὶ Βροντῶντι εὐχὴν? ἐπι]μελουμένου Ἑρμη-

----- Marlakkos/onlular
ürünleri için (Zeus Bronton'a? adağı sundular); Herme(s? Hermedion?)
(bayram için gereken erzakı) temin etti."

Satır 1: Μαρλακκηνοί. *Ethnikon* ve *toponym* hakkında ayrıntılı açıklamalar için bkz. yuk. Kat. No. 1. Ayrıca krş. Kat. No. 22, 23 ve 100. Bu ve yuk. Kat. No. 22 ve 23 numaralı yazıtların Marlakko-'nun Avdan olduğunu göstermesi, yani lokalizasyon bakımından önemi hakkında bkz. yine yuk. Kat. No. 1. P. Frei yazıtın baş kısmının ὁ δεῖνα Μαρλακκηνοῖς στέφανον şeklinde tamamlanabileceğini belirtmektedir.

Satır 2: 2 satırın büyük bir kısmı Cox ve Cameron tarafından tamamlanmıştır. Tamamlama doğru gözükmemektedir, krş. Kat. No. 22 ve 23. Bayram için gereken erzakı temin eden şahsın ismin *genitivus* halindeki adından ilk dört harf kalmıştır. Ad, Hermes ya da Hermedion ('Ερμηδίωος) olarak tamamlanabilir. Hermes adının *genitivus* halindeki diğer bir şekli de 'Ερμηδος'tur, krş. Cox-Cameron, MAMA V, No. 17'de verilen notlar (Kat. No. 90). Her iki isim de Dorylaion'da belgelenmiştir, krş. Körte, Radet, s. 408 No. 50: 'Ερμηδίωον 'Ερμηδος. Adın devamı 3. satırda devam ediyor olmalıdır. Cox ve Cameron taş üzerinde 3. satırın izlerinin bulunmadığını fakat çok kısa bir 3. satırın mutlaka var olduğunu belirtmektedirler. Buradaki adak yazıtı yuk. Kat. No. 22 ile tip olarak aynıdır, krş. oradaki açıklamalar. P. Frei, bu yazıtta adı olasılıkla Hermes olan memurun yuk. Kat. No. 22'de ikinci adı olasılıkla Hermes olan şahısla (ilk adı okunamamaktadır) aynı kişi olup olmadığını bilmediğini belirtmektedir.

Bu yazıtın Zeus Bronton'a adanmış olması büyük olasılık dahilindedir. Çünkü Marlakko-'nun adının geçtiği ve Zeus Bronton'a adanmış dört adak taşı bilinmektedir (Kat. No. 1, 22, 23 ve 100). Ayrıca, Avdan'da (= Marlakko-) sayısız Zeus Bronton adağı bulunmuştur (krş. Kat. No. 1) ve tanının burada kutsal alanı olduğu anlaşılmaktadır. Ancak, yine de bu yazıtın başka bir tanrıya adanmış olma olasılığı göz önünde tutulmalıdır. Örneğin Avdan'da bulunmuş ve Marlakko-'nun adının geçtiği bir yazıt (κόλυμης Μαρλακκου) tanrı Hosios kai Dikaios ile Helios'a adanmıştır, krş. Frei, Phrygische Toponyme, s. 11 vd. No. 2N.

BITHYNIA (Bilecik, Bolu, İzmit) (6.2.) (Kat. No. 246–296)

ALTARLAR (6.2.1.) (Kat. No. 246–294)

PRİZMA BİÇİMLİ ALTARLAR (6.2.1.1.) (Kat. No. 246–293)

Kat. No. 246

Küçük Altar (Lev. 67 = Şahin'in yayınında yazıtın ıstampajının fotoğrafı verilmektedir)

Bul. Y.: Koyunlu/Söğüt/Bilecik; Şimd. Y.: Bilinmiyor. Şahin çalıştığı sırada Koyunlu'da Nafiz Battal'ın evinde durmaktaydı; Malz.: Yayınlarda verilmiyor; Yük.: 96 cm; Gen.: 29 cm; Kal.: 25 cm; H. Yük.: 2, 5 cm.

Yayın: Mendel, Inscriptions, s 413 vd No. 107; Şahin, Nikaia II 1, No. 1080 Lev. 14.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Θ Ε Ε Ω

Α Γ Α Θ Η Τ Υ Χ Η		Ἄγαθῆ τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
Κ Α Τ Α Δ Ι Α Τ Α Γ	2	κατὰ ἐπιταγ-	Zeus Bronton'un
Η Ν Δ Ι Ο Ε Β Ρ Ο		ἦν Διὸς Βρο-	emri gereği Luppus
Ν Τ Ω Ν Τ Ο	4	ντῶντο-	(bu altarı) dikti."
Ε Α Ν Ε Θ Η Κ Ε Ν		ς ἀνέθηκεν	
Λ Ο Υ Π Π Ο Ε	6	Λοῦππος	

Fig 65

Satır 2-3: κατὰ ἐπιταγήν. Mendel διαταγήν olarak okumuştur. Şahin sözcüğü düzeltilmiştir.

Bkz yuk Kat. No 36.

Kat. No. 247

Altar (Lev 67 = Şahin'in yayınında yazıtın ıstampajının fotoğrafı verilmektedir)

Bul. Y.: Yakacık (Esri)/Söğüt/Bilecik; Şimd. Y.: Bilinmiyor. Şahin çalıştığı sırada Yakacık'ta, pazar yerinde bir direğin altlığı olarak kullanılmıştır; Malz.: Mermer; Yük.: 1, 10 m; Gen.: 38 cm; Kal.: 32 cm; H. Yük.: 3 cm

Yayın: Şahin, Nikaia II 1, No. 1081 Lev. 15.

Es. Dur.: Yayında eserin durumu hakkında bilgi yoktur

Tanım: Yayında eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Θ Ω Ω Ε

	Ἄγαθῆ τύχη·	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Διὶ Βροντωντι τὸ-	Zeus Bronton'a
	ν βωμὸν ἀνέστησ-	(bu) altarı babaları
4	αν ὑπὲρ τοῦ πατρ-	Antipatros için
	ὄς Ἀντιπάτρου	Neikylos, Corneli-
6	Νεικύλος καὶ Κορνη-	anus ve Valerius
	λιανὸς καὶ Οὐαλέ-	adak gereği
8	ριος εὐχῆς χάριν	diktiler."

Satır 4-5: ὑπὲρ τοῦ πατρὸς Ἀντιπάτρου. Altar, adayanların olasılıkla hasta olan babaları Antipatros'un iyileşmesi için tanrıya adanmıştı.

Satır 6-7: Νεικύλος = Νικύλος

Tarih: (Şahin'e göre) İ. S. 3. yy.

Kat. No. 248

Altar (Lev. 67 = Şahin'in yayınında yazıtın istampajının fotoğrafı verilmektedir)

Bul. Y.: Kayabalı (Eğrat)/Söğüt/Bilecik; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor Şahin çalıştığı sırada Kayabalı'nda caminin yanındaki çeşmede durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 05 m; **Gen.:** 28, 5 cm; **Kal.:** 27 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm.

Yayın: Şahin, Nikaia II 1, No. 1082 Lev. 13

Es. Dur.: Yayında eserin durumu hakkında bilgi yoktur

Tanın: Altarın başlık kısmında, üst profil üzerinde bütün cephelere işlenmiş akroterler bulunmaktadır. Akroterler arasında bir rozet betimi vardır. Yayında başka bilgi verilmemektedir

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Λ Θ Θ Γ Ε Ω

	Ἄγαθῆ τύχη·	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Αὐρήλιος Κάλ-	(ben) Aurelius
	λιστος Διὶ Βρον-	Kallistos Zeus
4	τωντι κατὰ εὐ-	Bronton'a (bu altarı)
	χῆν ἀνέθηκα	adak gereğince diktim "

Satır-3: Δί Tek *iota*'lı örnekler için krş Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 373.

Tarih: (Şahin'e göre) İ. S. 3. yy

Kat. No. 249

Altar (Lev. 67 = Şahin'in yayınında yazıtın istampajının fotoğrafı verilmektedir)

Bul. Y.: Başköy/Bilecik; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor Şahin çalıştığı sırada Başköy'de cami minaresinin kaidesine örülmüştür; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 30 m; **Gen.:** 38 cm; **Kal.:** 33 cm; **H. Yük.:** 3-3, 5 cm

Yayın: Şahin, Nikaia II 1, No. 1084 Lev 15; Drew-Beal-Naour, Divinités, s. 1952 dipn 158; SEG 40 (1990) s 365 No. 1145

Es. Dur.: Bir zamanlar profilli bir altar olan eser, yapı malzemesi olarak kullanılmıştır.

Tanım: Profilli altar Yayınlarda başka bilgi verilmemektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton Karpodotes'e Adak

H. Şek.: Ω Α Σ Ε Φ

	[Δι] Βροντῶντ[ι]	"(Zeus) Bronton
2	Καρποδοτή	Karpodotes'e
	Μαρκιανός Δ	Aphareus oğlu
4	Ἀφαρέως ὑπέ[ρ]	Marcianus hem
	τε ἑαυτοῦ καὶ τῶ[ν]	kendisi hem de
6	ιδίων κατὰ ἐπ[ι]-	ailesi için şükran
	ταγήν ἀνέστ[ησεν]	borcunu (tanrının)
8	εὐχαριστ[ήριον]	emri gereğince sundu."

Satır 1-2: [Δι] Βροντῶντ[ι] Καρποδοτή. Fırtına ve gök gürültüsü tanrısı olan Zeus Bronton aynı zamanda bereket tanrısı idi. Tanrıya pek çok nedenin yanı sıra iyi ürün için de adaklar sunulmuştu. Krş. Şahin, Nikaia II 1, No. 1083; Cox-Cameron, MAMA V, No. 125 (Kat. No 1); 126 (Kat. No 14); 218 (Kat. No 218); 220 (Kat. No 135); Şahin, Zeus Bennisos, s. 790. Zeus, Phrygia Bölgesi'nde *Karpodotes*, *Karpodoter*, *Karpophoros* ve benzeri *epitethon*'larla birçok kez karşımıza çıkmaktadır. Bu *epitethon*'lar için bkz. Şahin, Nikaia II 1, No. 1084'te verilen kaynakça. Ayrıca bkz. Kat. No. 286 (Zeus Bronton'a, Zeus Karpodotes'e ve Zeus Eukharistos'a Adak).

Satır 4: Ἀφαρέως. Mitolojik bir isim olan Aphareus erkek ismine ender rastlanmaktadır.

Satır 6-7: κατὰ ἐπιταγήν. Bkz. yuk. Kat. No. 36.

Satır 8: εὐχαριστ[ήριον]. Tanrı adağı sunanın bir dileğini yerine getirmiş olmalıdır.

Kat. No. 250

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Kurtköy/Bilecik; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor Eser, Körte çalıştığı sırada Kurtköy'ün 1 km güneyindeki eski mezarlıkta durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 83 cm; **Gen.:** 49 cm; **Kal.:** 42 cm; **H. Yük.:** 3 cm.

Yayın: Körte, Studien V, s. 442 vd. No. 37; Şahin, Nikaia II 1, No. 1086

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur

	Ἄγαθῆ τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Διὶ Βροντῶ[ντι]	Zeus Bronton'a
	ὑπὲρ τῆς κώ-	köy ve (köyün)
4	μης καὶ τῶν	gençleri(nin esenliği)
	νεανίσκων	için Kratynon oğlu?
6	Δημοσθένης	Aristoteles'in oğlu
	Ἄριστοτέλους	Demosthenes
8	Κρατύωνος?	(bu altarı sundu)."

Satır 3-5: ὑπὲρ τῆς κώμης καὶ τῶν νεανίσκων. Adak, tanrıya köyün ve köy gençlerinin esenliği için sunulmuştur. νεανίσκων sözcüğü için Körte şunları söylemiştir: "*Dikkate değer bir nokta, νεανίσκοι'un bu köyde, tıpkı kentlerdeki Ephebler'de olduğu gibi, ayrı bir sınıf oluşturmasıdır.*" Poland, Vereinwesen, s. 96'da νεανίσκοι sözcüğünün genel olarak "*bir yerin tüm gençliğini*" gösterdiği belirtilmektedir. Bu sözcük sık sık Ephebler'in belirli bir yaş grubunu da göstermektedir. Bu konudaki ayrıntılı bilgi veren yayınlar için bkz. Şahin, Nikaia II.1, No. 1086'da notlar.

Satır 8: Κρατύωνος (?). Körte ismi bu şekilde okumuştur. Κρατύων ismi için bir örnek Bechtel'de vardır: Bechtel, Personennamen, s. 260. Şahin *genitivus* halindeki isim için şöyle demektedir: "*Κρατύωνος genitiv şekli ise (Κρατύωντος değil) özel ismi partizipten ayırmak için yapılmış olsa gerektir.*"

Kat. No. 251

Altar (Lev 67 = Şahin'in yayınında yazıtın istampajının fotoğrafı verilmektedir)

Bul. Y.: Yakacık (Esri)/Söğüt/Bilecik; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Şahin çalıştığı sırada Yakacık'ta caminin önündeki çeşmeye örülüdür; **Malz.:** Yayınlarda verilmemektedir; **Yük.:** 65 cm;

Gen.: 43 cm; **Kal.:** Altarın kalınlığı ölçülememiştir; **H. Yük.:** 3 cm.

Yayın: Mendel, Inscriptions, s. 411 No. 103; Şahin, Nikaia II.1, No. 1087 Lev. 16.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E A W † ⊙

ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ	2	Ἄγαθῆ τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
ΔΙΙΒΡΟΝΤΩΝΤΙ ΥΠΕΡ		Διὶ Βροντῶντι ὑπὲρ	Zeus Bronton'a
ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΕΥΕΛ	4	τοῦ πατρὸς Εὐελ-	babaları Euelpistos
ΠΙΣΤΟΥ ΤΟΝ ΒΩΜΟΝ		πίστου τὸν βωμὸν	için (bu) altarı
ΑΝΕΣΤ-ΣΑ ΝΕΥΕΛΠ	6	ἀνέστησαν Εὐέλπ-	Euelpistos ve Gryphon
ΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΤΡΥΦΩΝ		ιστος καὶ Τρύφων	ve Markellina ve
ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΛΛΕΙΝΑ	8	καὶ Μαρκελλεῖνα	Eupatereia
ΚΑΙ ΕΥΠΑΤΕΡΕΙΑΣ		καὶ Εὐπατερεία σὺν	anneleri Basse'yle
Τ-Μ-ΤΡΙΒΑΣΣΕΥΧΗΣ	10	τῆ μητρὶ Βάσση εὐχῆς	birlikte adak
ΧΑΡΙΝ		χάριν	gereği diktiler "

Fig 66

Satır 2-4: ὑπὲρ τοῦ πατρὸς Εὐελπίστου. Adak, tanrıya adayanların olasılıkla hasta olan babalarının iyileşmesi için sunulmuştur.

Satır 8: Εὐπατερεία = Εὐπατερία

Satır 9: Βάσση = Βάσσα.

Kat. No. 252

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Koyunlu/Söğüt/Bilecik; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Mendel çalıştığı sırada Koyunlu'da bir evin duvarına örülüdür. Şahin taşı aramış ama bulamamıştır; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 70 cm; **Gen.:** 40 cm; **Kal.:** Yayınlarda verilmemektedir; **H. Yük.:** 2, 5 cm.

Yayın: Mendel, Inscriptions, s. 413 No. 106; Şahin, Nikaia II.1, No. 1088.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zoilos ve Apsas'ın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Θ Α Ω Ψ Φ Ε Ε

ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ	2	Ἄγαθῆ τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
ΔΙΙΒΡΟΝΤΩΝΤΙ		Διὶ Βροντῶντι,	Zeus Bronton'a,
ΖΩΙΛΩ ΚΑΙ ΑΨΑΔΙ	4	Ζωίλω καὶ Ἀψάδι	Zoilos'a ve Apsas'a
ΤΡΥΦΩΝ ΚΑΙ ΥΑΔΕΛΦΥ		Τρύφων καὶ ὁ ἀδελφὸς	(bu) altarı Tryphon
ΒΩΜΟΝ ΑΝΕΣΤΗΣΑΝ	6	βωμὸν ἀνέστησαν	ve kardeşleri kendi-
ΥΠΕΡ ΑΥΤΩΝ		ὑπὲρ αὐτῶν [καὶ τῶν]	leri ve bütün aile
ΙΔΙΩΝ ΠΑΝ-	8	ιδίων πάν[των]	üyeleri için adak
ΕΥΧ		εὐ[χήν]	olarak diktiler."

Fig 67

Satır 2-3: Διὶ Βροντῶντι Ζωίλω καὶ Ἀψάδι. Αψας Kadın adı olan Apsas, büyük bir olası-

lıkla bir Trak ismidir, bkz. Zgusta, Personennamen, s. 86 § 67'nin içinde geçmektedir. Adak, hem Zeus Bronton'a hem de Zoilos ve Apsas'a adanmıştır. Şahin, isimleri *dativus* halinde olan bu şahısların olasılıkla adağı adayanların ölmüş olan ebeveynleri olabileceğini belirtmektedir Şahin ayrıca, bölgede benzer adakların varlığına dikkati çekmekte ve örnekler vermektedir

Satır 4: ὁ ἀδελφὸν = οἱ ἀδελφοί.

Satır 6: αὐτῶν = ἐαυτῶν

Kat. No. 253

Altar (Lev. 68, a-c) (*vidi*)

Bul. Y.: Süleymaniye (Yayla) Köyü/Bilecik; **Şimd. Y.:** Eser, Şahin çalıştığı sırada Bilecik/Eskişehir karayolu üzerinde, Karasu Nehri'nin üzerindeki Şarlayan isimli mola yerinde durmaktaydı. Eser hâlâ oradadır (kış. aşağıda Kat. No. 255 ve 294); **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 60 m; **Gen.:** 58 cm; **Kal.:** 40 cm; **H. Yük.:** 4 cm.

Yayın: Şahin, Nikaia II 1, No. 1089 Lev. 16.

Es. Dur.: Altarın üzerindeki Zeus büstünün başı kopmuş ve kaybolmuştur. Gövdenin sol kenarı biraz zarar görmüştür. Esrin üzerindeki kabartmalar ve yazıt oldukça aşınmıştır. Bunun dışında eser iyi durumdadır.

Tanım: Altarın profilli başlık kısmında, profil üzerinde çepeçevre köşe akroterleri işlenmiştir. Altarın üstünde, akroterlerin arasında heykel biçiminde bir Zeus büstü işlenmiştir (Bronton adakları üzerindeki Zeus büstleri için bkz. Kat. No. 144, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 199, 275, 278, 279, 281 ve 301). Büstün başı kopuk olduğu için tanrının yüz hatları bilinmemektedir. Tanrının iri sağ eli mantosunun kıvrımından dışarı çıkmış ve göğsüne dayanmıştır. Altarın üzerine, ön yüzde, olasılıkla ikinci bir Zeus büstü çizilerek betimlenmiştir. Büstün sağ tarafında başını geriye çevirmiş bir kartal betimi görülmektedir. Bunların alt kısmında ise, yedi satırlık Eski Yunanca yazıtın altı satırı yazılmıştır. Yazıtın ilk satırı başlıkta, profil üzerindedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ω ϕ S Λ E Υ

	Ἀγαθῆ τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!"
2	Δὶ Βροντῶντι Ῥοῦφος Ἡρακλί-	Zeus Bronton'a Heraklides oğlu
4	δου καὶ Ποπλι- ανὸς Ποπλια-	Rufus ve Pop- lianus oğlu Pop-
6	νοῦ Δὶ Βροντ(ῶν)τι (<i>sic</i>) εὐχὴν	lianus adağı Zeus Bronton'a (sundular)."

Satır 2 ve 6: Δί. Tek *iota*'lı örnekler için kış. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 373 Δί

Βροντ(ῶντ)ι. Tanrının adı yazıtta iki kere yazılmıştır. 6 satırda *epitethon*'da ῶντ harfleri yazılmamıştır.

Satır 3-4: Ἡρακλίδης = Ἡρακλείδης.

Tarih: (Şahin'e göre) İ. S. 2. yy.

Kat. No. 254

Altar (Lev. 69 = Şahin'in yayınında yazıtın istampajının fotoğrafı verilmektedir)

Bul. Y.: İnhisar/Söğüt/Bilecik; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor Eser, Şahin çalıştığı sırada hâlâ Körte'nin gördüğü yerde, İnhisar'da köyün mezarlığında duruyormuş; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 81 cm; **Gen.:** 41 cm; **Kal.:** 36 cm; **H. Yük.:** 3 cm.

Yayın: Körte, Studien V, s. 446 No. 44; Şahin, Nikaia II 1, No. 1090 Lev. 17.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur

Tanın: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ Ε Φ Α Ω Ύ

	Ἄγαθῆ τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Θεόδοτος	Diophanes oğlu
	Διοφάνου	Theodotos ve
4	καὶ Ἀμμίας καὶ Φιλίτη	Ammias ve
	Ἱπάρχου κατὰ εὐχὴν	Hipparkhos'un
6	ὑπὲρ ἑαυτῶν καὶ τῶν	kızı Philete adak
	ιδίων πάντων Διὶ Βρον-	gereği kendileri ve
8	τῶντι εὐχὴν	bütün aile üyeleri için
		Zeus Bronton'a adayı
		(sundular)."

Satır 4: Ἀμμίας. Ad, Batı Anadolu'da, özellikle de Phrygia'da birçok kez belgelenmiş bir yerli Anadolu kadın ve erkek ismidir (Lallname). Zengin belgeler için bkz. Zgusta, Personennamen, s. 63 vd. § 57-23 (*femininum* örnekler) ve s. 65 § 57-31 (*masculinum* örnekler) Bkz. ayrıca s. 57 § 57-5 (Ἀμμίας) ve kırs. yuk. Kat. No. 11. Bu yazıtta, büyük bir olasılıkla, bir kadın, Theodotos'un eşi söz konusudur.

Tarih: (Şahin'e göre) olasılıkla İ. S. 1. yy.

Kat. No. 255

Altar (Lev. 68) (*vidi*)

Bul. Y.: Çırağan Damları (Şahin'e göre büyük bir olasılıkla Kürtköy'den)/Bilecik; **Şimd. Y.:** Şahin çalıştığı sırada Bilecik/Eskişehir karayolu üzerinde, Karasu Nehri'nin üzerindeki

Şarlayan isimli mola yerinde durmaktaydı. Eser hâlâ oradadır (krş. Kat. No. 253 ve 294);
Malz.: Mermer; **Yük.:** 1, 20 m; **Gen.:** 26 cm; **Kal.:** 31 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm.

Yayın: Şahin, Nikaia II.1, No 1092 Lev 17.

Es. Dur.: Altarın kaide kısmı kırılmış ve başlık kısmı oldukça zarar görmüştür. Gövdenin sol kenarı kırıktır. Sağ kenar da oldukça yıpranmıştır. Başlık üzerindeki büst güçlükle seçilebilmektedir. Yazıt da kırık nedeniyle çok zarar görmüştür ve üzerinde patina vardır. Altar genel olarak kötü durumdadır.

Tanım: Altarın oldukça yüksek işlenmiş olan profilli başlık kısmında çepeçevre akroterler betimlenmiştir. Akroterlerin arasından yükselen çıkıntı kısmında çok yıpranmış olan bir büst betimi vardır. Altarın ön yüzünde yedi satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır. Yazıtın ilk satırı başlık profili üzerindedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ω Α Γ Λ Ε

	Ἄγαθῆ τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Διὶ Βροντων[ι]	Zeus Bronton'a
	[Δ]ημᾶς Μαρα-	(altarı) Marathon
4	[θ]ᾶνος ὑπ[έ]-	oğlu Demas
	[ρ ἑαυτ]οῦ καὶ	kendisi ve ailesi
6	[τῶν ἰ]δίων	için dikti."
	[ἀνέ]στησεν	

Kat. No. 256

Yayında ne tür bir eser olduğu konusunda bilgi yoktur. (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Kızıldamlar/Küplü/Bilecik; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; Yayında eserin malzemesi ve ölçüsü hakkında bilgi yoktur. Eser, Ioannes Miliopulos (veya Meliopulos) tarafından kopya edilmiş ve H. von Prott'a gönderilmiştir. Von Prott, eseri Funde 1902, s. 267-271'deki çalışmasında yayımlamayıp Viyana'ya göndermiştir. Şahin, yazıtın kopyasını Viyana İlimler Akademisi nezdindeki Küçük Asya Komisyonu'nun arşivinde yeniden incelemiştir.

Yayın: Şahin, Nikaia II.1, No. 1093.

Es. Dur.: Yayında eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayında eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Marathon ve Basa'nın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Θ Ω Γ Ε

ΑΓΑΘΗΤΥΧΗ		Ἀγαθῆ τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!"
Μ. ΑΡΑΘΩΝ			
ΙΚΑΙΒΑΣΑ.	2	Μαραθῶν-	(Ben) - - - - oğlu
ΑΝΕΤΗCΑ		ι καὶ Βάσα	Marathon
ΜΕΙΡΟΝΤ	4	ἀνέστησα	Marathon'a ve
. Ε ΤΙΤΟΝSΟ		Διεί (Β)ροντ- (sic)	Basa'ya (ve)
... ΟΝΙΥ.ΚΙΤ	6	ᾠ(ν)τι τὸν βῶ-	Zeus Bron-
ΜΑΡΑΘ...Ν		[μ]ὸν [- - -]	ton'a (bu)
Η	8	Μαρθ[ᾠ]ν	altarı diktim."
		H[- - - - -]	

Fig. 68

Satır 2-3 ve 8: Μαραθῶνι καὶ Βάσα. Adak, aynı zamanda adağı sunanın, büyük bir olasılıkla ölmüş olan baba ve annesine de sunulmuştur. Zgusta, bir kadın adı olan Βάσα isminin bir yerli Anadolu ismi mi yoksa Latince bir isim olan Bassa'nın bir şekli mi olduğunun kesin söylenemeyeceğini belirtmektedir. Ancak, büyük bir olasılıkla Latince ismin söz konusu olduğunu da belirtmektedir. Zgusta, Latince bir isim olan Bassus'un (Βάσσος) çoğunlukla tek *sigma* ile yazıldığını hatırlatmaktadır. Bkz. Zgusta, Personennamen, s. 121 § 154.

Satır 5-6: Διεί (Β)ροντᾠ(ν)τι. Taş üzerinde *beta* ve ikinci *ny* unutulmuştur. Διεί. Benzer örnekler için krş. Drew-Bear et alii, Votive Steles, No. 256, 391, 457. Şahin: "Miliopulos'un kopyasında altıncı satırın ilk harfi olarak gösterilmiş olan harf bir omeganın (Ω) kalıntıları olsa gerektir." Şahin, Miliopulos'un kopyasındaki 6. satırın son iki harfini düzeltmiştir.

Kat. No. 257

Mermer Parçası (Büyük bir olasılıkla bir Altar parçası) (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Akcaşehir (Kızıldağlar'ın güneydoğusunda. Şahin: "Zamanında bir Rum yerleşmesi olan köy Kurtuluş Savaşı'ndan sonra terkedilmiştir")/Bilecik; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; **Malz.:**

Mermer; Yayınlarda eserin ölçüsü hakkında bilgi yoktur.

Yayın: Γεώργ. Παπάζογλου, Κωνσταντινουπόλις (devrin İstanbul gazetelerinden biri), 12

Temmuz 1895 άρ. 152 (Makalenin bir örneği Mystakidis isminde biri tarafından 24 Eylül

1909 tarihinde Viyana'ya gönderilmiş ve orada Viyana İlimler Akademisi nezdindeki Küçük

Asya Komisyonu'nun arşivinde koruma altına alınmıştır; bkz. Kiouplia = Küplü); Von Prott,

Funde, s. 268 No. 2 (Ioannes Miliopulos [veya Meliopulos] kopyasından) ; Şahin, Nikaia II. 1,

No 1094

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Diomedes'in Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: C

	X(ρ)ῆστος (<i>sic</i>)	"Diomedes
2	Διομήδο- υ Δὶ Βρον-	oğlu Khres- tos Zeus
4	τῶ(ν)τι Δι- (<i>sic</i>) ομήδηι	Bronton'a (ve) Diome-
6	[ά]νέστη- [σ]εν τὸν β-	des'e (bu) altarı emir
8	ωμὸν κα- τὰ ἐπιταγ-	gereği
10	[ήν]	dikti."

Satır 1: X(ρ)ῆστος. *rho* taş üzerinde unutulmuştur.

Satır 2-3 ve 4-5: Von Prott'un kopyasında Διομήδης ismi şöyledir: [Δ]ιομήδο[υς]; G Papazoğlu'nun kopyasında ise ΔΙΟΜΗΔΟΙΥ şekli görülmektedir. Ayrıca, satır 4-5'de: Διομήδηι = Διομήδει. Δὶ Βροντῶ(ν)τι Διομήδηι. Δί. Tek *iota*'lı örnekler için krş. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 373. Βροντῶ(ν)τι'de çok hafif okunan *ny* harfi düşmüştür. Krş. aşağıda Kat No. 286 ve 290 Yazıtlarda sık görülen bu durum için bkz. Gignac, Grammar I, s. 116-117. Adak, Zeus Bronton'a ve Diomedes'e birlikte adanmıştır.

Satır 8-10: κατὰ ἐπιταγήν. Bkz. yuk. Kat. No. 36.

Kat. No. 258

Altar (Lev. 69 = Şahin'in yayınında yazıtın ıstampajının fotoğrafı verilmektedir)

Bul. Y.: Başköy/Bilecik; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Şahin çalıştığı sırada Başköy'de, köyün yukarı kısmındaki camide minarenin kaidesine örülüdür; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** yak 90 cm; **Gen.:** 38 cm; **Kal.:** Yayında verilmiyor (ölçülemedi); **H. Yük.:** 2, 5 cm.

Yayın: Şahin, Nikaia II.1, No. 1096 Lev. 17.

Es. Dur.: Yayında eserin durumu hakkında bilgi yoktur

Tanınm: Yayında eserin tanımı yapılmamaktadır

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ω Α Ε Θ Σ

	Δὶ Βροντῶντι κατὰ ἐ-	"Zeus Bronton'a
2	πιταγήν ἀνέθηκαν	(altarı) emir gereği
	Ἄσκλης κ̅ Μάρκος	Nikadas'ın oğulları
4	οἱ Νικάδου	Asklas ve Marcus
		diktiler "

Satır 1-2: κατὰ ἐπιταγήν Bkz yuk. Kat. No. 36.

Satır 4: Νικάδας. Ad, Bechtel, Personennamen'de yoktur. Ancak, krş. orada s. 331 İsim,

Şahin, Nikaia II 1, No 1065 ve No. 1071'de de geçmektedir. Bu isimle ilgili olarak bkz Şahin'in verdiği bibliografya

Kat. No. 259

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Kurtköy/Bilecik; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Körte çalıştığı sırada Kurtköy'de bir evde durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 77 cm; **Gen.:** 49 cm; **Kal.:** 35 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm

Yayın: Körte, Studien V, s. 442 No. 36; Şahin, Nikaia II.1, No 1097

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur

	[A]γαθη̄ τύχη·	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Δι Βροντ[ω̄]ντ[ι κατ']	Zeus Bronton'a
	ἐπιτ[α]γή[ν ὑπὲρ]	emir gereği
4	[ἐαυτ]οῦ [καὶ τῶ]–	(bu altarı filanca)
	ν ιδίωv [– – – – –]	kendisi ve ailesi
	– – – – –	için (sundu)."

Satır 2–3: Δί. Tek *iota*'lı örnekler için kırs. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 373 κατ' ἐπιταγήν için bkz. yuk. Kat. No. 36.

Kat. No. 260

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Kurtköy/Bilecik; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Körte çalıştığı sırada Kurtköy'de, Ahmet Paşa Camisi'nin mezarlığında durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1 m; **Gen.:** 63 cm; **Kal.:** 63 cm; **H. Yük.:** 3 cm

Yayın: Körte, Studien V, s. 441 vd. No. 35; Şahin, Nikaia II 1, No. 1098

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur. Ancak, Körte taş için şöyle demektedir: "Taşı boydan boya geçen yazmaya elverişli olmayan bir kısım, taşçı ustası tarafından boş bırakılmıştır." Yazıt oldukça silik durumdadır

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur

	Ἀγαθῆ τύχῃ	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	[Δ]ῑ ♂ Βροντῶντ[ι] [Γά]ειος Μάρκο[υ]	Zeus Bronton'a (bu altarı) Marcus
4	[ύ]πέρ ἑαυτοῦ κα[ί] [τ]ῶν εἰδίων κα[τ']	oğlu [Ga]eius kendisi ve ailesi
6	[ἐ]πιτ[α]γὴν ἀνέσ- [τ]ησαν (sic)	için emir gereği dikti."

Satır 3: [Γά]ειος = Γάιος

Satır 5-6: εἰδίων = ιδίων. κατὰ ἐπιταγὴν için bkz yuk. Kat. No 36.

Satır 6-7: ἀνέσ[τ]ησαν Fiil yanlış olarak çoğul yazılmıştır

Tarih: Körte: "I. S. 2. ya da 3. yy 'ın özenle yazılmış yazısı"

Kat. No. 261

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Bilinmiyor, ancak Katlıç (Geçitli) (Söğüt/Bilecik) çevresinden olmalıdır; **Şimd. Y.:**

Bilinmiyor. Şahin çalıştığı sırada Katlıç'da köyün çeşmesine örülüdür; **Malz.:** Mermer; **Yük.:**

66 cm; **Gen.:** 45 cm; **Kal.:** 36 cm; **H. Yük.:** 3 cm.

Yayın: Şahin, Nikaia II 1, No. 1099.

Es. Dur.: Yayında eserin durumu hakkında bilgi yoktur. Yazıt oldukça silik durumdadır.

Tanım: Yayında eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayında harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

	----- [---]α ἀνέσ-	(filanca bu)
2	[τησε]ν κατὰ [ἐπιτ]αγὴν Δῑ Β-	(altarı) emir gereği Zeus
4	[ροντ]ῶ[ντι] [εὐχ]ήν	Bronton'a dikti."

Satır 2-3: Δί Tek *iota*'lı örnekler için kış Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 373 κατὰ ἐπιταγὴν için bkz. yuk. Kat. No 36.

Kat. No. 262

Altar (Lev 69 = Şahin'in yayımında yazıtın istampajının fotoğrafı verilmektedir)

Bul. Y.: Bilinmiyor, ancak eser İnhisar/Söğüt/Bilecik çevresinden olmalıdır; **Şimd. Y.:**

Bilinmiyor. Şahin çalıştığı sırada İnhisar/Söğüt'te ortaokulun girişinde durmaktaydı; **Malz.:**

Mermer; Yük.: 1 m; Gen.: 29 cm; Kal.: 24 cm; H. Yük.: 3 cm.

Yayın: Şahin, Nikaia II 1, No 1100 Lev. 18.

Es. Dur.: Altarın kaide kısmı kırıktır. Eserin st kısmı da zarar görmüştür. Yazıt kısmen zedelenmiş olup, özellikle üstten iki satır okunmaz durumdadır. Eserin zerindeki kabartma elengn üst kısmı zarar görmüştür.

Tanınım: Yayında altarın biçiminin tanımı yapılmamaktadır. Ancak, eserin üzerinde bir elenk kabartması, altında ise dokuz satırlık Eski Yunanca yazıt bulunmaktadır. Yazıtın alt kısmında iki sarmaşık yaprağı betimlenmiştir. Bunun da altında üç ayaklı bir masa (*mensa tripes*) zerinde bir sürahi ve iki bardak motifleri görülmektedir (kırş. yuk. Kat. No. 173).

Yaz. İçeriği: ----- eine'nin Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. şek.: E A Ω Υ

	['Αγαθῆ τύχη]	"(Hayırlı Uğurlu Olsun!)"
2	[-----]-	-----
	εἰνῆ Χρή[στος]	hayat arkadaşı
4	συννεύν[ω]	Khrestos kızı
	ὑπὲρ ἑαυτοῦ	----- eine'ye
6	καὶ τῶν ἰδί-	kendisi ve bütün
	ων πάντων[v]	aile yeleri için
8	Διὶ Βροντῶ[v]-	Zeus Bronton'a
	τι	(adağı sundu)."

Satır 2-3: --- εἰνῆ. Bir kadın adından dört harf kalmıştır.

Satır 4: ΣΥΝ . NEYN taş üzerinde; kırş. Gignac, Grammar I, s. 154: "Single consonants are very frequently doubled in writing . . . through the Roman and Byzantine periods, as elsewhere in the Koine. This indicates the identification in speech of single and double consonants corresponding to the loss of quantitative distinction in vowels, which occurred under the influence of the stress accent"; -n- yerine -nn- örnekleri için bkz. age. s. 158

Tarih: (Şahin'e göre) İ. S. 1. - 2. yy.

Kat. No. 263

Altar (Lev. 69 = Şahin'in yayınında yazıtın ıstampajının fotoğrafı verilmektedir)

Bul. Y.: Tarpak/Söğüt/Bilecik (taş, inşaat sırasında bulunmuştur); şimd. Y.: Bilinmiyor
Şahin çalıştığı sırada Tarpak'da kahvehaneninin önünde durmaktaydı; Malz.: Kireçtaşı; Yük.:
57 cm; Gen.: 31 cm; Kal.: 28 cm; H. Yük.: 1-2, 5 cm

Yayın: Şahin, Nikaia II 1, No. 1101 Lev. 18

Es. Dur.: Eserin st kısmı kırıktır. Yazıt kısmen oldukça aşınmıştır.

Tanım: Yayında altarın tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: C E Ω Λ

	-----	"-----
	[---]ΩΝΑ ΟC σὺ-	(filanca -----)
2	υγραμετή ΤΟΥΜΚΑ ?	eşi ---- Nysiane
	Νυσιανῆ καὶ τέκνω	ve çocuğu P. Aur(elia)
4	Π. Αὐρ. Παπιανῆ Δι-	Papiane ile birlikte
	ὶ Βροντωντι ἐξ ἀρ-	adağı Zeus Bronton'a
6	ετῆς παῖς Κορνηλι[-	tanısal kudreti dolayı-
	ανοῦ εὐχήν	sıyla Cornelianus'un
		oğlu (sundu)"

Satır 2-3: Νυσιανή Sonu -ιανή ile biten isimler için bkz. Dornseiff-Hansen, Rückläufiges, s. 56. Addan önceki, belki bir isim olabilecek ΤΟΥΜΚΑ harflerinden anlam çıkmamaktadır.

Satır 4: Π. Αὐρ. Παπιανή, Papiane, *masculinum* şekli olan Παπιανός (Papianus) ile birlikte Batı Anadolu'da yoğun biçimde belgelenmektedir. Zgusta, Anadolu'da benzer kökten gelen bazı isimlerin, yerli dillerin Yunanlaşmasının bir göstergesi olabileceğini belirtmektedir: Zgusta, Personennamen, s. 413 vd. § 1199-19 ve § 1199-18.

Satır 5-7: Şahin: "ἐξ ἀρετῆς "tanısal kudret dolayısıyla" ? παῖς Κορνηλιανοῦ yazıtta bir ek olsa gerektir. Bu durumda, bu kişinin, yani sunucunun ismi yazıtın başında verilmiş olmalıdır." Κορνηλιανός için bkz. yuk. Kat. No. 247.

Tarih: (Şahin'e göre) İ. S. 3. - 4. yy.

Kat. No. 264

Altar Parçası (Lev. 69 = Şahin'in yayınında yazıtın ıstampajının fotoğrafı verilmektedir)

Bul. Y.: Başköy/Bilecik; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Şahin çalıştığı sırada Başköy'de köyün yukarı kısmındaki camide minarenin kaidesine örülüdür; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 72 cm; **Gen.:** 38 cm; **Kal.:** Yayında verilmiyor (ölçülememiştir); **H. Yük.:** 3 cm.

Yayın: Şahin, Nikaia II 1, No. 1102 Lev. 18.

Es. Dur.: Altar parçası yapı malzemesi olarak kullanılmak üzere her yandan kırılmıştır. Yazıt kırık nedeniyle oldukça zarar görmüştür.

Tanım: Yayında altarın tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Mezar Taşı? ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: E Θ Ω

	-----	"-----
	[-- Δ]ὶ Βρ[οντωντι καὶ?]	Zeus Bronton'a ve?
2	[---]οἶω κα[-----]	-----
	[---]ἀνέθη[κεν -----]	-----
4	[---]τωκρα[-----]	(bu altarı dikti) "
	[---]ΥΛΙΑ[-----]	

Satır 2: Ş ahin: "Satır başlangıcındaki harfler --ΟΡΩ, --ΘΙΩ ya da --ΘΡΩ şeklinde de okunabilir. Burada dativ şeklinde yazılı ve Zeus ile birlikte adak sunulan birinin ismi durmuş olsa gerektir..." 2 satırın sonunda κα[ί veya κα[τ' ἐπιταγήν.

Kat. No. 265

Altar Parçası (Lev. 69 = Şahin'in yayınında yazıtın ıstampajının fotoğrafı verilmektedir)

Bul. Y.: Başköy/Bilecik; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor Şahin çalıştığı sırada Başköy'de köyün yukarı kısmındaki camide (Yukarı Camii) minarenin kaidesine örülmüştür; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 60 cm; **Gen.:** 34 cm; **Kal.:** Yayında verilmiyor (ölçülememiştir); **H. Yük.:** 3 cm.

Yayın: Şahin, Nikaia II 1, No. 1103 Lev. 12.

Es. Dur.: Yayında eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayında altarın tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ω Σ Ο Ε Α

	[Δ]ὶ Βροντωντι 'Ασ-	"Zeus Bronton'a
2	[κ]άνιος καὶ Μάρκο[ς]	Askanios ve Marcus
	[καὶ 'Α]ρι(σ)ταίνετος [καὶ] (sic)	ve Aristainetos ve
4	[---]ιος [-----]	-----
	[---]ος κ[αὶ -----]	-----
	-----	(adağı sundular) "

Satır 1-2: 'Ασ[κ]άνιος. Şahin: "Askanios, "Askania Gölü" kıyısında kurulmuş olan Nikaia için karakteristik bir isim, İlias (13, 792)'ta adı geçen Askanios buralı idi (Strabon XII 4, 5 p 564/5 Cas.). Krş. Anthol. Pal. VI 320 (Herakleia'lı Nikodemos) ve VII 701 (Tarsos'lu Diodoros) ."

Satır 3: Taş üzerinde sigma yoktur

Kat. No. 266

Küçük Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Esriköy/Söğüt; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Taş, Mendel çalıştığı sırada, Esriköy/Söğüt'te

köyün dışındaki bir çeşmeye örülüdür. Şahin taşı aramış ama yerinde bulamamıştır; **Malz.:** Yayınlarda bilgi yoktur; Eserin ölçüleri yayınlarda verilmemektedir.

Yayın: Mendel, Inscriptions, s. 411 No. 104; Şahin, Nikaia II.1, No. 1104.

Es. Dur.: Altar üst taraftan ve soldan kırılmıştır. Tanrının ve adayanların isimleri yukarda taşın kırılan kısmıyla birlikte düşmüştür.

Tanım: Yayında altarin tanımı yapılmamaktadır

Yaz. İçeriği: Büyük bir olasılıkla Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A A E C W

		-----	"-----"
		[----- Διὶ Βροντῶντι]	Milesios'a? ve
Τ Μ Μ Ε Ι Λ Ι	2	τῶ Μειλη[σίω καὶ τῶ] ?	Apellinarios'a?
Α Π Ε Λ Λ Ι Ν Α Ρ ὼ Τ Ο Ν		'Απελλιναρ(ί)ω? τὸν (sic)	ilişkin (Zeus Bronton'a)
Β ὼ Μ Ο Ν Α Ν Ε Σ Τ - Ε Α Ν	4	βῶμὸν ἀνέστησαν	altarı adakları gereği
Ε Υ Χ Η Σ Α Ρ Ι Ν		εὐχῆς χάριν	diktiler."

Fig. 69

Satır 2-3: τῶ Μειλη[σίω καὶ τῶ]? Şahin, satırı aynı yayındaki 1509 (Kat. No. 271) ve 1510 (Kat. No. 272) numaralı eserlerin yazıtlarına göre tamamlamıştır. 2 satır için Mendel, Μειλι[χίω] tamamlamasını önermekte ve eklemektedir: "*Fragment d'une dédicade consacrée sans doute au mort et à Zeus Bronton*". Μειλή[σιος] = Μιλήσιος. 'Απελλινάριος. Mendel'de: 'Απελλιναρῶ (?). Addaki ikinci *iota* taş üzerinde yoktur. Şahin yazıt hakkında şu yorumları yapmaktadır: "*Yazıtın yukarıdaki şekilde anlaşılmasına, Pazaryeri'nin Ahmetler köyünde bulunan iki sunu yazıtı olanak vermektedir. Bu yazıtlarda şu ifadelere rastlıyoruz. Διὶ Βροντῶντι / Μειλησί[ου] ἱερέος κτλ. (No. 1510 = Kat. No. 272) ve Διὶ Βροντῶντι / 'Απελλιναρίου κτλ. (No. 1509 = Kat. No. 271). Bu Zeus rahiplerinin isimleri ---- yukardaki yazıtta da kullanılmışa benzemektedir. Ancak, adı verilen rahiplerin isimlerinin, birbirine komşu bu bölge halklarının dinsel yaşamında giderek Zeus için appellativ bir anlam kazanmış olmasına inanmak, kuşkusuz pek olanaklı değildir. Bu nedenle, yukardaki yazıtın 3. satırında Mendel'in tüm okuduklarının doğru olup olmadığı sorusu akla gelmektedir. Yazıtta Omega harfi köşeli (W) yazılmış olduğu için, okunan ΡΩΤ harflerinin (F W Mendel'in kopyasında), taş üzerinde aslında durmuş olan ΡΙΟΥΤ harflerinin yanlış aktarılmış bir şekli olabileceğini göz önünde tutmak gerekir. Böyle bir varsayım, yazıtın başlangıç satırlarını aşağıdaki şekilde anlamamıza olanak vermektedir:*

[---- Διὶ Βροντῶντι]
τῶ Μειλη[σίου καὶ τῶ]
'Απελλιναρίου τὸν κτλ.

"Milesios'un ve Apellinarios'un Zeus'una . . ."

Yani, her iki rahibin Zeus kültüne ilişkin yorum şekilleri tek bir sunuda birleştirilmiş olmaktadır."

Kat. No. 267

Altar (Şek. 25; Lev 70)

Bul. Y.: Ahmetler köyünün 3 km güneybatısında Sırasöğütler isimli yerde bulunmuş/Pazaryeri/Bilecik; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Şahin çalıştığı sırada Sırasöğütler'de *in situ* olarak durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 11 m; **Gen.:** 47 cm; **Kal.:** 32 cm; **H. Yük.:** 2 cm.

Yayın: Şahin, Nikaia II 2, No. 1504 Lev. 31; SEG 32 (1982) s. 347 vd. No. 1254.

Es. Dur.: Altarın kaidesi alt kısımdan, başlık kısmı ise üst tarafından hafif zarar görmüştür. Eserin yüzeyi oldukça pürüzlü olup kabartmaların yüzleri ve yazıt hafif zedelenmiştir. Bunun dışında altar iyi durumdadır.

Tanım: Büyük boyutta işlenmiş olan altarın büyük ve geniş başlık kısmı vardır. Kalın bir profile gövdeye bağlanan başlığın üzerine, ön yüzde kalın bir çerçeve içinde bir erkek ve bir kadın büstleri betimlenmiştir. Erkeğin saçları öne doğru taranmış olup sakal ve bıyığı yoktur. Kadının başında bir örtü vardır. Gövde üzerinde, ön yüzde, hemen başlığın altına yazılmış olan dört satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ω Σ Α Φ Θ

Δι̅ Βροντων̅τι Πύρος
2 κ̅ Κύριλος οί Μάρκου κ̅
'Αφοῦς Λικινίου άνέθη-
4 καν

"Zeus Bronton'a Marcus'un
oğulları Pyrhos ve Kyrilos ve
Licinius oğlu Aphous
diktiler."

Satır 1: Πύρος = Πύρρος

Satır 2: Κύριλος = Κύριλλος

Satır 3: 'Αφ(φ)οῦς ('Αφουῦς), -οῦδος, -οῦδι bir Trak erkek ismidir. Ad için bkz. Şahin, Nikaia II.2, No. 1401, 1405, 1411, 1504, 1578. İsmi *dativus* halindeki şekline, İonia'nın Phokaia Kenti'nde, Kenchreai'da rastlanmıştır: IG IV 207; kırs Zgusta, Personennamen, § 66-35 ve § 66-28. Benzeri isim örnekleri için bkz. Detschew, Sprachreste, s. v. Αφης; -ους bitimli erkek isimleri için bkz. Robert, Noms Indigènes, s. 289.

Şahin altarın başlık kısmındaki büstlerin bir tanrı çiftine ait olduğunu söylemekte ve bu tanrıların olasılıkla Zeus Bronton ve güneş tanrıçası olduğunu belirtmektedir. Şahin'in bu belirlemesi doğru değildir (Bkz. aşağıda Kat. No. 271). Zeus Bronton benzer eserler üzerinde ve büstlerde (bkz. örneğin burada Kat. No. 210-213) uzun ve dalgalı saç ve sakalla betimlenmektedir. Tanrı çoğunlukla üzerinde *khiton* ve *himation* ile gösterilmekte ve iiri sağ eli göğsünün üzerinde durmaktaydı. Zeus sık sık bu tipik ikonografide betimlenmektedir. Buradaki erkek büstü ise bu tanıma uymamaktadır. Söz konusu büstler bir tanrı çifti değil, büyük bir

olasılıkla, bir karı-kocayı betimlemektedir. Ancak, bu betimlerin yazıtla doğrudan ilişkilendirilmesi mümkün gözükmemektedir. Söz konusu büstler, belki Pyrhos ve Kyrilos'un baba ve annesini betimlemektedir.

Kat. No. 268

Altar Parçası (Lev. 69)

Bul. Y.: Ahmetler'in 3 km batısında Armutlu isimli yerde bulunmuştur/Pazaryeri/Bilecik;

Şimd. Y.: Bilinmiyor. Şahin çalıştığı sırada Armutlu'da bir evin önünde durmaktaydı; **Malz.:**

Mermer; **Yük.:** (bugünkü) 43 cm; **Gen.:** 41 cm; **Kal.:** 29 cm; **H. Yük.:** 2, 8-3, 4 cm

Yayın: Şahin, Nikaia II.2, No. 1506 Lev. 33.

Es. Dur.: Yayında eserin durumu hakkında bilgi yoktur

Tanın: Yayında altanın tanımı yapılmamaktadır

Yaz. İçeriği: Büyük bir olasılıkla Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Σ Ω

	['A] γάθῃ τ[ύχη - ὑπερ]	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	σωτηρίας καρπῶ[ν]	ürünlerin esenliği
	τὸν βωμὸν κατ[ὰ ἐ]-	için (bu) altarı
4	[π]ιταγὴν ἀνέθ[η]-	emir gereği
	[κ-----]	-----
	-----	(Zeus Bronton'a)
		dikti(ler) "

Satır 3-4: κατὰ ἐπιταγὴν. Bkz yuk Kat. No. 36.

Yazıtta tanrının adının geçtiği yer kırılmıştır. Ancak, Ahmetler ve Pazaryeri'nden Zeus Bronton'a sunulmuş çok sayıda adak taşı göz önüne alındığında, yazıtın büyük bir olasılıkla, Zeus Bronton'a adanmış olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Tanrının büyük bir olasılıkla burada bir tapınağı vardı.

Kat. No. 269

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Doğancılar (Doğanlar)/Gölpazarı/Bilecik; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Von Domaszewski

çalıştığı sırada Pazaryeri'nde camide durmaktaydı. Von Domaszewski, taşın, Pazaryeri'nin

bir saatlik "Poyrazı"nda "Toaular" mevkiinden getirildiğini yazmaktadır. Von Domaszewski

bu sözcükten, kaza merkezinin 4 km kadar kuzeyindeki Doğanlar ya da Doğancılar diye bili-

nen mevkiyi kastetmiş olmalıdır. Şahin bu antik yerleşmeyi incelemiştir; **Malz.:** Mermer;

Yük.: 67 cm; **Gen.:** 39 cm; **Kal.:** 25 cm; **H. Yük.:** Yayınlarda verilmiyor

Yayın: Von Domaszewski, Inschriften, s. 175 No. 18; Cox-Cameron, MAMA V, s. 172 No

ZB 14; Şahin, Nikaia II 2, No. 1507; SEG 32 (1982) s. 347 vd No 1254

Es. Dur.: Yayında eserin durumu hakkında bilgi yoktur

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı verilmemektedir Sadece, von Domaszewski yazıtın üzerinde sakalsız bir baş betimi olduğunu not etmiştir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Ε Σ Θ

	Ἀγαθῇ τύχῃ	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Διὶ Βροντῶντι κατὰ	Zeus Bronton'a
	ἐπιταγήν ἀνέθηκα	emir gereği (bu altarı)
4	Λ. (?Κ)ατιλίος Ἰουλιανός (sic)	(ben) L(ucius) Catilius
		Iulianus diktim "

Satır 2-3: Βροντόντι. Von Domaszewski'nin kopyasında, *epitethon*'da *omega* yerine *omikron* durmaktaydı κατὰ ἐπιταγήν. Bkz. yuk. Kat. No. 36.

Satır 4: Λ (?Κ)ατιλίος Ἰουλιανός Bu satırın okunuşu kesin değil. Von Domaszewski satırı Λ. Ἀτί[λ]ιος Ἰουλιανός şeklinde vermektedir. Kopyasında ise ΛΑΤΙΑΙΟΣΙΟΥΛΙΑΝΟΣ harfleri okunmaktadır (bkz. figür). Şahin, ismin Λ. (?Κ)ατιλίος Ἰουλιανός şeklinde anlaşılmasının daha olası olduğunu belirtmektedir. Bunun nedeni olarak ise, bu isim altında Bithynia'da, eyaletin çeşitli yerlerinde arazisi bulunan bir senatörün tanınmasını göstermektedir, kış. Şahin, Nikaia I, No. 1204-1205. Şahin yukarıdaki yazıtta adı geçen L(ucius) Catilius Iulianus'un bu senatörün ya bir azatlısı, yani çiftlik kâhyası ya da ailesinden birisi olduğunu belirtmektedir

Kat. No. 270

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Kurşunlu/Pazaryeri/Bilecik; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Von Domaszewski çalıştığı sırada Kurşunlu'da durmaktaydı (taş köyün biraz güneyinde bulunmuştur); **Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** 40 cm; **Gen.:** 47 cm; **Kal.:** 34 cm; **H. Yük.:** Yayınlarda verilmiyor

Yayın: Von Domaszewski, Inschriften, s. 174 No. 14; Cox-Cameron, MAMA V, s. 172 No. ZB 12; Şahin, Nikaia II 2, No. 1508; SEG 32 (1982) s. 347 vd No. 1254.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda altarın tanımı yapılmamaktadır

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: C E W A Φ Θ

////// ΤΥΧΗ
 ΔΕΙΒΡΟΝΤΩΝΤΙ ΠΑΥ
 ΛΟΣΚΑΙ ΦΟΙΒΟΣΥΑ
 ΔΕΛΦΟΙΚΑΤΑΚΕΛΕ
 6 ΥΣΙΝ ΤΟΥΘΕΟΥΦΟ
 ΒΟΥΕΚΤΩΝΙΔΙΩ
 ΝΤΟΝΒΩΜΟΝΑΝΕ
 ΣΤΗΣΑΝΜΕΤΑΤΗΣ
 ΜΗΤΡΟΣΡΟΥΦΕΙΝΑΣ

Fig 70

	[Ἄγαθῆ] τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Δεὶ Βροντῶντι Παῦ-	Zeus Bronton'a
	λος καὶ Φοῖβος ὁ ἄ-	(bu) altarı, Paulos
4	δελφοὶ κατὰ κέλε-	ve Phoibos kardeşler
	υσιν τοῦ θεοῦ Φο[ί]-	Tanıı Phoibos'un
6	βου ἐκ τῶν ιδίω-	(Apollon) emri üzerine
	ν τὸν βωμὸν ἀνέ-	kendi servetlerinden
8	στησαν μετὰ τῆς	anneleri Rufina ile
	μητρὸς Ῥουφείνας	birlikte diktiler."

Satır 2-3: Δεὶ. Benzer örnekler için krs. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 373.

Satır 3-4: ὁ ἀδελφοί = οἱ ἀδελφοί.

Satır 4-6: κατὰ κέλευσιν τοῦ θεοῦ Φο[ί]βου. Tanrı Phoibos (Apollon), büyük bir olasılıkla adağı sunanlara rüyada görünmüştür. Benzer ifadeler için bkz. yuk. Kat. No. 36 (κατὰ ἐπιταγήν). Zeus Bronton'un kültü Apollon ile ilişki içindedir, krs. Rodenwaldt, Zeus Bronton 1919, s. 80. Bu konuda krs. ayrıca yukarıda Kat. No. 32: Διὶ Βροντῶντι καὶ Ἀπόλλωνι; Cox-Cameron, MAMA V, No. 173: Διὶ καὶ Ἀπόλλωνι εὐχήν; Şahin, Nikaia II.1, No. 1030; Robert, OMS II (1969), s. 1359 vd.; Drew-Bear, Nouvelles, s. 48: Διὶ κὲ Ἀπόλλωνι εὐχήν. Ayrıca, Bayat'da bulunan bir adak yazıtında, Ἑτσηνοὶ halkı Διὶ Γαλακτίνῳ için yine κατὰ ἐπιταγήν Ἀπόλλωνος sunuda bulunmaktadır: Ramsay, Historical Geography, s. 235.

Tarih: Şahin: "Roma İmparatorluk Çağı, belki 3. yy.'dan"

Kat. No. 271

Altar (Şek. 26; Lev. 70, a-b) (*vidi*)

Bul. Y.: Ahmetler/Pazaryeri/Bilecik; **Şimd. Y.:** Bursa Arkeoloji Müzesi (1971 yılından beri);

Env. No.: 2806; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 17 m; **Gen.:** 31 cm; **Kal.:** 25 cm; **H. Yük.:** 2, 2 cm

Yayın: Şahin, Nikaia II.2, No. 1509 Lev. 32; SEG 32 (1982) 347 vd. No. 1254; Frei, Inschriften und Reliefs, s. 151 vd. No. 7 Lev. 22, 1.

Es. Dur.: Genel olarak iyi durumda olan altanın ön yüzde, başlığının sağ alt köşesi kırılmıştır. Başlıktaki büstün yüzünün sol tarafı zarar görmüştür. Altarın gövdesi üzerinde, sol yanda kırık ve zedelenmeler vardır. Yazıtın son iki satırının başlangıç kısmı kırık nedeniyle kaybolmuştur.

Tanım: Büyük altanın oldukça yüksek ve çıkıntılı başlık kısmı vardır. Kalın ve dışa çıkıntılı profille gövdeden ayrılan başlık kısmında çepeçevre köşe akroterleri işlenmiştir. Akroterlerin arasından yükselen bölümde, ön yüzde kalın bir çerçeve içine alınmış kısımda, yüksek kabartma biçiminde bir erkek büstü betimlenmiştir. Büstün başı oldukça uzun betimlenmiş olup yüzünde sakal yoktur. Saçlar kısa betimlenmiş olup başın üzerinde toplanmıştır. Yüz ve ya-

naklar hayli şişkin işlenmiştir. Büstün üst gövdesinde herhangi bir giysi seçilememektedir. Şahin, büstün Zeus Bronton'u betimlediğini belirtmektedir. Ancak, bu belirleme doğru değildir. Bu konuda bkz. yuk. Kat No 267. Büst olasılıkla adağı sunan Quintianus'u betimlemektedir. Yedi satırlık Eski Yunanca yazıtın ilk satırı başlık profili üzerine yazılmıştır. Yazıtın geri kalanı altar üzerinde, başlığın hemen alt kısmındadır. Eserin öteki yüzleri boştur. Arka yüz kabaca düzleştirilmiş ancak işlenmemiştir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Ε Θ Ω Σ

	'Αγαθῆ τύχη]	"Hayırlı Uğurlu Olsun!"
2	Διὶ Βροντῶντι 'Απελλιναρίου	Apellinarios'un Zeus Bronton'una
4	κατὰ ἐπιταγήν Κουινθιανὸς Π-	(bu altarı) emir gereği Pasikrates
6	[ασ]ικράτου ἀγέθ- [ηκ]εν	oğlu Quintianus dikti."

Satır 2-3: Διὶ Βροντῶντι 'Απελλιναρίου. 'Απελλινάριος için bkz. yuk. Kat. No. 266. Şahin, "Apellinarios'un Zeus Bronton'una" ifadesinin kuruluş bakımından Lydia'daki Men tanrısını hatırlattığını belirtmekte ve birçok örnek sıralamaktadır. "Bu tanrı birçok sunu yazıtında genitif halde duran kişi isimleriyle tanımlanmaktadır; örneğin Μῆν 'Αρτεμιδώρου 'Αξιοττηνός . . . , ya da Μῆν 'Αξιοττηνός ἐξ 'Επικράτου. . . ". P. Herrmann (Men, s. 421 vd.), yazıtlardaki bu tür şahıs isimlerinin "Men'in yöresel kült ocaklarının ya da yöresel aile veya dernek kültlerinin kurucuları" olarak anlaşılması gerektiğini belirtmektedir. Aynı ifadeler Ana Tanrıça için de belgelenmiştir: bkz. Şahin'deki belgeler ve ayrıca kış. Riel, Inscriptions, s. 161 vd. No. 8'de verilen örnekler. Şahin, tanrının kişi isimleriyle tanımlanmasının (ὁ θεὸς τοῦ δείνα) yalnız pagan dinlerinde değil Hıristiyanlık'ta da görüldüğünü belirtmektedir (her iki dinden de birçok örnek için bkz. Peterson, Εἷς Θεός, s. 210 vd.) Şahin ayrıca, Zeus ile kullanılmış genitivus halindeki bu tür isimler için zengin örnekler saymaktadır. Ancak, yukardaki yazıtta, adı genitivus halinde, tanrının adından sonra gelen Apellinarios, büyük bir olasılıkla Zeus Bronton'un rahibi olmalıdır. Bu düşüncüyü aş. Kat. No. 272'nin yazıtındaki ifade (Διὶ Βροντῶντι Μειλησί[ου] ἱερέος) açık biçimde desteklemektedir. Adı hemen tanrıdan sonra ve genitivus halinde gelen Meilesios tanrının rahibidir. Şahin bu şahıslar için şöyle demektedir: "Aşağıda 1510 numaralı [aş. Kat. No. 272] yazıttan açıkça anlaşıldığı üzere, Milesios, ve büyük bir olasılıkla Apellinarios, Pronnaeitai ve Dableitenoi halk gruplarından oluşan antik Dikomia'da bulunan iki ayrı Zeus tapınağının rahipleri olup, olasılıkla her ikisi de aynı zamanlarda yaşamışlardır (her iki yazıtta da geçen Pasikrates ismi dikkat çekmektedir; özdeş olabilirler)". Frei, s. 153 vd 'da Ζεὺς Βροντῶν 'Απελλιναρίου ile Apellinarios isimli bir şahsın kurduğu özel bir kültün anlaşılması gerektiğini belirtmektedir (Frei, Şahin'in bu yazıtı

yayımladığını görmemiş ve yazıtla ilgili yorumlarından habersiz olarak taşı 2002 yılında yeni olarak tanıtılarak yayımlamıştır) Apellinarios'un tanrının rahibi olması, kültün kurucusu olamayacağı anlamına gelmemektedir. Benzer ifadeler için krş Kat. No. 202, 272, 274, 288 ve belki 295 Yazıtlardaki bu tür ifadeler genelde Bilecik ve çevresinde görülmektedir. Konu ile ilgili olarak bkz. ayrıca Gschnitzer, Sippengötter. Zeus Bronton'un birkaç rahibinin daha adı geçmektedir, krş. Kat. No. 2, 26, 32, 47, 48, 150, 272, 294, 301, 302, 309, 310 ve 314

Satır 4: κατὰ ἐπιταγήν. Bkz. yuk. Kat. No. 36.

Satır 5-6: Κουίνθιανός = Κουίντιανός = Quintianus. Aynı isim, yine Ahmetler köyünde bulunmuş ve Zeus Bennios'a adanmış olan bir altanın (İ. S. 210 yılından) yazıtında da geçmektedir: Şahin, Nikaia II.2, No. 1503.

Tarih: Şahin: İ. S. 3. yy.

Kat. No. 272

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Pazaryeri/Bilecik; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser, von Domaszewski çalıştığı sırada Pazaryeri'ndeki ("*Ermeni Bazardschik*") caminin yanındaki çeşmede basamak taşı olarak kullanılmaktadır; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 70 cm; **Gen.:** 40 cm; Öteki ölçüleri verilmemektedir

Yayın: Von Domaszewski, Inschriften, s. 174 No. 16; Cox-Cameron, MAMA V, s. 172 No. ZB 13; Şahin, Nikaia II 2, No. 1510; SEG 32 (1982) 347 vd. No. 1254

Es. Dur.: Yazıt, von Domaszewski çalıştığı sırada oldukça silik durumdadır. Eserin durumu hakkında başka bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda altanın tanımı yapılmamaktadır. Sadece, von Domaszewski yazıtın üst kısmında iki tane baş kabartması olduğunu belirtmektedir. Şahin, başların bir tanrı çiftini belirtmediğini söylemektedir. Başların bir tanrı çiftinin değil de, olasılıkla bir karı-kocanın betimi olduğu konusunda bkz. yuk. Kat. No. 267 ve 271.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Θ Α Ω Σ Ε

... Θ Η ... Η	2	[Ἄγα]θῆ [τύχ]η	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
ΔΙΙΒΡΟΝΟΝΤΙ		Διὶ Βροντῶντι	rahip Milesios'un
ΜΕΙΛΗΣΙ[ΟΥ] ΙΕΡΕΟΣ	4	Μειλησί[ου] ἱερέος	Zeus Bronton'una
ΠΑΣΙΚ. ΑΘΕΚΑΙ		Πασικ[ρ]άτης καὶ	(bu altarı) Pasikrates
ΑΝΙΚΗΤΟΣΚΑΤΑ		Ἄνικητος κατὰ	ve Aniketos emir
ΕΠ.ΤΑΓ-ΝΑΝΘ	6	ἐπ[ι]ταγήν ἀνέθ[η]-	gereği diktiler "
ΚΑ.		κα[ν]	

Fig 71

Satır 3: Μειλησί[ου]. Tamamlama Şahin tarafından Şahin: "*Pasikrates ve Aniketes sunularını, kültü Milesios isminde bir rahip tarafından yürütülen bir Zeus'a yapmaktadırlar.*" Benzer bir adak yuk. Kat. No. 271'de verilmektedir ve o altar da aynı yerde bulunmuştur (bkz.

oradaki açıklamalar). Adak, Apellinarios isimli birisinin (rahibin) Zeus Bronton'una sunulmaktadır. Kış aş. Kat. No. 274, 288 ve belki 295 ve ayrıca 202. $\text{ἱερέος} = \text{ἱερέως}$ Bu katalogda Zeus Bronton'un birkaç rahibinin daha adı geçmektedir, kış. Kat. No. 2, 26, 32, 47, 48, 150, 271, 294, 301, 302, 309, 310 ve 314

Satır 5-6: κατὰ ἐπιταγήν . Bkz yuk Kat. No. 36.

Tarih: Şahin: "Roma İmparatorluk Çağı, olasılıkla 3 yy.'dan"

Kat. No. 273

Altar (Şek 27; Lev 71, a-b; 72 c-e) (vidi)

Bul. Y.: Bilinmiyor (Müze envanter defterlerinin sık sık yenilenmesi yüzünden Şahin taşın nereden getirildiğini öğrenememiştir. Ancak, Şahin'e göre eser Pazaryeri'nden olmalıdır);

Şimd. Y.: Bursa Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** 2533; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 58 m; **Gen.:** 45 cm; **Kal.:** 40 cm; **H. Yük.:** 3, 6 cm.

Yayın: Şahin, Nikaia II.2, No 1511 Lev. 32; SEG 32 (1982) s. 347 vd. No. 1245

Es. Dur.: Altarın yüksek başlık kısmı orta yerinden kırılmış ve sonradan yapıştırılmıştır. Eserin kaidesi sol alt taraftan hafif kırılmıştır. Sağ yüz sonradan kazınmış izlenimi vermektedir. Yüzeyinde darbe izleri, çatlak ve çizikler olan altar genel olarak iyi korunmuştur.

Tanım: Oldukça büyük işlenmiş olan altarın bir hayli yüksek başlık kısmı vardır. Başlık profilinin altında, gövde üzerinde hafif çıkıntılı kalın bir profil görülmektedir. Başlık, alçak bir profille gövdeden ayrılmakta ve arka cephe hariç, çepeçevre köşe akroterleri taşımaktadır. Akroterler arasından yükselen başlık ince bir profille üst üste iki kısma ayrılmıştır. Üst kısımda, ince bir çerçeve içinde sağ tarafa yönelmiş ve yan yana duran iki öküz betimi bulunmaktadır. Alt kısımda ise, başını arkaya çevirmiş ve gagasında çelenk taşıyan bir kartal betimi vardır. Kartalın kanatları ve tüyleri ayrıntılı işlenmiştir. Eserin üzerindeki yedi satırlık özenli yazılmış Eski Yunanca yazıtın ilk satırı başlıkta, profil üzerine yazılmıştır. Geri kalan yazıt başlığın hemen altında, gövde üzerinde devam etmektedir. Altarın sol yan yüzünde, başlık üzerindeki alt bölme içinde bir buğday başağı betimi vardır. Eserin öteki yüzleri boştur. Arka cephe kaba işlenmiştir. Altarın kaidesi üzerinde yine başlık altında olduğu gibi hafif çıkıntılı ama kalın işlenmiş bir profil bulunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Θ Η Ω Ο Ε Σ Β

'Αγαθήι τόχη[ι]

"Hayırlı Uğurlu Olsun!

2 Διὶ Βροντῶντι βοῶν

öküzlerin Zeus Bron-

κατ' ἐπιταγήν ἀνέ-

ton'una (bu altarı) emir

4 θηκαν Λικίννιος

gereği Papas'ın oğulları

καὶ Παπας οἱ Πα-

Licinnius ve Papas ve

6 πα καὶ Παπιανὸς

Leukios oğlu Papianos

Λευκίου

diktiler "

Satır 2: Διὶ Βροντῶντι βοῶν. Zeus'a sunulan adaklar genellikle ὑπέρ ya da περὶ βοῶν nedenlidir. Bkz yuk. Kat. No. 3, 24, 26, 66 (περὶ βοῶς Τροφίμου – – – Διὶ Περσῶν κ Βροντῶντι κ Ἀστράπτοντι εὐχήν) ayrıca bkz. Cox-Cameron, MAMA V, No. 170; Anderson, Exploration, s. 77 No. 35 (ὑπέρ βοιδίων Δεὶ εὐχήν); Şahin bu kısım ile ilgili olarak şöyle demektedir: "*Bugüne kadar Zeὺς Βροντῶν (τῶν) βοῶν diye bir tanrı bilinmemektedir. Bu bakımdan yukarıdaki yazıtta ὑπέρ ya da περὶ prepozisyonunun unutulup unutulmadığı sorusu akla takılmaktadır. Fakat sunu kuşkusuz yazıtta verildiği şekilde de anlaşılabilir. Çünkü, "öküzlerin Zeus Bronton'u" –yani çift hayvanlarının koruyucu tanrısı– bu çiftçi tanrısının özüne çok uygun düşmektedir. Sunak üzerindeki kabartmalar da –öküz ve kartal– zaten tanrının bu özelliğini sembolize etmektedir. Διὶ Βροντῶντι ὑπέρ–περὶ– βοῶν diye yapılan her sunağın üzerinde ikişer öküz ya da öküz başı bulunmaktadır. Aynı kabartma tasvirlerine keza diğer adak stelleri ve mezar taşları üzerinde de rastlanmaktadır". Zeus Bronton dışındaki tanrılar da bu nedenlerle adaklar almaktadır: örneğin Zeus ve Herakles (Cox-Cameron, MAMA V, No. 182); Hypsistos (Cox-Cameron, MAMA V, No. 212); Kybele (Cox-Cameron, MAMA V, No. 213); Zeus Basilikos (Cox-Cameron, MAMA V, s. 150 No. R 8); Ana Tanrıça (Haspels, Highlands, s. 335 No. 99) Konu hakkında bkz. Robert, OMS II (1969), s. 1357; Robert, Hellenica X (1955), s. 108; Waelkens, Votive and Tombstones, s. 284 dipn. 100.*

Satır 3: κατ' ἐπιταγήν. Bkz yuk. Kat. No. 36

Satır 6: Παπιανός. Bkz. yuk. Kat. No. 87.

Tarih: Şahin: İ. S. 3. yy.

Kat. No. 274

Altar Parçası (Lev. 76) (vidi)

Bul. Y.: Bilinmiyor. Fakat, stilistik özellikleri (başlığın ön yüzünün çerçeve içine alınması ve buraya insan büstlerinin işlenmesi) göz önüne alındığında, altarın Pazaryeri'nden, Ahmetler çevresinden kaynaklandığı söylenebilir; **Şimd. Y.:** Bursa Arkeoloji Müzesi (müzeeye Mudanya'daki depodan getirilmiştir); **Env. No.:** 8559; **Malz.:** Kırmızı damarlı sarımsı mermer; **Yük.:** 51 cm; **Gen.:** (gövde) 35 cm; (Profil) 40 cm; **Kal.:** 34 cm; **H. Yük.:** 2, 5–3 cm.

Yayın: Corsten, Prusa II, s. 104 vd. No. 1015; SEG 43 (1993) s. 324 vd. No. 898.

Es. Dur.: Altarın alt kısmı kırılmış ve kaybolmuştur. Geriye kalan üst parça da gövdeden kırılmış ve sonra tekrar üst üste konmuştur. Eserin üzerinde çatlaklar ve çizikler vardır. Parçanın sağ alt köşesi kavlamıştır. Yazıt zarar görmüştür.

Tanım: Altarın yüksek olan başlık kısmında, ön yüzde kalın profilden oluşan çerçeveli bir kısım oluşturulmuştur. Bu kısmın içerisinde, yan yana duran iki erkek büstü omuz altına kadar betimlenmiştir. Büstlerin yüzleri son derece ablak işlenmiş olup saçlar öne doğru taranmış şekilde betimlenmiştir. Yüzlerin basık burunları, şişkin yanakları ve ince uzun dudakları vardır. Her ikisinin de boğaz kısımları oldukça kalın işlenmiştir. Altarın başlık kısmı kalın bir profille gövdeye bağlanmaktadır. Gövde üzerinde ise, dört satırlık Eski Yunanca yazıt okun-

maktadır. Yazıtın alt satırları kırık nedeniyle kaybolmuştur.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ω Α Λ Ε

	Δῑ Βροντῶντι	"Marcus'un ve
2	Μάρκου κ̄ Ἐπικ-	Epikrates'in
	[ρ]άτου κατὰ ἐ-	Zeus Bronton'una
4	(vac) πιταγήν (vac)	emir gereği
	-----	-----

Satır 1-3: Δῑ Βροντῶντι Μάρκου κ̄ Ἐπικ[ρ]άτου Marcus ve Epikrates, büyük bir olasılıkla Zeus Bronton'un kültünün kurucuları olmalıdırlar. Bu iki şahsın tanrının rahipleri olmaları da söz konusu olabilir. Konu ve ifade biçimi için bkz yuk. Kat. No. 271. Ayrıca kırs. Kat. No 202, 272, 288 ve belki 295. Marcus için bkz. yuk. Kat. No. 28.

Satır 3-4: κατὰ ἐπιταγήν. Bkz. yuk. Kat. No. 36

Tarih: Corsten eseri, yazıt ve kabartmasından ve özellikle saç tipinden dolayı İ. S. 1. yy.'a tarihlenmektedir.

Kat. No. 275

Altar (Lev 73, a-ç; 74, d-f) (*vidi*)

Bul. Y.: Zemzemiye/Bilecik (Bulunduğu sırada Söğüt'e giden yol üzerinde durmaktaydı);

Şimd. Y.: Bursa Arkeoloji Müzesi (Altar 1935 yılından beri Bursa Müzesi durmaktadır);

Env. No.: 2809 (eski No. 2072); **Malz.:** Kireçtaşı; **Yük.:** 82 cm; **Gen.:** (üst) 32 cm; (alt) 40 cm; **Kal.:** 22 cm; **H. Yük.:** 1, 5 cm.

Yayın: Dörner, Inschriften, s. 111 vd. No. 2

Es. Dur.: Altarın başlık ve kaide kısımları kırılıp çok zarar görmüştür. Eserin bütün köşelerinde küçük kırıklar vardır. Büstün yüzü çok aşınmış, ağız kısmı kırılmıştır. Sağ yan yüzde boydan boya derin bir çatlak vardır ve Hermes kabartmasına zarar vermiştir. Eserin bütün yüzeylerinde küçük çatlak ve kırıklar vardır. Yazıt da yer yer zarar görmüştür.

Tanım: Altarın başlık kısmı kırık olduğu için üzerinde bir betim olup olmadığı bilinmemektedir. Eserin bütün yüzleri kenarlarda kalın bir bant kalacak biçimde çerçevelenmiş ve çerçevenin iç kısmı çok hafif derinleştirilmiştir. Altarın ön yüzünde, gövde üzerinde olasılıkla tanrının dalgalı saçlı ve sakallı büstü işlenmiştir. Tanrının saçları bir şapka gibi başın üzerine oturtulmuştur. Saçlar omuzlara ulaşmamaktadır. Büstün yüz hatları kırık ve aşınma nedeniyle artık seçilememektedir. Sadece, eğri betimlenmiş gözler seçilebilmektedir. Büstün çok dar ve küçük gövde kısmı vardır. Tanrı *himation* ile betimlenmiştir. Ama genelde bu tür büstlerde görüldüğü gibi sağ el göğüs üzerinde değildir (Bronton adakları üzerindeki Zeus büstleri için bkz. Kat. No. 144, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 199, 253, 278, 279, 281 ve 301). Büstün altında altı satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır. Yazıtın son satırı çerçevenin üzerine ya-

zılmıştır. Altarın sağ yan yüzünde yine çerçeve içinde ayakta duran çıplak bir Hermes betimi vardır (Bronton adakları üzerindeki öteki Hermes betimleri için bkz. Kat. No. 171, 196 ve 301). Tanrı sağ elinde para kesesi, sol kolunda ise topuz taşımaktadır. Hermes'in de saçları Zeus'unki gibi betimlenmiştir. Tanrının basit işlenmiş yüz hatları vardır ve ayaklarında kısa çizmeler taşımaktadır. Hermes'in başının üzerinde kalan kısım yatay bir çizgi ile belirginleştirilip hafifçe yüksek olan bir alan oluşturulmuştur. Altarın sol yan yüzüne, çerçeve içine alt kısımda kalın ve ince yüzeylerden oluşan bir alan oluşturulmuştur. Uzaktan sandık gibi görünen bu motifin neyi betimlediği açık değildir. Bu motifin üzerine ise, oldukça büyük bir amfora işlenmiştir. Amforanın çok küçük kaidesi vardır. Altarın arka yüzünde ise, çerçeve içinde üzüm salkımları ile asma yaprağı ve dalları betimlenmiştir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Θ Φ Ε C U

	'Αγαθῆ τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Φίλεος κ' Ὀπτᾶ- τος κ' Φῆστος κ'	Phileos ve Optatus ve Festus ve Trophimos,
4	Τρόφιμος οἱ Εὐτύχου Διὸς	Eutykhes'in oğulları, Zeus Bronton'a
6	Βροντῶντι εὐχῆν	adağı (sundular)."

Kat. No. 276

Altar (Lev. 75, a-ç; 76 d) (*vidi*)

Bul. Y.: Bozüyük/Bilecik; **Şimd. Y.:** Eskişehir Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** Yok; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 93 cm; **Gen.:** (başlık) 37 cm; (gövde) 36 cm; (kaide) 38 cm; **Kal.:** (başlık) 46 cm; (gövde) 40 cm; (kaide) 44 cm; **H. Yük.:** 1, 5-3 cm

Yayın: Eser yayımlanmamıştır

Es. Dur.: Altarın başlığının üst kısmı hafif zarar görmüştür. Ön yüzde, sağ alt köşe kırılmış sonradan çimento ile tamamlanmıştır. Altarın üzerinde yer yer çatlaklar ve çizikler bulunmaktadır. Eser genel olarak iyi durumdadır.

Tanım: Dikdörtgenler prizması biçimindeki altarın başlık ve tek bir profille oluşturulmuş kaide kısmı vardır. Başlık kısmı oldukça yüksek işlenmiş olup gövdeden yüksek iki profille ayrılmaktadır. Başlığın üzerinde, bütün cephelerde yüksek ve gösterişli köşe akroterleri bulunmaktadır. Akroterlerin üzerine ön yüzde ve yan yüzlerde gösterişli volütlü bitkisel süsler alçak kabartma biçiminde işlenmiştir. Altarın arka yüzünde akroterler olmasına karşın bu süsler işlenmemiştir. Başlığın üzerinde, akroterlerin arasından yükselen ve yine dikdörtgenler prizması biçiminde ve hafifçe eğri duran bir kısım vardır. Bu kısmın üzerinde ön yüzde, akroterlerin arasına gelen kısımda, çember içerisinde dört yapraklı bir rozet çizilerek betimlenmiştir. Altarın ön yüzünde, başlığı gövdeye bağlayan çift profilli bölüm üzerine dört satırlık Eski Yunanca yazıt kazınmıştır. Yazıt aşağıda, gövde üzerinde, daha küçük boyda olmak üzere iki

satır şeklinde devam etmektedir. Yazıtın harf boyları büyük düzensizlik göstermektedir. Yazıtın altında yüksek kabartma biçiminde, defne yapraklarından ve kurdelerden oluşan büyük ve gösterişli bir çelenk işlenmiştir. Kurdelerin uçları çelengın altına resmedilmiştir. Çelengın yaprakları düzenli biçimde aşağıdan yukarıya doğru sıralanmıştır. Kurdela çelengın içine dolanmış biçimde resmedilmiştir. Çelenk altının ön yüzünü tamamen kaplamaktadır. Altarın sağ yan yüzüne cepheden iki öküz başı yüksek kabartma biçiminde işlenmiştir. Sol yan yüzde ise, üzüm salkımlarıyla birlikte bir asma ağacı alçak kabartma biçiminde betimlenmiştir. Altarın arka yüzünde betim yoktur.

Yazıt: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: □ E Θ Ω Ω Λ A

	'Αγαθῆ τύχη· Δί	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Βρ/ω/ντῶντι οἱ 'Απο- (sic)	Zeus Bronton'a
	λλωνίου κληρο-	Apollonios'un
4	νόμοι 'Αρτέμω-	mirasçıları Artemon
	ν καὶ Βουκίων ἀνέστη-	ve Boukion (bu altarı)
6	σαν εὐχῆς χάριν	adak gereği diktiler."

Satır 1-2: Δί. Tek *iota*'lı örnekler için kırs. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 373. Βρῶντῶντι. Taş üzerinde *omikron* yerine *omega* yazılmıştır

Kat. No. 277

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Bozüyük/Bilecik; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser çalışıldığı sırada köyün 5 km doğusunda, eski Türk mezarlığında durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 50 cm; **Gen.:** 40 cm; **Kal.:** 40 cm; **H. Yük.:** 3, 5 cm.

Yayın: Körte, Studien IV, s. 3; Cox-Cameron, MAMA V, s. 172 No ZB 15.

Es. Dur.: Kötü biçimde iklim şartlarından etkilenmiş ve alttan kırılmıştır. Yazıt alt kısımda devam ediyor olmalıdır. Ancak, kırıkla birlikte kaybolmuştur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı verilmemektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

	'Αγαθῆ τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	[Δι Βρ]οντῶντι	Zeus Bronton'a
	Νουμέρ[ιος]	Iulius oğlu
4	['Ι]ουλίου	Numerius
	-----	(adağı sundu)."

Kat. No. 278

Altar (Lev. 76, a-b)

Bul. Y.: Günyarık (Söğüt-Bozüyük arasında)/Bilecik; **Şimd. Y.:** Altar, Körte'nin çalıştığı sırada Günyarık'da, yukarı Çayevi yakınlarında bir evin duvarında örülüdür. P. Frei'a göre, taş hâlâ aynı yerde durmaktaydı; **Malz.:** Kireçtaşı; **Yük.:** 1 m (Frei: 77 cm); **Gen.:** 42 cm (Frei: 44 cm); **Kal.:** 34 cm (Frei: 38 cm); **H. Yük.:** 2 cm.

Yayın: Körte, Studien V, s. 443 No. 38; Cox-Cameron, MAMA V, s. 172 No. ZB 16; Şahin, Nikaia II 1, No. 1088 (notlarda geçmektedir). P. Frei yüzey araştırmaları sırasında altarı görmüş ve kaydetmiştir.

Es. Dur.: Altar iklim koşulları ve tekrar kullanılmış olması nedeniyle çok yıpranmıştır. Özellikle başlık kısmı kırılmış ve çok zarar görmüştür. Yazıt zor okunur durumdadır. Eserin üzerindeki, olasılıkla başlık kısmındaki Zeus büstü kabartması kırıkla birlikte kaybolmuştur.

Tanım: Altarın yüksek bir başlık kısmı ve alçak kaidesi vardır. Eserin gövdesi üzerinde, ön yüzde on satırlık Eski Yunanca yazıt, bütün yüzeyi kaplamaktadır. Altarın üzerinde, bugün artık görülemeyen Zeus büstü (Körte bu büstü görmüş) dışında başka bir betim yoktur (Bronton adakları üzerindeki Zeus büstleri için bkz. Kat. No. 144, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 199, 253, 275, 279, 281 ve 301).

Yaz. İçeriği: Pagnius ve Marcus'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: € C Ω Λ Θ

	(vac) Ἀγαθῆ τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Δὶ Βροντῶντι	Zeus Bronton'a,
	καὶ Παγνίῳ	Pagnius'a ve
4	καὶ Μά(ρ)κῷ Κό-	Marcus'a (biz)
	μο(vac)δος καὶ	Commodus ve
6	Μαρκιανὸς (vac)	Marcianus
	κατὰ κέ(vac)λευσιν	tanrının emri
8	τοῦ θεοῦ ἄν- (vac)	gereği (bu)
	εστῆσαμεν	altarı diktik."
10	βωμόν	

Satır 2: Δί Tek *iota*'lı örnekler için kırs. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 373. Körte Βροντῶντι'de ikinci *ny* harfini görememiştir. Frei'in notlarında *ny* harfi görülmektedir.

Satır 3: Πάγνιος = Pagnius. İsim Körte'nin kopyasında ΠΑΠΙΝΙΩ şeklindedir. Ancak, Frei ismi kesin Παγνίῳ olarak okumuştur. Çok ender görülen bir Latin ismi olan Pagnius Nikaia çevresinden iki mezar yazıtında belgelenmiştir: kırs. Şahin, Nikaia I, No. 172: Πάγνιος Φλέγων ve Durugönül-Şahin, Begräbnisstätte, s. 58 vd.: P. Pagnius

Satır 4-5: Μά(ρ)κος Yazıtta isim Μάκος olarak geçmektedir. Bir erkek adı olan Makos Karia'da belgelenmiştir: bkz. Zgusta, Personennamen s. 281 § 848-1. Ancak, Zgusta ismin kesin olmadığını, çünkü Karia'da bir kez belgelendiğini belirtmektedir. Ayrıca, verdiği ör-

nekte ismin Mᾶ(ρ)κος şeklinde anlaşılabilceğini de söylemektedir. Zgusta, dipn 32'de buradaki yazıtı ele almakta, Körte'nin yazıt hakkındaki düşüncelerini aktarmakta ve ismin Karia'da belgelenmiş Μακος ile karşılaştırılamayacağını belirtmektedir: " . . . , *könten wir diesen Namen kaum zu dem kar. Beleg stellen, da wir sehr vorsichtig sein müssen, wenn wir bithynisches Material benützen.*" Burada olasılıkla Latince Marcus ismi söz konusudur. Yazıttaki diğer Latince isimler bu düşüncelyi desteklemektedir. Κόμοδος = Κόμμοδος.

Satır 7-8: κατὰ κέλευσιν τοῦ θεοῦ. Bkz. yuk. Kat. No. 36 (κατὰ ἐπιταγήν).

Kat. No. 279

Altar Parçası (Lev. 77, a-c)

Bul. Y.: Çalkara Köyü/İnhisar/Sögüt/Bilecik; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor P. Ftei çalıştığı sırada Çalkara Köyü'nde okulda durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 55 cm; **Gen.:** 39 cm; **Kal.:** 22 cm; **H. Yük.:** 1, 5-3 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Altarın başlık ve kaide kısımları kırılmıştır. Oldukça kötü durumda olan eserin ön yüzünde, sağ tarafta yüzeyden büyük bir alan kavlamıştır. Sağ kenar oldukça zarar görmüştür. Yazıtın sağ tarafı kavlama nedeniyle yok olmuştur. Kabartma büstün başı kırıkla birlikte kaybolmuştur. Sağ yan yüzdeki amfora betimi de zarar görmüştür. Eserin üzerinde birçok çizik ve çatlak vardır.

Tanınm: Başlık ve kaide kısımları kırılmış olan altarın ön yüzünde hayli zarar görmüş beş satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır. Yazıtın üst kısmında başı parçalanmış bir erkek büstü görülmektedir. Büyük bir olasılıkla Zeus'u betimleyen büstün üzerinde dökümlü manto bulunmaktadır (Bronton adakları üzerindeki Zeus büstleri için bkz. Kat. No. 144, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 199, 253, 275, 278, 281 ve 301). İç kısımda *khiton* görülmektedir. Tanrının kolları ve elleri, büstün üzerinde acemice betimlenmiş ve stilize edilerek işlenmiştir. Sağ ve sol el kavuşturulmuş biçimde verilmeye çalışılmıştır. Altarın sağ yan yüzünde güzel ve zarif betimlenmiş amfora betimi vardır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Θ C Ε Ω Η

	'Αγαθῆ τ[ύχη]	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	'Αρίσταρχ[ος καὶ] Νεικίας πε[ρὶ τῶν]	Aristarkhos ve Neikias aileleri için
4	ιδίῶν Διὶ Βρον[των]- τι εὐχῆν	Zeus Bronton'a adağı (sundular). "

Satır 3: Νεικίας = Νικίας

Kat. No. 280

Altar (Lev 80, a-b)

Bul. Y.: Çalkara Köyü/İnhisar/Söğüt/Bilecik; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. P. Frei çalıştığı sırada Çalkara Köyü'nde, Eski Köy odasının önünde durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 27 m; **Gen.:** 56 cm; **Kal.:** 38 cm; **H. Yük.:** 1, 9-3, 1 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Altarın başlık kısmı ve kaidesi kırılmıştır. Başlıktaki akroterler kırıktan zarar görmüşlerdir. Eserin yüzeyinde birçok küçük darbe izi bulunmakta ve çatlak ve çizikler görülmektedir. Yazıt kısmen aşınmıştır.

Tanım: Başlık, gövde ve kaide kısımlarından oluşan altarın başlık kısmında palmet biçimli köşe akroterleri görülmektedir. Akroterler bütün yüzeylere işlenmiştir. Altarın ön yüzü kalın bir çerçeve içine alınmıştır. Çerçevenin üst kısmında yıldırım demeti üzerinde duran ve sol tarafa bakan kartal betimi bulunmaktadır. Altta altı satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır.

Altarın öteki cepheleri boştur

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Θ Η Α Ω Κ Ε Ω

	Ἀγαθῆ τύχῃ	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Δί Βροντῶντι	Zeus Bronton'a
	Μάρκος Μάρκου	Marcus oğlu
4	ὑπὲρ ἑαυτοῦ κ	Marcus kendisi ve
	τῶν ἰδίων ἀνέσ-	ailesi için (bu)
6	τησεν	(altarı) dikti "

Kat. No. 281

Altar (Lev 78, a-c)

Bul. Y.: Nanedere/Düzdağ/Bilecik (Söğüt-Bilecik arasında); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. P. Frei çalıştığı sırada Nanedere Köyü'nde Fahrettin Elmas'ın evinde durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 22 m; **Gen.:** 49 cm; **Kal.:** 34 cm; **H. Yük.:** 1, 6-3, 4 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Altarın kaidesi kırılmıştır. Eserin bütün yüzeyleri son derece aşınmış, üzerindeki kabartmaların ayrıntıları kaybolmuştur. Eserin yüzeylerinde derin çatlak ve çizikler vardır. Yazıt da darbe ve çatlaklardan etkilenmiştir.

Tanım: Altarın oldukça yüksek olan başlık kısmı kalın bir profille gövdeye bağlanmaktadır. Başlığın ön yüzüne bugün oldukça aşınmış olan bir erkek büstü kabartması işlenmiştir. Büstün sol tarafında sağ yöne bakan ve gagasında küçük bir çelenk taşıyan kartal kabartması vardır. Kartaldan dolayı büstün Zeus'u betimlediği söylenebilir (Bronton adakları üzerindeki Zeus büstleri için bkz. Kat. No. 144, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 199, 253, 275, 278, 279 ve 301). Altarın gövdesi üzerinde, ön yüzde küçük bir sakallı erkek başı kabartması, onun hemen

altında ise küçük bir kupa kabartması görülmektedir. Alt tarafta beş satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır. Yazıtın beşinci ve son satırı ötekilerden küçük boyutta yazılmıştır. Satırları düzgün yazabilmek için oluşturulmuş ince çizgiler görülmektedir. Taşın üzerinde derin bir çatlak olduğu için çatlığa denk gelen harfler biraz ileri yazılmıştır. Eserin sağ ve sol yan yüzlerinde birer öküz başı kabartması vardır. Altarın arka yüzü boştur.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A Θ Ω C E H

	'Αγαθ (vac) ἦ τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Δι̅ Βροντ (vac) ὦντι	Zeus Bronton'a
	Γάιος Ἀρίστ (vac) ιος κα-	Gaius Aristius
4	[τ]ᾶ ἐπιταγήν ἀν[έ]στη- σεν	(bu altarı) emir gereği dikti."

Satır 3-4: κατὰ ἐπιταγήν. Bkz yuk. Kat. No. 36.

Kat. No. 282

Altar Parçası (Lev. 79, a-c)

Bul. Y.: Nandedere/Düzdağ/Bilecik (Söğüt-Bilecik arasında); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. P. Frei çalıştığı sırada, köyde caminin yanındaki terkedilmiş bir evdedir; **Malz.:** Kireçtaşı; **Yük.:** 66 cm; **Gen.:** 39 cm; **Kal.:** 32 cm; **H. Yük.:** 1, 8-2, 6 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Başlık ve kaidesi kırılmış olan altar çok kötü durumdadır. Eserin bütün yüzeyleri son derece aşınmış olup üzerindeki zarar görmüş olan yazıt güçlükle okunabilmektedir

Tanım: Yüksek ve profilli başlık kısmına sahip olan altarın ön yüzünde son derece kötü durumda olan Eski Yunanca yazıt çok zor seçilmektedir. Eserin üzerinde herhangi bir motif görülmemektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: E C A Ψ

	[Ἀγαθῆ] τ[ύχη]	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	[Δι]ῖ Βρον[τ]ῶν[τι]	Zeus Bronton'a
	[--]E[...]EΜΙΣ	-----
4	εὐχῆς χάρις	adak gereği (sundu)."

Kat. No. 283

Altar (Lev. 80, a-b; 79 c)

Bul. Y.: Nandedere/Düzdağ/Bilecik (Söğüt-Bilecik arasında); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. P. Frei

çalıştığı sırada köyün batısındaki bir köprüünün yanında durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 90 cm; **Gen.:** 44 cm; **Kal.:** 38 cm; **H. Yük.:** 2, 2-3, 4 cm

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Altar üstten ve alttan kırılmıştır ve bütün yüzeyleri çok zarar görmüştür. Yazıt son derece aşınmış ve darbelerden etkilenmiştir.

Tanım: Altarın oldukça yüksek olan başlık kısmı ince bir profille gövdeye bağlanmaktadır. Başlık üzerinde köşe akroterleri seçilmektedir. Gövde üzerinde, ön yüzde oldukça kötü durumda ama tam olan yedi satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır. Altarın cephelerinde herhangi bir motif seçilmemektedir.

Yaz. İçeriği: Eutykhion ile Khryision'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Θ Ω Ε C Λ

	Ἀγαθῆ τύχῃ	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Διὶ Βροντῶντι	Zeus Bronton'a
	καὶ Εὐτυχίῳ	ve Eutykhion'a
4	καὶ Χρυσίῳ Τύλ- λιος καὶ Τυλλία	ve Khryision'a Tullius ve Tullia
6	ἀνέστησαν βω- μόν	(bu) altarı diktiler."

Satır 2-4: Διὶ Βροντῶντι καὶ Εὐτυχίῳ καὶ Χρυσίῳ Eser, Zeus Bronton'la ile Eutykhion ve Khryision'a birlikte adanmıştır. Χρυσίον bir kadın adıdır. Χρύσιος bir erkek adı olarak bugüne kadar belgelenmemiştir. Burada kırs Kat No 62 ve 171. Adın benzer örnekleri için bkz. Waelkens, Türsteine, No 310 ve 314; Pfuhl-Möbius I, No. 364 ve 936 (Χρυσίον γυνή Διοδώρου κτλ.) ve Pfuhl-Möbius II. No. 2126 (Χρυσίον Δημοσθένου, ἡ γυνή δὲ γενομένη Ἀφφου κτλ.)

Kat. No. 284

Altar (Lev. 81, a-ç; 82, d-e)

Bul. Y.: Nandedere/Düzdağ/Bilecik (Söğüt-Bilecik arasında); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. P. Frei çalıştığı sırada köyün batısındaki bir köprüünün yanındadır; **Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** yak. 1, 09 m; **Gen.:** 55 cm; **Kal.:** yak. 50 cm; **H. Yük.:** 3-3, 5 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Alt kısmı toprak içinde olan altar çok kötü durumdadır. Bütün yüzeyleri son derece zarar görmüş ve iklim şartlarından son derece etkilenmiştir. Altarın üzerindeki betimler son derece aşınmıştır. Yazıtın bulunduğu yüzey kırık olduğu için altta devam eden satırlar kaybolmuştur.

Tanım: Altarın oldukça yüksek işlenmiş olan başlık kısmında köşe akroterleri betimlenmiştir. İnce bir profille gövdeye bağlanan başlıkta bugün artık güçlükle seçilebilen motifler betim-

lenmiştir. Sağ yan yüzde çok kötü durumda olan bir büst, sağ yan yüzde ise bir kartal kabartması vardır. Altarın gövdesinde, ön yüzde bugün sadece ilk iki satırından bir parça kalmış olan Eski Yunanca yazıt görülmektedir. Alt kısımda ise, kısmen toprağa gömülü olan yerde iki tekerlekli at arabası motifi vardır. Arabayı çeken at sola doğru koşmaktadır ve araba içinde bir arabacı betimlenmiştir. Altarın sağ yan yüzünde, gövdede bir çelenk; sol tarafta ise büyük bir olasılıkla iki öküz başı kabartması vardır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A ⊖

'Αγαθῆ τ[ύχη]
2 Δὶ Βροντῶ[ν]τι

"Hayırlı Uğurlu Olsun!

Zeus Bronton'a

Kat. No. 285

Altar (Lev 82)

Bul. Y.: Bey Yayla (Örencikyaylası)/Sarıcakaya/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. S. Şahin çalıştığı sırada Bey Yayla'da Kadir Ay'ın evine köşe taşı olarak örülüdür; **Malz.:** Beyaz kireçtaşı; **Yük.:** 57 cm; **Gen.:** 27 cm; **Kal.:** 27 cm; **H. Yük.:** 3, 5-4 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Altarın kaide kısmı toprak içindedir. Eser çok yıpranmış ve görülebilen bütün yüzeyleri çok aşınmıştır. Köşe ve kenarlar darbe almıştır. Yazıt da yer yer zarar görmüştür.

Tanım: Başlık, gövde ve kaide kısımlarından oluşan altarın başlık kısmı üst ve alttan profilendirilmiştir. Başlıkta, köşelere işlenmiş küçük akroterler görülmektedir. Altarın gövdesi üzerinde, ön yüzünde hemen başlığın alt kısmından başlayan beş satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır. Eserin ön yüzünde ve görülebilen sağ yan yüzünde herhangi bir motif yoktur.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A ⊖ □ E ⊙

Fig. 72

'Αγαθῆ τύχη
2 Δὶ Βροντῶ(ν)τι (sic)
Καλπύρνιος
4 κατ' ἐπιταγήν
εὐχὴν

"Hayırlı Uğurlu Olsun!

Zeus Bronton'a

Calpurnius

emir gereği

adağı (sundu)."

Satır 2: Δί. Tek *iota*'lı örnekler için kırs Drew-Bear et alii, Votive Steles, s 373 Βροντῶ(ν)τι. Taş üzerinde ikinci *ny* unutulmuştur.

Satır 4: κατ' ἐπιταγήν. Bkz yuk. Kat No 36.

Kat. No. 286

Altar (Lev. 84 = Şahin'in yayınında yazıtın ıstampajının fotoğrafı verilmektedir)

Bul. Y.: Yumaklı/Gölpazarı/Bilecik; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Şahin çalıştığı sırada Yumaklı'da caminin bahçesinde durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 03 m; **Gen.:** 45 cm; **Kal.:** 35 cm;

H. Yük.: 2, 5 cm.

Yayın: Şahin, Nikaia II.1, No 1085 Lev. 16.

Es. Dur.: Yayında eserin durumu hakkında bilgi yoktur

Tanım: Yayında altarın tanımı yapılmamaktadır

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a, Zeus Karpodotes'e ve Zeus Eukharistos'a Adak

H. Şek.: Α Θ Ε Γ Λ

	Ἄγαθῆ τύχη·	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Διὶ Βροντῶ(ν)τι καὶ Διὶ Καρ- (sic)	Zeus Bronton'a
	ποδότη καὶ Διὶ Εὐ-	ve Zeus Karpodo-
4	χαρίστῳ Αὐρήλι-	tes'e ve Zeus Eukha-
	ος Ἀσκληπιόδοτος	ristos'a (bu) altarı
6	καὶ Αὐρήλιος Πατρο-	(üzerindeki) büstle
	κλιανὸς καὶ Αὐρηλί-	birlikte (biz) Aurelius
8	α Φλαβία καὶ Αὐρηλία	Asklepiodotus ve Aure-
	Ἄριστείνη μετὰ τῶ[v]	lius Patroklianus ve Aure-
10	ἰδίων πάντων τὸν	lia Flavia ve Aurelia
	βωμὸν σὺν τῇ προ-	Aristeine bütün aile
12	τομῇ εὐχῆς χάριν τῶ	üyeleriyle birlikte adak
	θεῶ ἀνεστήσαμεν	gereği tanrıya diktik "

Satır 2-4: Διὶ Βροντῶ(ν)τι καὶ Διὶ Καρποδότη καὶ Διὶ Εὐχαρίστῳ. Şahin bu kısım için şöyle demektedir: "*Kâh Bronton, kâh Karpodotes ya da Bennios, Agathios v.b. şekillerde çağrılan bu Zeus, aslında tek ve aynı tanrı olup (bu nedenle tekil kullanış τῶ θεῶ str. 12-13 ve her üçü için bir protoμή "tanrı büstü"), ὑπὲρ σωτηρίας, ὑπὲρ καρπῶν, ὑπὲρ βοῶν v.b. yakarımlarda bulunanlara yardım vadedmekteydi. Bu özelliği ile Tanrı'nın εὐχάριστος "iyiliksever" hüviyeti vardı. Bunun için, hernekadar bu epikles yukardaki yazıtta ilkkez görülmekte ise de, Zeus için hiç te yadırganmamaktadır.*" Βροντῶ(ν)τι. Taş üzerinde ikinci *ny* yazılmamıştır. Çok hafif okunan N harfinin düşüşü hakkında kırs yuk. Kat No 257. Δί. Tek *iota*'lı örnekler için kırs Drew-Bear et alii, Votive Steles, s 373. Zeus Karpodotes için bkz. ayrıca Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 1949 vd.

Satır 11-12: σὺν τῇ προτομῇ. Büyük bir olasılıkla altarın üzerinde bir Zeus büstü durmaktaydı. Bu konuda bkz. metinde büstlerle ilgili kısmında verilen açıklamalar.

Tarih: Şahin: İ. S. 3. yy.

Kat. No. 287

Altar (Lev. 83, a ve b = Şahin'in yayınında yazıtın ıstampajının fotoğrafı da verilmektedir)

Bul. Y.: Kükürt/Gölpazarı/Bilecik; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Şahin çalıştığı sırada Kükürt'te karşı mahallede, Sami Dülger'in evinin önünde durmaktaydı. Bu şahıs taşı Ören mevkiinden getirmiştir; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 06 m; **Gen.:** 34 cm; **Kal.:** 30 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm

Yayın: Şahin, Nikaia II 1, No. 1083 Lev. 16

Es. Dur.: Altarın kaide kısmı kırıktır ve başlık kısmı zarar görmüştür. Yazıt yer yer darbe almıştır.

Tanım: Aların çok hafif bir eğimle dışa taşkın başlık kısmında köşe akroterleri vardır. Akroterler arasından başlık kısmı yükselmektedir. Altarın ön yüzünde özenli yazılmış dokuz satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır. Eserin üzerinde herhangi bir betim görülmemektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A Θ Ω Ε C O

	'Αγαθῆ τύχῃ	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Διὶ Βροντῶν—	Zeus Bronton'a
	τι ὑπὲρ τῶν	adağı, ürünleri için
4	καρπῶν Ὀν—	Apollonides
	τοραιῶν	Gemellinos'un
6	κώμῃ εὐχῆν	erzak temini
	εὐθυνοῦντος	işiyle görevli
8	'Απολλωνίδου	bulunduğu sırada,
	Γεμελλείνου	Ontorai'lilerin köyü
		sundu."

Satır 4-6: Ὀντοραιτῶν κώμῃ. Ontorai isimli bir köy bu yazıtla yeni belgelenmektedir. Buluntu yeri ve çevresinin topografisi için bkz. Şahin, Nikaia II.1, s. 73: Giriş.

Satır 7-9: εὐθυνοῦντος Ἀπολλωνίδου Γεμελλείνου. Apollonides Gemellinos köyde, bayram veya bir kutlama sırasında erzak temini işiyle görevli bir memurdur. εὐθυνοῦντος *participium*'u ile ilgili zengin açıklamalar için bkz. Şahin

Tarih: Şahin: İ. S. 3. yy.

Kat. No. 288

Altar Parçası (Lev. 83)

Bul. Y.: Hamzabey Köy/İnegöl/Bursa; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. S Şahin çalıştığı sırada Hamzabey Köy'de, Hüseyin Uslu'nun avlusunda durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 54 cm; **Gen.:** 41 cm; **Kal.:** 26-36 cm; **H. Yük.:** 4 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Altarın başlık kısmı üstten kırılmıştır. Gövde ortadan kırılmış, alt kısım kaybolmuştur. Başlıkta, akroterler arasındaki büstün başı kırıktır. Yazıtın kırık nedeniyle alt kısmı kayıptır. Eser hayli yıpranmıştır.

Tanım: Altarın başlık kısmında köşe akroterleri seçilmektedir. Akroterler arasında çok basit biçimde betimlenmiş küçük bir büst görülmektedir. Büstün başı kırılmış olduğu için kimi betimlediği bilinmemektedir. Yazıtın ilk satırı akroterlerin bulunduğu profil üzerine yazılmıştır. İlk satırın altında iki satırlık bir alan sonradan kazınmış gibi gözükmektedir. Bu alanın altında özensiz yazılmış olan yazıt dört satır olarak devam etmektedir.

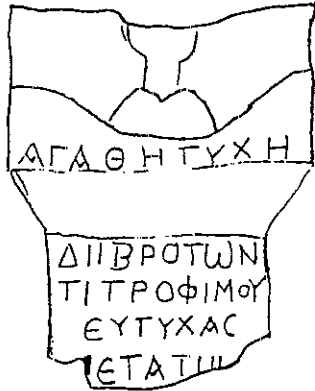
Yazıt: Zeus Bronton'a Adak**H. Şek.:** Α Θ Ω Φ Ε C

Fig. 73

	'Αγαθὴ τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!"
2	Διὶ Βρο(ν)τῶν- (sic)	Trophimos'un
	τι Τροφίμου	Zeus Bronton'una
4	Εὐτυχᾶς	Eutykhas
	[ ]ΕΤΑΤΩ	-----
	-----	(adağı sundu)"

Satır 2-3: Διὶ Βρο(ν)τῶντι Τροφίμου Βρο(ν)τῶντι'de taş üzerinde ilk *ny* unutulmuştur. Trophimos, büyük bir olasılıkla Zeus Bronton'un kültürünün kurucusudur. Ancak, bu şahıs tanrının rahibi de olabilir. Benzer ifadeler için bkz. Kat. No. 271. Ayrıca krş. Kat. No. 202, 272, 274 ve belki 295.

Kat. No. 289

Altar (Lev. 83 = Şahin'in yayınında yazıtın ıstampajının fotoğrafı verilmektedir)

Bul. Y.: Yukarı Kınık/Göynük/Bolu (Yukarı Kınık köyündeki tüm antik taşlar Ören ve Karaağız diye tanımlanan iki mevkiden getirilmişlerdir); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Şahin çalıştığı sırada Yukarı Kınık/Göynük'te, Ahmet Özmen'in evinin önünde durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 12 m; **Gen.:** 28 cm; **Kal.:** 24 cm; **H. Yük.:** 2, 8 cm.

Yayın: Şahin, Nikaia II 1, No. 1105 Lev. 18

Es. Dur.: Yayında eserin durumu hakkında bilgi yoktur

Tanım: Altarın başlık ve kaide kısımları profilli işlenmiştir. Başlık kısmında köşe akroterleri bulunmaktadır. Akroterler arasında, ön yüzde bir rozet betimi bulunmaktadır. Eserin ön yüzünde altı satırlık özenli yazılmış Eski Yunanca yazıt okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Nestor ve Khresion'un Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ω Α Ε Λ

	Δὶ Βροντῶντι	"Zeus Bronton'a,
2	Ἀρχέλαος κὲ	Nestor ve Khresion'a
	Κλήμης· Νέστ-	Aikhelas ve Klemes
4	ορι κὲ Χρησίω	adak olarak diktiler."
	ἰς εὐχὴν ἀνέ-	
6	στησαν Ω	

Satır 1: Δί. Tek *iota*'lı örnekler için krş. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 373.

Satır 3-4: Kadın adı olan Χρησίον için Şahin: "*belki = Χρυσίον*". Χρυσίον için krş. burada Kat. No. 62, 171 ve 283. Νέστορι κὲ Χρησίω Adak, Zeus Bronton ile Nestor ve Khresion'a birlikte adanmıştır. Şahin: "*Zeus Bronton ile birlikte adağın sunulduğu Nestor ve Chresion, sunucuların baba ve annesi olsalar gerektir...*".

Satır 5: ἰς = εἰς

Kat. No. 290

Altar (Lev. 84 = Şahin'in yayınında yazıtın istampajının fotoğrafı verilmektedir)

Bul. Y.: Kilciler/Göynük/Bolu (Altar Kilciler yakınındaki Kilise Yeri mevkiinde bulunmuştur); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Şahin çalıştığı sırada Kilciler'de, Mehmet Ünver'in evinin önünde durmaktaydı; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 67 cm; **Gen.:** 27 cm; **Kal.:** 25 cm; **H. Yük.:** 2 cm.

Yayın: Şahin, Nikaia II 1, No. 1095 Lev. 15

Es. Dur.: Yayında eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayında eserin şekli hakkında bilgi yoktur. Sadece, başlık profili üzerinde ağzı aşağıya bakan bir bağcı bıçağı (*falx vinitoria*) betimlenmiştir (Şahin: "*ağzı aşağıya dönük orak şeklinde bir kabartma...*"). Altarın oldukça küçük tutulmuş köşe akroterleri koç başı biçiminde betimlenmiştir. Gövdede üç satırlık düzgün yazılmış Eski Yunanca yazıt vardır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Ε Α Ω

	Ἐλενος Παπί-	"Papius oğlu
2	ου Διεὶ Βρον-	Helenos Zeus
	τῶ(ν)τι εὐχὴν (<i>sic</i>)	Bronton'a
		adağı (sundu) "

Satır 1-2: Πάπιος Şahin adı Latince Papius olarak vermektedir. Bir erkek adı olan Papius hakkında bkz. Robert, Carie, s. 78. Ancak, ad Zgusta'da Παπιος olarak geçmektedir. Bir yerli Anadolu erkek adı olarak ismin Phrygia'da belgelenmiş yalın şekli (bkz. Zgusta, Personennamen, s. 410 § 1199-6) ve bütün Batı Anadolu'da çok zengin olarak belgelenmiş *genitivus* halindeki şekli (bkz. Zgusta, Personennamen, s. 410 vd. § 1199-7) verilmektedir. Ancak, Zgusta ismin çok zengin belgelenmiş Παπιου şeklinin büyük bir kısmının Papias adına ait olabileceğini belirtmektedir: bkz. s. 410 dipn. 52.

Satır 2-3: Διεί. Benzer örnekler için krş. Drew-Bear et alii, Votive Steles, No. 256, 391, 457. Βροντῶ(ν)τι. Taş üzerinde ikinci *ny* yazılmamıştır. Zayıf konuşulan N harfinin sözcükte düşmesi ile ilgili olarak bkz. yuk. Kat. No. 257 ve 286.

Kat. No. 291

Küçük Altar (Lev. 83)

Bul. Y.: Ören-Hüsamettindere/Mudurnu (Modrene)/Bolu (Şahin eserin bulunduğu yerde birçok antik yapı taşı olduğunu belirtmektedir); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Marek çalıştığı sırada Hüsamettindere'de durmaktaydı; **Malz.:** Kırmızı damarlı mermer; **Yük.:** 50-84 cm; **Gen.:** 41-42 cm; **Kal.:** 43-54 cm; **H. Yük.:** 3, 5-4 cm.

Yayın: Şahin, Studien, s. 135 dipn. 35 No. 2; SEG 36 (1986) s. 347 No. 1151; Marek, Modrene, s. 84 Lev. 17; SEG 47 (1997) s. 491 No. 1678; Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 1994

Es. Dur.: Başlık ve kaide kırılmıştır. Eserin yüzeyi, yazıtın son satırında zarar görmüştür.

Tanım: Başlık ve kaide kısımları profilli olan altarın ön yüzünde altı satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır. Yazıtın ilk satırı profil üzerindedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Θ Ω Ε Σ Φ

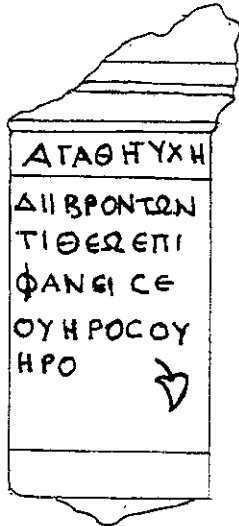

Fig. 74

	'Αγαθῆ τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Διὶ Βροντῶν-	Zeus Bronton'a,
	τι θεῶ ἐπι-	(kendisine) görünen
4	φανεί Σε-	tanrıya Verus oğlu
	ου[ῆ]ρος Οὐ-	Severus (bu altarı)
6	ῆρο[υ]	(sundu)."
	Δ	

Satır 3-4: θεῶ ἐπιφανεῖ. Tanrı, Severus'a büyük bir olasılıkla rüyasında görünmüştür.

Satır 5-6: Şahin, ismi Οὔρηπο[ς] olarak tamamlamıştır. Ancak, Marek'in ve Drew-Bear-Naour'un Οὔρηπο[υ] tamamlamaları daha tutarlıdır.

Kat. No. 292

Küçük Altar (Lev. 83)

Bul. Y.: Güzfindık-Kuzfindık/Bolu; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser çalışıldığı sırada Güzfindık'da okul bahçesinde durmaktaydı (Güzfindık'da Hıristiyanlık Dönemi'nden eserler vardır); **Malz.:** Kireçtaşı; **Yük.:** 82 cm; **Gen.:** 31 cm; **Kal.:** 31 cm; **H. Yük.:** 3-4 cm.

Yayın: Şahin, Studien, s. 135 dipn. 35 No. 1; SEG 36 (1986) s. 347 No. 1151; Becker-Bertau, Klaudiu Polis, s. 64 No. 60; SEG 36 (1986) s. 342 No. 1136; Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 1993 vd.

Es. Dur.: Altarın başlık kısmı ve kaidesinin sağ köşesi kırılmıştır. Yazıtın ilk satırı üstten zarar görmüştür. Eserin üzerinde yer yer darbeler vardır.

Tanım: Küçük altarın üç kere profilli zarif kaidesi vardır. Başlık kısmı büyük bir olasılıkla kaidedekine benzer profile sahiptir. Ön yüzde yedi satırlık yazıt okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Θ Μ Σ Ε Ω

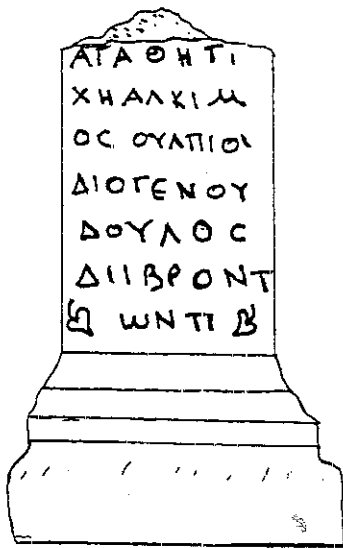

Fig 75

	Ἀγαθῆ τ[ύ]-	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	χη Ἀλκιμ- ος Οὐλπίου	Ulpius Diogenes'in kölesi Alkimos
4	Διογένου δοῦλ[ο]ς	Zeus Bronton'a (adağı sundu)."
6	Διὶ Βροντ- ῶντι	
	Σ Δ	

Satır 2-5: Ἀλκιμος - δοῦλ[ο]ς. Adak, tanrıya bir köle tarafından sunulmuştur. Şahin Οὐλπίου'dan sonra bir virgül koymaktadır. Ancak bu durumda yazıt farklı ve yanlış anlaşılmaktadır. Drew-Bear kölelerin yasal olarak babalarının olmadığını belirterek, Οὐλπίου'dan sonra virgülün olmaması gerektiğini belirtmektedir. Kölelerin Zeus Bronton'a zaman zaman adak sundukları bilinmektedir, krş. Kat. No. 10 ve 68. İmparatorluğa ya da özel kişilere bağlı çiftliklerde çalışan köleler için (οἰκονόμοι) bkz. Kat. No. 215.

Kat. No. 293

Yayınlarda nasıl bir eser olduğu belirtilmemektedir (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: İzmit (Nikomedeia); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; Yayınlarda eserin malzemesi ve ölçüleri hakkında bilgi yoktur

Yayın: Besset, Inscriptions, s. 327 No. 5; Cox-Cameron, MAMA V, s. 172 No ZB 11; TAM IV, 1 No. 58.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Bir Adamın Mezar Taşı ve Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Α C Ε Ω Κ Ω

ΑΡΙΣΤΕΛΕΠΥΕ	2	'Αριστέας Πυθ/[έ]-	"Pytheos? oğlu
ΣΥΜΕΤΑΓΥΝΑΙ		ου? μετὰ γυναι-	Aristeas eşi
ΚΟΚΚΑΟΑΚΑΙΤΕ	4	κός ΚΑΟΑ καὶ τέ-	----- ve kendi
ΝΩΝΙΔΙΩΝΔΙ		[κ]νων ιδίων Δι[ι]	çocuklarıyla beraber
Ρ Π Π Ω Ν Τ Ι Ε		[B]ρ[οντ]ῶντι ε-	Zeus Bronton'a
ΥΧΙΟΝ ΠΑΙΡΙΧΑΡΙΝ	6	ὕχῃ{ο}ν πατρὶ χάριν	adağı (sundu)
			(ve) babalarına
			(hatırası?) nedeniyle "

Fig. 76

Satır 1-2: 'Αριστέας. Adın son iki harfi taş üzerinde *lambda* ve *epsilon* olarak gözükmektedir. Besset harfleri *alpha* ve *sigma* olarak düzeltmiştir. Burada hatalı kopyalama söz konusu olabilir. Πυθ/[έ]ου? Tamamlama Besset tarafından.

Satır 3: ΚΑΟΑ. Aristeas'ın eşinin adı anlaşılammamaktadır.

Satır 5-6: εὐχῃ{ο}ν. Sözcükte *omikron* fazladan yazılmıştır. 6. satırda, olasılıkla πατρί'den sonra μνήμης unutulmuş olmalıdır, buna göre πατρὶ (μνήμης) χάριν eserin aynı zamanda bir mezar taşı olduğunu göstermektedir.

YUVARLAK ALTAR (6.2.1.2.) (Kat. No. 294)

Kat. No. 294

Sütun Biçimli Yuvarlak Altar (Şek. 22; Lev. 84, a–b) (*vidi*)

Bul. Y.: Çırağan Damları/Bilecik; **Şimd. Y.:** Şahin çalıştığı sırada Bilecik/Eskişehir karayolu üzerinde, Karasu Nehri'nin üzerindeki Şarlayan isimli mola yerinde durmaktaydı. Eser hâlâ oradadır (krş. yuk. Kat. No. 253 ve 255); **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 1, 26 m; **Çap:** (üst) 24 cm; (alt) 35 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm

Yayın: Şahin, Nikaia II 1, No. 1091, Lev. 17.

Es. Dur.: Altarın yüzeyinde darbeler ve çatlaklar vardır. Yazıt darbe ve çatlaklardan etkilenmiştir.

Tanım: İnce bir sütun biçiminde olan altarın üzerinde, yukarı kısımda beş satırlık özenli yazılmış Eski Yunanca yazıt görülmektedir. Eserin üzerinde herhangi bir betim yoktur.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Α Θ Ω Γ Ε

	Ἀγαθῆ τύχῃ	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Διὶ Βροντῶντι Βάσ-	Zeus Bronton'a
	σος εἰερεὺς ὑπὲρ αὐ-	(bu altarı) rahip
4	τοῦ καὶ τῶν ἰδίων	Bassus kendisi
	ἀνέστεσεν (<i>sic</i>)	ve ailesi için dikti."

Satır 2–3: Βάσσοσ = Bassus. Bassus olasılıkla Zeus Bronton'un rahibidir. εἰερεὺς = ἱερεὺς.

Satır 3–4: αὐτοῦ = ἑαυτοῦ. Bu katalogdaki öteki Zeus Bronton rahipleri için bkz. Kat. No. 2, 26, 32, 47, 48, 150, 271, 272, 301, 302, 309, 310 ve 314.

Satır 5: ἀνέστεσεν = ἀνέστησεν.

STELLER (6.2.2.) (Kat. No. 295–296)

Kat. No. 295

Üçgen Alınlıklı Stel (Lev. 84 = ıstampaj fotoğrafı)

Bul. Y.: Fıranlar/Pazaryeri/Bilecik (Pazaryeri'nden 4–5 km güneydoğudadır); **Şimd. Y.:**

Bilinmiyor. Brixhe ve Hodot çalıştıkları sırada eser Fıranlar'da durmaktaydı; **Malz.:** Kireçtaşı;

Yük.: 1, 02 m; **Gen.:** (gövde) 40 cm; (kaide) 46, 5 cm; **Kal.:** Yayınlarda verilmiyor; **H.**

Yük.: 3 cm.

Yayın: Brixhe–Hodot, L'Asie Mineure, s. 9 vd No. 1 Lev 1; SEG 38 (1988) s. 388 No. 1272.

Es. Dur.: Stel yarı yarıya toprağa gömülüdür.

Tanınm: Üçgen alınlıklı stelin alınlıkta akroterleri vardır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Θ Ω Ε Σ

	'Αγαθῆ τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	Διὶ Βροντῶντι	Zeus Bronton'a
	Λεύκης ἀνέστ[τη]–	Leuke için Valens
4	σε Οὐάλης σὺ[v]	(bu steli) çocukla–
	τοῖς τέκνοις	rıyla birlikte dikti."

Satır 3: Λεύκη Brixhe ve Hodot stelin tanrıya Leuke için adandığını belirtmektedir. Yazıtı bu biçimde anlamak mümkündür. Ancak, ismin hemen tanrının adının ardından gelmesi ve *genitivus* halinde olması benzer öteki örnekleri hatırlatmaktadır: bkz. Kat No. 202, 271, 272, 274 ve 288. Bu örneklerde, büyük bir olasılıkla Zeus Bronton kültürünün özel kurucuları söz konusudur. Ancak, Kat No. 272'den (Διὶ Βροντῶντι Μειλησί[ου] ἱερέος) tanrının adının hemen ardından gelen ve adı *genitivus* halinde olan şahsın Zeus Bronton'un rahibi olduğu anlaşılmaktadır. Buradaki yazıtta belki de Zeus Bronton kültürünün bir kadın kurucusu veya bir rahibesi ya da her ikisi birden söz konusudur. Bu durumda yazıt "... Leuke'nin Zeus Bronton'una" biçiminde anlaşılmalıdır.

Satır 4: Οὐάλης = Valens.

Kat. No. 296

Üçgen Alınlıklı Stel (Lev. 85, a–ç)

Bul. Y.: Nanedere/Düzdağ/Bilecik (Söğüt–Bilecik arasında); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. P Frei

çalıştığı sırada köyde, Hayrettin Uzun'un evinin yanındaki çeşmeye örülüdür; **Malz.:** Beyaz

mermer; **Yük.:** 75 cm; **Gen.:** 64 cm; **Kal.:** yak 25 cm; **H. Yük.:** 1, 3–2, 7 cm.

Yayın: Eser yayımlanmamıştır.

Es. Dur.: Stel üstten ve sağ kenarından kırılmıştır. Eserin üçgen alınlığından çok küçük bir kısım sol köşede kalmıştır. Sağ taraftan kötü biçimde kırılmış olan stelin üzerindeki figürler ve yazıt, kırık ve çatlak nedeniyle çok zarar görmüştür. Eserin üzerinde derin çatlak ve çizikler vardır.

Tanım: Değişik bir tarzda işlenmiş olan stel üçgen alınlıklı olarak betimlenmiştir. Bugün kırık ve kayıp olan alınlığın altındaki çift profil üzerinde sadece iki satırı kalmış olan Eski Yunanca yazıt seçilmektedir. Stel alt alta iki ayrı pano biçiminde düzenlenmiştir. Üstteki pano kenarlardan ion sütunlarıyla sınırlandırılmıştır. Sağ taraftaki sütun kırık ve kayıptır. Sadece kaidesinden bir kısım görülmektedir. Sütunun zarif işlenmiş başlığında küçük volütler seçilmektedir. Kalın işlenmiş olan sütun gövdesini altta profilli bir kaide taşımaktadır. İki sütun arasındaki ana alanda sol tarafa bir kadın, sağ tarafa ise bir erkek büstü işlenmiştir. Büstler son derece ilkel betimlenmiş olup vücut ölçülerinde dengesizlik vardır. Sağdaki büst sol kolunu havaya kaldırmıştır. Büstlerin yüz hatları da tuhaf betimlenmiştir. Stelin alt kısmına işlenmiş olan panonun yanlarında sütunlar yoktur. Ancak, pano üzerinde sol tarafta, küçük bir tabure üzerinde oturan ve flüt çalan tuhaf bir figür; onun önünde, sağ tafta ise, dans eden ve aynı tarzda betimlenmiş bir başka tuhaf figür daha resmedilmiştir. Cüceleri andıran bu iki figürün tuhaf, komik yüz hatları olup ikisinin de saçları yüzlerine dik biçimde işlenmiştir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: € Υ C A φ

ντι εὐχῆς χά[ρις]
2 Ἡρακλᾶς Ἀφοῦδος Δ[ιὶ Βροντῶ]–

"Zeus Bronton'a
adaktan dolayı
Aphous oğlu
Heraklas (sundu)."

Satır 1: Taşçı ustası, yazıtta büyük bir olasılıkla alt satırdan başlamış ve yer yetmeyince üst satırda yazmaya devam etmiştir.

Satır 2: Ἀφοῦς. Bkz. yuk. Kat. No. 267.

Tarih: P. Frei yazıtın İ. S. 2. yy 'dan olabileceğini belirtmektedir.

ANADOLU'NUN BAŞKA BÖLGELERİ (6.3.) (Kat. No. 297–303)

Maionia (Kuzeydoğu Lydia) (Kat. No. 297–298)

Kat. No. 297

Küçük Altar (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Emre/Manisa; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Peter Hermann altarı Emre'de bir evde görmüştür; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 77, 5 cm; **Gen.:** 43, 5 cm; **Kal.:** 41 cm; **H. Yük.:** 1, 8 cm.

Yayın: Buresch, *Lydien*, s. 76 vd. No. 37; Keil, *Kulte Lydiens*, s. 261 No. XLIII, 1; Cox-Cameron, *MAMA V*, s. 172 No. ZB 10; Drew-Bear, *Nouvelles*, s. 49; TAM V 1, No. 585. (P. Hermann'ın TAM V, 1 No. 585'de belirttiğine göre, J. Keil ve A. von Premerstein eseri 1908 senesinde kaydetmişlerdir.); de Hoz, *Lydische Kulte*, s. 278 No. 58. 3, kırs. ayrıca s. 22 dipn. 101 ve s. 56.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Theos Strapton'a ve Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Ω Σ

	Ἑρμοκρατίων Σωκρά(τ)ου(<i>sic</i>)	"Sokrates oğlu
2	[Θε]ῶ Στράπτοντι καὶ Βρο[v]- [τ]ῶντι	Hermokration Theos Strapton'a ve Bron- ton'a (adağı sundu)."

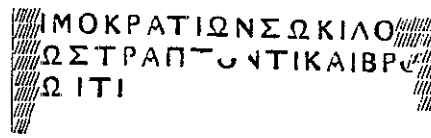

Fig. 77

Satır 1: Ἑρμοκρατίων. Buresch adı [T]ιμοκρατίων olarak okumuştur. Ancak, P. Hermann TAM V, 1'de taş üzerinde kesin olarak = P hârflerinin durduğunu belirtmektedir. Buresch baba adını ΣΩΚΙΛΟ olarak okumuştur ve taş üzerinde Σωκύλος biçiminin değil, Σώκιλος'un durduğunu belirterek yakın çevreden Σωκύλος ismi için örnek vermektedir. Ayrıca, ad için şu gelişmeyi göstermektedir: Σῶκος : Σωκύλος : Σώκιλος = Σῶσος : Σωσύλος : Σώσιλος. Sokilos hakkında ayrıca bkz. Zgusta, *Personennamen*, s. 479 § 1490 ve dipn. 160 ve Robert, *Noms Indigènes*, s. 239. Ancak, P. Hermann adı ΣΩΚΡΑΟΥ olarak vermektedir. Taş üzerinde *tau* yoktur. İsmi sonunda *sigma* olmadığı da görülmektedir. *Genitivus singularis* ekinin -ους yerine -ου şeklindeki sık kullanımı hakkında bkz. yuk. Kat. No. 236.

Satır 2-3: [Θε]ῶ Στράπτοντι καὶ Βρο[v]τῶντι. Adak, Theos Strapton'a ve Bronton'a sunulmuştur. Burada adı geçen Theos Strapton olasılıkla Zeus Astrapton'dur. Zeus Astrapaios'un

kültü için bkz. yuk. Kat No. 66 Ayrıca krş Kat No. 302 ve 315 Burada tanrıları, Theos Strapton ve [Theos] Bronton olarak düşünölmelidir

Kat. No. 298

Stel (iki parça) (Lev. 86)

Bul. Y.: Esenyazı (= Görnevit/Gürne(v)it)/Kula/Manisa (Eserin buluntu yerinde birkaç antik mermer blok ile bir Ion başlığı bulunmuştur); **Şimd. Y.:** Manisa Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** (üst kısım) 8091; (alt kısım) 8186; **Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** 1, 05 m; **Gen.:** yak. 46 cm; **Kal.:** 10 cm; **H. Yük.:** 2 cm

Yayın: Petzl, Neue Inschriften, s. 19 vd. No 1 Lev. 5, 2.

Es. Dur.: Stel ortasından iki parça olarak kırılmıştır. Eserin üst kısmı yanlardan kırık ve öteki parçalar kayıptır. Kırık nedeniyle stelin üzerindeki kabartmalar ve özellikle yazıt zarar görmüştür. Eserin yüzeyi çiziklerle doludur.

Tanınm: Stelin üst kısmı kırık ve kayıp olduğu için üçgen alınlığa sahip olup olmadığı söylememektedir. Eserin basit bir profilden oluşan kaide kısmı vardır. Stelin üst parçasının üzerinde, sol tarafta bir platform üzerinde ayakta duran ve sağ elini havaya kaldırmış, dua eden bir erkek betimi vardır. Onun yanında, sağ tarafta küçük bir platform üzerinde betimlenmiş ve sağ tarafa yönelmiş olan bir kartal betimi görölmektedir. Kabartmaların altında ise, sıkışık ama özenli yazılmış dokuz satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: Α Φ Θ Ε Σ Ω Ψ

	[ʹE]τρους [ ]α', μη(νός) Πανήμου ς'	"---1 senesinde, Panemos Ayı'nın
2	[ʹP]ουφίνα καὶ Βαλέρις καὶ Φρούγιλος καὶ ΠΠΙΟ-	6'sında Rufina ve Valeri(u)s ve Frugilus ve ----- ve
4	Σ καὶ ΠΩΛΕΙ[-] καὶ Λουκία- νή καὶ ΕΡΜΕ[-]ΠΕΙΑ(vac) Α[-]-	Polei---- ve Luciane ve Herm-----
6	ΤΟΝΑΣΤΑΤΟΝΤ[-] Βροντῶντα θεόν.	----- Tanrı Bronton'u (adadılar):
8	τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν γλυκύτητι.	Onun (Z. Bronton'un) huyu yumuşak olsun!

Satır 1: [ʹE]τρους [ ]α', μη(νός) Πανήμου ς'. Yazıtta verilen tarih kırık nedeniyle kaybolmuştur. Tarihten sadece ay ismi *Panemos* ile 6. gün kalmıştır. Ancak, Petzl tarihin İ S. 2. ve 3. yy.'lar arasında olabileceğini söylemektedir. Ayrıca, eserin üzerindeki dua eden adamın giysisi ile Kefaret Yazıtları'ndaki figürlerin giysileri arasında benzerlikler olduğunu belirtmektedir. (Kefaret Yazıtları İ S. 2. ve 3. yy.'lara aittir. Bkz. Petzl, Beichtinschriften 1994). Yazıtta verilen tarih için Lydia'da genel olarak kullanılan *Sulla aera*'sı geçerlidir.

Satır 2: [ʹP]ουφίνα = Rufina. Βαλέρις = Βαλέριος = Valeri[u]s Krş TAM 5, 1 No. 464.

Satır 3: Φρούγιλος = Frugilus.

Satır 4-5: ΠΩΛΕΙ[- -]. Petzl şunları önermektedir: Πωλεῖ[τα] (= Πωλ(λ)ίτ(τ)α) veya Πωλεῖ[να]? ve ismin okunuşunun kesin olmadığını belirtmektedir.

Satır 3-6: Satırlar kırık nedeniyle kısmen okunabilmektedir. Bkz. Petzl, s. 21 dipn. 6. Ancak, Petzl 5-7 satırlar için şu tamamlamayı önermektedir:

	ἀ[ε]-	"(Yukarda adı geçen şahıslar)
6	τὸν ἄστατον, τ[ὸν]	tartılmamış kartalı (heykelini),
	Βροντῶντα θεόν	Tanrı Bronton'u (adadılar)."

Petzl, Βροντῶντα'dan önce ΑΣΤΑΤΟΝT harflerinin okunduğunu ve 6.-7 satırların Ἄστ(ρ)ά(π)τοντ[α καὶ] Βροντῶντα θεόν biçiminde de anlaşılabilceğini belirtmektedir. Ancak, ΑΣΤΑΤΟΝ harflerinin ἄστατος olarak da anlaşılmasının mümkün olduğunu ve sözcüğün, yazıtın içeriğine anlam bakımından belki daha iyi uyabileceğini söylemektedir. Petzl'e göre burada tanrıya adanmış ve ağırlığı belirlenememiş bir adak söz konusu olmalıdır (Petzl konu ile ilgili olarak Smyrna'dan bir örnek vermektedir: bkz. s. 22 dipn. 15) Stelin üzerindeki kabartma kartal betimini dikkate alarak, tanrıya bir kartal heykelinin adanmış olabileceğini belirtmekte ve bu nedenle 5.-6. satırları ἀ[ε]τὸν ἄστατον olarak anlamak istemektedir. Kartal heykelinin hangi tanrıyı simgelediğinin daha açık anlaşılması için de 7. satırdaki Βροντῶντα θεόν kısmından önce τ[ὸν] *articulus*'unun yazıtta eklenmiş olabileceğini belirtmektedir. Zeus Bronton'a adak hediyesi olarak bir kartal heykelinin sunulmuş olması fikri olasılık dahilindedir. Ancak, Zeus Bronton için bu tür başka bir örnek tanınmamaktadır. Bithynia'da, Tataion çevresinden ele geçen bir yazıtta, Zeus Arkhagathos'a bir kartal heykelinin sunulduğu yazılıdır, bkz. Şahin, Nikaia II.1, No 1071. Anadolu'daki birçok müzede (örn. Kütahya, Eskişehir, Afyon vs.) Zeus'un simgesi kartalın değişik boylarda betimlenmiş heykelcikleri bulunmaktadır. Bunların Zeus'a adak hediyesi olarak sunulmuş oldukları düşüncesi mantıklıdır. Bu konuda kırs. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 242 vd. No. 370-381.

Satır 7: Βροντῶντα θεόν. Tanrının adı *accusativus* halde verilmektedir. Yazıtta *accusativus*'a bağlı olan yüklem eksiktir. Ancak, yazıt gene de içerik olarak şu şekilde anlaşılmalıdır: "(yukarıda adları geçen) filanca şahıslar ... tanrıyı [diktiler/adadılar] (ἀνέστησαν, ἀνέθεσαν, ἀνέθηκαν, καθιέρωσαν vs.)". Stel üstten zarar görmüş olmasına rağmen betimler tamdır. Petzl, Zeus'un sembolü olduğu için kartal kabartmasının tanrıya sunulan heykeli (kartal heykelini); dua eden figürün de adağı sunanları simgeleyebileceğini belirtmektedir. Ancak Petzl, yazıtta adı geçen pek çok şahsa karşın taş üzerinde sadece bir kişinin betimlendiğini de vurgulamaktadır. Adağı sunanlar belki de kabartası önceden işlenip hazırlanmış bir steli alıp tanrıya sunmuşlardır.

Satır 8-9: τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν γλυκύτητι. Petzl, αὐτοῦ sıfatının Tanrı Bronton'u kastettiğini belirtmektedir. ψυχή sözcüğünün ise, "keyfin oturduğu yer" olarak da anlaşılabilceğini örneklerle göstermektedir (bkz. s. 22 dipn. 18 ve 19). Satırların yorumu için birçok örnek ve delil vermektedir. Buna göre, adağı sunanlar "onun huyunun (keyfinin) yumuşak olmasını"

istemektedirler. Bununla adağı sunanlar, büyük bir olasılıkla, tanrının merhametini istemekte, onun merhametine sığınmaktadırlar. Antik Dönem'de tanrıların gazabından çekinildiği bilinmektedir. Özellikle stelin bulunduğu çevrede ve Phrygia'daki pek çok yazıtta (özellikle mezar ve kefare yazıtlarında) tanrıların gazabından, öfkesinden çok sık söz edilmektedir. Mezar yazıtlarındaki tanrı adı da içeren pek çok lanet ifadesi bu yönde anlaşılmalıdır. Petzl, bu satırların, belki de doğrudan tanrısal bir ifade "*das wörtliche Zitat einer göttlichen Äußerung*" olarak anlaşılabileceğini belirtmektedir, bkz. s. 23 dipn. 27.

Yazıtta ard arda yalın halde şahıs isimleri sayılmaktadır. Bu şahısların birbirleriyle olan yakınlıkları yazıttan çıkartılamamaktadır. Ancak, şahıslar ya bir ailenin ya da bir kült cemaatinin üyeleri olmalıdırlar. Şahısların Latin isimleri dikkat çekmektedir.

Galatia (Kat. No. 299–300)

Kat. No. 299

Minyatür Altar (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: İki Kilitse (İki Kilitse)/Mihalıççık/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Eser çalışıldığı sırada İki Kilitse'de cami duvarına örülmüştür; **Malz.:** Yayınlarda malzeme hakkında bilgi yoktur; Yayınlarda eserin ölçüleri verilmemektedir

Yayın: Anderson, Exploration, s. 73 No. 24; Cox-Cameron, MAMA V, s. 172 No. ZB 25; Mitchell et alii, Catalogues, s. 83 No. 77.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur. Sadece eserin üzerinde kabartma olmadığı belirtilmektedir.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır. Sadece çok küçük bir altar olduğu söylenmektedir. Eserin üzerinde herhangi bir süsleme yoktur.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: € C A W

ΔΙΙΒΡΩΝ
ΤΩΝΤΙ
ΑΝΤΙΦΑ
ΣΕΥΧΗΝ

		Δι̅ Βρ̅/ω/v- (sic)	"Antiphas
2	τ̅ωντι		Zeus Bron-
	'Αντίφα-		ton'a adağı
4	ς̅ εὐχ̅ήν		(sundu)."

Fig. 78

Satır 1-2: Βρ̅ωντ̅ωντι. *Epitheton*'da omikron yerine omega yazılmıştır.

Kat. No. 300

Bilinmiyor. Yayınlarda nasıl bir eser olduğu verilmiyor. (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Akköprü/Beylikahır/Eskişehir; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; Yayınlarda eserin malzemesi ve ölçüleri hakkında bilgi yoktur

Yayın: İlk kez Ogier Ghişelin de Busbecq tarafından (Busbecq, Omnia opera) 1555 yılında kopya edilen yazıt (krş. "Kültle İlgili Araştırmaların Tarihi") 1762 yılında Heusinger tarafından tekrar çalışılmış ve CIG III No. 4135'de yayımlanmıştır; Mordtmann, Gottheiten, s. 13; Cox-Cameron, MAMA V, s. 173 No. ZB 26; Mitchell et alii, Catalogues, s. 39 vd. No. 13.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A C E W C Ω

COYCOCNANAY		Σουσος Νανα υ-	"Nanas oğlu
ΠΕΚΤΟΝΙ	2	π̣ε̣ρ̣ τ̣ῶ̣ν̣ ι-	Sousos
ΔΙΩΝΠΑ		δ̣ί̣ων̣ π̣ά-	bütün aile
· · ΩΝΚ-Τ	4	[ντ]ων κ τ-	üyeleri ve
5 ΗΣΚΩΜΗΣ		ἡς κώμης	köyü için
ΛΕΤΒΡΟΝΤ	6	Δ̣ε̣ί̣ Βροντ-	Zeus Bronton'a
ΩΝΤΙΕΥ		ῶντι εὐ-	adağı
ΧΝΝ	8	χ̣ή̣ν	(sundu)."

Fig 79

Satır 1: Σουσος. Büyük bir olasılıkla Trak kökenli bir erkek adıdır. Bkz. Zgusta, Personennamen, s. 475 § 1463-5 ve 1463-9 ve Mitchell et alii, Catalogues, No. 253. Ayrıca krş yuk. Kat. No. 211. Νανας Bkz. Zgusta, Personennamen, s. 348 vd. § 1013-10 ve Frei, Epichorische Namen, s. 185.

Satır 2: Satırdaki *rho* ve *ny* harfleri CIG'de yanlış okunmuştur.

Satır 6: Satırdaki *delta* ve *iota* harfleri CIG'de yanlış okunmuştur. Δεί. Benzer örnekler için krş. Drew-Bear et alii, Votive Steles, s. 373.

Satır 8: Satırdaki *eta* harfi CIG'de yanlış okunmuştur.

Isauria (Kat. No. 301)

Kat. No. 301

Bir kaya üzerine işlenmiş üçgen alınlıklı niş betimi (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Zengibar Kalesi (Muratbağı) (Leontopolis/Isaura Palaia)/Şarki Karaağaç/Isparta;

Şimd. Y.: Eser, Palaia Isaura'da akropolisin hemen altındaki bir kayaya işlenmiştir (*non vidi*);

Malz.: Kaya; **Yük.:** 72 cm; **Gen.:** 56 cm; **Kal.:** Yayınlarda verilmiyor; **H. Yük.:** 2, 2-5 cm.

Yayın: Swoboda et alii, s. 72 vd No. 146; Cox-Cameron, MAMA V, s. 172 No. ZB 8.

Es. Dur.: Eser iklim ve hava şartlarından oldukça etkilenmiştir. Nişin içindeki kabartma betimler oldukça aşınmış ve zor seçilir duruma gelmiştir. Yazıt da oldukça kötü durumda olup bazı yerleri güçlkle okunmaktadır.

Tanım: Bir kaya üzerinde üçgen alınlıklı niş biçiminde betimlenmiş olan kabartmada güçlkle seçilebilen iki büst yan yana durmaktaydı. Sağ taraftaki büst daha uzun boylu olup sol tarafında asa benzeri bir betim bulunmaktadır. Büst, büyük bir olasılıkla Zeus'u betimlemektedir (Bronton adakları üzerindeki Zeus büstleri için bkz. Kat. No. 144, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 199, 253, 275, 278, 279, 281). Sol taraftaki büst de sadece silüet biçiminde seçilmekte olup solunda bir *kerykeion* taşımaktadır. Bu nedenle figürün tanrı Hermes'i betimlediği anlaşılmaktadır (Bronton adakları üzerindeki öteki Hermes betimleri için bkz. Kat. No. 171, 196 ve 275). Betimlerin alt kısmında oldukça kötü durumda olan üç satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a ve Hermes'e Adak

H. Şek.: □ ω Α □ Ε θ

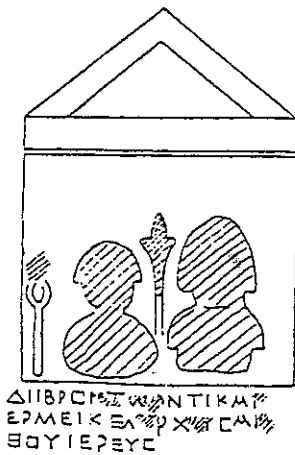

Fig 80

Διὶ Βροντῶντι καὶ
2 Ἑρμῆϊ Κέλ[ε]ρ Χ[ρ]υσά[ν]-
θου ἱερεὺς

"Zeus Bronton'a
ve Hermes'e Khry-
santhos oğlu rahip
Keler (adağı sundu)."

Satır 1-2: Διὶ Βροντῶντι καὶ Ἑρμῆϊ Adak, hem Zeus Bronton'a hem de Tanrı Hermes'e

adanmıştır. Yazıt sayısız Zeus Bronton adağı içerisinde, iki tanrının birlikte tapınım gördüğünü gösteren tek yazılı belgedir. Ancak, Zeus Bronton'la Hermes'in kültlerinin ortak yanlarının olduğuna işaret eden başka belgeler de vardır: Bronton adakları üzerindeki Hermes betimleri. Niş üzerinde Zeus Bronton'un yanı sıra Hermes betimlenmiştir. Öteki örnekler için bkz. Kat. No. 171, 196 ve 275 (*kerykeion* ve para kesesi ile)

Satır 2-3: Κέλ[ε]ρ ἱερεύς Adak bir rahip tarafından sunulmuştur. Keler, olasılıkla hem Zeus Bronton'un hem de Hermes'in rahibidir. Bu katalogda Zeus Bronton'un birkaç rahibinin daha adı geçmektedir, krş. Kat. No. 2, 26, 32, 47, 48, 150, 271, 272, 294, 302, 309, 310 ve 314.

Lykaonia (Kat. No. 302)

Kat. No. 302

Yayınlarda ne tür bir eser olduğu belirtilmemektedir. (Eser ile ilgili fotoğraf yoktur)

Bul. Y.: Kadınhanı (Pithoi)/Konya; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Ramsay çalıştığı sırada eser Kadınhanı'nda durmaktaydı; Yayınlarda eserin malzemesi ve ölçüleri hakkında bilgi yoktur.

Yayın: Ramsay, Laodiceia Combusta, s. 235 vd. No. 1; Cox-Cameron, MAMA V, s. 172 No ZB 9; Drew-Bear, Nouvelles, s. 49.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır. Ancak, yazıtın kopya edilme biçiminden ortasında bir motif olduğu düşünülebilir.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a ve Astraptoun'a Adak

H. Şek.: C A W E

M H N	Ο Δ	2	Μηνόδ[ω]-	"İmparator
// O C A P	X I E //		[ρ]ος ἀρχιε[ρ]-	rahibi Meno-
// Y C Δ I I	B P O I //	4	[ε]ύς Διὶ Βρον-	doros Zeus
T W N T	I K A I A		τῶντι καὶ 'Α-	Bronton'a
C T P A	Π Τ Ο //		στραπτο[ύ]-	ve Astrap-
N T I	////	6	ντι	toun'a adağı
Y X H			[ε]ύχη-	(sundu)."
N		8	v	

Fig. 81

Satır 1-3: Μηνόδ[ω]ρος ἀρχιε[ρ]εύς. Adak, bir imparator rahibi tarafından sunulmuştur. Cox ve Cameron, MAMA V, s. 99 vd. No. 207'deki yazıtta (Seyitgazi'den) geçen ἀρχιερ -- sözcüğü için şu yorumda bulunmuşlardır: "(Küçük) Asya kentlerinin epigrafisinde ἀρχιερείς sözcüğü, her zaman olmasa da, İmparator Kültü anlamına gelmektedir" (ἀρχιερείς in the epigraphy of the Asian cities are usually, though by no means always, of the imperial cult.). Bu katalogdaki öteki Zeus Bronton rahipleri için bkz. Kat. No. 2, 26, 32, 47, 48, 150, 271, 272, 294, 301, 309, 310 ve 314.

Satır 3-6: Διὶ Βροντῶντι καὶ 'Αστραπτοῦντι. Adak, Zeus Bronton'a ve Astraptoun'a sunulmuştur. Burada, tanrıların adları Zeus Bronton ve (Zeus) Astraptoun şeklinde düşünülmelidir. Astraptoun'dan kastedilen Astrapton'dur (Astrapaios). Konu hakkında ve Zeus Astrapton'la ilgili olarak bkz. yuk. Kat. No. 66 ve karşı Kat. No. 297 ve 315

Pamphylia (Kat. No. 303)

Kat. No. 303

Küçük Altar Parçası (Lev 86)

Bul. Y.: Bilinmiyor; **Şimd. Y.:** Alanya Arkeoloji Müzesi; **Env. No.:** Yok; **Malz.:** Mermer;
Yük.: 18 cm; **Gen.:** 15 cm; **Kal.:** 16 cm; **H. Yük.:** 2, 2-6 cm

Yayın: Nollé et alii, Katalog, s. 125 vd. No. 2 Lev. 17, 2; SEG 35 (1985) s. 404 No. 1419;
Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 1994 dipn. 316

Es. Dur.: Küçük altarin alt kısmı kırılmış ve kaybolmuştur. Eserin başlık kısmı hayli zede-
lenmiştir. Yazıtın alt kısmı da kırık nedeniyle kayıptır

Tanım: Küçük altarin alçak başlık kısmı hafif bir profille gövdeye bağlanmaktadır. Altarin ön
yüzünde düzgün yazılmış Eski Yunanca yazıtın ilk iki satırı okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a? Adak

H. Şek.: □

	Διὸς	"Zeus
2	Βρον-	Bron-
	[τῶν]-	[ton?]'un
4	[τος]	(altarıdır bu) "

Satır 2: Διὸς Βρον[τῶντος]. Yazarlar baş kısmı kalmış olan *epitethon*'u Βρον[τῶντος] olarak
tamamlamakta ve adağın Zeus Bronton'a sunulmuş olduğunu belirtmektedirler. Ancak, Drew-
Bear ve Naour yazıtın Διὸς Βρον[ταίου] şeklinde de tamamlanabileceğini ve dolayısıyla ese-
rin belki Zeus Brontaios'a sunulmuş olabileceğini söylemektedirler. Zeus Brontaios için bkz.
aş. No. 1-7. Her iki tanrı için de Pamphylia Bölgesi'nde başka adaklar belgelenmemiştir.
Altarin günümüzde bulunduğu yere götürülmüş olması olanaklıdır. Tanrının adının, ismin *ge-
nitivus* halinde olması bu altarin ona ait olduğunu, ona sunulduğunu göstermektedir. Tanrının
adının *genitivus* halinde olduğu örnekler için bkz. Kat. No. 172 ve 315. Ayrıca kırs. Nollé et
alii, Katalog 1985, s. 125 No. 1 (Διὸς Κτησίου)

ANADOLU'NUN DIŞINDAKİ BÖLGELER (6.4.) (Kat. No. 304–315)

Roma (İtalya) (Kat. No. 304–313)

Yunanca Adaklar (Kat. No. 304–308)

Kat. No. 304

Küçük Altar (Lev 86)

Bul. Y.: Roma (Via Appia Nuova)/İtalya; **Şimd. Y.:** Roma, Nasyonal Müze; **Env. No.:** 121043; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 44 cm; **Gen.:** 22 cm; **Kal.:** 15 cm; **H. Yük.:** (Latince yazıtın) 1, 2 cm, (Yunanca yazıtın) 2, 5 cm

Yayın: Annibaldi, Scoperta, s. 98 No. 52; AE 1935, No. 128; Moretti, Note, s. 205 vd.; Fraser, Bibliography, s. 96; Manganaro, Nuove Ricerche, s. 53; Moretti, IGUR I, s. 120 vd. No. 138; Landucci-Gattinoni, Iuppiter Tonans, s. 147 dipn. 43; Drew-Bear-Naoui, Divinités, s. 1996 dipn. 323.

Es. Dur.: Altarın kaide kısmı kırılmıştır. Yunanca yazıtın alt kısmı kırıkla birlikte kaybolmuştur. Yazıtlar üzerinde (özellikle Latince yazıt üzerinde) yer yer darbeler vardır.

Tanım: Küçük boyutta işlenmiş olan altarın dışa taşkın ve profilli başlık kısmı vardır. Köşe akroterleri işlenmiş olan başlıkta akroterler arasından şişkin görünümlü yuvarlak bir kısım yükselmektedir. Altarın ön yüzünde, başlık üzerindeki profilde iki satır Latince yazıt vardır. Gövde üzerinde ise, büyük ve özenli yazılmış Eski Yunanca yazıtın altı satırı okunmaktadır. Eserin üzerinde herhangi bir motif görülmemektedir.

Yaz. İçeriği: (Latince yazıt) İmparator Marcus Antonius Gordianus ile eşi İmparatoriçe Furia Sabinia Tranquillina'nın sağlık ve selametleri için sunu
(Yunanca yazıt) Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: A C E Ω (Yunanca yazıtın)

Latince yazıt:

[IMP? C]AESARIS M. A[NT]ONII GORDIANI AVG
FVRIAE SABINAE TRANQVILLINAE AVG

[Imp.? C]aesa[ris M.] A[nt]onii Gordiani Aug
2 Furiae Sabiniae Tranquillinae Aug(ustae)

"(İmparator?) Kaisar M(arcus) Antonius Gordianus Aug(ustus)'un
(ve İmparatoriçe) Furia Sabinia Tranquillina Aug(usta)'nın
(sağlık ve selametleri için)"

Satır 1–2: Satırlarda söz konusu olan, İmparator Marcus Antonius Gordianus (III) (238–244) ve eşi Furia Sabinia Tranquillina'dır. İmparator için bkz. Kienast, Kaisertabelle, s. 194 vd. s. v. Gordian III. Altarın gövdesindeki Yunanca yazıtta adı geçen Aurelius Lampon ve annesi,

Zeus Bronton için sundukları bu altarı, İmparator Marcus Antonius Gordianus Augustus'un ve İmparatoriçe Furia Sabinia Tranquillina Augusta'nın sağlık ve selametleri için adanmışlardır. Olasılıkla Anadolu kökenli olan bu şahıs ve annesi, kendi tanrılarına adağı sunarken yönetimdeki imparator ve eşine saygılarını dile getirmişlerdir. İmparatoriçe Tranquillina'nın adı geçtiği için, yazıt, Gordianus'un Tranquillina ile evlendiği 241 yılı ile öldürüldüğü 244 yılları arasından olmalıdır.

Yunanca yazıt:

	Διὶ Βροντῶντι	"Zeus Bronton'a
2	τὴν προτομὴν	Yenilmez [Tanrıça]
	τῆς ἀνεικίτου	Neotera'nın büstünü
4	Νεωτέρας	Aurel(ius) Lampon
	Ἀύρηλ. Λάμπων	annesi ile birlikte
6	σὺν τῇ μητρὶ	(sundu?)."

Satır 2-4: τὴν προτομὴν τῆς ἀνεικίτου Νεωτέρας. Roma'da bulunmuş ve Zeus Bronton'a sunulmuş olan bu adak taşının üzerinde tanrıça Neotera'nın adı geçmektedir. Neotera'nın adı Mısır'da, Oxyrhynchos'ta (bugün El-Benesa) bulunmuş olan İmparator Caracalla Dönemi'nden bir dizi papyrus üzerinde geçmektedir. Tanrıça Neotera için bkz. Opperman, Neotera, s. 2478 s. v. Papyruslardan birinde "ἱερὸν τῆς Νεωτέρας" geçmektedir, kış. Ox. Pap. 12 No. 1449. Hatta bu yazıtın 11-31 satırları arasında "ἑξόανον Νεωτέρας χαλκοῦν μικρόν" görülmektedir. Büyük bir olasılıkla, burada tanrıçanın bir tapınağı olmalıdır. Neotera'nın tanrıça Aphrodite ile özdeşleştirildiği de düşünülmüştür. Yazıtta tanrıçanın bir sıfatı verilmektedir: ἀνείκητος Aurel(ius) Lampon isimli bir şahsın annesiyle birlikte Roma'da, Mısırlı tanrıça Neotera'nın büstünü Zeus Bronton'a adadığını öğreniyoruz (Λάμπων adı Yunancadır ve şahsın doğulu kökenine işaret etmektedir.) Tanrıçanın büstü olasılıkla bu altarı üzerinde durmaktaydı. Büst bugün kayıptır. Adağı sunanların Anadolu'dan, daha doğrusu olasılıkla Phrygia-Güney Bithynia'dan Roma'ya gitmiş şahıslar olduklarını söylemek yanlış olmayacaktır. İmparatorluğun başkentinde o zamanki dünyanın hemen her yerinden insanların yaşadığı bilinmektedir. Adağın Frig tanrısı Zeus Bronton'a sunulmuş olması, adayaların Phrygia kökenli oldukları fikrini desteklemektedir. Tanrıya büst sunusu, özellikle de altar üzerindeki büst sunusu olgusu Güney Bithynia'da, bugünkü Bilecik ve çevresinde karşımıza çıkmaktadır. Bu çevreden bulunmuş ve olasılıkla Zeus Bronton'u betimleyen 30 civarında Zeus büstünün zamanında altarı üzerinde durdukları anlaşılmaktadır, kış. Akyürek, Bildliche Repräsentation, s. 28 vd (ve "Zeus Büstleri" kısmı). Buradaki anne ve oğul, büyük bir olasılıkla Bilecik çevresinden Roma'ya gitmiş ve orada kendi dini inançlarını sürdürmüşe benzerdir. Anne-oğul Roma'da tanıştıkları yabancı bir dini (Tanrıça Neotera'nın kültü) benimsemiş gözükmekte ve kendi tanrılarına bu tanrıçanın büstünü sunmaktadırlar. Roma'da Frig tanrısı Zeus Bronton'un bir (veya daha fazla, kış. aş. Kat. No. 310) tapınağı (veya kutsal alanı)

olduğu, orada bulunmuş bir dizi yazıttan anlaşılmaktadır, kırs. aşağıdaki yazıtlar.

Tarih: Latince yazıt nedeniyle altarı İ. S. 241–244 yıllarına tarihlenmektedir

Kat. No. 305

Heykel Kaidesi (Lev 86)

Bul. Y.: Roma (Via Appia Nuova)/İtalya; **Şimd. Y.:** Roma, Nasyonal Müze; **Env. No.:** 121044; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 50 cm; **Gen.:** 41 cm; **Kal.:** 12 cm; **H. Yük.:** 1–1, 5.

Yayın: Annibaldi, Scoperta, s. 98 No. 53; AE 1935, No. 129; Moretti, IGUR I, s. 121 No. 139; Landucci–Gattinoni, Iuppiter Tonans, s. 147 dipn. 43; Drew–Bear–Naour, Divinités, s. 1996 dipn. 324

Es. Dur.: Eserin heykel kısmı kırılmış ve kaybolmuştur. Kaide üzerinde heykelin durduğu yerde kırık parçalar görülmektedir.

Tanım: Kaide üzerinde duran heykel kayıp olduğu için ne tür bir heykel olduğu bilinmemektedir. Hafif bir eğri çizen kaidenin ön yüzünde üç satır Eski Yunanca yazıt okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Yüce Tanrı Bronton'a Adak

H. Şek.: C € Ω

Γενναίος Κλαύδιος Εὐτύχης
2 Θεῶ Μεγάλῳ Βροντῶντι δῶρον
ἀνέθηκεν

"Gnaeus Claudius Eutykhes Yüce
Tanrı Bronton'a (bu) hediyeyi dikti."

Satır 1: Γενναίος = Gnaeus.

Satır 2: Θεῶ Μεγάλῳ Βροντῶντι Μέγας sıfatı için kırs. Kat. No. 97, 172, 234, 235, 306 ve 308. δῶρον'dan tanrıya sunulan bu heykel kastedilmektedir.

Aşağıda Kat. No. 306 ile karşılaştırınız. Her iki adağı da aynı şahıs sunmuştur ve olasılıkla her iki adak da aynı tapınaktan kaynaklanmaktadır.

Kat. No. 306

Yayınlarda nasıl bir eser olduğu belirtilmiyor. Belki bu adak da yukarıdaki eser gibi bir heykel kaidesidir, aş. bkz. (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Bilinmiyor ama Roma/İtalya olmalı; **Şimd. Y.:** Verona Müzesi? (Verona, Museo Maffei, Maffei M. Ver. 316, 1.); **Malz.:** Yayınlarda eserin malzemesi ve ölçüleri hakkında bilgi yoktur.

Yayın: CIG III No. 5931; IG XIV No. 982; IGR I No. 59; Cox–Cameron, MAMA V, s. 172 No. ZB 1; Moretti, IGUR I, s. 150 No. 163; Landucci–Gattinoni, Iuppiter Tonans, s. 147 dipn. 43; Drew–Bear–Naour, Divinités, s. 1996 dipn. 324. Eski yayınlar için bkz. yuk. yayınlar.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Yüce Tanrı Bronton'a Adak

H. Şek.: C € ω

Γναῖος Κλαύδιος Εὐτύχης Θεῶ Μεγάλω
2 Βροντ(ῶ)ντι δῶρον ἀνέθηκεν (sic) "Gnaeus Claudius Eutykhes Yüce
Tanrı Bronton'a (bu) hediyeyi dikti "

Satır 1: Γναῖος = Gnaeus.

Satır 1-2: Θεῶ Μεγάλω Βροντ(ῶ)ντι. Μέγας sıfatı için krş Kat. No 97, 172, 234, 235, 305 ve 308. Βροντ(ῶ)ντι'deki *omega* taş üzerinde yoktur. δῶρον'dan tanrıya sunulan bu adak taşı (olasılıkla bir heykel) kastedilmektedir.

Yukarıda Kat. No. 305 ile karşılaştırınız. Her iki adağı da aynı şahıs sunmuştur ve olasılıkla her iki adak da aynı tapınaktan kaynaklanmaktadır

Kat. No. 307

Dörtköşe Altık? (Lev 86)

Bul. Y.: Roma?/İtalya (Yazıt ilk olarak Segurier (Paris. 16932 vd. 298) ve G.Al. Oderico (Dissertationes et adnott. I, Roma 1765, s. 176) tarafından kopya edilmiştir); **Şimd. Y.:** Roma'da, Nasyonal Müze'de (eser önce Collegio Romano'da daha sonra da Kircherian Müzesi'nde korunmuştur); **Env. No.:** 40545; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 15 cm; **Gen.:** 14 cm; **Kal.:** 8 cm; **H. Yük.:** 1, 2-1, 5 cm.

Yayın: CIG III No. 5933; IG XIV No. 983; IGR I No. 60 ve krş No. 1382; Moretti, IGUR I, s. 150 No. 164; Cox-Cameron, MAMA V, s. 172 No. ZB 2; Landucci-Gattinoni, Iuppiter Tonans, s. 147 dipn. 43; Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 1997 dipn. 331. Daha eski yayınlar için yukarıdaki yayınlara bakınız.

Es. Dur.: Eser üstten, alttan ve sağ tarafından kırılmıştır. Eserin üzerindeki yazıt da kırık nedeniyle zarar görmüştür.

Tanım: Dört köşe küçük altık kırık olduğu için hatları anlaşılammaktadır. Eserin ön yüzünde üç satırlık Eski Yunanca yazıt görülmektedir

Yaz. İçeriği: Tanrı Bronton'a Adak

H. Şek.: Θ Ε Ω Σ

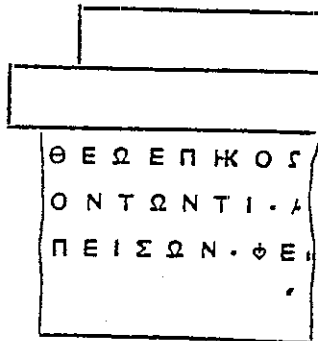

Fig 82

Θεῶ Ἐπηκόω [Βρ]-
2 οντῶντι Α[ύρ ?]
Πείσων εὐ[χίην]

"Duaları işiten Tanrı
Bronton'a A[urelius?]
Peison adağı (sundu)."

Satır 1-2: Θεῶ Ἐπηκόω Βροντῶντι. Bu yazıt Weinreich'ta geçmektedir: bkz. Θεοὶ Ἐπήκοοι, s. 12 No 46. Yine Θεῶ Ἐπηκόω ifadesi için bkz. Weinreich, *Ausgewählte Inschriften I*. Bu ifade Kat. No 171 ve 314'te de belgelenmektedir. Yukarıdaki yazıtta ikinci satır A[ύρ.] şeklinde tamamlanabilir.

Satır 3: IGR I No. 60'da εὐ[χίν] yerine εὐ[χαριστήριον] şeklinde de tamamlanabileceği belirtilmektedir. Ancak, taş üzerinde bunun için yeterli yer gözükmemektedir.

Kat. No. 308

Yayınlar da nasıl bir eser olduğu verilmiyor. Belki de bronzdan bir eser üzerindedir, aş. bkz. (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Roma/İtalya (Kapitol'de. CIG III No. 5932'de "*edidit Boissardus P. III p 107. inde repetiit Gruterus p. XVIII. I.*"); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; Yayınlar da eserin malzemesi ve ölçüleri hakkında bilgi yoktur

Yayın: CIG III No. 5932 (Cox ve Cameron, *MAMA V*, s. 176'da bu yazıtın Zeus Bronton'a adandığının kuşkulu olduğunu söylemekte ama nedenini belirtmemektedirler) = *CIL VI* No. 3137; *IG XIV* No. 96.

Es. Dur.: Yayınlar da eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlar da eserin tanımı yapılmamaktadır. Ancak, CIG III No. 5932'de "*aeri incissam*" ifadesi verilmektedir. Eser olasılıkla bronzdandır. Eserin üzerinde hem Latince hem de Eski Yunanca yazıt vardır.

Yaz. İçeriği: (Yunanca yazıt) Yüce Zeus Bronton'a Adak
(Latince yazıt) Iuppiter Optimus Maximus'a Adak

H. Şek.: E W A

Latince yazıt:

I O M		I(ovi) O(ptimo) M(aximo)	"Iuppiter Optimus Maximus'a
NVMISIVS	2	Numisius	Numisius,
ALBANIVS		Albanus	Albanus,
ANTISTEMIVS	4	Antistemius	Antistemius,
MINITES		Minites	Minites,
APTEMAS	6	Artemas	Artemas,
FAVSTVS		Faustus	Faustus
EX	8	ex	adak olarak
VOTO		voto	(sundular)"

Fig. 83

Satır 1: I(ovi) O(ptimo) M(aximo). Iuppiter'in Latince yazıtlarda sık karşılaşılan sıfatları *optimus maximus* (en iyi ve en büyük), olasılıkla tanının tapınlan bütün Iuppiter'ler arasında en

saygın ve güçlüsü olduğunu vurgulamaktadır. Bu sıfatlarla Iuppiter'in muazzam gücü ve ayrıca, tanının Roma Devlet'inin ideal ve fikirlerinin temsilcisi olduğu da vurgulanmaktadır, kış. Aust, Iuppiter, s. 722; Graf, Iuppiter, s. 78 ve Fears, Iuppiter. *Iuppiter Optimus Maximus*'un en büyük ve ünlü tapınağı Roma'da, Kapitol'de İ. Ö. 509 yılında, ilk *consul*'lerin adadığı düşünülen muhteşem tapınaktır. Tanrı orada bir yanında Iuno, öteki yanında ise Minerva ile betimlenmiştir (Kapitolün Üçlüsü), kış. Krause, I.O.M. Saturnus, Lev. 9 No. 3-5. Ayrıca Tonans ile ilgili olarak kış. Weinstock, Tonans. Zeus Bronton'un adının *Iuppiter Optimus Maximus*'la ilişki içinde olduğunu bize aş. Kat. No. 312'de geçen "I O M BRONTONTI" ifadesi göstermektedir. Yukarıdaki Latince yazıtta da büyük bir olasılıkla Zeus Bronton kastedilmektedir.

Satır 2-7: Yazıtın bu satırlarında adağı sunan altı şahsın isimleri vardır. Aralarında Yunanca bir isim de göze çarpmaktadır: Artemas ('Αρτεμᾶς). Burada adı geçen şahıslar olasılıkla eserin üzerindeki Yunanca yazıtta sözü edilen οἱ τεχνεῖται olmalıdır. Olasılıkla altı zanaatkâr, masraflarını kurdukları meslek loncasından karşılayarak (bkz. aş.), bu eseri tanrıya hem Latince hem de Yunanca bir yazıtla adanmışlardır. Zanaatkârların neden Zeus Bronton'a bir adak sundukları konusu ise şimdilik cevapsız kalmaktadır. Ancak burada, Latince yazıtı aşğıdaki Yunanca yazıttan bağımsız düşünmek ve eserin iki kere kullanıldığını kabul ederek yazıtların ayrı zamanlara ait olduğunu söylemek de olasıdır.

Yunanca yazıt:

ΔΙΙ ΜΕΓΑ	Δῑ Μεγά-	"Yüce
ΑΩΙ ΒΡΟΝ	2 λω Βρον-	Zeus
ΤΟΝΤΙ ΟΙ	τ/ω̄/ντι οἱ (<i>sic</i>)	Bronton'a
ΤΕΧΝΕΙΤ	4 τεχνεῖτ-	zanaatkârlar
ΑΙ ΑΝΕΘ	αι ἀνέθ-	(bu adağı)
ΗΚΑΝ	6 ηκαν	diktiler.
Κ. Χ.	κ(οινοῖς) χ(ρήμασιν)	b(irlilik) p(arasından) "

Fig 84

Satır 1-3: Δῑ Μεγάλω Βροντ/ω̄/ντι. Μέγας sıfatı için kış. Kat. No. 97, 172, 234, 235, 305 ve 306 Βροντ/ω̄/ντι'deki *omega* taş üzerinde *omikron* olarak verilmiştir.

Satır 3-4: οἱ τεχνεῖται = οἱ τεχνῖται. Yazıttan zanaatkârların sanatın hangi dalıyla uğraştıklarını anlaşılamamaktadır. Belki de burada bronz işçiliğiyle uğraşan bir grup usta söz konusudur, kış. yuk. Tanım. Taşın üzerindeki Latince yazıtta bazı kişilerin adı geçmektedir, kış. yukarı. Bu şahıslar belki de burada sözü geçen οἱ τεχνεῖται'dır. Her koşulda, Roma'da bir grup zanaatkârların Zeus Bronton'a adak sunduğu anlaşılmaktadır. Antik Dönem'de çeşitli meslek kolları, zanaatkârlar ve bunların oluşturdukları meslek birlikleri (loncalar) hakkında genel olarak bkz. Poland, Vereinwesen, s. 116 vd. Antik Dönem'de sanatçı ve zanaatkârların toplumdaki konumları hakkında genel olarak bkz. Weiler, Künstler-Handwerker; Mehl, Handwerker.

Satır 7: κ(οινοῖς) χ(ρήμασιν). İfadeden, sunulmuş olan bu adağın masraflarının olasılıkla sanatçılar tarafından kurulmuş bir loncanın ortak kasasından karşılandığı anlaşılmaktadır.

Latince Adaklar (Kat. No. 309–313)

Kat. No. 309

Yayınlarda nasıl bir eser olduğu verilmiyor (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Roma/İtalya; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; Malzeme ve ölçüler hakkında bilgi yoktur.

Yayın: CIL VI No. 2241; Cox–Cameron, MAMA V, s. 172 No. ZB 3; Landucci–Gattinoni, Iuppiter Tonans, s. 147 dipn. 43; Drew–Bear–Naour, Divinités, s. 1996 dipn. 322. Daha eski yayınlar için yukarıdaki yayınlara bakınız.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'un bir rahibi tarafından sunulan adak (Zeus Bronton'a?)

L IVLIVS L F CLAV		L(ucius) Iulius L(ucii) f(ilius) Clau(dia tribu)
POLLITIANVS SACER	2	Pollitianus sacer(dos)
DEI BRONTONTIS		Dei Brontontis
DONVM D D	4	donum d(edit) d(edicavit)

"Claudia Tribu'sundan, Lucius
oğlu, Zeus Bronton'un rahibi
Lucius Iulius Pollitianus
adağı sundu ve kutsadı."

Satır 1: Clau(dia tribu). Roma'daki *tribu*'slardan birisi olan *Claudia Tribu*'su için bkz. Wissowa, *Claudia*, s. 2650 vd. Lucius Iulius Pollitianus *Claudia Tribu*'suna mensuptur.

Satır 2–3: sacer(dos) Dei Brontontis. Burada Zeus Bronton'un bir rahibi (Lucius Iulius Pollitianus) söz konusudur. Tanrının Roma'daki bir başka rahibi için kırs. Kat. No. 310. Öteki Bronton rahipleri için bkz. Kat. No. 2, 26, 32, 47, 48, 150, 271, 272, 294, 301, 302 ve 314.

Kat. No. 310

Girlandlı Yuvarlak Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Roma/İtalya ("*In ecclesia S. Martini in Montibus, ara rotunda sertis acranis bubulis dependentibus circumdata [Smetius]*"); **Şimd. Y.:** Roma; Yayınlarda eserin malzemesi ve ölçüleri hakkında bilgi yoktur

Yayın: CIL VI No. 733; Dessau, ILS II.1, s. 157 No. 4226; Cumont, *Textes*, s. 104 vd. No. 61; Cox–Cameron, MAMA V, s. 172 No. ZB 4; Vermaseren, *Corpus Mithriacae*, s. 161 No. 360; Landucci–Gattinoni, Iuppiter Tonans, s. 147 dipn. 43; Drew–Bear–Naour, *Divinités*, s. 1995 vd. dipn. 318. Çok daha eski yayınlar için yukarıdaki yayınlara bakınız.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur

Tanım: Girland ve bukranon'larla süslü yuvarlak altar

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton ve Hekate rahibi tarafından Mithras'a bir *Mithreum* adanması

DEO SOLI INVICTO MITRHE (sic)		Deo Soli invicto Mitrhe (sic)
FL SEPTIMIUS ZOSIMVS V P	2	Fl Septimius Zosimus v(ir) p(erfectissimus)
SACERDVS DEI BRONTONTIS (sic)		sacerdus (sic) Dei Brontontis
ET AECATE HOC SPELEVM	4	et Aecate hoc speleum
CONS		constituit
TITVIT		

"Güneş Tanrısı Yenilmez Mithras'a
Zeus Bronton'un ve Hekate'nin
rahibi en mükemmel insan
Fl(avius) Septimius Zosimus
bu mağarayı (*Mithreum*) yaptırdı."

Satır 1: Taş üzerinde Mithrae yerine Mitrhe yazılıdır. Aslen Pers kökenli ve bir av, sözleşme (Persçede mithra bu anlama gelmektedir) ve kurban tanrısı olan Mithras ve Gizli (mistik) Dini, Roma İmparatorluğu'nda özellikle askerler ve imparatorluğun memurları arasında yayılmış ve Roma'nın en büyük dinlerinden birisi olmuştur. İmparatorluğun her yerinde bu dinle ilgili sayısız mağara, kabartma betim ve yazıt ele geçmiştir. Merkelbach, Mithras, s. VII (Önsöz)'de bu dini şöyle özetlemektedir: "*Mithras Dini kozmik bir dindir ve yedi ana felsefesi gökyüzündeki yedi gezegenle ilgilidir. Bu felsefe Platoncular'ın fikirlerinden derinden etkilenmiştir. Mithras Dini'nde mağara olgusu çok önemli bir yere sahiptir ve buradaki her bir mağara aslında Platon'un Devlet'ini simgeler ve bu devlette insanlar zincire vurulmuştur. Mağaradaki bu insanların birinci görevi zincirlerinden kurtulmak ve ışığa yönelmektir. Mithras'ın mağarada boğayı öldürmesiyle dünya ve içindekiler yaratılmış olur. Bu olay da Platon'la, onun Timaios eserindeki görüşlerle yakından ilgilidir. Mithras Dini'nin bu kadar çok yayılması, bilim dünyasında, güçlenen Hıristiyanlığa bir tepki olarak algılanmak istenmiştir. Bu düşünce doğru değildir. Bu dine inananların Hıristiyanlar'dan çok farklı bir grubu oluşturdukları bilinmektedir. Bu dinin inananları Hıristiyanlar gibi İmparator Kültü'ne karşı cephe almış olan insanlar değildiler. Tam tersine, Mithras Dini bu insanlar için bir tür "sadakat" dini olmuştur. Çünkü, bu dinin inananları çok büyük oranda İmparatorluğa bağlı askerler ve memurlardı. Kültün ana merkezi de Roma'ydı. İmparator Konstantin Hıristiyanlığı devlet dini yapınca imparatorun bu sadık adamları artık Mithras Dini'nin inananları değil, iyi birer Hıristiyan olmuşlardı. Mithras'ın Gizli Dini ise, deyim yerindeyse, neredeyse karşı konulmaksızın yok olup gitmişti "* Mithras ve kültü hakkındaki en temel birkaç yayın için bkz. Cumont, Textes et Monuments; Vermaseren, Mithras; Vermaseren, Corpus Mithriacae; Merkelbach, Mithras; Beck, Mithraism; Jacobs, Mithrasmysterien. Ayrıca bkz. Schwertheim, Mithras; MacMullen, Paganism, s. 118 vd; Nilsson, Religion II, s. 668 vd

Satır 2-4: Taş üzerinde sacerdos yerine sacerdos yazılıdır. Burada Zeus Bronton'un ve Hekate'nin bir rahibi (Flavius Septimius Zosimus) söz konusudur. Bu şahsın her iki tanrının

rahipliğini yapması, bu tanrıların ortak tapınım gördüklerini ve belki de ortak bir tapınakları olduğunu düşündürmektedir. Bu yazıt, Zeus Bronton'un Roma'da olasılıkla tanrıça Hekate ile ortak tapınım gördüğünü gösteren tek belgedir. Phrygia Bölgesi'nde, özellikle de Kuzeybatı Phrygia'da tanrıça Hekate'nin kültürünün yaygın olduğu, yörede bulunan birçok *Hekataia* ve adak yazıtlarından anlaşılmaktadır (bu adaklar tarafımdan toplanmış olup ayrıca incelenecektir) Hekate için genel olarak bkz Kraus, Hekate, Phrygia Bölgesi için özellikle s. 166 vd.; Lochman, Grabsteine, s. 463 vd. Ancak, Phrygia'da ele geçen hiçbir Bronton yazıtında tanrıçanın adı geçmemektedir. Sadece, bölgede bulunmuş ve yurtdışına kaçırılmış (bugün Brüksel'de, krş Cumont, Catalogue, s. 65 vd. No. 53) yuvarlak bir stelin (bkz. Lev 89, metinde Şek. 10) üzerinde, Zeus'un yanında betimlenmiş olan *polos*'lu tanrıçanın Hekate olduğu düşünülmüştür, krş Rodenwaldt, Zeus Bronton. Tanrının Anadolu'da (Phrygia'da) Hekate ile ortak tapınım görmediği anlaşılmaktadır. Bunun dışında, Zeus Bronton'un Roma'daki bir başka rahibi için krş. yuk Kat No. 309. Roma'da Zeus Bronton'un belki de birden fazla tapınağı vardı. Bundan başka, Mithras Kültü'nün Tanrıça Hekate ile bağlantısı bilinmektedir. Mithras Dini'nde Hekate "*dünyanın ruhunu*" simgelemektedir. Buna göre Hekate, Diana, Minerva ve Venüs'ten oluşmaktadır. Diana'nın yeri yürek olup "*düşünce ve fikirleri*" (νοῦς) temsil etmekteydi Minerva akılda oturmakta ve "*tutkulu hisleri*" (θυμός), Venüs ise ciğerle özdeşleşip "*hazzı*" temsil etmekteydi. Tanrıçanın çevresinde dans eden üç genç kız ise, insan-oğlunun olasılıkla bu üç yönüne işaret etmekteydi, krş. Merkelbach, Mithras, s. 281 Fig. 21. Satır 4'de Aecate = Hecate.

Satır 4-5: hoc speleum constituit. Yazıttan rahip Flavius Septimius Zosimus'un Mithras için bir mağara, yani bir *Mithreum* yaptırdığı anlaşılmaktadır. Burada olasılıkla yapay oluşturulmuş bir kutsal alan söz konusudur. Zeus Bronton ve Hekate rahibi olarak Flavius Septimius Zosimus'un neden bir *Mithreum* yaptırdığı yazıttan anlaşılamamaktadır. Bu katalogta Zeus Bronton'un birkaç rahibinin daha adı geçmektedir, krş. Kat. No. 2, 26, 32, 47, 48, 150, 271, 272, 294, 301, 302, 309 ve 314. speleum = spelaeum

Kat. No. 311

Kabartmalı Stel (Lev. 87 a-c)

Bul. Y.: Roma/İtalya; **Şimd. Y.:** Roma, Kapitol Müzesi (Palazzo dei Conservatori, Braccio Nuovo). Stelin Kapitol Müzesi'ne gelene kadar uzun bir öyküsü vardır. Eser 16 yy'da Roma'da Getto'da durmaktaydı. Smetius ve Manutius tarafından "*in domo Hortensii Palini inter campum Florae et plateam Judaeorum*" biçiminde tanımı yapılmıştır (Wrede-Harprath, Codex Coburgensis, s. 54). Yine, Pighius tarafından "*in domo Papirii Carpe Zucchi*" 'de görülmüştür ve Codex Coburgensis Ustası eseri burada çizmiştir (Wrede-Harprath, Codex Coburgensis, s. 54). Uzun yıllar Villa Doria Pamphilj'de kaldıktan sonra Kapitol Müzesi'ne getirilmiştir (bkz. CIL VI No. 432'deki notlar); **Env. No.:** 3324; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 70 cm; **Gen.:** 101 cm; **Kal.:** 9 cm

Yayın: CIL VI No. 432; de Montfaucon, Antiquity, Lev. 13; Winckelmann, Monumenti, s. 63 vd. Fig. 50; Dessau, ILS II 1, No. 3046; Matz-Duhn, Antike Bildwerke III, s. 147 vd. No

3773; Ramsay, Inscriptions, s. 123 vd.; Cook, Zeus II 1, s. 839 Fig. 795; Cox-Cameron, MAMA V, s. 172 No. ZB 5; Vermeule, Drawings, s. 26 Fol. 48 No. 367 s. 72 No. 367 (Fig. 84); Wrede-Harprath, Codex Coburgensis, s. 54 No. 50; Calza et alii, Antichità, s. 102 vd. No. 124 Lev. 79; Schraudolph, Götterweihungen, s. 226 No. L75 Lev. 33; Landucci-Gattinoni, Iuppiter Tonans, s. 147 dipn. 43; Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 1996 dipn. 321. Buraya alınmamış bir kısmı daha eski olan öteki yayınlar için yukarıdaki yayınlara bakınız.

Es. Dur.: Stel sol üst kenardan hafif kırılmıştır. Bütün kenarlarda zedelenmeler, yüzeyde ise küçük darbeler vardır. Bunların dışında eser oldukça iyi korunmuştur.

Tanım: Dikdörtgen biçimli bir mermer levha üzerine işlenmiş olan stelin sol kenarı yukarı doğru hafif daralmaktadır. Bu kenar sonradan kesilmiş izlenimi vermektedir. Stelin alt kenarı bir bant profil oluşturmaktadır. Üst ve sağ kenarlar çok hafif biçimde kavis yapmaktadır. Stelin üzerinde klasik betimler görülmektedir. Eserin yüzeyine hafif kabartma olarak üç figür işlenmiştir. Sol tarafta bir kaya üzerine oturmuş ve *lyra* çalan genç bir erkek figürü görülmektedir. Sağ tarafa dönük betimlenmiş olan figür gövdesinin üst kısmını çıplak bırakan *himation* giymiştir. Bu figürün ön kısmında, kayanın yanında, başını geriye çevirmiş ve olasılıkla panteri betimleyen bir hayvan figürü vardır. Yine *lyra* çalanın önünde, sağ tarafta arka arkaya duran ve sola dönmüş iki kadın betimi görülmektedir. Kollu *khiton* giymiş olan öndeki kadın sağ elinde küçük bir testi taşımaktadır. Onun arkasında *khiton* ve üzerine bir manto giyinmiş olan kadın ise, sağ elindeki küçük bir tabağı öne doğru uzatmaktadır.

Yaz. İçeriği: Iuppiter Sanctus Bronton'a Adak

IOVI SANCTO BRONTONTI AVR. POPLIVS ♂

Iovi Sancto Brontonti Aur. Poplius

"Iuppiter Sanctus Bronton'a Aur(elius) Publius (sundu)."

Tarih: İ. S. 150/200 (Wrede-Harprath); Hadrianus Dönemi veya İ. S. 3. yy. (Schraudolph)

Fig. 85

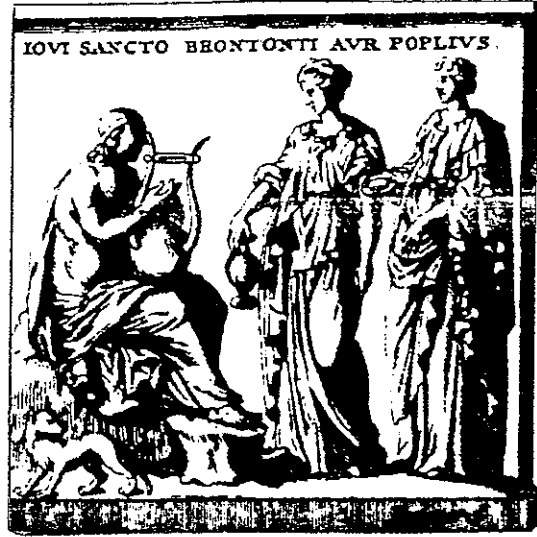

Fig 86

Stelin klasik tarzda betimleri ile yazıtı arasında ilişki kurmak oldukça güç gözükmektedir. Bu durum steli ilk çalışanların (ve daha sonraki araştırmacıların) yorumlarından da anlaşıl-maktadır. *Lyra* çalan genç figür Iuppiter Bronton olarak anlaşıl-mak istenmiştir (Matz-Duhn) Genç Iuppiter'in Nympheler'in arasında betimlendiği de düşünülmüştür. Ya da bu figürün Apollon'u betimlediği düşünülmüş (Dessau) ve Iuppiter ile Apollon'un kültleri arasındaki ilişkilere değinilmiştir. Apollon'un yanı sıra, figür, Paris olarak da anlaşıl-mak istenmiştir (Schraudolph). Panter betimi ve *lyra* çalan figür ile burada Orpheus'un betimlendiği de düşü-nülmüştür (Winckelmann) Ayrıca burada, Zeus Bronton'un Orpheus veya Dionysos'u andıran yönünün vurgulandığı belirtilmiştir (Cook). Ayaktaki kadın figürleri ise, tanrıçalar olarak yo-rumlanmıştır. Burada karşımızda aslı olasılıkla İ. Ö. 5 yy.'dan olan bir kabartmanın Roma Dönemi'nden bir kopyası durmaktaydı (Vermeule). Eserin üzerindeki yazıt büyük bir olasılık-la sonradan yazılmıştır: "*Späte Buchstaben und in roher Weise auf den Reliefgrund selbst ge-setzt*" (Matz-Duhn, s. 148) Kanımca, stelin üzerindeki kabarta ile yazıt ve Iuppiter Bronton arasında herhangi bir bağ yoktur. Burada, olasılıkla Phrygia kökenli olan Aurelius Publius bu steli tanrısı Zeus Bronton'a geç 2. yy.'da sunmuş olmalıdır.

Kat. No. 312

Heykel Kaidesi (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Roma (Via Appia Nuova)/İtalya; **Şimd. Y.:** Roma, Nasyonal Müze; **Env. No.:** Yayınlarda verilmiyor; **Malz.:** Yayınlarda verilmiyor; **Yük.:** 35 cm; **Gen.:** 18 cm; **Kal.:** 12 cm; **H. Yük.:** Yayınlarda verilmiyor

Yayın: Annibaldi, Scoperta, s. 98 vd. No. 54; AE 1935, No. 130; Landucci-Gattinoni, Iuppiter Tonans, s. 147 dipn. 43.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır

Yaz. İçeriği: Iuppiter Optimus Maximus Bronton'a Adak

I O M		I(ovi) O(ptimo) M(aximo)
BRONTONTI	2	Brontonti
ARRVNTIA HYGIA		Arruntia Hygia
MATRONA	4	Matrona
VOTORVM SVORVM		votorum suorum
COMPOS	6	compos
PRO REDITVM DONVM (sic)		pro reditum donum (sic)
SOLVIT	8	solvit

"Iuppiter Optimus Maximus
Bronton'a
istekleri yerine gelmiş olan
Arruntia Hygia
Matrona
bunun karşılığında adak sözünü
yerine getirdi "

Satır 1-2: I O M. *Iuppiter Optimus Maximus*'la ilgili olarak bkz. yuk. Kat. No 308 Buradaki "I(ovi) O(ptimo) M(aximo) Brontonti" ifadesinden *Iuppiter Optimus Maximus* ile Bronton'un aynı tanrılar olarak anlaşıldığı düşünülebilir. Zeus Bronton'un Roma'nın büyük tanrılarından *Iuppiter Optimus Maximus* ile özdeşleştirildiği anlaşılmaktadır.

Satır 7: Satırda reditu yanlışlıkla reditum yazılmıştır.

Burada, Arruntia Hygia Matrona tanrıdan dileklerde bulunmuş ve gerçekleşince de, söz verdiği gibi, bu heykeli tanrıya sunmuş olmalıdır

Kat. No. 313

Kırık Parça (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Roma (Via Appia Nuova)/İtalya; **Şimd. Y.:** Roma, Nasyonal Müze; **Env. No.:** Yayında verilmiyor; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 22 cm; **Gen.:** 10 cm; **Kal.:** 3 cm; **H. Yüksek.:** Yayında verilmiyor.

Yayın: Annibaldi, Scoperta, s 99 vd. No. 59

Es. Dur.: Yayında eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayında eserin tanımı yapılmamaktadır. Yazıt çok zarar görmüştür.

Yaz. İçeriği: Büyük bir olasılıkla Iuppiter Sanctus Bronton'a Adak

	SO	
2	ICO	
	O DICO	
4	OMNIPOTES	
	ANCTE CVIVS	
6	TREMET (terr) A	
	(ful)MINE	T
8		
	O C	S
10	ET F(rumen)	TA
	ALIGO RETRE	T
12	O NVBIBUS AEQ	
	(Iuppiter) (Sa)NCTE BRONTON	
14	(omnipotes?) ANGELE	

Yazıttaki tamamlama ve öneriler Annibaldi'ye aittir.

Kytaion (Kerç Boğazı/Karadeniz)

Kat. No. 314

Bilinmiyor (ölçülere göre bir stel?) (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Kytaion/Kerç Boğazı/Karadeniz (bkz. Harita 3); **Şimd. Y.:** Olasılıkla Kerç Müzesi;

Malz.: Bilinmiyor; **Yük.:** 1, 35 m; **Gen.:** 52–55 cm; **Kal.:** 15–17 cm; **H. Yük.:** 2, 5 cm.

Yayın: Latyshev, Kertscher Museum, s. 84 vd. No. 1; SEG 2 (1925) s. 82 No. 481; Cox-Cameron, MAMA V, s. 172 No. ZB 6; CIRB, No. 942; Drew-Bear-Naour, Divinités, s. 1994 dipn. 314

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı verilmemektedir.

Yaz. İçeriği: Duaları İştien Tanrı Bronton'a adanan bir Tapınak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

{1} Ἀγαθῆ τύχη Θεῶ Βροντῶντι Ἐπηκόῳ ἡ πατρις Κοιτειτῶν{1}

τὸν ναὸν σὺν τοῦ παρακειμένου (sic)

2 οἴκου καὶ τοῦ περιούλου ἐποίησεν ἐκ θεμελίων ἐκ τῶν ἰδίων ἀναλω-
μάτων ἐπιμεληθέντος τοῦ ἔργου

Ἰουλίου Συμμάχου Στρατονείκου τοῦ πρὶν ἐπὶ τοῦ Ἴππωνος{1} ὅς καὶ
ἀνέθηκεν χρυσοῦς δέκα δύο ὧν τοὺς

4 τόκους καταχωρεῖν κατὰ πᾶν ἔτος ἐς τὸ θεῖον πιστεύσας Ἰουλίῳ
Ψυχαρίωνι τῷ ἱερεῖ.

Ἐν τῷ ἀλφ' ἔτει καὶ μηνὶ Δεῖφ' α'

"Hayırlı Uğurlu Olsun! Duaları iştien Tanrı Bronton'a Koiteialılar'ın vatanı tapınağı yanındaki yapıyla ve bunları kuşatan avluyla birlikte temelinden itibaren masraflarını kendi kasasından ödeyerek yaptırdı. Daha önce Hippon ismiyle çağrılan Symmakhos oğlu, Stratoneikos torunu Iulius eserin tamamlanmasını sağladıktan sonra, (tapınağa?) oniki altın Stater bağışladı (ve) onlardan elde edilecek yıllık faiz gelirlerini ise, dini işlerde kullanılmak üzere, rahip Iulius Psykharion'a emanet etti 531 senesinde ve Deios Ayı'nın birinde."

Satır 1: Satırın başında ve sonunda fazladan birer *iota* harfi kazınmıştır. Harflerin satırın başında ve sonunda olması anlamsız olup dikkat çekmektedir. Burada belki de yazıtı ilk kopya edenin taşın üzerinde duran işaretleri yanlış yorumlaması söz konusudur. Harflerin yerinde güçlülük seçilen haçlar ya da sarmaşık yapıklarının durduğu düşünülebilir. Θεῶ Βροντῶντι Ἐπηκόῳ Benzer ifadeler için bkz. yuk. Kat. No. 171 ve 307. ἡ πατρις Κοιτειτῶν. Yazıtta adı geçen Koiteialılar, (olasılıkla Koiteia Kenti) Karadeniz'in, Kerç Boğazı'ndaki antik Kytaion

Kenti olsa gerektir (krş. Harita 3), bkz. CIRB, s. 524 No. 942 (Κύτα, Κύται, Κύταια, Κύταιον). Kentin kalıntıları bugün "Keremencik" denilen yerdedir. Son derece dik ve sarp bir kıyıda kurulmuş olan antik Kytaiion'daki kalıntıların büyük bölümü bugün denize dökülmüş olup burada Ruslar tarafından kazılar yapılmıştır. Kentin tarihi ve kazıları hakkında bkz. Danoff, Pontos Euxeinos, s. 1129. σὺν τοῦ παρακειμένου. Satırda σὺν *praepositio*'su yanlışlıkla *genitivus* ile kullanılmıştır.

Satır 1-2: τὸν . . . τοῦ περιούλου. Tapınak ve bunun ek binası anlaşılan bir avlunun orta yerinde bulunmaktaydı. Yani binaların etrafı bir duvarla çevrili bulunuyordu.

Satır 2: ἐκ τῶν ιδίων ἀναλωμάτων. Koiteialılar'ın vatani, yani Kytaiion Kenti tanrının tapınağının, yanındaki yapının ve çevresindeki avlunun yapım masraflarını bizzat kendi kasalarından karşılamıştır.

Satır 3: ἐπὶ τοῦ ἱππῶνος daha önceki yayınlarda. Bu ifade, kanımca, τοῦ πρὶν (κεκλημένου) ἐπὶ τοῦ Ἰππῶνος şeklinde anlaşılmalıdır. Iulius, Roma ismini almadan önce bir Yunan ismi, yani Ἰππῶν ismini taşımaktaydı. Baba ve dedenin isminden de Iulius'un Yunan kökenli olduğu görülmektedir. Yazıtta kullanılan ifade, Yunanca yazıtlarda sık sık karşılaştığımız ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος ὁ καὶ ὁ δεῖνα (filanca isimle de anılan) ifadesiyle karşılatırılabılır. ἐπὶ ile kullanılan bu tür formül ifadeler için bkz. Liddell – Scott, Lexicon, s. v. ἐπὶ A 2: κεκληθῆσθαι ἐπὶ τινος vb. Yine satır 3'deki χρυσοῦς (στοατήρες) δέκα δύο şeklinde anlaşılmalıdır. 1 Attika altın Stater'i 20 gümüş Stater'e denk düşmekteydi. Buna göre, Iulius (Hippon) tapınağa ya da kente 240 gümüş Stater'e eşit altın sikke bağışlamıştı.

Satır 4: Ἰουλίῳ Ψυχαρῖωνι τῷ ἱερεί. Burada Tanrı Bronton'un bir rahibi söz konusudur. Bu katalogda Zeus Bronton'un birkaç rahibinin daha adı geçmektedir, krş. Kat. No. 2, 26, 32, 47, 48, 150, 271, 272, 294, 301, 302, 309 ve 310.

Satır 5: Ἐν τῷ ἀλφ' ἔτει καὶ μηνὶ Δεῖῳ α'. Yazıtta 531 yılı ve *Deios* Ayı'nın biri tarih olarak verilmektedir. Burada, Bosporos Krallığı'nda kullanılmış olan *aera* söz konusudur, krş. Leschhorn, *Ären*, s. 453 No. 205 c. Bu *aera*'nın başlangıcının İ. Ö. 297/6 yılları olduğunu Perl, *Chronologie*, s. 303 vd.'da göstermiştir. İ. S. 5. ve 6. yy.'lara kadar kullanılan bu *aera* hakkındaki ayrıntılı bilgi için bkz. Leschhorn, *Ären*, s. 44 vd. ve s. 86 vd. Buna göre, yazıtta verilen 531 yılı İ. S. 234/5 yıllarını göstermektedir. Eser, olasılıkla bu yıllarda dikilmiştir.

Tarih: İ. S. 234/5 yılları

Thera Adası (Santorin)/Yunanistan

Kat. No. 315

Küçük Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Thera Adası (Santorin)/Yunanistan; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; **Malz.:** Yayınlarda eserin malzemesi ve ölçüleri hakkında bilgi yoktur.

Yayın: IG XII 3 Suppl. 1359 ("*litterae . . . aetate Romana non antiquiores*") (krş von Gärtringen, Beiträge, s. 222) IG XII 3 Suppl. 1360 numaralı altar (Διὸς Καταιβάτα) bu altarın yanında durmaktaymış; Cox-Cameron, MAMA V, s. 172 No ZB 7; Schwabl, Zeus I. Epiklesen, s. 282 s. v. Ἄστραπαῖος; Drew-Bear, Nouvelles, s. 49; Drew-Bear-Naouri, Divinités, s. 1994 dipn. 315.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a ve Astrapton'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur

Διὸς Βροντῶντος καὶ
2 Ἄστράπτοντος

"Zeus Bronton'un
ve Astrapton'un
(altarıdır bu) "

Satır 1-2: Διὸς Βροντῶντος καὶ Ἄστράπτοντος. Zeus Astrapton'la ilgili olarak bkz. yuk. Kat. No 66 ve krş. Kat. No 297 ve 302. Burada kastedilen Zeus Bronton ve (Zeus) Astrapton olmalıdır. Yine, adağın tanrıya ait olduğunu gösteren ve ismin *genitivus* halindeki ifadeler için bkz. yuk. Kat. No. 172 (Διὸς μεγίστου) ve 303.

ADDENDA (6.5.) (Kat. No. 316–317)

Kat. No. 316

Altar (Lev 88) (Altar bu katalogun hazırlanması tamamlandıktan sonra yayımlanmıştır. Eser, sıralamayı bozacağından katalogun sistematigi içerisine alınamamış ve altarlara kısmında incelememiştir. Bu nedenle katalogun sonuna eklenmiştir.)

Bul. Y.: İnönü/Eskişehir; **Şimd. Y.:** P Frei eseri 1976 yılında İnönü'de (bir evde kapı eşiğinde kullanılmıştır) görmüştür. Taş, 1992 yılında İnönü'de pilot ve paraşüt eğitimi yapan havacılık okulunun bahçesinde durmaktaydı. Büyük bir olasılıkla bugün de oradadır; **Malz.:** Gri mermer; **Yük.:** 94 cm; **Gen.:** 31, 5–36 cm; **Kal.:** 23–26 cm; **H. Yük.:** 1, 7–2, 1 cm.

Yayın: Frei, *Inschriften und Reliefs*, s. 152 vd. No 8 Lev 22, 2.

Es. Dur.: Kapı eşiği olarak kullanılmış olan altar son derece kötü durumdadır. Eşikte kullanmak amacıyla ön yüzü hariç bütün yüzeylerinden kesilip düzleştirilmiştir. Arka yüzde bir kabartmanın izleri az da olsa görülmektedir. Ayrıca yuvarlak bir oyuk da vardır. Daha iyi korunmuş olan ön yüz son derece aşınmıştır. Altarın başlık kısmı üstten, kaide ise alt köşelerden kırılmıştır. Yazıt aşınmış ve birçok yerde artık okunamaz durumdadır.

Tanım: Başlık, gövde ve yüksek kaide kısımlarından oluşan altarın başlık kısmı iki bölmelidir. Her bölmede kabartma motif vardır. Üst bölmede sadece alt kısmı kalmış olan bir büst kabartması seçilmektedir. Alt bölmede ise, sağ tarafa bakan bir kartal betimi vardır. Başlıkta, köşelerde iki aşamalı yuvarlak akroterler görülmektedir. Bölmeler kalın bir profille ayrılmaktadır ve profil üzerinde yazıtın ilk satırı bulunmaktadır. Başlığın alt kısmındaki kalın profil üzerinde yazıtın ikinci satırı bulunmaktadır. Eserin gövdesi üzerinde, üst kısımda iki öküz başı betimi, alt kısımda ise, Eski Yunanca yazıtın çok silinmiş dört satırı görülmektedir. Altarın öteki yüzleri çok zarar gördüğü için betim olup olmadığı anlaşılamamaktadır. Sadece arka yüzde bir motifi silik izleri vardır.

Yaz. İçeriği: Zeus Bronton'a Adak

H. Şek.: E □ A

	[Ἄγα]θῆ τύχη	"Hayırlı Uğurlu Olsun!
2	[Δι̅ Bron]τῶντι	Zeus Bronton'a
	[...]Σ[...]Λυσίμ[ά]-	Lysimakhos oğlu?
4	[χου κατὰ] ἐπιτα[γ]-	----- emir gereği
	[ἦν ---] ἀνέστη-	(bu altarı) dikti."
6	[σ]εῖν	

Satır 4–5: κατὰ ἐπιταγήν Bkz yuk Kat. No. 36. Frei, 5. satırın βωμόν veya στηλήν olarak tamamlanabileceğini belirtmektedir.

Kat. No. 317

Altar Parçası (Lev. 88)

Bul. Y.: Korucu/Mihallıççık/Eskişehir (Taş, Korucu Köyü'nün 1 km güneyindeki antik bir mezarlıkta buldozerle yol açma çalışmaları sırasında bulunmuştur); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor;**Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** 28 cm; **Gen.:** 48 cm; **Kal.:** 42 cm; **H. Yük.:** 1, 1-1, 5 cm**Yayın:** Macpherson, Galatia, No. 64; Mitchell et alii, Catalogues, s. 68 vd. No. 54a Lev 3 (Mitchell, dizin kısmında eserin katalog numarasını yanlışlıkla 74a olarak vermiştir.)**Es. Dur.:** Altardan geriye sadece başlık profilinden bir parça kalmıştır**Tanım:** Altarın profil kısmı yumurta biçimli *kymation*'larla bezenmiştir. Başlık kısmında bitkisel motiflerle süslü akroterlerden bir kısmı görülmektedir.**Yaz. İçeriği:** Zeus Bronton'a ve Meter Plita --'ye Adak**H. Şek.:** Yayınlarda harf şekilleri hakkında bilgi yoktur.

[Δι̅ Βρ̅]οντ̅ων̅τι̅ κα̅ι̅ Μη̅τρ̅ι̅ Π̅λι̅τα̅[--]	"Zeus Bronton'a ve Meter Plita --'ye
2 [- - -]κράτης	--- krates (sundu) "

Satır 1: [Δι̅ Βρ̅ον]τ̅ων̅τι̅ κα̅ι̅ Μη̅τρ̅ι̅ Π̅λι̅τα̅[--]. Altar Zeus Bronton'a ve Meter Plita--'ye adanmıştır. Macpherson tanrıçanın *epitethon*'u için Π̅λι̅τα̅[νδ̅ή̅ν̅η̅] önerisini getirmiştir. *Epitethon*'u bu şekilde tamamlamasına gerekçe olarak, Cn. Manlius Vulso'nun İ. Ö. 189 yılında Phrygia'dan Galatia'ya giderken geçtiği yerlerden olan Plitendum'u (Galatia'da) göstermekte ve *epitethon*'un bu yer isminden kaynaklanmış olabileceğini belirtmektedir, kış. Liv. 38.18.1. Fakat, kent henüz lokalize edilmemiştir ve Sakarya'nın güneyinde olduğu söylene-memektedir. J.G.C. Anderson (Exploration, s. 311 vd.) Körte'nin Manlius'un izlediği güzergâh hakkındaki düşüncelerine dayanarak (Körte, Studien II, s. 1 vd.) kentin Amorium'un doğu veya kuzeyinde bir yerde olabileceğini belirtmektedir. Ancak, Livius'ta kentin adının okunuşu kesin değildir, bu konu hakkında bkz. Mitchell et alii, Catalogues, s. 68 vd. No. 54a. Plitandene *epitethon* olarak belgelenmemiştir ve Meter Plitandene isimli bir tanrıça bugüne kadar tanınmamaktadır. Vermaseren bu yazıtı Kybele Korpusu'na almamıştır, kış. Vermaseren, CCCA. Vermaseren, Mitchell'in (Catalogues, s. 398) kitabının dizin bölümünde eserin katalog numarasını yanlışlıkla 74a olarak vermesinden dolayı bu eseri görememiş olmalıdır. Bu yazıtın Zeus Bronton adakları içinde özel bir önemi vardır. Yazıt, Zeus Bronton'un ana tanrıça ile ortak tapınım gördüğünü gösteren ilk ve tek yazılı belgedir. Yüzlerce Bronton adağı içinde bir Kybele Heykelciği'nin de tanrıya adandığı bilinmektedir, kış. yuk. Kat. No. 215. Bu adak tipi Zeus Bronton için yaygın olarak kullanılmamış olsa da, tanrı ile ana tanrıça arasında buradaki yazıtın da gösterdiği gibi bir kült birliği olmalıdır.

Satır 2: [- - -]κράτης Burada söz konusu olabilecek erkek adı için bkz. Dornseiff-Hansen, Rückläufiges, s. 170 vd. s. v. -κράτης.

ZEUS BRONTAIOS (7) (No. 1-7)

No. 1

Stel (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Çakırca (Kyzikos çevresinden, Manyas Gölü'nün güneyinde); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. F. W. Hasluck'ın çalışması sırasında stel, Çakırca'da bir evde durmaktaydı.; **Malz.:** Mermer; **Yük.:** 75 cm; **Gen.:** 48 cm; **Kal.:** Yayınlarda verilmiyor; **H. Yük.:** 2 cm.

Yayın: Hasluck, Inscriptions, s. 66 No. 12; Cook, Zeus II.1, s. 835; Fehrle, Brontaios, s. 613; Robert, Hellenica VII (1949), s. 32; Schwabl, Zeus I Epiklesen, s. 292 vd.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır. Ancak, Hasluck stelin üzerinde dört insan, bir sığır ve de bir altar betimi olduğunu belirtmektedir.

Yaz. İçeriği: Zeus Brontaios'a Adak

H. Şek.: Α Ε Σ Κ Θ Ξ Ω

	Μελέαγρος καὶ Θεόξενος	
2	καὶ Μένανδρος οἱ Πρωτομάχου	"Protomakhos'un oğulları
	Διὶ Βρονταίωι εὐχήν	Meleagros ve Theoksenos ve Menandros Zeus Brontaios'a adağı (sundular) "

No. 2

Yayınlarda ne tür bir eser olduğu belirtilmiyor (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Hanköy/Eskipazar/Çankırı (Kaisereia/Hadrianopolis); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. E. Legrand'ın çalışması sırasında eser, Hanköy'de durmaktaydı; Yayında eserin malzemesi ve ölçüleri verilmiyor.

Yayın: Legrand, Inscriptions, s. 95 vd. No. 7; Robert, Hellenica VII (1949), s. 32 dipn. 4; Schwabl, Zeus I Epiklesen, s. 293; Marek, Stadt, s. 193 No. 17.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Brontaios'a Adak

H. Şek.: Ω C A E K

	[Διὶ Β]ρονταίωι Μαρτιανὸς Μαρ[---]	
2	[ὑπὲρ ἑαυτοῦ?] καὶ τέκνων εὐχῆς χάριν	"Zeus Brontaios'a Mar---- oğlu Marianos (kendisi?) ve çocukları (için) adak gereği (sundu) "

Satır 1: Baba adı Μαρ[---] şeklinde kalmıştır. Burada belki yine Marianos söz konusudur.

Satır 2: [ὑπὲρ ἑαυτοῦ?] καὶ τέκνων. Satırın başı Legrand tarafından tamamlanmıştır.

No. 3

Altar (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Bilinmiyor. Ancak, eser G. Jacobi tarafından Kastamonu'da kopya edilmiştir (Pompeiopolis çevresinden olmalıdır); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; **Malz.:** Mermer; Yayınlarda eserin ölçüleri verilmiyor.

Yayın: Jacopi, Paflagonia, s. 4; Marek, Stadt, s. 143 No. 26; SEG 43 (1993) s. 341 No. 919

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Brontaios Ksibenos'a Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri verilmemektedir.

	Διὺ Βροντα[ί]-	"Zeus Brontaios
2	φ Ξιβηνῶ, Χ[ρησ]-	Ksibenos'a Nestor
	τος Νέστωρ-	oğlu Khrestos
4	ος εὐχῆς χά[ρ]-	adak gereği
	ιν ἀνέθηκ[εν]	(bu altarı) dikti."

Satır 1-2: Διὺ Βροντα[ί]φ Ξιβηνῶ. Jacobi 1. ve 3. satırlar arasını yanlış okumuştur: Διὺ Βροντα(ί)φ Σιβήνωχ[ι]τος. Ch. Marek, Ahmet Gökoğlu'nun Kastamonu Müzesi'nde saklanan notları arasında bu esere ait bir fotoğraf bulmuş, yazıtı yeniden okumuş ve Jacobi'nin yanlışını düzeltmiştir. Yukarıdaki yazıt Marek'in kopyasıdır. Zeus Brontaios'un bir *epitethon*'u olarak gözüken Ksibenos olasılıkla bir *toponym*'dir.

No. 4

Stel (Lev. 88 No. Zeus Brontaios 4)

Bul. Y.: Stel ilk olarak, Le Bas tarafından Karacabey'de-Kyzikos çevresinde (Bursa), Rum Kilisesi Haghia Paraskévi'nin duvarına örülü olarak görülmüştür. Stel, buradan İstanbul Arkeoloji Müzeleri'ne getirilmiştir; **Şimd. Y.:** İstanbul Arkeoloji Müzeleri; **Env. No.:** 3; **Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** 1, 10 m; **Gen.:** (alınlık) 47 cm; (kaide) 50 cm; **Kal.:** 10, 5 cm; **H. Yük.:** 2 cm; **Kabartmanın Yük.:** 50 cm; **Gen.:** 40 cm

Yayın: Le Bas-Waddington, Inscriptions, s. 274 No. 1099; Schmidt, Aus Constantinopel, s. 134 vd. No. 3; Hasluck, Inscriptions, s. 66 No. 12; Mendel, Catalogue İstanbul III, s. 47 vd. No. 842; Cook, Zeus II.1, s. 833 vd. Fig. 793; Ferri, Zeus di Bitinia, s. 253 Fig. 16; Fehrlé, Brontaios, s. 613; Robert, Hellenica VII (1949), s. 31; Schwabl, Zeus I Epiklesen, s. 292; Schwertheim, Kyzikos, s. 7 vd. No. 5 Lev. 3 Fig. 7; Vollkommer, Zeus, s. 383 No. 141. Stelle ilgili öteki yayınlar için bkz. Schwertheim, Kyzikos, s. 7

Es. Dur.: Stel, ufak çiziklerin dışında iyi durumdadır.

Tanım: Dört köşeden oluşan stelin üst kısmında kabartma biçimli üçgen alınlık oluşturulmuştur. Alınlığın içinde bitki ve yapraklardan oluşan süs motifleri ve dört yapraklı rozet be-

timi vardır. Stelin üst sağ ve sol köşeleri kabartma biçimli palmet akroterlerden oluşmuştur ve bunların önünde dört yapraklı rozet betimleri vardır. Alınlığı, alt kısımda sütun biçimli ve çift profilden oluşan bölümler taşımaktadır ve steli sağ ve sol yanlardan sınırlamaktadır. Stelin üzerine kabartma biçiminde figürler işlenmiştir. Sağda serbest duran yüksekçe bir altlık üzerinde Zeus durmaktaydı. Tanrı uzun bir giysi içinde sol elinde bir asa taşımaktadır. Yıldırım demeti taşıyan sağ elini havaya kaldırmıştır. Tanrının yanında ve aynı altlık üzerinde bir kartal durmaktaydı. Bu figürlerin solunda, yuvarlak bir altlık üzerinde duran bir Herme ile Herme'nin sağ omuzuna dayalı *kerykeion* görülmektedir. Hermes figürünün durduğu altlık, Zeus'un durduğu altlıktan biraz yukarıda betimlenmiştir. Hermes ile Zeus arasında, havada asılı biçimde duran ve üzerinde gırlan asılı olan küçük bir altar betimlenmiştir. Altarın üzerinde üçgen biçimli bir nesne durmaktaydı. Bu betimlerin alt kısmında, yere uzanmış biçimde resmedilmiş, uzun giysili bir şahıs vardır. Bu figürün altında ise, tabula ansata içerisine yazılmış altı satırlık Eski Yunanca yazıt okunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Hypsistos Brontaios'a Adak

H. Şek.: Ω C E E Θ Υ A

Τιβέριος Κλαύδιος
2 Σύντροφος Διὶ
Ἵψίστῳ κατ' ἐπιτα-
4 (vac) γῆν ἐκ τῶ(ν) ἰδί- (sic)
ων ἀνέθηκεν
6 (vac) Βρονταίῳ

"Tiberius Claudius
Syntrophos
Zeus Hypsistos'a
(bu steli tanrının)
emri gereği
kendi servetinden
dikti Brontaios'a"

Fig 87

Fig 88

Satır 2-3 ve 6: Διὶ Ὑψίστῳ Βρονταίῳ Zeus Hypsistos hakkında bilgi ve kaynak için bkz Schwertheim, Kyzikos, s. 8 ve ayrıca metinde Zeus Brontaios kısmı. Yazıtta Brontaios *epitethon*'unu alt kısma ayırı olarak yazılmıştır. Schwertheim bu *epitethon*'un Zeus Hypsistos'a ek olarak yazıldığını düşünmekte ve böylece tanrıya yağmur ve fırtına getiren bir özellik verildiğini belirtmektedir. Adağın, yağmur dileğiyle sunulmuş olabileceğini, Bithynia'da bulunmuş olan sayısız Zeus Bronton yazıtlarına ve içlerinde geçen περὶ καρπῶν ifadelerine dayandırarak belirtmektedir. Zeus Brontaios, Ksibenos *epitethon*'uyla da belgelenmiştir: Διὶ Βρονταίῳ Εἰβηνῶ, bkz. yuk. No. 3.

Satır 3-4: κατ' ἐπιταγήν. Bkz yuk. Kat No 36. Mendel, yerde yatan figürün Synthrophos olduğunu belirterek onun rüyasında Zeus Hypsistos'tan steli adaması konusunda emir aldığını söylemektedir. Bu haberi Synthrophos'a Hermes'in getirdiğini belirtmektedir. Cook ise, Synthrophos'un Zeus'un yıldırımıyla arınıp temizlendiğini ve işaretlenmiş yere yüz üstü yattığını, böylece bu steli Zeus Hypsistos Brontaios'a dikmesi için uyarıldığını belirtmektedir. L. Robert Cook'un yorumunu daha mantıklı bulmaktadır.

Satır 4-5: ἐκ τῶ(ν) ἰδίων ἀνέθηκεν. Synthrophos steli kendi parasıyla dikmiştir τῶν'daki *ny* unutulmuştur.

Tarih: Eser, Schmidt ve Schwertheim tarafından İ. S. 2-3 yüzyıllara tarihlenmektedir.

Eserin üzerindeki Hermes betimi, Zeus Brontaios ile Hermes arasında bir kült ilişkisi olduğunu göstermektedir. Bkz aş No. 6.

No. 5

Bir Hera Heykeli'nin Kaidesi (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Meset/Cide/Kastamonu; **Şimd. Y.:** Bilinmiyor; **Malz.:** Yayınlarda verilmiyor; **Yük.:** (yazıt) 6, 5 cm; **Gen.:** (yazıt) 40 cm; **H. Yük.:** 2 cm

Yayın: Rohde, *Inscriptionen*, s. 71 No. 4; Kretschmer, *XHTTAS*, s. 128; Cook, *Zeus II*, s. 833 vd Fig. 793; Robert, *Hellenica VII* (1949), s. 32 dipn. 4; J. – L. Robert, *Bull. Épig.* 1941, No. 142 ve 1944, No. 176a; Schwabl, *Zeus I. Epiklesen*, s. 293

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanınm: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Brontaios'a Adak

H. Şek.: □ ω Θ

Ἀγαθῆ τύχῃ Διὶ Βρονταίῳ τὴν Ἥραν
2 ἀνέθηκεν Γάιος Τειμοθέου ὁ καὶ Χηττᾶς
ἐκ τῶν ἰδίων κατ' εὐχὴν

"Hayırlı Uğurlu Olsun! Zeus Brontaios'a
Hera'yı (heykelini) Teimotheos oğlu,
bir adı da Khetas olan, Gaius kendi
servetinden adak gereği dikti."

Satır 1: τὴν Ἥραν. Zeus Brontaios'a bir Hera heyeli adanmıştır.

Satır 2: Γάιος Τειμοθέου ὁ καὶ Χηττᾶς Gaius'un bir adı da Khetas'tır. Χηττᾶς için bkz Kretschmer, *XHTTAS*, s. 128.

No. 6

Stel (Lev 88 No Zeus Brontaios 6)

Bul. Y.: Çiftlik Köy'de denize yakın bir yerde bulunmuştur (L. Robert'e göre). Yalova'da (İstanbul) Kara Kilise çevresindedir; **Şimd. Y.:** İstanbul Arkeoloji Müzeleri; **Env. No.:** 4857; **Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** 41 cm; **Gen.:** 56 cm; **Kal.:** 10 cm; **H. Yük.:** 9 cm

Yayın: Robert, *Hellenica VII* (1949), s. 30 vd. No 1 Lev. 6, 2-3; Schwabl, *Zeus I. Epiklesen*, s. 293; Corsten, *Apameia-Pylai*, s. 121 vd. No. 115; Vollkommer, *Zeus*, s. 382 No. 118 Eserle ilgili öteki yayınlar için bkz. Corsten, *Apameia-Pylai*, s. 121.

Es. Dur.: Eser genel olarak iyi durumdadır.

Tanınm: Stelin üzerinde üstte üç satırlık Eski Yunanca yazıt, altta ise hafif derinleştirilmiş bir alanda kabartma olarak solda bir altar üzerinde duran kısa boylu Hermes betimi, onun yanında yine küçük boyda bir altar bulunmaktadır. Bu altarın yanında Zeus sağ elinde bir libasyon kabı ile altar üzerinde libasyon yapmakta, sol eli ile de asasını tutmaktadır. Zeus ayakta ve oldukça uzun boylu olarak betimlenmiştir. Üst gövdesi çıplaktır. Zeus'un sağ yanında yerde bir kartal durmaktaydı. Kartalın yanında, sağda tanrıça Demeter sağ elinde meş'ale, sol elinde ise asa taşıyıcı durumda betimlenmiştir. Tanrıçanın başında Kalathos bulunmaktadır.

Yaz. İçeriği: Zeus Brontaios'a ve Demeter'e Adak

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri verilmiyor.

<p>Κλαύδιος θ[ρ]επτός ὑπὲρ τοῦ πάτρωνος 2 αὐτοῦ Ποπλίου Ἀρρίου Πυράμου Δεὶ Βρονταίω καὶ Δῆ[μητ]ρι εὐχαριστήριον</p>	<p>"Besleme Claudius kendi efendisi Publius Arrius Pyramos için Zeus Brontaios'a ve Demeter'e (bu steli) bir şükran (borcu olarak sundu)."</p>
---	--

Satır 1-2: Κλαύδιος θ[ρ]επτός. Adak, tanılara bir besleme tarafından adanmıştır ve besleme olasılıkla köle statüsündedir. Besleme (burada ὁ θρεπτός) sözcüğü için krş. yuk. Kat. No. 78. Κλαύδιος = Claudius. Robert efendinin ikinci adını Δρύου olarak vermektedir. Fakat Corsten, adı bir başka okumaya (krş. Corsten, *Apameia-Pylai*, s. 121) dayanarak Ἀρρίου olarak vermektedir ve bunun Latincedeki Arrius olduğunu belirtmektedir.

Satır 3: Δεὶ Βρονταίω καὶ Δῆ[μητ]ρι. Adak, hem Zeus Brontaios'a hem de Demeter'e sunulmuştur. Her iki tanrının kültleri ilk kez birlikte belgelenmektedir. Eserin buluntu yeri olan Çiftlik Köy'de her iki tanrının ortak tapınım gördüğü bir kutsal alan olmalıdır, krş. aş. No 7. Robert, Zeus Olympios ve Astrapaios ile Demeter Karpophoros'un kültlerinin karşılaştırmasını yapmakta ve ilgili belgeleri saymaktadır: *Hellenica VII* (1949), s. 32 dipn. 5 εὐχαριστήριον. Besleme Claudius tanılara olan şükran borcu nedeniyle bu adağı sunmaktadır. Burada bu tanrıların Claudius'un efendisine bir iyiliği söz konusu olsa gerektir. Hermes betimi, olasılıkla Brontaios ile Hermes arasında bir kült ilişkisi olduğunu göstermektedir. Bkz. yuk. No 4.

Tarih: İ. S. 1. yy. (Vollkommer, *Zeus*)

No. 7

Stel (Eser ile ilgili fotoğraf ya da çizim yoktur)

Bul. Y.: Çiftlik Köy, Kara Kilise'nin doğusunda (Yalova/İstanbul); **Şimd. Y.:** Bilinmiyor. Yayınlarda belirtilmiyor; **Malz.:** Beyaz mermer; **Yük.:** 43 cm; **Gen.:** 67 cm; **Kal.:** 26 cm; **H. Yük.:** Yayınlarda verilmemektedir

Yayın: Robert, *Hellenica VII* (1949), s. 32 vd. No. 2; Schwabl, *Zeus I. Epiklesen*, s. 293; Corsten, *Apameia-Pylai*, s. 122 vd. No. 116.

Es. Dur.: Yayınlarda eserin durumu hakkında bilgi yoktur.

Tanım: Yayınlarda eserin tanımı yapılmamaktadır.

Yaz. İçeriği: Onur yazıtı. Adı yazıtın üzerinde kaybolmuş bir kişi, *Brontaiist*'ler aracılığıyla onurlandırılmaktadır

H. Şek.: Yayınlarda harf şekilleri verilmemektedir.

-----	"-----"
2 τειμᾶσαι τὸν ἄνδρα παρὰ τοῖς θεοῖς ταλαμῶνι λίθου λευκοῦ ἔχοντα ἐνκεχαραγμένους	(Bu) insanı tanrıların (heykellerinin) yanında, üzerine altından çelenkler işlenmiş beyaz taştan (mermerden bir) telamon'la (stelle) onurlan-
4 στεφάνους χρυσέους, τειμᾶς καὶ εὐχαριστίας χάριν	----- dırmaya, onur ve hayırseverlik nedeniyle ----- (karar verdi.)
6 ἐπιμελητέων τᾶς ἀναστάσεως τοῦ ταλαμῶνος τῶν Βρονταϊστᾶν	Telamon'un dikilmesi görevini <i>Brontaiist</i> 'ler yerine getirmelidir."

Satır 1: τειμᾶσαι τὸν ἄνδρα Stelin bulunduğu çevrenin (Yalova ve çevresi) Antik Dönem'de Byzantion'a ait olması nedeniyle, yazıtta Dor Lehçesi'ne ait birçok kullanım gözlemlenmektedir. Burada τειμᾶσαι, τιμῆσαι yerine kullanılmıştır (Bkz. aş. satır 4, 6 ve 7)

Satır 1-2: παρὰ τοῖς θεοῖς Bu ifadeden kasıt, stelin tanrıların heykellerinin yanına dikilmesi gerektiğidir Aynı bölgeden bulunan öteki Brontaios yazıtının da (bkz. yuk. No : 6) gösterdiği gibi, bu stelin Zeus Brontaios ve Demeter'in heykellerinin yanına dikilmesi gerekiyordu Her iki stelin de buluntu yeri olan Çiftlik Köy'de Zeus Brontaios ve Demeter'in tapınım gördüğü ortak bir kutsal alan olmalıdır. Büyük bir olasılıkla, kutsal alanda bu tanrıların heykelleri dikili duruyordu Bkz. Corsten, *Apameia-Pylai*, s. 122 vd. No. 116.

Satır 2: ταλαμῶνι λίθου λευκοῦ. ταλαμῶνι Dorca olup burada τελαμῶνι yerine kullanılmıştır Bkz. Corsten, s. 123 ve Robert, *Hellenica VII* (1949), s. 33 vd. Sözcüğün kullanımı için bkz. aynı eser s. 118 No. 113. Bu sözcük sık olarak Propontis ile Karadeniz Bölgesi'ndeki yazıtlarda στήλη yerine kullanılmıştır. λευκὸς λίθος mermer için kullanılan bir deyimdir (Corsten, s. 118 No. 113). τελαμών (veya στήλη) λευκοῦ λίθου zamanla kalıplaşan bir formül olmuştur ve yazıt taşıyan stel mermerden olmasa bile kullanılır hale gelmiştir (Corsten). ταλαμών veya τελαμών hakkında bkz. ayrıca Şahin, *Zeus Astrapaios*, s. 223 Şahin burada zengin örnekler vermekte ve bu sözcükle kastedilen stel tipi için şunları yazmaktadır: "Wenn man sich die bisherigen Belege und die Formen der Schriftträger vor Augen hält, bezeichnet

der Begriff eine großgeschnittene Stele in der Form einer Platte (z. B. die hier behandelte Stele) oder einer Basis (z. B. in I K. 10, 2 nr. 1293)"

Satır 3-4: ἔχοντα ἑνκεχαραγμένους στεφάνους χρυσεύς. *Participium* ἔχοντα burada ταλαμῶνι'ye bağlı olarak anlaşılmalıdır. Stelin üzerine altından çelenk kabartmaları kakılmış olmalıdır.

Satır 4-5: τειμᾶς καὶ εὐχαριστίας χάριν. Dor Lehçesi'nde yazılmış olan τειμᾶς, τιμῆς yerine kullanılmıştır. Bu ifadelerle onurlandırma nedeni açıklanmaktadır.

Satır 6-7: ἐπιμελητέων τᾶς ἀναστάσεως τοῦ ταλαμῶνος τῶν Βρονταϊστᾶν. Dor Lehçesi'nde yazılmış olan τᾶς, τῆς yerine ve Βρονταϊστᾶν, Βρονταϊστῶν yerine kullanılmıştır. *Brontaisi*'ler Zeus Brontaios Kültü'nün cemaat üyeleri olmalıdırlar. Cemaatin ismi tanının *epitethon*'undan oluşturulmuştur. Bkz. Corsten, s. 123 (No. 116'nın devamı)

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
MERKEZ KÜTÜPHANESİ